

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်ဆောင်ပုဒ်များ

ပိယော လောကေ သကော ပုဇွဲ့ဘာ၊

ပိယော လောကေ သကော ပတီ။

တတော ပိယတရာ မယုံး၊

အသေ ဓမ္မသာ မဂ္ဂနာ။

လောကေ - လောကျိုး သကော ပုဇွဲ့ဘာ - ပိမိ၏ သားကို၊
 ပိယော - ချစ်အပ်ပါ၏၊ လောကေ - လောကျိုး သကော ပတီ - ပိမိ၏
 လင်ကို၊ ပိယော - ချစ်အပ်ပါ၏၊ တယော - ထိသားနှင့် လင်ထက်၊ အသေ
 ဓမ္မသာ မဂ္ဂနာ - ထိနိဗ္ဗာန်တရားရှာမိုးခြင်းကို၊ မယုံး-ပါသည်၊ ပိယ
 တရား - သာ၍ ချစ်လုပ်တော့သည်။

- ၁။ ဖြစ်ပေါ်တာက သခါရာ
ပဖြစ်ပေါ်မှ နိဗ္ဗာန်။
- ၂။ မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရပ်နာမ်အစဉ်က သခါရာ
ပပြတ်ဖြစ်စဉ်ပြမ်းမှ နိဗ္ဗာန်။
- ၃။ ဖြစ်ပျက်နေဟန် ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ် ထင်နေတာက သခါရာ
သခါရနိမိတ် လုံးဝက်းမှ နိဗ္ဗာန်။
- ၄။ ဘဝသစ် ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အားထုတ်မှု ကံက သခါရာ
ယင်းအားထုတ်မှုက်းမှ နိဗ္ဗာန်။
- ၅။ ဘဝဟော်းနှင့် ဆက်လပ်၍ ဖြစ်တာက သခါရာ
ဆက်လပ်၍ မဖြစ်မှ နိဗ္ဗာန်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်ဆောင်ပုဒ်များ

သာသနာ - ၂၅၈၉

ကောဇာ - ၁၃၆၈

ခရစ် - ၂၀၀၆

ဆဋ္ဌသီရိပုစ္စက

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာဓမ္မဘဏ်ဘဏ်ဘဏ်း၏

ဟောကြားတော်မူသော

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်ဆောင်ပုဒ်များ

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ
တရားတော်

ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာဓာတ်သရာတော်ဘုရားကြီး
ဉာဏ်ဆောင်ပုဒ်များ

- ပေါ်တိုင်းမပြတ်၊ ရူမှတ်နေလျှင်၊
ရုပ် နာစ် နှစ်မျိုး၊ ငြောင်းတိုးသိမြင်၊
မဖြစ်သင်းရဲ၊ ဥပုသံပေါ်လွှင်၊
အနှစ် သိရ နိဗ္ဗာန်ဝင်။
- ကိစ္စမများ၊ စတားနည်းခေါ်
အိပ်နေမှုနည်း၊ ကိုယ်တည်းပေါ်လော်၊
ဆုံးမလွှယ်ကြောင်း၊ မိတ်ကောင်းရှိခေါ်
တရားရေး အားပေးဂဏ်ပြောက်ထွေး။
- ဒါန်၊ သီလ၊ ဘာဝနာ
ကိုယ်ပိုင်္ခာပါ
တစ်နှေ့၊ တစ်ရက်၊ ကိုယ့်အတွက်
မပျက်ကြိုးစားပါ။

ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာဓာတ်သရာတော်ဘုရားကြီး
ဉာဏ်ဆောင်ပုဒ်များ

သီလကထာ ဒေသနာ

သီလရန်း၊ မွှေးဂုံးကြိုင်စွာ၊
သီလဆင်သိုင်း၊ ရှုတိုင်းလုပါ၊
သီလစောင့်ငြား၊ မလားပါယ်စွာ၊
မြတ်သီလ စိတ်ချကိုးကွယ်ရာ။

ဒါန်ကထာ ဒေသနာ

ချမ်းသာအပေါင်း၊ ရငြောင်းမှန်စွာ၊
စည်းမိမိကောဂါ၊ မြစ်မတည်ရာ၊
အောက်တန်းမကျေ၊ ကယ်မသူများ၊
မြတ်ဒါန စိတ်ချကိုးကွယ်ရာ။

သံတေသနတွေ့လေးပါး

ပေးကမ်းရက်ရော်၊ အပြောချို့သာ၊
သူ့ကျိုးဆောင်ရွက်၊ မပျက်စေရာ၊
တန်းတူကိုယ်နှင့် အသင့်ထားပါ၊
စည်းလုံးမှ လေးခုသံတေသန။

ကျေးဇူးတော်ရှင်
 ဆုံးသိမီပုစ္စက၊ ကန္တာသာသနာပြု
 အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ
 မဟာဓာတ်သရေတော်ဘဏ္ဍားထိုး
 ဟောကြားတော်မူသော

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတေသန
 (၁၅။)

နိဗ္ဗာနဆိုင်ရာတရားတော်

သာသနာနှစ်-၂၅၄၈ ကောဇူနှစ်-၁၃၆၈ ခရစ်နှစ်-၂၀၀၆

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမျခွင့်ပြချက်အမှတ် - ၃၂၀၄၁၄၀၆၀၆
မျက်နှာဖူးခွင့်ပြချက်အမှတ် - ၃၂၀၄၁၀၁၀၇

အကြိမ် - ၅တီယအကြိမ်

အုပ်ရေ - ၁၀၀၀

တန်ဖိုး - ()ကျပ်

မျက်နှာဖူးဒီဇိုင်း - Stars

ထူတ်ဝေသူ - ဦးတင်ဝမ်(၂၄၀)

“ပုံခွဲသာသနာနိုဂုဟအဖွဲ့.ချုပ်”

အမှတ်(၁၆)၊သာသနာရိပ်သာလမ်း

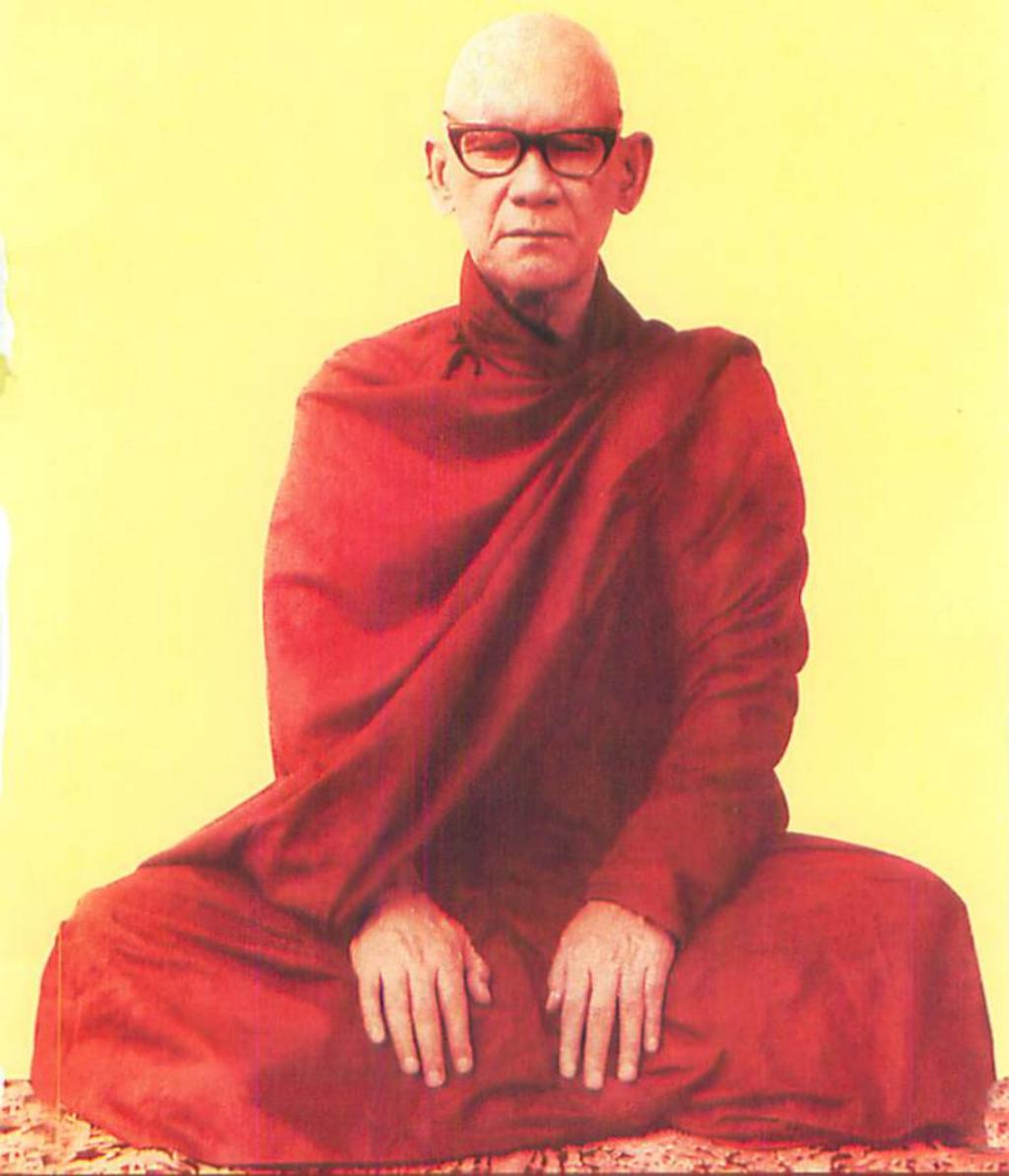
ပဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ - ဦးအောင်မိုး(၀၃၆၅၁)

“စတား(စိ)အင်ပါယာ ပုံနှိပ်တိုက်”

အမှတ်(၂၈/၃၂)၊ ၄၂-လမ်း၊

မိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အနာဂတ်ကျေးဇူးတော်ရင် ဆဋ္ဌသီတိပုစ္ဆာ၊ အဂ္ဂမဟာပည့်တ
မဟာဓာတ်သရာတော်ဘုရားကြီး

ပေမီဒီဒီးရှုံးဖွဲ့ဖြတ်

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဓည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် “နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်” ဤနိဗ္ဗာနပဋိသံယဉ်တွေကထာကို ၁၃၂၆-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း ၈-ရက်နေ့ကပင် စတင်၍ ရန်ကုန်ဖြူ။ မဟာဓည် သာသနာရိပ်သာ ဖလ်ယဉ်စမွာရုံကြီးအတွင်း၌ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ယခု ၁၃၃၆-ခုနှစ်အရောက်တွင် ၁၀-နှစ်ကာလအထိ ကြာညောင်းခဲ့လေပြီ။ ထိစဉ်အခါက တရားတစ်ပွဲ လျှင် တစ်ပိုင်းအဖြစ်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ရာ သီတင်းကျော် လဆုတ် ၈-ရက်နေ့အထိ တရားပွဲ(၇)ပွဲ ၇-ပိုင်းဖြင့် အပြီးဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

ထိုတရားတော်ကို အပြိမ်းစား တရားမ၊ တရားသူကြီး ဦးသိန်းဟန်၊ က ရက်ခါဖြင့် ဖမ်းယူပြီးလျှင် ဖျာပုံ သာသနာရိပ်သာ ဆရာတော် ဦးဝဏ္ဏီတ က ကမ္မာကထပြု၍ တပည့်များက လက်နှိပ်စက်ဖြင့် ကူးယူကာ ဦးသိန်းဟန်က အချောကိုင်ထားခဲ့ ပေသည်။ ဦးသိန်းဟန်သည် ထိုတရားစာမူကို သိမ်းပိုက်ကာ တရားစာ တစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်မြောက်ရန်အတွက် အချိန်ကာလ ကို စောင့်လင့်နေခဲ့ပေသည်။ အကြောင်းမှာ အဖိုးထိုက်တန်မှန်း သိသဖြင့် ဤစာမူကို တရားပွဲတွင်မပါ၍ မနာကြားလိုက်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖတ်ရှုနာကြားစေချင်လျသော စေတနာဖြင့် စာအုပ် တစ်အုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်စေချင်လျသော်လည်း ဆရာတော်ဘုရား

(၁)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာထရာမဏေ

ကြီးထံ တင်ပြခြင်းမပြုဘဲ စက်တင်ပုံနှိပ်ရန် မဖြစ်သောကြောင့်
ဖြစ်လေသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာလည်း ထိအချိန်ကာလတွင်
မျက်စိရောဂါကုသရန်ကိစ္စ၊ ဝိသုဒ္ဓမဂ် အဋ္ဌကထာ ဘာသာပြန်ကိစ္စ၊
ဝိသုဒ္ဓမဂ်မဟာဋီကာ နိသယယကိစ္စ စသော ကိစ္စများက ရှုံးမှုရှိနေ
သည်ကို သိရှိနေသဖြင့် ထိစာမူကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ တင်ပြ
ခွင့်မရဘဲ ဤအချိန်အထိ စောင့်ဆိုင်းခဲ့ရသည်။ အခွင့်ရှုံး စာအုပ်
အဖြစ်သို့ ရောက်ချိန်မှာ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ရန်ကုန် မဟာစည် သာသနနှုတ်ပို့သာသို့ ကြွေရောက်၍ ပဋိပတ္တိ
သာသနာပြုသော ၂၅-နှစ်မြောက် ငွေရတုသဘင် ဆင်ယင်
ကျွင်းပသည့်နှစ်နှင့် တိုက်တိုက်ဆုံးဆုံး ကြံ့လျက်ရှိရာ လျှောကန်
သင့်မြတ်လှပေသည်။ မမေ့သင့်သော ဤနှစ်တွင် ၁၀-နှစ်ပတ်လုံး
မမေ့ဘဲ သိမ်းဆည်းထားခဲ့ရသော တရားတော်ကြီးကို ထူးထူး
ခြားခြား ဖော်ထုတ်နိုင်သောကြောင့် လျှောကန်သင့်မြတ်သည်ဟု
ဆိုလိုက်ရပေသည်။

နိဗ္ဗာန်ကထာ

၁၃၀၅-ခုနှစ်တွင် စီရင်ရေးသားခဲ့သော ဝိပသုနာရှုနည်း
ကျမ်း ခုတိယတဲ့ အခန်း(၆)၅၇၉လည်း နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ “နိဗ္ဗာန်ကထာ”
ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ထည့်သွင်းရေးသားတော်မူခဲ့ပြီး
ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ထိနိဗ္ဗာန်ကထာမှာ စာတစ်အုပ်အဖြစ်ဖြင့်
သီးခြားမဟုတ်ဘဲ ကျမ်းကြီးတစ်စောင်အတွင်း၌ တစ်ကဏ္ဍအနေ
ဖြင့် ရေးသားထားခြင်းကြောင့် ဖတ်ရှုမိသူ နည်းပါးပြီး နေမည်က

တစ်ကြောင်း၊ ဟောတရားမျိုးမဟုတ်ဘဲ ကျွန်းဂန်ရေးနည်းအတိုင်း
ရေးသားထားသဖြင့် ကြည့်ရှုသူတိုင်း သဘောပေါက်ရန် ခဲယဉ်း
မည်က တစ်ကြောင်းကြောင့် ဤနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်လောက်
ဖတ်ရှုသူတို့ အသိဉာဏ်တွင် သက်ဝင်နိုင်စွမ်း ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

လူတို့လောက၌ သိဖွယ်၊ မှတ်ဖွယ်၊ ပြုလုပ်အားထုတ်ဖွယ်
တွေ များပြားသလောက် စာပေလောကမှာလည်း များပြား
ကျယ်ဝန်းလျက် ရှိနေပေသည်။ “တစ်ဦးခေါင်း တစ်ပဲ့၊ တစ်ရွာ
တစ်ပုဒ်ဆန်း” ဆိုသလို ထိုထိုသိဖွယ် မှတ်ဖွယ် ပြုလုပ်ဖွယ်တွေကို
မိမိတို့ ရှုထောင့်မှနေခဲ့ မိမိတို့ အမြင်အတိုင်း စာပေရှင်တို့က
စာဖြင့် ဖော်ပြထားကြသည်။ ထိုသို့ဖော်ပြရာ၌ သဘာဝတစ်မျိုး
တည်းကိုပင် အမျိုးမျိုးသော အမြင်ကြောင့် အမျိုးမျိုး ကွဲပြားလျက်
ရှိနေလေတော့သည်။ လက်တွေ့ကို ဖော်ပြရလျှင် ဤနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ
တရားတော် နှာ-၃၈ ၌ပင်-

“နိဗ္ဗာန်-ဟူသည်မှာ ဘုံနန်းပြာသာဒ်ကြီးလည်းမဟုတ်၊
မြို့ကြီး၊ ပြည်ကြီးလည်းမဟုတ်၊ အလင်းရောင်၊ အဝင်းရောင်ကြီး
လည်းမဟုတ်၊ အကြည်ဓာတ်၊ အအေးဓာတ်လည်းမဟုတ်၊ အဘယ်
ကြောင့်နည်းဟူမှ ထိုဘုံနန်းပြာသာဒ်၊ မြို့ပြည်၊ အလင်းရောင်၊
အဝင်းရောင်၊ အကြည်ဓာတ်၊ အအေးဓာတ်များသည် အသံတဲ့
ပရမတ် တရားများမဟုတ်၊ ထိုက်သည့်အားလျှော့စွာ ပည်တရား၊
သံတဲ့ ပရမတ်တရားများသာ ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။”
(ရွှေနည်းကျေမ်း ဒု နှာ-၃၄၃)

အဲဒီလို ရေးတုန်းက ဘယ်သူကျေမ်းကိုမျှ မရည်ရွယ်ပါဘူး။

(၁)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာထူးတော်

ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ ရေးခဲ့တာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် နောက်တစ်ချိန်မှာ “နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဓရာမအလင်းရောင်ကြီးဖြစ်တဲ့အကြောင်း” ပြဆို ထားတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်တစ်ခုကို တွေ့ရတော့ “အင်း... ငါ ဟိုတုန်းက ရေးခဲ့တာကို၊ ဒီကျမ်းကို စောင်းပြီးရေးတယ်လို့ တစ်ချို့က ထင်ကောင်းထင်ကြပေလိမ့်မယ်”လို့ စဉ်းစားမိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကျမ်းစာကို စောစောက ရှိမှုန်းတောင်ဘုန်းကြီးက မသိခဲ့ပါဘူး။ “မိမိသဘောကျတဲ့အတိုင်း စင်ကြယ်တဲ့စိတ်နဲ့ ရေးခဲ့တာပါပဲ”ဟူသော-

ဤအဆိုကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ထည့်သွင်း
ဟောကြားထားပါသည်။

ဤတွင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး အမြင်က နိဗ္ဗာန်-ဟူသည်မှာ အလင်းရောင်၊ အဝင်းရောင် စသည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျမ်းစာအုပ်တစ်ခုက အလင်းရောင်၊ အဝင်းရောင် စသည်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း တစ်မျိုးတည်း၏ နိဗ္ဗာန်သဘော၌ အဆို J-မျိုး ဖြစ်နေပေသည်။

အရောင်သုံးမျိုး

နိဗ္ဗာန်အရောင်အလင်းရှိကြောင်း အဆိုနှင့်စပ်၍ ကိုယ်တွေ့တစ်ခုကို ဤနေရာ၌ ဗုဏ်ပြုလိုပါသေးသည်။ ၁၃၃၆-ခုနှစ် တန်ခူးလထဲက ဖြစ်သည်။ စံကိုင်းမြို့၊ အနောက်ကျေးဇူးတွင်ရွှေးကျောင်း တစ်ကျောင်းတွင် ဘုန်းကြီးပုံရှိရာ ခန်းဖွံ့ဖြိုးအမ်းအနား၌ ညာတရားပွဲ ပါရှိခဲ့သည်။ ထိုတရားပွဲ၌ ပရိယတ္ထိ သာသနဟိတ

သကျသီဟ ဓမ္မ၊ စရိယလည်းဖြစ်၊ ပါဋ္ဌတက္ကသိုလ် ကောင်းအပ်လည်းဖြစ်၊ ဓမ္မကထိ ကလည်းဖြစ်၍ ထင်ရှားသော ဆရာတော်ဘူရားတစ်ပါးလည်း ပါရီပေသည်။ ထိုဆရာတော်ဘူရား ဟောကြားသော တရားထဲတွင် လောက၍ ထင်ရှားသော အရောင်အလင်းသုံးမျိုးရှုကြောင်းကို ထည့်သွင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ဟောကြားသော အရောင်သုံးမျိုးမှာ-

၁။ ရုပ်၏အရောင် (နေ လ- စသည်တို့အရောင်)

၂။ ပညတ်ရောင် (ပဋိဘာဂနိမိတ်ရောင်)

၃။ နိဗ္ဗာန်ရောင် (ထူးခြားသော အလင်း အဝင်းရောင်) ထိုဖြစ်လေသည်။ ထိုအရောင်သုံးမျိုးထဲက နိဗ္ဗာန်ရောင်မှာ ဘယ်အရောင်နှင့်မျှမတူဘဲ အင်မတန် နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းကြောင်းကိုပါ ဟောကြား၏။ ထိုဆရာတော်မှာ မိမိနှင့်ခင်မင်ရင်းနှီးသည့်အပြင် မိမိအောက်ငယ်သော ဆရာတော်ဖြစ်သည့်အလျောက် ဆွေးနွေကျအတိုင်း ထောက်ထား အားနာမနေဘဲ တရားပလွှင်က ဆင်း၍ နေရာသို့ ရောက်လျှင် ရောက်ချင်းပင် မိမိကမေးခဲ့သည်။

“နိဗ္ဗာန်မှာ အရောင်ရှုပါသလား ဆရာတော်”

“အနှစ် သဗ္ဗတောပဘံ-လို့ ဟောတော်မူထားတာပဲ။

နိဗ္ဗာန်မှာ အရောင်ရှုတာပေါ့”တဲ့။ သူ အာရုံရထားသော ပါဋ္ဌတစ်ပိုင်ကို ထောက်ထားကာ အဖြေပေးတော်မူ၏။ မိမိကလည်း နိဗ္ဗာန်မှာ အရောင်အလင်းမရှုနိုင်ကြောင်း ကိုယ့်အထောက်အထားနှင့်ကိုယ် ရှုင်းပြပါသော်လည်း နားမဝင်ဖြစ်နေသဖြင့် အမေး

(၁)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာထူးအောင်

အဖြေမှာ မတင်မကျ ဖြစ်နေလေတော့သည်။ ထိုအခါ မိမိက နိဗ္ဗာနကထာကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားသည့်အတိုင်း သေသေချောချာ ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးသား ဖြစ်သောကြောင့် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏ နိဗ္ဗာနကထာကို ကိုးကား ချေဆိုလိုက်တော့သည်။

“မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားသော နိဗ္ဗာန ကထာတွင် ‘သဗ္ဗတောပဘံ’ကို ဖွင့်ပြရာဖို့ (နိဗ္ဗာနကို တောက်ပ သည်-ဟု ဆိုရာဖို့ တစ်စုံတစ်ခုသော ညစ်ညြှေကြောင်းနှင့်မျှ မစပ် ယုက်သောကြောင့်သာ ဆိုသည်)လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဆရာတော် ဆိုတဲ့ ဆရာတော်ထင်နေတဲ့ အရောင်ရှိလို့ ဆိုထားတဲ့ ပဘံ မဟုတ် ပါဘူး”ဟု-

မိမိက ဉာဏ်လို ချေပဲလိုက်တဲ့အခါ ထိုဆရာတော်က-

“မဟာစည်ဆရာတော်ဟာ ဒေသနာဉာဏ် မရှိဘူး”တဲ့။

ဒီတော့ မိမိနှုတ်မှ “အလို. . . ဘုရား. . . ဘုရား”လို ထွက်သွားပြီး ဘာမျှ ပြန်ပြောစရာ စကားမရှိအောင် ဖြစ်သွားပါ လေတော့သည်။ ပြောလည်း ဆက်ပြီးမပြောလိုပဲ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ထိုဆရာတော်သည် ထိုစကားကို စကားနိုင်လု၍ နိုင်လျှင်ပြီးစတမ်း အနေနှင့် ပြောလေသလား၊ ဒါမှုမဟုတ်၊ တကယ်ပဲ မဟာစည် ဆရာတော်ဟာ သူ့လောက်ဒေသနာဉာဏ် မရှိဘူးထင်၍ ပြောလေ သလားတော့ မသိပေါ်။

ထိုဆရာတော်သည် ပရီယတ္ထီ ပို့ချေစဉ် “ဝါစနာမဂ္ဂ”၌ ကျွမ်းကျွမ်းလှသည်ကိုကား မိမိသာမဟုတ်၊ အများကပင် သိရှိနေ

ကြသည်။ စာချကောင်း ဓမ္မကထိကကောင်း ဖြစ်၍ မိမိစိတ်ထဲက
လည်း ထိုဆရာတော်အား လေးစားလျက်ပင် ရှိခဲ့သည်။ ပရီယတ္ထီ
ဓမ္မ၌ အားစိုက်လုံးပန်းလျက်ရှိသော ထိုဆရာတော်မှာ ပဋိယတ္ထီ
ဘက်တွင် အားစိုက်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့သည်ကိုကား မိမိက သိရှိနေခဲ့
သည်။ အခြားနေရာ၌ စာတွေ ဘယ်လောက်တတ်နေနေ နက်နဲ့
ခက်ခဲလှသော နိဗ္ဗာန်သဘောကို ကြံးဆကြရှု၍ ကိုယ့်ရှုထောင့်နှင့်
ကိုယ် တစ်မျိုးစီ ဖြစ်နေတတ်ကြသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှာမူ ပရီယတ်၊ ပဋိပတ် နှစ်ရပ်စလုံး ပြည့်စုံ
ကြောင်းကို ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့က သိနေကြသော ဆရာ
တော် ဖြစ်ပေသည်။ သဗ္ဗာတောပဘံ-ဟူသောပုဒ်ကို မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖွင့်ပြတော်မူရှု၌ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
သဘောကျအတိုင်း ဖွင့်ပြထားရုံးသာမက ကေဝန္တသုတ်၊
မူလပဏ္ဍာသ ပြဟ္မာနမန္တနသုတ်အဖွင့် အငြကထာဏ့ကာများနှင့်
အညီ ဖွင့်ပြထားခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ထာလုမ်းသိနိမ္ဒာရ

ကာမဂ္ဂက်ချမ်းသာမျိုး ဝေဒယိတသုခာမှုကောင်းလျှင် မနှစ်မြို့
နိုင် သော ပုထုလွှဲ အတွေ့စုံနေသူတို့က နိဗ္ဗာန်ကို သူတို့အလိုရှိသည့်
အတိုင်း ဖြစ်လိုကြသဖြင့် ဝေဒယိတသုခာဘက်သို့ မရောက်ရောက်
အောင် ဆွဲဆောင်ကြံးစည်ကြသည်။ ဝေဒယိတသုခာမျိုး မရှိ-ဟု
ထင်မြင်သဘောရလျှင်လည်း ဘယ်လို ချမ်းသာပါသည်ဆိုဆို
နိဗ္ဗာန်ကို မကြိုက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြပြန်သည်။ ဤသည်ကို ထင်ရှား

(၁)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားထော်

ပေါ်လွင်စေရန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပုထုလှည်လာလုဒ်သိနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထောင်မြတ်တို့၏ ဝဏ္ဏသွားကို ဤနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော် နှာ ၅၅ တွင် သာဓကအဖြစ် ဟောကြားထားသည် ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

“ငါရှင်သာရိပုတ္တရာ-နိဗ္ဗာန်ဆိုင် ခံစားစရာ မရှိပါဘဲ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ချမ်းသာမှာလဲ”

“ငါရှင် ဥဒုပါယီ-နိဗ္ဗာန်ဆိုင် ခံစားခြင်း မရှိပါဘူး၊ အဲဒီ ခံစားခြင်း မရှိတာပင်လျှင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာပါပဲ”

ဤသို့ လာလုဒ်သိနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထောင်မြတ်ကြီးတို့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနှင့် နိဗ္ဗာန်၏သဘောကို မေးဖြေ ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ လာလုဒ်သိသည် နိဗ္ဗာန်ကို တစ်ခါတစ်ရုံမျှ မမြင်ဘူး သေးသော ပုထုလှည်အတွေ့နှုန်းနေသူ ဖြစ်သည့်အလောက် ဝေဒယိတသုခ မရှိသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မနှစ်မြို့နိုင်အောင် ဖြစ်နေသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထောင်မြတ်မှာမူ သန္တိသုခနိဗ္ဗာန်ကိုဒိုက်ထင်ထင် ကိုယ်တိုင်မြင်ပြီးသား၊ ကိုယ်တိုင် ချမ်းသာဖူးပြီးသား ဖြစ်သောကြာ့နှင့် လာလုဒ်သိ မထောင်တို့ကဲသို့ နိဗ္ဗာန်ကို ကြံးဆတွေးတော်ပြီး မနှစ် မမြို့နိုင် ဖြစ်မနေတော့ပေါ်။

ပဋိပတ်ဖြင့်သာ မြင်နိုင်သည်

နိဗ္ဗာန်ကို ပရိယတ်အမြင်ဖြင့် အတိအကျ မြင်နိုင်သည် မဟုတ်။ နိဗ္ဗာန်ကို ဒီငွေထင်ထင် မြင်ပြီးဖြစ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြောပြထားချက်ဖြင့် တစ်ဆင့်ကြား မှန်းဆသိရသော အမြင်

လောက်သာ မြင်နိုင်ပေသည်။ ဘုရားစသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ မြင်ရသော နိုဗ္ဗာန်မှာကား ပဋိပတ်အကျင့်မြတ်ဖြင့် မြင်တော်မူ ကြရသော နိုဗ္ဗာန်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ဆင့်ကြား မဟုတ်သောကြောင့် ပရိယတ်အမြင်ဖြင့် မြင်သလို မှန်းဆတွေးတော့နေရခြင်းမျိုး မဟုတ်သဖြင့် အထင်မှား၊ အမြင်မှား မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ လာလုဒါယီ မထောရ်သည် နိုဗ္ဗာန်ကို ပရိယတ် တစ်ဆင့်ကြားဖြင့် သိနေသော နိုဗ္ဗာန်ဖြစ်နေရာ လွှဲလွှဲမှားမှား သိမြင်ပြီး အင်မတန် မွန်မြတ်သော နိုဗ္ဗာန်ကို မလိုချင်အောင် ဖြစ်နေခဲ့၏။

လာလုဒါယီကဲသို့ပင် နိုဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ကိုယ်တိုင်မသိ၍ တော်အောင် လျှော်အောင်ထင်ကာ မလိုချင်ဘဲ ဖြစ်နေသူတွေ မှားစွာ ရှိနေကြပေလိမ့်မည်ဟု မှန်းဆရသည်။ “တို့တော့ နိုဗ္ဗာန်ကို မလိုချင်ပေါင်၊ ဆေးလိပ်သောက်ချင်လို့မှ ဆေးလိပ်မရှိတဲ့ နိုဗ္ဗာန်”ဟု အပျက်လိုလို၊ ဘာလိုလို ကရောကမယ်လုပ်၍ ပြောသော်လည်း ထိုသူတို့ပြောသော စကားထဲတွင် ဝေဒယိတသူခမှ ကင်းဆိတ်နေသည်ကိုသိ၍ နိုဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မကြိုက် မနှစ်သက်နိုင်ကြောင်းမှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေပေသည်။ တစ်ခါကဲ ဥရောပတိုက်သား အခြားဘာသာဝင် တစ်ယောက်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်ထံ “ခင်ဗျားတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အနှစ်သာရကို ပြောပြစ်မှုပါဗျာ”ဟု ဘာသာရေးလေ့လာမှု ပြုသည်ဆို၏။ နတ်ရွာသုကိတ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဒါနအကြောင်း၊ သိလအကြောင်း၊ ဘာဝနာအကြောင်းမှားကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သူက ပြောပြ၏။ “ဒါပဲလားဗျာ. . . နောက်ဆုံး ပန်းတိုင်က ဘယ်လိုပါလဲ”ဟု ဥရောပ

တိုက်သားက မေးရာ “နောက်ဆုံး ပန်းတိုင်ကတော့ နိဗ္ဗာန်ပါပဲ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ အားလုံး ချုပ်ဆုံးသွားတာပါ”ဟု ပြောလိုက်တော့ “ဟင်... အပြီးသတ်ကျမှ အဖျားရှူးလိုက် တာပျာ”လို့ ပြောသွားသတဲ့။ ထို့ဥရောပတိုက်သားမှာလည်း လာလုဒါယီ မထောရ်ကဲ့သို့ အတ္ထစွဲ ပုထုဇ် တစ်ဦးပင် ဖြစ်သဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏ သန္တိသုခမျိုးကို အထင်သေးလျက် ဝေဒယိတသုခကိုသာ နှစ်ခြိုက်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။ ကိုယ်တိုင် ပဋိပတ်အမြင် ဖြင့် မမြင်ရသေးဘဲ တစ်ဆင့်ကြား ပရိယတ်အမြင်မျိုး မြင်ကြ ရသူတို့သည် လာလုဒါယီနှင့် ထို့ဥရောပတိုက်သားတိုကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်ကို လေ့လာ ကြရာ၌ အဖျားရှူးသည်ဟု ထင်သည်က များကြပေလိမ့် မည်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အမြင်

ပြုပြင်မှု သန္တိရသဘောနှင့် မကင်းသော ဝေဒယိတ သုခ မျိုးကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့က သုခဟူ၍ မမြင်၊ ဒုက္ခနှင့်တန်းတူ ထားတော်မူကြလျက် လောကီသုခ ဒုက္ခဟူသမျှအားလုံး ဒုက္ခချည်း သာဟု မြင်တော်မူကြသည်။ ထို့ကြောင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒုက္ခဟူ၍ မြင်ပြီးဖြစ်သော ဝေဒယိတသုခမျိုးကို အလိုရှိတော် မမူကြ။ ထိုဝေဒယိတသုခ ဒုက္ခတို့မှုကင်းသော သန္တိသုခကိုသာ အလိုရှိတော်မူကြလေသည်။ သန္တိသုခ အပြည့်အဝရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို ပဋိပတ်အမြင်ဖြင့်ဖြင့်ခို့ကြထင်ထင် ကိုယ်တိုင်မြင်ပြီး၊ ပြီမ်းအေး ချမ်းသာ ဖူးပြီးဖြစ်၍လည်း ဝေဒယိတသုခမျိုးကို အထင်ကြီးတော် မမူကြ

တော့ပေ။ ထိုကြောင့်ပင် အရှင်သာရီပူဇ္ဈရာ မထော်မြတ်ကြီးသည် အချိန်ရတိုင်း နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဖြင့် နေတော်မူလေ့ရှိပြီး “သူခမိုး အာဝါသာ နိဗ္ဗာန်၊ သူခမိုး အာဝါသာ နိဗ္ဗာန်”ဟူ၍လည်း နှုတ်တော်မူ ဥဒါန်းကျူးတော်မူလေ့ရှိပေသည်။ ကိုလေသာ အလုံးစုံကုန်ပြီးသား ရဟန္တအဖြစ်သို့ ရောက်သွားပြီဆိုလျှင် ဝေဒယိတသုခဆိုသည် ချမ်းသာမျိုးကို “ချမ်းသာလုပါပေသည်” ဟူ၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ဥဒါန်းကျူးသကဲ့သို့ မည်သည့်အခါမျှ ကျူးရင့်တော်မူလေ့မရှိကြတော့ပေ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို ဒိဋ္ဌထင်ထင် မြင်ပြီး၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဖြင့် အချမ်းသာဆုံး ချမ်းသာ နေကြပြီဖြစ်သောကြောင့် ပုထုဇ္ဇာတို့ လိုလားနေသာ ဝေဒယိတသုခမျိုးကို လိုလားတော်မူခြင်း မရှိကြဘ လျှစ်လျှော့ရှိတော်မူနိုင်ကြသည်။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ မြင်ထားသော ဤနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဤ “နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်”တွင် ထိတိမိမိ အပြည့်အစုံ ဟောကြားထားသည်ကို တွေ့ကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ပြည့်စုံထဲပေသည်

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဤနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်ကို တရားတစ်ပွဲလျှင် တစ်ပိုင်းပိုင်း၍ တရားပွဲ(၂)ပွဲ ဟောခဲ့သည်၊ သို့သော် “နောက်ဆုံး J-ပိုင်းကို ချုံး၍ တစ်ပိုင်းတည်း ရေးထားသည်”ဟု အမိန့်ရှုပါသည်။ ထိုကြောင့် အပိုင်း ကြီး(၆)ပိုင်းနှင့် မာတိကာပေါင်း ရာကျော် ရှိနေပေရာ

နိဗ္ဗာန်ကို လက်နှင့် ကိုင်ပြသကဲ့သို့ နိုင်နှင့်တော်မူလှပေသည်။ နိုင်နှင့်တော် မူသလောက်ပင် ဟောကြားထားသည့် နေရာမှာ လည်း ဘယ်နေရာမှာ လို့နေသေးသည်ဟူ၍ မရှိရအောင် အကွဲကိုစေ့စေ့ ပြည့်ပြည့်စုစု ဟောထားသည်ကို တွေ့ကြရပေလိမ့် မည်။ တစ်ဖက်သတ် ပရိယတ် အမြင်မျိုးနှင့်ကြည့်ပြီး ဟောကြား ထားသော တရားမဟုတ်၊ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်နှစ်ရပ် အမြင်မျိုးနှင့် ဟောထားသော တရားဖြစ်သောကြာ့နှင့်လည်း ပရိယတ်သမား များရော ပဋိပတ်သမားများပါ အားရနှစ်သက်လောက်သည် တရားတော်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်နှစ်ရပ် အပြည့်အစုံ ဟောကြားထားသော ကြုတရားမျိုး (နိဗ္ဗာန်တရားမျိုး) ကို ပဋိပတ်အတွေ့အမြင် မရှိလျှင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟောကြား နိုင်စွမ်းရှိပေမည့်နည်း။ ပဋိပတ် အတွေ့အမြင်မရှိသော သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟောကြားနိုင်စွမ်းမရှိသော တရားမျိုး ဖြစ်ပေသည်။

ဤနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်တွင် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက် ပြုနိုင်သည့် အခြေခံဝိပဿနာရှုနည်းလည်း ပါသည်။ ဝိပဿနာ ရှုမှုတ်ရင်း နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားပုံလည်းပါသည်။ ပါဉ္ဇာတော်၊ အငြကထာက သာမန်ဆိုထားရှု အသိခက်သော နေရာမျိုးတွင် အတိအကျ ဖော်ထုတ်ပြထားသည်လည်း ပါသည်။ လမ်းမှား အားထုတ်နေကြသော ယောဂီတိအတွက် လမ်းမှန်ရောက်အောင် လမ်းညွှန်လည်းပါသည်။ အနည်းငယ်မျှ ဖော်ပြရလျှင်-

“ဒ္ဓါရ ၆ ပါးက ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်းကို လိုက်ပြီး မရှိနိုင် သေးခင် အားထုတ်ခါစမှာ ထင်ရှားတဲ့ ရှုပ်အမူအရာ တစ်ခုခုက

စပြီး ရှုမှတ်ရတယ်။ သွားနေဆဲဆိုလျှင် သွားတဲ့အမူအရာကပဲ စပြီး ရှုရတယ်” နှာ(၁၁)

ဤသို့ စသည် အခြေခံဝိပဿနာ ရှုမှတ်နည်း။

“ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတာကိုချည်း ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့နေရတာတွေဟာ သီရတွေချည်းပဲ။ နောက်ဆုံး ကျတော့ ဒီလိုရှုနေရင်းထဲကပင် ဖြစ်ပျက်ခြင်းမရှိတဲ့ သဘောထဲကို အသိဉာဏ်က သူအလိုလို ရောက်သွားတယ်။ အဲဒါဟာ မဂ်ဖိုလ် ဉာဏ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန် အငြိမ်းဓာတ်ကို မျက်မျှောက် တွေ့သွားတာပဲ” နှာ ၆၈။

ဤသို့ စသည် ရှုမှတ်ရင်း နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားပဲ။

“အနိမိတ္ထပစ္စပဋ္ဌာန်-ပုသဏ္ဌာန်အရိပ် နိမိတ်ကင်းသော အားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်၏”-လို့ ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တယ် ဆိုတာက ဘယ်ဉာဏ်ကို ဆိုပါသလဲ ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်အစစ်ကို အရိယာများသာ သိနိုင်တဲ့ အတွက် အရိယာများ၏ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်နှင့် ပစ္စဝေကွာကာဉာဏ်ကို ယူရင် အသင့်တော်ဆုံးပါပဲ။ နှာ ၃၆။

ဤသို့ စသည် သာမန်ဆိုထား၍ အသိခက်သော နေရာများတွင် အတိအကျ ဖော်ထုတ်ပြထားပဲ။

“တချို့က ဒီလိုပါဉိုကိုပြပြီး အလွှဲအမှားတွေကို ဟောနေ ကြတာရှိတယ်။ သူတို့ဟောပုံကတော့ အားထုတ်နေရင် သီရ ဆင်းရဲတွေ ဖြစ်နေတာပဲ။ ၁။ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေ ပြနေဖို့ မလိုဘူးပဲ။ အဲဒါ ဗုဒ္ဓတရားတော်နဲ့ ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်ဘက်ပဲ”

(v)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာထူးတော်

နှုံး ၈၂။

ဤသို့ စသည် လမ်းညွှန်ပုံတွေ ပါရှိပေသည်။

ဖတ်ကြော်ပါ

ကောင်းမွန်ပြည့်စုံသမျှကို ဤနေရာတွင် ကုန်စင်အောင် ဖော်ပြန်ရန် အခွင့်မရပေ။ ကောင်းမွန်သလောက်ကို တကယ် ကုန်စင်အောင်လည်း ဖော်ပြနိုင်စွမ်းမရှိပါ။ လျှာပေါ်တင်၍ မြည်းရုံး၊ အရသာ သီလောက်ရုံမျှသာ ဖော်ပြလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပေ သည်။ ကိုယ်တိုင် ဖတ်ရှုကြည့်သည့်အခါ အပြည့်အဝ သိရပါ လိမ့်မည်။

ဤတရားတော်တွင် သူပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်မှ ပရီနိဗ္ဗာန် ပြု၍ အနုပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်အထိ ဟောကြားထားသဖြင့် နိဗ္ဗာန် သဘောကို ထင်ရှားအောင် အပြည့်အစုံ ဟောကြားထားပေသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားသော တရားဖြစ်စေ၊ ရေးသား သော ကျမ်းဂန်ဖြစ်စေ ဟောခွင့် ရေးခွင့် ရောက်လာလို့ ဟောပြီ၊ ရေးပြီဆိုလျှင် သိပြီး ဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း ပရီယတ်ရော ပဋိပတ်ပါ အပြည့်အစုံ ဟောကြားရေးသားတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ ယခု ဤ နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်တွင်လည်း ဘယ်နေရာမှာ ပရီယတ် ဘက်က လိုနေသည်၊ ဘယ်နေရာမှာ ပဋိပတ်ဘက်က လိုနေသည် ဟူ၍ တွေ့ကြရမည်မဟုတ်ဘဲ အဘက်ဘက်က ပြည့်စုံနေသည်ကို တွေ့ကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဟောရာ ပြောရာ ရေးသားကြ ရာ၌ ပရီယတ်အားသန်သူတို့က ပရီယတ် တစ်ဘက်ကို သာ

ထက်ပိုမျွဲ့

(၁)

လည်းကောင်း၊ ပဋိပတ်အားသန်သူတို့က ပဋိပတ် တစ်ဘက်ကိုသာ
လည်းကောင်း ဟောပြော ရေးသားတတ်ကြသဖြင့် မပြည့်မစုံ
ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ တစ်ဘက်ဘက်က လိုနေပြီ
ဆိုလျှင် ထမင်းကောင်း ပါသော်လည်း ဟင်းမကောင်း၊ ဟင်းက
ကောင်းပါသော်လည်း ထမင်းမကောင်းသည်ကို စားရသကဲ့သို့
ဖတ်ရှုရရှိ အရသာမပြည့်စုံဘဲ ဖြစ်နေတတ်ပေသည်။ ကျေးဇူး
တော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားရေးသား
သော တရားနှင့် ကျမ်းဂန်များမှာကား နှစ်ဘက်စလုံး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ
ထမင်းရော ဟင်းရော အကောင်းချည်း စားရသည်နှင့် တူသော
ကြောင့် အရသာပြည့်ပြည့်စုံစုံ စားကြရသကဲ့သို့ ရှိပေသည်။

ဤနိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်သည် နောင်လာ နောက်
သား ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ အတွက်ရော မျက်မှောက်ရှိ
ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ အတွက်ပါ ရတနာထုပ်ကြီးကို ရရှိသည့်
အလား ကျေးဇူးများလှသော တရားတော်ဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သာသနာတော် တည်သမျှကာလပတ်လုံး အဓိန်ရှည်ကြာ တည်ပါ
စေ-ဟူသော ပတ္တနာမှုပြုရင်း ဤလက်ဦးရှုဖွယ်ကို အဆုံးသတ်ပါ
သတည်း။

ဝက်လက် မစိုးရိမ် ဦးတိသာ။
၁၃၃၆-ခု၊ တော်သလင်းလ။

**နိုဒ္ဓဘိဝ္မာဒ္ဓရာတဗ္ဗားဒေသ၏
မာတိကာ**

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပထမပိုင်း (၁ မှ ၆၆)

◆ တရားပည်ခံ	၁
◆ နိုဒ္ဓဘိဝ္မာဒ္ဓရာတဗ္ဗားဒေသ၏ ဘာလ	၄
◆ ရတနသုတ်ပရිတ်ဂါထာ	၈
◆ ကံကုန်အောင် ကျင့်နည်း	၁၀
◆ စိတ္တဝိသူဒ္ဓဖြစ်ပုံ	၁၁
◆ ဒီဋီဝိသူဒ္ဓဖြစ်ပုံ	၁၂
◆ သမ္မသနညောက်ဖြစ်ပုံ	၁၂
◆ ဥဒယဓယညောက် စသည်ဖြစ်ပုံ	၁၃
◆ သောတာပန် စသည်ဖြစ်ပုံ	၁၄
◆ ဒါနကုသိုလက အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးပေးသည်	၁၅
◆ ဝိပဿနာလည်း ရှုပြုမှ အရဟတ္တဖိုလ်ရတယ်	၁၆
◆ ရဟန္တာမှာ သေရေး နေရေး မတောင့်တာ	၁၈
◆ တဏ္ဍာကြောင့် ဘဝသစ် ဖြစ်တယ်	၂၃
◆ ရဟန္တာမှာ တဏ္ဍာမရှိလို့ ဘဝသစ်မဖြစ်	၂၄
◆ ဆီမီးတောက် ပြိုမ်းတာနဲ့တူတယ်	၂၆
◆ နိုဒ္ဓဘိဝ္မာဒ္ဓရာတဗ္ဗားဒေသ၏ ဝစ်နတ္တများ	၃၀

(၁၈)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားစော်

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
◆ သစ္စီလက္ခဏာ အမိပ္ပါယ	၃၄
◆ ကိုလေသဝါး	၃၅
◆ ကမွာဝါး	၃၆
◆ လူမိုက်မမှုပဲတာ မဂ်လာ	၃၇
◆ ဂိပါကဝါး	၄၀
◆ ဝန်သုံးပါး လည်နေပုံ	၄၁
◆ ဝန်သုံးပါး ကြောက်စရာကောင်းတယ	၄၄
◆ ဝန်သုံးပါး ကင်းအောင် ကျင့်ပုံ	၄၅
◆ လောက၏ဖြစ်ပုံ	၄၆
◆ လောက၏ချုပ်ပုံ	၄၇
◆ သမွာသသတ်	၄၀
◆ ထန်းငှတ်တိုနှင့်တူတယ	၅၂
◆ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာပုံ	၅၄
◆ အဲဒါကမှ ချမ်းသာအစစ်	၅၅
◆ ကာမဂ္ဂ၏ချမ်းသာထက် ပထမစျောန်ချမ်းသာက သာ၍ကောင်းသည်	၆၀
◆ ပထမစျောန်ချမ်းသာ စသည်ထက် ဒုတိယစျောန် ချမ်းသာ စသည်က သာ၍ကောင်းသည်	၆၁
◆ စျောန်ချမ်းသာတွေထက် နိဗ္ဗာန်က သာ၍ချမ်းသာသည်	၆၂
◆ နိုင်းချုပ် တရားသိမ်း ပတ္တနာ	၆၆

အကြောင်းအရာ

ဒတိယပိုင်း (၆၇ မ ၁၂၁)

စာမျက်နှာ

◆ တရားအနုသန္တာ	၆၃
◆ သခါရနှင့်နိဗ္ဗာန်ခဲ့ပုံ	၆၈
◆ (၁) ဥပ္ပါဒနှင့် အနုပါဒ	၆၈
◆ (၂) ဝဝတ္ထနှင့် အပွဲဝတ္ထ	၇၀
◆ (၃) နိမ့်တ္ထနှင့် အနိမ့်တ္ထ	၇၂
◆ ဘင်္ဂညောက်တော့ သယ္ယာန်နိမ့်တ္ထက်းသည်	၇၃
◆ နိဗ္ဗာန်၏လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စပဋ္ဌာန်	၇၇
◆ နိဗ္ဗာန်မှာ အဆင်းအရေင် ပုံသဏ္ဌာန်မရှိ	၇၇
◆ (၄) အာယူဟနာနှင့် အနာယူဟနာ	၈၀
◆ တရားအားမထုတ်ဘဲနေရာနဲ့တော့ ကံမက်းနှင့်	၈၂
◆ အကုသိုလ်က ရေစွန်မျောတာလိုပင် ဖြစ်လွယ်တယ်။	၈၄
◆ ကုသိုလ်မပြုဘဲနေရင် အကုသိုလ်ချည်း မပြတ်ဖြစ်နေမယ်။	၈၆
◆ ရဟနာဟာ ကုသိုလ်အမှုကိုတော့ မပယ်ဘူး	၈၈
◆ (၅) ပဋိသန္တနှင့် ပဋိသန္တက်းတာ	၉၀
◆ နိဗ္ဗာန်ဓာတ် J-ပါး	၉၃
◆ သူပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်	၉၄
◆ ဝန်ထုပ်ကြီး ၃ ခု	၉၅
◆ (၁) ကိလေသာဝန်ထုပ်ကြီး	၉၆

(၁)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ◆ (၂) အဘိသဒီရဝန်ထုပ်ကြီး ၉၆
- ◆ (၃) ခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီး ၉၈
- ◆ ဝန်ထုပ်တွေ ပယချုပြီး ဖြစ်နေပြီ ၁၀၀
- ◆ ဘဝနောင်ကြီးလည်း မရှိတော့ပြီ ၁၀၁
- ◆ မှန်စွာသိ၍ လွတ်မြောက်နေပြီ ၁၀၃
- ◆ ကဲမြှင့်ပါးပါး ရှိနေလို သူခ ဒုက္ခ ခံစားရတယ်။ ၁၀၄
- ◆ ရာဂစသည် မဖြစ်ခြင်း-ပြိမ်းခြင်းဟာ သူပါမိ
သသနိဗ္ဗာန်ပဲ ၁၀၆
- ◆ အနုပါဒီသသနိဗ္ဗာန် ၁၀၈
- ◆ အထူးမှတ်ဖွယ်ကောင်းသည့် ဂါထာ ၂ ပုံ ၁၁၃
- ◆ ရာဂစသည် ကုန်ခြင်းကိုပင် နိဗ္ဗာန်ဟူဆိုသည် ၁၁၅
- ◆ အကြောင်းနိဗ္ဗာန် အကျိုးနိဗ္ဗာန် မခဲ့သင့် ၁၁၇
- ◆ နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပတ္တနာ ၁၂၃

တတိယပိုင်း (၁၂၄ မှ ၁၆၅)

- ◆ တရားအနုသန္တေ ၁၂၄
- ◆ မြတ်စွာဘူးရားကျူးရင့်သော ဥဒါန်းဂါထာတော် ၁၂၄
- ◆ ဗာဟိယဒါရုစီရိယဝတ္ထု ၁၂၅
- ◆ ဗာဟိယသုတ်တရားတော် ၁၃၃
- ◆ ဒီဇွဲ ဒီဇွဲမတဲ့ စသည် ရှုနည်းအကျဉ်း ၁၃၄
- ◆ အရှင်ဗာဟိယ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရီနိဗ္ဗာန်စံသည် ၁၄၀
- ◆ မျက်စိနှင့် ရူပသညာချုပ်လျှင် နိဗ္ဗာန် ၁၄၅

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
◆ ကြားသိရှုပြီး အငြိမ်းဓာတ်တွေ့ပုံ	၁၄၃
◆ နံသိရှုပြီး အငြိမ်းဓာတ်တွေ့ပုံ	၁၄၈
◆ ဓားသိရှုပြီး အငြိမ်းဓာတ်တွေ့ပုံ	၁၄၉
◆ ထိသိရှုပြီး အငြိမ်းဓာတ်တွေ့ပုံ	၁၅၀
◆ အသိစိတ်ရှုပြီး အငြိမ်းဓာတ်တွေ့ပုံ	၁၅၁
◆ အာယတန် ၆-ပါးချုပ်တာ နိဗ္ဗာန်ပဲ	၁၅၂
◆ နိဗ္ဗာန်မျက်မှုံးကိုပြုပုံ	၁၅၄
◆ သမ္မာပဋိပန္ဒ နည်းလမ်းမှန်စွာကျင့်ပုံ	၁၅၈
◆ နိဗ္ဗာန်ပြုပုံ၊ ပြုပုံ၊ ပြုပုံ၊ ပြုပုံ	၁၆၂
◆ နိဗ္ဗာန် တရားသိမ်း ပထ္မနာ	၁၆၅

စတုတ ဂိုင်း (၁၆၆ မှ ၂၂၉)

◆ တရားအနှစ်သန္တာ	၁၆၆
◆ အရိုအသေ တရားနာကြသည်	၁၆၇
◆ တဇ္ဈာမတစ်ယောက်တောင် တရားနာတယ	၁၆၈
◆ နိဗ္ဗာန် ပဋိသုတေသန ဥဒါန်းပါဌိ(၁၇၇)	၁၇၅
◆ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တကယ်ရှိတဲ့တရား	၁၇၆
◆ နိဗ္ဗာန်မှာ ဓာတ်လေးပါး မရှိ	၁၇၇
◆ ဥပါဒါရှုပ်လည်း မရှိ	၁၇၈
◆ ရှုပ်မြိုတဲ့စိတ်လည်း မရှိ	၁၇၉
◆ အရှုပစိတ်လည်း မရှိ	၁၈၀

(ပ)

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
◆ နိဗ္ဗာန်မှာ ရုပ်နာမ်အားလုံးပင် မရှိ	၁၈၃
◆ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ လောကမှ အလွတ်ဖြစ်သည်	၁၈၄
◆ နိဗ္ဗာန်မှာ လာခြင်း သွားခြင်း တည်ခြင်း မရှိ	၁၈၆
◆ စုတေခြင်း ကပ်ရောက်ခြင်းလည်း မရှိ	၁၈၇
◆ တည်ရာလည်း မရှိ	၁၈၈
◆ ရုပ် နာမ် အယဉ်လည်း မရှိ	၁၈၉
◆ ရောဟိတသုသုတ်တရား	၁၉၀
◆ လောက၏အဆုံး သွား၍မရောက်နိုင်။	၁၉၂
◆ လောက၏အဆုံးရောက်မှ ဆင်းခဲ့ပြီးသည်။	၁၉၃
◆ သစ္ာလေးပါးလုံး ကိုယ်ထဲမှာရှိသည်။	၁၉၄
◆ လောကနှင့်လောကသမ္ဒယ ကိုယ်ထဲ၌ရှိနေပုံ	၁၉၅
◆ ကြားရာ စသည်၌ ဒုက္ခနှင့် သမ္ဒယဖြစ်ပုံ	၁၉၆
◆ ထိသိရာ၌ ဒုက္ခနှင့် သမ္ဒယဖြစ်ပုံ	၂၀၅
◆ ထိသိမှုနှင့် ဓာတ်လေးပါးကစပြီး ဝိပသုနာရှုရတယ်။	၂၀၆
◆ လူတိုင်းရှုလိုလွယ်တဲ့ ဖောင်းပိန်မှု	၂၀၈
◆ ကြံသိဆဲခဏ၌ ဒုက္ခနှင့် သမ္ဒယဖြစ်ပုံ	၂၁၄
◆ လောက၏အဆုံး နိဗ္ဗာန်တွေ့သိပုံတွေ့	၂၁၉
◆ အနေကောတင် ဂါထာ J-ပုဒ်	၂၂၁
◆ တည်ရာ ရှိ မရှိ ဆိုတာက ပြလိုရင်းပဲ	၂၂၅
◆ နိုင်းချုပ်တရားသိမ်း ပတ္တနာ	၂၂၆

ပဉာဏ် ၂၃၀ မှ ၂၄၆

◆ တရားအနုသင့်	၂၃၀
◆ တဏ္ဍာကင်းတာ နိဗ္ဗာန်	၂၃၁
◆ တဏ္ဍာက နိဗ္ဗာန်ကို မကြိုက်	၂၃၃
◆ နင်တိုက မစဉ်းစားပေမယ့် ငါက စဉ်းစားညီးမယ်	၂၃၃
◆ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကုသိလ်ပြနိုင်ခဲတယ	၂၃၄
◆ မောင်ကာလ ဝါး	၂၃၅
◆ သောတာပန်ဖြစ်ရတာက စကြေဝတေးမင်းအဖြစ် ထက်လည်း မြတ်တယ။	၂၄၁
◆ နတ်ပြဟ္မာဖြစ်ရတာထက်လည်း မြတ်တယ	၂၄၃
◆ ပြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်ရတာထက်လည်း မြတ်တယ	၂၄၆
◆ ကာမသတ္တဝါတွေက ပြဟ္မာဘဝတောင် မကြိုက်	၂၄၈
◆ ကာမ ရှုပသတ္တဝါတွေက ရုပ်မရှုတာ မကြိုက်	၂၄၉
◆ နိဗ္ဗာန်ကိုတော့ ဘယ်တဏ္ဍာကမျှ မကြိုက်	၂၅၀
◆ နိရောဓသစ္စာအဖွင့်	၂၅၃
◆ ဥပမာ ငါ-ပါး	၂၅၅
◆ နိရောဓောပါဒ်၏မူချွေအနက်	၂၆၀
◆ သီလက္ခန္တဝ်-ကေဝင့်သုတ်	၂၆၁
◆ ကေဝင့်ဒါယကာက လျှောက်ပုံ	၂၇၀
◆ ကုန္တိ(တန်ခိုး)ပြာဋိဟာ	၂၇၁
◆ ဂန္ဓာရီအတတ်	၂၇၅

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
◆ အာဒေသနာ (အတပ်ဟော) ပြာဋီဟာ	၂၃၅
◆ အနုသာသနီ (ဆုံးမည့်ကြားမှု) ပြာဋီဟာ	၂၃၈
◆ ဘုတ်ပြီးရာရွှေတဲ့ ရဟန်း	၂၄၉
◆ နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပတ္တနာ	၂၅၆

ဆွဲမပိုင်း (၂၈၈ မှ ၃၇၅)

◆ တရားအနုသန္တာ	၂၃၂
◆ အပြီးစာတ်ရှိရှု ပြီးသည်	၂၃၉
◆ မိထွေးတော် မဟာပဏေပတီဂါတမိဝတ္ထု	၂၄၁
◆ နေပြည်တော်ကြွေရန် ပင့်လျှောက်ပုံ	၂၄၆
◆ သူဇ္ဈိဒနမင်းကြီး သောတာပန်ဖြစ်ပုံ	၂၄၉
◆ မိထွေးတော်ဂါတမိ သောတာပန်ဖြစ်ပုံ	၃၀၂
◆ နန္ဒမင်းသားနှင့် ရာဟုလာကို ရှင်ရဟန်းပြုပေးခြင်း	၃၀၃
◆ သူဇ္ဈိဒနမင်းကြီး ရဟနာဖြစ်ပြီး ပရီနိဗ္ဗာန်စံခြင်း	၃၀၅
◆ ဘိက္ဗာနီပြုရန် ခွင့်တောင်းခြင်း	၃၀၅
◆ အရှင်အာနန္တာက ဘိက္ဗာနီပြုခွင့် တောင်းပန်ခြင်း ၃၀၈	
◆ ဘိက္ဗာနီပြုရန် ခွင့်ပြုတော်မှုခြင်း	၃၁၀
◆ မိထွေးတော် ဂါတမိထောရီ ပရီနိဗ္ဗာန်ပြုပုံ	၃၁၂
◆ ငိုသူတို့အား နှစ်သိမ့်စေခြင်း	၃၁၃

(၁)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
◆ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ပုံ	၃၀၅
◆ ကျက်သရေမဂ်လာ ရှိလှသည့် ၃-ဂါထာ	၃၂၀
◆ သံဝေါဖြစ်ဖွယ် ဂါထာ J-ပုံ	၃၂၆
◆ အရှင်အာနန္ဒာ၏ ဋီချင်း	၃၃၃
◆ အရှင်အာနန္ဒာအား နှစ်သိမ့်စေခြင်း	၃၃၈
◆ တန်ခိုးပြစေတော်မူခြင်း	၃၄၁
◆ ပရီနိဗ္ဗာန်ပြုရန် လျှောက်ခြင်း	၃၄၃
◆ နောက်ဆုံး ပရီနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပုံ	၃၄၅
◆ နိဗ္ဗာန်၏ သရှုပ်ဖော်ဂါထာ J-ပုံ	၃၄၉
◆ ဘုရားရှင်၏ ဥယျာဉ်ဂါထာ	၃၅၃
◆ နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပွဲနာ	၃၅၅

(မာတိကာပြီး၏)

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တကထာ

နိဗ္ဗဆနိုင်းပိုင်ရာ ဝရေားဝဏီ

ပထမပိုင်း

(၁၃၂-ခုစွမ်၊ တော်သလင်းလဆန်း ၈ ရက်နေ့ ဟောသည်)

နောက်တော်သလင်းလဆန်းတော်သလင်းလဆန်း

တရားပလ္လာင်ခံ

လွန်ခဲ့တဲ့ သီတင်းနောက စူးစေးဝေဒလျှော်တရားတော်ကို
အပြီးသတ်ဟောခဲ့တယ်။ အဲဒီသုတ်အဆုံးပိုင်းမှာ “သူခေါ်ဝေဒနာ
နှင့်တူတာ ဘာလဲ” လို့ ဝိသာခသူငြေးကြီးက မေးတယ်၊ “သူခ
ေါ်ဝေဒနာနှင့်တူတာ ဒုက္ခဝေဒနာပဲ” လို့ ဓမ္မဖိန္ဒာတယ်ရိမက ဖြေတယ်။
“ဒုက္ခဝေဒနာနဲ့တူတာ ဘာလဲ” လို့ မေးပြန်တော့ “သူခေါ်ဝေဒနာပဲ”လို့

ဖြေတယ်။ သူခန့် ဒုက္ခဟာ အကောင်းနဲ့အဆီးအဖြစ်ဖြင့် အချင်းချင်း ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ပြီးတူနေတာကို ရည်ရွယ်ပါတယ်။

အဲဒီကနောက် “ဥပေက္ဗာဝေဒနာနဲ့တူတာ ဘာလ”လို့ မေး ပြန်တယ်။ “ဥပေက္ဗာဝေဒနာနဲ့တူတာ အဝိဇ္ဇာပဲ”လို့ ထေရီမက ဖြေတယ်။ သူခန့် ဒုက္ခဆိုတာတွေက ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာရင် ထင်ရှားတယ် သိလွှယ်တယ်။ ဥပေက္ဗာကတော့ မထင်ရှားဘူး။ အသိခက်တယ်။ ထို့အတူပင် လောဘနဲ့ ဒေါသ ဆိုတာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာရင် ထင်ရှားတယ်၊ သိလွှယ်တယ်။ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ မောဟကတော့ မထင်ရှားဘူး။ အသိခက်တယ်။ အဲဒီလို့ အသိခက်ပုံ ချင်းတူတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အဲဒီကနောက် “အဝိဇ္ဇာနဲ့တူတာ ဘာလ” လို့ မေးပြန်တော့ “ဝိဇ္ဇာပဲ”လို့ ဖြေတယ်။ ဝိဇ္ဇာဆိုတာ အရိယမဂ်ဉာဏ်ပဲ။ အဝိဇ္ဇာက သစ္စာလေးပါးကို မသိဘူး ဖုံးကွယ်တယ်။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်က သစ္စာလေးပါးကို သိတယ် ထင်ရှားပြတယ်။ အဲဒီလို့ ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဖက်အနေဖြင့် တူတာကို ဆိုလိုတယ်။

အဲဒီကနောက် “ဝိဇ္ဇာနဲ့တူတာ ဘာလ”လို့ မေးပြန်တယ်။ “ဝိမိတ္ထာပဲ”လို့ ထေရီမက ဖြေတယ်။ ဝိမိတ္ထာဆိုတာ အရိယဖိုလ်တရား အရိယဖိုလ်ဉာဏ်ပဲ။ အရိယမဂ်နှင့် အရိယဖိုလ်ဟာ သဘောအား ဖြင့် အတူတူပါပဲ။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ အရိယမဂ်နှင့် အလားတူ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်နေတဲ့ အကျိုးတရားကို အရိယဖိုလ်လို့ ခေါ်ရတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဝိဇ္ဇာနှင့် ဝိမိတ္ထာကတော့ တစ်ထပ်တည်း တစ်ပုံတည်း တူတဲ့တရားများဖြစ်တယ်။

အဲဒီ ဝိမုတ္ထိနှင့်တူတာက ဘာလဲလို့ မေးပြန်တော့ “ဝိမုတ္ထိနှင့်တူတာဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲ” လို့ ထေရိမက ဖြေတယ်။ ဖို့လ်ဝင်စားနေတဲ့ အခါမှာ ဖို့လ်နှင့်နိဗ္ဗာန်ဟာ ပြိမ်းနေတဲ့ အနေအားဖြင့် ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ဖို့လ်နှင့်တူတဲ့ (ပဋိဘာဂ)တရားလို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဝိသာခသူငွေးကြီးက “အဲဒီ နိဗ္ဗာန်နှင့်တူတဲ့ တရားက ဘာလဲ” လို့ မေးပြန်တယ်။ အဲဒီတော့ ဓမ္မဒီဇို့ရာထေရိမက “အရှင်သူငွေးကြီး မေးခွန်းပြသုနာဟာ ရပ်သင့်ရာတွင် မရပ်ဘဲ နယ်ပယ်လွန်သွားပြီ။ မြတ်စွာဘူရား သာသနာတော်မှာ နိဗ္ဗာန်ဟာ အမြင့်အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တယ်။ သီလ သမာဓိ ပညာ ဆိုတဲ့ အကျင့် မြတ်ဟာ နိဗ္ဗာန်မှာ အဆုံးသတ်သွားတယ်။ နိဗ္ဗာန်ထက် ပိုလွန်ပြီး ရောက်စရာမရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်နှင့်တူတဲ့(ပဋိဘာဂ) တရားဟာ ဘာလဲလို့ မမေးသင့်ဘူး။ အဲဒီ မမေးသင့်တာကို မေးတဲ့ အတွက် အမေးပြသုနာ နယ်ပယ်လွန်သွားတယ်။ အကယ်၍ မကျေနပ်သေးရင် မြတ်စွာဘူရားထံ သွားပြီးမေးပါတော့” လို့ ပြောကြားလိုက်တယ်။

ဝိသာခသူငွေးကြီးလည်း မြတ်စွာဘူရားထံ သွားပြီးတော့ သူက မေးခဲ့ပဲ၊ ထေရိမက ဖြေလိုက်ပုံများကို လျှောက်တယ်။ ဒီတော့ မြတ်စွာဘူရားက ဓမ္မဒီဇို့ရာထေရိမကို ချီးကျျီးပြီးတော့ “ငါဘူရားကို မေးရင်လည်း ဒီအတိုင်း ဖြေရမှာပဲ၊ အဲဒီအတိုင်းပင် မှတ်လေတော့” လို့ မိန့်တော်မူလိုက်တယ်။ အဲဒါဟာ စူးစွာဝေဒလွှာ သုတေရာ့ အဆုံးသတ် နိုဂုံးချုပ်ပဲ။

အဲဒီ နိဂုံးချပ်ကို ဟောစဉ်တုန်းကပင် နိဗ္ဗာန်အကြောင်း
ကိုလည်း ထည့်သွင်းဟောဖို့ စဉ်းစားမိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နိဗ္ဗာန်
အကြောင်းက အချိန်အနည်းငယ်လောက်နဲ့တော့ မပြည့်စုံနိုင်ဘူး။
အနည်းဆုံး (၂)နာရီ (၃)နာရီလောက်ဟောမှ အတော်အတန်
ပြည့်စုံမယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီတုန်းက ထည့်သွင်းမဟောတော့ဘဲ
ဒီသီတင်းနေ့ကစပြီး ဟောဖို့ ရည်ရွယ်ထားခဲ့တယ်။ အဲဒီရည်ရွယ်
ချက်အတိုင်း နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို ဒီကနေ့က စပြီး ဟောရမယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘာလ

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ပါဋ္ဌာလို နိဗ္ဗာန် ဆိုတဲ့ပုဒ်မှ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့
အမည်ပဲ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်တော့ ငြိမ်းရာ၊ ငြိမ်းကြောင်း၊
ငြိမ်းခြင်းသဘောပါပဲ။ ဘာတွေငြိမ်းသလဲဆိုရင် ကိုလေသာဝင်း
ကမ္မဝင်း ဝိပါကဝင်းဆိုတဲ့ ဝင်းဆင်းရတွေ ငြိမ်းတာပါပဲ။ ကိုလေသာ
ဝင်းဆိုတာ အဝိဇ္ဇာ၊ တက္ကာ၊ ဥပါဒါန်ဆိုတဲ့ ကိုလေသာတွေပါပဲ။
ကမ္မဝင်းဆိုတာ သခိုရဲ၊ ကမ္မဘဝလို ဆိုရတဲ့ ကုသိုလ်ကဲ အကုသိုလ်
ကံတွေပါပဲ။ ဝိပါကဝင်းဆိုတာ အဲဒီကုသိုလ်ကဲ အကုသိုလ် ကံတွေရဲ့
အကျိုးဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ် နာမ် ရှပ် သွောယတန် ဖသာ ဝေဒနာ
ဆိုတာတွေပါပဲ။ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင်ပြောရရင် ယခုမြင်တိုင်း ကြား
တိုင်း နှုတိုင်း စားသိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း ကြံ့သိတိုင်း ထင်ရှားဖြစ်နေ
တာတွေဟာ ဝိပါကဝင်း အကျိုးတရားတွေပါပဲ။

အဲဒီ မြင်သီ ကြားသီ စသည်ဖြစ်တဲ့အခါ အမှန်အတိုင်း
မသိဘဲ အလွှာသီမြင်တာက အဝိဇ္ဇာပါပဲ။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် မြင်သီ

တာ ငါပဲ၊ ကြားသိတာ ငါပဲ၊ ငါက မြင်တယ်၊ ကြားတယ် စသည်ဖြင့် အလွှာသိမြင်တာလည်း အဝိဇ္ဇာပဲ။ အဲဒီမြင်တာ ကြားတာ မြင်ရတာ ကြားရတာ စသည်ကို မြတယ် ကောင်းတယ် စသည်ဖြင့် ထင်တာ လည်း အလွှာသိတဲ့ အဝိဇ္ဇာပဲ။ အဲဒီတော့ မြင်တာ ကြားတာ မြင်ရတာ ကြားရတာ စသည်ကို နှစ်သက်သာယာတယ်၊ အဲဒါက တက္ခာပဲ။ အဲဒီလို နှစ်သက်သာယာပြီးတော့ စွဲလမ်းတာက ဥပါဒါန်ပဲ။ အဲဒါဟာ ကိုလေသဝိုဆိုတဲ့ တရားတွေ မပြတ်ဖြစ်နေ ပုံပါပဲ။

အဲဒီလို နှစ်သက်သာယာပြီး စွဲလမ်းတော့ မိမိအလိုအတိုင်း ပြီးစီးအောင် ပြုလုပ်အားထုတ်တယ်။ အဲဒါက သခ္ပါရ ကမ္မဘဝ ဆိုတဲ့ ကမ္မဝိုင်းပဲ။ အဲဒီကံကြောင့် သေသည်၏အခြားမဲ့မှာ ပဋိသန္ဓာ စိတ်မှစ၍ ဘဝအသစ် ဖြစ်ရတယ်။ အဲဒါက ဝိဉာဏ် နာမ်ရှပ် သင့်သတ္တန် ဖသာ ဝေဒနာဆိုတဲ့ အကျိုးတရား ဝိပါကဝိုင်းပဲ။ အဲဒီ ဝိပါကဝိုင်ဟာ ယခု မြင်မှု ကြားမှု စသည်မျိုးတွေပါပဲ။

အဲဒီ မြင်မှု ကြားမှု စသော ဝိပါကဝိုင်ကို မှုပြီးတော့ အဝိဇ္ဇာ စသော ကိုလေသဝို ဖြစ်ရပြန်တယ်။ အဲဒီ ကိုလေသဝို ကြောင့် ကမ္မဝိုင်ဖြစ်ရပြန်တယ်။ အဲဒီ ကမ္မဝိုင်ကြောင့် ဘဝသစ်မှာ အကျိုးဝိပါကဝိုင်တရားတွေ ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဒီပုံးဒီနည်းဖြင့် ဝိုင်သုံးပါးဟာ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် မပြတ်လည်ပြီး ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလို မပြတ်ဖြစ်နေရာမှာ ရှုမှတ်မှု ဝိပသာနာဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့် အရိယမဂ်ဖြစ်ပေါ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သွားရင် အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော ကိုလေသဝိုင်တရားတွေ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ကိုလေသာမရှိတော့

ကမ္မဝန်ဆိုတဲ့ ကံတွေလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ဖြစ်ပြီးကံတွေက
လည်း အကျိုးမပေးနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ရဟန္တာမှာ ပရီနိုဗာန်
စုတိမှ နောက်၌ ဘဝသစ် ရှပ်နာမ်အကျိုးတရားတွေ မဖြစ်ပေါ်လာ
တော့ဘဲ လုံးဝပြတ်ပြိုမ်းသွားတယ်။ အဲဒါဟာ အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့်
နိမ္ဒာန်ကိုမြင်ပြီး ပြိုမ်းခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက်-

နိမ္ဒာတိ တ္ထုခုက္ခာ မွေးတိ နိမ္ဒာန်၊ နိမ္ဒာတိ တ္ထုခုက္ခာ
တေသို့ အမိဂတေတိ ဝါ နိမ္ဒာန်-လို့ ပါဋ္ဌလို့
ဝစနတ္ထု ပြုရပါတယ်။

ဧည့် - ဤအပြိုမ်းဓာတ်၌ ဝ္မာနက္ခာ - ဝဋ်ဆင်းရဲအလုံးစုံ
သည်၊ နိမ္ဒာတိ- ပြိုမ်း၏။ ကူးတိ- ဤသို့ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ပြိုမ်းရာ
ဖြစ်သောကြောင့်၊ နိမ္ဒာန်- နိမ္ဒာန်မည်၏၊ အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့်
နိမ္ဒာန်ကို တွေ့ပြုလျက် ရောက်တဲ့အခါ ဝဋ်ဆင်းရဲများ လုံးဝပြိုမ်း
သွားသောကြောင့် အဲဒီ အပြိုမ်းဓာတ်ကို ပြိုမ်းရာနိမ္ဒာန်လို့ ဆိုပါ
တယ်။ နောက်ပြီးတော့-

ဝါ- တစ်နည်းကား၊ ဇာတ့်- ဤအပြိုမ်း
ဓာတ်ကို အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့် မြင်လျက် ရလတ်သော်၊ ဝ္မာနက္ခာ-
ဝဋ်ဆင်းရဲ အလုံးစုံသည်၊ နိမ္ဒာတိ- ပြိုမ်း၏။ ကူးတိ- ဤသို့ ဝဋ်ဆင်း
ရဲပြိုမ်းကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊ နိမ္ဒာန်- နိမ္ဒာန်မည်၏။ ဒီ ဝစနတ္ထု
အရအားဖြင့် အပြိုမ်းဓာတ်ကို ဆင်းရဲပြိုမ်းကြောင်း နိမ္ဒာန်လို့ ဆိုတယ်။

ယခု ပြောပြောတဲ့ ဝစနတ္ထုများအရ “ဆင်းရဲပြိုမ်းရာကို
နိမ္ဒာန်၊ ဆင်းရဲပြိုမ်းကြောင်းကို နိမ္ဒာန်” လို့ ဆိုတာတွေကတော့
မူချစ်ကား မဟုတ်ဘူး။ နည်းပရီယာယ်ဖြင့် ပြဆိုချက်တွေပါပဲ။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဘာတဲ့

◆ ၃

နိဗ္ဗာယတေ - ပြိမ်းခြင်း၊ နိဗ္ဗာန် - ပြိမ်းခြင်းလို့ . . . ဒီလို ဘာဝသာဓနလည်း ပြုရပါတယ်။ ဒီဘာဝသာဓန စေနတ္ထ အရအားဖြင့်ဆိုရင်တော့ ဝဋ်ဆင်းရဲ ပြိမ်းခြင်းသည်သာ နိဗ္ဗာန်မည်ပါတယ်။ အရဟတ္ထမဂ်၏ အစွမ်းကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ ဟူသမျှ မဖြစ်ပေါ်နိုင်တော့ဘဲ လုံးဝပြိမ်းခြင်းသဘောကိုပင် နိဗ္ဗာန် လို့ ဆိုရပါတယ်။ ဒါဟာ မသွယ်မစိုက်ဘဲ တည့်တည့်ပြဆိုတဲ့ စကား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ပြိမ်းခြင်းမျှပဲလို့ အတိုချုပ် မှတ်ထားကြရမယ်။ ဘာတွေပြိမ်းသလဲဆိုလျှင် ကိုလေသာ, ကံ, ဝိပါက်ဆိုတဲ့ ဝဋ်သုံးပါး ဆင်းရဲတွေ ပြိမ်းတယ်။ အဲဒီ ဆင်းရဲပြိမ်း တာကိုပင် သန္တာ လက္ခဏာလို့လည်းဆိုတယ်။ သမကံ - ပြိမ်းခြင်း သန္တာ - ပြိမ်းခြင်း ဆိုတဲ့ စေနတ္ထအရ သန္တာ - ဆိုတာလည်း ပြိမ်းခြင်း ပဲ။ နိဗ္ဗာန်မှာ သန္တာ လက္ခဏာရှိတယ်လို့ အငြကထာများမှာ ပြဆို ထားတယ်။ အဲဒါလည်း ဒီပြိမ်းခြင်းသဘောကို ပြဆိုတာပါပဲ။ ဒီပြိမ်းခြင်းကိုပင် ဂုဏ်မြောက်အောင်လို့ အေး-ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဇွဲပါ ထည့်ပြီး “ပြိမ်းအေးခြင်း လက္ခဏာရှိတယ်” လို့ မြန်မာပြန်ဆိုထား ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြိမ်းတာမှတစ်ပါး အေးတာရယ်လို့တော့ အထူး မရှိပါဘူး။ ဆင်းရဲတွေ အကုန်ပြိမ်းရင် အေးတယ်လို့လည်း ဆိုနိုင် ပါတယ်။ ဒါလောက်ပါပဲ။ လို့ရင်းကတော့ တစ်ဘာဝပြီး တစ်ဘာ မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ဝဋ်ဆင်းရဲ ရုပ်နာမဲ သဒ္ဓါရတွေ မဖြစ်ပေါ်နိုင် တော့ဘဲ ပြတ်စဲ ချုပ်ပြိမ်းသွားခြင်းဟာ လို့ရင်းပါပဲ။ အဲဒီလို ချုပ်ပြိမ်း ခြင်းဟာ အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံးပဲ။ အဲဒီမှာ နိဗ္ဗာတိ - ပြိမ်း၏ နိဗ္ဗာယတေ-ပြိမ်းခြင်းဆိုတဲ့ ပုံစံများမှ နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန်လို့ ပြီးလာ

ကြောင်း ပြဆိုရာ၌ သာကေ မြှုရာကတော့-

“နိမ္ဒာန် မီရာ ယထယ် ပဒီပေါ့” ဆိုတဲ့ ရတနာသူတ်
ပရိတ်ကြီး ပါဉြိပါပဲ။

အယ် ပဒီပေါ့ - ဤဆီမီးသည်၊ နိမ္ဒာတိယထာ - ဌ်မိုး
သကဲ့သို့၊ တေ မီရာ - ထိုရဟန်ာ ပညာရှိတို့သည်၊ နိမ္ဒာန်း -
ဌ်မိုးကုန်၏တဲ့။ အဲဒီမှာ နို့ - ရွှေးရှိသော ဝါ - ဓာတ်ဖြင့်၊ နိမ္ဒာန်း
- ဌ်မိုးကုန်၏။ နိမ္ဒာတိ - ဌ်မိုး၏-လို့ ဆိုရသလိုပဲ။ ဒီမှာလည်း
နို့ - ရွှေးရှိသော ဝါ- ဓာတ်ဖြင့်ပင် “နိမ္ဒာတိ, နိမ္ဒာယတေ,
နိမ္ဒာန် - နိမ္ဒာန်”လို့ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ရတနာသူတ်
ပါဉြိဂါထာကို အပြည့်အစုတုတ်ပြီး ရှင်းပြလိုက်ရင် နိမ္ဒာန်သဘော
ဟာ ထင်ရှားပေါ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီဂါထာကိုအပြည့်
အစုံ ထုတ်ပြေးမည်။

ရတနာသူတ် ပရိတ်ဂါထာ

မီကံ ပုရာကံ နဝ နဇ္ဈိ သမ္မဝံ၊
ဝိရတ္ထုစိတ္ထာ ယတိကေ ဘဝသွှုံး။
တေ မီကံမီဇာ အဝိဇ္ဇားဆန္ဒာ၊
နိမ္ဒာန်း မီရာ ယထယ် ပဒီပေါ့။

ဒါဟာ ရဟန်ာပုဂ္ဂိုလ်၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးပြဆိုတဲ့ ရတနာသူတ်
ပရိတ်ဂါထာပဲ။ အနက်အမိပ္ပါယ်ကတော့-

ယေသ်-အကြောင်း ရဟန်ာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ၊ ပုရာကံ-ရွှေး
ဟောင်းကံသည်၊ မီကံ-အရဟတ္ထုမဂ်စိုလ်၏ အစွမ်းကြောင့်
ကုန်ခန်းခဲ့လေပြီး။ သမ္မဝံ-ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော၊ နှစ်-

အသစ်ဖြစ်သော ကံသည်လည်း နှစ္စိ-မရှိပေါ့

ရဟန္တာဆိတာ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း ဒါရ ၆-ပါးက ပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်တွေကို ဝိပဿနာရှုပြီးတော့ ဝိပဿနာဉာဏ် အစဉ်ဖြင့် အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ်ကို ရောက်ပြီး ကိုလေသာ လုံးဝကင်း နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။ အဲဒီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိုလေသာမရှိတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကံဟောင်းတွေကလည်း ဘဝသစ်အကျိုးကို မပေးနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကံဟောင်းတွေ ကုန်ခန်းသွားပြီလို့ ဆိုရတယ်။ ကိုလေသာ မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် အကုသိုလ်အမှုကိုတော့ ပြုလုပ်ခြင်း လုံးဝမရှိ ဘူး၊ ကုသိုလ်အမှုမျိုးတွေကိုတော့ ပြုပါတယ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တရားလည်းဟောတယ်၊ တရားလည်း နာတယ်၊ ဘူရားကို အရိုအသေပြုတယ်၊ ရှိခိုးတယ်၊ သိကွာဝါကြီးတဲ့ ရဟန်းတော်များကို အရိုအသေပြုတယ်၊ ရှိခိုးတယ်၊ မိမိမှာ ပိုလျှော့နေတဲ့ ဆွမ်းသက်န်း စသည်ကို သူတစ်ပါးအား ပေးလှုပါတယ်၊ သိလအကျင့်ကို ရှိသေစာ ကျင့်တယ်၊ သမထ ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်တယ်၊ ဒီပေမယ့် ကိုလေသာ အဖော်မရှိတော့တဲ့အတွက် ကြောင့် အကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကုသိုလ်ကံတော့ မဖြစ်ဘူး၊ ကြိုယာတရားသာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် “သမ္မဝါဒ-ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော နှစ်-အသစ်ဖြစ်သော ကံသည်လည်း နှစ္စိ-မရှိပေါ်”လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ပရီယတ္ထီ ဓမ္မသုတနည်းပါးတဲ့ တစ်ချို့က အယူ လွှဲပြီး ဟောပြောနေတာရှိတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့

“ရဟန္တာဟာ ကုသိလ်အမှုလည်း မပြုတော့ဘူး” လို ဒီလို အယူလွှဲပြီး
“ကုသိလ် ကိုလည်း မပြုလုပ်ရဘူး” လို ဒီလိုအလွှဲအမှားတွေကို
ဟောပြောနေတာ ရှိတယ်။ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်၏စကားကို ယုံကြည်ပြီး
ကုသိလ်အမှုကို မပြုဘဲနေရင် အဲဒီလူမှာ သုကိတ်ဘဝရောက်
ကြောင်း၊ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကုသိလ်ကောင်းမှုတွေ
မရှိဘဲ အပါယ်လေးပါးရောက်ကြောင်း အကုသိလ်ချည်း ဖြစ်ပွားနေ
တော့မှာပဲ။ ကုသိလ်အမှုကတော့ မလုပ်ချင်ရင် မလုပ်ဘဲ နေလို့
ရပါတယ်။ အကုသိလ်အလုပ်ကိုတော့ မလုပ်ဘဲ မနေနိုင်ပေဘူး။
လောဘ ဒေါသ မောဟ မာန ဒီဋီီ အစရှိသော အကုသိလ်တရား
တွေက တိုက်တွန်းတိုင်း အဲဒီလိုလူဟာ အကုသိလ်တွေကို ထက်
ထက်သန်သန်နဲ့ ပြုလုပ်နေမှာပဲ။ ဒါကြောင့် အပါယ်လေးပါး
ရောက်ကြောင်း အကုသိလ်ကံတွေသာ ဖြစ်ပွားပြီး အပါယ်လေးပါး
ရောက်ဖိုကတော့ သေချာနေတော့တာပါပဲ။

ကံကုန်အောင်ကျင့်နည်း

အမှုန်ကတော့ ကံဟောင်းတွေ ကုန်ခန်းပြီး၊ ကံသစ်တွေ
ကိုလည်း မဖြစ်စေချင်ရင် အရဟတ္ထာမဂ် အရဟတ္ထာဖိုလ်ရောက်
အောင် ကျင့်ရမယ်။ ဘယ်လိုကျင့်ရမှာလဲဆိုရင် ရွှေးဦးစွာ သီလနှင့်
ပြည့်စုံစေရမယ်၊ သီလပြည့်စုံပြီးတဲ့အခါ သမာဓိပညာအကျင့်တွေ
ကို ကျင့်ရမယ်၊ သမာဓိဖက်က စျေန်ရအောင် ကျင့်နိုင်ရင် သာပြီး
ကောင်းတယ်၊ စျေန်ရပြီးတော့ အဲဒီစျေန်ကိုအခြေခံပြုပြီး ဝိပဿနာ
အလုပ်ကို အားထုတ်ရမယ်၊ စျေန်ရအောင် အားမထုတ်နိုင်ရင်

မဟာသတိပဋိဘဏ္ဍာနသုတေသနမှာ ဟောထားတဲ့နည်းများအရ ဒ္ဓါရ ၆-ပါးက ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရှုပ်နာမ်တရားတွေကို ရှုရမယ်။

အဲဒီလိုရှုတာက ဝိပဿနာအလုပ်ပဲ ဒီဝိပဿနာကတော့
ယခု ဒီသာသနူ့ရိပ်သာမှာ ယောဂါတွေ ရှုမှတ်နေကြတဲ့ အလုပ်
ပါပဲ။ ဒ္ဓါရ ၆-ပါးက ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကို လိုက်ပြီး မနှုနိုင်သေးခင်
အားထုတ်ခါစမှာ ထင်ရှားတဲ့ ရှုပ်အမူအရာ တစ်ခုခုကတပြီး ရှုမှတ်
ရတယ်။ သွားနေဆဲဆိုလျှင် သွားတဲ့အမူအရာကပဲ စပြီး ရှုရတယ်၊
ထိုင်နေဆဲဆိုလျှင် ထိုင်တဲ့အမူအရာက စပြီးရှုရတယ်၊ ထိုင်ဆဲမှာ
အထူးထင်ရှားတဲ့ အမူအရာ တစ်ခုခုကလည်း စပြီး ရှုနိုင်ပါတယ်။
ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က အလွန်ထင်ရှားပြီး ရှုမှတ်ဖို့ လွယ်ကူတဲ့
ဝမ်းပိုက်၏ ဖောင်းမူး၊ ပိန်းမူး၊ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမူးကတပြီး ရှုဖို့
ညွှန်ကြားနေပါတယ်။ အဲဒီလို ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ရှုမှတ်နေရင်း
ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်ကူးကြံစည်ဗူးတွေကိုလည်း ရှုမှတ်ရတယ်။
ညောင်းမူး၊ ပူဗူးမူး၊ နာကျွ်မူး အစရှိသော ဝေဒနာတွေကိုလည်း ရှုမှတ်
ရတယ်။ မြင်ဗူး၊ ကြားမူး၊ နှစ်သက်ဗူးမူး အစရှိသော သဘောတရားတွေ
ကိုလည်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း ရှုမှတ်ရတယ်။

စိတ္တာဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ပဲ

ဒါပေါမယ် ရှုမှတ်အားထုတ်ခါစမှာတော့ သမာဓိက
အားမရှိ သေးတဲ့အတွက်ကြောင့် စိတ်ကူးတွေက တစ်ခြားကို
ထွက်ထွက် သွားတယ်။ အဲဒီလို ထွက်ထွက်သွားတဲ့ စိတ်ကူးတွေကို
မှတ်သိနိုင် အောင် ကြိုးစားရတယ်။ အဲဒီလို ကြိုးစားပြီး ရှုမှတ်လို့

သမာဓိ အားကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ စိတ်ဟာ တစ်ခြားကို
ထွက်မသွား တော့ဘူး။ ဖောင်းတယ်, ပိဋ္ဌတယ် စသည်ဖြင့်
ရှုမှတ်စရာ အာရုံးဖွံ့သာ ကပ်လျက်, ကပ်လျက် တည်တည်နေတယ်
တစ်ခါတစ်ရဲ စိတ်ကူး ထွက်ရင်လည်း အဲဒီစိတ်ကူးကို ချက်ချင်းပဲ
ရှုမှတ်ပြီးသိတယ်။ သိတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် အဲဒီစိတ်ကူးဟာ ရပ်ပြီး
ဖောင်းတယ်, ပိဋ္ဌတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်သိလျက်, မှတ်သိလျက်
ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလိုအခါမှာ ရွှေးစိတ်ကလည်း ရှုမှတ်စိတ် +
နောက်စိတ်ကလည်း ရှုမှတ်စိတ် + သူနောက်စိတ်ကလည်း
ရှုမှတ်စိတ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်စိတ်ချည်း စင်ကြယ်နေတယ်။
အဲဒါဟာ စိတ္တဝါသူဖို့ပဲ။

ဒိဋ္ဌဝိသူမြို့ ဖြစ်ပုံ

အဲဒီလို စိတ်စင်ကြယ်တဲ့အခါမှာ မှတ်ရတဲ့အာရုံကို
ပိုင်းပိုင်း ခြားခြား သိသိလာတယ်။ မှတ်သိတဲ့ စိတ်ကိုလည်း
ပိုင်းခြားပြီး သိတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုလျှင် မှတ်သိရတဲ့ အာရုံရှုပ်က
တစ်ခြား + မှတ်သိတာက တစ်ခြားလို့ ပိုင်းခြားပြီး သိတယ်။
မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အဲဒီလို သိဖန်များတဲ့အခါ မိမိကိုယ်ထဲမှာ
သိစရာ ကိုယ်ရှုပ်နဲ့ သိတဲ့စိတ်၊ ဒါ ၂-ခုပဲရှုတယ်လို့ သိလာတယ်။
အဲဒါဟာ နာမရှုပုံ ပရိစ္ဆာනာက်နှင့် ဒိဋ္ဌဝိသူမြို့ပဲ။

သမ္မသနဉာဏ် ဖြစ်ပုံ

အဲဒီနောက်ကဆက်ပြီး ရှုမှတ်နေရင် အကြောင်းနဲ့အကျိုး

ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်နေတာကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သဘောကျပြီး သိတယ်။ ပစ္စယပရိဂုဟဉာဏ်နှင့် ကာခိုပါတရဏဝိသူ့ဖွံ့ဖြိုးပဲ။ အဲဒီက နောက် ဆက်ပြီးရှုမှတ်နေရင် ရှုမှတ်ရတဲ့အာရုံတွေ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာလိုက်၊ တစ်ခက်လောက်နေ့ ပျောက်ကွယ်သွားလိုက်နဲ့ အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးလုံးကို ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ အဲဒီတော့ “ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ပျောက်ပျက်သွားလို့ မမြဲဘူး ဆင်းရဲတွေပဲ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တ သဘောတရားတွေပဲ” စသည်ဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်မိတယ်။ အဲဒါက သမ္မသနဉာဏ်ပဲ။

ဥအယွှုယဉာဏ် စသည်ဖြစ်ပဲ

အဲဒီကနောက် ဆက်ပြီးရှုမှတ်နေရင် ခကေမစဲ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်နေတာကိုသာ တွေ့ရတယ်၊ လျင်မြန်စွာ မှတ်နိုင် သိနိုင် တဲ့ သတိဉာဏ်အထူးများ ဖြစ်လာတာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အရောင်အလင်း ပိတိပသုဒ္ဓစသည် ဖြစ်ပေါ်လာတာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အဲဒါက အဖြစ်အပျက်ကိုသိတဲ့ ဥအယွှုယဉာဏ်ပဲ။

အဲဒီကနောက် ရှုမှတ်မှုကိုသာ အလေးပြုပြီး မပြတ်မစဲ တစ်မှတ်တည်း မှတ်နေလျှင် ပုံသဏ္ဌာန်အထည်ဖြစ်တွေ့ မထင် တော့ပဲ အလွန်လျင်မြန်စွာ ကွယ်ပျောက် ကွယ်ပျောက်သွားတာ ကိုသာ တွေ့ရတယ်။ မှတ်သိရတဲ့ အာရုံရော၊ မှတ်သိတဲ့ စိတ်ရော ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုသာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒါက အပျက်ကို သိမြင်တဲ့ ဘင်္ဂဉာဏ်ပဲ။

သောတာပန် စသည်ဖြစ်ပုံ

အဲဒီ ဘင်္ဂါဏ်ဖြင့် မပြတ်ဆက်ပြီးရှုနေလျှင် ဘယ်ဥက္က စသည်တွေ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပြီး သခ္ပါရတွေကို သိရုံး သိရုံးမျှ လျှစ်လျှော့ရှုနိုင်တဲ့ သခ္ပါရပေကွာဥက္က ရောက်တယ်။ အဲဒီ သခ္ပါရပေကွာဥက္ကက ရင့်သန်တဲ့အခါမှာ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရှုပ်နာမ်တွေကို ရှုသိနေ ရင်းထဲကပင် ရှုပ်နာမ်သခ္ပါရတွေ လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းတဲ့ သဘောထဲကို အသိဥက္ကက ရောက်သွားတယ်။ အဲဒါက အရိယမဟန်ဥက္က ဖိုလ်ဥက္ကပဲ။ အဲဒီလို မဟနိုလ်ဥက္က တစ်ကြိမ်ဖြစ်ရင် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီသောတာပန် မှာ အပါယ်ကျဖေနိုင်တဲ့ ကံဟောင်းတွေ ကုန်ခန်းသွားပြီ။ အပါယ် ကျဖေနိုင်တဲ့ အကုသိုလ် ကံသစ်တွေကိုလည်း မပြုမလုပ်တော့ဘူး။

အဲဒီသောတာပန်က အထက်မဟနိုလ်များကို ရအောင် ဆက်ပြီး ရှုမြေ ရှုမှတ်နေရင် ဥဒသပွဲယဉ်ဥက္ကအစရှိတဲ့ ဝိပဿနာ ဥက္ကတွေ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပြီး သကဒါဂါမိ မဟနိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန် ကို မျက်မောက်ပြုတယ်။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီ သကဒါဂါမ်က ဆက်ပြီးရှုနေရင် ဝိပဿနာဥက္က ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အနာဂတ်မှု မဟနိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုတယ်။ အနာဂတ်မှုပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သွားတယ်။ ကာမဘုံး ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံဟောင်းတွေ ကုန်သွားတယ်။ ကာမဘုံး ဖြစ်စေ မည့် ကံသစ်လည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒီနေရာမှာ “ကာမဘဝစရ ကုသိုလ်က မဖြစ်တော့ဘူးလား”လို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ဖြစ်တော့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကာမဘဝကို သာယာတပ်မက်တဲ့ ကာမ

တက္ကာ အဖောက မရှိတော့တဲ့အတွက် အဲဒီကာမကုသိုလ်ကံက
ကာမဘဝကို မဖြစ်စေနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် “ကာမဘုံး
ဖြစ်စေမည့် ကံသစ်လည်း မဖြစ်တော့ဘူး” လို့ ဆိုရတယ်။ ဒါဖြင့်
အဲဒီကာမကုသိုလ်ကံက လုံးဝ အကျိုးမပေးတော့ဘူးလားလို့လည်း
မေးစရာ ရှိလာပြန်တယ်။ မျက်မွှာက်အကျိုးနဲ့ ပကတူပန်သူယ
သတိဖြင့် အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ် အကျိုးများကိုတော့ ပေးနိုင်ပါတယ်။
အဲဒီအကြောင်းကို ဉာဏ် သူကြွယ်ဝစ္စ ဖြင့် သိရပါတယ်။

ဒါနကုသိုလ်က အရဟတ္ထဖိုလ် အကျိုးပေးသည်

တစ်ခါက ဉာဏ်သူကြွယ်ဟာ သံယာတော်များနှင့်တကွ
မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ပြီး မွန်မြတ်သော ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇ်
စသည်တို့ကို ကပ်လျှောပါတယ်။ ကပ်လျှောတဲ့အခါမှာလည်း “မနာပ
ဒါယီ လဘတေ မနာပံ - မြတ်နဲ့ဖွယ်ကိုလျှောရင် မြတ်နဲ့ဖွယ်ကို
ရတယ်”လို့ ဟောထားတဲ့ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်အရ
သူမြတ်နဲ့တဲ့ အကျိုးကို ရချင်လိုလျှောတဲ့ အကြောင်းကို လျောက်ထား
ပါတယ်။ အဲဒီသူကြွယ်ဟာ အဲဒီလျှောတဲ့အခါက အနာဂတ်ဖြစ်တဲ့
အတွက် အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ်ကို မျှော်လင့်ပြီး လျှောပါပဲ။ နောက်
ကာလ အသက်တမ်းကုန်လို သူဟာ လူဘဝက ကွယ်လွန်သွားတဲ့
အခါ သုဒ္ဓိဝါသ ပြဟ္မာ?ဘုံမှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီဘုံကလာပြီး မြတ်စွာ
ဘုရားကို ကန်တော့တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက “ဘယ့်နှယ်လဲ ဉာဏ်
သင်အလိုရှိတဲ့ မြတ်နဲ့ဖွယ်အကျိုးကို ရပါရဲ့လား”လို့ မေးတော်မူ
တယ်။ “ရပါတယ်ဘုရား”လို့ ဉာဏ်ပြဟ္မာက ဖြေကြားလျောက်ထား

တယ်။ လူဘဝတ္ထုံးက သူမြတ်နီးတဲ့ အရဟတ္ထုံးလိုလို မျှော်လင့်ပြီး မြတ်နီးဖွယ်ဆွမ်း စသည်ကို လျော့လို သူခွါတိသုတ္တမှာဖြစ်ပြီး မကြာမိမှာပင် အရဟတ္ထုံးလိုလိုပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီ အရဟတ္ထုံးလိုအကျိုးကိုရကြောင်း ဝန်ခံလျှောက်ထားခြင်းပါပဲတဲ့။ ဒါကြောင့် အနာဂတ်မှာ ကာမကုသိုလ်ကံက ဥပန်သုယ် သတ္တိဖြင့် အရဟတ္ထုံးလိုအကျိုးကိုပေးကြောင်း သိရပါတယ်။

ဝိပဿနာရှုပြီးမှ အရဟတ္ထုံးလိုရတယ်

အဲဒီလို ဒါနကုသိုလ်ကြောင့် အရဟတ္ထုံးလိုအကျိုးကို ရတယ်ဆိုပေမယ့် ဝိပဿနာမရှိဘဲ အလိုလိုရတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဝိပဿနာ ရှုပြီးမှပဲ ရတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် အနာဂတ်က အရဟတ္ထု မင်ဖိုလ်ရအောင် ရည်ရွယ်ပြီး ဝိပဿနာရှုရင် ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့် သန်ပြည့်စုံတဲ့ အခါမှာ အရဟတ္ထု မင်ဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မျောက်ပြုပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလို ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ အခါမှာ အပိုဇာ တက္ကာ စသော ကိုလေသာတွေ လုံးဝမရှိတော့တဲ့အတွက် ကံဟောင်းတွေကလည်း ဘဝအကျိုးကို မပေးနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကံဟောင်းတွေလည်း ကုန်ခန်းသွားပြီလို ဆိုရတယ်။ ပေးကမ်းခြင်း၊ သို့လကို ရိုသေစွာ စောင့်ထိန်းခြင်း၊ တရားဟောခြင်း၊ တရားနာခြင်း၊ မေတ္တာပွားခြင်း၊ ဝိပဿနာရှုခြင်း စသော ကောင်းမှုများကိုပြုပေမယ့် ရဟန္တာမှာ ကိုလေသာ မရှိတော့တဲ့အတွက်ကြောင့် အကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကုသိုလ်ကံအသစ် လည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ အကျိုးမပေးတတ်တဲ့ ကြိယာတရားမျှသာ

ဒီဟသမျာရပြီးမှ အရဟတ္ထပိတ်ရတယ

◆ ၁၇

ဖြစ်တယ။ ဒါကြောင့်...

ယေသံ-အကြောင်ရဟန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ၊ ပုရာဏ် - ရွှေးဟောင်း ကံသည်။ ဒီကံ-အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ်၏အစွမ်းကြောင့် ကုန်ခန်းခဲ့လေပြီ၊ သမ္မဝံ-ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော၊ နဝံ-အသစ်ဖြစ်သောကံသည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိပေလို့ ဆိုပါတယ။ နောက်ပြီးတော့...

ယေ-ယင်း ရဟန်အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အာယတိကေ ဘဝသွှေး-နောင်အနာဂတ်ဘဝ၌၊ ဒိရတ္ထစီတ္ထာ-တပ်မက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိကုန်၏၊ ဝါ-တပ်မက်လိုချင်ခြင်း ကင်းကုန်၏။

ပုထုဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ယခုဘဝကိုလည်း တပ်မက် သာယာနေကြတယ်၊ မအို မနာ မသေဘဲ အမြတ်မ်း အသက်ရှင်ပြီး နေလိုကြတယ်။ သေရပြန်ရင်လည်း ယခုဘဝလိုပင် ကောင်းတဲ့ ဘဝ၊ ယခု ထက်ကောင်းတဲ့ဘဝမှာ ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ သောတာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ဘဝ၌ တပ်မက်သာယာမှူး ရှိနေကြသေးတာပဲ။ အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရွှေပဘဝ အရှေပဘဝ၌ သာယာမှူး ရှိနေကြသေးတာပဲ။ ဘဝ၌ တပ်မက်သာယာမှူး လုံးဝမက်းကြသေး ဘူး။ ဒါကြောင့် အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း လူဘဝမှ ကွယ်လွန် သွားတဲ့အခါ ရွှေပဘဝ အရှေပဘဝ၌ ဖြစ်ကြရပြန်တယ်။ ရဟန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ လက်ရှိဘဝ၌လည်း သာယာမှူးမရှိဘူး၊ နောင် ဘဝကိုလည်း လိုချင်တောင့်တမှူး မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် ရဟန် အရှင်မြတ်များက သေရေး နေရေးနှင့်စပ်ပြီးတော့ ဒီလိမိန့်ဆုံးတော်

ရဟန္တာများ သေရေး နေရေး မတောင့်တ
နာဘိနန္ဒာမီ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမီ ဂီရိတဲ့
ကာလွှာ ပဋိကဆီမီ၊ နိမ္ဒာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

မရဏံ-သေခြင်းကို၊ နာဘိနန္ဒာမီ-မနှစ်သက် မတောင့်တ
ပါတဲ့။ ဒီစကားဖြင့် သေပြီးတော့ ချမ်းသာရေးကိုလည်း မတောင့်တတဲ့
အကြောင်းပြပါတယ်။ ဓါဒသာသနာကို မကြည်ညိုတဲ့သူတွေက
ဒီလိုပြောတတ်ကြတယ်။ “သူတော်ကောင်းတွေဟာ သေပြီး
နတ်ပြည်ရောက်မယ်၊ နိမ္ဒာန်ရောက်မယ်၊ ကောင်းရာရောက်မယ်လို့
ဆိုကြတယ်။ တကယ်ဟုတ်ရင် သူတို့ဟာ မြန်မြန်ချမ်းသာရအောင်
မြန်မြန်သေရာသေကြောင်း ပြုလုပ်ကြရောပေါ့။ ဒီလို မြန်မြန်သေ
အောင် မပြုလုပ်ရတာဟာ သူတို့ပြောတဲ့အတိုင်း မဟုတ်လို့ မယုတ်လို့
ပေါ့” စသည်ဖြင့် ကဲခဲ့ပြောဆိုတတ်ကြတယ်။ ရဟန္တာများမှာ သေပြီး
ကောင်းစားချမ်းသာတာကိုလည်း မတောင့်တတဲ့အတွက်ကြောင့်
သေခြင်းကိုလည်း အလိုမရှိကြတာပါပဲ။ ဒါဖြင့် ယခုဘဝ အသက်ရှင်
နေရတာတော့ အလိုရှိပါသလားဆိုရင်....

ဂီရိတဲ့ - ယခုဘဝ၌ အသက်ရှင်နေရခြင်းကိုလည်း၊ နာဘိ
နန္ဒာမီ - အလိုမရှိပါဘူးတဲ့။ ရဟန္တာများမှာ လိုချင်နှစ်သက်မှု
တက္ကာက လုံးဝမရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် ယခုဘဝ အသက်ရှင်နေရ^၁
တာကိုလည်း မနှစ်သက်ပါဘူး၊ အလိုမရှိပါဘူးတဲ့။ ဒါဖြင့် ...
သေခြင်းကို အလိုရှိရာ မရောက်ပေဘူးလားလို့ဆိုတော့ သေစေချင်
ပုံက်စေချင်တာက ဒေါသပဲ၊ ရဟန္တာများမှာ ဒေါသကလည်း လုံးဝ

မရှိတဲ့အတွက်ကြောင့် သေခြင်းကိုလည်း မနှစ်သက် အလိုမရှိတဲ့ အကြောင်း “နာဘီ နန္ဒာမိ မရကဲ”လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါဖြင့် ဘာကိုအလိုရှိသလဲလို့

ဆိုတော့ . . .

ကာလွှာ ပဋိကန္တီမီ နိမ့်သံ ဘတကော ယထာ တဲ့။

ကာလွှာ - ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရမည့် ကာလကိုသာလျှင်၊ ပဋိကန္တီမီ - မျှော်လင့်၏၊ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ဘတကော - အခစား လုပ်သူသည်၊ နိမ့်သံ - လုပ်ခကို၊ ပဋိကန်တီ ယထာ - မျှော်လင့် တောင့်တသကဲ့သို့ ပင်တည်းတဲ့။ အခစားအလုပ်လုပ်တဲ့သူဟာ အလုပ်လုပ်ရတာလည်း အလိုမရှိဘူး၊ အလုပ်လက်မဲ့နေရတာလည်း အလိုမရှိဘူး၊ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေရင် စားဝတ်နေရေး မပြောလည်းမှာကြောင့် အလုပ်လက်မဲ့နေရတာကို အလိုမရှိတာပါပဲ၊ ဘာကို အလိုရှိသလဲလို့ဆိုတော့ နေ့စားခ လစားခဆိုတဲ့ လုပ်ခကိုသာ အလိုရှိတယ်။အဲဒါလုပ်ခရတဲ့ အချိန်ကိုသာ မျှော်လင့်နေတယ်။ အဲဒါလိုပဲ ရဟန္တဘုရိုလ်ကလည်း သေခြင်းကိုလည်း အလိုမရှိဘူး၊ အသက်ရှင်နေခြင်းကိုလည်း အလိုမရှိ ဘူး၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရမည့် အချိန်ကာလကိုသာ အလိုရှိပါတယ်တဲ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရတဲ့ အချိန်ကျေမှု ခန္ဓာဝါးပါး ဆိုတဲ့ ဝန်ထုပ်ကြီးက ကျသွားမှာ ဖြစ်လိုပါပဲ။

ရဟန္တဘုရိုလ်မှာ သူ့ကိုယ်ထဲက ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သီရိရ ဝိဉာဏ် ဆိုတဲ့ ခန္ဓာဝါးပါးကို လေးလံတဲ့ ဝန်ထုပ်ကြီးများလို ထင်မြင်နေတယ်။ ဒီခန္ဓာဝန်ကို အမြဲမပြတ် ပြုပြင်ပေးနေရတယ်။

ရခါ သွားလိုက်၊ ရခါ ရပ်လိုက်၊ ရခါ ထိုင်လိုက်၊ ရခါ လဲလျောင်းလိုက်နဲ့ လူရှိယာပုတ်လေးပါးဖြင့်လည်း ပြုပြင်ပေးနေရတယ်၊ ကျွေးလိုက်၊ ဆန့်လိုက်၊ လူပ်ရှားလိုက်၊ စသည် အမျိုးမျိုးသော အမူ အရာများဖြင့်လည်း ပြုပြင်ပေးနေရတယ်။ နေ့စဉ် ရှာကြံ့၍ အစာ စားရခြင်း၊ ရေသောက်ရခြင်း၊ အည်စာကြေးသုတေသင်ရခြင်း၊ မျက်နှာသစ်ရခြင်း၊ ရေချိုးရခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း ပြုပြင်ပေးနေရတယ်။ မျက်စီမံတိတ်ခြင်း ဖွင့်ခြင်း၊ မျက်တောင်ခတ်ခြင်း၊ သင့်လျော်တဲ့ အာရုံကို နှုလုံးသွေးခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း ပြုပြင်ပေးနေရတယ်။ ဝင်လေ ထွက်လေ ရှူးရှိက်ခြင်းဖြင့်လည်း ပြုပြင်ပေးနေရတယ်။ သင့်လျော်သော ဥတု အစာတိဖြင့်လည်း ပြုပြင်ပေးနေရတယ်။ ဒါကြောင့် ခန္ဓာဝါးပါးကို လေးလဲတဲ့ ဝန်ထုပ်ကြီး ထမ်းဆောင်နေရသလိုပင် အပြစ်မြင်နေတယ်။

ဒီခန္ဓာဝန်ကို ဘယ်ကစပြီး ရလာသလဲဆိုတော့ ရဟန္တာမှာ လက်ရှုံးနောက်ဆုံးဘဝအတွက်ဆိုလျှင် အဲဒီဘဝ ပဋိသန္တကာလကစပြီး ရလာတယ်၊ အဲဒီ ပဋိသန္တကာလမှစပြီး သိလိုက် ထိလိုက် မြင်လိုက် ကြားလိုက် စသည်ဖြင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေဟာ မပြတ်မစဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီခန္ဓာတွေ ပဋိသန္တမှစပြီး ဖြစ်လာတာလည်း ရွှေးဘဝက ကိုလေသာနှင့်ကံဆိုတဲ့ အကြောင်းရှိခဲ့လိုပဲ။ အဲဒီ ကိုလေသာက်ရှိခဲ့တဲ့ ရွှေးဘဝမှာလည်း ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေလည်း သူတက် ရွှေးကျတဲ့ဘဝက ကိုလေသာနှင့်ကံဆိုတဲ့အကြောင်းရှိခဲ့လို ဖြစ်လာခဲ့တာပဲ။ ဒီပုံ ဒီနည်းဖြင့် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေဖြစ်ခဲ့ရာအစကို ရှာကြည့်လျှင် အစကို ရှာလို

မတွေ့နိုင်ဘူး။

ဥပမာအားဖြင့် ကြက်ဥဟာ ဘယ်ကဖြစ်လာသလဲ၊
 ကြက်မက ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီကြက်မဟာ ဘယ်ကဖြစ်လာသလဲ၊
 ကြက်ဥက ဖြစ်လာတယ်။ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ကြက်ဥနှင့်ကြက်မတို့၏
 အစဖြစ်ခဲ့ရာကို လိုက်ရှာလျှင် အစဖြစ်ခဲ့ရာကို မတွေ့နိုင်သလိုပါပဲ။
 တစ်နည်းဥပမာအားဖြင့် သရက်စေး ဘယ်ကဖြစ်လာသလဲ၊ သရက်
 ပင်မှုဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီသရက်ပင်ဟာ ဘယ်ကဖြစ်လာသလဲ၊ သရက်
 သရက်စေးက ဖြစ်လာတယ်။ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် သရက်စေးနှင့်
 သရက်ပင်တို့၏အစကို ရှာလို့မတွေ့နိုင်တာနှင့်လည်း တူပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီဥပမာတွေမှာတော့ ကမ္မာဦးကာလတုန်းက
 ကြက်မနှင့် သရက်ပင်ကစပီး ဖြစ်လာတယ်လို့ ဆိုနိုင်စရာ ရှိပါ
 သေးတယ်။ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတိ၏အစကိုတော့ ဘယ်လိုမှ မပြောဆို
 နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လာရတဲ့
 ကာလဟာ အလွန်ရှည်ကြာလှပြီဆိုတာ သိပါတယ်။ အဲဒီလို့
 အစမထင်အောင် အလွန်ရှည်ကြာတဲ့ သံသရာကာလပတ်လုံး
 ထမ်းဆောင်လာခဲ့ရတဲ့ ခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီးကို ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိကာလကျ
 မှ စွန့်ချိန်မယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန္တအရှင်မြတ်တွေဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်
 ပြုရမည့် အချိန်ကာလကိုသာ မော်လင့်ကြ အလိုရှိကြပါတယ်တဲ့။
 ဒါကြောင့်..

နာသိနန္တမိ မရဏံ၊ နာသိနန္တမိ ဒီပိတ်။

ကာလခွဲ ပဋိကဆီမိ၊ နို့စိုးသံ ဘတကော ယထာ လို့
 မိန့်ဆိုတော်မူကြပါတယ်။

မရကံ - သေခြင်းကို၊ နာဘိန္ဒာမီ - မနှစ်သက်
မတောင့်တပါ။ နီဝိတ် - အသက်ရွင်နေရခြင်းကိုလည်း၊
နာဘိန္ဒာမီ - မနှစ်သက် မတောင့်တပါ။ ဘတကော - နှေစား
လစား အလုပ်သမားသည်၊ နီမိုးသီ - လုပ်ခကို၊ ဝါ - လုပ်ခရမည့်
အချိန်ကို၊ ပဋိ ကံးတိ ယထာ - တောင့်တမျှော်မီ အလိုရှိသကဲ့သို့
ကာလွှာ - ပရီနိမ္ဒာန်ပြုရမည့် ကာလကိုသာလျှင်၊ ပဋိကံးမီ -
မျှော်လင့်ပါသည်တဲ့။

ကိုလေသာ မကင်းသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ စုတိစိတ်ဖြင့်
သေပြီးသည်၏ အခြားမူးပွဲ ပဋိသော်စိတ်မှ စပြီး ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ
ဝန်တွေ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်၊ ခန္ဓာဝန်ကို ထမ်းဆောင်
နေရလျက်သာ ဖြစ်နေတယ်၊ ခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီးက မပြတ်လေးနေ
တယ်။ ရဟန္တာမှာတော့ ပရီနိမ္ဒာန်စုတိမှ နောက်ကာလျှော် ဘဝခန္ဓာ
အသစ် မဖြစ်လာတော့ဘူး၊ ခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီး တစ်ခါတည်း ကျသွား
တယ်။ အဲဒီလို ခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီးကျသွားတာကိုသာ ရဟန္တာအရှင်
မြတ်တွေက အလိုရှိကြတယ်။ ဘဝသစ် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေ ဖြစ်လာ
မှာကို အလိုမရှိကြဘူး။ ဒါကြောင့် ...

ယော - ယင်းရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်၊ အာယာတိကော
ဘဝသွေး - နောင်အနာဂတ်ဘဝျှေး၊ ဝိရတ္ထာစိတ္ထာ - တပ်မက်ခြင်း
ကင်းသောစိတ် ရှိကုန်၏၊ ဝါ - တပ်မက်လိုချင်ခြင်း ကင်းကုန်၏၊
တေ မီရာ - ထို ရဟန္တာသခင် ပညာရှိတို့သည်၊ အဝိဇ္ဇားဆန္ဒာ-
မစည်ပင် မဖြစ်ပွားသော အလိုဆန္ဒရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ -
ဖြစ်လိုသော တက္ကာဆန္ဒ မဖြစ်ကြသောကြောင့်၊ မီကားမီ -

တဏ္ဍာကြောင့် ဘထဲစ်ဖြစ်တယ

◆ ၂၃

ကုန်ပြီးသော မျိုးစေ့ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝါ - ဘဝအသစ်ဖြစ်ရန် မျိုးစေ့ကုန်ပြီး ဖြစ်ကြသောကြောင့်၊ နိမ္မန္ဒိ - ရုပ် နာမ် ခန္ဓာအသစ် မဖြစ်တော့ဘဲ ငြိမ်းလေကုန်၏တဲ့။

တဏ္ဍာကြောင့် ဘထဲစ်ဖြစ်တယ

တဏ္ဍာမကင်းသေးတဲ့ သတ္တဝါတွေမှာ လက်ရှိဘဝကို လည်း သာယာတပ်မက်နေတယ၊ မသေဘဲနဲ့ အမြတမ်းနေရမယ ဆိုရင် အမြတမ်း အသက်ရှင်နေလိုကြတယ၊ သေရပြန်ရင်လည်း ဘဝအသစ်ဖြစ်နေချင်တယ၊ ဘဝလောကထဲ ပြန်မလာရတော့ဘူး၊ ဆိုရင် လက်မခံနိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့်သေပြီးသည်၏ အခြားမဲ့မှာ ပဋိသန္ဓာ စိတ်မှစပြီး ဘဝသစ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ကံအားလျှော့စွာ မပြတ်ဖြစ်နေတယ။ ရဟန္တအရှင်မြတ်များမှာတော့ ဘဝသစ်၌ တပ်မက်လို ချင်ခြင်းမရှိကြဘူး။ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာအစဉ် ပြတ်ခဲ ချုပ်ပြိုမ်းသွားခြင်းကိုသာ အလိုရှိကြတယ။ ဒီနေရာမှာ ဘဝသစ် ဖြစ်ရန် အလိုရှိတာက တဏ္ဍာ၊ ဘဝချုပ်ရန် အလိုရှိတာက ကြိယာ ဆန္ဒ၊ ဒီလိုကဲပြားချက်ကိုလည်း နားလည်ထားကြရမယ။ ပုထုဇ္ဈာ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ နိုဗ္ဗာန် အစစ်ဖြစ်တဲ့ ဘဝချုပ်ပြိုမ်းခြင်းကို အလိုရှိတာ လည်း တဏ္ဍာမဟုတ်ဘူး၊ ကုသိလ်ဆန္ဒသာဖြစ်တယ၊ အဲဒါကိုလည်း နားလည် မှတ်သားထားကြရမယ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဘဝသစ် ဖြစ်ရန် အလိုရှိတာက သာယာတပ်စွဲပြီး အလိုရှိတာ ဖြစ်တယ၊ ဘဝချုပ်ရန် အလိုရှိတာကတော့ သာယာတပ်စွဲခြင်း မရှိဘဲ လိုလားကာမျှ သဘောဖြစ်တယ၊ ဒါကြောင့်ပါပဲ။ ဒီလို သာယာတပ်

ခွဲခြင်းမရှိဘဲ လိုလားကာမျှ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘဝချုပ်ရန် လိုလားတာ ဟာ ဆန္ဒသာဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ရမယ်။

ရဟန္တာမှာ တဏ္ဍာမရှိလို့ ဘဝသစ်မဖြစ်

ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေမှာ ဘဝသစ်၌ တပ်မက်လိုချင်တဲ့ တဏ္ဍာ မရှိကြတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်ရန် ဝိညာက်မျိုးစွဲ ကုန်ခန်းသွားပြီ မရှိပေါ့ဘူးတဲ့၊ ဘယ်လိုပိုညာက်မျိုးစွဲလဲဆိုတော့ . . .

ကုမ္ပါ - ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကံသည်၊ ခေတ္တာ - ပေါက်ရောက် ဖြစ်ပွားရာ လယ်မြေပေါတည်း။ ဝိညာက် - ကံနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဝိညာက်သည်။ မိန့် - မျိုးစွဲပေါတည်း။ တဏ္ဍာ - လိုချင် တပ်မက်သော တဏ္ဍာသည်၊ သွေ့ဟော - အရည်အစိတ်ပေါတည်းလို့ ဟောထားတဲ့ အင်္ဂါးရ တိကန်ပါတ် ၂၂၄ ပါ့၌တော် အရ ကံနှင့်တကွ ဖြစ်တဲ့ စိတ်ဝိညာက်ဟာ။ မျိုးစွဲပါပဲ။ တဏ္ဍာဆိုတဲ့ မှတ်ချက် –

“ဤ၌ ကမ္မဝိညာက်ဟုသည်မှာ ဝိညာက် စီစွဲ သဟဇာတ် အဘီသီရ ဝိညာက် ဝိရှဟနငြောင့် စီး-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိညာက် ပတိဌ္ဂတ္ထိ အဘီသီရ ဝိညာက် ပတိဌ္ဂတ္ထိ-ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွံ့ဖြိုးချက်ဖြစ်သော တိကန်ပါတ် ပထမဘဝသုတေသနပိုင်းအဖွင့် အငွေတထားကိုဖို့၍ ပြုဆီချက်ဖြစ်သည်။ ကိုယ့် ပြုစဉ်က ကံနှင့်တကွ ပြုစဉ်သော ဝိညာက်ကို အဘီသီရ ဝိညာက် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကမ္မဝိညာက်ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်သည်။ ယင်း ကမ္မ ဝိညာက်သည် သေခါနီး၌ မရဏာသန္တေတာ့ပြစ်ဖြင့် ကုသိုလ်အကုသိုလ် ဥမ္မားရည် သတ္တိနှင့်တကွ သန့်စွမ်းစွာပြစ်ပဲ့။ ဤယာစိတ်ကဲသို့ ဥမ္မားရည်သတ္တိမဲ့ မဟုတ်ပေါ်ယင်းသို့ သန့်စွမ်းစွာပြစ်သော ဝိညာက်ပင် စုတိ စိတ်ပေါ်အပြောမျှ၌ ပိုင်း(က ၁သော)အာရုံးကိုယ့်အောက် ပဋိသန္တေဝိညာက်ကို

ရဟန္တမှာ တယာမရှိတဲ့ ဘဝသၢ်ပြီး

◆ ၂၅

ရေစာတ် အစိုးကတ်ရှိနေရင် ဒီကမ္မဝိညာက်က “သခါနီးကာလမှာ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ဆုတဲ့ အာရုံကို သန်သန် စွမ်းစွမ်း အာရုံပြုပြီး ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီလိုအခါ စုတိစိတ်ဖြင့် သေသွားရင် အဲဒီကံအစရှိတဲ့ အာရုံကိုပဲ အာရုံပြုပြီး ပဋိသင့် စိညာက် အညှောက် အပင်ပေါက်လာတယ်။ ရဟန္တမှာတော့ တဏ္ဍာရေက မရှိတော့တဲ့အတွက် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးမှာ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်လည်း မထင်ဘူး။ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ကို အာရုံပြုတဲ့ ကမ္မဝိညာက် စိတ်လည်း မဖြစ်ဘူး၊ ကြိယာစျာန် စိတ်များနှင့် အဲဒီဓရန်ကို ဆင်ခြင်တဲ့ ပစ္စဝေကွက်၊ ကြိယာစိတ်များ သို့မဟုတ် ထင်ပေါ်တိုင်းသော သို့ရ တို့ကိုရှုတဲ့ ဝိပဿနာ ကြိယာ စိတ်များ သာ ဖြစ်ကြတယ်၏ အဲဒီဓရန် ပစ္စဝေကွက်၊ ဝိပဿနာ ကြိယာ စိတ်များ၏၏ အခြားမဲ့မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူကြတယ်။ အဲဒီလို ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခါနီးမှာ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊

ဖြစ်စေနိုင်ပေသည်။ ဤသို့ မရကသန္တလေ ကမ္မဝိညာက်က ပဋိသင့် စိညာက်ကို ဖြစ်စေသည်ဟုသော အနက်သည် “သို့ရပစ္စယာ စိညာက်” ဟုသော ပါ၌၏အဖွင့် တွေ့ကယာတို့၌ “သဟဇာတ သို့ရာ ဒီပွဲ”ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏၏၏တို့၌ “သဟ အတ သို့ရာတဲ့ စုတိအာသန ဝေနိုင်ညာက သဟဇာတ စေတနာ၊ သပွဲပဲ ဝါ ဖသာဒယော။ တဘွဲ့ ပဋိသန္တာနဲ့ ကမ္မာဒိရိသယေ စိညာက် ဒီပွဲ” စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြဆိုချက်များနှင့်လည်း ထွေးပော်။ အထူးကား ပဋိသင့်စိညာက်ကို ကံက ကမ္မသလ္းဖြင့် ဖြစ်စေသည်။ ကမ္မဝိညာက်ကမဲ စုတိစိတ်က အနစ္စရ သလ္းဖြင့် ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့ ပကတ္တပနိသယသလ္းဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ဟု ဤသို့ အထူးကို ခွဲခြား၍ ယုံအပ်၏။ ရဟန္တမှာများမှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိ၏အနီး၌

ဂတိနိမိတ်လည်း မထင်ဘူး။ ကမ္မဝိညာက် ဆိုတဲ့ ဘဝမျိုးစေ မရှိတဲ့ အတွက် ကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိစိတ်၏ အခြားမဲ့မှာ ဘဝသစ် ပဋိသန္တ ဝိညာက်အညာက် အပင်မပေါက်လာတော့ဘဲ ရုပ် နာမ်၊ သခြားလုံး ချုပ်ပြိုမ်းသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီက ဒီဇာ - ကုန်ပြီးသောမျိုးစေရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-ဘဝသစ်ဖြစ်ရန် ကမ္မဝိညာက် မျိုးစေကုန်ခန်းပြီး ဖြစ်ကြသော ကြောင့်၊ နိမ္ဒာန် - ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအသစ် မဖြစ်တော့ဘဲ ပြိုမ်းလေကုန်၏လို မိန့်ဆိုတော် မူပါတယ်။ ပြိုမ်းပုံက ဘာနှင့်တဲ့ သလဲဆိုတော့ ...

ဆီမီးတောက် ပြိုမ်းတာနဲ့ တူတယ်

အဲဒီအခါတုန်းက ရတန်သုတ်ပရိတ်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ အမိန့်တော်အရ အရှင်အာနန္တာမထောက် ဝေသာလီမြို့တော်မှာ လူညွှေ့ပြီး ရွှေတ်ဖတ်နေပါတယ်။ အဲဒီဂါထာကို ရွှေတ်ဖတ်နေဆဲမှာ

ထိသိသော ကမ္မဝိညာက် မဖြစ်ဘဲ ကြိယာဝိညာက်မျှသာ ပြိုသောကြောင့် လည်းတောင်း(တန်ခိုင်တက္ကာက်နှင့်သောကြောင့်လည်းတောင်း) ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိသန္တဝိညာက်စသော ရုပ် နာမ် ဓရာအသစ် ဖဖြစ်ပေါ်ဘဲ ရှိသည်၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ကမ္မဝိညာက်မျိုးစေ၏ ပရှိခြင်းကြောင့်ပင် ဟူ၍လည်း ယူစေပဲ၏၊ ဤကူး အင့်တ္ထရ အငွကထာနှင့် အညီ ပြဆိုသောအနက်ဖြစ်သည်။ ပါ့၍တော်ရင်းနှင့်လည်း ညီ၏၊ တသင့်ယုတ္တိလည်း ရှိ၏၊ ဒီက ပုရာကဲ့ အစခိုသော ဤရတန်သုတ်ဂါထာ တွင် ဒီကဒါ- ပုစ်၏အဖွဲ့ အငွကထာတို့ကဲ့ ဝိညာက် ဒီနဲ့၏အရ ပဋိသန္တဝိညာက်ကို ပြဆိုထား၏၊ ယင်းပြဆိုချက်သည် အင့်တ္ထရပါ၍ တော် မူရင်းနှင့်ပင် ညီစုံမထင်ပေါ်၊ ထိပါ၍တော်မှာ “ကုန် အောင့် ဒီနဲ့

ထွန်းညီပူလောက်ထားတဲ့ ဆီမိုးတစ်ခု မီးစာရော ဆီရောကုန်ပြီး ရှတ်တရက် ပြိုမ်းသွားပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် “အယ် ပဒီပေါ့ - ဉ် ဆီမိုးသည်၊ နိမ္မာတိ ယထာ - ပြိုမ်းသွားသကဲ့သို့ နိမ္မာတိ - ပြိုမ်းတော် မူကုန်၏”လို့ ရှတ်ဆိုတော်မူပါသတဲ့။

ဒါကြောင့် ရဟန္တာလို့ ခေါ်ရတဲ့ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ အစဉ်ဟာ ပရိနိမ္မာန် စုတိစိတ်ဖြင့် ဆီမိုးတောက်ကလေး ပြိုမ်းသလိုပင် ပြိုမ်း သွားတယ်လို့ မှတ်ရပါတယ်။ ဆီမိုးဆိုတာ လျှပ်စစ်ဓာတ်မီး မပေါ်ပီ ရွှေးခေတ်က သုံးခဲ့ကြပါတယ်။ ယခုခေတ်မှာလည်း တစ်ချို့က သုံးနေပါတယ်။ ခွက်ကလေးထဲမှာ ဆီနဲ့ မီးစာကိုထည့်ပြီး ထွန်းရတာ ပါပဲ။ ဆီကလည်း ရှိနေမယ်၊ မီးစာကလည်း ရှိနေမယ်ဆိုရင် ဆီအသစ် အသစ်ကိုလောင်ပြီး မီးတောက် အသစ် အသစ် ကလေးတွေဟာ မပြုတ်ဖြစ်နေပါတယ်။ အောက်မှာတောက် လောင်ပြီး တက်တက်လာတယ်၊ အထက်မှာ အခိုးအငွေးဖြစ်ပြီး ပျောက်

တက္ကာသွေ့ဟော၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရကာနဲ့ သတ္တာနဲ့ တက္ကာသံယောဇ္ဇာနဲ့ ပိုနာယ ဓာတုယာ ဝိညာက် ပတို့ငြိတ်။ စံ အာယတ် ပုန်ဆွဲပါ - ဘိနိမ္မာတိ ဟောတိ၊ (ပထမသုတ်)။ ။ ဟိုနာယ ဓာတုယာ စေတနာ ပတို့ငြိတာ ပတ္တနာ ပတို့ငြိတာ၊ စံ အာယတ် ပုန်ဆွဲပါဘိနိမ္မာတိ ဟောတိ၊ (နောက်သုတ်)" ဉ်သိနိုင်၏။ ဉ်သုတ်ပါဌိုင်တို့၏ ကုန်၊ တက္ကာ-တို့ဖြင့် အကျိုး ဖြစ်သော ပုန်ဆွဲပါ ဘိနိမ္မာတိ-၏ အကြောင်းကို ပြုသကဲ့သို့ ဝိညာက်ဖြင့်လည်း အကြောင်းကိုပင် ပြုသည်-ဟု ထင်ရှုး သိသာလှပေ၏။ ထို့ကို ပထမ သုတ်၌ ဝိညာက်ဟု ဟောခဲ့၍ စုတိယသုတ်၌ ထို့အရာတွင် စေတနာ ပတ္တနာ တို့ကို ဟောထားသဖြင့် သာ၍ ပင် ထင်ရှုးလှပေ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဝိညာက်-အရာဝာဝသစ်ဖြစ်ခြင်း၌ အတွင်းဝင်သော အကျိုးပဋိသင့် ဝိညာက်ကို ယူရန်မသင့်၊ ပုန်ဆွဲပါဘိနိမ္မာတိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကုန်ဝိညာက်ကိုသာ ယူရန်သင့်ပေသည်။ ပါဌိုင်ပညာရှင်တို့၏ အတွက်သာ ဖြစ်သည်။

ပျောက်သွားတယ်၊ ဒါပေမယ့် သာမန်အမြင်အားဖြင့် ဆိုရင် မီးတောက်ကလေး တစ်ကြံးတည်း အမြတည်နေတယ်လို့ ထင်ရ တယ်။ အဲဒါလိုပဲ သတ္တဝါတွေရဲ့ သန္တာန်က ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတွေဟာ လည်း ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ စသော အကြောင်းများ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အသစ်အသစ် ဖြစ်ပြီး ခဏမစဲ ပျောက်ပျက်သွားကြ တယ်။ အဲဒီသဘောကို သိချင်ရင် မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း ဖွဲ့ရ ၆-ပါးက ပေါ်လာသမျှကို စူးစိုက်ပြီး မပြတ်ရှုကြည့် နေပါ။ ကြားတာလည်း ချက်ချင်းပျောက်သွားပဲ့၊ ကြံသိတာလည်း ချက်ချင်းပျောက်သွားပဲကို ထင်ရှား သိရပါလိမ့်မယ်။ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းလာတဲ့အခါကျတော့ မြင်တာ ထိသိတာ စသည်တွေ ရော အားလုံးပင် ချက်ချင်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို သိရပါလိမ့် မယ်။ ဒါပေမယ့် သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အမြင်နဲ့ဆိုရင် တော့ မြင် တာ ကြားတာ စသည်တွေကို အမြတည်ရှိနေတယ်လို့ ထင်ကြရ တယ်။ ဒါက ဆီမီးတောက်ကလေး အသစ်အသစ် ဖြစ်ပျက်နေပဲ့နှင့် ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတွေ အသစ်အသစ် ဖြစ်ပျက်နေပဲ့ တူကြောင်း ဖော်ပြချက်ပါပဲ။

အဲဒီဆီမီးတောက်ဟာ အဟောင်းအဟောင်းတွေ ကုန် ကုန်သွားပေမယ်လို့ ဆီနဲ့မီးစာက ရှိနေရင် အသစ်အသစ် တောက် လျက် တောက်လျက် တည်နေတာပဲ။ အဲဒါလိုပင် ကံ အစရှိသော အကြောင်းတရားက ရှိနေရင် သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်က ရုပ်နာမ် တွေလည်း အသစ်အသစ်ဖြစ်ဖြစ်ပြီး တည်မြေပင် တည်နေတယ်။ ဘဝဟောင်းက သေပျက်သွားပေမယ့် ကံအကြောင်းနဲ့ ကမ္မ

ဝိဉာဏ်မျိုးစွဲက ရှိနေရင် ဘဝသစ်မှာ ပဋိသန္ဓိဝိဉာဏ်ဆိုတဲ့ အညာက်အပင်ပေါက်ပြီး ဖြစ်မြဖြစ် တည်မြတည်နေတယ။

သီရိုးခွက်မှာ သီနဲ့မီးစာ ကုန်သွားတဲ့ အခါကျတော့ နောက်ဆုံး တောက်လောင်တဲ့ မီးတောက်ကလေး အထက်ဖက်မှာ အခါးအငွေ့ဖြစ်ပြီး ဟုတ်ခနဲ့ ပျောက်သွားတယ်ဆိုရင် မီးတောက် အသစ်လည်း မပေါ်လာတော့တဲ့ အတွက် တစ်ခါတည်း လုံးဝ ပျောက်သွားတော့တာပဲ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတွေ ချုပ်ပြိုမ်းပုံကလည်း အဲဒီနောက်ဆုံး မီးတောက်ကလေး ပြိုမ်းပုံနှင့် တူပါတယ်တဲ့။ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်ဆုံး ရုပ်နာမ်တွေ ချုပ်ပျောက်သွားတဲ့ အခါမှာ ဘဝသစ် ရုပ်နာမ်တွေ မဖြစ်ပေါ်လာ တော့တဲ့ အတွက် တစ်ခါတည်း ပြိုမ်းတော့တာပဲ။ အဲဒီဟာ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ခေါ်ရတဲ့ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတွေ ပြိုမ်းသွားတာပါပဲ။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ပျောက်ကွယ်သွားတာတော့ မဟုတ်ဘူး။

ဒါပေမယ့် လူတွေက ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါလို့ အစွဲအလမ်းရှိနေ ကြတဲ့ အတွက် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ပျောက်ကွယ်သွားတယ်လို့ ထင် မှတ်တတ်ကြတယ်။ ပြောလည်း ပြောတတ်ကြတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ပျောက ကွယ်သွားတယ်လို့ တကယ်ထင်မြင် စွဲလမ်းရင် ဥဇ္ဈာဒီဋီဋီ ဖြစ် တယ်။ အမှန်စစ်စစ်ကတော့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ မူလကပင် တကယ် ရှိတာ မဟုတ်ဘူး၊ အသစ်အသစ် မပြုတဲ့ ဖြစ်ဖြစ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် အစဉ် သန္ဓာန်ကိုပင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါလို့ ခေါ်ရတာပဲ။ ရဟန္တာ ဆိုတာလည်း ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ အစဉ်မျှပဲ။ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ အစဉ်မှ အလွတ် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါရယ်လို့ အသီးအခြား ရှိတာမဟုတ်ဘူး။

ဒါကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ဌီမ်းသွားတယ်ဆိုတာဟာ ရဟန္တာလို ခေါ်ရတဲ့ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာအစဉ်အသစ် မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ပြတ်စဲ ချုပ်ဌီမ်းသွားတာပါပဲ။ အဲဒီရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ် အသစ်မဖြစ် လာတော့ဘဲ ပြတ်စဲချုပ်ဌီမ်းတာကိုပင် ရည်ရွယ်ပြီးတော့. . .

တေ မီရာ-အနာဂတ်ဘဝ၌ တပ်မက်လိုချင်ခြင်း ကင်းကုန် သော ထိုရဟန္တာသခင် ပညာရှင်တို့သည်၊ အဝိဇ္ဇာနည်- ဖြစ်လို သည့် တက္ကာဆန္ဒ မရှိကြသောကြောင့်၊ မီကာမီဇာ-ဘဝသစ်ဖြစ်ရန် ကံဝိညာက်မျိုးစွဲကုန်ပြီး ဖြစ်ကြသောကြောင့်၊ အယ် ပဒါပေါ ယထာ-ဆီနှင့်မီးဘကုန်၍ ဟူတ်ခနဲ ဌီမ်းသွားလေသော ဤဆီမီး ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာတ္ထိ-ရုပ် နာမ် ခန္ဓာအသစ် မဖြစ်တော့ဘဲ ပြတ်စဲချုပ်ဌီမ်း တော်မူဗြာလေကုန်၏လို အရှင်အာနန္ဓာမထောက ရွှေတ်ဖတ် မိန့်ဆို တော်မူဗြာပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်-ပုဒ်၏ ဝစ်ထူးများ

ဒီ ရတနာသုတ် ဂါထာက “နိဗ္ဗာန်-ဌီမ်းကုန်၏”ဆိုတဲ့ ပုဒ် ဟာလည်း နီ - ရှေ့ရှိသော ဝါ - ဓာတ်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန် - ပုဒ်ပြီးကြောင်း သာဓကတစ်ခုပါပဲ။ ဒီပြင်လည်း ပါဋ္ဌကျမ်းဂန်တွေမှာ “ပရိနိဗ္ဗာ ယတု - ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါလော့၊ ပရိနိဗ္ဗာယိသာမီ - ပရိနိဗ္ဗာန် စံပေအုံ၊ နိဗ္ဗာယိသာတီ - ဌီမ်းလတဲ့၊ နိဗ္ဗာတော့ - ဌီမ်းသည်” စသည်ဖြင့် သာဓကကြိယာပုဒ်တွေ များစွာပင် ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒီ နီ - ရှေ့ရှိသော ဝါ - ဓာတ်ဖြင့် ပြီးတဲ့ ကြိယာပုဒ်များကဲ့သို့ပင် “နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန်”ဆိုတဲ့ပုဒ် ပြီးတယ်လို့

နိဗ္ဗာန်-ပြမ်၏ ဝစ်ထွေများ

◆ ၃၁

ယူဆပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက . . .

နိဗ္ဗာတိ တွေ့ချက် ဒွေ့သိ နိဗ္ဗာန်-လို့ ဝစ်ထွေကို ပြခဲ့
တယ်။

ဒွေ့ - ဉ်အပြမ်းမာတ်၍၊ တွေ့ချက် - ဝင်ဆင်းရအလုံးစုံ
သည်၊ နိဗ္ဗာတိ-ပြမ်း၏ကြော်-ဉ်သို့ ဝင်ဆင်းရအားလုံး ပြမ်းရာ
ဖြစ်သောကြောင့်၊ တံ-ထိအပြမ်းမာတ်သည်။ နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန်မည်၏။

ဝိပဿနာရှုလို့ အရဟတ္တုမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အပြမ်းမာတ်ကို
မြင်ရတဲ့အခါ အပိဋ္ဌာ တက္ကာအစရှိသော ကိုလေသာတွေ မဖြစ်နိုင်
တော့ဘဲ လုံးဝပြီးသွားတယ်။ ကိုလေသာ ပြီးသွားတော့ ရှိပြီးက
တွေကလည်း ဘဝသစ်အကျိုးကို မပေးနိုင်တော့ဘဲ ပြီးသွားကြ
တယ်။ ဘဝသစ်အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ကိုလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။
ဒါကြောင့် ဝိဉာဏ် နာမ်ရှပ် သွားသတန ဖသာ ဝေဒနာဆိုတဲ့
ဘဝသစ် ရှပ်နာမ်တွေလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီလို့ ကိုလေသာ
ကံပိပါက်ဆိုတဲ့ ဝင်ဆင်းရအားလုံး ပြမ်းတာဟာ အရဟတ္တုမဂ်ဉာဏ်
ဖြင့် နိဗ္ဗာန်အပြမ်းမာတ်ကို ရောက်တဲ့အခါမှာ ပြီးစီးတယ်။ ဒါကြောင့်
အဲဒီအပြမ်းမာတ်ကို ဝင်ဆင်းရပြီးရာ နိဗ္ဗာန်လို့ ခေါ်ဆိုတယ်။
အမှန်မှာတော့ ပြီးခြင်းသဘောကိုပင် ပြမ်းရာလို့ တင်စားပြီး
ဆိုရ တာပါပဲ။ နောက်တစ်နည်းကတော့-

နိဗ္ဗာတိ တွေ့ချက် ဒေသ၌ အမိဂတေတိ ပါ နိဗ္ဗာန်-လို့
ပြခဲ့ပြီးပါ-တစ်နည်း ဝစ်ထွေကား၊ ဒေသ၌ အမိဂတေ-ဉ်အပြမ်း
မာတ်ကို အရဟတ္တုမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်လျက်ရလတ်သော်၊ တွေ့ချက်
-ဝင်ဆင်းရ အလုံးစုံသည်၊ နိဗ္ဗာတိ-ပြမ်း၏ ကြော်-ဉ်သို့ ဝင်ဆင်း

ရဲအားလုံး ပြိမ်းကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ တဲ့-ထိုအပြိမ်းဓာတ်သည်၊
နိမ္ဒာန်-နိမ္ဒာန် မည်၏။

ဒီဝစ်ထူး အလိုအားဖြင့်တော့ အရဟတ္ထုမဂ်ဟာ အပြိမ်း
ဓာတ်ကို မြင်ရမှ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ပြိမ်းစေနိုင်တယ်။ ဒီတော့ ဝဋ်ဆင်းရဲ
ကို ပြိမ်းစေရာမှာ အပြိမ်းဓာတ်က အကူအညီ အထောက်အပံ့
အကြောင်းဖြစ်နေတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် သစ်သားကိုဖြတ်ရာမှာ
ဓားဖြင့် လွှာဖြင့် ဖြတ်ရတယ်။ ဓား လွှာ အကူအညီမပါဘဲ မဖြတ်
နိုင်ဘူး။ ဓား လွှာက အကူအညီအကြောင်း ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါလိုပဲ
ဝဋ်ဆင်းရဲကို ပြိမ်းစေရာမှာ အပြိမ်းဓာတ်က အကူအညီအကြောင်း
ဖြစ်နေတဲ့ အတွက် ဝဋ်ဆင်းရဲပြိမ်းကြောင်း ဖြစ်နေပါတယ်။
ဒါကြောင့် အပြိမ်းဓာတ်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲပြိမ်းကြောင်း၊ နိမ္ဒာန်လို့
ဆိုရပါတယ်။ ဒါလည်း တင်စားပြီး ဆိုတာပါပဲ။ မူချေအားဖြင့်တော့-

“နိမ္ဒာယတော့ - ပြိမ်းခြင်း၊ နိမ္ဒာန် - ပြိမ်းခြင်း”လို့ ပြဆိုတဲ့
ဘာဝသာဓနအာရ ဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်း၏ ပြိမ်းခြင်းသဘောများ၊
အပြိမ်းဓာတ်မျှကိုသာ နိမ္ဒာန်လို့ ဆိုရပါတယ်။ အရဟတ္ထုမဂ်ဖြင့်
ကိုလေသာပြိမ်းခြင်းသည်သာ လို့ရင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလေသာ
ပြိမ်းရင် အကျိုးပေးမည့်ကဲလည်း ပြိမ်းတော့တာပဲ။ ကဲပြိမ်းတော့
ပရီနိမ္ဒာန် စုတိ၏အမြားမူး၌ ဘဝသစ် ရုပ်နာမဲ ဝိပါက်လည်း မဖြစ်
ပေါ်လာဘဲ ပြိမ်းသွားတော့တာပါပဲ။ ဘဝသစ်မဖြစ်ဘဲပြိမ်းရင်
ဆင်းရဲအားလုံး ပြိမ်းတော့တာပဲ။ ဒါကြောင့် ကိုလေသာ၊ ကဲ၊ ဝိပါက်
ဆိုတဲ့ ဝဋ်ဆင်းရဲအားလုံး ပြိမ်းခြင်းသဘောကို နိမ္ဒာန်လို့ မှတ်ထား
ရမယ်။ ဒါပေမယ့် ဝစ်ထူးနည်း သုံးပါးလုံးစုံအောင် “နိမ္ဒာန်ဆိုတာ

ဝဋ်ဆင်းရဲ့ပြိုမ်းရာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ့ပြိုမ်းကြောင်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ့ ပြိုမ်းခြင်း သဘောပင်ဖြစ်သည်”ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ကိုလည်း မှတ်ထားကြရမယ်။ ကဲ... အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဝဋ်ဆင်းရဲ့ပြိုမ်းရာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ့ပြိုမ်းကြောင်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ့ ပြိုမ်းခြင်းသဘောပင်ဖြစ်သည်။

ဝိပဿနာရှုနေတဲ့ ယောဂါဟာ မပြတ် ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သခါရ ဆင်းရဲတွေကိုသာ မပြတ်ရှုသိနေရတယ်။ အဲဒီလို ရှုသိတိုင်း ရှုသိတိုင်း ကိုလေသာတွေကို တဒ်လောက်သာ ပြိုမ်းစေနိုင်တယ်။ တဒ်လောက်ပြိုမ်း-ဆိုတာ အနိစ္စ စသည်ဖြင့် ရှုသိရတဲ့ အာရုံနှင့် စပ်ပြီး ကိုလေသာ မဖြစ်နိုင်ရမှာ (အဲဒီကိုလေသာမှုဆက်ပြီး ကုန်း အကျိုးဝိပါက် မဖြစ်နိုင်ရမှာ) ပြိုမ်းတာကို ဆိုပါတယ်။ ကိုလေသာ တွေကို အမြစ်ပြတ် လုံးဝအားဖြင့်တော့ မပြိုမ်းစေနိုင်သေးဘူး။ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သနပြည့်စုံတဲ့အခါ ရှုပ်နာမ်သခါရ ချုပ်ပြိုမ်း ကင်းဆိတ်တဲ့ အပြိုမ်းဓာတ်သဘောထဲသို့ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ဝင်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီအပြိုမ်းဓာတ်သို့ရောက်မှ ကိုလေသာ တွေကို အမြစ်ပြတ် လုံးဝပြိုမ်းစေနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် အပြိုမ်းဓာတ် ဟာ ကိုလေသာ စသော ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ပြိုမ်းရာဌာနသဖွယ် ဖြစ်နေ တယ်။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ပြိုမ်းရာလို ဆိုရတယ်။

အပြိုမ်းဓာတ်ကို အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဝဋ်ဆင်းရဲတွေ ပြိုမ်းသွားသောကြောင့် အပြိုမ်းဓာတ် ဟာ ဝဋ်ဆင်းရဲပြိုမ်းကြောင်းလည်း ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန် ကို ဝဋ်ဆင်းရဲပြိုမ်းကြောင်းလိုလည်း ဆိုရပါတယ်။

အဲဒီ J နည်းကတော့ မူချမဟုတ်ဘူး။ တင်စားပြီး
ပြောဆိုရတာပဲ။ မူချအားဖြင့်တော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အရဟတ္ထမဂ်၏
အစွမ်းကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲအလုံးစုံ မဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တော့ဘဲ
ဌိမ်းခြင်း သဘောများသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဝဋ်ဆင်းရဲ ဌိမ်း
အောင်လိုပဲ မြတ်စွာဘူးရား၏ သာသနာတော်မှာ မြတ်သော
အကျင့်ကို ကျင့်နေကြရပါတယ်။ အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကို သိနိုလက္ခဏာ
ရှိတယ်လိုလည်း အငြကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။

သိနိုလက္ခဏာ အဓိပ္ပာယ်

သိနိုဆိုတာကလည်း ဌိမ်းခြင်းလို အနက်ရပါတယ်။
ဘာတွေ ဌိမ်းသလဆိုရင် ဝဋ်ဆင်းရဲတွေ ဌိမ်းတာပါပဲ။ လက္ခဏာ
ဆိုတာကလည်း ဒီနေရာမှာ သူ့ပင်ကိုသဘောကို ဆိုတာပါပဲ။
ဒါကြောင့် သိနိုလက္ခဏာရှိတယ်ဆိုတာ ဌိမ်းခြင်းသဘောရှိတယ်။
ဌိမ်းခြင်းသဘောသည်ပင် နိဗ္ဗာန်ပဲလို ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါလောက်
ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်အကြောင်း တော်တော်သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ။
ဒါပေမယ့် သာပြီးပေါ်လွင်အောင် ကိုလေသဝဋ် ကမ္မဝဏ် ဝိပါက
ဝဋ် အကြောင်းကို ထပ်ပြီး ခွဲပြေားမယ်။

ကိုလေသဝဋ်

ကိုလေသဝဋ်ဆိုတာ ပဋိစ္စသမ္ပါဒ် ဒေသနာအရအားဖြင့်
အပို့ဗာ တဏ္ဍာ ဥပါဒါန် ဒီသုံးပါးပါပဲ၊ အပို့ဗာကြောင့် အားထုတ်မှု-
သခါရများ ဖြစ်ကြတယ်ဆိုတဲ့ အပို့ဗာ အပို့ဗာရယ်၊ တဏ္ဍာကြောင့်

စွဲလမ်းမှူ-ဥပါဒါန် ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အပိုဒ်က တက္ကာနဲ့ ဥပါဒါန်ရယ်-
ဒီသုံးပါးပါပဲ။ ဒါကြောင့် “အဝိဇ္ဇာ တက္ကာ ဥပါဒါန် ဒီသုံးပါးကို
ကိုလေသဝင့်ဟူခေါ်သည်”ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ကို ကျက်မှတ်ထားကြရ
မယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

**အဝိဇ္ဇာ တက္ကာ ဥပါဒါန် ဒီသုံးပါးကို ကိုလေသဝင့်ဟူ
ခေါ်သည်။**

အဝိဇ္ဇာဆိုတာ အမှန်အတိုင်းမသိဘဲ အလွှာအမှားတွေကို
သိနေတဲ့ သဘောပဲ။ ခွါရ ၆-ပါးက မပြေတ်ထင်ပေါ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်
တရားတွေဟာ တက္ကာမှတ်ပါးဆိုလျှင် ဒုက္ခသစ္ာ ဆင်းရဲအမှန်
တရားတွေချည်းပဲ။ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း အဲဒါ
တွေကို သစ္ာဝါတွေက ဆင်းရဲလို့ မထင်ဘူး။ ငါပဲ သူပဲ အမြတည်
ရှိနေတယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ လှတယ် စသည်ဖြင့်
အကောင်းတွေလို့သာ ထင်နေကြတယ်။ အဲဒါဟာ အဝိဇ္ဇာပဲ။
ကောင်းတယ်ထင်တော့ နှစ်သက်လို့ချင်တယ်။ တက္ကာပဲ။ နှစ်သက်
လို့ချင်တော့ စွဲလမ်းတယ်။ ဥပါဒါန်ပဲ။ စွဲလမ်းတော့ ကိုယ့်အလို
အတိုင်း ပြီးမြောက်အောင် ပြုလုပ်အားထုတ်တယ်။ အဲဒီပြုလုပ်
အားထုတ်တာတွေကတော့ သခ္ပါရနှင့် ကမ္မဘဝတွေပဲ။ အဲဒီလို
ဖြစ်ပုံကို ရည်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်မှာ
“အမှန်မသွား၊ အမှားမြင်ကာ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်၊ ချမ်းသာလိမ့်နိုး၊
ရည်မျှောက်လို့လျက်၊ သုံးမျိုးမှုက်၊ ပြုစီမံ၍” စသည်ဖြင့် ဆောင်ပုဒ်
နီထားပါတယ်။

ကမွာဝင်

အပိဋ္ဌာ တဏ္ဍာ ဥပါဒီန်ဆိုတဲ့ ပြောန်းတဲ့ ကိုလေသာ သုံးပါးကို ယူလိုက်ရင် အဲဒီကိုလေသာသုံးပါးနဲ့ မကင်းရာ မကင်း ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌာ အစရှိသော အခြားကိုလေသာ တွေလည်း ပါဝင်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် တဏ္ဍာဆိုတဲ့ လောဘဖြင့် လိုချင်စွဲလမ်းပြီး လိုချင်တာကိုရအောင် ပြုလုပ်အားထုတ်တယ်။ ဒေါသဖြင့် စိတ်ဆိုးပြီး သူတစ်ပါးတွေ သေအောင် ပျက်အောင် ပြုလုပ်တယ်။ မောဟဆိုတာကတော့ အပိဋ္ဌာပဲ။ သူကတော့ အကုသိုလ်တိုင်းနှင့် ပူးတွဲပြီးဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် လိုချင်လို့ ပြုလုပ် ရာမှာလည်း မောဟပါတာပဲ။ စိတ်ဆိုးလို့ ပြုလုပ်ရာမှာလည်း မောဟပါတာပဲ။ နောက်ပြီးတော့ မာနဖြင့် အထင်ကြီးပြီး သူများ ထက်သာအောင် ပြုလုပ်တယ်။ ဒိဋ္ဌာဖြင့် အယူများပြီး ကိုယ်အလို အတိုင်း ပြီးမြောက်အောင်လုပ်တယ်။ အယူများနေတဲ့သူတွေက သူတို့အယူသာမှန်တယ်။ အခြားအယူတွေက များတယ်လို့ ယူဆပြီး သူတို့အယူကို အများကလက်ခံအောင် အကြမ်းနည်းနဲ့လည်း လုပ် တတ်တယ်။ အနုနည်းနဲ့လည်း ဝါဒဖြန့်တယ်။ အဲဒီလိုပြုလုပ်သမျှ တွေဟာ ကိုလေသာဝိုက်မှုပြီးပြုတဲ့ ကမွာဝင်ချည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကိုလေသာကိုမှုပြုပြုလုပ်တဲ့ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံကို ကမွာဝင်ဟု ခေါ်သည်တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

**ကိုလေသာကိုမှုပြု ပြုလုပ်တဲ့ ကောင်းမှု မကောင်းမှု
ကံကို ကမွာဝင်ဟု ခေါ်သည်။**

ကိုလေသာကိုမှုပြီးပြုတာက သတ်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်း၊

ခိုးယူခြင်း၊ လိမ်ခြင်း အစရှိတဲ့ မကောင်းမှုလည်းရှိတယ်။ နောင်ဘဝ နောင်ကာလမှာ ချမ်းသာရအောင် ရည်ရွယ်ပြီးပြုတဲ့ ဒါန၊ သီလ အစရှိသော ကောင်းမှုလည်းရှိတယ်။ ပုထုဇွဲ သေကွပ်ဂိုလ်တွေမှာ အပို့၍ တက္ကာ၊ အစရှိသော ကိုလေသဝါက ရှိနေတဲ့အတွက် ပြုသမျှအမှုတွေဟာ အကုသိုလ်ကံရင်လည်း ဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ်ကံရင်လည်း ဖြစ်တယ်။ လောဘ ဒေါသနဲ့တွဲပြီး မစင်ကြယ်တဲ့ စိတ်စေတနာနဲ့ပြုရင် မကောင်းကျိုးပေးတတ်တဲ့ အကုသိုလ်ကံဖြစ်တယ်။ လောဘ ဒေါသ မောဟ မပါဘ စင်ကြယ်တဲ့ စိတ်စေတနာနဲ့ပြုရင် ကုသိုလ်ကံဖြစ်တယ်။ အကုသိုလ်ကံက အပါယ် လေးပါးလည်း ကျစေတတ်တယ်။ အသက်တို့ခြင်း၊ အနာများခြင်း၊ ဆင်းရဲနှစ်မ်းပါးခြင်း အစရှိသော မကောင်းမှုတွေလည်း ပေးတတ်တယ်။ ကုသိုလ်ကံက လူ နတ် ပြဟ္မာ သုဂ္ဂတိဘဝများသို့ ရောက်စေတတ်တယ်။ အသက်ရှည်ခြင်း၊ ကျွန်းမာခြင်း၊ ပေါများကြွယ်ဝခြင်း စသော ကောင်းကျိုးတွေကိုလည်း ပေးတတ်တယ်။ အလိုရှိလျှင် မင်ဖိုလ်နိုဗာန်ကို ရခြင်း၏အကြောင်း လည်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အပါယ်လေးပါး မကျချင်ရင် အသက်တို့ခြင်း အစရှိသော မကောင်းကျိုးတွေကိုကြောက်ရင် သတ်ဖြတ်နှိပ်စက်ခြင်း၊ ခိုးယူခြင်း အစရှိသော မကောင်းမှုကံတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရမယ်။ လူဘဝ နတ်ဘဝ၊ ပြဟ္မာဘဝများမှာ ရောက်ပြီးတော့ ချမ်းသာချင်ရင်၊ မင်ဖိုလ်နိုဗာန်ကို ရောက်ချင်ရင် ဒါန၊ သီလ၊ ဘဝနာဆိုတဲ့ ကောင်းမှုကံတွေကို ပြုလုပ်ရတယ်။ ယခုဘဝတွင် မင်ဖိုလ်နိုဗာန်ကိုရချင်ရင် ဂိပသုနာ ဘဝနာ အလုပ်ကို အားထုတ်ရတယ်။ ဒါက မြတ်စွာ

ဘုရား၏ အလိုတော်နှင့်အညီ ဉွေဝါဒတရားပဲ။

လူမြိုက်မဖိုပဲတာ မဂ္ဂံလာ

ယခုခေတ်မှာ အယူများနေတဲ့ အချို့ဆရာတွေက အလွှာ
အများတွေကို ဟောနေတာ ရှိတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ “ဒါန
သီလ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေလည်း အဝိဇ္ဇာ တက္ကာ ဥပါဒိန်
ဆိုတဲ့ ကိုလေသဝှင့်ကို မြှုပြုးဖြစ်တဲ့ ကမ္မဝှင့်ပဲ။ ဒီကမ္မဝှင့်ကလည်း
ဝိညာက် နာမ်ရှုပ် သွားယတန် ဖသာ ဝေဒနာဆိုတဲ့ ဝိပါကဝှင့်
ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဘဝသစ် ဆင်းရဲ
မဖြစ်ချင်ရင် ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေလည်း မလုပ်ဘဲ
ပယ်ရမယ်”လို့ ဒီလို ဟောတတ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုဟောတာကို
အကြားအမြင် အသိအလိမ္မာနည်းတဲ့သူတွေက ယုံကြည်ပြီး ပြုနေ
ကြဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်တွေကို မပြုတော့ဘူး။ ပေးလျှေနေကြ ကုသိုလ်ကို
လည်း မပြုဘူး၊ စောင့်နေကြ ငါးပါးသီလ ရှုစ်ပါးသီလ စသည်ကို
လည်း မဆောက်တည် မစောင့်ရှောက်တော့ဘူး။ မေတ္တာပို့ခြင်း
အစရှိတဲ့ ဘာဝနာအလုပ်ကိုလည်း မလုပ်ဘူး။ ဘုရားဆင်းတုတော်
စေတီတော် ရှိခိုးခြင်းကိုလည်း မပြုတော့ဘူးတဲ့။ ရှေးကပြုဖူးတဲ့
ဒါနကုသိုလ် စသည်တွေကိုတောင် မှားသွားတယ်လို့ ထင်သေး
သတဲ့။ အဲဒီလို လူမှာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုပေးမည့် ကုသိုလ်တွေ
အကုန်လုံး ဆုံးရှုံးသွားရှာတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အပါယ်လေးပါး
ပစ်ချမည့် အကုသိုလ်ကံတွေကတော့ သူမှာ ဖြစ်နေမှာပဲ။
လောဘက မကင်းသေးတော့ လိုချင်မက်မောတဲ့စိတ်တွေ ရှိနေမှာ

ပဲ။ လိုချင်မက်မောပြီး မတော်တာတွေ ကြံတာ ပြုတာ ပြောတာ လည်း ရှိမှာပဲ။ ထိုအတူ ဒေါသမက်းသေးတဲ့အတွက် စိတ်ဆိုးတာ ပြစ်မှားတာ မတော်မသင့်ပြုတာတွေလည်း ရှိမှာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ အပါယ် လေးပါး ကျစေနိုင်တဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေပဲ။

ပုထုလျှေတွေမှာ ကုသိုလ်စိတ်နှင့် အကုသိုလ်စိတ် တစ်လဲစီ ဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်နေဆဲမှာ အကုသိုလ်စိတ် မဖြစ်ဘူး။ အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်နေဆဲမှာ ကုသိုလ်စိတ် မဖြစ်ဘူး။ လမ်းလျောက် နေတဲ့လူမှာ ဘယ်ဘက်ခြေက ကြွနေတုန်း၊ ညာဘက်ခြေက ရပ် တည်နေတယ်။ ညာဘက်ခြေက ကြွနေတုန်း၊ ဘယ်ဘက်ခြေက ရပ်တည်နေတယ်။ အဲဒါလိုပဲ ကုသိုလ်ဖြစ်နေဆဲမှာ အကုသိုလ် မဖြစ်ဘူး။ အကုသိုလ်ဖြစ်နေဆဲမှာ ကုသိုလ်မဖြစ်ဘူး။ ကုသိုလ် ဆိုတာက တမင်ပြုမှဖြစ်တာ။ အကုသိုလ်ကတော့ လောဘ၊ ဒေါသအလျောက် သူအလိုလိုဖြစ်နေတာ။ မဖြစ်စေချင်လို့ တရား အားထုတ်နေရာမှာတောင် ဝင်ဝင်ပြီး ဖြစ်တတ်သေးတာပဲ။ ကုသိုလ် ကို မပြုဘဲ စွန့်လွှတ်ထားတဲ့လူမှာတော့ အချိန်ရှိသမျှ အကုသိုလ် တွေချည်း မပြတ်ဖြစ်ပွားနေမှာက သေချာပါတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီအကုသိုလ်တွေကြောင့် အပါယ်လေးပါးကျသွားဖို့ရ ကိန်းသေ ဖြစ်နေတော့တာပဲ။ အဲဒီလိုလူမှာ အဲဒီလိုအကုသိုလ်တွေပွားပြီး အပါယ်လေးပါးကျရတာ ဘာကြောင့် လဲလို့ အရင်းအမြစ်ကို စစ်ကြည့်လိုက်ရင် အလွှာအမှားတွေကို ဟောပြောတဲ့ဆရာကြောင့်ပဲ ဆိုတာ ထင်ရှားပေါ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘူးက

“အသေဝနာ စ ဘလာနဲ့ လူမိုက်တိုကို မမှုပဲခြင်းဟာ မြတ်သော မဂ်လာဖြစ်တယ”လို ဟောတော်မူခဲ့တာပဲ။

ဝိပါကဝင့်

အမှန်မှတ်သိထားရမှာကတော့ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကမ္မဝင့်ကြောင့် ဘဝသစ် ရုပ်နာမ် ဝိပါကဝင့်ဖြစ်တယ။ အဲဒီ ဝိပါက ဝင့်မှ လွတ်လိုလျှင် မဂ်ဖိုလ်နိမ္ဒာန်ကို ရည်သန်ပြီးတော့ ဒါန သိလ ဘဝနာ ကုသိုလ်အလုပ်ကို များများ အားထုတ်ရမယ်။ အထူးအား ဖြင့် ဝိပသုနာအလုပ်ကို အားထုတ်ရမယ်။ ဒီလိုအားထုတ်လို အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ် ရောက်သွားတဲ့အခါမှာ အဲဒီကမ္မဝင့်တွေ အကုန် ပျက်ပြုပြီးတော့ ဝိပါကဝင့်ဆိုတဲ့ ဘဝသစ် ရုပ်နာမ်တွေလည်း လုံးဝမဖြစ်ပေါ်လာတော့ပဲ ကင်းပြိမ်းသွားတယ။ ဒါက လမ်းမှန်ပဲ။ အဲဒီလမ်းမှန်အတိုင်း အားမထုတ်နိုင်သေးရင် အားထုတ်ပေမယ့် အရဟတ္ထ မဂ် ဖိုလ်အထိ မရောက်သေးရင် ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံဆိုတဲ့ ကမ္မဝင့်ကြောင့် ဝိပါကဝင့်ဆိုတဲ့ ဘဝသစ် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ တွေဟာ မဖြစ်ချင်ပေမယ့် ဖြစ်နေဦးမှာပဲ။ ဒါကြောင့် “ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံကြောင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ပေါ်သော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကို ဝိပါကဝင့်ဟုခေါ်သည်”ဆိုတာ ကိန်းသေမှတ်ထားကြရမယ်။ အဲဒါ ကို ဆိုကြရမယ်။

ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံကြောင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ် ပေါ်သော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကို ဝိပါကဝင့်ဟုခေါ်သည်။

ဝဋ်သုံးပါး လည်နေပါ

၀၇။ ဝဋ်ဆိုတာ တစ်ပတ်ပြီးတစ်ပတ်လည်နေတယ်လို့ အမိပါယ်ရှိတယ်။ ပုံထူးပုံရှိလ်တွေမှာ အဝိဇ္ဇာ တက္ကာအစရှိသော ကိုလေသာတွေက ရှိနေတော့ အဲဒီကိုလေသာတွေကြောင့် ကိုယ်ကျိုး အတွက် ကိုယ်နဲ့စပ်တဲ့ သူတွေရဲ့ အကျိုး အတွက် ပြုလုပ်တယ်။ ကမ္မဝင်ဖြစ်လာတာပဲ။ အဲဒီကမ္မဝင်မဖြစ်အောင် ဘယ့်နှယ်မှ မတားမြစ်နိုင်ဘူး။ ကုသိုလ်ကံကို မလုပ်ဘဲ နေနိုင်ပေမယ့် အကုသိုလ်ကံကိုတော့ မလုပ်ဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ ကုသိုလ်ကံမလုပ်ရင် အကုသိုလ်ကံတွေချည်း ဖြစ်နေမှာပဲ။ ကုသိုလ်ကံရှိရင် လူဘဝ၊ နတ်ဘဝဆိုတဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ အကျိုးဝိပါက်တွေဖြစ်တယ်။ ကုသိုလ် မရှိရင် သို့မဟုတ် ကုသိုလ်ကံအားနည်းရင် အကုသိုလ်ကံတွေက အပါယ်လေးပါးဘဝဆိုတဲ့ ယုတ်ညုံးတဲ့ အကျိုးဝိပါက်တွေချည်း ပေးသွားမှာပဲ။ အဲဒီဖြစ်ရာဘဝတွေမှာလည်း မြင်မှု ကြားမှု တွေ့သိမှု ခံစားမှုဆိုတဲ့ ဝိပါကဝင်ကိုမြို့ပြီး အဝိဇ္ဇာ တက္ကာ အစရှိ သော ကိုလေသာဝင်တွေ တစ်ဖန်ဖြစ်မယ်။ အဲဒီကိုလေသာကြောင့် ကံအမျိုးမျိုးကို ပြုမိတယ်။ သူတော်ကောင်းမိတ်ဆွဲကို အမြှုပါတဲ့ အခါ ကုသိုလ်ကံကိုပြုမယ်။ သူယုတ်မာနှင့်ပေါင်းမိတဲ့ အခါ သူတော် ကောင်းတရားကို မကြားမနာရသောအခါများမှာ အကုသိုလ်ကံ တွေကို ပြုမိမယ်။ အများအားဖြင့် အကုသိုလ်ကံပြုမိတာကပဲ များဖို့ ရှိပါတယ်။ တစ်ဘဝ တစ်ဘဝအတွင်းမှာ ပြုမိတဲ့ ကံတွေက ရာထောင်သိန်းသန်းမက များစွာရှိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ တစ်ဘဝ တစ်ဘဝမှ သေတဲ့ အခါ အကျိုးပေးတဲ့ ကံတွေက တစ်ခု တစ်ခုသာရှိ

တယ်။ အကျိုးမပေးရသေးတဲ့ ကံကြွင်းတွေက အများကြီးရှိနေတယ်။

အဲဒီကံတွေကြောင့် ငရဲမှာဖြစ်ရင် ငရဲဆင်းရဲတွေကို အနှစ်သိန်းသန်းများစွာ ခံစားနေရတယ်။ ပြီးလျှော့ဖြစ်ရင်လည်း ပြီးလျှော့ဘုံမှာ တွေ့ကြုံရမြဲဖြစ်တဲ့ အစာဝတ် ရောင်တ်ခြင်း၊ မီးလောင် ခံရခြင်း၊ စားလုံးလက်နက်တို့ဖြင့် အထိုး အခုတ် ခံနေရခြင်း စသော ဆင်းရဲတွေကို ဟစ်အော်မြည်တမ်းလျက် ခံစားနေရတယ်။ တို့ရွှေ့နှင့် ဖြစ်ရင်တော့ ပိုးမွားကလေးတွေမှ ကျွဲ့စွားဆင်းမြှင့်း အထိ သူတို့မှာ တွေ့ကြုံရမြဲဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲတွေကို ခံစားနေရတယ်၊ နိုင်ရာ နိုင်ရာက နှုပ်စက်ခြင်း သတ်ဖြတ်ခြင်းကိုလည်း ခံနေရတယ်။ ဒါက ကုသိုလ် နည်းပြီး အကုသိုလ်များတဲ့ သူတွေရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားရပုံ အရိပ် အမြှက်မျှပါပဲ။

ကုသိုလ်ကံကြောင့် လူ့ဘဝမှာ ဖြစ်ရပြန်တော့လည်း အိုရခြင်း နာရခြင်း သေရခြင်း စိုးရိမ်ပူးဆွေးရခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲတွေကို ခံစားရပြန်တာပဲ။ စားဝတ်နေရေးအတွက် ရှာကြရခြင်းကြောင့်လည်း ဆင်းရဲခုကွဲတွေကို ခံစားရတယ်၊ ကံမကောင်း အကြောင်းမသင့်ရင် အစစ အရာရာ မပြည့်စုံတဲ့အတွက်လည်း ဆင်းရဲရတယ်၊ နိုင်တဲ့သူတွေက နှုပ်စက်လို့လဲ ဆင်းရဲရတယ်။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို ပြုစိရင် အဲဒီမကောင်းမှုကံကြောင့် အပါယ်လေးပါး ကျေရောက်ပြီးတော့လည်း ဆင်းရဲရပြန်တယ်။ နတ်ဘဝမှာ ဖြစ်ရပြန်တော့လည်း ကိုယ့်အလိုအတိုင်း မပြည့်လို့ စိတ်ဆင်းရဲရတာတွေ ရှိတာပဲ၊ သေရမည့်အရေးကြောင့်လည်း စိတ်

ဆင်းရဲရတယ်၊ ကာမဂ္ဂက်အာရုံတွေနဲ့ မေ့လျှော့ နေတုန်း သေသွား
ရင် အပါယ်လေးပါးကျိုးဖော်လည်း ဆင်းရဲပြန်တယ်။

ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ကိုလေသဝှင့်ကြောင့် ကမွေဝှင့်ဖြစ်တယ်၊
ကမွေဝှင့်ကြောင့် ဘဝသစ် ဝိပါကဝှင့် ဖြစ်ရတယ်။ တစ်ဖန် မြင်မှု
ကြေားမှု စသော ဝိပါကဝှင့်ကြောင့် ကိုလေသဝှင့် ဖြစ်ပြန်တယ်။
အဲဒီကိုလေသဝှင့်ကြောင့် ကမွေဝှင့် ဖြစ်ပြန်တယ်။ ကမွေဝှင့်ကြောင့်
အပါယ်ဘဝ အစရှိသော ဝိပါကဝှင့်တွေဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကို
ခံစားရတယ်။ ဒီဝှင့်သုံးပါးမှုလွှတ်အောင် ရှောင်တိမ်းလို့ အခြား
နည်းလမ်း မရှိဘူး။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားညွှန်ပြထားတဲ့ မဏီမ
ပဋိပဒါခေါ် မဂ္ဂင်ရှုစ်ပါး အကျင့်လမ်းသာရှိတယ်။ အဲဒါဟာ
စောစောပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့ သီလ သမာဓိ ပညာ အကျင့်ပါပဲ။
အရေးအကြီးဆုံးကတော့ ဝိပဿနာအကျင့်ပါပဲ။ အဲဒီ ဝိပဿနာ
အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်သေးရင်၊ ကျင့်သော်လည်း ကျော်မရင့်ကျက်
သေးလို့ အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ်သို့ မရောက်သေးရင် ကမွေဝှင့် အဟောင်း
အသစ်တွေကြောင့် ဘဝသစ် ဝိပါကဝှင့်တွေ ဖြစ်ဖြစ်ပြီး အိုခြင်း၊
နာခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲတွေကို ခံစားနေကြရမှာပါပဲ။ ဘယ်လို့
နတ် သိကြား ပြဟာ ဘုရားသခင်ဆိုတာကမှ အဲဒီဝှင့်ဆင်းရဲတွေ
ကို မဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီ နတ် သိကြား စသည်တွေ
ကိုယ်တိုင်လည်း ကိုလေသဝှင့် ကမွေဝှင့်ကြောင့် ဝိပါကဝှင့်ဆိုတဲ့
ဘဝ ဆင်းရဲတွေကို တွေကြံခံစားနေကြရတာပဲ။ ဒီဝှင့်ဆင်းရဲတွေမှ
လွှတ်အောင် ဘယ်ကိုမှ ပြေးလို့ ရှောင်လို့ မလွှတ်နိုင်ဘူး။

ဝဋ်သုံးပါး ကြောက်စရာကောင်းတယ်

ဒီလို ဝဋ်သုံးပါး မပြုတဲည်ပြီး ဖြစ်နေပုံကို သေသေ ချာချာ လေးလေးနက်နက် ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် အင်မတန် ကြောက် စရာကောင်းပါတယ်။ ဒီဝဋ်သုံးပါးမှ လွတ်မြောက်စေနိုင်တဲ့ သတိပဋိသုနာနဲ့ ဝဏ္ဏနဲ့ ရနေကြတဲ့ ယခုအခါမှာ ဒီ ဝဏ္ဏသုနာအလုပ်ကို အရေးတော်း ထက်ထက်သန်သန် အားထုတ်ဖို့ အလွန်သင့်ပါတယ်။ သတိပဋိသုနာ ဝဏ္ဏနဲ့ သိနားလည်ပြီး အား ထုတ်နေကြတဲ့အတိုင်း ဝပါကဝဋ် ကနေပြီး တစ်ဖန် ကိုလေသဝဋ် ပြန်မလည်အောင် ရှုရတဲ့နည်းပဲ။ ယခု မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့သိတိုင်း ဒွိုရ ၆-ပါးက ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေတာတွေဟာ ဝိဉာဏ် နာမ်ရှုပ် သွောယတန် ဖသာ ဝေဒနာဆိုတဲ့ ပစ္စဗွါန်ပိပါက ဝဋ် အကျိုးတရားတွေပဲ။

ဝဋ်သုံးပါးကင်းအောင်ကျင့်ပုံ

နည်းနည်းချွဲပြောဦးမယ်။ မြင်သိမှု ကြားသိမှု စသည်တွေ က စက္ခတိဉာဏ် သောတစိဉာဏ် အစရှိတဲ့ ဝိဉာဏ် ၆-ပါးပဲ။ မြင်သိမှု ကြားသိမှု စသည်တွေထဲမှာ ပူးတဲ့ပါဝင်တဲ့ စေတသိက် တရားတွေက နာမ်ပဲ။ မြင်သိမှု စသည်တို့၏ ဖို့ရာ ဖြစ်ရာ မျက်စီ အကြည် စသည်နှင့် တစ်ကိုယ်လုံးက ရှုပ်ပဲ၊ မျက်စီအကြည် စသည် က အာယတန်ပဲ။ မြင်တွေမှု စသည်က ဖသာပဲ။ မြင်လို့ ကောင်းတာ မကောင်းတာ စသည်က ခံစားမှုဝေဒနာပဲ။ အဲဒီ ၅-မျိုးဟာ

ယခုလောလောဆယ်ဖြစ်နေတဲ့ ဝိပါကဝဋ် အကျိုးတရားတွေပဲ။ အဲဒီအကျိုးတရားငါးပါးကို မရှုနိုင် မသိနိုင်လျှင် အကောင်းအဆိုး ခံစားရတာကို အကြောင်းပြုပြီး နှစ်သက်သာယာမှု တက္ကာဖြစ်လာ တယ်။ နှစ်သက်သာယာတော့ စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်လည်း ဖြစ်လာ တယ်။ အဲဒီမှာ မရှုလို မသိတာက အဝိဇ္ဇာပဲ။ အဲဒီ အဝိဇ္ဇာနှင့် တက္ကာ ဥပါဒါန်တွေဟာ ကိုလေသဝဋ်ပဲ။ အဲဒီကိုလေသဝဋ်ကြောင့် ကမ္မဝဏ်ဖြစ်လာမယ်၊ ကမ္မဝဏ်ဖြစ်ရင် ဘဝသစ် ဝိပါကဝဋ် ဖြစ်တော့ မှာပဲ။ အဲဒီလို ကိုလေသဝဋ် စသည်တွေ မဖြစ်ရအောင် မြင်မှု ကြားမှု စသော ဝိပါကဝဋ်တရားတွေကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ် ရတယ်။ ရှုမှတ်လို ရှုပ် နာမ် အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဥက္ကာ အန္တာ သဘောတွေကို အမှန်အတိုင်း သိသိသွားရင် မသိမှု-အဝိဇ္ဇာ ကင်း တယ်။ ကောင်းတယ် ချမ်းသာတယ် စသည်ဖြင့် သိမှားမှု အဝိဇ္ဇာ မရှိတော့ နှစ်သက်သာယာမှုတက္ကာလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ တက္ကာမဖြစ်တော့ စွဲလမ်း မှု ဥပါဒါန်လည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ စွဲလမ်း မှုမရှိတော့ ပြုလုပ်အားထုတ်မှု ကံဆိတ်တဲ့ ကမ္မဝဏ်လည်း မဖြစ်လာ တော့ဘူး။ ကံမရှိတော့ အဲဒီကံကြောင့် ဖြစ်မည့် ဘဝသစ်ဝိပါက ဝဋ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ အဲဒီဟာ ဖြစ်ဆဲ ပစ္စပွဲနှင့်အကျိုးတရားကို ရှုသိတဲ့အတွက် အဲဒီပစ္စပွဲနှင့်အကျိုးဝေအနာမှ ပစ္စပွဲနှင့်အကြောင်း တက္ကာစသည် မဖြစ်တော့ဘဲ ဝဋ်သုံးပါး ပြတ်စဲ ချုပ်ပြီးပုံပါပဲ။

ဒီနေရာမှာ လောက၏ဖြစ်ပဲ ချုပ်ပုံကို ဟောထားတဲ့ သုတေ တစ်ခုကို ထုတ်ပြေးမယ်။

လောက၏ဖြစ်ပုံ

ကတမော စ သီကွေဝေ လောကသု သမုဒယော။ စက္ခာ့
ပဋိစ္စ ရွှေပေ စ ဉာဏ်တိ စက္ခာပိဉာဏ်၊ တိရှိ သိုံးတိ ဖသော့၊
ဖသောပစ္စယာ ဝေဇနာ၊ ဝေဇနာပစ္စယာ တက္ကာ၊ တက္ကာပစ္စယာ
ဉာဏ်ပါဒါန်၊ ဉာဏ်ပါန်ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝေါပစ္စယာ ဘတိ၊
ဘတိပစ္စယာ ရရာမရက် သောက ပရိဒေဝ ဓုက္ခ-ဒေါမနသု
ပါယာသာ သမ္မဝဏ္ဏ။ အယ် ခေါ် သီကွေဝေ လောကသု သမုဒယော။
(နိဒါနဝိုင်သံယူတ် ၃၀၁)

သီကွေဝေ ရဟန်းတို့။ လောကသု သမုဒယော၊
လောက၏ ဖြစ်ပုံသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ စက္ခာ့ ပဋိစ္စ
ရွှေပေစ၊ မျက်စိနှင့်အဆင်းတိုကို စွဲမို့၍။ စက္ခာပိဉာဏ် ဉာဏ်တိ၊
မြင်သိမှုဖြစ်ပေါ်၏။ တိရှိုံး-မျက်စိအဆင်းမြင်သိမှုဟူသော
သုံးပါးတို့၏။ သိုံးတို့-ဆုံးမြင်းသည်၊ ဖသော - အာရုံကိုတွေ့မှ
ပေတည်း။ ဝါ-ဆုံးမြင်းကြောင့် တွေ့မှုဖြစ်၏။ ဖသောပစ္စယာ
ဝေဇနာ - အာရုံကို တွေ့မှုကြောင့် ခံစားမှုဖြစ်၏။ ဝေဇနာပစ္စယာ
- ခံစားမှုကြောင့်၊ တက္ကာ - တပ်မက်ဆာလောင်မှုဖြစ်၏။
တက္ကာပစ္စယာ- တပ်မက်ဆာလောင်မှုကြောင့်၊ ဉာဏ်ပါဒါန် -
စွဲလမ်းမှုဖြစ်၏။ ဉာဏ်ပါန် ပစ္စယာ - စွဲလမ်းမှုကြောင့်၊ ဘဝေါ-
ဘဝသစ် ဖြစ်ကြောင်းကဲဖြစ်၏။ ဘဝပစ္စယာ - ဖြစ်ကြောင်း
ကဲကြောင့်၊ ဘတိ - ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်း ပေါ်လာ၏။ ဘတိပစ္စယာ
- ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ရရာမရက် - အုံခြင်း သေခြင်း
ရှိရသည်။ သောက ပရိဒေဝ ဓုက္ခ ဒေါမနသုပါယာသာ -

စိုးရိမ်ပူဇေားခြင်း ငိုကြီးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရခြင်း စိတ်နှလုံးမသာခြင်း
ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းတို့သည်လည်း၊ သမ္မဝါဒီ - ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။
ဘိက္ခဝေ - ရဟန်းတို့၊ အယ် - ဤပြဿ္။ခေါ်သော ဖြစ်ပုံသည်၊
လောကသု - လောက၏။ ဝါ - လောကဟုခေါ်သော ဆင်းရဲ၏။
သမုဒယော - ဖြစ်ပုံပေတည်း။

ဒါက မြင်ရာမှစပြီး လောက၏ဖြစ်ပုံ ဝဋ်ဆင်းရဖြစ်ပုံပဲ။
မျက်စိအကြည်မှာ အဆင်းထင်တော့ မြင်သိတယ်၊ အဆင်းအာရုံကို
ထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ တွေ့တော့ မြင်လိုကောင်းတယ် မကောင်းဘူး
ဆိုတဲ့ ခံစားမှု ဝေဒနာဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို မရှုနိုင်လို့ အမှန်အတိုင်း
မသိရင် အဲဒီဝေဒနာကြောင့် တပ်မက်ဆာလောင်တဲ့ တက္ကာ ဖြစ်
လာတယ်။ တပ်မက်တော့ စွဲလမ်းတယ်၊ စွဲလမ်းတော့ အလို့ အတိုင်း
ပြီးစီးအောင် ကြုံစည်ပြုလုပ်တယ်၊ ကမ္မဘာဝ ဖြစ်တာပါပဲ။ အဲဒီ
ကမ္မဘာဝကြောင့် ဘဝသစ် ရှုပ်နာမ် ဝိပါကဝင်ဖြစ်ပြီး အိုခြင်း
သေခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲတွေ ဖြစ်ပွားသွားတယ်။ ဒါဟာ မြင်ရာ
ကစပြီး သံသရာလည်ပုံပဲ။ ကြေားရာ နံရာ စသည်က သံသရာ
လည်ပုံ တွေ့လည်း နည်းတူပါပဲ။ သံသရာပြတ်ပုံ လောက၏ချုပ်ပုံကို
ဟောမယ်။

လောက၏ချုပ်ပုံ

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ လောကသု အတ္ထိမော။ စက္ခက္ခ
ပဋိစ္စ ရှုပေ စ ဉာဏ်တိ စက္ခက္ခညာကံ၊ တိက္ခာံး သာ်တိ ဖသော်
အသုပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တက္ကာ။ တသုံး - ယေဝ
တက္ကာယ အသေသပိရာဂနိရောဇာ ဉာပါဒါနနိရောဇာ၊ ဉာပါဒါန

နိရောဓာ ဘဝနိရောဓာ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓာ ဘတိနိရောဓာ ရောမရဏံ သောက ပရိဒေဝ ဓါဂ္ဂ ဒေါမနသူ ပါယာသာ နိရှုံးနှစ်။ ဝဝမေတသူ ကေဝလသူ ဓါဂ္ဂကွန်သူ နိရောဓာ ဟောတိ။ အယ် ခေါ် ဘိက္ဗဝ လောကသူ အတ္ထာ်မော။
(၄၃ - ၃၀၂)

ဘိက္ဗဝ - ရဟန်းတို့ လောကသူအတ္ထာ်မော-လောက၏ ချုပ်ပုံသည်၊ ကတမော ၁ - အဘယ်နည်း။ စက္ခတ္ထ ပဋိစ္စ ရူပေ ၁ ဥပ္ပါဒ္ထတိ စက္ခတ္ထညာကံ - မျက်စိအကြည်နှင့် အဆင်းတို့ ကို စွဲမှုပ်၍ မြင်သိမှုဖြစ်သည်။ တိက္ခာ့ သို့တို့ ဖသော - မျက်စိ အဆင်း မြင်သိမှု သုံးပါးတို့၏ ဆုံးမြိမ်းခြင်းသည် အာရုံကို တွေ့မှုပေ တည်း။ ၁၀ - ဆုံးမြိမ်းကြောင့် တွေ့မှုဖြစ်သည်၊ ဖသောပစ္စယာ ဝေဒနာ- အာရုံကိုတွေ့မှုကြောင့် ခံစားမှုဖြစ်သည်။ ဝေဒနာ ပစ္စယာ တက္ဗာ- ခံစားမှုကြောင့် တက္ဗာဖြစ်တတ်သည်။ (ကိုလေ သာ မကော်းသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အကောင်းအဆိုးကို ခံစားမိလျှင် မရှိနိုင်လို့ အမှန်အတိုင်း မသိပါမှ တက္ဗာဖြစ်တတ်ကြောင်းကို ပြတဲ့စကားပဲ။ ကိုလေသာက်းပြီးတဲ့ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလည်း မြင်ပြီးလျှင် ခံစားမှုဝေဒနာအထိတော့ ဖြစ်တာပါပဲ။ သို့ပေမယ့် အဲဒီခံစားမှုကြောင့် တက္ဗာကတော့ ဖဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒါလိုပဲ မြင်ခိုက်မှာ ရှုမှတ်နိုင်လို့ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဓါဂ္ဂ အနတ္ထ သဘောမှန်ကိုသိတဲ့ ယောက်မှာလည်း ဝေဒနာကြောင့် တက္ဗာ မဖြစ်တော့ဘူး။ ဝေဒနာတွင်ပဲ ရပ်သွားတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ပုံကို ဆက်ပြီးပြသွားပုံကတော့) တသောယေဝ တက္ဗာယ - ထိုဖြစ်တတ်

သော တက္ကာ၏ပင်လျှင်၊ အသေသစိရာဂနိရောဓာ - ဝိရာဂမည်
 သော အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့် အကြံင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ (ဒါက ရဟန္တာ
 အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပသုနာ ယောဂီအတွက်ဆိုရင်တော့)
 အသေသစိရာဂ နိရောဓာ - အကြံင်းမဲ့ပျက်ပြယ်ခြင်းချုပ်ခြင်း
 ကြောင့်။ (ရှုမိတဲ့ ထိုအာရုံနှင့်ပပ်ပြီး တက္ကာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တာကို
 ဆိုလိုပါတယ်) ဥပါဒါန နိရောဓာ - ခွဲလမ်းမူ၏ ချုပ်ခြင်းပြီးစီး၏။
 ဥပါဒါနနိရောဓာ - ခွဲလမ်းမူ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဘဝနိရောဓာ-
 ဘဝ၏ချုပ်ခြင်း ပြီးစီး၏။ ဘဝနိရောဓာ- ဘဝ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊
 ဘတိနိရောဓာ - ဘဝသစ်ဖြစ်မူ၏ ချုပ်ခြင်းပြီးစီး၏။ ဘတိ
 နိရောဓာ - ဘဝသစ်မဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ရောမရကဲ့ -
 အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်၏၊ ကင်း၏။ သောက ပရီဒေဝ ရုက္ခ
 ဒေါမနသုပါယာသာ - စိုးရိမ်ပူဇွေးခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်
 ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်နှလုံး မသာခြင်း၊ ပြင်းစွာပူန်ခြင်းတို့သည်လည်း၊
 နိရုရွှေနှိုး - ချုပ်ကုန် ကင်းကုန်၏။ ဒေဝ - ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊
 ဒတသု ကေဝလသု ရုက္ခက္ခန္တသု - ဤဆင်းရဲအစု အားလုံး၏။
 ဒါ - ဤဆင်းရဲ အစုသက်သက်၏၊ နိရောဓာ ဟောတိ- ချုပ်ခြင်း
 ကင်းခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သိက္ခာဝ - ရဟန်းတို့။ အယံ- ဤပြခို့ခဲ့
 သောချုပ်ပုံသည်။ လောကသု - လောက၏။ ဒါ - လောကဟူခေါ်
 သော ဆင်းရဲ၏၊ အတွက်မော - ချုပ်ခြင်း ချုပ်ပုံပေတည်း။

ဒါက မြင်ရာမှုစပြီး ဝေဒနာအထိ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့
 သဘောတရားတွေကို ရှိပြီးသိသူမှာ တက္ကာမဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့်
 ကိုလေသဝင့် ကမ္မဝဝင့် ဝိပါကဝင့်ဆိုတဲ့ ဝင့်သုံးပါးလုံး ချုပ်ကင်းသွား

ပုံပဲ။ ရွှေသီပုံ ကိုတော့ ရွှေနားက ပြခဲ့ပါဖြို့။ ကြားရာစသည်မှာလည်း
ဝင်္ထသုံးပါး ချုပ်ပုံဟာ နည်းတူပါပဲ။ ဒီနေရာမှာ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်
ပင် တက္ကာ စသည်ကို ချုပ်စေနိုင်ကြောင်း သာ၍ ထင်ရှားအောင်
နိဒါနဝိုင် သံယုတ်ပါဋ္ဌီ(၃၃၃)မှ သမ္မသသုတ်တစ်စိတိကို ထုတ်ပြ
ပါဦးမယ်။

သမ္မသသုတ်

ယော ဟိ ကေစိ ဘိက္ဗေဝ ဓတရဟိ သမကာ ဝါ ပြဟွကာ
ဝါ ယံ လောကေ ပိယရှုပဲ သာတရှုပဲ၊ တံ အနိဇ္ဇတော ပသုန္တာ
စုက္ခတော အနတ္ထတော ရောဂတော ဘယတော ပသုန္တာ၊ တေ
တက္ကာ ပယ္နိုး ဥပစ် ပယ္နိုး စုက္ခ ပယ္နိုး ယောက္ခုက္ခ ပယ္နိုး
တေ ပရိမုစ္စန္တာ အတိယာ ရောယ မရကောန သောကေဟိ
ပရိဒေဝေဟိ စုက္ခတော ဒေါမနသောဟိ ဥပါယာသောဟိ၊ ပရိမုစ္စန္တာ
စုက္ခသွာတိ ဝဒါမိုး၊

ဘိက္ဗေဝ - ရဟန်းတို့ ဓတရဟိ - ယခုပစ္စပွန်ကာလည်း
(အတိတ် အနာဂတ်ကာလည်းလည်း နည်းတူပင် ဟောထားသည်)
ယေ ကေစိ သမကာ ဝါ - အမှုတ်မရှိ အချို့သော အကြောင်သမကာ
တို့ သည်လည်းကောင်း၊ ယေ ကေစိ ပြဟွကာ ဝါ-အမှုတ်မရှိ
အချို့သော အကြောင် ပြဟွကာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ယံ လောကေ
ပိယရှုပဲ သာတရှုပဲ - လောကျွဲ အကြောင်ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်
သဘောသည်ရှိရှိ၏၊ တံ - ထိုချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောကို၊
အနိဇ္ဇတော ပသုန္တာ - မမြဲဟု ရှုမြင်ကုန်၏၊ စုက္ခတော -

ဆင်းခဲဟု ရှိမြင်ကုန်၏၊ အနတ္ထတော့ - အစိုးမရ အတ္ထမဟုတ်ဟု ရှိမြင်ကုန်၏၊ ရောဂတော့ - စွဲကပ်နေသော ရောဂါန္တ့တူသည်ဟု ရှိမြင်ကုန်၏၊ ဘယတော့ ပသ္စီ - ကြောက်ဖွယ်သေးဟု ရှိမြင် ကုန်၏၊ တော့ - ထိသို့ရှိမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တက္ကံပဟောနီ - တက္ကံကို ပယ်ကုန်၏။

(ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ် ပိယရုပ် သာတရုပ်ဆိုတာ မြင်ခိုက် ကြားခိုက် စသည်မှာ ထင်ရှားတွေ့ရတဲ့ မျက်စိအကြည်စသော ဒ္ဓရ ၆-ပါး၊ အဆင်းစသော အာရုံ ၆-ပါး၊ မြင်သိမှုစသော ဝိဉာဏ် ၆-ပါး၊ မြင်တွေ့မှုစသော ဖသာ ၆-ပါး၊ မြင်လို့ကောင်းတာ မကောင်းတာ စသော ဝေဒနာ ၆-ပါး စသည်တွေပါပဲ။ မဟာသတိပဋိသုတေသနသုတ်မှာ အဲဒါတွေကို အကျယ်ပြထားပါတယ်။ မြင်ခိုက် ကြားခိုက် စသည်မှာ ထင်ရှားတဲ့ အဲဒီမျက်စိအဆင်းမြင်မှု အစရှိသော ပိယရုပ် သာတရုပ် တရားကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် ရှိမြင်တဲ့သူတွေမှာ အဲဒီမျက်စိစသည် တို့နှင့်ပေပြီး ဖြစ်မည့်တက္ကံကို ပယ်နိုင်ပါတယ်။ ကင်းစေနိုင်ပါတယ်တဲ့။ ဒီအနက်ဟာ အလွန် ထင်ရှားပါတယ်။)

တော့ - ထိသို့ ရှိမြင်၍ တက္ကံကိုပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဥပမာ - တက္ကံမှုအကြောင်းအကျိုးဆက်၍ ဖြစ်မည့်ဘဝသစ် ခန္ဓာကို၊ ပဟောနီ - ပယ်ကုန်၏။ စုက္ခား - ဆင်းခဲကို၊ ပဟောနီ - ပယ်ကုန်၏။ (တက္ကံမဖြစ်တော့ ဥပါဒါန္တ့နှင့် ကံလည်း မဖြစ်နိုင် တော့ဘူး။ ကံမရှိရင် ဘဝသစ်ခန္ဓာလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ဘဝသစ်ခန္ဓာမရှိရင် အတိ ရော မရက အစရှိသော ဆင်းခဲတွေ

လည်း ကင်းတော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့်) ယော - အကြောင်သူတို့သည်၊ စုက္ခား - ဆင်းရဲကို ပဟောနှီး - ပိယရှပ် သာတရှပ်ကို အနိစ္စစသည် ရှုသောအားဖြင့် ပယကုန်၏။ တော့ - ထိသူတို့သည်၊ အတိယာ ဥပါယာသေဟီ - ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ဖို့ရိမိပူဇွဲး ခြင်း ငိုကြေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပူပန် ခြင်းတို့မှာ ပရိမျိုးနှီး - လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ပရိမျိုးနှီး စုက္ခာသွာတိ - ဆင်းရဲမှ လုံးဝလွတ်မြောက်ကြသည်ဟု၊ ဝဒါဂါ - ငါဘုရား ဟော ပေသည်တဲ့။

ဒီ သမ္မတသုတေသနအရအားဖြင့် မြင်မှုစသည်ကို ရှုမှတ်၍ အနိစ္စ စသည်ဖြင့် သိလျှင် ထိမြင်မှုစသည်နှင့်စပ်ပြီး တက္ကာ မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ တဒ်အားဖြင့် ကင်းပြိုးကြောင်း အလွန်ပင် ပေါ်လွင် ထင်ရှားနေပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဝပသာနာဖြင့် ကိုလေသ စုံ ကမ္မဝင့် ဝပါကဝင့် ချုပ်ပြိုးတဲ့ တဒ်နိဗ္ဗာန်ပဲ။

ထန်းငါတ်တိနှင့် တူတယ်

အဲဒီဝပသာနာက ရင့်သန်ပြည့်စုံလို့ အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်တဲ့ အခါကျေတော့ အရဟတ္ထမဂ်ညာဏ်၏အစွမ်းကြောင့် ကိုလေသာတွေ အကုန်လုံး ကင်းသွားတယ်။ ကံဟောင်းတွေလည်း ဘဝအကျိုးမပေးနိုင်တော့ဘဲ အစွမ်းသတ္တိကုန်သွားတယ်။ ကံအသစ် တွေလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိစိတ်ချုပ်သည် မှနောက်၌ ရုပ်နာမ်အသစ် မဖြစ်လာတော့ဘဲ ခန္ဓာအစဉ် လုံးဝ ပြတ်စဲသွားတယ်။ အဲဒါဟာ ကိုလေသာရော ခန္ဓာရော အကြောင်းမဲ့

ချုပ်ပြီမ်းတဲ့ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ပါပဲ။ အဲဒီလိုပြီမ်းတာဟာ အရဟတ္တမဂ် ခကေကတည်းက ပြီးစီးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခန္ဓာ ပြီမ်းပုံကတော့ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိ၏အခြားမဲ့ကျမှ ထင်ရှားတယ်။ ဥပမာ ပြရလျှင် ထန်းပင်ငှက်တိုနှင့်တူပါတယ်။ ထန်းပင်ငှက်တို့ဟာ လယ်ဆစ်မှ ခါးလယ်မှ ကျိုးပြတ်သွားကတည်းက သေတော့တာပါပဲ။ အညွှန်အတက် မပေါက်နိုင်တော့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ထန်းငှက် တိုကြီး ရှိနေတုန်းတော့ ထန်းပင်ကြီး ရှိနေသလိုလို ထင်ရတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဆွေးမြေည့်ပြီး ထန်းငှက်တိုကြီးပါ လုံးဝမရှိတော့မှ ပင် ထန်းပင်ကြီးမရှိတော့ကြောင်း ပိုပြီးထင်ရှားတယ်။ အဲဒီ ထန်းငှက်တိုကြီးလိုပါပဲ အရဟတ္တမဂ် ခကေမှစပြီး ကိုလေသာလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ကံကြောင့် ဘဝသစ်ခန္ဓာလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ ဘူး။ ဒါပေမယ့် ရှေးဘဝကံက အကျိုးပေးထားလို့ ပဋိသန္ဓာမှစပြီး ဖြစ်နေတဲ့ ခန္ဓာဟောင်းအစဉ်ကတော့ ရှိမြှိရှိ၊ ဖြစ်မြှိဖြစ်နေသေး တာပဲ။ ဒါကြောင့် ခန္ဓာပြီမ်းပုံက မထင်ရှားသေးဘူး။ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိ၏အခြားမဲ့မှုစရှု ခန္ဓာအသစ် မဖြစ်လာတော့ဘဲ လုံးဝချုပ်ပြီမ်း သွားတယ်။ အဲဒါဟာ ဟိုထန်းငှက်တိုကြီး လုံးဝပျောက်သွားတာ လိုပါပဲ။ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံသေးမဲ့မှာ ကိုလေသာ ခန္ဓာတွေ ပယ်ပြီး ဖြစ်ပုံကို “တာလာဝဏ္ဏကထာ-စည်ပင်ကြောင်း မဟုတ်တဲ့ ထန်းငှက်တိုက်ဘဲသိုပြုပြီးပြီ” လို့ ဟောလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို ခန္ဓာ အစဉ် ချုပ်ပြီမ်းသွားပုံကို-

တေ မီရာ-အနာဂတ်ဘဝု တပ်မက်လိုချင်ခြင်း ကင်း ကုန်သော ထိုရဟန္တသခင် ပညာရှင်တို့သည်။ အပိုရွှေ့ခန္ဓာ -

ဖြစ်လိုသည့်တကျာဆန္ဒ မရှိကြသောကြောင့်၊ မီကာပါး - ဘဝသစ် ဖြစ်ရန် ကံပို့ညာက်မျိုးစွဲ ကုန်ပြီးဖြစ်ကြသောကြောင့်၊ အယ် ပဒီပေါ် ယထာ - ဆိုနှင့်မိုးစာကုန်၍ ဟူတ်ခနဲ ပြီးသွားလေသော ဤဆိုမီးကဲသို့ နိဗ္ဗာန် - ရုပ် နာမ် ခန္ဓာအသစ်မဖြစ်တော့ဘဲ ပြတ်စဲ ချုပ်ပြီးတော်မူကြလေကုန်၏-လို့ အရှင်အာနန္ဒာမထောက်မြတ်က ရွှေတ်ဖတ်မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ရဟန္တာမှာ ကိုလေသာကင်းနေလို့ ကိုလေသာဆင်းရဲ့ စိတ်ဆင်းရဲတော့ မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ရုပ်ခန္ဓာက ရှိနေတဲ့အတွက် ကိုယ်ဆင်းရဲကတော့ မကင်းသေးဘူး။ ပြုပြင်ပေးရတဲ့ သခ္ပါရဆင်းရဲ ကလည်း ရှိနေသေးတာပဲ။ ထိုထိုအာရုံတွေ ပေါ်ပေါ်ပြီး မြင် ကြား တွေ့သိနေရတာ ကြံးသိနေရတာလည်း သခ္ပါရဆင်းရဲတွေပဲ။ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန် မစ်မီမှာ လုံးဝအေးပြီးမဲ့ ချမ်းသာမှုကို မရ သေးဘူး။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသောအခါကျမှ ဆင်းရဲအားလုံး အကုန် ပြီးပြီး လုံးဝအေးပြီးမှုကို ရသွားတယ်။ ဒါကြောင့် အရှင်သာရိ ပုဂ္ဂရာ မထောက်မြတ်က ရဟန်းတော်များအား ဒီလို့ မိန့်ကြားတော် မူပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာပုံ

သုခမိန့် အာဂုသော နိဗ္ဗာန်၊ သုခမိန့် အာဂုသော နိဗ္ဗာန်။
(အ ၈ ၂၁၃)

အာဂုသော - ငါရှင်တို့။ လူဗုံး နိဗ္ဗာန် - ဤနိဗ္ဗာန်သည်။
သုခံ - ချမ်းသာပါပေစွဲ။ အာဂုသော - ငါရှင်တို့။ လူဗုံး နိဗ္ဗာန်

- ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ သုခံ - ချမ်းသာပါပေစွဲ တဲ့။

အဲဒီလို ခီးကျူးမိန့်ဆိုတော်မူတဲ့အခါမှာ လာလုဒါယိုဆိုတဲ့ ကိုယ်တော်ကြီးက မကျေနပ်လို့ မေးခွန်းထုတ်ပြီး ဒီလိုတော်နာ လိုက်တယ်။

ကို ပနေတ္ထာ အာဂုသာ သာရိပုတ္ထာ သုခံ၊ ယအေတ္ထာ နှစ်း ဝေဒယိတ် တဲ့။

အာဂုသာ သာရိပုတ္ထာ၊ ငါရှင် သာရိပုတ္ထာရာ။ (ဘုရား လက်ထက်တော် ကာလတုန်းကတော့ ရဟန်းငယ်များကလည်း ထောက်ကြီး ဝါကြီး ပုဂ္ဂိုလ်ကို အာဂုသာ - ငါရှင်လိုပဲ ခေါ်ခေါ် ပြောဆိုလေ့ရှိကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဥဒါယိုကိုယ်တော်ကြီးက အရှင်သာရိပုတ္ထာကို အာဂုသာလို့ ခေါ်တာပါပဲ) ဒ္ဓာ - ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ဝေဒယိတ် - ခံစားခြင်းသည်။ ယံ ယေန - အကြင် ကြောင့်။ နှစ်း - မရှိ။ တေန - ထိုကြောင့်။ ဒ္ဓာ - ဤနိဗ္ဗာန်၌။ သုခံ - ချမ်းသာသည်။ ကိုပန် - အဘယ်ပါနည်းတဲ့။

နိဗ္ဗာန်မှာ ခံစားတတ်တဲ့ ဝေဒနာ မရှိဘူး မဟုတ်ပါလား။ အဲဒီလို ခံစားရမှုမရှိရင် အဲဒီနိဗ္ဗာန်မှာ ဘာချမ်းသာရှိသလဲ။ ဘာမှ ချမ်းသာမရှိဘူး မဟုတ်ပါလားလို့ စောဒနာပါတယ်။ ဒီ လာလုဒါယိုကိုယ်တော်ကြီးဟာ သူကိုယ်တိုင်က ဘာမှတတ်သိ နားလည်ခြင်း မရှိပါပဲနဲ့ ပညာရှိတွေ ပြောဟောနေရာမှာ အရမ်း၊ ဝင်ဝင်ပြီး ပြောဆိုတတ်တယ်။ ဒီလို မိုက်မိုက်ကန်းကန်း အရမ်း ပြောဆိုတတ်တဲ့အတွက် သူကို လာလု-ဆိုတဲ့ ပုံစွန်တွဲပြီး လာလု ဒါယံ လို့ ခေါ်ကြတာပါပဲ။ အဲဒီလို စောဒနာတော့ အရှင်သာရိ

၅၆ ◆

နိမ္ဒသနဆိုင်ရာတရားအတော်

ပုဂ္ဂိုရာ မထောက်မြတ်က ဒီလို ဖြေရှင်းလိုက်ပါတယ်။

ဒေတာအောင် အတွေ့ အာရုံသော သူခံ၊ ယအောင့် နှစိ
ဝေဒယိတ် တဲ့။

အာရုံသော - ငါရှင် ဥဒါယို။ အတွေ့ - ဤနိမ္ဒာန်၌။
ဝေဒယိတ် - ခံစားခြင်းသည်။ ယံ နှစိုး - အကြင် မရှိပေး။ ဒေ
တာအောင် ခေါ် - ဤခံစားမှု မရှိခြင်းသည်ပင်လျှင်။ အတွေ့ - ဤနိမ္ဒာန်၌။
သူခံ - ချမ်းသာပေတည်းတဲ့။

ချမ်းသာဆိုတာ ခံစားပြီး ချမ်းသာတာက တစ်မျိုး၊ မခံစား
ရဘဲ ချမ်းသာတာကတစ်မျိုး ဒီလို နှစ်မျိုးရှိတယ်။ အာရုံကောင်း
၆-ပါးနှင့် တွေ့ထိခံစား၍ ချမ်းသာတာကို ဝေဒယိတာသူခလို့
ခေါ်တယ်။ ကဲ . . . အဲဒါလေးကို ဆိုကြရမယ်။

အာရုံကောင်း ၆-ပါးနှင့် တွေ့ထိခံစား၍ ချမ်းသာ
တာကို ဝေဒယိတာသူခဲ့ ခေါ်သည်။

အဲဒီအာရုံ ၆-ပါးထဲက အဆင်း အသံ အနဲ့ အရသာ
အတွေ့ဆိုတဲ့ ကာမဂ္ဂက်ငါးပါး အာရုံတွေ့ကို ခံစားပြီး ချမ်းသာတာ
ကို အကောင်းဆုံးလို ကာမဘုံသားတွေက ထင်နေကြတယ်။ အဲဒီ
ကာမဂ္ဂက်တွေ့ကို မခံစားရဘူးဆိုရင် မကြိုက်ကြဘူး၊ ဆေးလိပ်
ကွမ်းကြိုက်တဲ့ လူတွေက ဆေးလိပ် ကွမ်း မသုံးဆောင်ရတဲ့နေရာ
ကို မကြိုက်ကြဘူး။ အစားအသောက် အရသာကို မက်မောနေတဲ့
လူက အစာမစားရဘဲ ချမ်းသာနေတယ်ဆိုတဲ့ ပြဟ္မာ့ဘုံကိုတောင်
မကြိုက်ဘူး။ အဲဒီပြဟ္မာ့ဘုံမှာ အဖို့၊ အမဆိုင်ရာ ကာမဂ္ဂက်တွေ
မရှိတဲ့အတွက် အတွေ့အထိ ကာမဂ္ဂက်ကို မက်မောနေတဲ့လူက

အဲဒါကမှ ချမ်းသာအစဉ်

◆ ၅၇

အဲဒီဘုရိုကို မကြိုက်ဘူး။ ခံစားမှုဝဝဒနာ လုံးဝမရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကိုတော့
အပိုဇ္ဇ တက္ကာ အေးကြီးသူတွေက မကြိုက်ကြတာ များပါလိမယ်။
လာလုဒါယီဆိုတဲ့ ကိုယ်တော်ကြီးကလည်း အဲဒီလို မကြိုက်တဲ့
အမျိုးအစားထဲက ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ခံစားမှုမရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို
ချမ်းသာမရှိဘူးလို့ ထင်ပြီး စောဒနာတာပါပဲ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
မတော်မြှတ်က အဲဒီခံစားမှုမရှိလို့ မခံစားရတာသည်ပင် အကောင်း
အမြတ်ဆုံး ချမ်းသာပဲလို့ ဖြေရှင်းလိုက်ပါတယ်။ အာရုံ ၆-ပါးကို
မခံစားရဘဲ ဌီမ်းအေးတဲ့ ချမ်းသာကို အဝေဒယိတသုခခေါ်တယ်။
အဲဒီကို ဆိုကြမယ်။

အာရုံ ၆-ပါးကို မခံစားရဘဲ ဌီမ်းအေးတဲ့ ချမ်းသာကို
အဝေဒယိတသုခ ခေါ်သည်။

အဲဒါကမှ ချမ်းသာအစဉ်

အဲဒါဟာ မခံစားရဘဲ ဌီမ်းအေးနေတဲ့ သဘောပဲ။
ဒါကြောင့် အဲဒီ အဌီမ်းဓာတ် ချမ်းသာကို သန္တိသုခလို့ ခေါ်တယ်။
အဲဒါကမှ ချမ်းသာအစစ်ပဲ၊ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ ခံစားပြီး ချမ်းသာ
တယ်ဆိုတာကတော့ ကြိုက်နေလို့ ချမ်းသာတယ် ထင်ရတာပဲ။
တကယ်ချမ်းသာ အစစ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဆေးလိပ်ကြိုက်တဲ့သူမှာ
ဆေးလိပ်သောက် ရတာကို ကောင်းတယ်ထင်တာမျိုးပါပဲ။
တစ်နည်းအားဖြင့် ယားနာရှိတဲ့သူမှာ အယားဖျောက်ရတာကို
ကောင်းတယ် ထင်တာမျိုးပါပဲ။ အဲဒီကို လက်တွေ့ စမ်းကြည့်နိုင်
ပါတယ်။

လှပတဲ့ မိန်းမ ယောကျား ပန်းချီကား ပန်းပွင့်များ၏
အဆင်း အာရုံကို မိနစ် စက္ကာန်များ မပြုတဲ့ မခြားဘဲ တစ်နေ့လုံး
ကြည့်နေရမယ် ဆိုရင် ကြည့်နေနိုင်ပါမည်လား။ တစ်လ တစ်နှစ်
စသည် မပြုတဲ့ ကြည့်နေရမယ် ဆိုရင်ကော့ ကြည့်နေနိုင်ပါမည်လား။
အသံကောင်း အဆိုကောင်း အတီးအမှုတ်ကောင်းတွေကို
တစ်နေ့လုံး တစ်လလုံး တစ်နှစ်လုံး မပြုတဲ့ နားထောင်နေရမယ်
ဆိုရင်ကော့ နားထောင် နေနိုင်ပါမည်လား။ နိုင်ငံခြားမှ အတူယူပြီး
သီဆိုတဲ့ အသံတွေဟာ ရှေးရှိုး မြန်မာလူကြီးတွေ၏ နားထဲမှာ
နှစ်သက်သာယာဖွှုယ် ဖြစ်ပါမည်လား။ အရသာကောင်းတွေကို
ဝအောင်စားပြီး သည့်နောက် မရပ်မနားဘဲ မပြုတဲ့ ဆက်စားနေ
မယ်ဆိုရင်ကော့ စားနေနိုင်ပါမည်လား။ အတွေ့အထိ အာရုံ
ကောင်းတွေနဲ့ မပြုတဲ့ တွေ့ထိ ခံစားနေရမယ် ဆိုရင်ကော့ မပြုတဲ့
တွေ့ထိ ခံစားနေနိုင်ပါမည်လား။ နားခြင်း အိပ်စက်ခြင်းမရှိဘဲ
အမြှေမပြုတဲ့ ကြည့်ရှု နားထောင် စားသောက် တွေ့ထိပြီး မပြုတဲ့
ခံစားနေရမယ် ဆိုရင် အဲဒါတွေ မခံစားနိုင်တော့ဘဲ ပြီးငွေ့လာမှာ
သေချာပါတယ်။ အဲဒီမှာ နားတယ် အိပ်စက်တယ် ဆိုတာ အဲဒီအာရုံ
တွေကို မခံစားဘဲ ပြိုမ်းအေးနေတဲ့ ချမ်းသာပဲ မဟုတ်ပါလား။

ဒါပေမယ့် ကာမဂ္ဂက်ချမ်းသာလောက်သာ တွေ့ဖူးတဲ့
သူတွေက ကာမဂ္ဂက်ခံစားရတာကိုပဲ အကောင်းဆုံးလို့ ထင်နေ
ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဒြဓဓမ္မနိဗ္ဗာန်ဝါဒ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက “မသေမီ
အတွင်း ကာမဂ္ဂက်တွေကို ရနိုင်သမျှရှာပြီး ခံစားရမယ်။ အဲဒါဟာ
အကောင်းဆုံးပဲ။ အဲဒီထက်ကောင်းတဲ့ ချမ်းသာဆိုတာ မရှိတော့

ဘူး” လို ဆီကြတဲ့အကြောင်း ပြဟ္မာလသုတ်မှာ ဟောထား
ပါတယ်။ စုန်ချမ်းသာ ပြဟ္မာချမ်းသာလောက်သာ တွေ့ဖူးတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ် တွေကလည်း စုန်ချမ်းသာ ပြဟ္မာချမ်းသာကို အကောင်း
ဆုံးလို ခီးမွမ်း ပြောဆီကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓကဆိုတဲ့ မဟာ
ပြဟ္မာကြီးက သူ့ပြဟ္မာဘုံက ချမ်းသာကို အကောင်းဆုံးဖြစ်ကြောင်း
မြတ်စွာဘုရားအား ပြောဆိုတာပဲ။ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ အစွန်
အဖျားကျတဲ့ တောရှာကလေးများက လူတွေဟာ သူတို့အရပ်မှာ
တွေ့ကြုံရတာထဲမှ ထူးခြားတဲ့ စားသုံးဖွယ်ကို အကောင်းဆုံးလို့
ထင်နေကြတာမျိုးပါပဲ။

အမှန်ကတော့ တောရှာကလေးများက အစားအသောက်
အသုံးအဆောင်ထက် တောမြိုကလေးများက အစားအသောက်
အသုံးအဆောင်က ပိုပြီးကောင်းတယ်။ အဲဒါထက် မြို့ကြီးများက
အစားအသောက် အသုံးအဆောင်က ပိုပြီးကောင်းတယ်။ အဲဒီမှာလဲ
ပြည့်စုံကြယ်ဝပြီး အထက်တန်းကျတဲ့ လူကြီးတွေရဲ့ အစား
အသောက် အသုံးအဆောင်က ပိုပြီးကောင်းတယ်။ ဒါလိုပါပဲ...
ကာမချမ်းသာထက် စုန်ချမ်းသာ အဆင့်ဆင့်က ပိုပြီးကောင်း
တယ်။ အဲဒါထက် မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာက ပိုပြီးကောင်းတယ်။ အဲဒါ
ထက် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာက ပိုပြီးကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို
အဆင့်ဆင့်ပိုပြီးကောင်းပုံကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထောရ်မြတ်
က ဒီလို ရှင်းပြတော်မူပါတယ်။

ကာမဂ္ဂထုချမ်းသာထက် ပထမစျော် ချမ်းသာက
သာ၍ကောင်းသည်

လူ၏ ကန္တာ မနာပါ - လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ်
 မြတ်နီးဖွယ် ကောင်းကုန်သော၊ ဝိယရူပါ - ချစ်ဖွယ်ကောင်းကုန်
 သော၊ ကာမူပသံဟိတာ - နှစ်သက်လိုချင်မှုကို ဖြစ်ပွားစေတတ်
 ကုန်သော၊ ရဇ္ဇိယာ - တက်မက်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော၊ စက္ခာ
 ဝိညျေယျာ ရူပါ- မျက်စိဖြင့်မြင်နိုင်သည့် အဆင်းတို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ သောတ ဝိညျေယျာ သစ္စာ့ - နားဖြင့်ကြားနိုင်သည့်
 အသံတို့သည်လည်း ကောင်း၊ ယာနိဝိညျေယျာ ဂန္တာ - နာခေါင်း
 ဖြင့် နံနိုင်သည့် အနဲ့တို့ သည်လည်းကောင်း၊ ဂိဂ္ဂိဝိညျေယျာ
 ရသာ - လျှာဖြင့်သိနိုင်သည့် အရသာတို့သည်လည်းကောင်း၊
 ကာယဝိညျေယျာ ဖော်ပွာ့ဗာ - ကိုယ်ဖြင့် တွေ့ထိနိုင်သည့် ထိသိ
 စရာ အာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထာ - ရှိကုန်၏။ အာရုံသော
 - ငါရှင်တို့ ကြမ် ခေါ် ပဉာဏ် - ကြို အာရုံဝါးပါးတို့သည်၊ ကာမဂ္ဂဏာ
 - ကာမဂ္ဂဏ်တို့ပေတည်း။ (ယံခေါ် အာရုံသော ကြမ် ပဉာဏ် ပဉာဏ်
 ကာမဂ္ဂဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပါဒ်တို့ သုခံ သောမန်သီး၊ ကြုံခံ ရုစွာတာ
 ရုသော ကာမသုခံ) ငါရှင်တို့ ကြိုကာမဂ္ဂဏ်ဝါးပါးတို့ကို စွဲမှုပြု၍
 ဖြစ်ပေါ်သော ကောင်းစားချမ်းသာမှု ခွဲင်လန်းဝမ်းသာမှုကို ကာမ
 ချမ်းသာ ခေါ်သည် ငါရှင်တို့ လို ဒီလို ကာမချမ်းသာကို ရွှေးဦးစွာ
 ပြပါတယ်။

အဲဒီကနာက် ပထမစျော် ချမ်းသာကို ကြော်စာရုံသော
 ဘိကျူ ဝိပိစွေ့ ကာမဟို- စသည်ဖြင့် ကာမချမ်းသာတွေကို လုံးဝ

ကာမဂ္ဂထုရှုပ်သာတက် ပထမဓရန် ချမ်းသာက သာရှိကောင်း ◆ ၆၁

နှုလုံးမသွင်းတော့ဘဲ ဝိတက် ဝိစာရ ပိတိ သူခ ကေဂ္ဂတာ ဆိုတဲ့ စျေန်အကိုင်းပါးနှင့် ပြည့်စုတဲ့ ပထမဓရန်ကို ဝင်ရောက်ပြီးနေ ကြောင်း ပြပါတယ်။ အဲဒီ ပထမဓရန် ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ တစ်ကိုယ် လုံး ပိတိသူခတွေဖြင့် ပြည့်နေသလိုပင် ချမ်းသာနေပါတယ်။ ကာမ ချမ်းသာလို ပြတ်တောင်း ပြတ်တောင်း မဟုတ်ဘူး။ တစ်နာရီ နှစ်နာရီ စသည် ကြာမြင့်စွာ တစ်ဆက်တည်း ချမ်းသာနေပါတယ်။ အဲဒီလိုအခါမှာ ကာမအာရုံကို အမှတ်ရခြင်း နှုလုံးသွင်းမိခြင်းများ မတော်တဆ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အဲဒါတွေကို နာကျင်နှိပ်စက်တဲ့ အနာလိုပဲ ထင်မြင်ပါသတဲ့။ အနာပေါ်မှာ တုတ်ကျလို နာကျင် သလိုပင် အခံခက်ပါသတဲ့။ ကာမဂ္ဂကြိုက်တဲ့သူတွေမှာ ကာမ အာရုံ နှုလုံးသွင်းနေရတာ သာယာဖွယ်ဖြစ်ပေမယ့် စျေန်ရနေတဲ့ သူမှာ အဲဒီလို နှုလုံးသွင်းမိတာကို အနာလိုပင် အခံခက်ပါသတဲ့။ ကြောက်ရွှေ့ပါသတဲ့။ အဲဒီလို အခံခက်တာကို မြတ်စွာဘုရားက ဒုက္ခ - ဆင်းရဲလို ဟောတော်မူပါတယ်။ ပထမဓရန်ရနေတဲ့သူမှာ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကာမချမ်းသာကို အနာလိုပင် ရွှေ့မှန်းကြောက် ရွှေ့တဲ့အတွက် ကာမအာရုံ မခံစားရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ချမ်းသာကြောင်း သိနိုင်ပါတယ်တဲ့။

ပထမဓရန်ချမ်းသာ စသည်တက် ဓရတိယရာန်ချမ်းသာ
စသည်က သာရှိကောင်းသည်

နောက်ပြီးတော့ ဒုတိယဓရန် ဝင်စားနေတဲ့သူမှာ မကြံ့ရ
မစဉ်းစားရဘဲနဲ့ ပိတိသူခတွေ အလွန်အားကောင်းပြီး စိတ်တည်

ပြီမှုတွေ ဒကဂ္ဂတာ မပြတ်ဖြစ်နေတယ်။ ပိတ္ထသူခတွေက ပထမ ဓရာန်မှာထက် ပိုပြီးကောင်းတယ်။ တစ်နာရီ နှစ်နာရီ စသည်လည်း မပြတ်တည်နေတယ်။ အဲဒါလို ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မရည်ရွယ်ပဲနဲ့ မတော် တဆ ဝိတက်ဝိစာရတ္ထနှင့်တကွ ပထမဓရာန်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာလို ရှိရင် အနာပေါ်မှာ တုတ်ကျသလိုပင် အခံရခက်ပါတယ်တဲ့။ ဒီပု ဒီနည်းဖြင့် အထက် အထက် ဓရာန်သမာပတ်ကို ရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အောက်အောက် ဓရာန်သမာပတ် မရည်ရွယ်ဘဲ မတော် တဆ ဖြစ်လာရင် အနာပေါ်မှာ တုတ်ကျသလိုပင် အခံရခက် ကြောင်းများကို ပြဆိုတော်မူပါတယ်။

ဓရာန်ချမ်းသာတွေထက် နိဗ္ဗာန်က သာ၍ချမ်းသာတယ်

ဆိုလိုတာကတော့ ကာမချမ်းသာကို ခံစားရတာထက် ပထမဓရာန်ချမ်းသာက အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်ကောင်းမြတ် တယ်။ ပထမဓရာန်ချမ်းသာထက် ဒုတိယဓရာန်ချမ်းသာက သာလွန် ကောင်းမြတ်တယ်။ အဲဒါထက် တတိယဓရာန်ချမ်းသာက သာလွန် ကောင်းမြတ်တယ်။ အဲဒါထက် စတုတွေ့ဓရာန်ချမ်းသာက သာလွန် ကောင်းမြတ်တယ်။ အဲဒါထက် အရှုပဓရာန်ချမ်းသာက သာလွန် ကောင်းမြတ်တယ်။ အရှုပဓရာန်လေးပါးထဲမှာလည်း အောက် အောက် ဓရာန်ချမ်းသာထက် အထက် အထက် ဓရာန်ချမ်းသာက သာလွန် ကောင်းမြတ်တယ်။ နေဝသညာ နာသညာ ယတန ဆိုတဲ့ အမြတ်ဆုံး ဓရာန်မှာလည်း အလွန်သိမ်မွှေ့သော ခံစားမှုက

ရာန်ချမ်းသာတွေထက် နိဗ္ဗာန်က သာ၍၍ချမ်းသာထာယ

◆ ၆၃

ရှိနေသေးတာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ နေဝယ်ဟနာသညာ ယတန စူာန် ချမ်းသာထက် ခံစားမှု လုံးဝမရှိတဲ့ နိဗ္ဗာဓာဓမာပတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာက အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အကြောင်းကို ထင်ရှားသိစေလိုပါတယ်။ အဲဒီ ရှင်းပြချက်ဖြင့် ရာန်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဆိုရင် မိမိရထားတဲ့ ရာန်ချမ်းသာနဲ့ နှိုင်းယဉ်ပြီး ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်နိုင်ပါတယ်။

ဝိပဿနာယောဂိုလည်း ဥဒုယွှုယဉ်၏မှာ ဝိတိ သူခတ္တနဲ့ ချမ်းသာပုံထက် သခိုရဲပေကွာောက်၏မှာ သာ၍၍ကောင်း မြတ်ပုံ၊ အဲဒါထက် ဖလသမာပတ်ဝင်နေတဲ့အခါ သာ၍၍ကောင်း မြတ်ပုံများနှင့် နှိုင်းယဉ်ပြီးတော့ ခံစားပြီး ချမ်းသာတဲ့ ဝေဒယိတ သူခထက် "မခံစားရဘဲ ချမ်းသာတဲ့ အဝေဒယိတသူခ သန္တိသူခက ပိုပြီး ကောင်းမြတ်တယ်"ဆိုတာ ကောင်းကောင်းကြီး သဘော ပေါက်နိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာလည်း မရှုနိုင်၊ ရာန်ကိုလည်း မရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေမှာတော့ ဒေသနာအစဉ်အရ ကာမချမ်းသာထက် ရာန် ချမ်းသာက ကောင်းမြတ်ပုံ၊ အောက် အောက်စုံရာန်ထက် အထက် အထက် ရာန်ချမ်းသာက ကောင်းမြတ်ပုံများကို နက်နက်နဲ့နဲ့ စဉ်းစားကြည့်လျှင် "မခံစားရဘဲ ပြိုမ်းအေးနေတဲ့ သန္တိသူခက သာလွန်ပြီး ကောင်းမြတ်တယ်" ဆိုတာ သဘောကျနိုင်ဖွေယှဉ်ပြီး ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ ရာန်ချမ်းသာတွေ တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့် ကောင်းမြတ်ပုံ၊ အထက်ဆုံး ရာန်ချမ်းသာထက် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာက ကောင်းမြတ်ပုံများကို ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် "ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ

၆၄ ◆

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

၏ သာသနာတော်မှာ ငါတို့ လက်လှမ်းမမှုတဲ့ အမြင့်အမြတ်တရား
တွေ အများကြီး ရှိပါသေးတကား” လို့ ဉာဏ် စုံနှစ်သက်ဝင်ပြီး
ထက်သန်သော သခ္စာတရားတွေလည်း ဖြစ်ပွားနိုင်ဖွယ်ရှိပါတယ်။

ယခုပြောပြုခဲ့တဲ့အတိုင်း မခံစားရဘဲ ငြိမ်းအေးတဲ့ ချမ်းသာ
ဟာ အကောင်းအမြတ်ဆုံး ဖြစ်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားရှင်က
လည်း-

နိဗ္ဗာန် ပရမ ဝဒနှီး ဓမ္မာ-လို ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

နိဗ္ဗာန် - နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရမ - အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ ဓမ္မာ -
အဆူဆူသော ဘုရားရှင်တိုကာ ဝဒနှီး - ကိန်းသေအားဖြင့် ဟော
ကြားတော်မူကြပါတယ်တဲ့။

နိဗ္ဗာန်ဟာ မခံစားရဘဲနဲ့ ငြိမ်းအေးချမ်းသာတယ်။ ဒါခြင်း
နာခြင်း သေခြင်း ပျက်ခြင်း စသော ဆင်းရဲဟူသမျှတွေလည်း
အကုန်ငြိမ်းနေတယ်။ သေခြင်းကင်းတဲ့အတွက် ဘယ်တော့မှုလည်း
အဲဒီချမ်းသာဟာ မပျက်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် အမြတ်ဆုံးချမ်းသာ
လို့ ဘုရားရှင်တိုက ဟောတော်မူပေတာပဲ။

ဒီကနေ့ နိ-ရွှေးရှိသော ဝါ-ဓာတ်ဖြင့် ပြီးတဲ့ နိဗ္ဗာနပုဒ်ကို
အရင်းခံပြုပြီး နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို ဟောလာခဲ့တယ်။ နိနှင့် ဝါန်
ဂု-ပုဒ် သမာသံတွဲပြီး ပြီးတဲ့နိဗ္ဗာန်-ပုဒ် အကြောင်းကိုတော့ ဟောဖို့
အချိန်မရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် လို့ရင်းဆောင်ပုဒ်များကိုဆိုပြီး
တရားပွဲ သိမ်းရမယ်။ က . . . လိုက်ဆိုကြ။

နိဗ္ဗာန်ဆုံးတာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ငြိမ်းရာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းကြောင်း၊
ဝဋ်ဆင်းရဲ ငြိမ်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ရာန်ချမ်သာဓတ္ထက် နိဗ္ဗာန်က သာ၍၂၁၆၂၈၁၇

◆ ၆၅

ဘဝို့ တက္ကာ ဥပါဒါန် ဒီသုံးပါးကို ကိုလေသဝို့ဟု
ခေါ်သည်။

ကိုလေသာကို မှို၍၌ပြုတဲ့ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကံကို
ကမွာဝို့ဟု ခေါ်သည်။

ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံကြောင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်
ပေါ်သော ရုပ် နာမ် ခန္ဓာကို ဝိပါကဝို့ဟု ခေါ်သည်။

အာရုံ ၆-ပါးကို တွေ့ထိခံစား၍ ချမ်းသာတာကို
အဝေဒယိတသူခု ခေါ်သည်။

အာရုံ ၆-ပါးကို မခံစားရဘဲ ဌ်မိုးအေးတဲ့ ချမ်းသာကို
အဝေဒယိတသူခု ခေါ်သည်။

ဒီကနဲ့ ဟောတဲ့တရားက နိဗ္ဗာန် ပဋိသုံးယူတွေ့ ကထာ
တဲ့၊ ဒီတရားက ကြားရ နာရခဲပါတယ်၊ ဟောလည်း ဟောရခဲပါ
တယ်။ ဒီတရားမျိုးနာနိုင်တဲ့ ပရိသတ်ကလည်း အရားသားပဲ။
မြတ်စွာဘုရားရှင်ကတော့ ဒီနိဗ္ဗာန် ပဋိသုံးယူတွေ့ ကထာကို ရဖန်ရခါ
ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒါကို ဥဒါန်းပါ့၌တော်မှာ သိရှိယနာ
တင်ထားတယ်။ နောက် သီတင်းနဲ့များကျမှ အဲဒါပါ့၌တော်မှ
ထုတ်ဆောင်ပြီး ဟောရည်းမယ်။ ကြည်ညိုစရာ အင်မတန် ကောင်း
ပါတယ်။ အဲဒါ နိဗ္ဗာန် ပဋိသုံးယူတွေ့ ကထာဆိုတဲ့ အမည်ကို ခေါ်
ဝါ ရလွယ်ကူအောင် ဒီမှာ နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်လို့
ပြဆိုထားတယ်။ က . . . တရားသီမ်းကြဖို့။

နိဂုံးချုပ် တရားသီမ်း ပထွေနာ

နိဗ္ဗာန် ပဋိသံယူတ္ထကထာခေါ် နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်
ကို ရှိသေစွာ နာယူ မှတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်ကံ
စေတနာတို့၏ အစွမ်းအဘန္ဒော်ကြောင့် ယခု တရားနာ ပရိသတ်
အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် ခံစားရှုချမ်းသာသောဝေဒယိတ
သုခတို့ထက် အဆ ထောင် သောင်း သိန်း သန်း ပေါင်းများစွာ
သာလွှန် ကောင်းမြတ်လှသော မခံစားရဘဲ ငြိမ်းအေးလျက်
အမြတ်များ ချမ်းသာနေသဖြင့် အဝေဒယိတသုခ သန္တိသုခခေါ်သော
အမြတ်ဆုံး နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မိမိတို့အလိုရှိသော မဂ်ဉာဏ်
ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြနိုင်
ကြပါစေ။

သာဓု-သာဓု-သာဓု။

နိဗ္ဗာန်ပဋိသံယူတာ ကထာ
နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော် ပထမပိုင်း ပြီး၏။

နိဗ္ဗာနပဋိသံယဉ်တော်
နှုတ္ထနမြတ်စွဲမြတ်စွဲ ဓရ၏။

ခုတီယပါ၏

(၁၃၂၆ ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်နေး ဟောသည်)

တရားအနာသန္တာ

ပြီးခဲ့တဲ့ ၈ ရက် သီတင်းနောကဝါး နိဗ္ဗာနဆိုင်ရာ တရား
တော်ကို ဟောခဲ့တယ်။ နိဗ္ဗာနဆိုတာ ဝန်သုံးပါး ဆင်းချိုင်းရာ၊
ြိုင်းကြောင်း၊ ြိုင်းခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း ဟောခဲ့တာ တော်တော်
ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ဒိုကနဲ့ ပဋိသွေ့ဒါမဂ်ပါ၌တော်ကို အရင်းခံပြုပြီး
ဟောရမယ်။ ပဋိသွေ့ဒါမဂ် ပါ၌တော်မှာ သံဃာရန်း နိဗ္ဗာနကို
ဒီလို ခွဲခြားပြီး ဟောထားတယ်။

သဒ္ဓရနှင့် နိမ္ဒာန် ခွဲပုံ

(၁) ဉာဏ်အနှစ် အနုပြုအ

“ဉာဏ်ခေါ် သဒ္ဓရာ၊ အနုပြုခေါ် နိမ္ဒာန်”တဲ့။

ဉာဏ်ခေါ် - ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်၊ ဝါ - ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိတဲ့
သဘောသည်၊ သဒ္ဓရာ - သဒ္ဓရတိပေတည်း။

ဖြစ်ပေါ်တာဆိုရင် သဒ္ဓရချည်းပဲ။ ဝိပဿနာရှုတဲ့ ယောဂီ
ဟာ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်တာကိုချည်း တွေ့နေ
ရတယ်။ အဲဒါဟာ သဒ္ဓရတွေကို တွေ့နေတာပဲ။

အနုပြုခေါ် - မဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်း ကင်းသော
သဘောသည်၊ နိမ္ဒာန် - အငြိမ်းစာတ် နိမ္ဒာန်ပေတည်း။

ဝိပဿနာရှုနေတဲ့ ယောဂီဟာ သဒ္ဓရုပေကွာည်က်
ရင့်သနပြည့်စုံတဲ့အခါကျတော့ ဖြစ်ပျက်သဒ္ဓရကင်းတဲ့ သဘောထဲ
ကို ရောက်သွားတယ်။ အဲဒါဟာသဒ္ဓရကင်းတဲ့နိမ္ဒာန်ကို မျက်
မောက်တွေ့သွားတာပါပဲ။ သဒ္ဓရနဲ့ နိမ္ဒာန်ဟာ ပြောင်းပြန် ဆန်း
ကျင်ဖက်ပဲ။ ဖြစ်ရင် သဒ္ဓရာ မဖြစ်မှ နိမ္ဒာန်၊ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဒ္ဓရ^၁
ထဲမှာ နိမ္ဒာန်မရှိဘူး။ နိမ္ဒာန်မှာလည်း သဒ္ဓရမရှိဘူး။ ဥပမာအား
ဖြင့် အမောင်ထဲမှာ အလင်းမရှိ၊ အလင်းထဲမှာလည်း အမောင်မရှိ
သလိုပါပဲ။

သတ္တဝါတွေမှာ ပဋိသန္တကစပီး ရုပ် နာမ်တရားတွေ
အသစ် အသစ် ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါဟာ သဒ္ဓရတွေပဲ။ ပဋိသန္တ

စိတ်၏ အခြားမဲ့မှာ ဘဝင်စိတ်တွေနဲ့ ရုပ်တွေ ဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အဲဒီကနောက် ကြံးသီးမှူး ထိသီးမှူး စသော နာမ်ရုပ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တယ်။ အမိမိများမြင်ပြီးတဲ့ နောက်ကာလမှာလည်း မြင်လိုက် ကြားလိုက် စသည်ဖြင့် နာမ်ရုပ်တွေ မပြတ်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီဘဝက သေပြီးတဲ့ နောက်ကာလမှာလည်း နည်းတူပင် မပြတ်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သဘောတွေဟာ သခါရတွေချည်းပဲ။ သခါရဆိုတာ ကဲ စိတ် ဥတု အာဟာရ အစ ရှိသော ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတရားတွေက အညီအညွတ်ပေါင်းစုပြီး ပြုပြင်ပေးလို ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ တရားတွေပဲ။ ဖြစ်ပြီးရင်လည်း ချက်ချင်းပဲ ပျက် ပျက်သွားတယ်။ အဲဒီ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ တရားတွေက သခါရပဲ။ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ဖြစ် ဖြစ်ပြီး ပျက် ပျက်သွားတာကိုချည်း ညာကြုဖြင့် တွေ့နေရတာတွေဟာ သခါရတွေချည်းပဲ။ နောက်ဆုံးကျတော့ ဒီလို ရှုနေရင်းထဲကပင် ဖြစ်ပျက်ခြင်းမရှိတဲ့ သဘောထဲကို အသိညာက်က သူ့အလိုလို ရောက်သွားတယ်။ အဲဒါဟာ မဂ်ဖိုလ်ညာက်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်အငြိမ်းဓာတ်ကို မျက်မောက်တွေ့သွားတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် “ဖြစ်ပေါ်တာက သခါရ မဖြစ်ပေါ်မှ နိဗ္ဗာန်”လို အတိုချုပ် မှတ်ထားကြရမယ်။ အဲဒါကို လိုက်ဆိုကြ။

ဖြစ်ပေါ်တာက သခါရ၊ မဖြစ်ပေါ်မှ နိဗ္ဗာန်။

(၂) ပဝတ္ထနှင့် အပဝတ္ထ

ပဝတ္ထံ သဒီရာ၊ အပွဲဝတ္ထံ နိဗ္ဗာန်။

ပဝတ္ထံ - မပြတ်စပ်၍ဖြစ်နေသော ရုပ်နာမ်အပေါင်းသည်။
သဒီရာ - သဒီရတိပေတည်း။ **အပွဲဝတ္ထံ** - မပြတ်စပ်၍ဖြစ်သည့်
ရုပ်နာမ်သဒီရက်းသော သဘောသည်။ **နိဗ္ဗာန်** - နိဗ္ဗာန်အပြိုမ်း
ဓာတ်ပေတည်း-တဲ့။

ပဋိသန္ဓာစိတ်၏ အခြားမဲ့ကာလမှစပြီး ရုပ်နာမ်တွေဟာ
အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေတယ်၊ မြစ်ထဲ ချောင်းမြောင်းထဲမှာ ရေယဉ်
တွေ မပြတ်စီးသွားနေသလိုပဲ၊ ပဋိသန္ဓာစိတ်ချုပ်သွားတဲ့အခါ
ဘဝ်စိတ်တွေ အဆက်ဆက် ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီကနောက် ရခါ
ကြံးသိစိတ် ဖြစ်တယ်၊ ရခါ ထိသိစိတ်ဖြစ်တယ်၊ မွေးဖွားပြီးတဲ့
နောက်ကျတော့လည်း မြင်လိုက် ကြားလိုက် ထိသိလိုက် ကြံးသိလိုက်
စသည်ဖြင့် နာမ်ရုပ်တွေ အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေတယ်။ ရေစီး
ကြောင်းထဲမှာ ရေတွေ မပြတ်စီးနေသလိုပါပဲ။ ဒါကြောင့် ပကတီ
လူတွေဟာ အဲဒီရုပ်နာမ်တွေကို အမြဲတည်ရှိနေတယ်လို့လည်း
ထင်နေကြတယ်။ ငယ်ငယ်က ရုပ်ကိုယ်နဲ့ ယခုရှိတဲ့ ရုပ်ကိုယ်ဟာ
တစ်ယောက်တည်းပဲလို့ ထင်နေကြတယ်။ ငယ်ငယ်က မြင်လိုက်
ကြားလိုက် ကြံးလိုက် စသည်ဖြင့် သိသိနေတာနဲ့ ယခုသိသိနေတာ
ဟာ ငါတစ်ယောက်တည်းပဲလို့ ထင်နေကြတယ်။ မြတဲ့အနေ အတူ
ကောင်အနေဖြင့် စွဲလမ်းနေကြတယ်။ အဲဒီအထဲက ကောင်းတဲ့
အစိတ်အပိုင်းကလေးတွေကို အမှိုပြုပြီး ချမ်းသာတယ် ကောင်း

တယ်လိုလည်း ထင်မြင်စွဲလမ်းနေကြတယ်။ အဲဒါဟာ ပဝတ္ထာခေါ် မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် အယဉ်ကို ရှုမှတ်ပြီး ခွဲခြားမသိနိုင်လို နိစ္စ၊ သူခဲ့၊ အတ္ထ၊ အနေနဲ့ ထင်မြင်စွဲလမ်းနေကြတာပါပဲ။

ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်ကို မပြတ်လိုက်ပြီး ရှုမှတ်နေတဲ့ ဝိပဿနာယောဂီမှာတော့ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက် သွားတာကို ကိုယ်ပိုင်ညာက်ဖြင့် တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားလို မမြေဘူးလိုလည်း သိတယ်။ ဖြစ်ပြီးပျက် ဖြစ်ပြီးပျက်နဲ့ အဖြစ်အပျက်က မပြတ်နှုပ်စက်နေလို ဆင်းရဲချည်း ပဲလိုလည်း သိမြင်သဘောကျတယ်။ ဘယ်အချိန်မဆို သေပျက် သွားနိုင်လို ကြောက်စရာကောင်းတယ်လိုလည်း ထင်မြင်တယ်။ ကိုယ့်အလိုအတိုင်းမဟုတ်ဘဲ သူသဘောအတိုင်း သူဖြစ်ပျက်နေလို အတ္ထကောင် ငါကောင်မဟုတ်တဲ့ သဘောတရားမှုပဲလိုလည်း ထင်မြင်သဘောကျတယ်။ ဒါပေမယ့် ပေါ်လာတာကို ရှုလိုက်ရင်း ပျောက်သွားရင်း၊ နောက်တစ်ခုက ပေါ်လာပြန်ရင်း၊ အဲဒါကို ရှုလိုက်လို ပျောက်သွားပြန်ရင်း၊ နောက်တစ်ခုက ပေါ်လာပြန်ရင်းနဲ့ ရှုမှတ်လို မကုန်မဆုံးနိုင်တဲ့ ရုပ်နာမ်အယဉ်ကို မပြတ်တွေ့နေရ တယ်။ အဲဒါ ဝိပဿနာညာက်ဖြင့်ပဝတ္ထာခေါ်တဲ့ရုပ်နာမ်အယဉ်ကို တွေ့နေတာပါပဲ။ ဥပမာအားဖြင့် မြေပြင်မှာ လမ်းလျှောက်နေတဲ့ သူဟာ နင်းတိုင်းနင်းတိုင်း မြေပြင်ပေါ်မှာသာ ကျကျနေသလိုပဲ ဝိပဿနာယောဂီမှာလဲ ရှုတိုင်းရှုတိုင်း ဖြစ်ပျက်တဲ့ရုပ်နာမ် အယဉ် ပေါ်မှာသာ ကျကျနေတယ်။ သခါရပေကွည်း ရင့်သနပြည့်စုံတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီလို ရှုသိနေရင်းထဲက မပြတ်ဖြစ်ပျက်တဲ့ ရုပ်

၇၂ ◆

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

နာမ်အယဉ် ကင်းဆိတ်တဲ့ အပြီးစာတ်ထဲကို အသိဉာဏ်က ကျ ရောက်သွားတယ်။ အဲဒါဟာ မပြတ်ဖြစ်မှု ကင်းတဲ့အတွက် အပွဲဝတ္ထာ ခေါ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မျှက်ပြုသွားတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် “မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်က သဲ့ရဲ့ မပြတ်ဖြစ် စဉ်ပြီးမှ နိဗ္ဗာန်”လို့ အတိုချုပ် မှတ်ထားကြရမယ်။ က . . . အဲဒါ ကို ဆိုကြရမယ်။

မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်က သဲ့ရဲ့ မပြတ် ဖြစ်စဉ် ပြီးမှ နိဗ္ဗာန်။

(၃) နိမိတ္ထနှင့် အနိမိတ္ထ

နိမိတ္ထံ သဲ့ရဲ့ အနိမိတ္ထံ နိဗ္ဗာန်။

နိမိတ္ထံ - အကောင်အထည်ပုံသဏ္ဌာန်ပြု၍ရှိသလို ထင်သော နိမိတ်သည်၊ သဲ့ရဲ့-သဲ့ရတိပေတည်း။ အနိမိတ္ထံ-ပုံသဏ္ဌာန် အရိပ်နိမိတ်ကင်းသော သဘောသည်၊ နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန်ပေတည်း။

ဝိပဿနာမရှုတဲ့ ပကတီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ မြင်ရာ ကြားရာ စသည်မှ ထင်ပေါ်လာသမျှကို အကောင်အထည် ပုံသဏ္ဌာန်ပြု၍ ဝူတ္ထုတွေအနေနဲ့သာ ထင်မြင်သိမှတ်နေကြတယ်။ ဝိပဿနာ ရှုခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလည်း အဲဒီလိုပဲ ထင်မြင်နေကြတယ်။ (ကစားတော် ဝါ ဂ္ဗာမိတ် ပဇာနာတိ) အစရှိသော သတိပဋိနှင့်အသနာတော်နှင့်

အညီ “သွားတယ် သွားတယ်၊ ကြွေတယ် လှမ်းတယ် ချတယ်”စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေပေမယ်လို သွားနေတဲ့ ကိုယ်ကောင်ကြီး ကြွေလှမ်းချ နေတဲ့ခြေ စသောအထည်ဖြေပါထင်ပြီး သိနေရတယ်။ “ကျွေးတယ် ဆန့်တယ်” စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရာမှာလည်း လက်, ခြေ ပုံသဏ္ဌာန် အထည်ဖြေပို့တကွ ထင်ပေါ်နေတယ်။ “ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ်” စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရာမှာလည်း ဝမ်းဗိုက် ကိုယ်ပုံ သဏ္ဌာန် နှင့်တကွ ထင်ပေါ်နေတယ်။ အဲဒီလို ထင်ပေါ်နေတာဟာ သဒီရ နိမ့်တ်ထင်နေတာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာရှုသူမှာ ဉာဏ်ရင့်လာတဲ့အခါကျ တော့ အဲဒီပုံသဏ္ဌာန် အထည်ဖြေတွေ မထင်တော့ဘူး။ တောင့် တင်း လှပ်ရှားခြင်း တွေ့န်းကန်ခြင်း စသောသဘောတရားမျှသာ ထင်ပေါ် တော့တယ်။ အဲဒီလိုအခါမှာ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ပျောက်သွားလို မမြှုဘူးဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်ဟာ ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ။ အထူးအားဖြင့် ဘင်္ဂဉာဏ် ရောက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီပုံသဏ္ဌာန်ပညတ်တွေ အကုန် ပျောက်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် ဝိသုဒ္ဓမာရ် ဘင်္ဂဉာဏ် အရာမှာ ဘင်္ဂဉာဏ် ဖြစ်ပုံကို ဒီလိုပြထားတယ်။

ဘင်္ဂဉာဏ်ရောက်တော့ သဏ္ဌာန်နိမ့်တ်ကင်းသည်

ဉာဏေ တိက္ခာ ဝဟန္တာ သဒီရေသူ လဟုံ ဥပဋိဟန္တာသူ ဉာဏ့ဝါ့ ဝါ ဦးတိ ဝါ ဝဝဏ္တာ ဝါ နိမ့်တ္ထာ ဝါ န သမ္မာပုဏာတိ၊ ခယ-ဝယ-ဘေဒ-နိရောဓေား သတိ သန္တာတိ-တဲ့။

ဉာဏ် - ရှုသီဉာဏ်သည် တိကျွေ ဝဟန္တာ - ထက်မြက်၍ သူ့အလိုလို ဆောင်သွားသကဲ့သို့ ဖြစ်လတ်သော်။ (ဉာဏ်က ထက်မြက်ပြီး သူ့ဟာသူ မှတ်သီမှတ်သီသွားနေသလို ဖြစ်တဲ့အခါ မှာတဲ့) သဒ္ဓါရေသူ - ရှုသီစရာ သဒ္ဓါရတိုကာ၊ လဟု ဥပဋ္ဌာန္တာ- လျင်စွာ ထင်ပေါ်ကုန်လတ်သော်၊ (အသီဉာဏ်က လျင်လျင်မြန်မြန် ဖြစ်နေတော့ ရှုသီစရာ သဒ္ဓါရတွေကလည်း မြန်မြန် ပေါ်ပေါ်လာကြသလို ထင်ရတယ်။ အဲဒီလိုအခါမှာတဲ့) ဥပ္ပါဒီ ဝါ (န သမ္မာ ပုဂ္ဂာတီ) အစဖြစ်ပေါ်မှုသို့လည်း မရောက် ပါဘူးတဲ့။ (ဥဒုယွာယ ဉာဏ် ဖြစ်နေတုန်းက အစ-ဖြစ်မှုရော + အဆုံး-ပျက်မှုရော အဖြစ် အပျက် J-မျိုးလုံး ထင်ရှားပေါ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီဉာဏ်ကရင့်လို့ ဘင်္ဂဉာဏ်ရောက်တော့ အစပိုင်းဖြစ်ပေါ်မှု မထင်ရှားတော့ဘူးတဲ့)။

ဦးတီ ဝါ - အလယ်ပိုင်းတည်းမှုသို့လည်း မရောက်ပါဘူးတဲ့။ (သမ္မာသနဉာဏ်အခိုက်တုန်းက အစရော + အလယ်ရော ဥပါဒ်ဦးဘင်္ဂသုံးပါးလုံး ထင်ပေါ်ခဲ့တယ်။ ယခုအလယ် ပိုင်းဦးလည်း မပေါ်တော့ဘူးတဲ့။)

ပဝတ္ထု ဝါ - မပြတ်စပ်လျက်ဖြစ်နေသော ရုပ်နာမ်အယဉ် သို့လည်း မရောက်ပါဘူးတဲ့။ (သမ္မာသနဉာဏ်မရောက်မဲ့ ရှေးအဖို့က ဆိုရင် အစနဲ့အဆုံးနဲ့ ပိုင်းခြားပြီး မသိနိုင်သေးဘူး။ ရော့ော်လျော်များလို့ အပြတ်အခြားမရှိတဲ့ အနေနဲ့သာ ထင်ပေါ်ခဲ့တယ်။ ယခု အဲဒီလို့ အပြတ်အခြားမရှိဘဲ တည်နေတဲ့ ပဝတ္ထုလည်း မထင်တော့ ပါဘူးတဲ့။ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ ပြတ်ပြီး

ဘဂ္ဂိုလ်ဓရာက်တော့ သယ္ဗာန်နိမိတ်ကင်သည်

◆ ၇၅

တော့သာ ထင်နေတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလိုတင်တာဟာ သမ္မသနဉာဏ်ပိုင်းက စပြီးထင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်း ကတော့ သန္တတိအနေနဲ့လောက်သာ ထင်ခဲ့တယ်။ ဥဒုယွှယဉာဏ် ကစပြီး ခက္ခအားဖြင့် ထင်လာခဲ့တယ်။ ဘင်္ဂဉာဏ်ကျတော့ သာပြီး လျှင်လျှင်မြန်မြန် အပြတ်အပြတ် ထင်ပေါ်တယ်။ အဲဒီလို ထူးခြား ပုံလည်း မှတ်ထားကြရမယ်။)

နိမိတ္ထုံး ဝါ န သမ္မာပုကာတီ - ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်သို့လည်း မရောက်ပါဘူးတဲ့။ (ဂိပသုနာမရှုမီကရော ရှုခါစမှာရော ပုံသဏ္ဌာန် ပည်တ် နိမိတ်တွေ ထင်ခဲ့တယ်။နာမရှုပါ ပရိစွေးဉာဏ် ကောင်းစွာဖြစ်သည်မှစ၍ ထိုနိမိတ်များထင်မှု လျှောပါးလာခဲ့တယ်။ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ ထိုနိမိတ်များ မထင်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါဖြင့် ဘယ်ရောက်လို့ ဘာတွေကို သိနေပါသလဲလို့ ဆိုတော့)။

ခယ-ဝယ-ဘေး-နိရောဓ ယေဝ - ကုန်ခြင်း-ပျောက် ခြင်း - ပျောက်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသဘော၌သာလျှင်။ သတီ - အမှတ်ရှုမှ သတီသည်၊ ဝါ-အသိဉာဏ်သည်၊သန္တိုင်းတီ-ကောင်းစွာ တည်လေတော့၏တဲ့။ (နိရောဓ - ချုပ်ခြင်းဆိုတာ အရဟတ္ထာမင်၏ အစွမ်းကြောင့် ကိုလေသာက် ဝိပါက်ခန္ဓာတ္ထုံးမဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ချုပ်ခြင်းက တစ်မျိုးအဲဒါက နိုံဗာန်နိရောဓပဲ။ဥပါဒအားဖြင့် ဖြစ်ပြီး သော ရုပ်နာမ်တို့၏ ခက္ခသင်အားဖြင့် ချုပ်ခြင်းကတစ်မျိုး ဒီလို J-မျိုးရှိတယ်။ ဒီ J-မျိုးထဲမှာ ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြင့်သိရတဲ့ နိရောဓ - ချုပ်ခြင်း ဆိုတာက ဖြစ်ပြီးသောတရားတို့၏ ကုန်ဆုံးသွားခြင်း-

ပျောက်ကွယ် သွားခြင်း-ပျက်သွားခြင်းဆိုတဲ့ ချုပ်ခြင်းပဲလို သိစေရန် အတွက် နိရာဓရတော်မှတ်တဲ့ မဆိုဘဲ ခယ-ဝယ- ဘေဒဆိုတဲ့ ပုံ့ပို့ဖြင့် အထူးသတ်မှတ်ပြီး ပြထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဂာမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီအဖွင့်နှင့်အညီ အနက် ပြန်လိုက် ပါတယ်။)

ဒီ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကားဖြင့် သိစေလိုရင်းကတော့ ဘင်္ဂဗုဏ် ရောက်တဲ့အခါ အကြမ်းစားဖြစ်တဲ့ သခ္ပါရနိမိတ်များ မထင်တော့ ဘဲ ကင်းသွားကြောင်းကို သိစေလိုရင်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဝိပသာနာ ဉာဏ်ဆိုတာ ဖြစ်ပျက်တဲ့ သခ္ပါရတရားကို ရှုမှတ်ပြီး သိသိနေတဲ့ ဉာဏ်ဖြစ်တဲ့အတွက် သခ္ပါရနိမိတ်ကင်းတဲ့ နိမ္ဒာန်ကိုတော့ မသိ မမြင်သေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ဖြစ်ပျက်တဲ့ သခ္ပါရတရားဆိုတဲ့ သခ္ပါရနိမိတ်ကိုပဲ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအနေဖြင့် သိသိနေပါတယ်။ အဲဒီလို သခ္ပါရကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအနေဖြင့် သိသိနေခိုက်မှာ သခ္ပါရချုပ်ပြိုမ်းတဲ့ နိမ္ဒာန်အာရုံး မထင်ပေါ်သေး ဘူး။ သခ္ပါရပေကွာဉာဏ်က ရင့်သန်ပြီး ပြည့်စုတဲ့အခါမှာ မြင်မှု ကြားမှုစသော အဲဒီသခ္ပါရနိမိတ်အာရုံးတွေကို ရှုသိ ရှုသိနေရင်းပင် အဲဒီသခ္ပါရတွေ လုံးဝ ဆိတ်သူဦးတဲ့ သဘောထဲကို ရောက်သွား တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ပုံသဏ္ဌာန် အရိပ်နိမိတ်ဆိုရင် ဘယ်လိုဟာကို မှ မတွေ့ရဘူး။ ဖြစ်ပျက်သခ္ပါရတွေ လုံးဝဆိတ်သူဦး ကင်းပြိုး နေတဲ့ သဘောကိုသာ ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ အဲဒီလို တွေ့ပြီးတဲ့ နောက် ပြန်လည်ဆင်ခြင်းတဲ့အခါများမှာလည်း (ပစ္စဝေကွာဏာ ဉာဏ်ဖြင့်) ဖြစ်ပျက်သခ္ပါရ ဆိတ်သူဦး ကင်းပြိုးတဲ့သဘောကိုသာ

သိရတယ်။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်၏လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပြောန်တို့ကို
ပြတဲ့ အဋ္ဌကထာများမှာ-

နိဗ္ဗာန်၏လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပြောန်

နိဗ္ဗာန် - နိဗ္ဗာန်သည် သန္တိလက္ခဏာ - ဌီမ်းခြင်းသဘော
လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ - ဌီမ်းခြင်းသဘောဟု မှတ်အပ်၏။ အရွှေတိ-
ရသ - မရွှေလောခြင်း မပျက်စီးခြင်း ဂုဏ်ရှိ၏။ အနိမ့်ဖွဲ့-
ပစ္စပြောန် - ပုံသဏ္ဌာန် အရိပ်နိမ့်တ်ကင်းသောအားဖြင့် ဉာဏ်အား
ရွှေးရှုထင်၏လို ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဉာဏ်အား ရွှေးရှု
ထင်တယ်ဆိုတာက ဘယ်ဉာဏ်ကို ဆိုပါသလဲဆိုရင် နိဗ္ဗာန်အစစ်ကို
အရိယာများသာ သိနိုင်တဲ့အတွက် အရိယာများ၏ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်
နှင့် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ကိုယူရင် အသင့်တော်ဆုံးပါပဲ။ အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးခါစမှာဖြစ်စေ၊ ဖလသမာပတ်
ကို ဝင်စားပြီးတဲ့အခါ ဖြစ်စေ၊ မဂ်ဖိုလ်ဖြစ်ခိုက်က အာရုံကို ပြန်ပြီး
ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် သခိုရ အာရုံ ပုံသဏ္ဌာန်အရိပ် နိမ့်တ်ကင်းတဲ့
အနေနဲ့သာ သိရတယ်။ ဒါကြောင့် “နိဗ္ဗာန်၏ အဆင်းသဏ္ဌာန်
အရွယ်ပမာဏကို ဥပမာဖြင့် အကြောင်းဖြင့် နည်းဖြင့် ယဉ်ကပ်ပြီး
ပြနိုင်ပါသလား”လို မိလိန္ဒမင်းကြီးက မေးတဲ့အခါ အရှင်နာဂတ်သိန်
မထောင်က ဒီလို ဖြေရှင်းပြခဲ့ပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်မှာ အဆင်းအရောင် ပုံသဏ္ဌာန်မရှိ
မဟာရာဇ် - မြတ်သော မိလိန္ဒမင်းကြီး နိဗ္ဗာန် - နိဗ္ဗာန်

သည်၊ အပွဲ့မှုဘာဂံ - တူသောအရာမရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သူ - နိဗ္ဗာန်၏၊ ရွှေပံ့ ဝါ သဏ္ဌာန် ဝါ ဝယ် ဝါ ပမာဏ် ဝါ - အဆင်းပုံသဏ္ဌာန် အချေထဲ ပမာဏကို။ ဉာဏ်မျွေးနှင့် ဝါ ကာရကောန ဝါ ဟေတုနာ ဝါ နယော ဝါ - ဥပမာဖြင့် အကြောင်းဖြင့် သီကြောင်းနည်းဖြင့် ဥပဒသေသါတဲ့ နဲ့ သဏ္ဌာ - ယျဉ်ကပ်၍ ပြရန် မဖြစ်နိုင်ပေတဲ့။ (မိလိန္ဒာ - ၃၀၃)

အဲဒီ မိလိန္ဒာပညာ အရအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်မှာ ပုံတူမရှိဘူး၊ အဆင်းအရောင် ပုံသဏ္ဌာန် မရှိဘူးဆိုတာ သီရပါတယ်။ အဆင်း မရှိဘူးဆိုတော့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဖြူဖြူလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဝင်းဝင်း လင်းလင်း အရောင်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကြီးတယ် ငယ်တယ်လိုလည်း မပြောနိုင်ဘူး။ ဟုတ်ပေတယ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကိုလေသာ ကံ ဝိပါက် ခန္ဓာတိ၏ မဖြစ်ပေါ်လာခြင်း-ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောများသာ ဖြစ် တယ်။ အဲဒီ မဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘောမှာ ဘယ်လိုပဲ သဏ္ဌာန် အဆင်းအရောင်မျှ မရှိသင့်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက ၁၃၀၅ - ခုနှစ် ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း ရေးစဉ်တုန်းက နိဗ္ဗာန်ကထာ၏ အစနားမှာ အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့တယ်။

နိဗ္ဗာန်ဟူသည်မှာ ဘုန်းပြာသာမ်းကြီးလည်း မဟုတ်၊ မြို့ကြီး ပြည်ကြီးလည်း မဟုတ်၊ အလင်းရောင် အဝင်းရောင်လည်း မဟုတ်၊ အကြည်းစာတ် အအေးစာတ်လည်း မဟုတ်၊ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမှု ... ထိုဘုန်းပြာသာမ်း မြို့ပြည် အလင်းရောင် အဝင်းရောင် အကြည်းစာတ် အအေးစာတ်များသည် အသံ့တ

နိဗ္ဗာန်မှာ အဆင်အဓိက ပုသဏ္ဌာန်ပရီ

◆ ၇၉

ပရမတ တရားမဟုတ်၊ ထိုက်သည့်အားလျှော့စွာ ပညတ်တရား သံဃာတ ပရမတ်တရားများသာ ဖြစ်သောကြောင့် ပေတည်း။ (ဂိပသုနာ ရှုနည်းကျမ်း ဒုတိယတွဲ အခန်း ၆၊ သတ္တမရှိက် နှာ-၃၄၃)

အဲဒီလိုရေးတုန်းက ဘယ်သူကျမ်းကိုမှ မရည်ရွယ်ပါဘူး။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ ရေးခဲ့တာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် နောက်တစ်ချိန်မှာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဇရာမအလင်းရောင်ကြီး ဖြစ်တဲ့အကြောင်း ပြဆိုထား တဲ့ ကျမ်းစာအုပ်တစ်ခုကို တွေ့ရတော့ “အင်း . . . ငါ ဟိုတုန်းက ရေးခဲ့တာကို ဒီကျမ်းစာ စောင်းပြီးရေးတယ်လို့ တချို့က ထင် ကောင်းထင်ကြပေလိမ့်မယ်”လို့ စဉ်းစားမိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကျမ်းစာကို စောစောက ရှိမှုန်းတောင် ဘုန်းကြီးက မသိခဲ့ပါ ဘူး။ မိမိသဘောကျထားတဲ့အတိုင်း စင်ကြယ်တဲ့စိတ်နဲ့ ရေးခဲ့တာ ပါပဲ။

ယခုလည်း ဘုန်းကြီးက နိဗ္ဗာန်ကိုဟောတဲ့ အခါမှာ “အဆင်းအရွယ် ပုသဏ္ဌာန် မရှိဘူး”လို့ ပြဆိုထားတဲ့ အဲဒီ မိလိန္ဒာ ပြော ပါ၏။ “အနိမိတ္ထပစ္စပ္စာန် - ပုသဏ္ဌာန် အရိပ်နိမိတ် ကင်းသော အားဖြင့် ဉာဏ်အား ရွှေးရှုထင်တယ်”လို့ဆိုတဲ့ အငြကထာများနှင့်အညီ “အရောင်အဆင်း ပုသဏ္ဌာန် အရိပ်နိမိတ်မရှိတဲ့ သဘောတရား” လို့ပဲ ဟောနေပါတယ်။ ဂိပသုနာ ယောဂိုဟာ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေသော သံဃာရအာရုံနိမိတ်ကို သံဃာရပေကွာဉာဏ် အနဲ့လောမဉာဏ်တို့ဖြင့် ရှုသိနေရင်းထဲက (ဂါဌာဉာဏ် မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့်) ဖြစ်ပျက် သံဃာရ လုံးဝချုပ်

ပြိုမ်းတဲ့ သဘောထဲသို့ ရောက်သွားတယ်။ ရောက်သွားပုံက ထူးဆန်းတယ်။ ရှုသိနေတဲ့စိတ်ပါ ပျောက်သွားသလိုဖြစ်ပြီး ရောက်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် “ဖြစ်ပျက်နေဟန် ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်ထင်နေတာက သခ္ပါရာ သခ္ပါရနိမိတ် လုံးဝကင်းမှ နိမ္ဒာန်”လို့ မှတ်ထားကြရမယ်။ အဲဒါဟာ နိမိတ္ထုံး သခ္ပါရာ၊ အနိမိတ္ထုံး နိမ္ဒာန်-ဆိုတဲ့ ပဋိသမ္မာဒါမဂ်နှင့် အညီပါပဲ။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဖြစ်ပျက်နေဟန် ပုံသဏ္ဌာန် နိမိတ်ထင်နေတာက
သခ္ပါရာ သခ္ပါရနိမိတ် လုံးဝကင်းမှ နိမ္ဒာန်။

(၄) အာယူဟနာနှင့် အနာယူဟနာ

အာယူဟနာ သခ္ပါရာ၊ အနာယူဟနာ နိမ္ဒာန်။

အာယူဟနာ - ပေါင်းစုခြင်း၊ ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်းသည်၊
သခ္ပါရာ - သခ္ပါရတို့ပေတည်း။ အနာယူဟနာ - မပြုလုပ်ခြင်း
အားမထုတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ - အားထုတ်မှု ကင်းခြင်းသည်၊ နိမ္ဒာန်-
နိမ္ဒာန်ပေတည်း။ အာယူဟနာ-ဆိုတာ သဒ္ဓါနက်အားဖြင့် ပေါင်းစု
တယ်လို့ရတယ်။ လောကမှာ အိမ်ဆောက်တယ်ဆိုရင် အိမ်၏
အစိတ်အပိုင်းတွေကို စုပေါင်းပြီး သင့်တော်သလို နေရာချယား
ရတာပဲ။ အဲဒါကို အိမ်ဆောက်တယ်၊ အိမ်ပြုတယ်လို့ ခေါ်ရတယ်၊
စင်စစ်ကတော့ သူဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းတွေကို ပေါင်းစုပေးရ^၁
တာပဲ။ အဲဒါ ပါဉ္စလို့ အာယူဟနာပါပဲ။ မြန်မာပေါ်ဟာရအားဖြင့်
တော့ ပြုလုပ်တယ် အားထုတ်တယ်လို့ပဲ ဆိုရပါတယ်။ ဒါကြောင့်

နိမ္ဒာန်မှာ အဆင်းအဆောင် ပုသဏ္ဌာန်မရှိ

◆ ၈၁

ပြုလုပ်အားထုတ်နေတဲ့ သဘောဟာ သခ္ပါရလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

သခ္ပါရဆိုတာ အပြုခံသခ္ပါရ၊ ပြုတတ်တဲ့ သခ္ပါရလို့ J-
မျိုးရှုတယ်၊ သဖွေ သခ္ပါရာ - အလုံးစုံသော သခ္ပါရတို့သည်။ အနတ္တာ -
အနိဂုံးရှုတာ - မပြုကုန်၊ ခုကွာ - ဆင်းရတို့တည်း။ အနတ္တာ -
အတ္တာမဟုတ်၊ အတ္တာ မရှုကုန်လို့ ဆိုရာမှာ သခ္ပါရတွေကတော့ ကံ
စိတ် ဥတု အာဟာရ စသော အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်
လာတဲ့ ရုပ်နာမ်တရား တွေကို ဆိုတာပဲ၊ သူဆိုင်ရာအကြောင်း
တွေက ပြုပေးရတဲ့ သခ္ပါရ၊ အပြုခံသခ္ပါရတွေလို့ ဆိုလိုတယ်၊ အဲဒီ
သခ္ပါရတွေက ပြုလုပ်တယ်၊ အားထုတ်တယ်လို့ မဆိုလိုဘူး၊
သခ္ပါရက္ခနာဆိုတဲ့ (စေတသိက် ၅၀) သခ္ပါရတွေကတော့ ပြုတတ်
အားထုတ်တတ်တဲ့ သခ္ပါရတွေပဲ၊ သူတို့က ကိုယ်အမူအရာ
အမျိုးမျိုး၊ နှုတ်အမူ အရာမျိုးမျိုး၊ စိတ် အမူအရာမျိုးမျိုးကို
ပြုလုပ်တတ်တယ်၊ အဲဒီ (စေတသိက် ၅၀) သခ္ပါရထဲက စေတနာ
ဆိုတဲ့သခ္ပါရကတော့ ဘဝသစ်ပဋိသန္ဓုမှုစဉ် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး
ပိုပါက်တွေကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီစေတနာကို
ကံလို့ခေါ်ရတယ်၊ အဲဒါဟာ ကုသိုလ်က လည်း ရှုတယ်၊ အကုသိုလ်
ကံလည်း ရှုတယ်၊ အဲဒီ ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့ စေတနာကို
ဖိနေရာမှာ “သခ္ပါရ- ပြုလုပ် အားထုတ်မှု” လို့ ဆိုလိုတယ်၊ အဲဒီ
စေတနာ သခ္ပါရက အကျိုးပေး နိုင်စွမ်း ရှိနေရင် ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်
တွေ မပြုမ်းဘူး၊ တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေမှာပဲ၊
အဲဒီ စေတနာဆိုတဲ့ အားထုတ်မှု ကင်းမှ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်တွေ
မဖြစ်ဘဲပြုမ်းတယ်၊ ဒါကြောင့် “အနာယဉ်ဟနာ၊ အားထုတ်မှု

ကင်းခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ပေတ္တည်း” လို့ ပဋိသမ္မီဒါမဂ်က ဆိုထားပေတာပဲ။

ဒီနေရာမှာ အားထုတ်မှုကင်းတယ်ဆိုတာက အားထုတ်မှု ကံတွေ အကျိုးမပေးနိုင်တာကို ဆိုတယ်၊ အဲဒီလို အကျိုးမပေးနိုင် တာကလည်း ကိုလေသာ အဖော်မရှိလို့ အကျိုးမပေးနိုင်တာပါပဲ။ ဝိပဿနာရှုလို့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရောက်ရင် ကိုလေသာအားလုံး ကင်းတယ်၊ ကိုလေသာကင်းတဲ့အတွက် ကံဟောင်းတွေလည်း ဘဝ အကျိုးကို မဖြစ်စေနိုင်တော့ဘူး၊ အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ ကံသစ်လည်း မဖြစ် တော့ဘူး၊ အဲဒီလို အရဟတ္တမဂ်၏အစွမ်းကြောင့် ကံဟောင်း လည်း ကုန်ပြီး၊ ကံသစ်လည်း မဖြစ်တဲ့အတွက် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ဘဝသစ်ရှပ်နာမဲ ခန္ဓာတွေ မဖြစ်လာတော့ဘဲ ဆင်းရဲအားလုံး ပြိုမ်းသွားတယ်၊ အဲဒါ ဟာ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ပဲ၊ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို တော်တော် ကြောမှာ ပါ၌တော်ထုတ်ပြပြီး ဟောရမယ်။

တရားအားမထုတ်ဘဲ နေရာနဲ့တော့ ကံမကင်းနိုင်

အားထုတ်မှု ကင်းတယ်ဆိုတာ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကိုလေသာကင်းလို့ ကံကင်းတာကို ဆိုတာ၊ ဘာမှာမပြုဘဲ အားမထုတ်ဘဲ နေရာနဲ့ ကင်းတယ်လို့တော့ အယူမမှားကြလေနဲ့ တစ်ချို့က ဒီလိုပါ၌ကိုပြပြီး အလွှာအမှားတွေကို ဟောနေကြတာ ရှုတယ်၊ သူတို့ ဟောပုံကတော့ “အားထုတ်နေရင် သဒ္ဓါဆင်းရ တွေဖြစ်နေတာပဲ၊ သဇ္ဇာသဒ္ဓါရာ၊ အလုံးစုံသော အားထုတ်မှု

တရားအော်ထင်သ နေဂုဏ်နှစ်တူ ကဲမကင်ဖိုင်

◆ ၈၃

သခ္ပါရတိ.သည်၊ ဓာက္ခာ၊ ဆင်းရဲတိ.သာတည်းလို့၊ ဟောထားတယ်၊ ဒီတော့ လုပ်သမျှ ဒုက္ခ ချည်းပဲ၊ မလုပ်ဘဲ အားမထုတ်ဘဲနေမှ ပြိုမ်းအေးတယ်။ အနာယူ ဟနာ၊ အားမထုတ်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနဲ့၊ နိဗ္ဗာနဲ့ပေတည်းလို့၊ ဟောထားတာလဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ ကုသိုလ် တွေကို ပြုနေဖို့မလိုဘူး။ စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းထားရင် နိဗ္ဗာနဲ့ရတယ်” စသည်ဖြင့် ပါဉ္စတစ်စွဲနဲ့တစ်စ ကိုယူပြီး အနက်အမိပို့ယ်အလွှာကို ဟောနေကြတယ်၊ ဘုန်းကြီး ရန်ကုန်ရောက်ခါစ ၁၃၁၃-ခုနှစ် (၁၉၅၁) ခုနှစ်ဆီလောက်က အဲဒီလို တရားကို အသံလွှင့်ဟောတာတောင် ကျားရဘူးသေးတယ်၊ တရားအားမထုတ်ချင်တဲ့ သူတွေနဲ့တော့ အံကျကိုက်နေတဲ့ တရားပါပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို တရားကို ကြိုက်ပြီး၊ တစ်ဆင့် ဝါဒဖြန့် ဟောပြောနေတာတွေလည်း ရှိတာပဲ။

အဲဒါဟာ ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဖက်ပဲ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံမှာ အကုသိုလ်ဟူသမျှကို ပယ်ရန်၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ ကုသိုလ် ဟူသမျှကိုပွားစေရန်သာ ဟောထားတယ်၊ ဘာဝနာ ဆိုတဲ့ အမည်ကိုက ပွားစေရမည့် တရားလို့၊ အနက် အမိဘာယ်ရှိပါတယ်။ ကုသိုလ်တရား ဘာဝနာတရားကို ပယ်ရမယ် မပြုရဘူးလို့၊ ဘယ်ပိဋကတ် ကျမ်းစာထဲမှာမှ မရှိပါဘူး၊ ကုသိုလ် အမှာကို မပြုဘဲနေရုံနဲ့ ရွေးက ပြုထားတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေ ဘယ်လို နည်းနဲ့မျှ မကင်းပောက်နိုင်ဘူး၊ လွှန်ခဲ့တဲ့ လဆန်းရှုစ်ရက် သီတင်းနောကလည်း ဒီအကြောင်းနဲ့စပ်ပြီး အတော်အတန် ပြောခဲ့

ပါပြီ၊ ဒါပေမယ့် ဓုဒ္ဓသာသနာ ပျက်ကြောင်း ဝါဒဖြစ်တဲ့အတွက်
ယခုလည်း ထပ်ပြီး ရှင်းပြုရှိုးမှာပဲ။

အကုသိုလ်က ရေစုန်များတာလိပင် ဖြစ်လွယ်တယ်

ကုသိုလ်တရားဆိုတာ ထက်သန်တဲ့ သဒ္ဓါ ဆန္ဒ ဝိရိယနဲ့
တမင် ပြုလုပ်မှ ဖြစ်တာ၊ ရေဆန်သွားရတာနဲ့တူတယ်၊ အကုသိုလ်
ဆိုတာ ကတော့ သူ့အလိုလိုကိုဖြစ်ချင်နေတာ၊ ရေစုန်များသာနဲ့
တူတယ်၊ လောကုပဒေတွေနဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေကိုင့်ပြီး
စောင့်ရှုံးကြတဲ့သာ အကုသိုလ်အဖြစ်သက်သာနေတာ၊
ပုံထုဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ကြံစည်ပြုလုပ်တဲ့စိတ်က ကုသိုလ်နဲ့
အကုသိုလ် ဒီ J-မီးပဲ ရှိတယ်။ ကုသိုလ်ကို မပြုဘဲနေရင် အကုသိုလ်
စိတ်တွေချည်း မပြတ်ဖြစ်နေတော့မှာပဲ၊ မူလက မိနစ်(၁၀၀)မှာ
(၁၀)မိနစ်ခန်းက ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်၊ အကုသိုလ်စိတ်
က မိနစ်(၉၀)ခန်းသာ ဖြစ်နေမယ်၊ အဲဒီလူဟာ ကုသိုလ်ကိုမပြုဘဲ
စွန့်လွတ်လိုက်ရင် ရာခိုင်၍နှင့် မိနစ်(၁၀၀)အပြည့် အကုသိုလ်စိတ်
တွေချည်း ဖြစ်နေတော့မှာပဲ။

ကုသိုလ်က မပြုဘဲနေလို့ရပေမယ့်၊ အကုသိုလ်ကတော့
သာဝနာမရှိတဲ့သူမှာ မဖြစ်အောင် ထိန်းမထားနိုင်ဘူး၊ စဉ်းစားကြည့်
ပါ၊ နှစ်သက်စရာ၊ သာယာစရာ အာရုံများနှင့် တွေ့တဲ့အခါ
မနှစ်သက် မသာယာနိုင်အောင် ထိန်းထားနိုင်ပါမည်လား၊ ကိုယ်ကြိုက်
တဲ့အသံကို ကြားရရင် နှစ်သက်သာယာမှာပဲ၊ ကိုယ်ကြိုက်
တဲ့အသံကို ကြားရရင် နှစ်သက်သာယာမှာပဲ၊ အရသာကောင်းတွေ

အကုသိတ်က ရေရှန်များတာထိပင် ဖြစ်တွယ်တယ

◆ ၈၂

တားရရင် နှစ်သက်သာယာမှာပဲ၊ အဲဒါတွေမှာ နှစ်သက်သာယာမှာ
မဖြစ်အောင် ထိန်းထားနိုင်ပါမည်လား။

အီမံထောင်ရှိသူဆိုလျှင် အီမံသူအီမံသားနှင့်စပ်ပြီး
နှစ်သက်မှုမဖြစ်အောင် ထိန်းထားနိုင်ပါမည်လား၊ အီမံထောင်မရှိတဲ့
သူမှာလဲ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့အာရုံကို မကြုံမိအောင် ထိန်းထားနိုင်ပါမည်
လား၊ ခံစားနေကျ အာရုံဝဏ္ဏတွေကို မခံစားချင်အောင် ထိန်းထား
နိုင်ပါမည်လား၊ စိတ်ဆိုးစရာအာရုံနှင့်တွေ့ရင် စိတ်မဆိုးအောင်
ထိန်းထားနိုင်ပါမည်လား၊ တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာမှာ ဦးလေးဖြစ်သူက
သူ့တူကို လက်ဖြင့်ပါးကိုရိုက်လိုက်သတဲ့၊ အဲဒီတော့ တူဖြစ်သူက
အလွန်စိတ်ဆိုးပြီးတော့ ဘူးကြောင့် ပါးရိုက်ရသလဲလို့ မေးသတဲ့
ဦးလေးဖြစ်သူက “စိတ်ကို စိတ်အတိုင်းထားရင် ကိုလေသာ ဌီမံး
တယ”လို့ မင်းက အပြောသနလွန်းလို့ ဟုတ် မဟုတ် သိရအောင်
ရိုက်ကြည့်တာပဲလို့ ပြောလိုက်သတဲ့။ ဝိပသုနာရှုလို့ ရဟန်ာ
ဖြစ်ရင်တော့ အဲဒီလို့ စိတ်မဆိုးဘဲ ဌီမံးပါတယ။

မြတ်စွာဘူးရားလက်ထက်တော်ကာလတူန်းက “အရှင်
သာရိပုတ္တရာဟာ စိတ်မဆိုးတတ်ဘူး”ဆိုတဲ့စကားကို မယုံတာနဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်းတစ်ယောက်က အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဆွမ်းခံကြေနေစဉ်မှာ
နောက်ကလိုက်ပြီး ကျောကုန်းကိုရိုက်သတဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက
လျည့်ပြီးတောင် မကြည့်ဘဲ သွားမြေသွားနေသတဲ့ ဒီတော့မှ ပုဂ္ဂိုလ်း
က ယုံကြည့်ပြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ကန်တော့တောင်းပန်
သတဲ့။ အဲဒါဟာ ဝိပသုနာရှုပြီး အရဟတ္တုမဂ်ဖြင့် ဒေါသကင်းဌီမံး
နေလို့ပါပဲ၊ အဲဒီလို့ ကိုလေသာဌီမံးတာဟာ ကုသိုလ်မလုပ်ဘဲ

နေရုံနဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အလွန်ထင်ရှားပါတယ်။

ရွှေစရာ မူန်းစရာတွေနဲ့တွေ့ရင် မရွှေအောင် မမူန်းအောင် စိတ်ကို ထိန်းထားနိုင်ပါမည်လား၊ ဝမ်းနည်းစရာ၊ စိတ်ညွှန်စရာ၊ စိတ်ပူစရာနဲ့တွေ့ရင်၊ ဝမ်းမနည်းအောင်၊ စိတ်မညွှန်အောင်၊ စိတ်မပူအောင် ထိန်းထားနိုင်ပါမည်လား၊ ဘာဝနာအလုပ်မရှိရင် ထိန်းမထားနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်၊ ကြောက်စရာနဲ့တွေ့ရင် မကြောက်အောင် ထိန်းထားနိုင်ပါမည်လား၊ သမထဝိပသာနာမရှိဘဲ စိတ်ကိုစိတ်အတိုင်းထားရုံမျှဖြင့် ထိန်းမထားနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။

ကုသိုလ်မပြုဘဲနောင် အကုသိုလ်ချည်း မပြတ်ဖြစ်နေမယ်

အဲဒီတော့ ကုသိုလ်ကိုမပြုဘဲနေတဲ့သူမှာ နတ်ရွာသိဂတိ ရောက်စေနိုင်တဲ့ ကုသိုလ်မဖြစ်တော့ဘဲ အပါယ်လေးပါးနှင့် မကောင်းကျိုးပေးတတ်တဲ့ အကုသိုလ်တွေချည်း မပြတ်ဖြစ်ပွား နေဖို့ရှိတယ်။ သာမန် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကုသိုလ်ရှိရင် ယခုဘဝ တွင် မဂ်ဖိုလ် မရောက်သေးတောင်မှ လူဘဝ၊ နတ်ဘဝမှာဖြစ်ပြီး ချမ်းချမ်းသာသာ နေရဖို့ကတော့ သေချာပါတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ဖြစ်ရာဘဝမှာ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာပြီး၊ ဘာဝနာ အလုပ်ကို အားထုတ် နိုင်တယ်၊ အဲဒီလိုအားထုတ်ပြီး အရိယမဂ်ဖိုလ် ကိုလည်း ရနိုင်တယ်။ ကုသိုလ်ကိုမပြုဘဲ စွန့်ပယ်ထားတဲ့သူမှာတော့ သုဂတိဘဝ ရောက်ကြောင်း ကုသိုလ်တောင် မရှိတော့ဘူး၊ မကောင်းကျိုးပေးတတ်တဲ့ အကုသိုလ်ချည်း အချိန်ပြည့်

ကုသိတ်ဖြောပန္တရှင် အကုသိတ်ဆူး မပြတ်ဖြစ်နေယ်

◆ ၈၇

ပွားနေတော့မှာပဲ၊ ဒါကြာင့် သေတဲ့အခါမှာ အဲဒီအကုသိလိုလ်
မိတ်ဆွေတွေက အပါယ်လေးပါး ခေါ်သွားဖို့သာ ရှိတော့တာပဲ၊
နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ဆိုတာ ကတော့ ဝေးသည်ထက် ဝေးသွားတာပါပဲ။
ဒါကြာင့် ကုသိလ်ကို မပြဖို့ အိန်ကြားတဲ့ဝါဒဟာ အလွန်ကြာက်စရာ
ကောင်းတဲ့ ဝါဒပါပဲ၊ အဲဒီလိုကြာက်စရာကောင်းတဲ့ လမ်းမှားကို
သိပြီး ရှောင်လွှဲနိုင်အောင်၊ လမ်းမှားရောက် နေတဲ့မိတ်ဆွေများ
လည်း သတိပေးနိုင်အောင်၊ ဒီလို စပ်ဆိုင်ရာမှာ ထည့်သွင်းပြီး
ဘုန်းကြီးက အရိပ်အမြဲက်မျှ ဟောကြားရတာပဲ။

နောက်ပြီးတော့ “အနာယဉ်ဟနာ-အားမထုတ်ခြင်းသည်၊
နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန်ပေတည်း”လို့ ဆိုရာမှာ “တရားအားမထုတ်ဘဲနော်
နိဗ္ဗာန်ရတယ်”လို့ ဒီလိုလည်း အလွှာအမှားကိုပြောတတ်တယ်၊
ဒီနော် မှာ “အနာယဉ်ဟနာ-အားမထုတ်ခြင်း”ဆိုတာက တရား
အားမထုတ်တာကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ ဘဝသစ်အကျိုးကို ဖြစ်စေ
တတ်တဲ့ အကုသိလိုက် ကုသိလ်ကံကို မဖြစ်စေတာကို ပြောတာပဲ၊
အဲဒါကလည်း မပြုဘဲနောက်တဲ့ နိဗ္ဗာန်မရောက်နိုင်ပါဘူး။ အမှန်
ကတော့ ဝိပဿနာ ဘဝနာကိုပွားလို့ အရဟတ္ထု မဂ်ဉာဏ်
ရောက်တဲ့အခါ ကိုလေသာတွေ ကင်းသွားတဲ့အတွက် ကံဟောင်း
တွေကလည်း ဘဝသစ်အကျိုးကို မပေးနိုင်တော့ဘူး၊ အကျိုးပေး
တတ်တဲ့ ကံသစ်လည်း မဖြစ်တော့ဘူး၊ အဲဒီလို အရဟတ္ထုမဂ်ဖြင့်
ကိုလေသာ ကင်းပြီး အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ကံ ကင်းပြီးတာကိုသာ
ဆိုတာပဲ၊ အနာယဉ်ဟနာ နိဗ္ဗာန်-ဆိုတဲ့ပါဉိုက်က ဝိပဿနာရှုတဲ့
သူမှာ ဘယဉာဏ်၊ အာဒီနဝဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ပဲကို ပြတဲ့ပါဉိုပဲ

အဲဒီ ဉာဏ်တွေကလည်း ဝိပဿနာအလုပ်ကို တကယ်တမ်း အားထုတ်တဲ့ သူတွေမှာမှ ဖြစ်တဲ့ဉာဏ်တွေပဲ၊ ဒါကြောင့် “ဘဝအသစ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အားထုတ်မှု ကံက သခ္ပါရာ ယင်းအား ထုတ်မှုကံကင်းမှ နိမ္ဒာန်”လို့ မှတ်ထားကြရမယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဘဝသစ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အားထုတ်မှုကံက သခ္ပါရာ
ယင်းအားထုတ်မှုကင်းမှ နိမ္ဒာန်။

ရဟန္တာဟာ ကုသိလ်အမှုကို မပယ်ဘူး

ရဟန္တာများမှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ကိုလေသာတွေ ကင်းနေတဲ့အတွက်၊ အကုသိလ်အမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း မရှိဘူး။ ဆိုတာကတော့ ရှင်းနေပါတယ်၊ ကုသိလ်အမှုတွေလည်း မပြုတော့ဘူးလားလို့၊ မေးစရာရှိတယ်။ ကုသိလ်အမှုတွေကိုတော့ အကြောင်း အားလော်စွာ ပြုပါတယ်၊ ပိုနေတဲ့ ဆွမ်း၊ သက်န်း စသည်ကို အခြားရဟန်းများအား ပေးလျှပါတယ်။ သိလ သိက္ခာပုဇွဲ များကို ရှိရှိသေသာ စောင့်ရှုဗ်ပါတယ်။ တရားဟောတယ်၊ တရားနာတယ်၊ မေတ္တာ စသော သမထ ဘာဝနာကို ပွဲးစေတယ်။ ရှာန် သမာပတ် ဝင်စားတယ်၊ ဝိပဿနာရှုတယ်၊ မြတ်စွာဘူးရားကို ရှိခိုးတယ်၊ စေတီတော်ကို ရှိခိုးတယ်၊ မထော်ကြီးများကို အရှိအသေ ပြုတယ်၊ ဝေယျာဝစ္စ ကိစ္စကြီးငယ်ကို အခွင့်သင့်သည် အားလော်စွာ ဆောင်ရွက်တယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ကုသိလ်အမှုတွေကို ပြုတဲ့အတွက် အကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကုသိလ်ကံကတော့ မဖြစ်ဘူး။ အကျိုးမပေး

ရဟန္တဟာ ကုသိတ်အမှုကို ဖယ်ဘူး

◆ ၈၉

တတ်တဲ့ ကြိယာစိတ်သာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် နမတ္ထာရ ဘုရား ရှိခိုးထဲမှာ “ကုသလီ ကုသလီ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို၊ ဖော်ပယ်စွန်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို (ရှိခိုးပါ၏)”လို့ ဆိုထားတယ်။ ဘုရားနဲ့ရဟန္တဟာ ကိုလေသာ ပယ်ပုံချင်း ကံပယ်ပုံချင်းအားဖြင့် အတူတူပါပဲ။ မြတ်စွာဘုရားက ဝါသနာကိုလည်း ပယ်နိုင်တယ်၊ သာဝကရဟန္တများမှာတော့ ဝါသနာကို မပယ်နိုင်ဘူး၊ ဒါလောက်သာ ထူးပါတယ်။ အဲဒီဘုရားရှိခိုးထဲမှာ ကုသိုလ်ကို ပယ်စွန်းတယ် ဆိုတာဟာ အရဟတ္ထမဂ၏အစွမ်းကြောင့် ကိုလေသာ မရှိတော့တဲ့အတွက် အကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကုသိုလ်ကဲ မဖြစ်တာကို ဆိုတာပါပဲ။

ပုံထုဇ္ဇာသေကွဲ ပုံရှိလ်တွေမှာတော့ ကိုလေသာ မကင်း သေးတဲ့အတွက်၊ အထူးအားဖြင့် တဏ္ဍာ မကင်းသေးတဲ့အတွက်၊ အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ ကံဟောင်းတွေလည်း ရှိနေတယ်၊ ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် ဖြင့် ပြုတိုင်း ပြောတိုင်း ကြံတိုင်း (ကံမြောက်လောက်တဲ့ အမှုဆိုရင်) အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ ကံအသစ်လည်း ဖြစ်နေတာပဲ၊ အာယူဟနာဆိုတဲ့ အားထုတ်မှုရှိနေတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘဝဟောင်းမှသေသွေ့ အခွင့် သင့်တဲ့ ကံတစ်ခုခုက ဘဝသစ်ကိုဖြစ်စေတယ်။ အဲဒီလို့ ဖြစ်စေလို့ ဘဝသစ်ဖြစ်ရာမှာ ရှေးဦးစွာ စပြီးဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို ပဋိသန္ဓာ လို့ ခေါ်တယ်။ ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်စပ်တဲ့ သဘောပါပဲ။ ဥပမာ အားဖြင့် ကြိုးနန်းကြိုး စာတ်မီးကြိုးများ တပ်ဆင်တဲ့အခါ ကြိုး တစ်ခုဆုံးသွားရာမှာ အခြားကြိုးတစ်ခုနှင့် ဆက်ရတယ်၊ ကြိုး တစ်ချောင်း ပေတစ်ထောင်ရှိတယ်ဆိုရင်၊ ဒုတိယကြိုးဆက်လိုက်

တော့ ပေနှစ်ထောင်အထိရှည်သွားတယ်။ တစ်ဖန် တတိယကြီး ဆက်ပြန်လျှင် ပေသုံးထောင်အထိ ရှည်သွားတယ်။ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ပေပေါင်း သိန်းသန်းမက မိုင်ပေါင်း ထောင်သောင်းမက ရှည်သွား နိုင်တယ်။ အဲဒါလိုပဲ ကိုလေသာရှိတဲ့သူမှာ ဘဝဟောင်းက သေတိုင်း သေတိုင်း ကုသိုလ်ကဲ အကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်းကြောင့် အကျိုး ပိပါက်ခန္ဓာတွေဟာ ဘဝသစ်အနေဖြင့် အဆက်မပြတ် ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်။ ဘဝပေါင်း သိန်း သန်း ကုဇ္ဈာ အသချွဲတို့ဖြင့် မရေတွက်နိုင်အောင်၊ ကမ္မာပေါင်း သိန်းသန်းကုဇ္ဈာအသချွဲ တို့ဖြင့် လည်း မရေတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်နေတယ်။

(၅) ပဋိသန္ဓာန့် ပဋိသန္ဓာကင်းတာ

ဒါကြောင့် အဲဒီလို ဆက်စပ်ပြီးဖြစ်နိုင်တဲ့ ပဋိသန္ဓာ ခန္ဓာတွေ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆင်းရဲမဏီမ်းသေးဘူး၊ သခါရန်ယပယ ထဲကပဲ ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒါကို ရည်ပြီးတော့ ပဋိသန္ဓာဒါမဂ် ပါဌ္မာ... .

“ပဋိသန္ဓာ သခါရာ၊ အပွဲ့ပဋိသန္ဓာ နိဗ္ဗာန်”လို့ ဟောထား တယ်။

ပဋိသန္ဓာ - ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ဖြစ်ခြင်းသည်၊ သခါရာ - သခါရတို့ပေတည်း၊ အပွဲ့ပဋိသန္ဓာ - ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ မဖြစ်ခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗာန် - နိဗ္ဗာန်ပေတည်း။

ပုံထဲအောင်ပုံပိုလ်တွေမှာ ဘဝဟောင်းမှ သေတိုင်းသေတိုင်း ဆက်စပ်ပြီး ဘဝသစ်တွေ ဖြစ်ဖြစ်နေမှာချည်းပဲ၊ အကန့်အသတ်

ရဟန္တဘာ ကုသိတ်အမှုကို မဟယ်ဘူး

◆ ၉၁

မရှိဘူး၊ သေသေချာချာစဉ်းစားကြည့်ရင် ကြောက်စရာပဲ၊ အဲဒီ
ဆက်စပ်ဖြစ်မည့် ဘဝတွေထဲမှာ ငရဲဘဝတွေ၊ ပြီတ္ထဘဝတွေ၊
တိရဲတ္ထန်ဘဝတွေက သာပြီးများလိမ့်မယ်၊ အလွန်ပင်ကြောက်စရာ
ကောင်းပါတယ်။ သောတာပန်မှာတော့ ကာမဘုံမှာချည်းဖြစ်မယ်
ဆိုရင် အများဆုံး ခုနစ်ဘဝသာ ဖြစ်ရတော့မယ်၊ အဲဒါလည်း
လူဘဝ၊ နတ်ဘဝ ကောင်းမြှတ်တဲ့ဘဝချည်းပါပဲ။ အဲဒီခုနစ်ဘဝထဲ
က နောက်ဆုံးဘဝမှာ ရဟန္တဖြစ်ပြီး ပရီနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရမယ်။
သကဒါဂါမ်မှာ ကာမဘုံတွင်သာ ဖြစ်မယ်ဆိုရင် အများဆုံး နှစ်
ဘဝသာ ဖြစ်ပြီး ရဟန္တဖြစ်မယ်၊ အနာဂါမ်မှာတော့ သူ့ဒါဝါဝါသ
ငါးဘုံမှာ အများဆုံး ငါးဘဝဖြစ်ပြီး ရဟန္တဖြစ်မယ်။ ဘဝသစ်မှာ
ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သဒီရနယ်ပယ်ထဲမှာချည်း ရှိနေသေးတာပဲ၊
ရဟန္တမှာ ရှုံးပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ ကိုလေသာနှင့်ကဲ လုံးဝ
ကင်းသောကြောင့် ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိ၏ အခြားမဲ့မှာ ဝိပါက် ရှပ် နာမ်
ခန္ဓာများ၊ ဆက်စပ်၍ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ဘူး၊ ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသမျှ
လုံးဝကင်းပြိုးသွားတယ်၊ အဲဒါဟာ “အပူဇ္ဈိသန္ဓိ-ဆက်စပ်၍” မဖြစ်
ခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗာန်-အပြိုးပေါ် နိဗ္ဗာန်ပေတည်း”လို့ ဟောတဲ့
နိဗ္ဗာန်အစစ်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် “ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍” ဖြစ်တာ
က သဒီရာ၊ ဆက်စပ်၍ မဖြစ်မှ နိဗ္ဗာန်”လို့၊ အတိုချပ် မှတ်ထား
ကြရမယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ဖြစ်တာက သဒီရာ၊

ဆက်စပ်၍ မဖြစ်မှ နိဗ္ဗာန်။

ဘယအာဒီနဝ နိဗ္ဗိဒီဘုံက်များဖြစ်နေတဲ့ ယောဂိုက

ဘဝဟောင်းက သေပြီးရင်း ဘဝသစ်ပြန်ဖြစ်ရင်း၊ ဘဝဟောင်းက သေပြီးရင်း ဘဝသစ်ပြန်ဖြစ်ရင်းနဲ့ ဒီလိုချည်း ဆက်ဆက်ပြီး ဖြစ်နေတာဟာ သဒ္ဓါရဆင်းရဲတွေပဲ၊ အရဟတ္ထ မဂ်ဉာဏ်လည်း ရောက်၊ ကိုလေသာတွေလည်းကင်းပြီး ကံတွေကလည်း အကျိုး မပေးနိုင်လို့ စုတိစိတ်ဖြင့် သေပြီးတဲ့နောက် ရုပ်နာမ်၊ ဂိပါက် ဆက်ပြီး မဖြစ်မှ ဌီမြေးအေးမှုပဲလို့ သဒ္ဓါရတွေ၏အပြစ်ကိုမြင်ပြီး ဌီးငွေ့တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ဖို့ ရဖို့ မျှော်လင့်တယ်၊ ဒါဟာ အဲဒီဉာဏ်များ ဖြစ်တဲ့ ယောက်မှာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ပဲ။ ဒါကြောင့် ပဋိသိမ္မာဒါမဂ်မှာ “ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်၍ဖြစ်တာက သဒ္ဓါရတွေပဲ ဟု ဘေးထင်သော ပညာသည် အာဒီနဝဉာဏ်မည်၏” စသည်ဖြင့် ဟောထားတာပါပဲ။

အဲဒီလို ဟောထားတဲ့အတိုင်းပင် ဘယအာဒီနဝ နိဗ္ဗာန်၏ ဉာဏ်များကရင့်သန်ပြီး လူ၏၌ရင့်ကျက်တဲ့အခါ အရဟတ္ထမဂ်ဉာဏ် ဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မျှက်တွေမြင်တယ်၊ အဲဒီအခါမှာ အရဟတ္ထ မဂ်ဉာဏ်၏အစွမ်းကြောင့် လောဘ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော ကိုလေသာတွေအားလုံး မဖြစ်ပေါ်နိုင်တော့ဘဲ ဌီမြေးသွားတယ်၊ ကိုလေသာဌီမြေးတဲ့အတွက် ကံကလည်း ဘဝသစ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ တွေကို မဖြစ်စေနိုင်တော့ဘူး၊ အဲဒီလို ကိုလေသာ ကံ ဂိပါက်ခန္ဓာ တွေ မဖြစ်ပေါ်နိုင်အောင် ဌီမြေးတာဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲ၊ ဒီနိဗ္ဗာန်က ဌီမြေးချမ်းခြင်း သဘောအားဖြင့် တစ်ပါတည်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကိုလေသာတွေသာ ဌီမြေးပြီး ဖြစ်ဆဲရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အကြောင်းရှိနေ နိုက်မှာ သူပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်လို့ခေါ်တယ်။ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိမှ

နိဗ္ဗာန်ဓာတ် ၂-ပါး

◆ ၉၃

နောက်ကာလ၌ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာပါ အကြံင်းမရှိတော့ဘဲ ပြိုမ်းတာ
ကိုတော့ အနုပါဒီသေသနနိဗ္ဗာန်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီနိဗ္ဗာန် ၂-
ပါးကို ကူတိဝိတ် ပါ့ဌာတော်မှာ ဒီလိုဟောတော်မူပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဓာတ် ၂-ပါး

ကတော် ၁ ဘိက္ဗဝေ သူဥပါဒီသေသာ နိဗ္ဗာန်ဓာတု
လူမ ဘိက္ဗဝေ ဘိက္ဗု အရဟု ဟောတိ ဒီကာသတော်
ရုသိတရိ ကတကရရှိယော ဉ်ဟိတဘာရော အနုပွဲ-
သဒ္ဓတ္ထာ ပရိကိုကာဝယ်ယောဇ္ဈာ သမ္မာညာ
ဂိမ့်တ္ထာ၊ တသု တို့ဌာန္တဝေ ပစ္စို့ယာနီ၊ ယေသ်
အဝိယာတ္ထာ မနာပါမနာပံ့ ပစ္စနှင့်ဟောတိ၊ သူခ-
ဗုက္ဗု ပဋိသံဝေဇာတိ၊ တသု ယော ရာဂက္ဗယော
ဒေါသက္ဗယော မောဟက္ဗယော၊ အယ် ရွှေတိ ဘိက္ဗဝေ
သူဥပါဒီသေသာ နိဗ္ဗာန်ဓာတု။ (နှာ-၂၂၁)

ဘိက္ဗဝေ-ရဟန်းတို့သူဥပါဒီသေသာနိဗ္ဗာန်ဓာတု-
အကျိုးခန္ဓာအကြံင်းရှိသော အပြိုမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်သည်။ ကတော်စ-
အဘယ်ပါနည်း။

သူပါဒီသေသနမြှာန်

သူပါဒီသေသ-ဆိုတဲ့ပါဉ္စမှာ သ-က တစ်ပုံး၊ ဥပါဒီ-
က တစ်ပုံး၊ သေသ-က တစ်ပုံး သုံးပုံးတဲ့ထားတယ်၊ သ-က
ရှိတယ် တဲ့ +ဥပါဒီ-က ခန္ဓာတဲ့+သေသ-က ကြွင်းတယ်တဲ့၊
သူပါဒီသေသ လို့ပေါင်းလိုက်တော့ “ခန္ဓာအကြွင်းရှိတယ်”
“ကိုလေသာမျှသာ ပြီမ်းတယ်၊ ခန္ဓာကတော့ အကုန်မပြီမ်းသေးဘဲ
အကြွင်းအကျွန် ရှိနေသေးတယ်”လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆို
တော့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ အရဟန္တဗုဏ်ရောက်တဲ့အချိန်ကတည်းက
ကိုလေသာအားလုံး ကင်းပြီမ်းသွားတယ်၊ ဘဝသစ်ခန္ဓာလည်း အဲဒီ
အချိန်ကတည်းက မဖြစ်နိုင်တော့သည့် အခြေအနေရောက်ပြီး
ပြီမ်းခဲ့ပါတယ်၊ ရဟန္တာမဖြစ်မဲ့ ပဋိသန္ဓာကာလကတည်းက ရလာခဲ့
တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်ကတော့ ရှိနေသေးသားပဲ၊ အဲဒါကတော့
ရွှေဘဝဟောင်းမှုကိုက အကျိုးပေးထားပြီး ဖြစ်နေတယ်။ ပစ်လိုက်တဲ့
ခဲာာ အရှိန်ကုန်မှ ကျတာလိုပဲ အဲဒီကံဟောင်း၏ အစွမ်းကုန်မှ
ပရီနိုဗာန် စုတိကာလကျမှ ချုပ်ပြီမ်းပြုတဲ့မယ်။

တစ်နည်းဥပမာအားဖြင့် ထန်းပင်ဟာ လည်ဆစ်က
ဖြစ်စေ၊ ခါးလယ်ဖြစ်စေ ပြုတဲ့သွားရင် အဲဒီအချိန်ကတည်းက
အညွှန်းအတက် အသစ်မပွားတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် အင့်တိကြီး
ကတော့ ရှိမြှို့ရှိနေသေးတာပဲ၊ အဲဒီထန်းပင်ငုတ်ကြီးဟာ နှစ်ပေါင်း
များစွာကြာတဲ့အခါ ဆွေးမြှည့်ပြီး ပျက်ဆီးသွားတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ
ထန်းငုတ်အစအနတောင်မရှိဘဲဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါလိုပဲ ပရီနိုဗာန်

စုတိကာလကျတော့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ခန္ဓာအစဉ်ဟာ လုံးဝချုပ်ပြိုမ်း သွားမယ်။ အဲဒီစုတိ ကာလ မရောက်သေးခင်မှာတော့ ရဟန္တာ၏ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအစဉ်ဟာ မူလကံနှင့် စိတ် ဥတု အာဟာရအစွဲသော အကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်မြေဖြစ်နေသေးတာပဲ။ အဲဒီလို ခန္ဓာ အကွင်းရှိတာနဲ့ ကိုလေသာ ပြိုမ်းတာကို အကြောင်းပြုပြီး သူပါဒီ သေသန္တာန်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီန္တာန်က ဘယ်လိုဟာလဲလို့ မေးခွန်းထုတ်ပါတယ်။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣမ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခ-ရဟန်းသည်၊ အရဟံ-အရှိအသော၊ အပူဇော်ခံကို ခံထိုက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပေါ်၏။ မီကာသဝေါ-ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိ၏။ ဝါ-အာသဝေါ ကိုလေသာခပင်း ကုန်ခဲ့ ကင်းခဲ့ပြီ။ (ဝိပသနာ ဘာဝနာ အလုပ်အားထုတ်သဖြင့် အရဟတ္ထာမဂ်ရောက်ပြီး ကိုလေသာ ကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်နေပါပြီလို့ ဆိုလိုပါတယ်။)

ရသိတဝါ အကျင့်မြတ်ကို အပြည့်အစုံ ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်ပေ၏။ ကတ ကရဏီယော-ပြုကျင့်သင့်တဲ့ အမှုကိစ္စဟူသမျှ ကိုလည်း ပြုကျင့်ပြီးဖြစ်ပေ၏။ ဤဟိတဘာရော-ချထားပြီးသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ရှိပေ၏။ ဝါ-ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကို ချထားပြီး ဖြစ်ပေ၏။

ဝန်ထုပ်ကြီး ၃-ခ

လောကမှာ သုံးတင်းဝင် ဆန်တိတ်ကြီးများ ထမ်းနေရတဲ့သူမှာ လေးလံပင်ပန်းနေသလို သတ္တဝါတွေမှာ အလွန်လေးလံတဲ့ ဝန်ထုပ်

ကြီးတွေကို ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်၊ ဘယ်လို ဝန်ထုပ်တွေ လဲ ဆိုရင် (၁) ကိုလေသာ ဝန်ထုပ်ကြီးက တစ်ခု၊ (၂) ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံဆိုတဲ့ အဘိသီရ ဝန်ထုပ်ကြီးက တစ်ခု၊ (၃) ခန္ဓာ ဝန်ထုပ်ကြီးက တစ်ခု၊ ဒီဝန်ထုပ်ကြီးသုံးခုပါပဲ။

(၁) ကိုလေသာဝန်ထုပ်ကြီး

လေဘာ ဒေါသ အစရှိသော ကိုလေသာတွေ ခိုင်းသမျှ လုပ်နေကြရတာဟာ ကိုလေသာဝန်ထုပ်ကြီး ထမ်းနေကြရတာပဲ၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ညစ္စခုးခြင်း အစရှိသော မကောင်းမှုတွေ ကို ပြကြတာဟာ အဲဒီ ကိုလေသာ ဝန်ထုပ်ကြောင့်ပဲ၊ မနေနိုင်မထိုင် နိုင်ဖြစ်ပြီး ကိုလေသာ အလိုအတိုင်းလိုက်ပြီး ပြကြရတာပဲ၊ အဲဒီလို ပြုမိကြတဲ့အတွက် အပါယ်လေးပါး ကျရောက်ပြီး ဆင်းရဲကြရတယ်၊ အဲဒါဟာ ကိုလေသာဝန်ပိပြီး ဒုက္ခရောက်ကြရတာပါပဲ။

(၂) အဘိသီရဝန်ထုပ်ကြီး

အဘိသီရဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတွေကို ပြုမိတဲ့အတွက် ဘဝသစ်တွေမှာ ဖြစ်ကြရတယ်။ အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် အပါယ်လေးပါးမှာဖြစ်ပြီး အလွန်အမင်း ဆင်းရဲကြရတယ်၊ ကုသိုလ်ကံကြောင့် သူဂတိဘဝမှာဖြစ်ပြီး အတော်အသင့် သက်သာ ရပေမယ့် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲတွေကို ခံစားနေကြရတယ်။ အဲဒီဘဝအကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကံတွေကို

အလိုမရှိပေမယ့ မပယ်မချွိုင်ဘူး၊ ထမ်းဆောင်မြဲ ထမ်းဆောင် နေကြရတယ်။ အကုသိုလ် ကိုပြုမိရင် ဒီအကုသိုလ်ကံက အကြောင်း ညီညွတ်တဲ့အခါ အပါယ်လေးပါးပစ်ချုပြီး ဆင်းရဲ့ဒုက္ခ ရောက်စေ မယ်။ လူ့ဘဝရောက်လာပြန် ရင်လည်း အသက်တို့ခြင်း၊ အနာများ ခြင်း၊ စားသုံးစရာမရှိ ဆင်းရဲခြင်း စသော မကောင်းကျိုးတွေ ကိုပေးမယ်။ ကုသိုလ်ကံက မြှင့်တင်ပေးလို့ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ရောက်နေရပေမယ့ အဲဒီအကုသိုလ်ကံက အကျိုးမပေးရသေးရင် မကောင်း ကျိုးပေးဖို့ရာ အသင့်ရှိနေတာပဲ၊ ဘယ်အရပ်မှာမှ တိမ်း ရှောင် နေလို့မရဘူး။ လောကမှာ ရာဇဝတ်မှု ဆိုတာကမှ တိမ်း ရှောင်လို့ရတာ ရှိနိုင်သေးတယ်။ ရှုံးနေက အပြောကောင်းလို့ ဖြစ်စေ၊ တံ့ဖိုးလက်ဆောင် ပေးထားလို့ဖြစ်စေ အခါအားလျှော့စွာ လွှတ်ပြီးခွင့်ပြုလို့ဖြစ်စေ လွှတ်ပြီးနိုင်သေးတယ်၊ အကုသိုလ်က ကတော့ ပြုမိရင် ဘဝပေါင်း ကမ္မာပေါင်း များစွာကြောပေမယ်လို့။ သူ့အလိုလို ပပျောက်မသွားဘူး၊ အကြောင်း ညီညွတ်တဲ့အခါ မကောင်းကျိုးတွေကို ပေးဦးမှာပဲ၊ အလွန်လေးတဲ့ ဝန်ထုပ်ကြီးပါပဲ။

အဲဒီ အကုသိုလ်ဝန်ထုပ်ကြီးကို ကြေပျောက်စေနိုင်တဲ့ အလုပ်ကတော့ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ဘာလဲဆိုရင် ဝိပသုနာတရား အားထုတ်တဲ့ အလုပ်ပါပဲ။ ဝိပသုနာအလုပ် အားထုတ်လို့ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရောက်သွားရင်တော့ အပါယ်လေးပါး ပစ်ချုမည့် အကုသိုလ်ကံတွေ အကုန်ပြီးတယ်။ အရဟတ္ထမဂ် ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားရင်တော့ ဘဝသစ်ဖြစ်စေမည့် ကုသိုလ် ဝန်ထုပ်တွေပါ အကုန်ပြီးတယ်။ ဒါပေမယ့ ပရိနိဗ္ဗာန်မဝင်စီ

အတွင်းမှာတော့ ရွှေးကုသိုလ်ကံက ကောင်းကျိုးတွေပေးသလိုပင် အကုသိုလ် ကံဟောင်းကလည်း မကောင်းကျိုးပေးနိုင်သေးတာပဲ၊ မြတ်စွာဘူရားမှာ ဝိပါက် တော်လိုက်တယ်ဆိုတာ အကုသိုလ်ကံ ဟောင်းက မကောင်းကျိုးပေး တာကို ဆိုတာပဲ။ ဒါကြောင့် “ဝဋ်အမြဲငရဲအပ” လို့ ဆိုလေ့ရှိကြ တာပဲ၊ ငရဲစသော အပါယ်ဘဝ မကောင်းကျိုးကို မပေးပေမယ့်လို့ ပဝတ္ထိ မကောင်းကျိုး ဝိပါကဝဋ် ကတော့ အကြောင်းညီညွတ်ရင် ဖြစ်မြေဖြစ်နေသေးတယ်လို့ ဆိုလို ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကံဆိုတဲ့ အဘိသီရရဝန်ထုပ်ဟာ အလွန်လေး ပါတယ်။

(၃) ခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီး

အဲဒီ အဘိသီရ ရှိနေတဲ့အတွက် ဘဝဟောင်းက သေ တိုင်းသေတိုင်း ဘဝအသစ် ဖြစ်ဖြစ်နေတယ်။ ဘဝအသစ် ဖြစ်ရာ မှာ ခန္ဓာဝါးပါးဆိုတဲ့ ဝန်ထုပ်ကြီးကို ရနေတယ်။ အဲဒီ ခန္ဓာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်။ ရုပ်ခန္ဓာဝန်ကို သွားလိုက် ရပ်လိုက် ထိုင်လိုက် အိပ်လိုက်နဲ့ ကြုပိယာပုတ်လေးပါးဖြင့် ပြောင်းလဲပြီး တော့လည်း ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်။ ကျွေးလိုက် ဆန်လိုက် လူပ်ရှားပြုပြင်လိုက်နဲ့ အမူအရာအမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း ထမ်းဆောင် နေကြရတယ်။ အစာရှာကျွေးခြင်း၊ ရေတိုက်ပေးခြင်း စသည်တို့ ဖြင့်လည်း ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်။ မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်း အညစ်အကြေးသုတ်သင်ခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း ထမ်းဆောင် နေကြရတယ်။ အဝတ်တန်ဆာ အသုံးအဆောင် အမျိုးမျိုးဖြင့် ထောက်ပုံပြီးတော့လည်း ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်။ ကောင်းသော

ခံစားမှုတွေဖြစ်ရအောင် အာရုံကောင်းတွေကို ရှာကြုံပေးသော အားဖြင့် ဝေဒနာဝန်ထုပ်ကိုလည်း ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်။ ကြိုက်တဲ့အာရုံတွေကို ခံစားရအောင် လောကပြစ် သံသရာပြစ် မကင်းတဲ့ အာမှုတွေ ပြုပြီးတော့လည်း ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်။ ထိုအတူပင် သညာကောင်း သခါရကောင်း စိတ်ဝိညာက်ကောင်း တွေ ဖြစ်အောင်လည်း ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ကိုင်ပြီး ထမ်းဆောင်နေကြရတယ်။ မကျွန်းမာတဲ့အခါ အိမ်မင်းတဲ့ အခါများမှာမှ ခန္ဓာဝန် လေးကြောင်း ပိုပြီး ထင်ရှားသိမြင်တတ်ကြတယ်။ အဲဒီခန္ဓာဝန်ကို ဆောင်ရတာဟာ တစ်ခက်လေးလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ခက်လောက ချထားချင်လို့လည်းမဖြစ်ဘူး၊ နားခွင့်လည်း မရဘူး၊ သံသရာ တစ်လျှောက်လုံး ထမ်းဆောင်လာခဲ့ကြရတယ်။ ကိုလေသာ မကင်းသေးရင် နောင်ကာလမှုလည်း အကန့်အသတ်မရှိ ထမ်းဆောင်သွားရညီးမယ်၊ အလွန်လေးတဲ့ ခန္ဓာဝန်ကြီးပါပဲ။ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်တော့ ကိုလေသာ, ကံနှင့် ခန္ဓာတွေကို ဝန်ထုပ်ကြီးသုံးခုလို့ ဆိုတာပါပဲ။ ကိုလေသာဝင့်, ကမ္မဝင့်, ဝိပါက ဝင့်ဆိုတဲ့ ဝင့်သုံးပါးနှင့်လည်း သဘောအားဖြင့် တူပါတယ်၊ ကဲ... ကောင်းကောင်း မှတ်မိအောင် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

(၁) လောဘ ဒေါသ စသော ကိုလေသာ အပေါင်းကို ကိုလေသာဝန်ထုပ် ခေါ်သည်။

(၂) ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကို အဘီသီရ ဝန်ထုပ် ခေါ်သည်။

(၃) ရုပ်နာမ်ခန္ဓာငါးပါးကို ခန္ဓာဝန်ထုပ် ခေါ်သည်။

ဝန်ထပ်တွေ ပယ်ချုပြီးဖြစ်နေပြီ

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ကိုလေသာကို ပယ်ပြီး
ဖြစ်သောကြောင့် ကိုလေသာဝန်ထပ်ကို ချထားပြီးဖြစ်နေပြီ၊
ကိုလေသာမရှိတော့ ကံဘောင်းတွေကလည်း အကျိုးမပေးနိုင်တော့
ဘူး၊ ကံသစ်လည်း မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဘိသ္ဒိရ
ဝန်ထပ်ကိုလည်း ချထားပြီးဖြစ်နေပြီ။ ဒီနေရာမှာ ကံဘောင်းက
အကျိုးမပေးဘူးဆိုပေမယ်လို့၊ ဘဝသစ် အကျိုးကိုသာ မပေးတာ၊
ပရိနိဗ္ဗာန် မစ်မိအတွင်းမှာ ပဝတ္ထိအကျိုးကိုတော့ ပေးသေးတာပဲ၊
ဒါကြောင့် ဘဝများစွာက ဆည်းပူးခဲ့သော ကုသိုလ်ကံကြောင့်
မြတ်စွာဘုရားမှာ လာသံလာဘပေါများခြင်း အစရှိသော
ကောင်းကျိုးတွေကို အတိုင်းမသိ များစွာရနေကြောင်း အငြကထာ
များမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။ အကုသိုလ်ကံဘောင်းကြောင့်
သုန္တရီပရိပိုမ်း အစွဲပွဲခံခြင်းအစရှိသော ဂိပ်ကိုတော်-၁၂ပါး
ကိုလည်း တွေကြုံရကြောင်း အပဒါနပါဉ်(ပုရိုဏ်)ဥဒါနအငြကထာ
(၂၃၉)တို့၌ ပြဆိုထားပါတယ်။ အရှင်သီဝလီမထေရ်မှာ
ရှေးကုသိုလ် ကြောင့် လာသံပေါများကြောင်း၊ လောသကတိသု
ရဟန္တာမထေရ် မှာ ရှေးအကုသိုလ်ကံကြောင့် ဆွမ်းဝအောင်တောင်
မဘုံးပေး ရကြောင်း စသည်တို့ကိုလည်း အငြကထာများမှာပင်
ပြဆိုထား ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကံဆိုတဲ့ အဘိသ္ဒိရဝန်ထပ်ကို ချထားပြီးဖြစ်
သောကြောင့် ဘဝသစ်ခန္ဓာတော့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့်
ခန္ဓာဝန်ကိုလည်း ချထားပြီးဖြစ်နေပါပြီ။ အဲဒီလို့ ဝန်ထပ်ကြီး

သုံးခုစ်လုံးကို ပယ်စွန်ချထားပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဉာဏ်တဘာရော ချထားပြီးသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးရှိတယ်-ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတွေကို ချထားပြီး ဖြစ်တယ်”လို့ ဒီမှာ ချီးကျူးထားပါတယ်။ နောက်ပြီး တော့ . . .

အနုပ္ပတ္တသစတွော-ရောက်အပ်ပြီးသော မိမိ၏ အကျိုး စီးပွားရှိပေ၏။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အလိုရှိအပ်တဲ့ အကျိုး အစစ်က အရဟတ္ထဖိုလ်ပဲ အဲဒီအကျိုးစီးပွားအစစ်က အရဟတ္ထဖိုလ် ကိုလည်း ရောက်ပြီးပါပြီ၊ ရပြီးပါပြီ-တဲ့။ နောက်ပြီးတော့ . . .

ဘဝနောင်ကြီးလည်း မရှိတော့ပြီ

ပရီကြီးကဘဝသံယောဇာနော - ကုန်ပြီးသောဘဝ သံယောဇ်- ဘဝနောင်ကြီးရှိ၏၊ ဝါ-ဘဝနောင်ကြီးလည်း မရှိတော့ပါဘူးတဲ့။ ယခုလောကမှာ နောင်ကြီးမဲ့ကမ္မာဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို ကြားရတွေ့ရတယ်။ အင်မတန်ယဉ်တဲ့ စကားလုံး ကလေးပဲ ဒါပေမယ့် လောကထဲမှာ နောင်ကြီးမဲ့တယ်ဆိုတာကတော့ တကယ်ဟုတ်တောင် သိပ်ပြီး အဆင့်အတန်းမမြင့်လှပါဘူး။ အချင်းချင်း အချုပ်အချယ်ကင်းရုံ လောကပါပဲ၊ ရဟန္တာမှာ ဘဝနောင်ကြီး ကင်းတယ်ဆိုတာကတော့ အလွန်မြင့်မြတ်ပါတယ်။ ဘဝသံယောဇ် ဘဝနောင်ကြီးရှိနေတဲ့ သတ္တဝါတွေမှာ ဘဝ ဟောင်းက သေတိုင်းသေတိုင်း ဘဝသစ်မှာ ဖြစ်ဖြစ်နေကြရတယ်။ များသောအားဖြင့် ငရဲ့ တိစ္ဆာန်၊ ပြီတ္ထာ၊ အသူရကာယ်ဆိုတဲ့ အပါယ်ဘဝတွေမှာ ဖြစ်ကြရတာက များပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရုံ

ကုသိလ်ကံကြောင့် သုဂတ္တဘုံဘဝကို ရောက်နေရပေမယ့် ဖြစ်လွယ်
ပြုလွယ်တဲ့ အကုသိလ်ကံကြောင့် မကြာခင်ပဲ အပါယ်လေးပါး
ပြန်ရောက်နေရပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာများ...

“ပမတ္တ သဲ - မေ့မေ့လျှော့လျှော့နေသော ပုထုအုံ
ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ စတ္တာရောအပါယာ-အပါယ်လေးဘုတ္တုံသည်၊ သက
ဂေဟသီသာ-ကိုယ်ပိုင်အီမန့်တူကြသည်”လို့ ပြဆိုထားတယ်။

လူတွေဟာ ဘယ်မှာအနေများကြသလဲ၊ ကိုယ့်အီမ်းမှာပဲ
အနေများကြတယ်၊ တခြားအီမ်းမှာတော့ မလွှာသာလို့ သွားနေရရင်
ခေတ္တခဏမျှပါပဲ။ အဲဒါလိုပင် ကုသိလ်မှူးမှာမေ့လျှော့နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တွေဟာ အပါယ်လေးဘုံမှာ အမြဲလိုလိုပင် ဖြစ်နေကြရတယ်။
သုဂတ္တဘုံကိုတော့ တစ်ခါတစ်ရုံ ခေတ္တခဏလောက်သာ ရောက်ကြ
ရပါသတဲ့။ မိန်းမအဖြစ် ယောကျေားအဖြစ်ကို ကြိုက်တဲ့သံယောဇ်
နောင်ကြီးရှိနေကြတဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ တစ်ခါတစ်ရုံ ပြဟွှာ့ဘုံ
ရောက်နေရပေမယ့် အဲဒီဘုံက အသက်တမ်းကုန်တဲ့အခါ ကာမ
ဘဝကို ပြန် ရောက်လာကြရတယ်။ အဲဒါ ကာမနောင်ကြီးက
ခွဲချေလိုက်တာဘဲ။

ဥပမာအားဖြင့် ကြီးတိုတိနဲ့ချည်ထားတဲ့နွားဟာ ချည်တိုင်
အနီးပတ်ဝန်းကျင် နယ်ကျဉ်းကျဉ်းလောက်သာ သွားနိုင်တယ်၊
အဝေးကို မသွားနိုင်ဘူး။ အဲဒါလိုပဲ ကာမနောင်ကြီးရှိနေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကာမဘုံထဲမှာသာ ဖြစ်နေရတယ်။ ကြီးရှည်ရှည်နဲ့
ချည်ထားတဲ့နွားဟာလည်း သူ့ကြီးရှည်သလောက်သာ သွားနိုင်
တယ်။ အဲဒီက အပြင်ကိုတော့ ထွက်မသွားနိုင်ဘူး။ ဒါလိုပဲ ရှုပဘဝ

အရှုပ ဘဝ နှောင်ကြိုးရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရူပဘဝ အရှုပ ဘဝလောက် အထိသာ သွားနိုင်ကြတယ်။ ဘဝမှ လွတ်မြောက် ရာနိဗ္ဗာန်ကိုတော့ မသွားနိုင်ကြဘူး။ ဘဝထဲမှာ ဖြစ်နေကြရင် ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဒါကြရမယ် နာကြရမယ် သေကြရမယ် စိုးရိမ်ပူဇေားခြင်း ငိုကြွေးခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးတွေကို အလိုမရှိဘဲ ခံစားနေကြရမယ်။ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များမှာတော့ အဲဒီဘဝနှောင်ကြိုးကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်ပယ်ပြီး ဖြစ်နေတယ်။ ဘဝ နှောင်ကြိုးမရှိတော့ ဘဝဆင်းရတွေမှ လွတ်မြောက်ပြီး နိဗ္ဗာန် ရောက်ရမယ်၊ ဒါကြောင့် ဘဝနှောင်ကြိုးမရှိတော့ဘူးဆိုတာဟာ အင်မတန် မြင့်မြတ်လှပပါတယ်။ အဲဒီလို ဘဝနှောင်ကြိုးကင်း တယ်ဆိုတာကလည်း အမှန် အတိုင်းသိပြီး လွတ်မြောက်ပါမှ ပြီးစီးတယ်။ ဒါကြောင့်... .

မှန်စွာသိ၍ လွတ်မြောက်နေပြီ

သမ္မာဓညာပိမှတွော-မှန်စွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပါပြီ-တဲ့။ သခါရဆင်းရဲပြိုမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အမှန်အတိုင်း အပြည့်အစုံသိပြီးမှ လွတ်မြောက်တယ်။ သောတာပန်လည်း နိဗ္ဗာန်ကိုသိပြီး သောတာ ပတ္တိဖိုလ်ဖြင့် လွတ်မြောက်တယ်။ အဲဒါကတော့ အပါယ်လေးပါး ဆိုင်ရာ ကိုလေသာကံတွေနဲ့ ခုနစ်ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီး ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကိုလေသာကံတွေမှသာ လွတ်မြောက်တယ်။ ခုနစ်ဘဝ အထိ သုဂ္ဂတိ၌ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကိုလေသာနဲ့ ကံတွေမှာတော့ မလွတ် မြောက်သေးဘူး။ သကဒါဂါမ်မှာလည်း J-ဘဝအထိ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့

ကိုလေသာကံတွေမှ မလွှတ်မြှောက်သေးဘူး။ အနာဂတ်မှာလည်း
ကာမဘဝဆိုင်ရာ ကိုလေသာနဲ့ ကံတွေမှ လွှတ်မြှောက်ပေမယ့်
ရွှေပဘဝ အရွှေပဘဝမှာ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကိုလေသာနဲ့ ကံတွေမှတော့
မလွှတ်မြှောက်သေးဘူး။ ရဟန္တာမှာတော့ ဘဝသစ်ဖြစ်စေနိုင်တဲ့
ကိုလေသာတွေ ကံတွေအားလုံးမှ လွှတ်မြှောက်တယ်။ ဒါကြောင့်
သမ္မဒေသာဝိမှတွေဘာ မှန်စွာသိရှု အပြည့်အစုံ လွှတ်မြှောက်ပါပြီ-
လို့လည်း ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပုဒ်တွေကို ချီးကျူးပြဆိုပါတယ်။

ကူးကြော်ပါးရှိနေလို့ သုခ ဓရက္ခ ခံစားရတယ်

တသု- အာသဝေါ ကိုလေသာခပ်သိမ်း ကုန်းပြီးပေပြီ
စသည်ဖြင့် ချီးကျူးအပ်သော ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ၊ ပဋိ ပြုယာနိ-
မျက်စီ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှော့၊ ကိုယ်အကြည်ဟု ဆိုအပ်သော
ကူး ငါးပါးတို့သည်၊ တို့အား တည်လျက်ရှိကုန်သေးသည်
သာတည်း။ အဲဒီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သစ္တာန်မှာ မျက်စီကလည်း
သူများလိုပဲ ကြည်လျက်ရှိနေတယ်။ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှော့
ဆိုတာကလည်း ကြည်လျက် ကောင်းလျက်ရှိနေတယ်၊ ကိုယ်အကြည်
ဆိုတာကလည်း သူများလိုပဲ ကောင်းလျက်ရှိနေတယ်၊ ရဟန္တာမှာ
ကိုလေသာ မဖြစ်နိုင်တာ ကင်းတာလောက်ပဲထူးတယ်၊ မျက်စီ
အကြည် အစရှိတဲ့ ရုပ်တွေကတော့ ပုထုလ်အဖြစ်-အနာဂတ်အဖြစ်
ကလိုပဲ ရှိမြှို့နေပါတယ်တဲ့။

ယေသံ-မျက်စီအကြည်စသော ယင်းကူး ငါးပါးတို့၏၏
အဝိယာတွော့-မပျက်စီးခြင်းကြောင့်၊ မနာပါ မနာပါ- အကောင်း

အဆိုးအာရုံကို၊ ပစ္စနဘောတီ-မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း စသည်ဖြင့်
သုံးဆောင်ရသော၏။ ရဟန္တာမှာ မျက်စိကလည်း ရှိမြှုရှိနေတဲ့
အတွက် အကောင်းအဆိုးမြင်စရာ အဆင်းကိုလည်း သူများလိုပင်
မြင်တယ်။ နားရှိနေတဲ့အတွက် အသံအမျိုးမျိုးကို ကြားတယ်။
နှာခေါင်းရှိနေတဲ့အတွက် အနဲ့အမျိုးမျိုးကို နဲ့သိတယ်၊ လျှာရှိနေတဲ့
အတွက် ဆွမ်းခဲဘွယ်များကို သုံးဆောင်ပြီး အရသာ အကောင်း
အဆိုးကို သိတယ်၊ ကိုယ်အကြည်ရုပ်ကလည်း ရှိမြှုရှိနေတဲ့အတွက်
တွေ့ထိစရာ အကောင်း အဆိုးတွေကို တွေ့ထိပြီး သိတယ်၊
အာရုံငါးပါး အကောင်းအဆိုး တွေကို ရဟန္တာကလည်း သူများလို
ပင် သိတာပါပဲတဲ့။ နောက်ပြီးတော့ . . .

သုခ ဓာက္ခ-ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို၊ ပဋိသံဝေဒေတီ-ခံစား
၏။ ရဟန္တာမှာ ဝေဒနာကလည်း ရှိနေတဲ့အတွက် အဲဒီအာရုံ
ငါးပါးကို သိပြီး ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရပါတယ်တဲ့။ ဒါပေမယ့်
ဒေါသ ကိုလေသာ မရှိတဲ့အတွက် စိတ်ဆင်းရဲကိုတော့ မခံစားရဘူး၊
ကိုယ်ဆင်းရဲကတော့ ရဟန္တာမှာလည်း ရှိတာပဲ၊ အပူနဲ့အအေးနဲ့
တွေ့ထိရတဲ့အခါ နေမကောင်း ထိုင်မသာ ဖြစ်တဲ့အခါ အတွေ့ဆိုး
အာရုံတစ်မျိုးမျိုးနဲ့ တွေ့ထိရတဲ့အခါစသည်မှာ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဓာက္ခ
ဝေဒနာကတော့ ဖြစ်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် နှလုံးမသာမှာ စိတ်ဆင်းရဲ
ကတော့ မဖြစ်ဘူး။ ဘယ်လိုကောင်းတဲ့အာရုံကို မြင်ရ၊ ကြားရ၊
နဲ့ရ၊ စားသိရ၊ ထိသိရပေမယ့် နှစ်သက်သာယာမှုကတော့ မဖြစ်
တော့ဘူး။ အဲဒီလို အကောင်းအဆိုး အာရုံတွေနှင့်စပ်ပြီး လောဘ

လည်း မဖြစ်ဘူး။ ဒေါသလည်း မဖြစ်ဘူး။ မောဟလည်း မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့်... .

ရာဂ စသည် မဖြစ်ခြင်း-ဌိမ်းခြင်းဟာ သူပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်ပဲ

တ သေ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာနှင့်၊ ယော ရာဂကွေယော- အကြောင်နှစ်သက်တပ်စွဲမှု ရာဂ၏ ကုန်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း ဌိမ်းခြင်းသည်။ ယော ဒေါသကွေယော၊ အကြောင် ဒေါသ၏ ကုန်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း ဌိမ်းခြင်းသည်။ ယော မောဟကွေ ယော- အကြောင် မောဟ၏ ကုန်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း ဌိမ်းခြင်းသည်။ အထူး-ရှိ၏။ အထူး၊ ရဟန္တာ၏ သန္တာနှင့် မြင်သိမှုစသည် ရှိပါလျက် ဤရာဂ ဒေါသမောဟ၏ ကုန်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း ဌိမ်းခြင်းကို၊ သ ဥပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်ဓာတု- သူပါဒီ သေသ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဟူ၍၊ ဝါ- ဝါ- ခန္ဓာအကြောင်းရှိသော အဌိမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍၊ ဂုဏ်တိ- ခေါ်ဆိုအပ်၏-တဲ့။

အတိုချုပ်ဆိုလိုတာကတော့- ရဟန္တာမှာလည်း မျက်စိ စသော ကြော်ခြော်ပါးက ရှိနေတဲ့ အတွက် ပုထိုးလှု သေကွဲ- အခြားသူများလိုပင် အကောင်းအဆိုး အာရုံတွေကို မြင်ကြား တွေ့သိနေတာပဲ၊ အကောင်းအဆိုး ခံစားမှုဝေဒနာလည်း ဖြစ်တာ ပဲ။ ဒါပေမယ့် အရဟတ္တာမဂ်၏ အစွမ်းကြောင့် ရာဂ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော ကိုလေသာတွေကတော့ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တော့ဘူး ကုန်ဌိမ်းနေတယ်။ အဲဒီ ရာဂစသော ကိုလေသာ မဖြစ်နိုင်တော့ပဲ

ရာဂ ဓာတ် ဖြောင်းပြီးပြုံးဟာ သူပါဒီသသ နိဗ္ဗာန်ပဲ ◆ ၁၀၇

ပြီးတာကို နိဗ္ဗာန်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ဟာ ပရိနိဗ္ဗာန် မစ်ရသေးမီမှာ ပဋိသန္တမှ ရလာခဲ့တဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ် ခန္ဓာအကြွင်းက ရှိနေတဲ့အတွက် သူပါဒီ သေသနိဗ္ဗာန်- ခန္ဓာအကြွင်း ရှိနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်မည်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အကျိုးခန္ဓာအကြွင်း ရှိလျက် ကိုလေသာပြီးတာက သူပါဒီသသ နိဗ္ဗာန်-တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

အကျိုးခန္ဓာ အကြွင်းရှိလျက် ကိုလေသာ ပြီးတာက သူပါဒီသသ နိဗ္ဗာန်။

အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ်လည်း ရောက်ပြီးတဲ့ အခါမှုစရု ပရိနိဗ္ဗာန် မပြုရသေးမီမှာ ဒီ သူပါဒီသသနိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နေ တယ်။ ကိုလေသာပြီးတဲ့အတွက် ကိုလေသာ ဆင်းရဲမရှိတော့ဘူး။ ချမ်းသာနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခန္ဓာအကြွင်းက ရှိနေသေးတဲ့ အတွက် ရဟန္တာမှာ ခန္ဓာဝန်ကိုတော့ ပရိနိဗ္ဗာန်မပြုရသေးမီမှာ ဆောင်နေရသေးတာပဲ။ ပြဟ္မာ?ပြည်က ရဟန္တာများမှာဆုံးရင် ကမ္မာပေါင်း တစ်ထောင် နှစ်ထောင် စသည် အကြာကြီး ဆောင်နေရတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြဟ္မာ? ပြည်မှာ ကိုယ်ဆင်းရကလည်း မရှိအနိုဗာရုံတွေလည်း မရှိလို့ တော်ပါသေးရဲ့။ လူပြည်က ရဟန္တာများမှာတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲလည်း မကင်းဘူး။ အနိုဗာရုံတွေလည်း တွေ့နေရတယ်။ နေ့စဉ် ဆွမ်းကိစ္စအတွက် ကြောင့်ကြို့က် နေရတယ်။ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ရတယ်။ မျက်နှာသစ်ရ ရေခါးရတယ်။ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် နှစ်သက်သာယာမှု မရှိပါဘဲ ခုန္ဓာဝန်ကို ဆောင်နေကြရတယ်။

ဘုရားလက်ထက်တော်ကာလက အရှင်ဗာကုလမထော်
 ဆိုတာ ကျွန်းမာရေးသက်မှာ ဓတေဒဂံရတယ်၊ အနှစ်(၁၆၀)ပတ်လုံး
 ခန္ဓာဝန်ကို ဆောင်သွားတော်မူရတယ်။ လူ့ဘဝက အသက်(၈၀)
 ရဟန္တအဖြစ်နဲ့ အသက်(၈၀) ပေါင်း သက်တော်(၁၆၀)မှာ ပရီနိဗ္ဗာန်
 ပြုတော်မူရတယ်။ အဲဒီအခါကျေမှ ခန္ဓာဆင်းရဲပါ အကုန်ပြီမ်းသွား
 တယ်။ ဒါပေမယ့် ရဟန္တမှာ ဒေါသကိုလေသာ မရှိတဲ့အတွက်
 ခန္ဓာဝန်ဆောင်နေရပေမယ့် စိတ်ဆင်းရဲကတော့ မရှိပါဘူး။ မြန်
 မြန်ပရီနိဗ္ဗာန် ပြုရပါစေလို့ ဒီလို တောင့်တွေ့ပြင်းလည်း မရှိပါဘူး။
 အဲဒီလို အကြောင်းအရာတွေကို လွန်ခဲ့တဲ့သီတင်းနောက “နာသီ
 နှစ္စာမီ မရဏံ- သေခြင်းကိုလည်း အလိုမရှိပါ၊ နာသီနှစ္စာမီ
 ဂိုဏ်- အသက်ရှည် နေရခြင်းကိုလည်း အလိုမရှိပါ” စသည်ဖြင့်
 ရဟန္တအရှင်မြတ်တို့၏ မိန့်ဆီတော်မူပုံများနှင့်တကွ အကျယ်
 ဟောခဲ့ပါပြီ။ သို့သော်လည်း ပရီနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရတဲ့အခါကျေမှ ရုပ်နာမ်
 ခန္ဓာ သာဦးရ ဆင်းရများပါ အကုန်ပြီမ်းတဲ့အတွက် အဲဒီပရီနိဗ္ဗာန်
 ပြုရမည့် ကာလကိုတော့ မျှော်လင့်တော်မူတဲ့အကြောင်းကိုလည်း
 မိန့်တော်မူကြပါတယ်။

အဲဒီလို ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ ဆင်းရဲပါ ပြီမ်းတာက အနုပါဒီ
 သေသ နိဗ္ဗာန်ပဲ၊ အဲဒီကို ဒီလိုဟောတော်မူပါတယ်။

အနုပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်
 ကတမာ စ သီကွေ အနုပါဒီသေသာ
 နိဗ္ဗာနာတု။ လူ့စ သီကွေ သီကွဲ အရဟံ ဟောတီ

မီကာသဝါ ရသိတဝါ ကတကရဏီယော ဉြတိတ
ဘာရော အနပွဲသအေးဌာ ပရိဂ္ဂိုကာဘဝသံယောဇ္ဈာ
သမ္မာစညာ ဝိမုတ္ထာ။ တသု လူ၏ ဘိက္ခ၏
သမ္မာဝယ် တာနိ အနသိနှုန်းတာနိ သိတိဘဝသံနှုန်း
အယ် ရွှေတိ ဘိက္ခ၏ အနပါဒီသေသ နိဗ္ဗာနဓာတု။
(လူတိဂုတ်-၂၂၁)

ဘိက္ခ၏-ရဟန်းတို့၊ အနပါဒီသေသ နိဗ္ဗာနဓာတု-
ခန္ဓာအကြောင်းမရှိသော အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်သည်။ ကတမာ စ-
အဘယ်ပါနည်း၊ ဘိက္ခ၏-ရဟန်းတို့၊ လူမှု-ကြုံသာသနာတော်၌
ဘိက္ခု- ရဟန်းသည်၊ အရဟု- အရှိအသော၊ အပူဇော်ခံထိုက်သော
ရဟန္တာသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပေါ်။ မီကာသဝါ-အသဝါ
ကိုလေသာခံသိမ်း ကုန်ဖြောင်းလေပြီ၊ ရသိတဝါ-အကျင့်မြတ်ကို
အပြည့်အစုံ ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်ပေါ်။ ကတကရဏီယော-
ပြုကျင့်သင့်သမ္မာကို ပြုကျင့်ပြီးဖြစ်ပေါ်။ ဉြတိတဘာရော-
လေးလံသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး များကိုလည်း ချထားပြီးဖြစ်ပေါ်။
အနပွဲသအေးဌာ-အရဟတ္ထဖိုလ် ဟူသော မိမိ၏အကျိုးအစစ်ကို
လည်း ရောက်ပြီးရပြီးဖြစ်ပေါ်။ ပရိဂ္ဂိုက ဘဝသံယောဇ္ဈာ-
ကုန်ပြီးသော ဘဝန္တာင်ကြီးရှိပေါ်။ ဝါ-ဘဝန္တာင်ကြီးလည်း
ကုန်ဆုံးက်င်းကွာလေပြီး သမ္မာစညာ ဝိမုတ္ထာ-မှန်စွာသိ၍
အပြည့်အစုံလွတ်မြောက်ပေပြီး (ဒီထိအောင် ပြဆိုချက်ကတော့
ရှုနားကပြားတဲ့ ပါဋ္ဌာနက်အမိပါယ်နဲ့ အတူတူပါပဲ။ အတိုချုပ်

အားဖြင့်တော့ အာသဝါ ကိုလေသာကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာဖြစ်
နေပါပြီလို့၊ ဆိုလိုပါတယ်၊ ထူးတာကတော့) တသု- ထိုရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာနှင့်၊ သဗ္ဗွေဝေဇယ်တာနှိ-အလုံးစုံသော ခံစားမှု
ဝေဒနာတို့သည်၊ အနာသိန္ဒြတာနှိ-မနှစ်သက်အပ် လက်မခံ အပ်
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-နှစ်သက်သာယာလျက် သိမ်းပိုက်စွဲလမ်းမှု
ကင်းသောကြောင့်၊ ကြောင်း-ကြောင်းများကြပောက်လတ်ရှိဘဝှုပင်၊
သိတိ ဘဝိသုန္တိ- အေးပြိုးသွားကြပောက်လတဲ့။

ထိုရဟန္တာက ခံစားမှု ဝေဒနာအားလုံးဟာ မျက်မောက်
ဘဝမှာပဲ အေးပြိုးသွားကြလိမ့်မယ်တဲ့၊ ဒါက ပါဋ္ဌအသုံးအနှစ်း
အထူးပဲ၊ မြန်မာအသုံးနဲ့ မတူဘူး၊ ဆိုလိုတာကတော့ ဝေဒနာဟာ
ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ဆက်ပြီးမဖြစ်တော့ပဲ မျက်မောက်ဘဝတွင်
ပဲ ချုပ်ပြိုးပြတ်ခဲသွားကြလိမ့်မယ်လို့၊ ဆိုလိုတာပါပဲ။ မီးစာကုန်
ဆီခန်းတဲ့အခါ မီးတောက်ကလေးဟာ ထိုနေရာတွင်ပဲ ပြိုးပောက်
သွားသလိုပင် အေးပြိုးသွားကြလိမ့်မယ်လို့၊ တင်စားပြီး ပြောဆို
တာပါပဲ။ ဘာကြောင့် ဒီလို အေးပြိုးရသလဲဆိုတော့ အနာသိန္ဒြိ
တာနှိ- အဲဒီဝေဒနာတွေကို နှစ်သက်သာယာပြီး လက်ခံမထားလို့
ပါပဲတဲ့။ ပုထုဇှုပုဂ္ဂိုလ် သေကွပုပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ မိမိတို့သန္တာန်
မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ဝေဒနာတွေကို နှစ်သက်သာယာနေကြတယ်၊ လက်ခံထားကြတယ်။ အဲဒီဝေဒနာတွေ ဆက်လက်ပြီး ဖြစ်နေစေ
လိုကြတယ်၊ စွဲလမ်းနေကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုလေသာ မကင်းသေး
တဲ့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ နောက်ဆုံးစုတိစိတ်ဖြင့် လက်ရှိဘဝမှ သေဆုံး
သွားပေမယ့် ပဋိသေ့ ဝေဒနာမှုစဉ် ဝေဒနာတွေ မပြတ်ဆက်ပြီး

ဖြစ်သွားပြန်တာပဲ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ခံစားမှု ဝေဒနာတွေကို နှစ် သက်သာယာခြင်း မရှိဘူး။ အဲဒီဝေဒနာတွေကို လက်ခံစွဲလမ်းခြင်း မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိဖြင့် လက်ရှိဝေဒနာ ချုပ်ဆုံး သွားတဲ့အခါမှာ ဘဝသစ်ဝေဒနာ ဆက်ပြီးမဖြစ်တော့ဘူး၊ အဲပြီးတိုင် ချုပ်ပြုမေးသွားတယ်။ ဒါကြောင့် တဿ-ထိရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာနှင့် သွေးဝေးယိတာနို-ခံစားမှုဝေဒနာအားလုံးတို့သည်၊ အနုဘိန္ဒိ တာနို-မနှစ်သက် လက်မခံအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဉာဏ်-ဉာဏ်မျက် မောက် လက်ရှိဘဝါးပင်လျှင်၊ သီတီဘဝိသန္တာ-အေးပြိုမ်းသွားကြ ပေလတဲ့လို့၊ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒီစကားထဲမှာ ဝေဒနာတွေ အားလုံးအေးပြိုမ်းကြမယ ဆိုတာက ဝေဒနာကို ခေါင်းတပ်ပြီးဟောတဲ့ စကားတော်ပါပဲ။ အပြည့်အစုံအားဖြင့် ဆိုရင်တော့ ဝေဒနာမဖြစ်ရင် ဝေဒနာနဲ့ ယုဉ်ဘက်ဖြစ်ကြတဲ့ သညာ သီရိရ ဝိညာဏ်ဆိုတဲ့ အခြား နာမ် ခန္ဓာတွေလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ နာမ် ခန္ဓာတိ၏တည်ရာ ရုပ်ခန္ဓာ ရုပ်တရားတွေလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ခန္ဓာ ငါးပါးလုံး အသစ်မဖြစ်လာတော့ဘဲ ပြတ်ခဲ့ချုပ်ပြိုမ်းသွားတယ်လို့ပဲ အပြည့်အစုံအားဖြင့် ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလို့ ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်၌ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ အသစ်မဖြစ်လာတော့ဘဲ ချုပ်ပြိုမ်း သွားတာဟာ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ပဲ။ ဒါကြောင့်...

ဘိက္ခ ဝေ-ရဟန်းတို့၊ အယ်-နှစ်သက်လက်ခံခြင်း မရှိသဖြင့် ဝေဒနာအားလုံးတို့ ယခုမျက်မောက်ဘဝါးပင် အေးပြိုမ်းခြင်းဟူသော ဉာဏ်သဘောကို၊ အနုပါဒီသေသာ

နိမ္ဒာနဓာတု- အနုပါဒီသေသ နိမ္ဒာနဓာတ်ဟူ၍၊ ဝါ-ခန္ဓာအကြံး
မရှိသော အငြိမ်းဓာတ်ဟူ၍၊ ဂုဇ္ဇတိ-ခေါ်ဆိုအပ်ပေသည်-လို့。
နိဂုံးချုပ်ပြီး ဟောတော်မူပါတယ်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ ရွှေးကံကြောင့် ပဋိသန္တာမှ
စပြီး ဖြစ်လာခဲ့တဲ့ ဝိပါက်ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေဟာ ပရိနိမ္ဒာန်စုတိ
စိတ်အထိ မဖြတ်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီ ဝိပါက်ခန္ဓာအကြံးတွေ
မပြတ်ခဲ့ဘဲ ရှိနေသေးတဲ့အတွက် ကိုလေသာငြိမ်းတာကို သူပါဒီ
သေသနိမ္ဒာန် လို့ဆိုတယ်။ ပရိနိမ္ဒာန်စုတိမှ နောက်၌ ဝိပါက်ခန္ဓာ
အသစ်လည်း မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘူး။ ကိုလေသာရော ဝိပါက်
ခန္ဓာပါ အကုန်ငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒီလိုငြိမ်းတာဟာလည်း
အရဟတ္တာမင် ခဏာကပဲ ပြီးစီးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပရိနိမ္ဒာန်
စုတိ၏ နောက်ကာလကျမှ လက်ရှိ ခန္ဓာအကြံးပါကင်းငြိမ်းပြီး
ထင်ရှားလို့ ပရိနိမ္ဒာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ငြိမ်းတာကို အနုပါဒီ
သေသနိမ္ဒာန်လို့ ဟောတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် “အကျိုးခန္ဓာ
အကြံးပါငြိမ်းတာကို အနုပါဒီ သေသနိမ္ဒာန်”လို့ မှတ်ကြရမယ်။
အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

**အကျိုးခန္ဓာ အကြံးပါ ငြိမ်းတာက အနုပါဒီသေသ
နိမ္ဒာန်။**

သူပါဒီသေသနိမ္ဒာန်၊ အနုပါဒီသေသနိမ္ဒာန် အကြောင်း
များကို နားလည်လောက်ပါပြီ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကူတိဝါတ်ပါဉ္ဇာ
တော်မှာ ဂါထာများနှင့်လည်း ဟောထားသေးတယ်။ အဲဒီဂါထာများ
ထဲမှာ အထူးမှတ်စရာလည်းပါတယ်။ ကြည်ညိုဖွယ်လည်း

အထူမှတ်ဖွယ်ကောင်သည့် ဂါထာ ဂုပ္ဓမ

◆ ၁၁၃

ကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီဂါထာများကိုလည်း ခွဲတြုပြုး
ဟောဦးမယ်။

အထူမှတ်ဖွယ်ကောင်သည့် ဂါထာ ဂုပ္ဓမ

ဒုဝေ ကူးမာ စက္ခဗ္ဗမတာ ပကာသီတာ၊
နိဗ္ဗာနာတု အနိသီတေန တာဒီနာ။
မကာ ဟိ ေတု ကူးမ ဒီငြေမြို့ကာ၊
သဉာပါမီသေသာ ဘဝနေတ္တိသံဪယာ။
အနုပါမီသေသာ ပန သမွရာယိကာ၊
ယမှိ နိရုဇ္ဍနီ ဘဝါနီ သဗ္ဗသော။
ယေ ဇတအညာယ ပဒ် အသခံတံဃး
ပိမုတ္တိတ္တာ ဘဝ နေတ္တိသံဪယာ။
တေ မွေသာရာ မိဂမာ ခယေ ရတာ၊
ပဲသု တေ သဗ္ဗဘဝါနီ တာဒီနော။

အနိသီတေန-တဏ္ဍာဒီဋီ အမိုက်းတော်မူသည်ဖြစ်၍၊
တာဒီနာ-အကောင်းအဆိုး အာရုံနှစ်ခုကို အတူပြု၍ ရှုနိုင်သည့်
တာဒီဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုတော်မူသော စက္ခဗ္ဗမတာ-ဉာဏ်အမြင် မျက်စိ
ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒုဝေ-နှစ်ပါးကုန်သော ကူးမာ
နိဗ္ဗာနာတု-ကြိုအငြိမ်းေတု နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ ပကာသီတာ-အထင်
အရှား ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်၏၊ တာသု-တို့နှစ်ပါးတို့တွင်။

၁၁၄ ◆

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

သူပါဒီသေသာ-ခန္ဓာအကြွင်းရှိသေသာ ဒကာ ဓာတု-တစ်ခုသေသာ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်သည်၊ ဉဲမ ဒီဇံဓမ္မကာ-ဉူမျက်မှာက်ဘဝ၌ ပြီးစီး ထင်ရှား၏။ ဘဝ နေထိုသနီယာ-ဘဝနောင်ကြီး၏ ကုန်ခြင်း ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောပေတည်း။ (အရဟတ္ထမဂ်ခကာမှုစဉ် ပြီးစီး ခဲ့သေသာ သူပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ဟာ ပရီနိဗ္ဗာန်မပြုသေးမီ မျက်မှာက်ဘဝ၌ပင် ထင်ရှားသည်။ ယင်းသည် ကိုလေသာအားလုံး၏ ဤမြိမ်းခြင်းသဘောဖြစ်၍ ဘဝသံယောဇ်ခေါ် ဘဝနောင်ကြီး၏ ကုန်ခြင်းပြတ်ခြင်း ကင်းဤမြိမ်းခြင်းသဘောလည်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုလို ပါသည်။)

အနုပါဒီသေသာ ပန်-အနုပါဒီသေသာ နိဗ္ဗာန်သည်ကား၊ သမ္မရာယိကာ-ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ပြီးစီးထင်ရှားပေ၏။ (သမ္မရာယိကာ-ဆိုတဲ့ပုဒ်ကို အခြားနေရာများမှာတော့ “နောင်တမလွန်ဘဝ၌ ပြီးသည်-ဖြစ်သည်”လို့ အနက်ပြန်ရတယ်။ ဒီနေရာများတော့ ရဟန္တာမှ နောင်ဘဝမရှိတဲ့ အတွက် အဲဒီ အနက်မျိုး ပြန်လို့ မလျှော်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ပြီးစီးထင်ရှားပေ၏-လို့ ပြန်ပါတယ်။ ဂိပါက်ခန္ဓာ အကြွင်းပါ မရှိတော့ပဲ အကုန်လုံးဤမြိမ်းတဲ့ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ကတော့ ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိစိတ်ချုပ်သည့် နောက်ကာလကျမှ ပြီးစီးထင်ရှားပါတယ်-တဲ့)၊ ယမြှု-ယင်း အနုပါဒီသေသာ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်၏၊ ဘဝနှီး- ဘဝဟူသမျှတို့သည်၊ သဗ္ဗာသော-အချင်းခုပ်သိမ်း၊ နိရာဇ္ဈာဒ်-ချုပ်ဤမြိမ်းကုန်၏။

ဒီပါဉ်မှာ ချုပ်ဤမြိမ်းခြင်းသဘောမျှဖြစ်တဲ့ အနုပါဒီသေသာ

ရာဂစသည် ကုန်ခြင်းကိုပင် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုသည်

◆ ၁၁၅

နိဗ္ဗာန်ကိုပင် “ယမိ-ယင်းနိဗ္ဗာန်စာတိ၌ ချုပ်ဖြမ်းကြတယ” လို့၊ ချုပ်ဖြမ်းရာငွာနအဖြစ်နဲ့ ဆိုထားတာကို ပါဉိပညာရှင်တို့ အထူး သတိပြုကြရမယ်၊ ဘဝတို့၏ဖြမ်းခြင်းနှင့် အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန် ဆိုတာဟာ အရအားဖြင့် အတူတူပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် သိနားလည်လွယ် စေရန် အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ကို ဘဝတို့၏ ဖြမ်းရာငွာနအဖြစ်ဖြင့် တင်စားပြီး ဆိုတော်မူပါတယ်။ ဒီဒေသနာမှ နည်းယူပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ကလည်း လွန်ခဲ့တဲ့သိတင်းနောက (နိဗ္ဗာတိ ဝဋ္ဌဒုက္ခာ အတွေ့အကြောင်းတို့က)လို့ ဝန်ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ဖြမ်းရာအဖြစ်ဖြင့် ဝစနဇ္ဈ ပြေခဲ့ပါတယ်။ အမှန်မှာတော့ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဖြမ်းရာငွာနလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဖြမ်းကြောင်းတရားလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဖြမ်းခြင်းသဘောများသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရွှေနားတုန်းက သူပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ကို သရုပ်အားဖြင့် ပြဆိုရာမှာ (ရာဂက္ဗယော-ရာဂ၏ကုန်ခြင်း၊ ဒေါသက္ဗယော-ဒေါသ၏ကုန်ခြင်း၊ မောဟက္ဗယော-မောဟ၏ကုန်ခြင်းကိုပင်)သူပါဒီသေသန နိဗ္ဗာန်ခေါ်ကြောင်း ပြခဲ့တယ်။ သူ့အဖွင့် အငြကထားမှာလည်း ဒီလို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။

ရာဂစသည် ကုန်ခြင်းကိုပင် နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုသည်။

ရာဂက္ဗယောတိ-ရာဂက္ဗယောဟူသည်မှာ၊ ရာဂသာ-ရာဂ၏၊ ခယော-ကုန်ခြင်းတည်း၊ ဒီကာကာရော-ကုန်သောအခြင်း အရာတည်း၊ အဘာဝေါ-မရှိခြင်းတည်း၊ အစွမ်းမနှုပ်ဒေါ-စင်စစ် မဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း၊ (ဒီပုံ့ဖြင့် မရှိဆိုတာ ခေတ္တမျှ မရှိတာကို ဆိုတာမဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်တော့မှ မဖြစ်ပေါ်တာကို ဆိုတယ်လို့ သိစေ

ပါတယ်။) သေသေသူရီ-ကြံးသော ဒေါသက္ကသာ မောဟက္က
သော-ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဒသ နတော့-ဤအဖွင့်နည်းကိုပင် သိအပ်၏၊
အတ္ထာဝတာ-ဤမျှဖြင့်၊ ရာဂါဒီက္ကသာ သူပါဒီသေသနိုဗာန
ဓာတုတိ- ရာဂ စသည်တိ၏ကုန်ခြင်းသည် သူပါဒီသေသနိုဗာန
ဓာတ် မည်သည်ဟု၊ ဒသခါတံ ဟောတိ-ပြတော်မူအပ်ပေသည်တဲ့။

ဒီအဋ္ဌကထာအဖွင့်မှာ ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ ကုန်ခြင်း၊
စင်စစ်မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကိုပင် သူပါဒီသေသနိုဗာနခေါ်ကြောင်း
အထင်အရှားဖွင့်ပြထားပါတယ်၊ ရာဂ စသည်တို့၏ ကုန်ရာဌာနလို
လည်း မဖွင့်ပြဘူး၊ ကုန်ကြောင်းလို့လည်း မဖွင့်ပြဘူး။ ဒါကြောင့်
ဒီပါဋ္ဌ အဋ္ဌကထာတို့နှင့်အညီ ကိုလေသာတို့၏ ကုန်ခြင်း ဤမ်းခြင်း
လုံးဝ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောကို နိုဗာနခေါ်ကြောင်း ကိန်းသေ
မှတ်ထားကြရမယ်။ ကိုလေသာတို့၏ ကုန်ရာ ဤမ်းရာ၊ ကုန်ကြောင်း
ဤမ်းကြောင်းကို နိုဗာနလို့ ပြတာတွေကိုတော့ မူချမဟုတ်ဘူး၊
တင်စားပြထားတာလို့ မှတ်ကြရမယ်။

ယော-အကြံးရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒတံ- ဤဆိုခဲ့သော
သူပါဒီသသ အနုပါဒီသေသဟု ဆို အပ်သော၊ ပဒ်
အသခိုတံ- အသခ်တနိုဗာနကို၊ အညာယ-အရဟတ္ထမဂ်ညဏ်ဖြင့်
သိကြကုန်၍၊ ဝါ-သိကြသောကြောင့်၊ ဝိမုတ္ထီတ္ထာ-လွှတ်မြောက်
သော အရဟတ္ထဖိုလ်ဖိတ် ရှိတော်မူကုန်၏၊ ဘဝနေတ္ထီသခံယာ-
ကုန်ဤမ်းပြီးသော ဘဝနောင်ကြီးရှိတော်မူကုန်၏။ ဝါ-ဘဝနောင်
ကြီးး ကင်းတော်မူကုန်၏။

အကြောင်နိဗ္ဗာန် အကျိုးနိဗ္ဗာန် မခွဲသင့်

◆ ၁၁၇

အကြောင်နိဗ္ဗာန် အကျိုးနိဗ္ဗာန် မခွဲသင့်

ဒီဂါတာပါဉ္စထဲမှာ “သူပါဒီသေသ၊ အနုပါဒီသေသဆိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို သိပြီး အရဟတ္ထဖိုလ်ကို ရောက်တော်မူကြတယ်၊ ဘဝနှောင်ကြီး ကင်းတော်မူကြတယ်” ဆိုတာကို ပါဉ္စပညာရှင်တို့ အထူးသတိပြုကြရမယ်၊ ဒီပါဉ္စတော်အရဆိုလျှင် မဂ်ဖိုလ်၏အာရုံ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာလည်း သူပါဒီသေသနိဗ္ဗာန် အနုပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန် ပင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်၊ “မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံနိဗ္ဗာန်က ကိုလေသာခန္ဓာဌဌ်မ်းကြောင်း နိဗ္ဗာန်၊ ကိုလေသာခန္ဓာဌဌ်မ်းခြင်းဆိုတဲ့ သူပါဒီသေသ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်က အကျိုးနိဗ္ဗာန်” လို့ ဒီလိုခွဲခြားရန် မသင့်တော်ပါဘူး၊ အကယ်၍ အဲဒီလိုခွဲခြားရင် “အတေသာယ-သူပါဒီသေသ၊ အနုပါဒီသေသဆိုတဲ့ ဤနိဗ္ဗာန် ကိုသိပြီး အရဟတ္ထဖိုလ်ရောက်ကြတယ်”ဆိုတဲ့ ဒီဂါတာပါဉ္စနှင့် မညီဘဲ ရှိတော့မှာပဲ။ ဒါကြောင့် “မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံဖြစ်တဲ့ ဌဌ်မူက သာမည်နိဗ္ဗာန်၊ သူပါဒီသေသ၊ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန် ဆိုတာတွေက ဂိသေသနိဗ္ဗာန်၊ အဲဒီ ဂိသေသနိဗ္ဗာန် ဂုပါးဟာလည်း မဂ်ဖိုလ် တို့၏အာရုံဖြစ်တဲ့ သာမည်အဌဌ်မ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်ထဲမှာ အတွင်းဝင် ကြတယ်”လို့ ဒီလိုသာ ယူသင့်တယ်၊ အဲဒီကို ပညာရှိမှား အထူးသတိပြုသင့်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ “နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကိုလေသာ ခန္ဓာတို့၏ဌဌ်မ်းခြင်းဆိုတဲ့ သန္တိ-လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုတယ်၊ ဌဌ်မ်းခြင်းသဘောလို့ မှတ်အပ်တယ်”ဆိုတဲ့ စကားကိုလည်း အထူးသတိပြုသင့်တယ်။

အကယ်၍ “မဂ်ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကတခြား၊

သူပါဒီသေသ အနုပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်တိုက တဗြား"လို ခွဲဗြားယူ
ပြီးလျင် "အဘယ်နိဗ္ဗာန်က သိန္တိလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံပါသလဲ"လို
စဉ်းစားကြည့်ရလိမ့်မယ်၊ သူပါဒီသေသ, အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်တို့
ကတော့ ကိုလေသာခန္ဓာတိ၏ ပြိုမ်းခြင်းသဘောဖြစ်သောကြောင့်
ကိုလေသာပြိုမ်းခြင်း ခန္ဓာပြိုမ်းခြင်းဆိုတဲ့ သိန္တိလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ
ကြောင်း ထင်ရှားနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် "မဂ်ဖိုလ်တို၏ အာရုံ
နိဗ္ဗာန်က ကိုလေသာပြိုမ်းခြင်း ခန္ဓာပြိုမ်းခြင်း စသည်ဖြင့် အထူး
မပြုဘဲ သာမန်ပြိုမ်းခြင်းသဘောမျှ ဖြစ်သည်၊ သူပါဒီသေသ,
အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်တိုက ကိုလေသာတို၏ ပြိုမ်းခြင်း, ခန္ဓာတိ၏
ပြိုမ်းခြင်းဟု အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသနိဗ္ဗာန်များ ဖြစ်ကြသည်။
တို့ဝိသေသနိဗ္ဗာန်များသည် မဂ်ဖိုလ်တို၏အာရုံဖြစ်တဲ့ သာမန်
ပြိုမ်းခြင်းသဘောထု၍ အတွင်းဝင်ကြသည်"ဟု မှတ်ကြရမယ်။
အဲဒါကို ထင်ရှားအောင် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

မဂ်ဖိုလ်တို၏အာရုံနိဗ္ဗာန်က သာမန်ပြိုမ်းခြင်းသဘော
ဖြစ်သည်။ သူပါဒီသေသ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်တိုက
ဝိသေသ နိဗ္ဗာန်များ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းဝိသေသ နိဗ္ဗာန်
တို့သည် သာမန် အပြိုမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်၌ပင် အတွင်းဝင်
ကြသည်၊ အားလုံးပင် ပြိုမ်းခြင်း သိန္တိလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ
ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ သိန္တိလက္ခဏာ အလိုအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်
တစ်ပါးတည်းသာ ဖြစ်သည်။

ဒီနေရာမှာ အရဟတ္တာမင်း ခဏ္ဍာ ကိုလေသာ ပြိုမ်းတယ
ဆိုတော့ အဲဒီမင်းက ပြိုမ်းဆဲနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုပါသလား၊ ပရီနိဗ္ဗာန်

အကြောင်နိဗ္ဗာန် အကျိုးနိဗ္ဗာန် ဖွံ့ဖြိုးသင့်

◆ ၁၁၉

စုတိမှ နောက်၌ ခန္ဓာဌဌမ်းတယ်ဆိုတော့ အနာဂတ် ခန္ဓနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုပါသလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ပစ္စပွန်ရယ် အနာဂတ်ရယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် ပြိုးတဲ့ကိုလေသာ တွေကိုက ပစ္စပွန်လည်းမဟုတ်၊ အနာဂတ်လည်းမဟုတ်၊ ကာလ သုံးပါးမှ လွှတ်တဲ့ ကာလဝိမှတ် ဖြစ်လိုပါပဲ။ အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ်ရ သေးလို့ ပုထုဇ္ဇာ သေကွပ်ရှိလိုက်၏သန္တာန်မှာ အကြောင်း ညီညွတ် တဲ့အခါ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အနုသယ ကိုလေသာဟာ ဉာဏ် ဒီ ဘင် ရောက်လျက် ဖြစ်ဆဲမဟုတ်လို့ ပစ္စပွန်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ဖြစ်ဆဲ ပရိယုံးနှင့် ကိုလေသာကိုတော့ အရိယမဂ်က မြှို့မြို့စွဲနိုင်ဘူး၊ ဘင်ခက္ခရောက်ပြီး သူ့အလိုလိုပင် ကင်းပျောက်သွားတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် ဖြစ်နိုင်တဲ့ အနုသယ ကိုလေသာဟာ စကန်ဖြစ်လတဲ့ မဟုတ်သောကြောင့် အနာဂတ် လည်း မဟုတ်ဘူး၊ အနာဂတ်ဆိုရင် သူ့အချိန်ကျတော့ စကန် ဖြစ်မှာပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအနာဂတ် ကိုလေသာကိုလည်း အရိယမဂ် က မပယ်နိုင်ဘူး။ အတိတ်မဟုတ်ကြောင်းကတော့ ထင်ရှား နေပါပြီ။ ဒါကြောင့် အကြောင်းညီညွတ်ရင် ဖြစ်နိုင်တဲ့ အနုသယ ကိုလေသာဟာ ကာလသုံးပါးမှုလွှတ်တဲ့ ကာလဝိမှတ် ကိုလေသာပဲ၊ အဲဒီ ကာလဝိမှတ် ကိုလေသာကိုသာ အရိယမဂ်ဖြင့် ပယ်နိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် “အရိယမဂ်က ပယ်လို့ ပြိုးသွားတယ်”ဆိုတဲ့ အနုသယ ကိုလေသာက ကာလသုံးပါးမှုလွှတ်တဲ့ ကာလဝိမှတ် ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ အဲဒီပြိုးခြင်းသဘောဟာလည်း ကာလသုံးပါးမှ လွှတ်တဲ့ ကာလဝိ မှတ်ပင်ဖြစ်တယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဌီမ်းခြင်းဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာတာ မဟုတ်
တဲ့အတွက် ဖြစ်ပြီးလို့လည်း မဆိုရဘူး၊ ဖြစ်ဆ ဖြစ်လတဲ့လို့လည်း
မဆိုရဘူး၊ မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် ဌီမ်းတဲ့အတွက် မဂ်ခဏာမှာ ပြီးစီး
တယ်လို့သာဆိုရတယ်။ ကိုလေသာ ဌီမ်းသွားတော့ အဲဒီကိုလေသာ
ကို မှုပြီးဖြစ်မည့် ခန္ဓာတွေဟာလည်း ဖြစ်ခွင့်မရတော့ဘဲ ဌီမ်းသွား
ကြတယ်၊ အဲဒါတွေလည်း ကာလဝိမှတ်တွေပဲ ဒါကြောင့် အနာဂတ်
ခန္ဓာဌီမ်းမှုကို အာရုံပြုသလားလို့လည်း မေးစရာ မရှိတော့ပါဘူး။
နောက်တစ်ခု အထူးသတိပြုစရာကတော့ အရိယမဂ်၏အာရုံဖြစ်တဲ့
နိဗ္ဗာန်ဟာ သာမန်ဌီမ်းမှုဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုခဲ့ပါပြီ။ ဒါကြောင့်
အရိယမဂ်ခဏ္ဍာ ရာဂြိုမ်းသည် ဒေါသဌီမ်းသည် ကိုလေသာ
ဌီမ်းသည် ခန္ဓာဌီမ်းသည် စသည်ဖြင့် အထူးပိဿာပြု၍ အာရုံပြု
သည် မဟုတ်ပေါ့။ ကိုလေသာ ကဲ ရုပ်နှစ် ခန္ဓာ သံခါရ လုံးဝက်း
ဌီမ်း ဆိတ်သုဉ်းခြင်း သဘောမျှကိုသာလျှင် အာရုံပြုပေသည်။
သို့ဖြစ်၍ ပစ္စာပွဲနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသလော၊ အနာဂတ်နိဗ္ဗာန်ကို
အာရုံပြုသလော စသည်ဖြင့် မေးဖွယ်မရှိတော့ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်
အကြောင်း ရှင်းပြောနေရတာနဲ့ ဂါထာ၏ အနက်အမိပ္ပါယ် ပြောနေ
တာ အဆက်ပြတ်သွားတယ်၊ အဲဒါ ပြန်ဆက်ကြေးစီး။

တေ-လွှတ်မြောက်သောစိတ်ရှိကြသည့် ထိုရဟန္တာတို့
သည်၊ ဓမ္မသာရမိဂမာ-တရားတို့၌ အနှစ်သာရ အကောင်း
အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော အရဟတ္ထဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို ရကြပြီးသည်ဖြစ်၍၊
ခယော်- သံခါရအားလုံး၏ ကုန်ခြင်းသဘောဖြစ်သော အနုပါဒီ
သေသ နိဗ္ဗာန်၌၊ ရတာ-မွှေ့လျှော်နှစ်ဌီက် ပျော်ပိုက်တော်မူကြ

အကြောင်နိဗ္ဗာန် အကျိုးနိဗ္ဗာန် ဖွဲ့သင့်

◆ ၁၂၁

လေကုန်၏။ တေ-ထိုရဟန္တာသခ် အရှင်မြတ်တို့သည်၊
တာဒီနော-အကောင်း အဆိုး အာရုံ ၂-မျိုးကို အတူပြု၍ ရှိနိုင်
သော တာဒီဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူကြသည်ဖြစ်၍၊ သမ္မဘဝါနီ-
အလုံးစုံသော ဘဝတို့ကို၊ ပဟံသူ-စွန်ပယ်တော်မူကြလေကုန်ပြီ။

ဥပါဒ် ဋီ ဘင်ရှိတဲ့ သဘောတရားထဲက အကောင်း
အမြတ်ဆုံးတရားဟာ အရဟတ္တဖိုလ်ပဲ၊ ဥပါဒ် ဋီ ဘင်မရှိတဲ့ ပရမတ်
တရားကတော့ အငြိမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန် တစ်ပါးတည်းသာ ရှိတယ်။
အဲဒီ အငြိမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားကတော့ သဘောတရား အားလုံး
ထဲမှာ အကောင်းအမြတ်ဆုံးပဲ၊ ဒါကြောင့် “နိဗ္ဗာန်-အငြိမ်းဓာတ်
နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရမဲ့-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ ဓမ္မ္မာ-မြတ်စွာဘူရားတို့သည်၊
ဝဒနှီးချိုးကျူးသောအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူကုန်၏”လို့ ဟော
တော်မူပါတယ်။ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်ဖြစ်တဲ့အခါ
အဲဒီအမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကိုပင် အာရုံပြုပြီး
ဖြစ်တယ်။အဲဒီအခါ မှာ သဒ္ဓရဆင်းရဲဟူသမျှတွေ အကုန်ငြိမ်းနေတဲ့
သဘောထဲကို ရောက်နေသလိုဖြစ်နေတယ်။ အလွန်ပင် အေးငြိမ်း
ချမ်းသာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန္တအရှင်မြတ်တွေဟာ နိဗ္ဗာန်
အာရုံပြုတဲ့ ဖလသမာပတ်မှ ထလာတဲ့အခါ အဲဒီနိဗ္ဗာန်အရသာ
ကောင်းလွန်းလို့ ဒီလို ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူကြပါတယ်။

သူသူခံ ဝတ နိဗ္ဗာန်၊ သမ္မဘဝါနီ ဒေသီတံ့။

အသောက် ဂိရင် ခေမဲ၊ ယတ္တ ဒုက္ခ နိရုရွှေတိ-တဲ့။

ယထွေ-အကြင် နိဗ္ဗာန်အရပ်၌ စုက္ခာ-ဆင်းရဲဟူသမျှသည်၊
နိဗ္ဗာန်-ချုပ်ငြိမ်းကင်းပလျက် ရှိပေ၏၊ အသောက်-စိုးရိမ်ဖွယ်
လည်းမရှိ-စိုးရိမ်ခြင်းလည်း မရှိသော၊ ဝိရ့အံ-ကိုလေသာမြှို့ အညစ်
အကြေးလည်းကင်းသော၊ ခေမဲ့-ဘေးခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာလည်း
ဖြစ်သော၊ သမျှသမျှခွဲသော-မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူ
အပ်သော၊ တဲ့ နိဗ္ဗာန်-ထိုနိဗ္ဗာန်သည်၊ သူသုခံဝတ်-ခြော်..
အလွန်ပင် ချမ်းသာပါပေစွာတကား-တဲ့။

အဲဒီအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အကောင်းအမြတ်ဆုံး
တရားကို ရတော်မူကြတဲ့အတွက် ရဟန်ာအရှင်မြတ်တွေဟာ
ရှုပ်နာမ် သခ္ပါရခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းတဲ့ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်နှင့်သာ
မွေ့လျှော် ပျော်ပိုက်နေကြပါတယ်တဲ့။ နောက်ပြီးတော့ ကောင်း
လည်း သခ္ပါရဆင်းရပဲ၊ မကောင်းလည်း သခ္ပါရဆင်းရပဲ၊ ဒါကြောင့်
အကောင်းအဆိုးနှစ်မျိုးလုံးကို အတူပြု၍ ရှုတော်မူနိုင်ကြ ပါတယ
တဲ့။ ဒါကြောင့် သခ္ပါရဆင်းရအစဉ်၊ သခ္ပါရဆင်းရအစုမျှသာ
ဖြစ်တဲ့ ဘဝဟူသမျှတွေကို နှစ်သက်လက်ခံခြင်းမရှိဘဲ စွဲနှင့်တော်
မူကြပါတယ်။ အဲဒီလို စွဲနှင့်တော်မူကြတဲ့အတွက် ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိမှ
နောက်ကာလျှော် ရှုပ်နာမ်ခန္ဓာ သခ္ပါရဆင်းရ အပေါင်းမျှ ဖြစ်တဲ့
ဘဝဟူသမျှ မဖြစ်လာတော့ဘဲ လုံးဝငြိမ်း အေးတော်မူကြ ပါတယ
တဲ့။ အချိန်ကုန်ပြီ တရားသိမ်းကြစို့။

အကြောင်နိဗ္ဗာန် အကျိုးနိဗ္ဗာန် ပစ္စသင့်

◆ ၁၂၃

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပထွေါး

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တကထာ၏ နိဗ္ဗာနဆိုင်ရာတရားတော်ကို ရှိသေစွာ နာယူမှတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ယခုတရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် အကောင်းမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန် တရားကို မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြုနိုင် ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တ ကထာ
နိဗ္ဗာနဆိုင်ရာတရားတော် ဒုတိယဆိုင်ပြီး။

နိဗ္ဗာနပဋိသံယဉ်တွေကတာ

နိဗ္ဗာနပည့်စီရာ ဝာဇားဓဝဆို

တရိယပိုင်း

(၁၂၂၆-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆုတ် ၈-ရက်နေ့ ဟောသည်)

တရားအနေသင့်

တော်သလင်းလပြည့်နေ့က သဒါရနှင့် နိဗ္ဗာနခဲ့ပုံက စပီး
ဟောခဲ့တယ်၊ သူပါမီသေသနှင့် အနုပါမီသေသ နိဗ္ဗာနတိုကို ခဲ့ပြ
ပြီးတော့ အနုပါမီသေသနိဗ္ဗာနဖြင့် ဘဝတိုကို စွန့်လွတ်သွား
ကြောင်းမှာ အဆုံးသတ်ခဲ့တယ်။ ဒီကနေ့ အဲဒီ အနုပါမီသေသ
နိဗ္ဗာနနှင့်စပ်ပြီး မြတ်စွာဘုရား ဥဒါန်းကျူးတဲ့ ဂါထာကစပြီး ဟောရ
မယ်။

မြတ်စွာဘုရား ကျူးရင့်သော ဥဒါန်းဂါထာတော်

ယတ္တ အာပေါစ ပထဝီ၊ တေဇာ ဝါယော န ဂါဝတီ။

န တ္ထာ သုတ္ထာ ဇေတ္ထာ အာဖိရ္ာ နပ္ပကာသတီ။

န တည္ စန္ဒိမာ ဘာတိ၊ တမော တည္ န ဝိဇ္ဇတိ။
ယဒါ စ အတ္ထနာ ဝေဒီ၊ မုန့် မောနေန ပြာဟွေကော။
အထ ရှုပါ အရှုပါ စ သူခုဂ္ဂာ ပမုစ္စတိ။(ဉာဏ်-၈၆)

ဗာဟိယဒါရှစ်ရိယဆိုတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အနုပါဒီသေသ
နိဗ္ဗာန်ဝင်စံသွားခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး မြတ်စွာဘူရား ကျူးရင့်
တော်မူတဲ့ ဉာဏ်းဂါထာတဲ့၊ ပါဌိုတတ်တဲ့သူဆိုရင် ဒီဂါထာပါဌို
ရွှေတ်သံကြားရတာနဲ့ သဒ္ဓိကြည်ညိုတဲ့စိတ်တွေ၊ စိတ်တက်ကြွေးမှု ပိတ်
တွေ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့မှာဆိုရင် ဒီပါဌိုကြွေးရွှေတ်ရင်း
အဲဒီလို သဒ္ဓိပိတ်တွေ ဖြစ်တယ်၊ အလွန်စိတ်ကြည်နဲ့ဖွယ်ကောင်းတဲ့
ဂါထာပါပဲ၊ ထပ်ပြီးရွှေတ်ပြီးမယ်။

ယည္ အာပေါစ ပထဝီ၊ တေဇာ ဝါယော န ဂါဓတိ။
ပေါ့၊ အထ ရှုပါ အရှုပါ စ သူခ ုဂ္ဂာ ပမုစ္စတိ။

ယည္- အကြောင်းနိဗ္ဗာန်အရပ်၏၊ အာပေါစ န ဂါဓတိ-
ရေဓာတ်သည်လည်း မတည်မရှိ၊ ပထဝီ-မြေဓာတ်သည်လည်း
မတည်မရှိ၊ တေဇာ ဝါယော စ-မီးဓာတ် လေဓာတ်သည်လည်း၊
န ဂါဓတိ- မတည်မရှိ။ (ရပ်ရှိတဲ့လောကမှာဆိုရင် သည္တဝါတိ၏
သန္တာန်မှာရော အပြင်ပမှာရော ပထဝီ အာပေါ တေဇာ ဝါယော
ဆိုတဲ့ ဓာတ်ကြီးလေးပါးရှိတယ်၊ ဓာတ်ကြီးလေးပါးရှိတော့ အဲဒီ
ဓာတ်ကြီးလေးပါးကို မို့ပြီးဖြစ်တဲ့ အဆင်း အသံ အစရှိသော ဥပါဒီ
ရပ်တွေလည်းရှိတာပဲ၊ ယခု ခီးကျူးနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်မှာတော့ အဲဒီဓာတ်
ကြီးလေးပါးလည်း မရှိဘူး၊ ဓာတ်ကြီးလေးပါး မရှိတော့ အဲဒီ

ဓာတ်ကြီးလေးပါးကိုမှုပြီးဖြစ်တဲ့ အခြားရုပ်တွေလည်း မရှိဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ရုပ်ရှုတဲ့လောကနှင့် နှိုင်းယဉ်ကြည့်လျှင် အလွန် ထူးဆန်းတာပဲ။) တွေ့-ထိနိဗ္ဗာန်အရပ်၍၊ သုတေသန-တောက်ပတွန်း လင်းတတ်သော ပြုဟ်နှင့် ကြယ်တာရာတို့သည်၊ နဲ့ ဇောတန္တိ- ထွန်းလင်းတောက်ပလျက် မရှိကုန်၊ အာဒီဇာဌာ-နေသည်လည်း၊ နပ္ပါယာသတိ- မထွန်းလင်းပေါ့ တွေ့-ထိနိဗ္ဗာန်အရပ်၍၊ စန့်မှာ- လသည်လည်း၊ နဲ့ ဘာတိ-မထွန်းလင်းပေါ့။ (အဲဒီနိဗ္ဗာန်မှာ ပြုဟ်တွေ နက္ခတ်ကြယ်တာရာတွေလည်း မထွန်းလင်းဘူး၊ နေနှင့်လ လည်း မထွန်းလင်းဘူးတဲ့၊ ဒီလိုဆိုရင် အမောင်အတိကျနေသလား လို့ ဆိုတော့) တွေ့- ထိနိဗ္ဗာန်အရပ်၍၊ တမော-အမောင်သည် လည်း၊ နဲ့ ဝိဇ္ဇာတိ-မရှိပေါ့။ (အမောင်လည်း မရှိဘူးတဲ့၊ သိပ်ထူးဆန်း တာပဲ၊ လောကမှာတော့ အလင်းရောင်မရှိရင် အမောင်ကျနေတာပဲ၊ နိဗ္ဗာန်မှာတော့ နဲ့ လ ပြုဟ် ကြယ်ရောင်များမရှိပေမယ့် အမောင် လည်း မရှိဘူးတဲ့။ အမှန်စင်စစ်ကတော့ ရုပ်တရားအားလုံးပင် မရှိတဲ့အတွက် အလင်းရော အမောင်ရော မရှိတာပါပဲ။)

ဒါဖြင့် အဲဒီနိဗ္ဗာန်က ဘယ်အရပ်မှာ တည်ရှိနေပါသလဲလို့ မေးစရာရှိတယ်။ ကိုလေသာနဲ့ ကံတို့ကြောင့် မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်ဟာ အရဟတ္ထမဂ်၏အစွမ်းကြောင့် ကိုလေသာနဲ့ ကံတွေ ကင်းသွားတဲ့အတွက် ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလည် အသစ်မဖြစ်ပေါ်တော့ဘဲ ပြီမ်းသွားတယ်။ အဲဒီလို ပြီမ်းခြင်းကိုပင် နိဗ္ဗာန်လို့ခေါ်ကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်ပြောခဲ့ပါပြီ။ အဲဒီတော့ အဲဒီလို ရုပ်နာမ်အစဉ် မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ပြီမ်းခြင်းဟာ ဘယ်အရပ်မှာ

မူ တည်နေတယ်လို မဆိုနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် သုတ်တစ်ခုမှာ တည်ရာ
မရှိဘူးလို ဟောထားတာလည်းရှိပါတယ်။ သုတ်တစ်ခုမှာတော့
တစ်လံမျှလောက်သော ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာပင် သစ္စာလေးပါးကို
ပည်ဟောကြားကြောင်း ပြဆိုထားတယ်၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာ
မှာတော့ ဗဟိုဒ္ဓတရားမည်ကြောင်း ဟောထားတယ်။ အဲဒါတွေကို
နောက်ကျမှ ရှင်းပြီးဟောရမယ်။ ယခု ဥဒါန်းဂါထာကိုပဲ ဆက်ပြီး
ဟောဦးမယ်။

ယဒါ စ-အကြောင်အခါ၌မူ မှနို-သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
မောနေနှ-အရဟတ္ထမဂ်အသိဉာဏ်ဖြင့်၊ တံ-ထိနိဗ္ဗာန်ကို၊ အတ္ထနာ
အဝေဒီ-ကိုယ်တိုင်ပင် သိလေ၏၊ (ဂိုဒီတွာ- သိပြီး၍)
ဗြာဟွော-မကောင်းမူကို အပပြုပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်လေ၏၊
အထ-ထိသို့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသောအခါ၌၊ ရူပါ-ရုပ်မှုလည်းကောင်း၊
အရူပါစ- နာမ်မှုလည်းကောင်း၊ သူခရုကွာ-ချမ်းသာဆင်းရဲ
ဟုဆိုအပ်သော သီရဒုကွာအပေါင်းမှုလည်းကောင်း၊ ပမုစ္စတိ-
လုံးဝလွှတ်မြောက် လေတော့သတည်း။

ဓာတ်လေးပါးမရှိ၊ ရုပ်မရှိ၊ အလင်းအမောင်မရှိဆိုတဲ့
နိဗ္ဗာန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်သိပြီး၍ မကောင်းမူက်းပြီးသော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလု၌ ရုပ်ရှိတဲ့ ကာမ
ဘဝ ရွှေပဘဝ ပဋိသန္ဓာမှုလည်း လွှတ်မြောက်တယ်၊ နာမ်သာရှိတဲ့
အရှေ့ပဘဝ ပဋိသန္ဓာမှုလည်း လွှတ်မြောက်တယ်၊ ချမ်းသာတယ်
ဆင်းရဲတယ်လို သတ္တဝါများက ထင်ရတဲ့ သီရဆင်းရဲဟူသမျှမှ
လည်း လွှတ်မြောက်တယ်။ ဗဟိုယဒါရှုစီရိယဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ

ရဟန္တာဖြစ်ပြီး အဲဒီဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်သွားပြီလို့
ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဗာဟိယအကြောင်းကိုလည်း ပြောဦးမှ
ရှင်းလင်းစွာ သဘောပေါက်နှင့်မယ်၊ ဒါကြောင့် ဗာဟိယအကြောင်း
ကိုလည်း အကျဉ်းချုပ်ပြောဦးမယ်။

ဗာဟိယ ဒါရရီရိယာ ဝဏ္ဏ

မြတ်စွာဘူရားလက်ထက်တော်ကာလက (ဝဏ္ဏခကြောင်း
အစကတော့ ဘူရားမပွင့်မိုက ဖြစ်ဖွယ်ရှိပါတယ်) အဲဒီတုန်းက
ဓဟိယတိုင်းသားဖြစ်လို့ ဗာဟိယမည်တဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ
ပင်လယ်ကူးသဘော်ဖြင့် ပင်လယ်ကိုကူးပြီး ကုန်အရောင်းအဝယ်
လုပ်သတဲ့၊ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်အောင်မြင်ပြီး ရှစ်ကြိမ်မြောက်ကျတော့
လေမှန်တိုင်းမိပြီး သဘော်ပျက်တယ်၊ အခြားသဘော်သား ခရီး
သည် တွေကတော့ အားလုံးသေကုန်ရှာကြတယ်၊ ဗာဟိယကတော့
သဘော်ပျက်မှ ပျဉ်ချုပ်ကလေးတစ်ခုကို တွယ်ကပ်နေရင်း လိုင်း
အဟုန်ကြောင့် သူပွဲရက သဘော်ဆိုင်ကမ်း စရောက်လာတယ်၊
အဝတ်ကတော့ ပင်လယ်ထဲ ကျွေတျေရစ်ခဲ့တယ်၊ ဒါကြောင့် ရှုက်
တာနဲ့ အမြင်မတော်တဲ့ ကိုယ်အဂါးတွေ လုံခြုံအောင် လျှော့မျှင်ဖြင့်
တုတ်ချောင်းကလေးတွေကိုခက်ပြီး ခါးမှာဝတ်တယ်။ နတ်စင်တစ်ခု
က ခွက်တစ်ခုကိုယူပြီး သူပွဲရက ရွာထဲလှည့်ပြီး ထမင်းတောင်း
တယ်။ တုတ်ချောင်းစီးထားတဲ့ အဝတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး
လူအများက သူ့ကို ရဟန္တာလို့ ထင်မှတ်ကြတယ်၊ စားဖွယ်တွေကို
ပေးလှုံးကြတယ်၊ အဝတ်အထည်တွေကိုလည်း ပေးလှုံးကြတယ်။

ဒါပေမယ့် ဗာဟိယက အဝတ်အထည်ကို လက်ခံပြီး ဝတ်လိုက်ရင် သူ့ဂုဏ်ပျက်သွားမှာ စိုးရိမ်လို အဝတ်အထည်ကိုတော့ လက်မခံဘူး၊ တုတ်ချောင်းစီး အဝတ်နဲ့သာနေတယ်၊ အဲဒီတော့မှ သူ့ကို လူတွေက ရဟန္တာလို သာပြီးအထင်ကြီးလာကြောက်တယ်။ ဒါရိစီရခေါ်-တုတ်ချောင်းစီး အဝတ်ကိုသာ သုံးဆောင်တဲ့အတွက် သူ့ကို ဒါရိစီရိယ ဆိုတဲ့ အမည်သစ်တစ်ခုနဲ့လည်း ဂုဏ်ပြုပြီးခေါ်ကြောက်တယ်။ အများက ရဟန္တာလို အပြောများလာတော့ ဗာဟိယ ဒါရိစီရိယ ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ ရဟန္တာလို ထင်လာသတဲ့။ လူဆိုတာ သူများက အပြောများရင် မဟုတ်တာပေမယ့် အဟုတ်လိုပဲ ထင်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို ထင်တတ်ပုံကို ဟိတောပဒေသမှထုတ်ပြီး ဝမ္မာကသုတ် တရားတော်ထဲမှာ ပြထားပြီး ရှိပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ ကသာပမြှတ်စွာဘုရား သာသနာတော် နောက်ပိုင်းကာလတုန်းက တောင်ကလပ်တစ်ခုပေါ်တက်ပြီး သက် စွန်ကြီးပမ်း တရားအားထုတ်ကြတဲ့ ရဟန်းခုနစ်ပါးထဲက အနာဂတ်ဖြစ်နေတဲ့ ပြဟ္မာကြီးက ဗာဟိယ ဒါရိစီရိယ လမ်းမှားလိုက်နေတာ ကိုမြင်ရလို သူ့ထံလာပြီး ဉာဏ်ဒေးပါတယ်။ ပေးပုံကတော့ “ဗာဟိယ သင်ဟာ ကသာပဘုရား သာသနာတော်အတွင်းက တောင်ကလပ်ပေါ်တက်ပြီး တရားအားထုတ်တဲ့ ရဟန်းခုနစ်ပါး ထဲမှာ အပါအဝင် တစ်ပါးဖြစ်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီတုန်းက သယူမထောင် ကြီးဟာ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ငါက အနာဂတ်ဖြစ်ပြီး ပြဟ္မာဘုရားကောက်နေတယ်၊ သင်ဟာ ဟိုတုန်းက ရဟန္တာမထောင်က လျှော့ ဆွမ်းကိုတောင် လက်မခံဘဲ အစာအဝတ်ခံပြီး တရားအား

ထုတ်ခဲ့တယ်၊ ယခုတော့ သင်ဟာ ရဟန္တာမဟုတ်ဘဲ ရဟန္တာဟန် ဆောင်ပြီး မစင်ကြယ်တဲ့ လာသ်လာဘဂုဏ်တွေကို သာယာနေတယ်၊ သင်ဟာ ရဟန္တာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်း အကျင့်လည်း သင့်မှာ မရှိဘူး”လို့ ခြုံဝါဒပေးပါတယ်။

အဲဒီတော့မှ ဗာဟိယဟာ အယူအကျင့်မှားနေကြောင်း သတိရပြီး သံဝေဂြိုင်တယ်၊ ဒါဖြင့် ယခုအခါမှာ ရဟန္တာအစစ် ဆိုတာ ရှိပါသလားလို့ မေးတယ်။ ပြဟွာက ရှိတဲ့အကြောင်း ပြောတယ်။ အဘယ်အရပ်မှာ ရှိပါသလဲဆိုတော့ သူပွဲရက သဘော ဆိပ်အရပ်မှ အရှေ့မြောက်အရပ်၌ ကောသလတိုင်း သာဝတ္ထီမြို့၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဓုဒမြို့စွာဘုရားရှိတဲ့အကြောင်း၊ အဲဒီ ဓုဒမြို့စွာဟာ အရဟံ ခေါ်တဲ့ ရဟန္တာအစစ်လည်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ရဟန္တာ ဖြစ်စေရန်အတွက်လည်း ဟောပြောနေကြောင်းများကို ပြဟွာက ပြောကြားတယ်။

အဲဒီတော့ ဗာဟိယဟာ ဘုဘာမြို့နယ်မြောက်ဖက် သူပွဲရက အရပ်မှ ယူဇာ ၁၂၀-ဝေးတဲ့ သာဝတ္ထီသို့ သမွှတ္တာ-အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌၊ ကေရတ္ထိဝါသန-တစ်ညွှန်များသောနေခြင်း ဖြင့် အရောက်သွားပါတယ်တဲ့။

ဒီနေရာမှာ သမွှတ္တာ ကေရတ္ထိဝါသန-တစ်ညွှန်တည်း ဖြင့် အရောက်သွားတယ်လို့ ဥဒါန်းအငွေကထာ ဓမ္မပဒအငွေကထာ များက ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ “မကရတ္ထိယာဝ ကေရတ္တာနေဝ-အရတစ်ညွှန်တည်းဖြင့် သာလျှင်”လို့ မဆိုဘဲ

“အက ရတ္ထိပါသေန-တစ်ညွှန့်မျှ နေခြင်းဖြင့်”လို ဆိုထားတာက တစ်ကြောင်း၊ “သမ္မတ-အလုံးစုံသောအရပ်တို့၏(နေခြင်း)”လို ဆိုထားတာကလည်း တစ်ကြောင်း၊ ဒီအကြောင်း ၂-ပါးကို ထောက်ဆပြီးတော့ “တစ်နေ့ခရီးဖြင့် ရောက်ရာ ရောက်ရာ အရပ်တိုင်းမှာ တစ်ည် တစ်ညွှန့်သာ နားနေတယ်၊ ၂-ညတောင် နားမနေဘူး၊ အဲဒီလို တစ်ည် တစ်ညွှန့်သာ နားပြီး အရေးတြဲး အလျင်အမြန် သွားတယ်” လိုသာ သဘောကျပါတယ်။ အဲဒီအနက် ဟာ သဒ္ဓယူလို အထွေထွေလုတ္ထိ ၂-မျိုးလုံးရှိ၍ သင့်လျဉ်ပါတယ်။

တစ်ညွှန့်ပြင့် ယူဇာ ၁၂၀ ခရီးကိုသွားတယ် ဆိုရင်တော့ လူ့ပကတိအစွမ်းဖြင့် မသွားနိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နတ်တန်ခိုး ဘုရားတန်ခိုး အကူအညီတွေ လိုလာပါတယ်။ အဲဒီလို တစ်ညွှန့်ပြင့် ရောက်တဲ့အတွက် အကျိုးထူးလည်း ပြစ်ရာမရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် ရောက်ရာ ရောက်ရာမှာ တစ်ညွှန့်မျှသာနေပြီး အလျင်အမြန်သွားတယ်ဆိုရင် အရေးတြဲး ဂရုတစိုက်သွားတယ် ဆိုတဲ့အနက်လည်း ပြည့်စုံလောက်ပါတယ်။ သံယုတ် အငြကထာ တတိယတဲ့ စုန္တသုတ် အဖွင့် အငြကထာမှာတော့ အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားပါတယ်။

အထ ခေါ-မြတ်စွာဘူးရားထံမှ ပရီနိုဗာန်ပြုရန် ခွင့်ပန်ပြီး၍ ကြွေသွားသောထိအခါ၌ အာယသွား သာရိပုတ္တာ-အရှင်သာရိပုတ္တာသည်၊ သမ္မတ-အလုံးစုံသော (တစ်နေ့ခရီး ဆုံးရာ) အရပ်တို့၏၊ ကေရတ္ထိပါသေန-တစ်ညွှန့်မျှနေခြင်းဖြင့်၊ အန္တရာမရွှေ- လမ်းခရီးအကြား၌ သတ္တာဟံ့-ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊

မန့်သာနဲ့ သဂ္ဗာံ ကရောက္ခာ-လူတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းကို
ပြုတော်မူလျက်၊ သာယံ-(ခုနစ်ရက်မြှောက်နေ့) ညနေချမ်းအခိုနှစ်
အတိုင်းနာလက္ခာသို့ ရောက်တော်မူ၍ ရွာတံခါး ပညာင်ပင်
အောက်၌ ရပ်တည်နေတော်မူလေသည်-စသည်ဖြင့် ပြဆိုထားပါ
တယ်။ အဲဒီအဆိုထဲမှာ လမ်းခရီးအကြား ဂု-ရက်ပတ်လုံး
ဟောပြောချီးမြှောက်တော် မူတယ်ဆိုတော့ တစ်နေ့ခရီးဆုံးရာ
ဆုံးရာ၌ယာနမှာ တစ်ညာတစ်ညာနေခြင်းသာ ဖြစ်သင့် တယ်၊
တစ်ညာတည်းဖြင့် အရောက်ကြတာတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး။ နောက်ပြီး
တော့ အဲဒီအငြက်ထာ နှားရှုံးမှာလည်း အရှင်စုံမထောင်က
အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဓာတ်တော်များ ယူဆောင်ခဲ့ပြီး ဘုရားထဲ
လာရောက်ပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ပြထားပါတယ်။

စုံကြော်ရော-စုံကြော်သော်၊ ဓာတ်ယော-အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာ၏ဓာတ်တော်တို့ကို၊ ပရီသာဝနေ့ ပက္ခိပိတ္တာ-ရေစစ်ပုဝါ
ထဲ၌ ထည့်ပြီး၍ ၁။ သာဝတ္ထုး၊ သာဝတ္ထုးမြို့သို့၊ အဂမာသိ-
သွားလေ၏၊ ၁-သွားပုံကိုဆက်၍ ပြုးအုံ၊ ဓက၌ာနေပို့-တစ်ခုသော
အရပ်၌ သော်လည်း၊ ဒွေးရလို့ယော အဝသိတ္တာ-၂-ညည့်မနေမူ၍၊
သဗ္ဗား- အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌၊ ဓကရတ္ထုး ဝါသနေဝါ-
တစ်ညည့်များနေခြင်း ဖြင့်သာလျှင်၊ သာဝတ္ထုး-သာဝတ္ထုးမြို့သို့၊
ပါပုကီး-ရောက်လေ၏-တဲ့ ဒီပြဆိုချက်ကတော့ အလွန်ပင်ရှုင်းနေ
ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးက ဒီသံယုတ်အငြက်ထာ ပြဆိုချက်ကိုပဲ နှစ်သက်
သဘောကျပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဓာတ်ယော တစ်နေ့တစ်နေ့(၁၀)ယူနော

လောက်သွားနိုင်ရင် ယဉ်ဇာနာ ၁၂၀-ခရီးကို ၁၂-ရက်လောက်
သွားရမှာပေါ့၊ တစ်နေ့ ၅-ယူဇာနာသာ သွားနိုင်ရင် ၂၄-ရက်
လောက်သွားရမှာပေါ့။ အဲဒီလိုသွားလို့၊ ရေတဝန်ကောင်းတော်
ရောက်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘူးရားက ဆွမ်းခံကြတော်မူခိုက် ဖြစ်နေလို့
မြို့ထကိုလိုက်သွားတယ်၊ ဆွမ်းခံကြတော်မူနေတဲ့ မြတ်စွာဘူးကို
ဖူးမြင်ရတော့ အလွန်ကြည်ညိုဝမ်းမြောက်တဲ့ သွေ့ပါပိတိ သော
မနသာတွေဖြစ်လျက် မြတ်စွာဘူးရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့ပြီး
သူ့အား တရားဟောဖို့ တောင်းပန်တယ်။ အဲဒီအခါ သူ့မှာ ကြော်
တွေက မရင့်ကျက်သေးလို့ မြတ်စွာဘူးရားက “မြို့ထ ဆွမ်းခံသွား
နေဆဲ ဖြစ်တယ်၊ တရားဟောရန် အချိန်မဟုတ်ဘူး”လို့ မိန့်တော်
မူပါတယ်။

ဗာဟိယ-က ခုတိယတစ်ကြိမ်လည်း ထပ်ပြီးတောင်းပန်
တယ်၊ မြတ်စွာဘူးရားက အချိန်မဟုတ်ကြောင်း မိန့်တော်မူပြန်
တယ်။ တတိယအကြိမ် တောင်းပန်တဲ့အခါကျတော့မှ သူ့မှာ
ကြော်တွေလည်း ရင့်ကျက်နေပြီဖြစ်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘူးရားက
အောက်ပါအတိုင်း ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဗာဟိယသုတေသန

တသွားတိဟ တေ ဗာဟိယ စံ သိက္ခိုတ္ထံ့ “ဒီငွေ
ဒီငွေမထွေ့ ဘဝိသာတိ၊ သူတေ သူတာမထွေ့ ဘဝိသာတိ၊
မူတေ မူတာမထွေ့ ဘဝိသာတိ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတာမထွေ့
ဘဝိသာတိ” တိ၊ စဝို့ တေ ဗာဟိယ သိက္ခိုတ္ထံ့။

“ဟာဟိယ-ဟာဟိယ၊ တသွာ-ထိုသို့ တရားဟောရန် တောင်းပန်သောကြောင့်၊ ကျူဟာ-ငါဘုရား၏ အဆုံးအမ ဤသာသနာ၌ တော်-သင်သည်၊ စဝံ သိကိုတွေ့-ဤဆိုလတဲ့အတိုင်း ကျင့်ရမည်၊ ဒီဇွဲ- မြင်သည်၍ ဒီဇွဲမထဲ့-မြင်ရုံမျှသည်၊ ဘဝိသာတိ-ဖြစ်လတဲ့၊ သူတော် သုတမထဲ့ ဘဝိသာတိ-ကြားသည်၍ ကြားရုံမျှဖြစ်လတဲ့၊ မူတော် မူတမထဲ့ ဘဝိသာတိ-နဲ့သိ စားသိ ထိသိလျက် ရောက်သည်၍ ရောက်ရုံမျှဖြစ်လတဲ့ ဂိဉာဏော ဂိဉာဏောတမထဲ့ ဘဝိသာတိ” တိ- ကြံသိသည်၍ ကြံသိရုံမျှ ဖြစ်လတဲ့-ဟူ၍၊ ဟာဟိယ-ဟာဟိယ၊ စဝံ- ဤသို့လျှင်၊ တော်-သည်၊ သိကိုတွေ့-ကျင့်ရမည်တဲ့။”

ဒီဇွဲ ဒီဇွဲမထဲ့ စသည် ရှုနည်းအကျဉ်း

ဒါဟာ ဟာဟိယ-အား မြတ်စွာဘုရားက အကျဉ်းချုပ်ဟောတဲ့ ဝိပသာနာတရားပါပဲ။ ဂိဉာဏ် ၆-ပါးဖြင့် သိပုံကိုအကျဉ်းချုပ်ပြီး ၄-ပိုင်းမျှဖြင့် ဟောထားပါတယ်၊ ရှင်းလဲရှင်းပါတယ်၊ ပကတိလူတွေမှာ မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုမြင်တဲ့အခါ မြင်သိရုံတွင် မရပ်ဘဲ အဲဒီမြင်ရတဲ့အဆင်း မြင်သိမှု မြင်တွေ့မှု မြင်လို့ ကောင်းမကောင်း ခံစားမှုတွေကို နှစ်သက်သာယာမှုလည်း ဖြစ်တယ်၊ စိတ်ဆိုး ပြစ်မှားမှုလည်း ဖြစ်တယ်၊ ငါကောင်အနေဖြင့် ထင်မှားမှုလည်း ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလိုမဖြစ်စေဘဲ မြင်သိရုံမျှတွင်ပဲ တည်အောင်ကျင့်ပါတဲ့၊ ဒါဟာ “မြင်သည်၍ မြင်ရုံမျှ ဖြစ်လတဲ့” ဆိုတဲ့အပိုဒ်ဖြင့် ဆိုလိုတဲ့ အနက်အဓိပါယ် အကျဉ်းပါပဲ။ အဲဒီလို မြင်ရုံမျှတည်စေရမယ်ဆိုတာဟာ ပြောရုံတော့လွယ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် တကယ်

မိဋ္ဌ မိဋ္ဌပတ္တု စသည် ရှာနည်းအကျဉ်း

◆ ၁၃၅

လက်တွေ့လုပ်ဖိုကတော့ ခက်ပါတယ်၊ မရှုမမှတ်ဘဲ ပကတိအတိုင်း
နေရုံမျှဖြင့်တော့ အဲဒီအတိုင်း မတည်နိုင်ပါဘူး၊ မြင်ပြီးတာနဲ့
ဘယ်သူဘယ်ဝါ စသည်ဖြင့်သိပြီး နှစ်သက်ဖွယ်ဆိုရင် နှစ်သက်
သွားတော့တာပဲ၊ မူန်းဖွယ်ဆိုရင်လည်း စိတ်ဆိုးပြစ်မှား ခွဲမူန်း
သွားတော့တာပဲ၊ သာမန်အာရုံဖြစ်ရင်လည်း မြတဲ့အနေ ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါအနေဖြင့် ထင်မှားသွားတော့တာပဲ၊ အဲဒီလိုမဖြစ်အောင်
တားမြစ်ဖို့ ခက်ပါတယ်။

ထိုအတူပင် ကြားရုံမျှ နံသိရုံမျှ အရသာသိရုံမျှ ထိသိရုံမျှ
တွင် ရပ်တည်အောင် ထားဖို့ဆိုတာတွေကလည်း ဝိပသု နာမရှိဘဲ
ထားနိုင်ဖို့ခက်ပါတယ်။ ကြံးသိမှုကို ကြံးသိရုံမျှတွင် တည်အောင်
ထားဖို့ သာပြီးခက်ပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း
တွေ့တိုင်း သိတိုင်း မြင်တယ် မြင်တယ် ကြားတယ် ကြားတယ်
စသည်ဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ အဲဒီလိုရှုမှတ်နေရာ မှာလည်း
အားထုတ်ခါစမှာတော့ မြင်ရာ ကြားရာကစပြီး ရှုမှတ်လို့ အများ
အားဖြင့် မဖြစ်ဘရှိတတ်တယ် ဒါကြောင့် ထင်ရှားတဲ့ အတွေ့အထိ
တစ်ခုခုကစပြီး ရှုမှတ်ရတယ်၊ သတိပဋိနှစ်အသနာ တော်အရ
သွားဆဲမှာ သွားတာကို ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီဟာ ခြေထဲ ကိုယ်ထဲက
တောင့်တင်း တွန်းကန် လူပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓာတ် အတွေ့အထိ
ရှုမှတ်ရတာပါပဲ၊ ရပ်ဆဲမှာ ရပ်တာကို ရှုရတယ်၊ ထိုင်ဆဲမှာ
ထိုင်တာကို ရှုရတယ်၊ တစ်နေရာရာက အထူးထင်ရှားတဲ့ အတွေ့
အထိ တစ်ခုခုကိုရင်လည်း ရှုမှတ်နေရတယ်။ ဘုန်းပြီးတို့ ကတော့
ဝမ်းမို့က်က ဖောင်းတက်လာလိုက် ပိန်ကျသွားလိုက်နဲ့ အဲဒီ

၁၃၆ ◆

နိမ္မာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

တောင့်တင်း လူပ်ရှားမှုကစပြီး ရှုမှတ်ဖို့ ဉာဏ်ကြားနေပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒီ ဖောင်းတာနဲ့ပိန်တာ J-ခုထဲတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေဆဲမှာ စိတ်ကူးကြံစည်မှု ဖြစ်လာရင် အဲဒီကြံသိမှုကိုလည်း ရှုမှတ်နေရတယ်၊ ကိုယ်ထက ညောင်းမှူ ပူမှူ နာကျင်မှုစသော မခံသာတဲ့ သဘောတစ်ခုခု ဖြစ်လာရင် အဲဒါကိုလည်း ရှုမှတ်ရတယ်၊ လက် ခြေ ကိုယ်အကို လှပ်ရှား ပြုပြင်မှုရှိရင် အဲဒီလူပ်ရှားပြုပြင်တာကိုလည်း ရှုမှတ်ရတယ်၊ အသံကြားတာ ကြည့်တာ မြင်တာတွေရှိရင် အဲဒါတွေကိုလည်း ရှုမှတ်ရတယ်။ အတိချပ်ပြောရရင်တော့ ကိုယ်အမူအရာအထူး စိတ်အမူအရာအထူး ခံစားမှုဝေဒနာအထူးများ ထင်ရှားပေါ်လာရင် အဲဒါတွေကိုလည်း ရှုမှတ်ရတယ်၊ ဘာမှ အထူးမှတ်စရာ မရှိတဲ့အခါ ဖောင်းတာ ပိန်တာကို မပြတ်ရှုနေရတယ်၊ ဒါက ရှုမှတ်ပုံအကျဉ်းချုပ်ပဲ၊ အကျယ်ကိုတော့ ဝိပသာနာ အလုပ်ပေးတရားတော် စာအုပ်၊ ဝိပသာနာရှုနည်း အကျဉ်းချုပ်စာအုပ် စသည်မှာ ကြည့်ရှုပြီး သိနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင် သမာဓိဉာဏ် ရင့်လာတဲ့အခါကျတော့ မြင်သည်၌ မြင်ရုံမျှ တည်တာကို ကိုယ်တိုင်တွေရပါလိမ့်မယ်၊ ထိုအတူပင် ကြားသည်၌ ကြားရုံမျှ၊ တွေ့သည်၌ တွေ့ရုံမျှ၊ ကြံသိသည်၌ ကြံသိရုံမျှ တည်သည်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ပင် တွေ့ရပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလိုအခါမှာ ကြားတယ်လို့ မှတ်တဲ့အခါ ကြားတာရော သိတာရော ချက်ချင်းပျောက်သွားတာကို တွေ့လိမ့်မယ်၊ သိတယ်လို့ မှတ်တဲ့အခါ သိတာရော မှတ်တာရော ချက်ချင်းပျောက်သွားတာ

မိဋ္ဌ မိဋ္ဌပတ္တု သေည် ရွှေနည်အကျဉ်း

◆ ၁၃၇

ကို တွေ့လိမ့်မယ်။ နာတယ် နာတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်တဲ့အခါများ မှာလည်း နာမူအစရှိတဲ့ ဝေါနာရော မှတ်သိတာရော ချက်ချင်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့လိမ့်မယ်၊ မြင်တယ် မြင်တယ်လို့ စူးစိုက်ပြီးရှုမှတ်နေရင်း မြင်တာရော မှတ်သိတာရော ချက်ချင်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့လိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုတွေ့ရတော့ “ဖြစ်ပြီးပျောက်သွားလို့ မမြဲဘူး”လို့ သိတဲ့ အနိစ္စာန်ပသာနာ ဉာဏ်လည်း ဖြစ်တယ်၊ “ဖြစ်ချည် ပျက်ချည်နဲ့ ဆင်းခဲချည်းပဲ”လို့ သိတဲ့ ဒုက္ခာန်ပသာနာဉာဏ်လည်းဖြစ်တယ်၊ “သူသဘောအတိုင်း သူဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဘောတရားမျှပဲ”လို့သိတဲ့ အနတ္ထန်ပသာနာ လည်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုသိမြင်တော့ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း နိစ္စ သူခ အတ္ထာ အစွဲအလမ်းတွေ ကင်းတယ်။

ဘာဟိယကတော့ ပါရမီထူးရှိတဲ့သူဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီ တရားနာနေစဉ်မှာပဲ မြင်မှု ကြားမှု သိမှု စသည်ကိုရှုပြီး ထူးခြားတဲ့ ဂိပသာနာဉာဏ်တွေ သူ့မှာဖြစ်တယ်၊ အစွဲအလမ်းတွေလည်း ကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားကဲ့ဒီလို ဖော်ပြတော် မူပါတယ်။

ဘာဟိယ သင့်မှာ မြင်သည်၌ မြင်ရုံမျှ၊ ကြားသည်၌ ကြားရုံမျှ၊ ရောက်သည်၌ ရောက်ရုံမျှ၊ ကြံသိသည်၌ ကြံသိရုံမျှ အကြောင်အခါ၌ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ထိုအခါ၌ သင်သည် ထိုမြင်မှု စသည်နှင့်တက္က မဖြစ်လတဲ့၊ ဘာဟိယ အကြောင်အခါ၌ သင်သည် ထိုမြင်မှု စသည်နှင့် တက္က မဖြစ်လတဲ့၊ ထိုအခါ သင်သည် ထိုမြင်မှု စသည်၌ မတည်လတဲ့၊ (ထိုမြင်မှု စသည်တို့၌ “ငါဟာပဲ၊ ငါပဲ၊

၁၃၈ ♦

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

င့်အတ္ထပဲ” ဟု တက္ကာ မာန ဒီဋ္ဌာန်ဖြင့် ဤတွယ်လျက်တည်သည် မဖြစ်လတဲ့ဟူ၍ ဆိုလိုကြောင်း အငြကထာ၍ ဖွင့်ပြထား၏။)

တတော တွဲ ဗာဟိယ နေဝါဒ န ဟုရုံ န ဥဘယမန္တ-ရော၊ အသေဝန္တာ စုက္ခသာ။

ဗာဟိယ-ဗာဟိယ၊ တတော-ထိုသို့မြင်မှုစသည်၌ ဤတွယ်လျက် မတည်သောအခါ၍၊ တွဲ-သင်သည်၊ နေဝါဒ-ဟုရုံလောက၌လည်း မရှိတော့ပြီ၊ နဟုရုံ-အခြားလောက၌လည်း မရှိတော့ပြီ။ န ဥဘယ မန္တရောန-ဟုလောက အခြားလောက J-ပါးလုံး၌လည်း မရှိတော့ပြီ၊ အသေဝ-ဟုလောက အခြားလောက တို့၌ သင်မရှိတော့ခြင်းဟုသော ဤသဘောသည်ပင်လျင်၊ စုက္ခသာ-ကိုလေသာဆင်းရ ဝင်ဆင်းရ၏၊ အန္တာ-အဆုံး အပိုင်းအခြား နိဗ္ဗာန်တရားပေတည်း-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

ဒီအန်က်အရ ဆိုလိုတာကတော့ မြင်မှုစသည်တို့၌ တက္ကာ မာန ဒီဋ္ဌာန်ဖြင့် ဤတွယ်ခြင်းမရှိရင် ကိုလေသာ၌မြှင့်းတာပဲ၊ ကိုလေသာကင်းရင် ဤလောက၌ အခြားလောကတို့၌ တည်ရှိနေ သည် မမည်တော့ဘူး၊ အဲဒါက ပရိနိဗ္ဗာန်မစ်မီ သူပါဒီသေသ နိဗ္ဗာန်ပဲ၊ ကိုလေသာကင်းခြင်းကြောင့် ကံကလည်း ဘဝသစ် အကျိုး မပေး နိုင်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ဤလောကမှာလည်း မဖြစ်၊ အခြားလောကမှာလည်း မဖြစ်၊ ဒီလိုလောကထဲ၌ မဖြစ်ခြင်း မရှိခြင်းဟာ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ခေါ်ဆင်းရ၏ အဆုံးပဲလို့ ဆိုလိုတယ်၊ နက်နဲ့စွဲ။

ဒီနေရာမှာ ဥဒါန်းအငြကထာက ပြဆိုထားတဲ့ အညေဝါဒ

မိဒ္ဓ မိဒ္ဓပတ္တု သေည် ရှန်ည်းအကျဉ်း

◆ ၁၃၉

အနက်က သိလွယ်တယ်၊ အဲဒီအဖွင့်အရဆိုရင် “ဉာဏ်-ဤ”ဆိုတဲ့ စကားအရ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတဲ့ အတွင်း အသတန ၆-ပါးကို ယူရတယ်၊ “ဟုရုံ-ဟို၌-အခြား၌”ဆိုတဲ့ စကားအရ အဆင်း အသံ အနဲ့ အရသာ အတွေ့သဘော ဆိုတဲ့ အပြင်အသတန ၆-ပါးကို ယူရတယ်၊ “န ဥဘယမန္တရေန-ထိန္တစ်ပါးကို ကြော်၍လည်း မရှိ”ဆိုတဲ့ စကားဖြင့် ဝိညာက် ၆-ပါး နှင့် တကွ စေတသိက်များမှာလည်း မရှိလို့ ယူရတယ်၊ အပေါင်း လိုက်အားဖြင့် ဆိုလိုတာကတော့ မြင်မှုစသည်၌ အစွဲအလမ်း ကင်း၍ ဝိပသာနာဉာဏ်ရင့်တဲ့ အခါ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက် တွေ့မြင်ရတယ်၊ အဲဒီလို နိဗ္ဗာန်အငြိမ်းဓာတ်ကို တွေ့ရတဲ့ အခါ မျက်စိအစရှိသော အတွင်းအသတနများသို့ ရောက်နေသည်ကို လည်း မတွေ့ရဘူး၊ (အဲဒါကို နေဝါဒ-ဤ၌လည်း သင်မရှိလို့ ဆိုတယ်) အဆင်းစသော အပြင်အသတနများသို့ ရောက်နေသည် ကိုလည်း မတွေ့ရဘူး၊ (အဲဒါကို န ဥဘယမန္တရေန-ထိန္တစ်ပါးလုံးကို ကြော်၍လည်း သင်မရှိလို့ဆိုတယ်) အဲဒီလို ဒ္ဓိ အာရုံဝိညာက်တို့၌ ရောက်နေသည်ကို လည်း မတွေ့ရဘူး၊ (အဲဒါကို န ဥဘယမန္တရေန-ထိန္တစ်ပါးလုံးကို ကြော်၍လည်း သင်မရှိလို့ဆိုတယ်) အဲဒီလို ဒ္ဓိ အာရုံဝိညာက်တို့၌ ရောက်နေတဲ့ သင်မရှိခြင်း၊ (ဒ္ဓိ အာရုံ ဝိညာက်တို့၊ မထင်ပေါ်ပ ကင်းဆိတ်ခြင်း) သဘောသည်ပင် အဆုံးအပိုင်းအခြား နိဗ္ဗာန်ပင် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အဲဒီအဆိုဟာ ယောဂါတ္ထု၏ နိဗ္ဗာန်တွေ့ပုန္တုင် ကိုက်ညီပါ ပေတယ်၊ ဝိပသာနာရှုသူတွေဟာ့ ဝိပသာနာဉာဏ် မပြည့်စုံသေး

မိက မြင်မူ ကြားမူ ထိမူ သိမူစသော ဒ္ဓါရ အာရုံ ဝိညာက်တွေကိုသာ ရှုံးနေခဲ့တယ်၊ ဖြစ်ပျက်တဲ့ သဘောတွေကိုသာ ရှုံးမြင်နေခဲ့တယ်၊ ဝိပသုနာဉာဏ် ရင်သနပြည့်စုံတဲ့ အခါကျတော့ မြင်မူ ကြားမူ ထိမူ သိမူ စသော ဖြစ်ပျက်တရားတွေ ချုပ်ဖြိမ်းကင်းဆီတဲ့ သဘောထဲသို့ ရောက်သွားတယ်၊ အဲဒါဟာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မျှက် တွေမြင်သွားတာပဲ၊ အဲဒီအခါ မြင်မူ ကြားမူ ထိမူ သိမူ စသော ဒ္ဓါရ အာရုံ ဝိညာက်တွေ လုံးဝမထင်ပဲ ရှုံးနေတယ်၊ ဒါကြောင့် အညေတါဒအရ ဖွင့်ပြချက်ဟာ ယောဂါတွေ၏တွေ့မြင်ပုံနှင့် ညီညွတ်ပြီး ထင်ရှားပေါ်လွင်ပါပေတယ်၊ သိလွယ်ပါပေတယ်။

အရှင်ဗာဟိယ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိမ္ဒာန်စံသည်

ဗာဟိယဟာ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူတဲ့ ဒီအကျဉ်းချုပ် တရားကို နာနေရင်း မြင်သည်၌ မြင်ရုံမျှ၊ ကြားသည်၌ ကြားရုံမျှ၊ ရောက်သည်၌ ရောက်ရုံမျှ၊ သိသည်၌ သိရုံမျှ တည်အောင်ရှုပြီး ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပါတယ်၊ အရှင်ဗာဟိယအား တရားဟောပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ကြွမြပင် ကြွသွားတော်မူ ပါတယ်၊ အရှင်ဗာဟိယလည်း ရဟန်းပြုဖို့ ပုံသုက္ကသက်န်းရှာ နေတုန်း သားငယ်ရှိတဲ့ နွားမက ငွေ့လို့ ပရိနိမ္ဒာန်စံတော်မူပါတယ် တဲ့။ ဒီနေရာမှာ ဥဒါန်းပါဋ္ဌာတော်အဆိုကတော့ (ဂါရိ တရာ့ကျေဝစ္စာ) သားငယ်ရှိတဲ့ နွားမက ငွေ့သတ်တယ်လို့သာ ဆိုပါတယ်၊ အဲဒီပါဉ်၏ အဖွင့်အငြေကထာမှာတော့ ရန်ြိမ်းရှိတဲ့ သီလူးမက နွားမယောင် ဆောင်ပြီး ငွေ့သတ်တယ်လို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်မှု

အရှင်ဗာဟိယ ရဟန္တဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စသည်

◆ ၁၄၁

များတဲ့ ယခုခေတ် လူအချို့ကတော့ ပါ၌တော်မှာ ရှိတဲ့အတိုင်းကို သာပြီး နှစ်သက်ကြဖွယ်ရှိပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား မြို့မှာပြင်ထွက်လာတော်မူတဲ့အခါ အရှင် ဗာဟိယ၏အလောင်းကို တွေ့မြင်တော်မူတယ်၊ အဲဒီအလောင်းကို ညောင်စောင်းဖြင့် သယ်ဆောင်ပြီး မီးသပြီးဟန်၊ အရှိုးဓာတ်များ ကိုလည်း စေတီပုထိုးတည်ထားရန် ရဟန်းတော်များအား မိန့်တော် မူပါတယ်၊ သင်တို့၏သီတင်းသုံးဖော်တစ်ဦးလည်းဖြစ်တယ်လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ ရဟန်းတော်များက မြတ်စွာဘုရား၏ အမိန့် တော်အတိုင်း သင့်လျဉ်ရာသို့ သယ်ဆောင်ပြီး မီးသပြီးဟန် ကြတယ်၊ ထူပခေါ်တဲ့ စေတီပုထိုးကိုလည်း တည်ထားကြပါတယ်တဲ့၊ ထူပါ ရဟာ-စေတီတည်ထိုက်တယ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၊ ပစ္စက ဗုဒ္ဓ၊ ရဟန္တာ၊ စကြေဝတေးမင်း-ဒီလေးဦးသာရှိကြောင်း မဟာပရိနိဗ္ဗာန သုတ်မှာ ဟောထားတယ်၊ ဒါကြောင့် ရဟန်းတော်များက ဗာဟိယ ဟာ ဘယ်လိုကတိသို့ ရောက်သွားပါသလဲလို့ မေးလျှောက်ကြတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ဗာဟိယဟာ အရဟတ္ထမဂ်ဖို့လ်တရားကိုရပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွားကြောင်း မိန့်တော်မူ ပြီးတော့ အဲဒီ အရှင်ဗာဟိယ၏၊ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဒီလို ဥဒါန်းကျူး တော်မူပါတယ်။

ယတ္ထ အာပေါ စ ပထဝီ
တေဇာ ဝါယော န ဂါဓတိ။
န တတ္ထ သုတ္ထာ ဇေတန္တိ။

အာဒီဇ္ဈာ နပ္ပကာသတိ။
 န တ္ထာ စန္စိမာ ဘာတိ၊
 တမော တ္ထာ န ဝိဇ္ဇာတိ။
 ယဒါ စ အ္ထာနာ ဝေဒီ၊ မူန့် မောနေန ပြဟွေကော်။
 အထ ရှုပါ အရှုပါ စ သုခဓုက္ခာ ပမုစ္စတိ။

ယတ္ထ-အကြံင် နိဗ္ဗာန်အရပ်၌၊ အာပေါ် စ ပထဝီ-ရေဓာတ်လည်း မတည်ရှိ၊ မြေဓာတ်လည်း မတည်ရှိ၊ တေဇာ ဝါယာ န ဂါဓတိ-မီးဓာတ် လေဓာတ်လည်း မတည်ရှိ၊ တ္ထာ-ထိနိဗ္ဗာန်အရပ်၌၊ သူတ္ထာ-ပြိုဟ်နှင့် ကြယ်တာရာတိ-သည်၊ န ဇောတန္တိ-မထွန်းလင်း မတောက်ပက္ခန်း၊ အာဒီဇ္ဈာ-နေသည်၊ နပ္ပကာသတိ-မထွန်းလင်းပေါ် တ္ထာ-ထိနိဗ္ဗာန်အရပ်၌၊ စန္စိမာ-လသည်၊ န ဘာတိ-မထွန်းလင်းပေါ် တ္ထာ-ထိနိဗ္ဗာန်အရပ်၌၊ တမော-အမှောင်သည်၊ န ဝိဇ္ဇာတိ-မရှိပေါ်။

ယဒါ စ-အကြံင်အခါ၌မူ မူန့်-သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မောနေန-အရဟဲတ္ထာမင် အသိဉာဏ်ဖြင့်၊ တံ-ရေဓာတ် မြေဓာတ် မရှိ စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သော ထိနိဗ္ဗာန်ကို အ္ထာနာ အဝေဒီ- ကိုယ်တိုင် သိလေ၏၊ မြာဟွေကော်-သိပြီး၍မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးတော့ ရဟန္တာဖြစ်လေ၏၊ အထ-ထိသို့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသောအခါ၌၊ ရှုပါ-ရှုပ်ရှိသော ဘဝမှုလည်းကောင်း၊ အရှုပါ စ-နာမ်ရှိသော ဘဝမှု လည်းကောင်း၊ သုခဓုက္ခာ-ခံစားတတ်သော ချမ်းသာဆင်းရဲမှ လည်းကောင်း၊ ဝါ-ချမ်းသာ ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်သော သခ္ပါရွှေက္ခာ

အရှင်ဟာသီယ ရဟန္တပြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စသည်

◆ ၁၄၃

အပေါင်းမှုလည်းကောင်း၊ ပမူစွတ်-လုံးဝ လွှတ်မြောက်လေတော့
သတည်း။

အဲဒါဟာ အရှင်ဟာဟိယ၏ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာနဓာတ် ဖြင့်
ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး မြတ်စွာဘူးရားက
ပါတီသောမန်သောစွမ်းဖြင့် ဉာဏ်ကျူးတော်မူပုံပါပဲ၊ နွားထွေ့ခံ
ရလို့ သေတယ်ဆိုတော့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်များ အမြင်အားဖြင့် ယုတ္တုံး
သောသေခြင်းလို့ ထင်မြင်စရာပဲ၊ သို့သော်လည်း မြတ်စွာဘူး၏
ဉာဏ်တော်အမြင်အားဖြင့် အလွန်ဖြင့်မြတ်ကောင်းမွန်သော
သေခြင်းဖြစ်ပါတယ်၊ အရှင်ဟာဟိယ၏ နောက်ဆုံးဘဝတစ်ခုတွင်
တွေ့ကြုံရသည့် ဆင်းရဲများနှင့် နှိုင်းစာကြည့်ရင်ပင် ဘဝသစ်
ရုပ်နာမပေါ်တော့ဘဲ ချုပ်ဖြိမ်းခြင်းဟာ အလွန်ကောင်းမြတ်သော
ချုပ်ဖြိမ်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။ အရှင်ဟာဟိယဟာ
အရွယ်ရောက်သည့်အချိန်မှစ၍ စားဝတ်နေရေးအတွက် ပင်ပန်း
ဆင်းရဲစွာ ရှာကြုံနေခဲ့ရတယ်။ အသက်ကိုစွဲနှုန်းပြီး ပင်လယ်ရပ်ခြား
သွားရောက်ခဲ့ရတယ်၊ သဘောပျက်လို့ ပင်လယ်ထဲမှာ မျောပြီး
ဆင်းရဲခဲ့ရတယ်၊ အစာဝတ် ရောင်တော် ဘေးဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံခံစားခဲ့
ရတယ်။ ရဟန္တမဟုတ်မှန်းသိပါလျက်နဲ့ ရဟန္တယောင်ဆောင်ပြီး
မတရားသဖြင့် အသက်မွေးခဲ့ရတယ်၊ နောက်ကာလမှာ ရဟန္တာ
မဟုတ်ပါဘဲ ရဟန္တလို့ အထင်အယူမှုံးခဲ့တယ်၊ မိတ်ဆွဲပြဟ္မာက
လာပြီး ဉာဏ်မပေးရင် အဲဒီအယူမှုံး အကျင့်မှားတွေ့နဲ့
သေရမှာပဲ၊ အဲဒီလို့ သေသွားရင် အပါယ်ငရဲကျရောက်ပြီး အကြိုး
အကျယ် ဒုက္ခရောက်တော့မှာပဲ။ တစ်ခုသော ဘဝတုန်းက မိန်းမ

တစ်ယောက်ကိုခေါ်ယူကာ ပျော်ပါးပြီးတော့ သူ့အဖော်များနှင့် အတူ အဲဒီမိန်းမကိုသတ်ပြီး လက်ဝတ်လက်စားတွေကို ယူကြတယ်၊ အဲဒီမိန်းမက သူတို့ကိုသတ်ပြီး လက်စားချေနိုင်ဖို့ ရန်ပြီးဖွဲ့ပြီး သေသွားတယ်၊ ဘီလူးမဖြစ်ပြီး သူတို့ကို ဘဝပေါင်းများစွာမှာ လိုက်ပြီးသတ်သတဲ့၊ ယခု နောက်ဆုံးဘဝမှာလည်း အဲဒီဘီလူးမက န္တားမယောင်ဆောင်ပြီး ရှုံးသတ်တဲ့ အကြောင်းအငြေကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဗာဟိယဟာ အဲဒီဘီလူးမသတ်လို့ သေခဲ့ရတာ တွေလည်း များလှပြီ။ သူပြုထားတဲ့ မကောင်းမှုကြောင့် အပါယ လေးပါးကျရောက်ပြီး ဆင်းရဲ့ခုက္ခာခံစားရတာတွေလည်း များလှပြီ၊ အကယ်၍ ရဟန္တာမဖြစ်သေးရင် အဲဒီလိုဆင်းရဲတွေကို မရောမတွက် နိုင်အောင် တွေ့ကြုံခံစားသွားရညီးမယ်၊ ယခုတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတဲ့ အကျဉ်းချုပ်တရားကိုနာရင်း ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတဲ့အတွက် န္တားရှုံးလို့သေရပေမယ့် ဘဝသစ် ရုပ်နာမ် ခန္တာတွေ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ အပြီးတိုင် ဆင်းရဲပြောမျိုးသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သူ့အတွက် ဆင်ခြင်တော်မူတဲ့အခါ ဝမ်းမောက်ဖွယ်တွေ ကို မြင်တော်မူသောကြောင့် ပိတိသောမန်သေတွေဖြစ်ပြီး ဥဒါန်းကျူးတော်မူတာပါပဲ။ နောက်တစ်ချိန်ကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက အရှင်ဟာဟိယကို စိပို့ဘိညာရာမှာ ဓာတ်ဒုံးဖြင့်လည်း ချီးကျူးတော်မူပါတယ်။

ဥဒါန်းဂါထာနဲ့စပ်ပြီး ပြောစရာကတော့ ပြည့်စုံလောက်ပါပြီ။ ယခု မြင်မှုစသည်နှင့်စပ်ပြီး ဝိပဿနာရှုရင်း အားပြုမှုများ

မျက်စိန် ရူပသညာချုပ်လျှင် နိဗ္ဗာန်

◆ ၁၄၅

နိဗ္ဗာန်ရောက်ပုံကို ဟောရှိးမယ်။ အာယတန် ၂-ပါး ၂-ပါး ချုပ်ပြီမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်တွေမြင်ပုံကို သဋ္ဌာယတန် သံယုတ်ပါ၌တော် (နှာ-၃၁၃)မှာ ဒီလိုဟောထားပါတယ်။

မျက်စိန် ရူပသညာချုပ်လျှင် နိဗ္ဗာန်
တသ္ဌာ တိဟ ဘီက္ခဝ သေ အာယတနေ ဝေဖိတ္မ္မာ။
ယတ္တ စက္ခ စ နိရုရွှေတိ၊ ရူပသညာ စ နိရုရွှေတိ၊ သေ အာယတနေ ဝေဖိတ္မ္မာ။

ဘီက္ခဝ-ရဟန်းတို့တသ္ဌာ(နိဗ္ဗာန်ကိုမသိသေးလျှင် စိတ်ကို သတိဖြင့် စောင့်ရောက်ရခြင်း၊ သိပြီးလျှင်မူကား စောင့်ရောက်ရန် မလိုတော့ခြင်းဟူသော) ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ သေ အာယတနေ-နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုအာရုံအကြောင်းကို ဝေဖိတ္မ္မာ-သိအပ်၏၊ ဝါ-သိအောင် အားထုတ်အပ်၏၊ ယတ္တ-အကြောင်နိဗ္ဗာန်၏၊ စက္ခ စ နိရုရွှေတိ-မျက်စိအကြည်ရုပ်သည်လည်းချုပ်၏၊ ရူပသညာစ နိရုရွှေတိ-အဆင်းကို မှတ်သားမှုသည်လည်းချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ-စက္ခနှင့်ရူပသညာတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုအာရုံအကြောင်းကို၊ ဝေဖိတ္မ္မာ-သိအပ်၏၊ ဝါ-သိအောင် အားထုတ်အပ်၏-တဲ့။

ဒါက မြင်တာကိုရှုသိပြီး နိဗ္ဗာန်တွေမြင်ပုံပဲ။ ဖောင်းတယ်ပိန့်တယ် ထိုင်တယ် ထိုတယ် မြင်တယ် ကြားတယ် စသည်ဖြင့် ထင်ရှားပေါ်ရာ ပေါ်ရာကို မပြတ်ရှုမှတ်နေသော ယောဂါမှာ ဘင်္ဂာက် စသည်ရောက်နေတဲ့အခါ မြင်တာကို ရှုမှတ်မိရင် မြင်တာ

ရော မြင်ရတာရော မှတ်သိတာရော ချက်ချင်းပင် ပျောက်ပျောက် သွားတာကိုသာ တွေ့နေရတယ်။ ဒါကြောင့် မျက်စီနှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံးဘက်ကနေကြည့်ရင်လည်း မြတဲ့အနေ ငါကောင် အနေနဲ့ စွဲလမ်းစရာမရှိဘူး၊ မြင်ရတဲ့အဆင်းဘက်ကနေ ကြည့်ရင် လည်း မြတဲ့အနေ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေနဲ့ စွဲလမ်းစရာ မရှိဘူး။ မြင်သိတဲ့ဘက် မှတ်သိတဲ့ဘက်ကနေကြည့်ရင်လည်း မြတဲ့အနေ ငါကောင်အနေနဲ့ စွဲလမ်းစရာမရှိဘူး၊ အဲဒီလို ရှုသိနေရင်းထက သို့ရှုပေါ်ဘုံးကောင်းကောင်း ရင့်သန်ပြည့်စုံ တဲ့အခါ မြင်တာကို ရှုသိရင်းပင် ရုပ်နာမ် သို့ရ လုံးဝချုပ်ပြီးတဲ့ သဘော ထဲ ရောက်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ရောက်သွားတဲ့အခါမှာ မျက်စီနှင့် တကွ တစ်ကိုယ်လုံး ရုပ်တွေ့လည်း မရှိတော့သလိုပင် ထင်ရတယ်၊ အဲဒီလိုထင်ရပုံကို “စက္ခ စ နိရှုဗ္ဗာတိ” မျက်စီလည်း ချုပ်တယ်”လို ဆိုတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီအခါမှာ မြင်ရတဲ့ အဆင်းရော မြင်သိစိတ်နဲ့ အမှတ်သညာရော ရှုသိတာရော ကင်းပြတ်သွားတဲ့ အနေနဲ့ ထင်တယ်၊ အဲဒီလို ထင်တာကို “ရွှေပသညာ စ နိရှုဗ္ဗာတိ” အဆင်းမှတ်သားတဲ့ ရွှေပသညာလည်း ချုပ်တယ်”လို ဆိုတယ်။ အဲဒါဟာ သညာကို ခေါင်းတပ်ပြီးဆိုတဲ့ စကားပဲ၊ ဒါကြောင့် အဆင်းရှုပါယတန် ချုပ်တာကိုလည်း ယူရတယ်၊ သညာနှင့်ယူဉ်ဖက် မြင်သိစိတ်ကိုလည်း ယူရတယ်၊ အဲဒီ အဆင်း၊ သညာ၊ မြင်သိစိတ် တို့ကိုရှုတဲ့ သိမှုကိုလည်း ယူရတယ်။ လိုရင်းကတော့ မျက်စီဆိုတဲ့ စက္ခာယတန်နှင့် အဆင်းဆိုတဲ့ ရှုပါယတန်-ဒီ အာယတန် J-ပါး ချုပ်တာကို ဆိုလိုရင်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဥပရိပဋ္ဌာသ ပဋ္ဌာန်သတ်

ကြာသိရှုပြီး အဌာန်းစာတ်တွေပဲ

◆ ၁၄၇

အဖွင့် အငြကထာမှာ “ဓယ္တ္ - (ယတ္ထ စက္ခ စ နိရှုံးတိ၊ ရူပသညာ စ နိရှုံးတိ၊ သေ အာယတနေ ဝေဒိတပ္ပါ-ဟူသော) ဤစကားရပ်၏၊ ဒိန့် အာယတနာနဲ့ J-ပါး အာယတနတိကို၊ ပဋိကျေပေန-ပယ်ခြင်း ဖြင့်၊ ဝါ-ချုပ်သည် ကင်းသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနဲ့ အသိတံ-နိဗ္ဗာနဲ့ ပြတော်မူအပ်ပေသည်” လို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒါကို နိဗ္ဗာမှာ ပုဂ္ဂလဏ္ဍာသယအားဖြင့် ဟောတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်၊ ချုပ်ခြင်း၏အကြောင်းကို နိဗ္ဗာနဲ့လို့လည်း ဆိုပါတယ်၊ သာမန် အဌာန်းစာတ်ကိုပင် အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဆိုတယ်လို့ ယူရမှာပဲ။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်တော့ အဲဒီလို ချုပ်ရာရောက်တဲ့အချိန်မှာ နားရပ် အသံရပ် ကြားသိမှုစသော အခြားရပ်နာမ်တွေလည်း အားလုံးပင် ချုပ်ပြိုမ်းကင်းဆိတ်တဲ့ အနေအားဖြင့် ထင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မြင်သိတာကိုရှုရင်း ချုပ်ပြိုမ်းရာရောက်သွားခြင်း ဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီလိုရောက်ပုံကို သိရတဲ့ ပုဂ္ဂလိုဏ်၏အလိုအားဖြင့် မျက်စိနဲ့ ရူပသညာ ချုပ်ပုံကိုသာ ဖော်ပြထားတယ်လို့၊ မှတ်ယူ ရပါတယ်။ နားနှင့် သွှေသညာ ချုပ်ပုံစသည်ကို ပြရာမှာလည်း နည်းတူပါပဲ။

ကြာသိရှုပြီး အဌာန်းစာတ်တွေပဲ

ယတ္ထ သောတ္ထ နိရှုံးတိ၊ သွှေသညာ စ နိရှုံးတိ၊ သေ အာယတနေ ဝေဒိတပ္ပါ။

ယတ္ထ - အကြင်နိဗ္ဗာန်၏၊ သောတ္ထ နိရှုံးတိ-နား အကြည် ရုပ်သည်လည်း ချုပ်၏၊ သွှေသညာ စ နိရှုံးတိ-အသံ မှတ်သားမှုသည်လည်း ချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ-နားနှင့်

အသံမှတ်သားမှုတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုအာရုံအကြောင်းကို၊ ဝေဖိတ္ထွေ- သိအောင်အားထုတ်အပ်၏-တဲ့။

ဒါက ကြားတာကို ရှုသိပြီး နိဗ္ဗာန်တွေ့မြင်ပုံပဲ။ သခ္ပါရု-ပေကွာဉ်က် ရင့်သန်ပြည့်စုံနေတဲ့အခါ အသံတစ်ခုခုကို ကြားရ ရင် အဲဒီကြားတာကို မှတ်သိပြီးလျှင်ပြီးချင်း ရုပ်နာမ် သခ္ပါရ လုံးဝ ချုပ်ပြီမ်းတဲ့သဘောထဲ ရောက်သွားတတ်တယ်၊ အဲဒီလို့ရောက်သွားတဲ့အခါမှာ နားနှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံးရုပ်တွေ မရှိတော့သလိုလည်း ထင်ရတယ်၊ ကြားသိတာ မှတ်သိတာတွေလည်း မရှိတဲ့အနေနဲ့ ထင်ရှားတယ်။ အဲဒါကို “နားနှင့်အသံမှတ်သားမှုချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်”လို့ ဒီအပိုဒ်က ပြတယ်။

နံသိရှုပြီး အပြိုမ်းဓာတ်တွေပဲ

ယတ္တ ယာန္တ နံရှုဏ္ဍာတိ၊ ဂန္ဓသညာ စ နံရှုဏ္ဍာတိ၊ သေ အာယတနေ ဝေဖိတ္ထွေ။

ယတ္တ-အကြင်နိဗ္ဗာန်၌၊ ယာန္တ နံရှုဏ္ဍာတိ- နှာအကြည် ရုပ်သည်လည်း ချုပ်၏၊ ဂန္ဓသညာ စ နံရှုဏ္ဍာတိ- အနဲ့မှတ်သားမှု သည်လည်း ချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ-နှာနှင့် အနဲ့မှတ်သားမှုတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုအာရုံအကြောင်းကို၊ ဝေဖိတ္ထွေ-သိအောင် အားထုတ်အပ်၏-တဲ့။

ဒါက နံသိတာ ရှုသိပြီး နိဗ္ဗာန်တွေမြင်ပုံပဲ၊ သခ္ပါရုပေကွာဉ်က် ရင့်သန်ပြည့်စုံနေတဲ့အခါ အနဲ့တစ်ခုခုကို နံသိပြီး၊ အဲဒါကို ရှုသိပြီးတဲ့အခါ ရုပ်နာမ်သခ္ပါရ လုံးဝချုပ်ပြီမ်းတဲ့ သဘောထဲ

ရောက်သွားတာလည်းရှိနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို ရောက်သွားရင် နှာခေါင်းနှင့်တက္ခ တစ်ကိုယ်လုံး ရုပ်တွေရော နဲသိရတဲ့ အနဲ့ရော နဲသိတာ မှတ်သိတာရော အကုန်လုံးချုပ်ဖြိမ်း ကင်းဆိတ်သွားသည့် အနေဖြင့် သိရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို သိရတာကို “နှာခေါင်းနှင့် အနဲ့မှတ်သားမှ ချုပ်ရာ နဲ့ဗွာန်”လို့ ဒီအပိုင်က ပြတယ်။

စားသိရှုပြီး အငြိမ်းစာတ်တွေပုံ
ယဉ် ဒိရို ၁ နဲရှုံးတို့၊ ရသသညာ ၁ နဲရှုံးတို့။
သေ အာယတနေ ဝေဖိတ္ထူး။

ယဉ်-အကြိုင်နဲ့ဗွာန်၏ ဒိရို့၁ နဲရှုံးတို့-လျှာအကြည်ရှုပ်သည်လည်း ချုပ်၏၊ ရသသညာ ၁ နဲရှုံးတို့-အရသာ မှတ်သားမှု သည်လည်း ချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ-လျှာနှင့် အရသာ မှတ်သားမှုတို့၏ချုပ်ရာ နဲ့ဗွာန်ဟူသော ထိုအာရုံအကြောင်းကို ဝေဖိတ္ထူးသိအောင် အားထုတ်အပ်၏-တဲ့။

ဒါက စားနေစဉ် အရသာသိတာကို ရှုံးသိပြီး နဲ့ဗွာန် တွေမြင် ပုံပဲ၊ သံရှိရုပေကွာောက် ရင့်သနပြည့်စုံနေတဲ့အခါမှာ စားသောက်နေရင်း ရှိရှိသေသေ ရှုံးမှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာ အရသာ ပေါ်တာ၊ သိတာကို ရှုံးမှတ်ပြီး ရုပ်နာမ်သံရ လုံးဝချုပ်ဖြိမ်းတဲ့ သဘောထဲ ရောက်သွားနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို ရောက်နိုင်ပုံကို သမ္မတည်ပိုင်းအဖွင့် သိလက္ခန် အငြွကထာ၊ သတိပင်ာနသုတ် အငြွကထာ များမှာ ဒီလိုပြထားတယ်။

ဒီသာ သိက္ခာ- (မေးပူလောင်၍) ဆွမ်းခံသွားစဉ်က

မရှုနိုင်၊ ယာဂုအနည်းငယ်သောက်ရသည်မှစ၍ ရှုနိုင်သော)
ဤသို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ ယာဂု ဂီဏ္ဍာ-ယာဂုဆန်ပြုတိ
သောက်လျက်၊ ဝိပဿန် အာရသိတွာ-ဝိပဿနာကို အားထုတ်
ကုန်၍၊ ဓမ္မ သာသနေး-ဘူရားသာသနာတော်၌၊ အရဟတ္ထံ့ ပတ္တာ
နာမ- ရဟန်း အဖြစ်သို့ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည်၊
ဂကာနပထံ ဝိတိဝတ္ထာ- ရေတွက်နိုင်သည့်နယ်ပယ်ကို ကျော်လွန်
ကြလေပြီ၊ ၁။ မရေတွက်နိုင်အောင် များပြားကြလေပြီ-တဲ့
နောက်ပြီးတော့ သိဟိုင်မှာ ထိထိချွာများက ဆွမ်းစားရပ်တို့၌
ယာဂုသောက်ရင်း ရဟန်းမဖြစ်ဘူးတဲ့ နေရာရယ်လို့တောင် မရှိ
ဘူးတဲ့၊ ဒီလိုလည်း အငြကာထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။

အဲဒီလို စားသောက်နေရင်း အငြမ်းဓာတ်သို့ရောက်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ လျှောနှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံးရော အရသာရော
အရသာသိတာရော ရှုမှတ်သိတာရော အကုန်လုံး ချုပ်ငြိမ်း
ကင်းဆိတ်သွားသည့်အနေဖြင့် ထင်ရတယ်၊ အဲဒီလို ထင်ရ သိရ
တာကို “လျှောနဲ့ အရသာမှတ်သားမှူ ချုပ်ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်”လို့
ဒီအပိုဒ်က ပြတယ်။

ထိသိရှုပြီး အငြမ်းဓာတ်တွေပုံ

ယတ္တ ကာယာ စ နိရုံးတို့၊ ဖော်ပွဲသညာ စ နိရုံးတို့
သေ အာယတနေ ဝေဖိတ္ထ္ား။

ယတ္တ-အကြောင်နိဗ္ဗာန်၍၊ ကာယာ စ နိရုံးတို့-ကိုယ်
အကြည် ရှုပ်သည်လည်းချုပ်၏၊ ဖော်ပွဲသညာ စ နိရုံးတို့-

အတွေ့အထိ မှတ်သားမှုသည်လည်း ချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ-ကိုယ်အကြည်နှင့် အတွေ့အထိ မှတ်သားမှုတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူ သော ထိုအာရုံအကြောင်းကို၊ ဝေဖိတ္ထဗ္ဗာ-သိအောင် အားထုတ် အပ်၏-တဲ့။

ဝိပဿနာရှုသူမှာ ထိသိမှုကတော့ အများဆုံးရှုမှတ်ရတဲ့ အာရုံပဲ၊ ဒါကြောင့် သဒ္ဓါရပေကွာဉ်က် ရင့်သနပြည့်စုံနေတဲ့အခါ ကိုယ်ထဲက ထိသိမှုတစ်ခုခုကို ရှုနေရင်း ရှုပ်နာမ်သဒ္ဓါရ လုံးဝချုပ် ဦးမြို့မာတ်တဲ့သဘောထဲ ရောက်သွားတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ရောက်သွားတဲ့ အခါ ထိရာဏာနက ကိုယ်အကြည်ရှုပ်နှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံးရှုပ်တွေ ရော ထိသိရတဲ့ အတွေ့ရှုပ်ရော ထိသိတာ မှတ်သိတာရော အကုန်လုံး ချုပ်ဦးမြို့မာတ်သွားသည်အနေဖြင့် သိရတယ်၊ အဲဒီလို သိရတဲ့ ချုပ်ဦးမြို့မာတ်ကို “ကိုယ်အကြည်နှင့် အတွေ့အထိ မှတ်သားမှု ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်”လို့ ဒီအပိုဒ်က ပြတယ်။

အသိစိတ်ရှုပြီး အားမြို့မာတ်တွေပဲ

ယတ္တ မနော စ နိရှုဗ္ဗာတိ၊ ဓမ္မသညာ စ နိရှုဗ္ဗာတိ၊ သေ အာယတနေ ဝေဖိတ္ထဗ္ဗာ

ယတ္တ-အကြင်နိဗ္ဗာန်၌၊ မနော စ နိရှုဗ္ဗာတိ-မနော၏ စိတ် နှုလုံးသည်လည်း ချုပ်၏၊ ဓမ္မသညာ စ နိရှုဗ္ဗာတိ-သဘောအာရုံ မှတ်သားမှုသည်လည်း ချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ-မနော၌ ဓမ္မ သညာတို့၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူ သော ထိုအာရုံအကြောင်းကို၊ ဝေဖိတ္ထဗ္ဗာ-သိအောင်အားထုတ်အပ်၏-တဲ့။

ဒါက စိတ်အသိကိုရှုပြီး နိဗ္ဗာန်တွေမြင်ပုံပဲ၊ ဒီလို တွေမြင်တာကတော့ အများဆုံးဖြစ်ဖွယ် ရှိပါတယ်။ ယောဂါမှာ သာဌီရုပေကွာဉ်၏ ရင့်သနတဲ့အခါ ပေါ်ရာပေါ်ရာ ရှုနေရင်းထဲက အာရုံကြမ်းတွေပျောက်ပြီး သိမ်မွေ့တဲ့အာရုံများသာ ပေါ်နေတတ်တယ်၊ ကိုယ်ကြီးတစ်ခုလုံးပျောက်ပြီး ထိသိတာကလေးများသာ ထင်ပေါ်နေတတ်တယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း ဖောင်းတာ ပိန်တာတွေပျောက်ပြီး ထိတာ သိတာကိုသာ ရှုနေရတတ်၊ ထိတာလည်း ပျောက်ပြီး အသိကလေးကိုသာ “သိတယ် သိတယ်”လို့ ရှုနေရတတ်တယ်၊ အဲဒီ အသိကလေးကို ရှုသိနေရင်း ရှပ်နာမ်သာဌီရ လုံးဝချုပ်ပြီးရာ ရောက်သွားတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ရောက်သွားတဲ့အခါ အသိစိတ်ရော သိစရာ အာရုံရော မှတ်သိတာရော အကုန်လုံး ချုပ်ပြီးကင်းဆိတ်သွားသည့်အနေဖြင့် သိရတယ်၊ အဲဒီလို သိရတဲ့ ချုပ်ပြီးမှုသဘောကို “စိတ်နှလုံးနှင့် သဘောအာရုံမှတ်သားမှူးချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်”လို့ ဒီအပိုင်က ပြတယ်။

အာယတန် ၆-ပါးချုပ်တာ နိဗ္ဗာန်ပဲ

ယခုထုတ်ပြတဲ့ သံယုတ်ပါဉ်မှာ တစ်ပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ဖြင့် အာယတန် ၂-ပါး၊ ၂-ပါးချုပ်ခြင်းသဘောကို နိဗ္ဗာန်လိုပြတယ်၊ ဒါကြောင့်ပွဲတ္ထယသုတ်အဖွင့် အငွကထာမှာ “ခို့ခို့ အာယတနာနဲ့ ပဋိကျေပေနဲ့အာယတန် ၂-ပါးတို့ကို ပယ်သော အားဖြင့်၊

အာယတန် ၆-ပါးချုပ်တာ နိဗ္ဗာန်ပဲ

◆ ၁၅၃

နိဗ္ဗာန် - နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဒသိတ်-ပြတော်မူအပ်သည်”လို့ ဖွင့်ပြထားတာပဲ။ အဲဒီအဖွင့်နှင့်အညီ စာပိုဒ်အသီးသီးမှာ ဖော်ပြခဲ့ပြီ၊ အဲဒီဟာ ၆-ပိုဒ် တစ်သုတ်လုံးဖြင့်ဆိုရင်တော့ အာယတန်အားလုံး ချုပ် ပြိုမ်းရာ ချုပ်ပြိုမ်းခြင်းသဘောကို နိဗ္ဗာန်လို့ဖော်ပြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီသုတ်ကို ဝေဖန်တော်မူတဲ့ အရှင်အာနန္ဒာမထောက်မြတ်က...

သဋ္ဌာယတန် နိရောဓာ နော ဇတ် အာဂုသော ဘဂဝတာ သန္တာယ ဘာသိတ်-လို့ ဝေဖန်ဖွင့်ပြတော်မူပါတယ်။

အာဂုသော-ငါရှင်တို့၊ သဋ္ဌာယတန် နိရောဓာ- ၆-ပါးသော အတွင်းအာယတန် (၆-ပါးသော အပြိုင်အာယတန်)တို့၏ ချုပ်ရာ ချုပ်ခြင်းသဘော နိဗ္ဗာန်ကို၊ သန္တာယ-ရည်တော်မူ၍၊ ဘဂဝတာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇတ်-(တသွာတိဟ ဘိက္ခာဝ သေ အာယတနေ ဝေဒီတ္ထံ-အစရှိသော) ဤသုတ်ကို၊ နော- ငါတို့အား ဘာသိတ်- ဟောကြားတော်မူအပ်ပေသည်-လို့ အရှင် အာနန္ဒာမထောက်မြတ်က ဖွင့်ပြတော်မူပါတယ်။

အဲဒီမှာ အတွင်းအာယာတန် ၆-ပါးဆိုတာ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ် ဆိုတဲ့ ဒီ ၆-ပါးပါပဲ၊ ဒီ ၆-ပါးကိုပဲ အစွဲပြုပြီး ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မိန်းမ ယောက်ဗျား စသည်ဖြင့် သက်ရှိပေါ်ဟာရ ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီ ၆-ပါးချုပ်သွားရင်၊ မဖြစ်ပေါ်လာဘ ကင်းပြတ် သွားရင် အိုခြင်း သေခြင်း စသော ဆင်းရဲတွေ အကုန်ပြိုမ်းတော့ တာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီအတွင်းအာယတန် ၆-ပါး ချုပ်ပြိုမ်းခြင်းဟာ နိဗ္ဗာန်ပါပဲ၊ အပြိုင်အာယတန် ၆-ပါးဆိုတာကတော့ အဆင်း အသံ

၁၅၄ ♦

နိမ္ဒာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

အနဲ့၊ အရသာ အတွေ့သဘော ဆိုတဲ့ အာရုံ ၆-ပါးပါပဲ၊ အဲဒီ အပြင်အာယတန် ၆-ပါးသက်သက်နဲ့တော့ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အနေဖြင့် မခေါ်ဆိုနိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအပြင်အာယတန် ၆-ပါးချုပ်တာကတော့ ဆင်းရွှေ့ဖြစ်းရာမှာ လိုရင်းပစာန် မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် အတွင်းအာယတန်တွေ ရှိနေရင် အပြင်အာယတန် တွေကို အာရုံပြုပြီး ဝိညာက် ဖသာဝေဒနာဆိုတဲ့ ဒုက္ခတွေ ဖြစ်ပွားနေတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ အတွင်းအာယတန်တွေချုပ်ရင် အပြင်အာယတန် တွေလည်း ချုပ်တော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့် အတွင်း အာယတန်ချုပ်ရာမှာ အပြင်အာယတန် ၆-ပါးချုပ်ခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းပြီး ယူနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီ အတွင်း အတွင်း အပြင် အာယတန်တွေ မဖြစ်ပေါ်လာဘဲ ချုပ်ခြင်းဟာ နိမ္ဒာန်ပါပဲ။

ဗာဟိယသုတ်မှာ ရှုရမည့်တရားကို ဒီငြ သုတ မှတ ဝိညာတ ဆိုတဲ့ အမည် ၄-ပါးဖြင့် ခွဲပြတော်မူတယ်၊ ဒီသံယုတ်ပါ့ဌီ မှာတော့ အာယတန် ၆-ပါးဖြင့် ၆-မျိုးခွဲပြတော်မူတယ်၊ အဲဒီ ရှုရမည့်တရားတွေကို ရှုနေရင်း အဲဌ့မ်းစာတ်သို့၊ ရောက်သွားပုံ များကို ရှင်းပြ ပြီးပါပြီ၊ ဒါပေမယ့် သာပြီးရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရအောင် မိလိန္ဒာပျောပါ့ဌီတော်မှ နိမ္ဒာန်မျက်မောက်ပြုပုံပြထားတဲ့ အဆိုကို ထုတ်ဆောင်ပြီး ဟောရည်းမယ်။

နိမ္ဒာန်မျက်မောက်ပြုပုံ

တသေ တဲ့ စိတ္တာ အပရာပရဲ မနေသိကရောတော့ ပဝတ္တာ သမတိတ္တာ အပွဲဝတ္တာ ပြတ္တာမတိ၊ အပွဲဝတ္တာ မဟာ

ရာဇ သမ္မာရာဇ သမ္မာပဋိပဇ္ဇာ နိဗ္ဗာန် သစ္စာတောတိတိ ဝွေတိ။
(မိလိန္ဒ ၃၁၁)

အပရာပရီ မနသီကရောတော-အဆင့်ဆင့် နှလုံး
သွင်း ရှုမှုတ်နေသော တသု-ထိုယောဂါပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တဲ့ စိတ္တံ-
အဆင့်ဆင့် နှလုံးသွင်းရှုမှုတ်နေသော ထိုစိတ်သည်၊ အပရာပရီ
မနသီ ကရော တော-အဆင့်ဆင့် နှလုံးသွင်းရှုမှုတ်နေစဉ်၊ ပဝတ္ထံ
သမတိကြေခိတွာ- မပြတ်ဖြစ်နေသော ရှပ်နာမ်အယဉ်ကို ကျော်
လွန်၍၊ အပွဲဝတ္ထံ အြော်မတီ-မပြတ်ဖြစ်နေသော ရှပ်နာမ် အယဉ်
၏ ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောထဲသို့၊ သက်ရောက်သွားလေ
တော့သည်-တဲ့။

ဝိပသနာရှုနေတဲ့ ယောဂါပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဖောင်းတယ်
ပိန်တယ် ထိုင်တယ် ထိုတယ် သီတယ် မြှင်တယ် ကြားတယ်
စသည်ဖြင့် ထင်ရှား ပေါ်ရာပေါ်ရာ လိုက်ပြီး ရှုမှုတ်နေရတယ်၊
ရှုမှုတ်နေရင်း လျင်မြန်စွာ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုချည်း
တွေ့နေရတော့ အလွန်ပျက်လွယ်တဲ့ သဘောတရားတွေပါ
ကလားလို့ အပြစ်မြှင်လာတယ်၊ ပြီးငွေ့လာတယ်၊ သိမ်းပိုက်မထား
ချင်တော့ဘူး စွန့်လွှတ်ချင်လာတယ်၊ ပေါ်ပြီးပျောက်သွား ပေါ်ပြီး
ပျောက်သွားနဲ့ မကုန်ဆုံးနိုင်တဲ့ ရှပ်နာမ်အယဉ်ကိုချည်း တွေ့နေရ
တယ်၊ စွန့်လွှတ်နိုင်အောင် မဆုတ်မနစ် မပြတ်ရှုမှုတ်နေတော့
အထူးကြောင့်ကြ မစိုက်ရဘဲ သိရုံမျှ သိရုံမျှ လျှစ်လျှော့နိုင်တဲ့
သခါရာပေကွာည်၏ ရောက်လာတယ်၊ အဲဒီည်၏ရောက်တော့
သီတယ်သီတယ် စသည်ဖြင့် တစ်ခုကိုရှုသိပြီးရင် နောက်တစ်ခုက

အဆင်သင့် ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒါကို ရူသီပြီးပြန်ရင် နောက်တစ်ခုက
အဆင်သင့် ပေါ်လာပြန်တယ်၊ အဲဒီလို မကုန်ဆုံးနိုင်အောင်
ပေါ်ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်အယဉ်ကိုချည်း တွေ့နေရတယ်၊ အဖန်ဖန်
အဆင့်ဆင့် ရူသီနောတဲ့စိတ်ဟာ ပေါ်လာပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတဲ့
အဲဒီရုပ်နာမ်အယဉ်ပေါ်မှာသာ ကျကျနောတယ်၊ အဲဒီလို
ကျကျနောရင်းထဲက ကူးမြှေ့ပါးပါးညီညွတ်တဲ့အခါ ပေါ်လာတဲ့
ရုပ်နာမ်တစ်ခုခုကို ရူသီလိုက်လို့ အဲဒီအာရုံနှင့် အသိကလေး
ပျောက်သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ရုပ်နာမ်အယဉ် ချုပ်ပြိုမ်းပြတ်စဲ
တဲ့သဘောသီး၊ ကျရောက်သွားတယ်၊ အဲဒါဟာ ပဝတ္ထာခေါ်တဲ့
ရုပ်နာမ်အယဉ်ကို ရူသီနောရင်း အပွဲဝတ္ထာခေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ်အယဉ်၏
ပြောင်းပြန်သဘောထဲ ရောက်သွားတာပါပဲ၊ ရုပ်နာမ်အယဉ်၏
ပြောင်းပြန်ဆိုတော့ အဲဒီရုပ်နာမ်အယဉ် လုံးဝမရှိတော့ဘဲ
ပြတ်စဲကင်းဆိတ်တဲ့သဘောပါပဲ။ ဒါကြောင့်... .

တသု-သနီရှုပေကွာဉ်က်သို့ရောက်နေသော ထိုယောဂါ
ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တဲ့ စိတ္တာ-အဆင့်ဆင့် နှလုံးသွင်း ရှုမှတ်နေသော ထိုစိတ်
သည်၊ အပရာပရံ မန်သိကရောတော့-အဆင့်ဆင့် နှလုံးသွင်း
ရှုမှတ်နေစဉ်၊ ပဝတ္ထာ သမတ္တာမိတ္တာ-မပြတ်ဖြစ်နေသော ရုပ်နာမ်
အယဉ်ကို ကျော်လွန်ချုံး၊ အပွဲဝတ္ထာ-အောင်မြှေ့မတ္တာ-ရုပ်နာမ်အယဉ်၏
ပြတ်စဲကင်းဆိတ်ခြင်းသဘောသီး သက်ရောက်သွားလေတော့သည်။
မဟာရာဇ်-မိလိန္ဒမင်းကြီး၊ (သမ္မာပဋိပန္ဓာ-နည်းလမ်းမှန်စွာ
ကျင့်ခဲ့သည်ဖြစ်၍) အပွဲဝတ္ထာ-အနုပ္ပတ္တာ-ရုပ်နာမ်အယဉ်၏
ပြတ်စဲကင်းဆိတ်ခြင်းသို့ ဆိုက်ရောက်သွားသော ယောဂါပုဂ္ဂိုလ်ကို

နိဗ္ဗာန် သစ္စာတိတီ-နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မျှက်ပြုသည်ဟူ၍၊ ဝိဇ္ဇာ-ဆိုရပါသည်တဲ့။

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မျှက်ပြုတယ် မျက်မျှက်တွေမြင်တယ် ဆိုတာ ပဝတ္ထခေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ်အယဉ်ကို ရှုသိနေရင်း အပွဲဝတ္ထခေါ် တဲ့ ရုပ်နာမ်အယဉ် ပြတ်စဲရာသို့ ရောက်သွားတာပါပဲတဲ့။ အဲဒါဟာ ဒုတိယပိုင်းတုန်းက ဟောခဲ့တဲ့ “ပဝတ္ထံ သခိုရာ၊ အပွဲဝတ္ထံ နိဗ္ဗာန်” ဆိုတဲ့ ပဋိသမ္မာဂါမဂ်ပါဓိနဲ့လည်း သဘောအားဖြင့် တူပါတယ်။ အဲဒီ တုန်းက “မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်က သခိုရာ မပြတ်ဖြစ်စဉ် ဌိမ်းမှ နိဗ္ဗာန်”လို့ ဆောင်ပုံပျော်ချပေးခဲ့တယ်။ အဲဒါကို ယခုထပ်ပြီး ဆိုလိုက်ကြပါဉိုးစိုး။

မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်က သခိုရာ၊ မပြတ် ဖြစ်စဉ် ဌိမ်းမှ နိဗ္ဗာန်။

ဒါကြောင့် အရှင်နာဂသန်မထောင်က “မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်အယဉ်ကို ရှုသိနေရင်း အဲဒီရုပ်နာမ်အယဉ် ပြတ်စဲ ကင်းဆိတ်ရာ ရောက်သွားတာကို နိဗ္ဗာန်မျှက်မျှက်ပြုတယ်လို့ ဆိုရတဲ့အကြောင်း” မိလိန္ဒမင်းကြီးအား ဟောကြားပါတယ်။ အဲဒီလို ရုပ်နာမ်အယဉ် ပြတ်စဲကင်းဆိတ်ရာ ရောက်တာကလည်း အကျင့် လမ်းမှုန်အတိုင်းကျင့်ခဲ့ပါမှ ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့်...

မဟာရာဇ်-မိလိန္ဒမင်းကြီး၊ သမ္မာပဋိပန္ဓာ-ရှေးအဖိုက နည်းလမ်းမှုန်စွာ ကျင့်ခဲ့သည်ဖြစ်၍တဲ့ အဲဒီ သမ္မာပဏိပန္ဓာ-နည်းလမ်းမှုန်စွာကျင့်ဖို့က အရေးကြီးတယ်၊ အကျင့်လမ်းမမှုန်ရင် နိဗ္ဗာန်မရောက်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် သမ္မာပဏိပန္ဓာ-ရှေးအဖိုက

နည်းလမ်းမှန်စွာ ကျင့်ခဲ့သည်ဖြစ်၍၊ အပွဲဝဏ္ဍာ အနိပနတွော့-ရှပ်နာမ်အယဉ် ပြတ်စက်းဆိတ်ခြင်းသို့ ဆိုက်ရောက်သော ယောဂိုကို၊ နိဗ္ဗာန် သုတ္တံကရောတီတီ-နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူဟူ၍၊ ဂုဇ္ဇာတီ- ခေါ်ဆိုရပါတယ် မင်းကြီးတဲ့။ အဲဒါ အရှင်နာဂတိန် မထောင်က မိလိန္တ မင်းကြီးအား နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုပုံ မျက်မှောက်တွေ့မြင်ပုံကို ဖြေရှင်းပြတဲ့ စကားပါပဲ။ ယခုအခါ ယောဂိုတွေ တွေ့ပုံ သီမြင်ပုံနဲ့ ကိုက်ညီပါတယ်။

အဲဒီစကားထဲမှာ သမ္မာပဋိပန္ဓာ-ရှေ့အဖို့က နည်းလမ်းမှန်စွာ ကျင့်ခဲ့တယ်ဆိုတာက အရေးကြီးတယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်လို ကျင့်မှ နည်းလမ်းမှန်တယ်ဆိုတာ အတိုချုပ် ရှင်းပြည့်းမယ်။

သမ္မာပဋိပန္ဓာ နည်းလမ်းမှန်စွာကျင့်ပုံ

ယခုဘဝတွေ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့ရအောင် ကျင့်လို တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရှေ့ညီးစွာ သီလစင်ကြယ်တဲ့ သီလဝိသုဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံရမယ်။ လူဝဝတ်ကြောင်ဆိုရင် စောစောပိုင်းက မပြည့်စုံတောင်မှ တရားအားထုတ်ခါနီးမှာ အောက်ထစ်ဆုံး ငါးပါးသီလ၊ အာနိဝ္ဒ မကသီလကို အောက်တည်ရမယ်၊ အဲဒီလို သီလဝိသုဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ စိတ္တိသုဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရမယ်။ ဘယ်လို အားထုတ်ရမှာလဲဆိုရင် တတ်စွမ်းနိုင်ပါမှာ၊ သမထက္ကနွာန်း တစ်ခုခုဖြင့် စွာ့န်တစ်ပါးဖြစ်စေ၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး၊ လေးပါးလုံးဖြစ်စေ ရအောင်အားထုတ်ရမယ်။ ရပြီးတော့လည်း အဲဒီစွာ့န်ကို အလုံ ရှိတိုင်း ဝင်စားနိုင်အောင်လေ့လာရမယ်။ အဲဒီစွာ့န်ရနေရင် နိုဝင်ရကာ

သမ္မာပဋိပ္ပါ နည်းထင်ဖုန်စွာကျင့်ပါ

◆ ၁၅၉

ကင်းပြီး စိတ်စင်ကြယတဲ့ စိတ္တဝိသူ၏ ပြည့်စုတယ်၊ အဲဒီစျောန်ကို ဝင်စားပြီးတော့ စျောန်မှုထပြီး အဲဒီစျောန်ကိုလည်း ရှုရတယ်၊ ဒါရ ၆-ပါးက ထင်ရှားပေါ်လာသမျှကိုလည်း ရှုရတယ်၊ အဲဒါက ဂိပသုနာပဲ။

စျောန်ရအောင် အားမထုတ်နိုင်ရင်လည်း နိုဝင်ရဏာကင်းတဲ့ ဥပစာရသမာမိကိုရအောင် အားထုတ်ရတယ်။ အဲဒီလို သမထ ကမ္မာန်းကို အသီးအခြား အားမထုတ်နိုင်ရင်လည်း မဟာဘုတ် ဓာတ်ကြီးလေးပါးက စ၍ဖြစ်စေ၊ ဓာတ် ၁၈-ပါးက စ၍ဖြစ်စေ၊ အာယတန် ၁၂-ပါးက စ၍ဖြစ်စေ၊ ခန္ဓာဝါးပါးက စ၍ဖြစ်စေ၊ ရှုပ်နာမ် ၂-ပါးက စ၍ဖြစ်စေ ရှုရတယ်။ အဲဒီလို ရှုတာက သူ၏ ဂိပသုနာယာနိက၏ ရှုနည်းတဲ့။ ဂိသူ၏မင်း ဒို့၌ဂိသူ၏မင်းနဲ့ ဒွေသ အစပိုင်းမှာ ပြထားတဲ့နည်းပါပဲ။ မဟာသတိပဋိနာနသုတ်ပါ၌ တော် အရဆိုရင် ကြုရိယာပုတ်လေးပါး၊ ဓာတ်လေးပါး အစရှိသော ကိုယ်အမူအရာကစ၍ဖြစ်စေ၊ ဝေဇနာ၊ စိတ်၊ သဘောတရားတို့က စ၍ဖြစ်စေ ရှုရတယ်။ အဲဒီလို ရှုတော့လည်း ဖြစ်နိုက်ရှုပ်နာမ်ကို ရှုရတယ်။ ဒါကြောင့် မဟာသတိပဋိနာနသုတ် ပါ၌တော်မှာ “ဂုဒ္ဓန္တာ ဝါ-သွားဆဲဖြစ်လတ်သော်မူလည်း၊ ဝါ-သွားနေဆဲဖြစ်လျှင်မူလည်း၊ ဂုဒ္ဓန္တာ ဝါ-သွားသည်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ဝါ-ကွဲပြား၊ ပြတ်သားစွာသိ၏” စသည်ဖြင့် သွားဆဲမှာ သွားတာကို ရှုရန်၊ ရပ်ဆဲ ထိုင်ဆဲ စသည်မှာလည်း ရပ်တာ ထိုင်တာ စသည်ကို ရှုရန် ညွှန်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီလိုရှုလို စိတ်ဟာ ဘယ်ကိုမှ မပျော်လွှင့် တော့ဘဲ ရှုရာ ရှုရာ အာရုံမှုသာ ကပ်ကပ်ပြီး တည်နေရင် စိတ်စင်

ကြယတဲ့ စိတ္တဝါသူနှီး ပြည့်စုံတာပဲ။ အဲဒီအခါမှာ ကာမစွှေ့ အစရှိ သော နိဝင်ရဏတွေ ကင်းနေတဲ့အတွက် ရျာန်၏အနီးကပ် ဥပစာရ သမာဓိနှင့် အစွမ်းအင်အားတွေတဲ့ ဂိပသာခဏီက သမာဓိ ဖြစ် နေတယ်။ ဥပစာရသမာဓိလိုလည်း ခေါ်ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီဂိပသာသမာဓိဖြင့်လည်း စိတ္တဝါသူနှီး ပြီးစီးပါတယ်။ စိတ္တဝါသူနှီးဆိုတာ နိဝင်ရဏကိုလေသာတွေနဲ့ မရောဘဲ ရှုမှတ်တဲ့ ဘာဝနာစိတ်ချည်း စင်ကြယနေတာကို ဆိုတာပါပဲ။

အဲဒီလို စိတ္တဝါသူနှီးပြည့်စုံတဲ့နောက်မှာ မဟာသတိပဋိသာန သုတ် အစရှိသော သုတ္တန်ဒေသနာတော်များနှင့်အညီ ဒ္ဓရ ၆-ပါးက ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေသော ရုပ်နာမ်တရားတွေကို အနိစ္စ ၃၇၅ အနတ္တ အခြင်းအရာတို့ဖြင့် သိမြင်အောင် မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်။ အဲဒီလို ရှုအပ် သိအပ်ပုံကို (ရွှေပဲ အနိစ္စ- ရုပ်သည် မမြှေ၊ ဝေအနာ အနိစ္စ- ဝေအနာသည် မမြှေ-ကြုံ စသည်ဖြင့်) သုတ်ပေါင်းများ စွာတို့မှာ ပြတော်မူပါတယ်။

အဲဒီလိုရှုလို ရုပ်နာမ်တရားတွေကို အနိစ္စ ၃၇၅ အနတ္တ အခြင်းအရာတို့ဖြင့် တကယ်ထင်မြင်ရင် အဲဒီရုပ်နာမ်တွေမှာ မနှစ် သက် မပျော်မွေ့တော့ဘူး၊ ပြီးငွေ့တယ်၊ အဟုတ်တကယ် ပြီးငွေ့တော့၊ အဲဒီရုပ်နာမ်သံဃာရတွေကို တပ်မက်ခြင်းမရှိပဲ စွန့်နိုင်တယ်၊ စွန့်လိုက်တော့ လွှတ်မြောက်တဲ့ အရိယဖိုလ်ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်ပဲ ကျော်ပဲ အစဉ်ကို သုတ္တန်တရားတော်များမှာ (ဇဝံ ပသီ နိမ္ဒာန်တိ၊ နိမ္ဒာန် ဂိရ္ဇာတိ၊ ဂိရာဂါ ဂိမ္ဒာန်တိ စသည်ဖြင့်) ဖော်ပြထားပါတယ်၊ အဲဒါက သုတ္တန်ပါဉ္စတော်များမှာ ပြထားတဲ့ ကျော်စဉ်လမ်းမှန်ပဲ။

အဲဒီအကျဉ်းချုပ်ပြထားတဲ့ ကျင့်စဉ်ကို ပဋိသမ္မာမင် စသည်မှာ “နာမရူပပရိစွေးညာက်နှင့် ဖို့ပို့စိသူမျို့၊ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂညာက်နှင့် ကသီပိတရက်စိသူမျို့၊ သမ္မာသနညာက် ဥဒ ယွေယညာက် ဘင်္ဂညာက် ဘယညာက် အာဒီနဝညာက် နို့ပို့ဒါ ညာက် မူးဖို့တုကမ္မတာညာက် ပဋိသခါညာက် သခါရပေကွာ ညာက် အနုလောမညာက် မဂ်ညာက် ဖို့လ်ညာက် ပစ္စဝေကွာကာ ညာက်ဆိုတဲ့ ညာက်စဉ်တွေနဲ့ရော၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂညာကာဒသန ဝိသူမျို့ အစရှိတဲ့ ဝိသူမျို့တွေနဲ့ရော” အကျယ်ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီ ညာက်စဉ် ဝိသူမျို့အစဉ်တွေနဲ့အညီ ကျင့်ခဲ့ဖို့ လိုပါတယ်။

တချို့က ကိုယ်တိုင်လည်း တရားအားမထုတ်ချင်၊ သူတစ် ပါးတွေ အားထုတ်တာလည်း အလိုမရှိတာနဲ့ မပြောသင့်တဲ့ စကားကို ပြောကြတယ်၊ ပြောပုံကတော့ “သခါရတရားတွေကို ဆင်းရဲမှန်း သိနေတာပဲ၊ ရှုနေဖို့မလိုပါဘူး၊ ဒုက္ခတရားတွေကို ရှုနေရင် ဒုက္ခတွေကိုသာ တွေ့နေမှာပေါ့၊ ဘာမှမရှုပဲ စိတ်ကိုစိတ် အတိုင်း ထားလိုက်ရင် ပြီးတာပဲ” စသည်ဖြင့် ပြောကြတယ်၊ အဲဒါကတော့ ဓာဇ်တရားတော်နဲ့ ဆန်ကျင်ဘက် စကားပါပဲ၊ ရုပ်နာမ် သခါရတွေကို ဒုက္ခဆင်းရဲတွေပဲလို့၊ ကြားနာရုံမျှနဲ့ သိနေတယ် ဆိုတာက တကယ်သိတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ တကယ်ဆင်းရဲထင်ရင် မိမိတို့သွောန်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ မြင်မှု ကြားမှု စသည်တွေကို မနှစ်သက် မသာယာကြတော့ပဲ ပြီးငွေ့ကုန်မှာပဲ၊ အဲဒီ မြင်မှု ကြားမှု အစရှိတဲ့ သခါရခုက္ခတွေကို တကယ်စွန့်လွှတ်လိုတဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်ကြမှာပဲ၊ ဒုက္ခတွေကို သိနေပါတယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ တကယ်တော့ သူတို့။

၁၆၂ ◆

နိဒ္ဓနဆိုင်ရာတရားမတ်

သန္တာန်က ရုပ်နာမ်တွေကို ဆင်းခဲလိုလည်း မထင်ကြပါဘူး၊ ြိုးငွေ့
တဲ့ လက္ခဏာ စွန့်လိုတဲ့ လက္ခဏာလည်း မရှိကြပါဘူး၊ ဒီနေရာမှာ
တကယ်ဖြစ်သင့်တဲ့ ြိုးငွေ့ပုံကို အငြကထာမှာ ဒီလို ဥပမာနဲ့
ပြထားပါတယ်၊ ပြထားပုံကတော့ . . .

နိမ္မိဒီညာဆိုင်ပုံ ဥပမာ

ငါးဖမ်းတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ မြို့ထဲ ဆောင်းထဲမှာ လက်
ဖြင့်နှိုက်ပြီး ငါးကိုဖမ်းယူတယ်၊ ငါးကြီးကို ဖမ်းမြို့ပြီးလိုတင်ပြီး ဝမ်း
မြောက်ဝမ်းသာတယ်၊ ရေပေါ်ထဲတဲ့ပြီး ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ လည်
ရေးသုံးဆင့်ကိုမြင်ရတော့ အဆိပ်ပြင်းထန်တဲ့ မြှို့ဆိုးကြီးမှန်း
သိရတယ်၊ အဲဒီအခါ ကြောက်တယ်၊ ဖမ်းပြီးဆုပ်ကိုင်ထားမိတာကို
မှားတယ်လိုလည်း မြင်တယ်၊ ဆုပ်ကိုင်မထားလိုတော့ဘူး၊ ြိုးငွေ့
တယ်၊ ြိုးငွေ့တော့ လွှတ်ဖို့ကြုံတယ်၊ မိမိခေါင်းပေါ်မှာ သုံးပတ်
လောက် လွှည့်ရမ်းပြီး ဝေးရာသို့ လွှင့်ပစ်လိုက်တယ် စသည်ဖြင့်
ပြထားပါတယ်။

ယခုလူတွေ မြင်မူ ကြားမူ အစရှိသော မိမိတို့၏ရုပ်နာမ်
တွေကို ချမ်းသာတယ် ကောင်းတယ်ထင်ပြီး နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်
နေကြတာဟာ ငါးဖမ်းတဲ့လူက မြှိုက် ငါးထင်ပြီး ဆုပ်ကိုင်ထားစဉ်
က အားရဝမ်းသာဖြစ်နေတာနဲ့တူတယ် မတူပေဘူးလား၊ တကယ့်ကို
တူပါတယ်။ ဖြစ်ခိုက် ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုမှတ်လို့ ခကာမခဲ လျင်မြန်
စွာ ပျက်နေတာကို တကယ်တွေ့ရတော့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ-
ဆိုတဲ့ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို ကိုယ်ပိုင်ညာကြဖြင့် သိမြင်ရတယ်

အဲဒါ မြို့၏လည်ရေးသုံးဆင့်ကိုမြင်ပြီး မြို့ဆိုးကြီးမှန်းသိတာနဲ့
တူတယ်၊ ရုပ်နာမ်သီရတွေဟာ အနိစ္စ ခုက္ခ အနတ္ထ တရားတွေပဲ
လို့ ကြားနာလို့ သိရုံမျှဖြင့် မြို့ဆိုးကြီးလို့ ကြောက်စရာကောင်းပုံကို
တကယ်ထင်နိုင်ပါမည်လား၊ အဲဒီလို့ထင်ဖို့ ဝေးပါရဲ့။ ခဏမစဲ
ပျက်နေတာကို မြင်ရလို့ ရုပ်နာမ်တွေကို အပြစ်မြင်ပြီး အဲဒီရုပ်နာမ်
တွေကို သာယာသိမ်းပိုက်မထားလို့တော့ဘဲ ပြီးငွေ့တာ စွန့်လိုတာ
တွေဟာ မြို့ဆိုးကြီးကို ဆုပ်ကိုင်မထားလို့တော့ဘဲ ပြီးငွေ့တာ စွန့်
လိုတာများနဲ့တူတယ်၊ ရုပ်နာမ်သီရတွေဟာ ဆင်းရဲခုက္ခတွေချည်း
ပလို့ ကြားနာပြီး သိရုံမျှဖြင့် မြို့ဆိုးကြီး ဆုပ်ကိုင်ထားရတာ ပြီးငွေ့
သလို စွန့်လွှတ်ချင်သလို မိမိတို့သန္တာန်က ရုပ်နာမ်တွေမှာ ပြီးငွေ့
ကြ စွန့်လိုကြပါမည်လား၊ အဲဒီလို့ ပြီးငွေ့ဖို့ စွန့်လွှတ်ဖို့ဝေးပါရဲ့။

ဖြစ်ခိုက်ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုမှတ်ပြီး ခဏမစဲ လျှင်မြန်စွာ
ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို တကယ်သိမြင်တဲ့ ယောဂါမှာတော့
အဲဒီလို့ မြို့ဆိုးကြီးလို့ပင် ကြောက်တယ် အပြစ်မြင်တယ် ပြီးငွေ့
တယ် စွန့်လိုတယ်၊ စွန့်နိုင်အောင်လည်း မဆုတ်မနစ် အားထုတ်
တယ်၊ သိရုံ သိရုံမျှ လျှစ်လူ၍ရှုနိုင်တဲ့ သီရိရှုပေကွာဉ်ကြောက်လည်း
ရောက်တယ်၊ ဒီဉာဏ်က အလွန်သိမ်မွေ့ အလွန်ထူးခြားတဲ့ ဉာဏ်ပဲ
ဒီဉာဏ်ရောက်နေတဲ့ယောဂါမှာ အစလေး-ပါး-ဆယ်ချက်လောက်
သာ ကြောင့်ကြစိုက်ပေးရတယ်နောက်တော့ အာရုံပေါ်အောင်
လည်း ကြောင့်ကြမစိုက်ရဘူး၊ ရှုသိမ်အောင်လည်း ကြောင့်ကြ
မစိုက်ရဘူး၊ အာရုံတစ်ခုခုကို သိပြီးလျှင် နောက်တစ်ခု နောက်
တစ်ခုက အသင့်ပေါ်ပေါ်လာတယ် ပေါ်လာသမျှကိုလည်း အထူး

၁၆၄ ◆

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

ကြောင့်ကြမပြုရဘဲ သီလျက် သီလျက် ဖြစ်နေတယ်၊ သူ့အရှိန် နဲ့သူ သီသီသွားနေတယ်၊ တစ်နာရီ နှစ်နာရီ သုံးနာရီ စသည်ဖြင့် အရှိန်မပျက်ဘဲ သီသီသွားနေတယ်၊ ကောင်းတဲ့အာရုံးချို့လည်း နှစ်သက်သာယာမှု ဝမ်းသာမှု မဖြစ်ဘူး၊ မကောင်းတဲ့အာရုံးချို့လည်း နှလုံးမသာမှု ချွဲမှန်းစက်ဆုပ်မှု မဖြစ်ဘူး၊ အကောင်းအဆိုးကို အညီအမျှချို့နိုင်တဲ့ ရဟန်ဗုဏ်လျှောက်နှင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အားဖြင့် တူနေတယ်၊ အဲဒီလိုအခါမှာ တခြား တပါးကို စိတ်ကူး ကြည့်ရင် စိတ်က တယ်မသွားချင်ဘူး၊ ရှုသီနေကျကိုသာ ပြန်ပြီး ရှုသီလျက် ရှုသီလျက် ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီလို သခါရုပေကွာညာက် ဖြစ် အောင် အားထုတ်တာလည်း သမ္မာပဋိပန္တပဲ့၊ ဒီထိအောင် သမ္မာပဋိ ပန္တအရ နည်းလမ်းမှန်စွာ ကျင့်ဖို့လိုပါတယ်။

ဒီလို နည်းလမ်းမှန်စွာ ကျင့်ခဲ့ရင်တော့ သခါ ရုပေကွာ ညာက် ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အနုလောမညာက်ဖြစ်ပြီး အပွဲ့ထွေ ခေါ်တဲ့ အငြိမ်းတော်ထဲ ဆိုက်ရောက်သွားတော့တာပါဘူး။ ဒါကြောင့် မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရှုပ်နာမ်အယဉ်ကို ရှုသီနေရာက ရှုပ်နာမ်အယဉ် ကင်းဆိတ်ရာ ရောက်သွားတာကို နိဗ္ဗာန်မျက်မောက်ပြုသည်ဟု ဆိုသည်၊ ကဲ-အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရှုပ်နာမ်အယဉ်ကို ရှုသီနေရာက ရှုပ် နာမ်အယဉ် ကင်းဆိတ်ရာ ရောက်သွားတာကို နိဗ္ဗာန် မျက်မောက်ပြုသည်ဟု ဆိုသည်။

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုတယ် မျက်မောက်သီမြင်တယ် ဆိုပေမယ့် ရွှေနားမှာချထားတဲ့ စာအုပ်တို့ ဖောင်တိန်တို့ကို မျက်စီ နှုမြင်တာမျိုး၊ မဟုတ်ဘူး၊ သီသီနေတဲ့ သဘောတရားပါ ချုပ်ငြိမ်း

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပထ္မာနာ

◆ ၁၆၅

ကွယ်ပျောက်သွားသလိုဖြစ်ပြီး ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့် သိတာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီအခိုက်က ဘာကိုတွေ့သိနေတယ်လို့ မထင်ရှားဘူး၊ အားလုံးချုပ်ပြီးတယ်လို့သာ သိရတယ်၊ အဲဒါ အပွဲဝတ္ထာ ရောက်လျက် နိဗ္ဗာန်အပြီးမာတ်ကို ကိုယ်တွေ့ဥက္ကတွေ့အားဖြင့် မျက်မှောက်ပြုပုံပဲ ဒီကနဲ့ နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ဟောပြောလာတာ တော်တော်လည်းကြာ တော်တော်လည်းစုံသွားပါပြီ၊ တရားသိမ်းကြစိုး။

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပထ္မာနာ

နိဗ္ဗာန် ပဋိသံယဉ်တော်ခေါ် နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်ကို ရှိသေစွာ နာယူမှတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝနကုသိုလ်ကံ စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာန့်ဘော်ကြောင့် ယခု တရားနာပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် ဓသေဝန္တာ ဒုက္ခသု ဟူသည် နှင့်အညီ ဒါရ အာရုံ ဝိညာဏ်တို့၏ ချုပ်ပြီးခြင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှိသောဘဝ၊ နာမ်သာရှိသောဘဝ၊ သူခ ဒုက္ခတို့မှ လွှတ်မြောက်ရာဟူ၍လည်းကောင်း၊ အာယတန် ၆-ပါးတို့၏ ချုပ်ရာချုပ်ခြင်းသဘောဟူ၍လည်းကောင်း၊ မပြတ်ဖြစ်နေသော ရုပ်နာမ်အယဉ်၏ ပြတ်ခဲကင်းဆိတ်ရာဟူ၍လည်းကောင်း ဟောကြားအပ်သော နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို နည်းလမ်းမှန်စွာ ကျင့်သုံးကြ၍ လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်လျက် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု။

နိဗ္ဗာန်ပဋိသံယဉ်တော်
နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော် တတိယပို့း ဖြော်။

နိဗ္ဗာနပဋိသံယဉ်တွေကထာ

နိဗ္ဗာနကြိမ်စီရာ တရားဓာတ်

ဓရဏုပိုင်း

(၁၃၂၆-၁၃၄၅ တော်သလင်းလက္ခဏ် ဟောသည်)

တရားအနာသင္္တော်

နိဗ္ဗာန ပဋိသံယဉ်တွေကထာခေါ် နိဗ္ဗာနနှင့် ပပ်ဆိုင်တဲ့
တရားကို ဟောလာတာ သုံးသီတင်း သုံးကြိမ်ရှိခဲ့ပါပြီ၊ ဒီကနေ့
လေးကြိမ်မြောက်ပေါ့၊ နိဗ္ဗာနအကြောင်း သီကောင်းစရာတွေလည်း
တော်တော်စုံသွားပါပြီ၊ နိဗ္ဗာနဆိုတာ ကိုလေသာဟူသမျှ၏
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ရာဂက္ခယော-ရာဂ၏ကုန်ခြင်း၊
ဒေါသက္ခယော-ဒေါသ၏ကုန်ခြင်း စသည်ဖြင့်လည်း ဟောထား
တယ်၊ သို့ရတရားတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်

သခါရနိရောဓော-သခါရတို့၏ချပ်ရာ၊ ဂိသခါရုံ-သခါရကင်းရာ စသည်ဖြင့်လည်း ဟောထားတယ်၊ အဲဒီလို ကိုလေသာသခါရတို့၏ ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် နိဗ္ဗာန်မှာ အမည်တွေ အများကြီးရှိတယ်၊ ကိုလေသာတွေ ရှုပ်နာမ်သခါရတွေမှာ အမည် များသလောက် နိဗ္ဗာန်မှာလည်း သူတို့၏ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောင်းပြန် ဖြစ်တဲ့ အမည်တွေ ရှိနိုင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ဟောတဲ့အခါ အဲဒီကိုလေသာ သခါရတွေနဲ့ပဲ ယဉ်စပ်ပြီး ဟောရတယ်။ ယနေ့ ဟောရမည့် နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားကိုလည်း အဲဒီ နည်းအတိုင်း ဟော ရမှာပဲ။

အရိုအသေတရားနာကြသည်

တစ်ချိန်က မြတ်စွာဘုရားဟာ သာဝတ္ထိပြည် တောဝန် ကော်ငါးတိုက်အတွင်း ဂန္ဓကုဋ္ဌတိုက် ရှေ့မျက်နှာစာမှာ ညျှော်းယံ မောင်ရီချိန်၌ ရဟန်းတော်များအား နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်သောတရားကို ဟောကြားနေတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ရဟန်းတော်များက ရှိရှိသေသေ နာနေကြပုံကို ဒီလိုပြဆိုထားပါတယ်။ တေ ၁ ဘီက္ခာ- ထိုရဟန်းတော်တို့သည်လည်း၊ အငြို ကတွား-အလိုရှိသည်ကို ပြုလျက်၊ ဝါ-အကျိုးရှိသည်ကိုပြုလျက်၊ ဝါ-စီးပွားသဖွယ်ပြုလျက်၊ မန်သီကတွား-နှလုံးသွင်းကုန်၍၊ သစ္စဖေတသာ သမန္ဒာ ဟရိတွား- အားလုံးသောစိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကုန်၍၊ ဉာဏ်တသော တာ-နားစွင့်ကုန်လျက်၊ သူကျိုး-နာယူကြကုန်၏-တဲ့။
အဲဒီမှာ အတွေ့-သဒ္ဓိက အလိုဟော အကျိုးဟောဖြစ်၍၊

၁၆၈ ◆

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားမတော်

အထူး-ဆိုတော့ အလိုဂျိသည်၊ အကျိုးရှိသည်လို့ အနက်ရတယ်၊
 ဒါကြောင့် အငြိုး ကတွော-အလိုဂျိသည်ကိုပြုလျက်-လို့ ပြန်တယ်၊
 လိုလိုချင်ချင်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အကျိုးရှိသည်ကို
 ပြုလျက်-လို့လည်း ပြန်တယ်၊ တရားနာတာကို တကယ်အကျိုး ရှိ
 တယ်လို့ အလေးမြတ်သဘောထားကြောင်း ပြဆိုတယ်။ နောက်
 တစ်နည်းကတော့ အထွေက- စီးပွားရေးဟောတယ်၊ အဘုံးတ တွေ့
 အနက်မှာ ဤပစ္စည်းနှင့်တကွ အထူး ကတွော-ဟု ဖြစ်ပြီးတော့
 အငြိုးကတွော-ရှိသင့်တယ်-လို့ ယူဆပြီး စီးပွားသဖွယ်ပြုလျက်-လို့
 အနက်ပြန်တယ်။ စီးပွားရေးအလုပ်လုပ်တဲ့အခါ ရသင့်သမျှမှ
 တစ်ပြားတစ်ချပ်တောင် မဆုံးရှုံးရအောင် ကြိုးစားသလိုပင် တရား
 စကားလုံး တစ်လုံးမျှ မလွှတ်ရအောင် ရှိရှိသေသေ နာတယ်လို့
 ဆိုလိုပါတယ်။ ယခုတရားနာပရိသတ်တွေ့လည်း ဒီလိုပဲ ရှုရှိသေသေ
 နာကြရမယ်။ နောက်ပြီးတော့ သူ့စွဲစေတသာ-အားလုံးသော
 စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး နာကြပါတယ်-တဲ့၊ တခြားတစ်ပါးသို့ စိတ်ကို
 မသွားစေဘဲ စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းဖြင့် အာရုံပြုပြီး နာကြတယ်လို့
 ဆိုလိုပါတယ်။ ယခုလည်း အဲဒီနည်းအတိုင်း စိတ်အားလုံးဖြင့်
 တရားကိုသာ နှုလုံးသွင်းပြီး လေးလေးနက်နက် နာကြရမယ်။

တွေ့မတစ်ယောက်တောင် တရားနာတယ်

အဲဒီ နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်တဲ့တရားကို မြတ်စွာဘုရားဟောနေတဲ့
 အခါမှာ ပုံနှွေသူမှာတာ-ပုံနှွေသူရဲ့အမေ ယက္ခမျိုး ပိသာစမျိုးဖြစ်
 တဲ့ တွေ့မတစ်ယောက်ကလည်း သားငယ် သမီးငယ်ကလေးများနဲ့

တန္ထားပတ်သက်တောင် တရားမှာတယ်

◆ ၁၆၉

အစာရှာရင်း ဖော်ဝါယာတွေက ပြောလေည်းရှိတယ်၊ ပြောလောက်နီးနီး ဆင်းခဲ့ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ပိဿာစ ယက္ခ-မြေဘူတ်ဘီလူးမျိုးလည်းရှိ တယ်၊ ယခုပြောနေတဲ့ ပုန်ဓာသူ-အမေဆိုတာကတော့ ပိဿာ ခေါ်တဲ့ မြေဘူတ်ဘီလူးမျိုးပါပဲ၊ ဒီမြေဘူတ်ဘီလူးမျိုးဟာ နတ်မျိုး ထဲက ဖြစ်ပေမယ့် စားစရာလည်း မရှိဘူး၊ ဝတ်စရာလည်း မပြည့်စုံ ဘူး၊ နေစရာအိမ်လည်း မရှိဘူး၊ အလွန်ဆင်းခဲပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ပုန်ဓာသူရဲ့မိခင် တန္ထားပေါ်မဟာ ဉာဏ်ရာဆိုတဲ့ သမီးငယ်ကလေး ကို ရင်ခွင်မှာပွဲချိပြီးတော့ ပုန်ဓာသူဆိုတဲ့သားငယ်ကို လက်ခွဲပြီး ဖော်ဝါယာတွေက နောက်ဖေးတံတိုင်း အနီးမှာ (ဉာဏ်ရပသာဝေ ခေါ်သိယာဏီကံ)ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် တံတွေး နှပ်ကို စားသောက် ဖို့ရှာရင်း ဖော်ဝါယာတွေက တံခါးပေါက်ဝ ရောက်လာပါသတဲ့။

မြတ်စွာဘူးရားက “အာနန္ဒာ သပိတ်ယူခဲ့၊ သက်န်းယူခဲ့၊ စားကြွင်းစားကျွန်းတို့အား ပေးကမ်းစရာ အကျွန်းများကို ပေးလိုက်ပါ” စသည်ဖြင့် ပကတီပြောနေကျ ပြောတဲ့အသံဟာ ၁၂-တောင် လောက်အတွင်းသာ ကြားရတယ်၊ တရားဟောတဲ့ အသံကတော့ တစ်ဆက်တည်းတည်နေတဲ့ ပရီသတ်ဆိုယင် စကြေဝင်ာ အဆုံးတိုင် အောင်လည်း ကြားရသတဲ့၊ ယခုအခါလို အသံချွဲစက်မလိုဘူး၊ ဒါပေမယ့် ပရီသတ်အစွန်းမှ အပြင်ဘက်တော့ လုံးလုံးမထွက်ဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့် အဲဒီတန္ထားပေါ်က တံခါးဝကနေပြီး ကြည့်လိုက်တော့ တရားနာနေတဲ့ ပရီသတ်တွေ ပြိုမြို့နေတာကိုသာ တွေ့ရတယ်၊ တရားသံကိုတော့ မကြားရဘူး၊ ဒီတော့ သူက တစ်စုံတစ်ခု ပစ္စည်း

ဝင့်နေတယ်လို့ ထင်တယ်၊ ပစ္စည်းဝင့်ရာမှ ဖိတ်လျှောက်တဲ့
ထောပတ်တို့ ဆီတို့ ပျားရည်တို့ တင်လဲတို့ ဒီလိုစားစရာ တစ်ခုခုတော့
ရလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပြီး ကော်င်းဝင်းထဲ ဝင်သွားတယ်။

ပရီသတ်အစွန်နားရောက်လို့ ဆက်စပ်မိတဲ့အခါကျတော့
မြတ်စွာဘူရားဟောတဲ့ တရားသံကို ကြားရတယ်၊ မြတ်စွာဘူရား
အသံတော်ကလည်း အလွန်ကောင်းတဲ့အသံဖြစ်တဲ့အတွက် အရေး
အသား အကြော အရိုးများကို ဖောက်ထွင်းပြီးတော့ ခြင်ဆီကို
ဆိုက်ပြီးတည်သတဲ့၊ တရားသံလည်း ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ပြုမိပြီး
ရပ်တန်လျက် ရီရိရီသေသနဲ့ တရားနာနေတယ်။ အဲဒီအခါ
သူ့ကလေးတွေက ဆူပူကြတယ်၊ ကျွန်တော်ကျွန်မတို့ ဆာလျပြီး
စားစရာကို ရှာပေးပါရီး၊ အမေက ဘာဖြစ်လို့ သစ်ငုတ်ကြီးလို့
ရပ်တည်နေရသလဲ စသည်ဖြင့် ဆူပူကြသတဲ့။ အဲဒီတော့မိခင်တစွေ
မကြီးက သားသမီးကလေးထံတွေကို ဒီလို့ တောင်းပန်ရှာသတဲ့။

တုက္ခို ဥဇ္ဈာရီကေ ဟောတိ၊ တုက္ခို ဟောတိ ပုန်ဓာသူ။
ယာဝါဟံ ဓာတ္ထသော်သာ၊ ဓမ္မံ သောသာမိ သူ့နှော်။

ဥဇ္ဈာရီကေ-ချစ်သမီး ဥဇ္ဈာရေး တုက္ခို ဟောတိ-တိတ်
တိတ်နေပါကွယ်၊ ပုန်ဓာသူ-ချစ်သား ပုန်ဓာသူရေး တုက္ခို ဟောတိ-
တိတ်တိတ်နေပါကွယ်၊ သူ့နှော်နတ်လူအားလုံး၏ တစ်ပါး
တည်းသော ဆရာမြတ်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဓမ္မံ သော်သာမိ-
မြတ်စွာဘူရား၏ တရားတော်ကို၊ ယာဝါ အဟံသောသာမိ-၏
နာကြားနေသမျှကာလပတ်လုံး တိတ်တိတ်နေကြပါကွယ်-လို့
တောင်းပန်ရှာပါသတဲ့။ နောက်ပြီးတော့ . . .

တဒ္ဓမာဝါယောက်တောင် တရာ့မှာတယ်

◆ ၁၃၁

နိဗ္ဗာနဲ့ ဘဂဝါ အာဟာ၊ သဗ္ဗာဂ္ဗာ ပွဲမောစနဲ့။

အတီဝေလာ စ မေ ဟောတိ၊ အသိုံး ဓမ္မေပိယာယနာ။

ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရားရှင်သည်၊ သဗ္ဗာဂ္ဗာပွဲ
မောစနဲ့-ဆင်းရဲနှောင်ကြီးဖြင့် နှောင်ဖွဲ့မှုအားလုံးကို ပြေစေနိုင်
သော၊ နိဗ္ဗာနဲ့-နိဗ္ဗာနဲ့တရာ့များကို၊ အာဟာ-ဟောတော်မူပေါ်၊ မေ-
ဝါအား၊ အသိုံး ဓမ္မေ-ထိုနိဗ္ဗာနဲ့တရာ့များ၏၊ ဂိယာယနာ-နှစ်သက်
လိုလားခြင်းသည်၊ အတီဝေလာ ဟောတိ- အတိုင်းထက်
အလွန်ပင် ဖြစ်လျက်ရှိပါသည် ချစ်သားတို့-တဲ့။

ဆင်းရဲပြိုမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာနဲ့တရာ့များဟာ ဆင်းရဲနဲ့ရင်ဆိုင်တွေ့နေ
တဲ့သူမှာ အဖိုးတန်ကြောင်း ပိုပြီးထင်ရှားတယ်၊ ရောဂါမရှိတဲ့
ပကတိကျွန်းမာနေတဲ့ သူမှာ ဆေးအကြောင်း ကျွန်းမာရေး
အကြောင်း တယ်စိတ်မဝင်စားဘဲ ရှိတတ်တယ်၊ သူများက ကျွန်းမာ
ရဲလားလို့၊ မေးတာတောင် အပိုပဲလို့ ထင်တတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီး
လည်း ငယ်ငယ်တုန်းက ကျွန်းမာရဲလားလို့၊ သူများက မင်္ဂလာ
စကားအနေနဲ့ မေးတဲ့အခါ အမြတ်မီး ကျွန်းမာနေတာပဲ မေးစရာ
မကောင်းဘူးလို့တောင် ထင်ခဲ့ဖူးသေးတယ်။ အရွယ်တော်တော်ကြီး
လာမှ ကျွန်းမာရေးဟာ အလွန်အရေးကြီးကြောင်း သဘောပေါက်
လာတယ်၊ မကျွန်းမမာ ရောဂါရှိနေတဲ့ သူတွေမှ ဆေးဝါးတွေ
အဖိုးတန်ကြောင်း အရေးကြီးကြောင်း သိကြတယ်၊ ရောဂါပျောက်
စေတတ်တဲ့ ဆေးအကြောင်းပြောရင် ရောဂါရှိတဲ့ သူက ရှိရှိသေသေ
လိုလိုချင်ချင်နဲ့ နားထောင်တယ် မှတ်သားတယ်။ အဲဒါလိုပဲ
သံသရာမှာလည်း ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဆင်းရဲပြိုမ်း

တဲ့နိဗ္ဗာန်ကို အဖိုးတန်မှန်း ပိုပြီးသဘောပေါက်တယ်၊ တကယ်လို လားတဲ့ စိတ်ဆန္ဒရှိတတ်တယ်။

ယခုပြောနေတဲ့ ပုန်ဗွဲသူအမ တစ္ဆေးမဟာ စားစရာ မရှိလို့ ရှာနေရတယ်၊ ဝတ်စရာလည်း ရှိချင်မှုရှိမယ်၊ အလွန်ဆင်းရဲ ရှာပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကာမရာဂရှိနေတဲ့အတွက် သားသမီး ကလေးတွေနဲ့ ဒုက္ခရောက်နေရှာတယ်၊ လူ့လောကမှာ သားသမီး တွေ ပတ်လည်စိုင်းနေတဲ့ မိခင်များလိုပင် ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ လက္ခဏာရပါတယ်၊ အဲဒီလို အတိဒုက္ခရောက်နေတော့ ဆင်းရဲ ဒုက္ခဖြိမ်းစေနိုင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်တရားကို အလေးအမြတ်ပြု တာပေါ့၊ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို နှစ်သက်လိုလားတဲ့ဆန္ဒဟာ အတိုင်းထက် အလွန် ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း သူ့သားသမီးကလေးများအား ပြောကြားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ သားသမီးများကို ချစ်ပေါမယ့် နိဗ္ဗာန်တရားကို ပိုပြီးချစ်တဲ့အကြောင်း ဆက်ပြီးပြောပြန်ပါတယ်။

ဂိယာ လောကေ သကော ပုတ္တာ၊
ဂိယာ လောကေ သကော ပတ္တာ။
တတော ဂိယတရာ မယ့်၊ အသု ဓမ္မသု မရှုနာ။

လောကေ-လောကျိုး၊ သကော ပုတ္တာ-မိမိ၏သားကို၊
ဂိယာ-ချစ်အပ်ပါ၏၊ လောကေ-လောကျိုး၊ သကော ပတ္တိ-
မိမိ၏ လင်ကို၊ ဂိယာ-ချစ်အပ်ပါ၏၊ တတော- ထိုသားနှင့် လင်ထက်၊ အသု ဓမ္မသု မရှုနာ-ထိုနိဗ္ဗာန်တရား ရှာမှုးခြင်းကို၊
မယ့်-ငါသည်၊ ဂိယတရာ-သာ၍ ချစ်လှပါတော့သည်တဲ့။

အဲဒါ အထူးသတိပြုစရာပါပဲ၊ တချို့ကတော့ တရားက

တန္ထာနတစ်ယောက်တောင် တရာ့မှာတယ်

◆ ၁၇၃

သိပ်အရေးမကြီးဘူး၊ သားတို့၊ မယားတို့၊ လင်တို့ စီးပွားရွာတို့က
သာပြီးအရေးကြီးတယ်လို့ ထင်နေတတ်ကြတယ်။

နောက်ပြီးတော့ တရားကို ပိုပြီး ချစ်မြတ်နီးခြင်း
အကြောင်းကိုလည်း ဆက်ပြီးပြောပြန်တယ်။

န ဟို ပုတ္တာ ပတိ ဝါပါ၊ ဒိယာ စုက္ခာ ပမာစယော၊
ယထာ သွေမွှေသုဝန်၊ စုက္ခာ မောစတိ ပါတော်နဲ့။

ဟို-တရားကို ပို၍ ချစ်မြတ်နီးခြင်းအကြောင်းမှာတော့၊
ဒိယာ-ချစ်အပ်သော ပုတ္တာ ပတိ ဝါပါ-သားကဖြစ်စေ၊ ခင်ပွန်း
လင်ကဖြစ်စေ၊ န စုက္ခာပမာစယော-ဆင်းရဲမှ မလွတ်စေနိုင်ပါဘူး
တဲ့။ (လူ့လောကမှာတော့ အများအားဖြင့် ခင်ပွန်းလင်ဖြစ်သူက
အစစာရာရာရှာဖွေပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်နေတဲ့အတွက် စားဝတ်
နေရေးနဲ့စပ်ပြီး ဆင်းရဲစုက္ခာ လွတ်မြောက်စေတောတွေ ရှိပါတယ်၊
လိမ္မာတဲ့သားသမီးဖြစ်သူက ပေးကမ်းထောက်ပံ့ပြုစုနေလို့ မိဘဖြစ်
သူများ ချမ်းသာနေတာတွေလည်း ရှိတန်သလောက် ရှိပါတယ်၊
ဒါပေမယ့် အဲဒီလောကဆင်းရဲမှာ လွတ်စေတာကို မဆိုလိုပါဘူး၊
ဒါကြောင့်) သွေမွှေသုဝန်-သူတော်ကောင်းတရား ကြားနာခြင်းက၊
ပါကိုနဲ့ သတ္တာဝါတို့ကို၊ စုက္ခာ-သံသရာဆင်းရဲမှာ၊ မောစတိ
ယထာ-လွတ်စေသကဲ့သို့တော့ မလွတ်စေနိုင်ပါဘူးတဲ့။

အဲဒါကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း အစရှိသော သံသရာ
ဆင်းရဲမှာ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် တရားကို နာချင်ပါတယ်
ချစ်သားရယ် တိတ်တိတ်နေပါကွယ်-လို့ ချော့မေ့တောင်းပန်
ရှာတယ်။

လူ.လောကမှာလည်း တချို့မိခင်က တရားကို ရှိရှိသေသေ နာချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကလေးက ငိုတာနဲ့ တရားမနာရရှာဘူး။ ယခုပြောနေတဲ့ တစွေမရဲ့ ကလေးတွေကတော့ လီမွားကြပါတယ်၊ သူ.အမေပြောတဲ့အတိုင်းပဲ တိတ်တိတ်နေကြပါတယ်။ အဲဒီလို ကလေးတွေက အလိုက်သိပြီး တိတ်တိတ်နေတဲ့အခါ အဲဒီ တစွေမဟာ တရားကို အလွန်အားကိုးပြီး ရှိရှိသေသေနဲ့နာနေတယ်။ အဲဒီ ဂီသာစ-မြေဘူတ်ဘဝမှာ တရားမှုတစ်ပါးဆိုရင် ဘာမှ အားကိုးစရာရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ လူ.လောကမှာဆိုရင် ကြိုးကြိုး စားစား စီးပွားရှာပြီး လိမ်လိမ်မာမာနေသွားရင် ဆင်းရတဲ့လူ ကလည်း ကြိုးပွားချမ်းသာသွားနိုင်သေးတယ်၊ အဲဒီ ဂီသာစ-မြေဘူတ်ဘဝမှာတော့ စီးပွားရေးအလုပ်ကိုလည်း လုပ်လိုဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် တရားမသိလို ဒီလို ဆင်းရတဲ့ဘဝ ရောက်နေရတယ်၊ တရားသိမှ လွှတ်မြောက်မယ်ဆိုတာသိပြီး အလွန်လိုလားတဲ့ စိတ်ဆန္ဒနဲ့ မိခင်တစွေမရော သားဖြစ်သူ ပုန်္စ္စသူရော တရားကို ရှိသေစွာ နာနေကြတယ်။

အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘူးရားက အဲဒီတစွေမသားအမိ သောတာပတ္တိဖို့လ်ရနိုင်တဲ့ ဥပန်သေယာအကြောင်းထူးကို မြင်တော် မူတဲ့အတွက် သစ္စာလေးပါးတရားကိုလည်း ဟောတော်မူတယ်၊ အဲဒီ တရားနာနေရင်း ရှုမှုတ်နှုလုံးသွင်းပြီး ပုန်္စ္စသူရဲ့မိခင်ဟာ သားဖြစ်သူ ပုန်္စ္စသူနှင့်တကွ သောတာပတ္တိမဂ်ဖို့လ်ရောက်ပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွားကြပါသတဲ့။

သောတာပန်ဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မြေဘူတ်တစွေ

နိဗ္ဗာနပဋိသယဉ်ဉာဏ်ပါဒီ (၁၇၇)

◆ ၁၇၅

ဘဝက အခြေအနေတွေ အကုန်ပြောင်းလဲပြီး နတ်ကောင်းနတ်မြတ် အခြေအနေမျိုးနဲ့ ပြည့်စုံသွားတယ်၊ ရှုပ်အဆင်းတွေလည်းလှပတင့်တယ်ပြီး အဝတ်တန်ဆာတွေလည်း ပြည့်စုံသွားတယ်၊ စားစရာတွေလည်း နတ်ပြုအစာကောင်းကို ရသွားကြတယ်။ သမီးဖြစ်သူ ဥထ္ထရာကတော့ ငယ်သေးတဲ့အတွက် တရားကို မနာနိုင်လို့ တရားထူးမရဘူး၊ ဒါပေမယ့် သူ့အမေ၏ကံကြောင့် အဲဒီဥထ္ထရာလည်း နတ်ကောင်းအနေ အသုံးအဆောင်မျိုးကို ရသွားပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ တရားနာလို့ တရားထူးရပြီး တဇ္ဈာမြေဘုတ်ဘဝမှ နတ်ကောင်း နတ်မြတ်အခြေအနေနဲ့ ပြည့်စုံပြီး ကောင်းစွာချမ်းသာသွားပုံပါပဲ။ အဲဒီမှာ တဇ္ဈာဘဝက သေပြီး နတ်ဖြစ်သွားတယ်လို့တော့ မမှတ်ကြနဲ့၊ ဘဝမပြောင်းဘဲနဲ့ ရှုပ်အဆင်းစသည် အခြေအနေမျှသာ ပြောင်းလဲသွားတယ်လို့ မှတ်ရမယ်။

အဲဒီအခါတုန်းက နိဗ္ဗာနနှင့်စပ်သောတရားကို ဟောတယ်လို့သာ ပြဆိုထားတယ်၊ ဘယ်လိုတရားကို ဟောတယ်လို့ ဟောတဲ့တရားကိုတော့ သယုတ်ပါ၌တော်မှာ ပြမထားဘူး၊ ဥဒါန်းပါ၌တော်မှာတော့ အဲဒီတရားနှင့်စပ်ပြီး ဥဒါန်းကျူးပုံကို ပြထားတယ်၊ အဲဒီ ဥဒါန်းတရားကို ယခုဟောမယ်။

နိဗ္ဗာနပဋိသယဉ်ဉာဏ်ပါဒီပါဒီ (၁၇၇)

အဲဆို ဘိက္ခဝေ တဒါယတန်၊ ယဉ်းနောက် ပထဝီ န အာပေါ်န တေဇော န ဝါယော န အာကာသာနဉ္ဂာယတန် န ဝိဉာဏ်ဉာဏ်တန် န အာကိုဉာဏ်ဉာဏ်တန် န နေဝသဉာဏ်

သညာယတန်၊ နာယံ လောက် နဲ့ ပရော လောကော၊ နဲ့ ဥသော စန္ဒမသူရိယာ။ တဗြာပါဟံ သီက္ခဝေ နေဝါ အဘဂတ် ဝဒါမီ နဲ့ ဂတ် နဲ့ ဦးတ် နဲ့ ဥပပတ္တီ၊ အပွတ်ငြွှေ့ အပွဲ့ဝတ္ထု အနာရမ္မဏ မေဝေတံ့။ ဒသဝန္တာ ဗုက္ခသာ။

သီက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ တဒါယတန်-ထိနိမ္ဒာန်ဟူသော အာရုံအကြောင်းတရားသည်၊ ဝါ-မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခ-ကာဉာဏ်တို့၏ အာရုံအကြောင်းဖြစ်သော ထိနိမ္ဒာန်တရားသည်၊ အထို-ပရမတ္တအားဖြင့် ထင်ရှားရှိပေ၏။

နိမ္ဒာန်ဆိုတာ တကယ်ရှိတဲ့တရား

တချို့က နိမ္ဒာန်ဆိုတာ ရုပ်နာမ်သီရတွေ ချုပ်ပြီမ်းသွား ခြင်းမျှပဲ၊ ဘာမျှမရှိတဲ့တရားပဲ၊ ဘာမျှမရှိတော့ ဘာမျှအသုံးမကျတဲ့ အလဟသေတရားပဲလို့ ထင်ကြတယ်။ အဲဒီလို ထင်ကြတဲ့အတိုင်း ဘာမျှမရှိတဲ့တရား မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်နာမ်သီရတို့၏ပြီမ်းရာ ပြီမ်း ခြင်းသဘောတရားအဖြစ်ဖြင့် တကယ်ရှိတဲ့ တရားပဲ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခကာဉာဏ်တို့၏ အာရုံအကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် တကယ်စင်စစ်ရှိတဲ့ တရားပဲ၊ ဘူရား ရဟန္တာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ မျက်မျှာက်တွေ၊ ရတဲ့ တရားပဲလို့ သိပေပါတယ်။ အကယ်၍ ကိုလေသာ ကဲ ပိုပါက်ခန္ဓာဆိုတဲ့ ဆင်းရတို့၏ ပြီမ်းခြင်းသဘော နိမ္ဒာန်သာမရှိခဲ့လို့ရှိရင် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များမျှ ဆင်းရပြီမ်းမှာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ ကိုလေသာတွေကလည်း ရှိမြှို့ရှိ ဖြစ်မြှို့ဖြစ်နေမှာပဲ၊ ကိုလေသာရှိတော့ ကဲကလည်း ရှိမြှို့ရှိပြီး အကျိုးပေးမြဲ အကျိုးပေး

နေမှာပဲ၊ ကံကရှိပြီး အကျိုးပေးနေတော့ ဝိပါက်ခန္ဓာဘဝသစ် ရုပ်နာမ်ဆင်းရဲတွေလည်း ရှိမြေရှိ ဖြစ်မြေဖြစ်နေမှာပဲ။ အမှန်အားဖြင့် တော့ အရဟတ္ထမဂ်ဉာဏ်၏အစွမ်းကြောင့် ကံလေသာတွေက လည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ချုပ်ပြိုမ်းသွားကြတယ်၊ ကံလေသာ မရှိတော့ ကံတွေကလည်း ဘဝအကျိုးပေးရန် မစွမ်းနိုင်တော့ဘဲ ကင်းပြိုမ်းသွားကြတယ်၊ ကံက အကျိုးမပေးနိုင်တဲ့အတွက် အကျိုး ဝိပါက်ခေါ်တဲ့ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပဲ ပြတ်စဲချုပ်ပြိုမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီလို ချုပ်ပြိုမ်းခြင်း သဘောဟာ တကယ်ပင်ရှိနေတာပဲ၊ ရှိနေတဲ့အတွက် ဘုရားရဟန္တအရှင်မြတ် တွေဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စဲပြီး ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ကင်းပြိုမ်းတော်မူ ကြပေတာပဲ။ ဒါကြောင့် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဝေကွေဏာဉာဏ် တို့၏ အာရုံဖြစ်ကြောင်း အပြိုမ်းစာတ်နိဗ္ဗာန်ဟာ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိတဲ့တရားပဲလို့ ထိစဉ်အခါက တရားနာနေကြတဲ့ ရဟန်း တော်တို့အား သိစေတော်မူပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်မှာ စာတ်လေးပါး မရှိ

ယတ္ထ-ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ယင်းနိဗ္ဗာန်၏၊ နေဝ ပထဝီ-ခက်မာခြင်းသဘော မြေရှုပ်လည်း မရှိသည်သာ၊ န အာပိ-ယိုစီးခြင်းသဘော ရေရှုပ်လည်း မရှိ၊ န တေဇော-ပူခြင်း သဘော အခိုးအငွေ့ရှုပ် မီးရှုပ်လည်း မရှိ၊ န ဝါယော-ထောက်ကန် ခြင်းသဘော လေရှုပ်လည်း မရှိ။

ဒီစကားတော်ဖြင့် သိစေလိုတာကတော့-ထင်ရှားရှိတယ်

ဆိုတဲ့ အဲဒီအပြိုမ်းစာတ် နိဗ္ဗာန်မှာ လူဘုံး နတ်ဘုံး ကာမလောကနှင့် ရွှေပြုဟွှေ့လောကများမှာလို ကြမ်းတမ်းခက်မာတဲ့ ပထဝါရှပ် မျိုးလည်း မရှိဘူး၊ လူတွေ နတ်ပြုဟွာတွေမှာ အမာခံ ပထဝါရှပ် ရှိနေတဲ့အတွက် ပုံသဏ္ဌာန် အထည်ဖြပ်နှင့်တကွ ထင်ရှားတွေနေ ကြရတယ်၊ အပြိုမ်းစာတ်ဆိုတာကတော့ မဖြစ်ခြင်း ချုပ်ပြိုမ်းခြင်း သဘောများပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီမှာ အထည်ဖြပ်နှင့်ဆိုင်တဲ့ ပထဝါ စာတ်လည်း မရှိဘူး၊ အာပေါ်စာတ် တေဇာ်စာတ် ဝါယောစာတ် လည်း မရှိဘူး၊ မဟာဘုံးတ် စာတ်ကြီးလေးပါးလုံး မရှိဘူးလို တိုက်ရှိက်အားဖြင့် ထင်ရှားသိပေါ်တယ်။

ဥပါဒါရှပ်လည်း မရှိ

အဲဒီ စာတ်ကြီး လေးပါးမရှိတော့ စာတ်ကြီးလေးပါးကို မှိုပြီးဖြစ်တဲ့ မျက်စိနှင့် အဆင်း၊ နားနှင့်အသံ အစရှိတဲ့ ဥပါဒါရှပ် တွေလည်းမရှိဘူး၊ မျက်စိ နား အစရှိတဲ့ မှိုရာရှပ်မရှိတော့ အဲဒီမျက်စိ စသည်ကိုမှိုပြီးဖြစ်တဲ့ မြင်သိမှု ကြားသိမှုစသော ကာမာဝစရစိတ် ရှုပါဝစရစိတ် နာမ်တရားတွေလည်း မရှိဘူးလို နည်းမှုစသောအားဖြင့် သိပေါ်တယ်။

စဉ်းစားကြည့်ပါ၊ မျက်လုံးသား အစရှိတဲ့ မှိုရာရှပ်ကြမ်း တွေမရှိရင် မျက်စိအကြည်ရှပ် နားအကြည်ရှပ် စသည်တွေဟာ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ မျက်စိမရှိရင် မြင်သိမှု မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ နားမရှိရင် ကြားသိမှု မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ နှာခေါင်းမရှိရင် နံသိမှု မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ လျာမရှိရင် အရသာသိမှု မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ကိုယ်အကြည်ရှပ်မရှိရင်

ရှင်ဓိတ္ထစိတ်လည်း မရှိ

◆ ၁၇၉

ထိသိမှု မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ရွှေပြုဟွာ လောကမှာ နှာခေါင်းပုံသဏ္ဌာန် ရှိပေမယ့် အကြည်ရုပ်မရှိလို့ နဲ့သိမှု မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ လျှာရှိလို့ စကား ပြောနိုင်ပေမယ့် အကြည်ရုပ်မရှိလို့ အရသာသိမှု မဖြစ်ဘူး၊ သူတို့မှာ ဆာလောင်ခြင်းလည်း မရှိဘူး၊ စားလုံခြင်းလည်း မရှိဘူး၊ အစာ မစားရဘဲနဲ့ ချမ်းသာနေကြတယ်၊ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ ကိုယ်အထည် ဖြပ်ကြီးရှိပေမယ့် အကြည်ရုပ်မရှိလို့ အကောင်းအဆိုး ထိသိမှု မဖြစ်ဘူး၊ ဒါလည်း သိပ်ကောင်းတာပဲ။ လူတွေ နတ်တွေမှာရော ရွှေပြုဟွာတွေမှာရော ဟဒယဝါးဆိုတဲ့ မို့ရာရုပ် ရှိနေလို့ ကြုံသိမှု စိတ်တွေ စျောန်စိတ်တွေ ဖြစ်နေတယ်။

ရပ်ဓိတ္ထစိတ်လည်း မရှိ

အဋီမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်မှာတော့ ဓာတ်လေးပါလည်း မရှိ၊ ဓာတ်လေးပါးမှုပြီးဖြစ်တဲ့ အဲဒီ မျက်စီ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဟဒယဝါးဆိုတဲ့ ရုပ်တွေကလည်း မရှိတဲ့အတွက် မြင်သိမှုစသော ကာမာဝစရစိတ် နာမ်တရားတွေလည်း မရှိဘူး၊ ပထမစျောန်စိတ် အစရှိတဲ့ ရွှေပါဝစရစိတ် နာမ်တရားတွေလည်း မရှိဘူး၊ အဲဒါကို နည်းမှုပြီး သိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓာတ်လေးပါး မရှိဘူးဆိုတဲ့ စကားတော်ဖြင့် ဥပါဒါရုပ်တွေကလည်း မရှိဘူး၊ ရုပ်ကိုမှုပြီးဖြစ်တဲ့ ကာမာဝစရစိတ် ရွှေပါဝစရစိတ်ဆိုတဲ့ နာမ်တရားတွေလည်း မရှိဘူး၊ ဆိုတာကို နည်းမှုသောအားဖြင့် သိပေါ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ တို့တို့ နှုပြီးအောင် စိတ်ကိုသာ ခေါင်းတပ်ပြီးပြောပါတယ်၊ စိတ်မရှိရင် စိတ်နဲ့ပူးတွဲပြီးဖြစ်တဲ့ စေတသိက် နာမ်တရားတွေလည်း မရှိဘူး

ဆိုတာ မှတ်ယူကြဖို့ပါဘဲ။ နောက်ပြီးတော့ ရုပ်ကိုမမှုံးဘဲ ဖြစ်တဲ့ အရှုပစိတ်တွေတော့ ရှိပါသေးသလားလို့၊ မေးစရာ တွေးစရာ ရှိတဲ့အတွက် ဒီလိုဆက်ပြီး မိန့်ဆို ဥဒါန်းကျူးတော်မှုပြန်ပါတယ်။

အရှုပစိတ်လည်း မရှိ

ယတ္တာ-ယင်းနိဗ္ဗာန်၌၊ နဲ့ အာကာသာန္တာယတန်း-အာကာသာန္တာယတန် စိတ်စေတသိက် နာမ်တရားလည်း မရှိပါဘူး-တဲ့။ အာကာသာန္တာယတန်ဘုံးမှာ ရုပ်မရှိဘူး၊ ပဋိသန္တကာလကတည်းက အာကာသာန္တာယတန် ဝိပါက်စိတ် စေတသိက် သက်သက်ချည်း စပြီးဖြစ်လာတယ်၊ ပဝတ္ထိကာလမှာတော့ ပုထုဇုန် သေကွဲသန္တာန်မှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စိတ်စေတသိက်လည်း ဖြစ်တယ်၊ သေကွဲအဖြစ်နဲ့ အဲဒီဘုံးရောက်ပြီး အဲဒီဘုံးကျမှ ရဟန္တာ ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို့ ရဟန္တာမှာ ကြိယာ စိတ်စေတသိက်လည်း ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီဘုံးက ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ ရုပ်ဆိုရင် ဘာတခုမှုမရှိဘူး၊ စိတ် စေတသိက် အစဉ်သက်သက်မှု ဖြစ်နေတယ်၊ သိပ် အုံစရာကောင်းတာပဲ၊ အဲဒီလို့ စိတ်စေတသိက် နာမ်အစဉ်သက်သက်ဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဝတ်စရာ အဝတ်အထည် လိုပါပြီးမည်လား၊ အီပိုစရာ နေစရာ ခုတင် ပလ္လာင် ပြာသာ၏တို့ကော လိုပါပြီးမလား၊ ဘုန်းကြီးသဘောကျတာကတော့ မလိုဘူးလိုပဲ ထင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် အရှုပဘုံးကို ပြသာ၏ပုံတွေနဲ့ ပြလေ့ရှိကြတယ်။ ဒီနေရာမှာ သိစေလိုတာကတော့ ရုပ်အမှုမရှိဘဲ ဖြစ်နေတဲ့ အဲဒီ အာကာသာန္တာယတန်စိတ် စေတသိက် နာမ်တရားလည်း နိဗ္ဗာန်

မှာ မရှိဘူးလို သိစေလိုရင်းပါပဲ။

ယခုခေတ်ကာလမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် မဟုတ်တဲ့သူတွေ
 ဆိုရင် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိတဲ့ ကောင်းကင်ပညတ်ကိုသာ
 အာရုံပြုပြီးဖြစ်နေတဲ့ အဲဒီအာကာသာန္တာယတနစုံနဲ့ အဲဒီဘုံ
 အကြောင်းကို သိကြမှာတောင် မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုစုံနဲ့
 စိတ်နဲ့ အဲဒီ စုံနဲ့စိတ်ရှိရာ ဘုံကိုရော အဲဒီ စုံနဲ့စိတ်မရှိရာ နိုဗ္ဗာန်
 ကိုရော ခွဲခြားပြီး ဟောကြားတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရားတော်ဟာ
 အင်မတန် မြင့်မြတ်ပါပေတယ်၊ အဲ့သွေ့ဖွယ် ကြည်ညိုဖွယ်လည်း
 အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ယခုတရားအားထုတ်နေကြတဲ့ အချို့
 ယောဂါတွေလည်း မိမိတို့သန္တာန်က ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုမှတ်နေရင်း
 သိခိုရှုပေကွာဉ်က်ဆီ ရောက်နေတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ကြီးတစ်ခုလုံး
 ပောက်နေပြီး ဟင်းလင်းပြင် ကောင်းကင်ထဲမှာ ကြည်လင်တဲ့စိတ်
 ကလေးသာ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်နေတာကို တွေ့ကြရတယ်၊ အဲဒီဟာ
 အာကာသာန္တာယတန် စုံနဲ့လိုတော့ မဆိုနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမယ့်
 အဲဒီစုံနဲ့နဲ့ အလားတူတဲ့ ဝိပဿနာစိတ်အထူး လိုတော့
 ဆိုနိုင်ပါတယ်။နောက်ပြီးတော့...

* ဝိညာဏ္တာယတန်-ဝိညာဏ္တာယတန် စိတ်စေတ
 သိက် နာမ်တရားလည်း မရှိပါဘူးတဲ့။ ဝိညာဏ္တာယတန်ဘုံက
 ပုဂ္ဂိုလ် မှာ ပဋိသန္တာကဲလကတည်းက ဝိညာဏ္တာယတန် ဝိပိုက်
 စိတ်စေတသိက် သက်သက်ချည်း စပြီး ဖြစ်လာတယ်၊ ပဝတ္ထိကာလ
 မှာတော့ ရှေးနည်းတူပဲ ကုသိုလ် အကုသိုလ်စိတ် ကြိယာစိတ်
 များလည်း ဖြစ်တယ်၊ နိုဗ္ဗာန်မှာ အဲဒီစေတသိက် နာမ်တရား

မျိုးလည်း မရှိပါဘူးတဲ့။ နောက်ပြီးတော့ . . .

န အာကိချွဲသာယတန်၊ အာကိချွဲသာယတန် စိတ်
စေတသိတ် နာမ်တရားလည်း မရှိ န နေဝသညာနာသညာယတန်၊
သညာမရှိတရှိ အလွန်သိမ့်မွေ့တဲ့စိတ် စေတသိက် နာမ်တရား
လည်း မရှိပါဘူးတဲ့။ ဒီ နေဝသညာနာသညာယတန် စိတ်ကတော့
လောကိတရားထဲမှာ အမြင့်မြှတ်ဆုံးပဲ အလွန်လည်း သိမ်မွေ့တယ်၊
သညာမရှိတော့သလို ထင်ရလောက်အောင် သိမ်မွေ့တယ်၊ သညာ
သာ မဟုတ်ဘူး၊ ဖသာ ဝေအနာ စေတနာ စိတ် စသည်တွေလည်း
မရှိတော့သလို ထင်ရလောက်အောင် သိမ်မွေ့တယ်၊ ဒီစိတ်မျိုးကို
ယခုနေအခါ ဓာဒသာသနာအပြင်ကလူတွေ သိကြဟန်မတူပါဘူး၊
သာသနာတွင်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ကျကျနှစ် တရားအားမထုတ်
ဘူးရင် သဘောပေါက်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး၊ သခ္ပါရုပေကွာဉ်က်
ရောက်နေတဲ့ အချို့သောယောဂါများကတော့ ဒီစိတ်နဲ့အလားတူတဲ့
အလွန်သိမ်မွေ့တဲ့ ပိပသာစိတ်ကို တွေကြပါတယ်၊ မသိတသိ
ဖြစ်ပြီးနေတယ်လို့ ပြောတတ်ကြတယ်၊ ဒီလို့ အလွန်သိမ်မွေ့တဲ့
နေဝသညာနာသညာယတန်စိတ်လည်း နိဗ္ဗာန်မှာ မရှိပါဘူးတဲ့။
ဒီဥဒါန်းစကားကို ထောက်ဆကြည့်သောအားဖြင့်လည်း မြတ်စွာ
ဘူရား၏ တရားတော်ဟာ အလွန်ကြည်ညိုစရာ ကောင်းလှပါပေ
တယ် “နိဗ္ဗာန်မှာ ဒါလောက် သိမ်မွေ့မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်တောင်မှ
မရှိဘူးတဲ့ ဒီစိတ်ထက်တောင် မြင့်မြတ်သေးတယ်”လို့ ဆင်ခြင်ပြီး
ကြည်ညိုစရာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သဒ္ဓါတရား မွဲပြောကျနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့

နိဗ္ဗာန်မှာ ရပ်နာမ်အားလုံးပင်မရှိ

◆ ၁၀၃

သူတို့မှာ ဒီလိုစျေန်သမာပတ်စိတ်မျိုးဆိုရင် အနဲ့တောင်မနဲ့ပါဘဲနဲ့
ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို အရမ်းပစ်ပယ်နေကြတာလည်း ရှိတယ်။
အမှုန်တော့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘူရား ဟောထားတဲ့အတိုင်း ကျင့်ကြုံ
အားထုတ်ပြီးတော့ ယခုပြောတဲ့ နေဝါယဉ်နာသညာယတနစွာန်
ကိုလည်း ရပြီးတဲ့ပြင် ဒီစျေန်စိတ်မျိုးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာကိုလည်း
ကိုယ်တိုင်တွေပြီးတော့မှ မကောင်းဘူး မသင့်ဘူး ထင်ရင်လည်း
ပစ်ပယ်သင့်ပါတယ်။ ဘာမျှမသိဘဲနဲ့ အရမ်းပစ်ပယ်နေတာကတော့
အလွန်သဘာဝမကျတဲ့ အလုပ်ပါပဲ။

နိဗ္ဗာန်မှာ ရပ်နာမ်အားလုံးပင်မရှိ

အာကာသာနဇ္ဈာယတနစိတ် စေတသိက် နာမ်တရား
မရှိဘူး အစရှိသော ဒီစကားတော်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်မှာ ရပ်မရှိတဲ့ အရွှေပဘုံ
က စိတ် စေတသိက် နာမ်တရားမျိုးလည်း မရှိဘူးလို့ သိပေါ်တယ်။
ဒါကြောင့် ဒီစကားတော်နှင့် ပထဝိဓာတ်မရှိ စသည်ဖြင့်ဆိုသော
ရွှေစကားတော် ဒီနှစ်ရပ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်မှာ ၃၁-ဘုံတွင်ရှိတဲ့ ရပ်တရား
နာမ်တရားမျိုး၊ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိကြောင်းကို သိပေါ်တယ်။
ဒီနေရာမှာ တချို့က ဉာဏ်ကွန်ဖြီး ပြောကြတာလည်းရှိတယ်။
ဘယ်လိုလဲဆိုတော့-နိဗ္ဗာန်မှာ ၃၁-ဘုံက ရပ်နာမ်မျိုးသာ မရှိတာ၊
ရပ်ဝိသေသ နာမ်ဝိသေသတော့ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဘူရားရဟန္တာ
အရှင်မြတ်တွေဟာ ပရီနိဗ္ဗာန်စံပြီးတဲ့နောက် နိဗ္ဗာန်မှာ ရပ်ထူး
နာမ်ထူးတွေနဲ့ ရှိနေကြတယ်လို့ ထူးထူးကဲက ကြံးဆပြီးပြောဟောကြ
ရေးသားကြတယ်။ အဲဒီဝါဒကို အတ္ထနအားကြီးတဲ့သူများက ကြိုက်

နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောဆို ရေးသားချက်တွေနှင့် စပ်ပြီး သုံးပုံ
ပိဋကတ် ကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတစ်ပါးက ဒီလို
ဖြေရှင်းပြတယ်၊ နိဗ္ဗာန်မှာ ရှုပ်ထူး နာမ်ထူးရှိနေရင် ဘဝအသစ်
ဖြစ်မှု အတိအထူးလည်း ရှိလိမ့်မယ်၊ အရာအထူး အိုခြင်းအထူးလည်း
ရှိလိမ့်မယ်၊ မရဏအထူး သေခြင်းအထူးလည်း ရှိလိမ့်မယ်၊ သောက
အထူး ပရီဒေဝအထူး ဒုက္ခအထူး ဒေါမနသုအထူး ဥပါယာသ
အထူးတွေလည်း ရှိလိမ့်မယ်၊ “ရှုပ်နာမ်တွေအားလုံး ချုပ်ပြိုမ်းပါ
တယ် မရှိပါဘူး”လို့ အထင်အရှား ဟောထားပါလျက် “ရှုပ်ထူး
နာမ်ထူး ရှိတယ်”လို့ ကြံတာကတော့ အကြံဉာဏ်နယ်ပယ် လွန်သွား
တာပါပဲ၊ “ချုပ်ပြိုမ်းတယ် ကင်းတယ် မရှိဘူး”လို့ အတိအလင်း
ဟောထားရာမှာ “မရှိဘူး”လို့ မှတ်ယူရန်မှတစ်ပါး အထူးအတွေ့
ကြံနေစရာ မရှိပါဘူးလို့ ဖြေရှင်းပြပါတယ်။ အဲဒီဖြေရှင်းချက်ဟာ
ဘုရားအလိုတော်နှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ကိုက်ညီပါပေတယ်။ အဲဒီလို
ရှုပ်နာမ်တွေ လုံးဝမရှိတဲ့ အတွက် နိဗ္ဗာန်ဟာ ယခုမျှကိုမှားက်
လွှဲလောကထဲမှာလည်း မပါဝင်ဘူး၊ အခြားလောကထဲမှာလည်း
မပါဝင်ဘူး။ ဒါကြောင့်-

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ လောကမှ အလွတ်ဖြစ်သည်

နာယ် လောကော-နိဗ္ဗာန်မှာ ဤလောကလည်း မရှိ-
ဤလောကလည်းမဟုတ်၊ နဲ့ ပရော လောကော-အခြားလောက
လည်း မရှိ- အခြားလောကလည်း မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဤလောက

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ထောကမှ အထွက်ဖြစ်သည်

◆ ၁၀၅

အခြားလောကများနှင့်ဆိုင်တဲ့ ရုပ်နာမ်တွေ လုံးဝမရှိတဲ့အတွက် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဤလောကလည်း မဟုတ်၊ အခြားလောကလည်း မဟုတ်၊ လောကမှ အလွတ်ဖြစ်တယ်လို့ သိပေါ်တယ်။ နောက်ပြီး တော့ ဤလောက အခြားလောကများမှာလို့ ရုပ်နာမ်တွေ မရှိတဲ့ အတွက် အထူးအားဖြင့် ရုပ်မရှိတဲ့အတွက် အမောင် မရှိဘူး၊ အမောင်မရှိတဲ့အတွက် အလင်းရောင်လည်း မလိုဘူး။ ဒါကြောင့်... .

န ဥဘောစန္ဒီမသူရိယာ၊ အလင်းရောင်ကို ပေးတတ် သည့် နှစ်ပါးသော လ-နေတို့လည်း မရှိကြဘူး-လို့လည်း ဖော်ပြ ထားပါတယ်။ ဒီစကားတော်ဖြင့် တစ်နှောက ဟောခဲ့တဲ့ ဗာဟိယ သုတ်မှာ လိုပင် လ-နေ-ကြို့ပြ-ကြယ စသည်တွေလည်း မရှိကြောင်း၊ အမောင်လည်း မရှိကြောင်း သိပေါ်တယ်။ “နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာတိ၏ ချုပ်ပြီမ်းခြင်း သဘောများပဲ”ဆိုတာ သိထားရင် “လ-နေ မရှိ အလင်း အမောင်မရှိ”ဆိုတဲ့ ဒီအနက်ဟာ ရှင်းနေပါတယ်၊ ဘဝသစ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ မဖြစ် ပေါ်ဘဲ ချုပ်ပြီမ်းသွားရာမှာ လ-နေတွေ ပြို့ပြိုတွေ ကြယတွေ အလင်းအမောင်တွေ ဘယ်မှာရှိနိုင်မလဲ၊ ရှိဖို့လည်း မလိုပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီအနက်ကတော့ ရှင်းနေပါပြီ။ ဒါပေမယ့် နတ် လောကမှ လူ့လောကသို့ ပြောင်းလာတာလို့ အဲဒီနိဗ္ဗာန်မှာ တခြားမှ ပြောင်းလာတာ ရှိလေသလားလို့ စဉ်းစားစရာရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို့ ပြောင်းလာတာလည်း မရှိကြောင်း စသည်ကို ဆက်ပြီး မိန့်ဆိုကျူးရင့်တော်မူပြန်ပါတယ်။

နိမ္ဒာန်မှာ လာခြင်း သွားခြင်း တည်ခြင်းမရှိ
 အခါ-ထိပြင်လည်း၊ တဗြာ-ထိနိမ္ဒာန်၌ အဟံ-ငါသည်
 နေဝါယာဂတီ။ ဝဒါမီ ဘိက္ခဝေ-တခြားမှ လာရောက်ခြင်း
 ကိုလည်း မဟောပါဘူး ရဟန်းတို့-တဲ့။ လူ့လောကမှာဆိုရင်
 အပယ်ဘုံများမှ ရောက်လာတာလည်းရှိတယ်၊ နတ်လောကမှ
 ရောက်လာတာ လည်းရှိတယ်၊ နတ်လောကမှာလည်း အခြားဘုံ
 များမှ ရောက်လာတာ ရှိတယ်၊ နိမ္ဒာန်မှာတော့ အဲဒီလိုတခြားမှ
 ရောက်လာခြင်းလည်း မရှိပါဘူး-တဲ့ လူ့လောက နတ်လောက
 ပြဟ္မာလောကမှ ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်များ ပရီနိမ္ဒာန်ပြုသွားတဲ့အခါ
 အနုပါဒီသေသနိမ္ဒာန်ဝင်စသွားတယ်လိုတော့ ပြောရပါတယ်၊
 ဒါပေမယ့် လူ့လောက နတ်လောက ပြဟ္မာလောကမှာ ရှုပ်နာမ်
 ခန္ဓာ အစဉ်ဖြင့် အသစ်ဖြစ်ပြီး ရောက်လာတာမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး၊
 ရှုပ် နာမ် ခန္ဓာအသစ် မဖြစ်တော့ဘဲ ချုပ်ပြိုမ်းပြတ်စသွားရုံမျှသာ
 ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို ချုပ်ပြိုမ်း ပြတ်စ သွားတာကိုပင် အနုပါဒီသေသ
 နိမ္ဒာန်ဝင်စသွားတယ်လို့ ဆိုရတယ်။ ဒါကြောင့် ထိနိမ္ဒာန်၌ တခြားမှ
 လာရောက်ခြင်းကိုလည်း ငါမဟောဘူးလို့ မိန့်ဆိုတော်မူပါတယ်။
 ဒီအဆိုကို ထောက်ဆကြည့်ရင်လည်း နိမ္ဒာန်မှာ ရှုပ်ထူးနဲ့
 အသစ်ဖြစ်ခြင်း မရှိဘူးဆိုတာ အလွန်ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီး
 တော့ . . .

နဂတ်-တခြားသို့ ပြောင်းသွားခြင်းကိုလည်း ငါမဟောဘူး
 တဲ့။ ကုသိုလ်ကရှိတဲ့သူတွေက လူ့ဘုံမှ နတ်ဘုံသို့ ပြောင်းသွားကြ
 တယ်၊ နတ်ဘုံမှလည်း လူ့ဘုံသို့ ပြောင်းလာကြတယ်၊ အကုသိုလ်က

နိမ္ဒာန်မှာ ထာခြင်း သွားခြင်း တည်ခြင်းယရီ

◆ ၁၈၇

အားကြီးတဲ့သူတွေက အပါယ်ဘုံများသို့ ပြောင်းသွားတယ်၊ နိမ္ဒာန်မှာတော့ အဲဒီလို တခြားသို့ ပြောင်းသွားခြင်းလည်း မရှိပါဘူးတဲ့။ ဒါဖြင့် နိမ္ဒာန်မှာ ဘုရားရဟန်ာ အရှင်မြတ်တွေဟာ ပုဂ္ဂိုလ်အထည် ဖြပ်နှင့် တကွ တည်ရှိနေကြပါသလားလို့ မေးစရာရှိတယ်။ ဒါကြောင့်... .

န ဌိတ်-တောင်ကြီးများလို ပုဂ္ဂိုလ်အနေအားဖြင့် တည်တဲ့ နေခြင်းကိုလည်း ငါမဟောဘူးတဲ့။ ဒီစကားဖြင့်လည်း ရုပ်ထူးနာမ်ထူးနဲ့ တည်နေတာမဟုတ်ကြောင်း အလွန်ထင်ရှားလှပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ရာ-ဘုံလောကများလို အဆက်ဆက်သေလိုက် ဖြစ်လိုက်နဲ့ ဖောက်ပြန်ခြင်းလည်း မရှိတဲ့အကြောင်းကို... .

စုတေခြင်း ကပ်ရောက်ခြင်းလည်း မရီ

န စုတ်-ရွှေလျာစုတေခြင်းကိုလည်း ငါမဟောဘူးတဲ့။ န ဥပပတ္တိ-ကပ်ရောက်၍ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ငါမဟောဘူးတဲ့။ ဒီ J-ပုံဖြင့် အဆက်ဆက်သေခြင်း အဆက်ဆက်ဖြစ်ခြင်း မရီ ကြောင်း ပြတယ်လို့ အငြကထာများမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။

အချို့ဆရာများကတော့ ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စုတေခြင်း ဖြစ်ခြင်းမျိုး မရှိကြောင်းပြတယ်လို့ ဆိုကြပါသတဲ့။ နတ် ပြဟ္မာများ သောတာကို စုတ်-စုတေတယ်လို့ ပါဉ္စအသုံးရှိတယ်၊ နတ်ပြည် ပြဟ္မာ?ပြည်၌ ကိုယ်ထင်ရှား အပြည့်အစုံဖြစ်တာကို ဥပပါတ် ဖြစ်တယ်လို့ ပါဉ္စအသုံးရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် အချို့ဆရာတိ၏ ဖွင့်ပြချက်က ပိုပြီး အသင့်ယုတ္တိရှိတယ်လို့ သဘောကျဖွယ် ရှိပါ

တယ်။ အဲဒီအဖွင့်အရအားဖြင့်ဆိုရင် နတ်များစုတေတာလို ရှုတ်တရက် ပျောက်ကွယ်သွားတဲ့ သေခြင်းမျိုးလည်း မရှိဘူး၊ နတ်ပြည့်၌ ဘဝသစ်ဖြစ်တာလို ရှုတ်တရက် ကိုယ်ထင်ရှား အပြည့်အစုံဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ခြင်းမျိုးလဲ မရှိဘူးလို သိစေတယ် ဆိုရမှာပဲ။ ဒီအနက်ဟာ ရုပ်နမ်ခန္ဓာ ချုပ်ပြုမ်းခြင်းသဘောမှာ ရှုတ်တရက်ပျောက်ကွယ်ပျက်စီးစရာလည်း မရှိ၊ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်စရာလည်း မရှိတဲ့အတွက် အလွန်ပဲ သင့်လျဉ်ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ . . .

တည်ရာလည်း မရှိ

စတ်-ဤနိဗ္ဗာန်သည်၊ အပွဲတိုင့်-တည်ရာလည်း မရှိပေ။
 ဘဝသစ် ရုပ်နမ်ခန္ဓာတွေ မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ချုပ်ပြုမ်းပြတ်ခဲ့သွားခြင်း သဘောဟာ အဘယ်အရပ်မှာ တည်နေတယ်၊ ဘာပေါ်မှာ တည်နေတယ်လို ဆိုစရာမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်မှာ တည်ရာအရပ်ငှာန မရှိဘူးလို မိန့်ဆီတော်မူတာပါပဲ။ ဒါလည်း ထင်ရှားပါတယ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ရုပ်နမ် J-မျိုးထဲက နာမ်တရားထဲမှာ ပါဝင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် စိတ်စေတသိက် နာမ်တရားလို ဥပါဒ် ဋီ ဘင် ရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ရုပ်ရှိတဲ့ဘူးမှားက စိတ်စေတသိက်များလို ရုပ်ကိုလည်း မမှုံးဘူး၊ အခြားတရားကိုလည်း မမှုံးဘူး၊ အရူပဘုံက နာမ်များမှာ မို့ရာရုပ်မရှိပေမယ့် ဖြစ်ရာဘုံဆိုတဲ့ တည်ရာအရပ်ကတော့ ရှိနေတာပဲ၊ ဒီနိဗ္ဗာန်ကတော့ ချုပ်ခြင်းသဘောမျှ ဖြစ်သောကြောင့် ဘယ်အရပ် ဘယ်ငှာနမှာမျှ တည်နေတယ်လို မဆိုနိုင်ဘူး၊ ကောင်းကင်ထဲမှာ တည်နေတယ်လိုလည်း

ရုပ်နာမ်အယဉ်လည်း မရှိ

◆ ၁၈၉

မဆိုနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် နည်းပရီယာယ်အားဖြင့်တော့ တလဲမျှ
လောက်သော ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ရှိတယ်လို့ ဟောထားတဲ့ ဒေသနာ
ကတော့ ရှိပါတယ်၊ အဲဒါကို တော်တော်ကြောမှ ဆက်ပြီးဟောရမယ်။
နောက်ပြီးတော့ . . .

ရုပ်နာမ်အယဉ်လည်း မရှိ

ထတ်-ဉှုနိဗ္ဗာန်သည်၊ အမွှေဝတ္ထုစေ-မပြတ်ဖြစ်နေသော
ရုပ်နာမ်အယဉ်လည်း မရှိသည်သာတည်း၊ ဝါ-ရုပ်နာမ်အယဉ်၏
ပြောင်းပြန်ပြတ်စဲ ချုပ်ပြုမ်းခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်-တဲ့။ သတ္တဝါ
တို့၏ သန္ဓာန်မှာ ရုပ်နာမ်တွေဟာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု မပြတ်ဖြစ်
နေတယ်၊ ရေစီးကြောင်းထဲက ရေအယဉ်လိုပါပဲ၊ ဥဇယွ်ယဉ်က်
စသည်ကို ရောက်နေတဲ့ ယောဂါတွေမှာ ထိသိမှု ကြံးသိမှု ကြေားမှု
အစရှိသော ရုပ်နာမ်တွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး သိနေ
တယ်၊ တစ်ခု တစ်ခုကပျောက်သွားရင် နောက်တစ်ခု တစ်ခုက
ပေါ်ပေါ်လာပြန်တာပဲ၊ မကုန်နိုင် မဆုံးနိုင်တဲ့ ရုပ်နာမ်အစဉ်
တွေကို မပြတ်မှတ်သိနေရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုံးသိနေရင်းထဲက
သီရိရေပေကွာဉ်က်ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အဲဒီရုပ်နာမ်အစဉ်-
အယဉ်ကို ယူပစ်လိုက်သလိုပင် ရှုတ်တရက် ချုပ်ပြုမ်းတဲ့သဘောထဲ
ကျေရောက်သွားတယ်၊ အဲဒါဟာ ရုပ်နာမ်အယဉ် ပြတ်စဲချုပ်ပြုမ်းတဲ့
နိဗ္ဗာန်ပဲ၊ ထို့အတူပင် ပရီနိဗ္ဗာန် စုတိစိတ်ချုပ်တဲ့အခါမှာလည်း
ရုပ်နာမ်အယဉ် လုံးဝပြတ်စဲသွားတယ်။ အဲဒါကလည်း ပဝတ္ထုခေါ်တဲ့
ရုပ်နာမ်အယဉ် လုံးဝကင်းတဲ့ အနုပါမီသေသနိဗ္ဗာန်ပဲ၊ ဒါကြောင့်

အပွဲဝတ္ထံ ၈၀-မပြတ်ဖြစ်နေသော ရှပ်နာမ်အယဉ်လည်း မရှိသည်
သာတည်းလို့ မိန့်ဆိုကျူးရင့်တော်မူပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့... .

၅၈-**ဤနိဗ္ဗာန်သည်၊ အနာရမ္မကမေ၁-အာရုံမရှိသည်**
သာတည်း၊ ၂၀-**အာရုံမပြုတတ် မသိတတ်သည်သာတည်းတဲ့။**
နိဗ္ဗာန်ဟာ ရှပ်နာမ် ၂-ပါးထဲက နာမ်တရားထဲမှာ ပါဝင်တယ်။
ဒါပေမယ့် စိတ်စေတသိက် နာမ်များလို့ အာရုံကိုတော့ မယူတတ်
မသိတတ်ဘူး၊ မဂ်ဖို့လ် ပစ္စဝေကျကာစိတ်များကို မိမိဆိုသို့
ညွှတ်စေတတ်သောကြောင့်သာ နိဗ္ဗာန်ကို နာမ်-နာမ်လို့ခေါ်ရ^၁
တယ်။ ဒါကြောင့် အနာရမ္မကမေ၁-အာရုံမပြုတတ်သည်သာ
တည်းလို့ မိန့်ဆိုကျူးရင့်တော်မူပါတယ်။ အဲဒီလို့ နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်
တွေကို ဖော်ပြပြီးတော့... .

၆၁၁-**မြေဓာတ်မရှိ စသည်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သော**
ဤနိဗ္ဗာန် သည်သာလျှင်၊ ခုက္ခသု-ဆင်းရဲအပေါင်း၏၊ အန္တာ-
အဆုံးပေတည်း-လို့ နိဂုံးချုပ်၍ ကျူးရင့်တော်မူပါတယ်။

ဓာတ်လေးပါးကင်းရာ၊ ရှပ်နာမ်အားလုံးကင်းရာ စသည်
ဖြင့် ချိုးကျူးဖော်ပြခဲ့တဲ့ အားဖြင့်ဓာတ် သဘောတရားဟာ ဆင်းရဲ
ဟူသမျှ၏ အဆုံးပဲတဲ့။ အဲဒါဟာ ဘဝသစ် ရှပ်နာမ် ခန္ဓာ ချုပ်ပြီး
ကင်းပြတ်တဲ့အနုပါဖို့သေသ နိဗ္ဗာန်ပါပဲ၊ အဲဒီနိဗ္ဗာန်မရောက်သေး
ရင်တော့ ရှပ်ကို မို့ပြီး ဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲ နာမ်ကို မို့ပြီးဖြစ်တဲ့ဆင်းရဲ
ရှပ်နာမ်နှစ်ပါးနှင့် စပ်ဆိုင်တဲ့ သံဪရ ဆင်းရဲဆိုတာတွေ ရှိနေသေး
တာပဲ၊ ရဟန္တာမှာ ကိုလေသာဆင်းရဲ ကင်းပေမယ်လို့၊ ပရီနိဗ္ဗာန်မစဲ
မီမှာဆိုရင် ခန္ဓာအကြွင်း ရှိနေသေးတဲ့အတွက် ရှပ်နာမ် ခန္ဓာဆင်းရဲ

တွေက ရှိနေသေးတာပဲ၊ အနုပါဒီသေသ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားတဲ့
အခါကျတော့မှ ဆင်းရဲဟူသမျှတွေ အားလုံး ကုန်ဆုံးသွားတယ်၊
ဒါကြောင့် အဲဒီ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ကို ဆင်းရအပေါင်း၏အဆုံး
ပဲလို့ မိန့်ဆိုကျူးရင့်တော်မူပါတယ်။

ဒီဥဒါန်းစကားတော်ထဲမှာ အပွဲတိုင့်-တည်ရာမရှိဘူးလို့。
မိန့်ဆိုတော်မူသောကြောင့် “နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘယ်မှာ တည်နေ ပါသလဲ”
ဆိုရင် ဘယ်မှာမှတည်နေတယ်လို့ မူချွာအားဖြင့်တော့ မဆိုနိုင်ဘူး၊
ဒါပေမယ့် ပရိယာယ်အားဖြင့်တော့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ကိုယ်ထဲမှာ
တည်တယ်လို့ ဆိုရပါသေးတယ်၊ အဲဒီလို့ ဆိုရခြင်း၏အကြောင်းက
တော့ သယုတ်ပါ၌တော် အင်္တာပါ၌တော်များမှာ သိဂါယနာ
တင်ထားတဲ့ ရောဟိတသုသုတ်မှာ မြတ်စွာဘူးရား ဟောတော်မူ
တဲ့ စကားတော်ပါပဲ။

ရောဟိတသုသုတ်တရား

တချိန်က သာဝတ္ထိပြည် ဇွေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ
သိတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မြတ်စွာဘူးရားကို ရောဟိတသုသုဆိုတဲ့
နှင်းသားက ဒီလို့မေးတယ်။

မြတ်စွာဘူးရား၊ မဖြစ်ရာ မအိုရာ မသေရာ မစုတေရာ
ဘဝသစ်သို့၊ မကပ်ရောက်ရာဖြစ်သော လောက၏အဆုံးကို
သွားခြင်းဖြင့် သိနိုင် ထွေမြင်နိုင် ရောက်နိုင်ပါသလား အရှင်ဘူးရား
လို့ မေးတယ်။ အဲဒီအမေးကို မြတ်စွာဘူးရားက ဒီလို့ဖြေတော်
မူတယ်။

လောက၏အဆုံး သွား၍ မရောက်နိုင်

ယဉ် ခေါ် အာဂုသာ နဲ့ အယတီ နဲ့ ဒီယတီ နဲ့ မီယတီ
နဲ့ စဝတီ နဲ့ ဥပပဇ္ဈတီ၊ နာဟံ “တဲ့ ဝမနေန လောကသု အနှစ်
ညတေယျ ဒင်္ခာယျ”၌ ဝဒါမီ။

အာဂုသာ-အမောင် ရောဟိတသု၊ ယဉ်-အကြံင်
အရပ်၍၊ နဲ့ အယတီ နဲ့ ဒီယတီ နဲ့ မီယတီ-မဖြစ် မအို မသေ၊
နဲ့ စဝတီ နဲ့ ဥပပဇ္ဈတီ-မစုတေ ကပ်၍မဖြစ်၊ တံ-ထိုသို့သော၊
လောကသု အနှစ်-လောက၏အဆုံးကို၊ ဝမနေန-ခြေလျင်သွား
ခြင်းဖြင့်၊ ညတေယျ ဒင်္ခာယျ၌-သိနိုင် မြင်နိုင် ရောက်
နိုင်သည်ဟု၊ နဲ့ အဟံ ဝဒါမီ-ငါ မဟောဘူးတဲ့။

အဲဒီလိုဖြေတာကို ကြားရတော့ ရောဟိတသု နတ်သားက
အလွန်သဘောကျသွားတယ်၊ မြတ်စွာဘူးရား မိန့်တော်မူတဲ့ အတိုင်း
ပင် လောက၏အဆုံးသို့ ခြေလျင်သွားလို့ မရောက်နိုင်တာ အလွန်
မှန်ကန်ပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူဟာ ရှေးတုန်းက စျေန်
အဘိညာဉ်ရတဲ့ ရသေ့ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ အဘိညာဉ်တန်နိုးဖြင့် လောက၏
အဆုံးကို ရှာကြည့်ခဲ့တယ်၊ စကြေဝြောတစ်ခုကို ခြေတစ်လျှမ်း လောက်နဲ့
ရောက်အောင်သွားခဲ့တယ်၊ အိပ်ချိန် စားချိန် ကိုယ်လက် သူတ်သင်
ချိန်များကို ချုန်ထား၍ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး စကြေဝြော လှည့်ပြီး
လောက၏အဆုံးအရပ်ကို ရှာခဲ့တယ်၊ ဒါပေမယ့် လောက၏ အဆုံး
အရပ်ကို ရှာမတွေ့ခဲ့ဘူးတဲ့။ အနှစ်တစ်ရာပြည့်လို့ အသက်တမ်း
ကုန်တဲ့အခါ အဲဒီဘဝက သေပြီး ဒီစကြေဝြောမှာပဲ နတ်သား ဖြစ်နေ
ကြောင်းကို လျှောက်တယ်။ ဒေဝပုတ္ထာလို့ ဆိုတဲ့ အတွက်

နတ်သားလို့ ပြောရတာပဲ၊ စူာန်အဘိညာဉ်ရ ရသေ့ဘဝက သေလာ
တာဆိုတော့ မြှော့ဘာ နတ်ဖြစ်ဟန် လက္ခဏာရှိပါတယ်။ အဲဒီ
ရောဟိတသုနတ်သား ဆိုလိုတာကတော့ စကြေဝြာ ကမ္မာလောက
၏အဆုံးကို ဆိုလိုပါတယ်၊ မြတ်စွာဘူရား၏ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့
ရုပ်နာမ်အစဉ် သခ္ပါရလောက၏အဆုံး နိုဗ္ဗာန်ကို ဆိုလိုပါတယ်။
ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘူရားက ဒီလိုဆက်ပြီး မိန့်တော်မူပါတယ်။

လောက၏အဆုံးရောက်မှ ဆင်းရဲ့ပြိုမ်းသည်

န ခေါ် ပနာဟံ အာဂုသာ အပွဲတွာ လောကသု အား
ခုံကြသု အားကိုရိယ် ဝေါမီ၊ အပိုစ ခွါဟံ အာဂုသာ ကျွဲမသွှေ့
ယော ပျောမမတွေ ကငြောင်ရော သသညီ့၏ သမနကေ လောကွာ
ပညာပေမီ လောကသမှုပယွဲ လောကနိရောဓာ လောကနိရောဓာ
ဂါစိနို့ ပဋိပစ်။

အာဂုသာ-အမောင်ရောဟိတသု၊ ပနာ-ခြော်လျှင်သွား၍
လောက၏အဆုံးသို့ မရောက်နိုင်သော်လည်း၊ အပွဲတွာ လောက
သု အား-လောက၏အဆုံးသို့ (ဉာဏ်ဖြင့်) မရောက်ပါဘဲ၊ ခုံကြသု
အားကိုရိယ်-ဆင်းရဲ့အဆုံးပြုခြင်း ပြီးစေခြင်းကို၊ န ခေါ် အဟံ
ဝေါမီ-ငါမဟောပေတဲ့။ (ဒီစကားဖြင့် သိစေလိုတာကတော့
ခြော်လျှင်သွား၍ မရောက်နိုင်ပေမယလို့ ဉာဏ်ဖြင့်သွားလိုတော့
ရောက်နိုင်တယ်၊ အဲဒီလိုဉာဏ်ဖြင့် လောက၏ အဆုံးကို မရောက်
ရင် ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်း ပြိုးခြင်းကို မပြီးစေနိုင်ဘူး၊ လောက၏
အဆုံးကို ဉာဏ်ဖြင့်ရောက်ပါမှ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်း ပြိုးခြင်းကို

ပြီးစေနိုင်တယ်လို့ သိစေလိုပါတယ်။) အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘူရား ရည်ရွယ်တဲ့ လောကနှင့် လောက၏အဆုံးဆိုတာက ဘာတွေလဲလို့ မေးစရာရှုလာတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုဆက်ပြီး မိန့်တော်မူပြန် ပါတယ်။

သစ္ဌာလေးပါးလုံး ကိုယ်ထဲရှိသည်

အာဂုသာ-အမောင် ရောဟိတသာ၊ အပိုစ ခေါ-
စင်စစ်သောကား၊ အဟံ-တိသည်၊ သသညီမျို့ သမနကေ-
သညာလည်းရှိ စိတ်လည်းရှိသော၊ ဣမသွှေ့ ယေဝ ဗျာမမတွေ့
ကငြောင်ရော-တစ်လံ မျှရှုသော ဤကိုယ်ကောင်၌ပင်လျှင်၊
လောကခွဲ ပညေပေါ်- လောကကိုလည်း ပည်တော်ကြား၏။
(လောကဆိုတာ ဤကိုယ်ထဲက ရှုပ်နာမဲ ဒုက္ခ သစ္ဌာတရားကို ဆိုလို
ပါတယ်-တဲ့)။ လောကသမှုဒယဉ်- လောက၏ဖြစ်ကြောင်း သမှု
ဒယသစ္ဌာကိုလည်း ဟောကြား၏၊ လောကနီရောဓမ္မ-လောက၏
ချုပ်ရာ ကုန်ဆုံးရာ နီရောဓမ္မသစ္ဌာကိုလည်း ဟောကြား၏၊ လောက
နီရောဓရါမိနီခွဲ ပဋိပဒ်-လောက၏ချုပ်ရာ ကုန်ဆုံးရာသို့
ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂသစ္ဌာကိုလည်း ဟောကြား၏။

အဲဒီမှာ လောကဆိုတဲ့ ဒုက္ခသစ္ဌာနဲ့ လောကသမှုဒယဆိုတဲ့
သမှုဒယသစ္ဌာ ဒီသစ္ဌာ J-ပါးဟာ သစ္ဌာဝါတို့၏ ကိုယ်ထဲမှာရှိတယ်
ဆိုတာကတော့ ရှင်းနေပါတယ်၊ မဂ္ဂသစ္ဌာဆိုတာလည်း မင်ရောက်
ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်သစ္ဌာန်မှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါလည်း ရှင်းပါတယ်၊ လောက
နီရောဓဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်က တစ်လံမျှသောကိုယ်ထဲမှာ ရှိတယ်ဆိုတာ

ဘယ်လိုပါလဲလို မေးစရာရှိပါတယ်။ အမှန်စင်စစ် ကတော့ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ တို့၏ ချုပ်ခြင်းဆိတဲ့ နိဗ္ဗာန်မှာ တည်ရာ ငြာနမရှိပါဘူး၊ ဘယ်နေရာမှာမှ တည်ရှိနေတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ချုပ်ခြိမ်းတဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်မှာ ရှိနေတဲ့အတွက် အဲဒီ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတို့၏ချုပ်ခြိမ်း ခြင်းကိုလည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏တစ်လံမျှလောက်ရှိ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာပင် ရှိသကဲ့ သို့ တင်စားပြီး ပည်တောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဘိဓမ္မအသနာမှာတော့ အဲဒီရုပ် နာမ် ခန္ဓာတို့၏ ချုပ်ခြင်းဆိတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ အပြင်ပ ဗဟိုဒ္ဓ တရားလို့ အတိအကျဟောထားပါတယ်၊ မူချွာအားဖြင့်ဆိုရင် အဲဒီအဘိဓမ္မအသနာ အသနာတော်အတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကို ဗဟိုဒ္ဓတရားလို့သာ မှတ်ရတယ်၊ ဒါပေမယ့် အပြင်ပ ဘယ်အရပ်မှာ တည်ရှိနေတယ်လို့ တည်ရာအား ဖြင့်တော့ ပြစရာမရှိဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ အဲဒီချုပ်ခြင်းဆိုတာဟာ အဲဒီရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ မဖြစ်ခြင်း သဘော မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် အဲဒီ မဖြစ်ခြင်းသဘောကို ဘယ်နေရာမှာ မျှ တည်ရှိနေတယ်လို့ ဆိုဖွေယ်မရှိတဲ့အတွက် ကြောင့်ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီဥဒုန်းပါဉ္ဇာမှာ အပွဲတိုင့်- တည်ရာမရှိဘူး လို့ မူချွာအားဖြင့် မိန့်ဆို ကျူးရင့်တော်မူခဲ့တာပါပဲ။

လောကနှင့် လောကသမုပဒ္ဒ ကိုယ်ထဲ၌ ရှိနေပဲ

လောကနှင့် လောကသမုပဒ္ဒ ဆိုတာတွေကတော့ ရောကိုတာသုတေသနတဲ့ မှတ်တယ်။ ဟောထားသည့်အတိုင်းပင် တစ်လံမျှ

၁၉၆ ◆

နိမ္ဒသနဆိုင်ရာတရားဓတ်

လောက်သော ကိုယ်ထဲ၌ အမြှရှိနေတာပဲ၊ အဲဒီအကြောင်းကို ပိုပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရအောင် ထပ်ပြီးပြောဦးမယ်။

အဲဒီသုတ်အဖွင့် အငြေကထာမှာ လောကနှီး-လောကကို (ပညတ်တယ်)ဆိုတဲ့ စကားဖြင့်၊ ခုက္ခသစ္စံ-ခုက္ခသစ္စာကို ဟောပါတယ်တဲ့။ ခုက္ခသစ္စာဆိုတာ ဥပါဒါနက္ခနာ ငါးပါးပဲ၊ ဥပါဒါနက္ခနာ ငါးပါးဆိုတာ ဒွါရ ၆-ပါးက အကြောင်းအားလျှော့စွာ ထင်ရှားဖြစ်နေတဲ့ တရားတွေပဲ၊ မျက်စိထဲမှာ အဆင်းထင်ပေါ်လာတဲ့အခါ မြင်သိမှု ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်ရာမှာ မျက်စိရှင်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ အဆင်းရှင်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ မြင်သိတာလည်း ထင်ရှားတယ်။ အဲဒီလို ထင်ရှားတဲ့အတွက် မျက်စိရှင်ကိုလည်း ၎ုံးဝါမျက်စိ၊ အမြှရှိနေတယ်၊ ဝါမျက်စိ ကြည်တယ် ကောင်းတယ်++ စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို စွဲလမ်းနိုင်တဲ့အတွက် မျက်စိရှင်ကို ဥပါဒါနက္ခနာလို့ ခေါ်ရတယ်၊ မျက်စိကိုသာ မဟုတ်သေးဘူး၊ မျက်စိနှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံး ရှပ်တွေကိုလည်း နည်းတူပဲ စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ရှပ်တွေကိုလည်း ဥပါဒါနက္ခနာလို့ ခေါ်ရတယ်။ မြင်ရတဲ့ အဆင်းရှင်ကိုလည်း မိန်းမပဲ ယောက်ဗျားပဲလှတယ် အမြှရှိနေတယ် စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ အမြင်ရတဲ့ အဆင်းနှင့်တကွ သူ၏တည်မြှုပ်ရာ ရှပ်အပေါင်းကိုလည်း ဥပါဒါနက္ခနာလို့ ခေါ်ရတယ်။ အဲဒီမျက်စိနှင့် အဆင်းရှင် တွေက ရှပ်ဥပါဒါနက္ခနာပဲ။

မြင်သိမှုဆိုတာထဲမှာ မြင်သိရုံမျှသဘောက ဝိဉာဏ်ပဲ၊ မြင်လို့ ကောင်းတာ မကောင်းတာက ဝေဒနာပဲ၊ မြင်ရတဲ့ အဆင်း

ထောကနှင့် ထောကသမုပဒယ ကိုယ်ထဲ၌ ရှိခဲ့ပါ

◆ ၁၉၇

ကို မှတ်သားတာက သညာပဲ၊ မြင်မှုကိစ္စပြီးအောင် နှလုံးသွင်းတာ ကြောင့်ကြဖိုက်တာ သီရိရတွေပဲ၊ အဲဒါတွေကိုလည်း “ငါမြင်တယ်၊ ငါကောင်းတယ်၊ ငါက မှတ်သားတယ်၊ ငါက နှလုံးသွင်းတယ် ကြောင့်ကြဖိုက်တယ်” စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနှင့်သောကြောင့် ဝိဉာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝေဒနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သညာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သီရိရ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်ရတယ်။

အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေဟာ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း ထင်ရှား ဖြစ်နေကြတာပဲ၊ မရှုနိုင်လို့ လျှင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်နေတာကို မသိရင် စွဲလမ်းမှူး ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်ကြသောကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တွေလို့ ခေါ်ရတယ်။ ဝိပသုနာဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်လျှင် လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့်လည်း နှစ်သက်ဖွယ် အားကိုးဖွယ်မရှိတဲ့ ဒုက္ခတရားတွေပဲ မကောင်းတဲ့ တရားတွေပဲလို့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိရတယ်၊ ဆင်ခြင်ကြည့်ရင်လည်း မြင်မှုကို အကြောင်းပြုပြီး ကိုယ် ဆင်းရဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ့ ဖြစ်နိုင်တဲ့အတွက် ဒုက္ခတရားတွေပဲ မကောင်း တရားတွေပဲလို့ သိရတယ်။ ဒါကြောင့် မြင်ဆဲခက္ခာ ထင်ရှားတဲ့ အဲဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ဒုက္ခသစ္စာလို့ မြတ်စွာဘူရားက ဟော တော်မူပါတယ်။ ကဲ-အဲဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ကောင်းကောင်း မှတ်မိအောင် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

- (၁) မြင်ဆဲခက္ခာ မျက်စီ၊ အဆင်းနှင့် တစ်ကိုယ်လုံး ရုပ် က ရုပ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- (၂) မြင်သိတာက ဝိဉာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- (၃) မြင်လို့ကောင်းတာ မကောင်းတာက ဝေဒနာ

ဥပါဒီ နက္ခန္ဓာ။

- (၄) မြင်ရတဲ့ အဆင်းကို မှတ်သားတာက သညာ
ဥပါဒီနက္ခန္ဓာ။
- (၅) မြင်အောင် နှလုံးသွင်းတာ အားထုတ်တာက
သခါရ ဥပါဒီနက္ခန္ဓာ။

အဲဒါဟာ ဥပါဒီနက္ခန္ဓာငါးပါးပဲ၊ ဒီဥပါဒီနက္ခန္ဓာငါးပါးကို
ပင် လောကလိုလည်း ခေါ်တယ်၊ ဒုက္ခသစ္ာလိုလည်း ခေါ်တယ်။
ဒါပေမယ့် မြင်ဆဲခဏမှာ မရှုနိုင်လို တစ်ခဏချင်း ဖြစ်ပျက်သွားတဲ့
သဘောမှန်ကို မသိလျှင် အဲဒီမြင်တာနဲ့ မြင်ရတာကို ကောင်းတယ်
လို ထင်မှတ်ပြီး နှစ်သက်သာယာတယ်၊ လောလောဆယ် မြင်နေ
ရတာကိုလည်း နှစ်သက်သာယာတယ်။ နောင်အခါလည်း အဲဒီလို
အကောင်းတွေကို မြင်ချင်နေတယ်၊ အဲဒါဟာ ဒုက္ခကို သုခေထင်ပြီး
နှစ်သက်နေတဲ့ တဏ္ဍာပဲ၊ အဲဒီတဏ္ဍာကြောင့် စွဲလမ်းမှုဥပါဒီနှင့်
လည်း ဖြစ်တယ်၊ စွဲလမ်းတာကို ရအောင်အားထုတ်တဲ့ ကံ-
သခါရလည်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ကံ-သခါရကြောင့် သေခါနီးမှာ
ကံ၊ ကမ္မနီမိတ်၊ ဂတိနီမိတ်ဆိုတာ ထင်ပေါ်တယ်၊ အဲဒီထင်ပေါ်
လာတဲ့ အာရုံနိမိတ်ကို တဏ္ဍာဥပါဒီနှင့်ဖြင့် စွဲလမ်းနေတယ်၊ ရေနစ်
တဲ့သူမှာ ကိုင်ဆွဲမိရာ တစ်စုတစ်ခုကို မလွှတ်ဘဲ ဆွဲကိုင်ထားသလို
အဲဒီအာရုံနိမိတ်ကို စိတ်ထဲမှာ စွဲလမ်းနေတယ်၊ အဲဒီလိုစွဲလမ်း
နေဆဲမှာ နောက်ဆုံးစုတိစိတ်ဖြင့် ဘဝဟောင်းက ရုပ်နာမ်ပြတ်ခဲ့
သွားတဲ့အခါ သေခါနီးက စွဲလမ်းခဲ့တဲ့ အာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက်
ဘဝသစ်မှာ စိတ်အသစ် စပြီးဖြစ်တယ်၊ အဲဒီစိတ်ဟာ ရွှေးဘဝနှင့်

ကြားရာစသည်၏ ဓက္ခန်း သမုဒယ ဖြစ်ပဲ

◆ ၁၄၉

ဆက်စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ကို ပဋိသန္တစိတ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီပဋိသန္တစိတ်မှာ နောက်လ အခြား အခြားစိတ်တွေဟာ အဆက်မပြတ် ဖြစ်သွားတယ်၊ ယခုဘဝမှာ မြင်လိုက် ကြားလိုက် စသည်ဖြင့် စိတ်တွေ အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေသလိုပါပဲ၊ စိတ်ဖြစ် နေတော့ သူနှင့်ယျဉ်ဘက် စေတသိက်တွေရော သူ၏မို့ရာ ရုပ်တွေ ရော ယခုဘဝမှာလိုပင် မပြတ်ဖြစ်နေတယ်၊ တက္ကာမကင်း သေး လျှင် ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ မပြတ်ဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် နှစ်သက်သာယာတဲ့ တက္ကာကို လောကသမုဒယ-လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းတရား သမုဒယသစ္စာလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒါဟာ မြင်ရာက လောကဆိုတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ လောကသမုဒယ ဆိုတဲ့ သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်နေပုံပါပဲ၊ တက္ကာမကင်းသေးတဲ့ သတ္တဝါ တွေမှာ မြင်မူး-ဒုက္ခသစ္စာကို မို့ပြီး တက္ကာဆိုတဲ့ သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီသမုဒယကြောင့် ဘဝအသစ်ဖြစ်ပြီး မြင်မူ အစရှိတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာတွေ ဖြစ်နေတယ်။ က-ဒါကိုလည်း လိုက်ပြီးဆိုကြရမယ်။

မြင်မူ ဒုက္ခသစ္စာကိုမို့၍ နှစ်သက်သာယာမူ တက္ကာ သမုဒယဖြစ်သည်၊ သမုဒယကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်၍ မြင်မူ စသော ဒုက္ခသစ္စာတွေ ဖြစ်နေသည်။

ကြားရာစသည်၏ ဓက္ခန်း သမုဒယ ဖြစ်ပဲ

ကြားရာစသည်မှာလည်း ယခုပြောခဲ့တဲ့ မြင်ရာမှာလိုပင် ဒုက္ခနှင့်သမုဒယတွေ ဖြစ်နေတယ်၊ ဖြစ်ပုံအကျဉ်းချပ်ကတော့-နားထဲမှာ အသံထင်ပေါ်လာတဲ့အခါ ကြားသိမှုဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလို

ဖြစ်တဲ့အခါ နားရှုပ်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ အသံရှုပ်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ ကြားသီတာလည်း ထင်ရှားတယ်။ အဲဒီလို ထင်ရှားတဲ့အတွက် ငါနားကောင်းတယ်၊ ငါကကြားတယ်၊ ကြားရတဲ့ အသံက ဘယ်သူ့၊ အသံပဲ၊ သာယာတယ် စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို စွဲလမ်းနိုင်တဲ့အတွက် နားရှုပ် အသံရှုပ်နှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံး ရှုပ်တွေကို ရုပ်ဉာပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်၊ ကြားသီ ကာမျွှေ စိတ်ကို ဝိညာဉ်ဉာပါဒါနက္ခန္ဓာ ခေါ်တယ်၊ ကြားလို့ ကောင်းတာ မကောင်းတာကို ဝေဒနာဉာပါဒါနက္ခန္ဓာ ခေါ်တယ်၊ ကြားရတဲ့အသံ မှတ်သားတာကို သညာဉာပါဒါနက္ခန္ဓာ ခေါ်တယ်၊ ကြားရအောင် နှလုံးသွင်းတာ ကြောင့်ကြုံးကိုတာကို သခြားရ ဉာပါဒါနက္ခန္ဓာ ခေါ်တယ်။

ဒီ ဉာပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟာ ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း အသစ် အသစ် ဖြစ်နေတယ်၊ ဖြစ်ပြီးရင်လည်း ချက်ချင်းပဲ ပျောက်ပျောက်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ဖြစ်ပျောက်နေလို့ အဲဒီတွေဟာ နှစ်သက်ဖွယ် အားကိုးဖွယ် မရှိတဲ့ ဒုက္ခတရား မကောင်းတဲ့ဆင်းရဲတရားတွေပဲ၊ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီကြားမှုကို အကြောင်းပြုပြီး ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ဖြစ်နိုင်တဲ့အတွက်လည်း ဒုက္ခတရားတွေ မကောင်းတဲ့ တရားတွေပဲ။ ဒါကြောင့် ကြားဆဲခဏ၌ ထင်ရှားတဲ့ အဲဒီ ဉာပါဒါ နက္ခန္ဓာငါးပါးကို မြတ်စွာဘုရားက ဒုက္ခသစ္ာလို့ ဟောတော်မူ တာပါပဲ။ ကဲ-အဲဒီ ဉာပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ကောင်းကောင်းမှတ်မိအောင် လိုက်ဆိုကြရမယ်။

(၁) ကြားဆဲခဏ၌ နား၊ အသံနှင့် တစ်ကိုယ်လုံး ရုပ်က ရုပ် ဉာပါဒါနက္ခန္ဓာ။

ကြားရာစသည်၌ ဓက္ခနိုင် သမုဒယ ပြစ်ပါ

◆ ၂၀၁

- (၂) ကြားသိတာက ဝိဉာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္တာ။
- (၃) ကြားလိုကောင်းတာ မကောင်းတာက ဝေဒနာ ဥပါဒါ နက္ခန္တာ။
- (၄) ကြားရတဲ့ အသံကို မှတ်သားတာက သညာ ဥပါဒါနက္ခန္တာ။
- (၅) ကြားအောင် နှလုံးသွေ်းတာ အားထုတ်တာက သီရိရ ဥပါဒါနက္ခန္တာ။

အဲဒါဟာ ကြားဆဲခကဗျာ ထင်ရှားတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္တာငါးပါးပဲ။ အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္တာငါးပါးကို လောကလိုလည်း ခေါ်တယ်၊ ဒုက္ခ သစ္ာလိုလည်း ခေါ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကြားဆဲခကဗျာ မရှုနိုင်လို့ တစ်ခက္ခချင်း ဖြစ်ပျက်သွားတာကို မသိလျှင် အဲဒီကြားတာနဲ့ ကြားရတာကိုပင် ကောင်းတယ်လိုထင်မှတ်ပြီး နှစ်သက်သာယာ တယ်၊ အဲဒါဟာ ဒုက္ခကို သုခထင်ပြီး နှစ်သက်တဲ့ တက္ခာပဲ၊ အဲဒီ တက္ခာကြားင့် စွဲလမ်းပြီးတော့ မိမိအလိုရှိရာ ပြီးမြောက်အောင် ပြုလုပ်အားထုတ်တယ်၊ အဲဒီအားထုတ်မှုကံ-သီရိရကြားင့် သေခါနီးမှာ ထင်ပေါ်လာတဲ့ ကဲ့, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ် အာရုံကို စွဲလမ်းနေရင်း သေသွားတဲ့အခါ အဲဒီအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ပဋိသန္ဓိတ်ဖြစ်တယ်၊ ပဋိသန္ဓိတ်ဖြစ်မိရင် အဲဒီဘဝသစ်မှာ လည်း ရုပ်နာမဲ ဒုက္ခ သစ္ာတွေ မပြတ်ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒါဟာ ကြားမူ ဒုက္ခသစ္ာကိုမှုပြီး နှစ်သက်သာယာမူ တက္ခာ သမုဒယ ဖြစ်ပုံနှင့် သမုဒယကြားင့် တစ်ဖန်ဘဝသစ်ဖြစ်ပြီး ကြားမူစသော ဒုက္ခသစ္ာတွေ ဖြစ်သွားပုံပါပဲ။ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

**ကြားမှု ဒုက္ခသစ္ာကိုဖို၍ နှစ်သတ်သာယာမှု တက္ကာ
သမုဒယဖြစ်သည်၊ သမုဒယကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်၍ ကြားမှု
စသော ဒုက္ခသစ္ာတွေ ဖြစ်နေသည်။**

နံဆဲခဏဗျာ နှာခေါင်းရှပ်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ အနဲ့ရှပ်
လည်း ထင်ရှားတယ်၊ နံသိတာလည်း ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီလိုထင်ရှား
တဲ့အတွက် ငါနှာခေါင်းက ကောင်းတယ်၊ ငါက နံသိတယ်၊ လူး
လိမ်းယားတဲ့ ပန်းနဲ့ နံသာနဲ့ကလေးက မွေးတယ် စသည်ဖြင့် စွဲလမ်း
နှင့်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီနှာခေါင်းရှပ် စသည်ကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့
ခေါ်တယ်၊ အဲဒါတွေဟာ လောကလို့ ဒုက္ခလို့ ခေါ်ရတဲ့ တရားတွေ
ပါပဲ။ ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

- (၁) နံဆဲခဏ္ဍာ နှာခေါင်း၊ အနဲ့နှင့် တစ်ကိုယ်လုံး
ရှပ်က ရုပ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- (၂) နံသိတာက ဂိဉာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- (၃) နံလိုကောင်းတာ မကောင်းတာက ဝေဒနာ
ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ။
- (၄) နံရတဲ့အနဲ့ကို မှတ်သားတာက သညာဥပါဒါန
က္ခန္ဓာ။
- (၅) နံအောင် နှလုံးသွင်းတာ အားထုတ်တာက
သံရှိရ ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ။

အဲဒါ နံဆဲခဏဗျာ ထင်ရှားတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးပဲ။
အဲဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို လောကလို့လည်း ခေါ်တယ်၊ ဒုက္ခသစ္ာ
လို့လည်း ခေါ်တယ်။ ဒါပေမယ့် မရှုနိုင်လို့ အမှန်အတိုင်း မသိတဲ့သူ
တွေမှာ အဲဒီ နံသိတာနဲ့ နံရတာကိုပင် ကောင်းတယ်လို့ထင်ပြီး

ကြေးရာစသည်၏ ဓမ္မနှင့် သမုဒ္ဓ ဖြစ်ပါ

◆ ၂၀၃

နှစ်သက်သာယာတယ်၊ အဲဒါဟာ ဒုက္ခကို သူခထင်ပြီး နှစ်သက်တဲ့
တက္ကာပဲ၊ အဲဒီတက္ကာကြောင့် စွဲလမ်းပြီးတော့ မိမိအလိုရှိရာ
ပြီးမြောက်အောင် ပြုလုပ်အားထုတ်တယ်၊ အဲဒီအားထုတ်မှုက-
သခါရကြောင့် သေခါနီးမှာ ထင်ပေါ်လာတဲ့ အာရုံနိမိတိကို စွဲလမ်း
နေရင်း သေသွားတဲ့အခါ အဲဒီအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ပဋိသန္တာ
စိတ်ဖြစ်တယ်၊ ပဋိသန္တာစိတ်ဖြစ်မိရင် အဲဒီဘဝသစ်မှုလည်း ရုပ်
နာမ် ဒုက္ခ သစ္စာတွေ မပြတ်ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒါဟာ နံသိမှု
ဒုက္ခသစ္စာကိုမြှိပြီး နှစ်သက်မှု-တက္ကာသမုဒ္ဓယဖြစ်ပုံနှင့် သမုဒ္ဓယ
ကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ပြီး နံမှုစသော ဒုက္ခသစ္စာတွေ ဖြစ်
သွားပုံပါပဲ။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

**နံမှု ဒုက္ခသစ္စာကိုမြှိ၍ နှစ်သက်သာယာမှု တက္ကာ
သမုဒ္ဓယဖြစ်သည်၊ သမုဒ္ဓယကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်၍ နံမှု
စသော ဒုက္ခသစ္စာတွေဖြစ်နေသည်။**

အရသာ စားဆဲခက္ခမှာ လျှောရှုပ်လည်း ထင်ရှားတယ်၊
အရသာရှုပ်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ အရသာသိတာလည်း
ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီလိုထင်ရှားတဲ့အတွက် ငါလျှောကောင်းတယ်၊
ငါက စားသိတယ်၊ အချက်အပြတ် အပြုအပြင်ကောင်းတယ်
စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလျှောရှုပ် စသည်ကို
ဥပါဒါနက္ခန္တာလို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါတွေဟာ လောကလို့ ဒုက္ခလို့
ခေါ်ရတဲ့ တရားတွေပါပဲ။ ကဲ-လိုက်ဆိုကြ။

(၁) စားဆဲခက္ခ၍ လျှော၊ အရသာနှင့် တစ်ကိုယ်လုံး
ရုပ်က ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္တာ။

- (၂) အရသာသီတာက ဂိဉာဏ် ဥပါဒါနက္ခစ္စာ။
- (၃) စားလိုကောင်းတာ မကောင်းတာက ဝေဒနာ ဥပါဒါနက္ခစ္စာ။
- (၄) အရသာကို မှတ်သားတာက သညာ ဥပါဒါ နက္ခစ္စာ။
- (၅) အရသာသီအောင် နှလုံးသွင်းတာ အားထုတ်တာ က သခြာရ ဥပါဒါနက္ခစ္စာ။

အဲဒါ စားဆဲခကဗဗာ ထင်ရှားတဲ့ ဥပါဒါနက္ခစ္စာငါးပါးပဲ။ အဲဒီငါးပါးကို လောကလိုလည်း ခေါ်တယ်၊ ခုက္ခသစ္စာလိုလည်း ခေါ်တယ်။ ဒါပေမယ့် စားဆဲ အရသာသီဆဲမှာ မရှုနိုင်လို့ အမှန် အတိုင်းမသိတဲ့သူတွေမှာ အဲဒီစားတာနဲ့ အရသာကိုပင် ကောင်းတယ်လိုထင်ပြီး နှစ်သက်သာယာတယ်၊ အဲဒါဟာ ခုက္ခကို သုခ ထင်ပြီး နှစ်သက်တဲ့တက္ကာပဲ၊ အဲဒီတက္ကာကြောင့် စွဲလမ်းပြီးတော့ ကောင်းတာတွေကိုချည်း စားရအောင် ကြံစည်ပြုလုပ် အားထုတ်တယ်၊ အဲဒီကြံစည်အားထုတ်မှု ကံ-သခြာရကြောင့် သေခါနီးမှာ ထင်ပေါ်လာတဲ့ အာရုံနိမိတ်ကို စွဲလမ်းနေရင်း သေသွားတဲ့အခါ အဲဒီအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ပဋိသန္ဓာတ်ဖြစ်တယ်၊ ပဋိသန္ဓာတ်ဖြစ်မိရင် အဲဒီ ဘဝသစ်မှာလည်း ရုပ်နာမ် ခုက္ခသစ္စာတွေ မပြတ်ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒါဟာ စားသီမှု ခုက္ခသစ္စာကိုမှုပြီး နှစ်သက်မှုတက္ကာသမုဒယဖြစ်ပုံနှင့် သမုဒယ ကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ပြီး စားမှုစသော ခုက္ခသစ္စာတွေ ဖြစ်သွားပုံပါပဲ။

ထိသိရှိ ခုက္ခန်း သမုပဒယ ဖြစ်ပု

◆ ၂၀၅

အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

စားမူ ခုက္ခန္တသစ္ာကိုမှို၍ နှစ်သက်သာမူ တက္ကာ
သမုပဒယဖြစ်သည်၊ သမုပဒယကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်၍ စားမူ
စသော ခုက္ခန္တသစ္ာတွေ ဖြစ်နေသည်။

ထိသိရှိ ခုက္ခန်း သမုပဒယ ဖြစ်ပု

ထိသိဆဲခဏမှာ ကိုယ်အကြည်ရှပ်လည်း ထင်ရှားတယ်
ထိသိစရာ အတွေ့ရှုပ်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ ထိသိမူလည်း ထဲရှား
တယ်၊ အဲဒီ သုံးပါးထဲမှာ ကိုယ်အကြည်ရှပ်ဆိုတာက တစ်ကိုယ်လုံး
အသွေးအသားကောင်းတဲ့ နေရာတိုင်းမှာရှိတယ်၊ အပ်ဖျားစာ
လောက်တောင် နေရာအလပ်မရှိဘူး၊ အပြင်က အရေပေါ်မှာရော
အတွင်းက အသား အသွေး အကြော အရိုးတွေထဲမှာရော
နေရာတိုင်းမှာ အနဲ့အပြား တည်ရှိနေတယ်၊ အဲဒီကိုယ်အကြည်ရှပ်
ဟာ အတွေ့အထိရှုပ်တွေကို ဖမ်းယူနိုင်အောင် သူကကြည်နေတယ်
လမ်းဘေးမှာ မှန်ကိုထောင်ထားလျှင် အဲဒီလမ်းမှာ ဖြတ်သွားသမျှ
တွေဟာ အဲဒီမှန်ထဲမှာ အရိပ်ထင်ထင်သွားသလိုပင် ကိုယ်ထဲမှာ
ကျရောက်လာသမျှ တွေ့ထိစရာရှုပ်တွေကလည်း အဲဒီ ကိုယ်
အကြည်ထဲမှာ ထင်ပေါ်ကြတယ်။ တွေ့ထိစရာတွေက သုံးမျိုးရှိ
တယ်၊ ခက်မာကြမ်းတမ်းတဲ့ ပထဝီရှုပ်အတွေ့က တစ်မျိုး၊ ပူအေး
နွေးတဲ့ တေဇာရှုပ် အတွေ့က တစ်မျိုး၊ တောင့်တင်းတွန်းကန်
လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောရှုပ် အတွေ့ကတစ်မျိုး၊ ဒီသုံးမျိုးပါပဲ။ တစ်နည်း
အားဖြင့်ဆိုရင် ဆိုးတဲ့အတွေ့ ကောင်းတဲ့အတွေ့ ဒီ J-မျိုးပါပဲ။

ဆိုးတဲ့ အတွေ့နဲ့ တွေ့ထိတဲ့ အခါမှာ နာကျင်ကိုက်ခဲ့ခြင်း ပူးလောင် ခြင်း စသည်ဖြင့် အခံခက်တဲ့ ဝေဒနာတွေဖြစ်တယ်၊ ကောင်းတဲ့ အတွေ့နဲ့ တွေ့ထိတဲ့ အခါမှာ ခံစားလို့ကောင်းတဲ့ ဝေဒနာတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အတွေ့အထိ သဘောတွေကို ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ခိုက်မှာ မရှုနိုင်လို့ အမှန်အတိုင်း မသိတဲ့ သူတွေမှာ ငါကိုယ်က ကောင်းတယ်၊ ငါကပဲ တွေ့ထိတယ်၊ တွေ့ထိရတာ ကောင်းတယ်စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် ထိသိခိုက်မှာ ထင်ရှားတဲ့ အဲဒီတရား တွေကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်တယ်၊ ဒုက္ခသစ္ာလို့လည်း ခေါ်တယ်။ အဲဒါကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

- (၁) ထိသိဆဲခကျွဲ ကိုယ်အကြည်ရှင်, အတွေ့ရှုပ် နှင့် တစ်ကိုယ်လုံးရှုပ်က ရှုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- (၂) ထိသိတာက ဂိဉာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- (၃) တွေ့ထိလို့ကောင်းတာ မကောင်းတာက ဝေဒနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- (၄) အတွေ့အထိကို မှတ်သားတာက သညာ ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ။
- (၅) ထိသိအောင် နှလုံးသွင်းတာ အားထုတ်တာက သခါးရ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။

အဲဒါ ထိသိဆဲမှာ ထင်ရှားတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးပဲ။ အဲဒီငါးပါးကို လောကလို့လည်း ခေါ်တယ်၊ ဒုက္ခသစ္ာလို့လည်း ခေါ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ထိသိဆဲခကာမှာ မရှုနိုင်လို့ အမှန်အတိုင်း မသိတဲ့ သူတွေမှာတော့ အဲဒီထိသိတာနဲ့ ထိသိရတဲ့ အတွေ့ကိုပင်

ထိသိမှန် စာတ်လေးပါးကဗျာပြီး ဝိပဿနာရှုရတယ်

◆ ၂၀၇

ကောင်းတယ်လိုက်ပြီး နှစ်သက်သာယာတယ်၊ အဲဒါဟာ ဒုက္ခကို သူခေတ်ပြီး နှစ်သက်တဲ့ တက္ကာပဲ၊ အဲဒီလိုနှစ်သက်တော့ စွဲလမ်း တယ်၊ စွဲလမ်းတော့ မိမိအလိုရှိတဲ့ အတွေ့အထိအာရုံတွေကို ခံစား ရအောင် ကြံးစည်ပြုလုပ် အားထုတ်တယ်၊ အဲဒီ ကြံးစည်အားထုတ်မှု က်-သခါရကြောင့် သေခါနီမှာ ထင်ပေါ်လာတဲ့ အာရုံနိမိတ်ကို စွဲလမ်း နေရင်း သေသွားတဲ့အခါ အဲဒီအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ပဋိသန္ဓာ စိတ်ဖြစ်တယ်၊ ပဋိသန္ဓာစိတ်ဖြစ်မိရင် အဲဒီဘဝသစ်မှာလည်း ရုပ်နာမ် ဒုက္ခသစ္စာတွေ မပြတ်ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒါဟာ ထိသိမှု ဒုက္ခသစ္စာကို မှိပြီး နှစ်သက်မှု တက္ကာ သမုဒယဖြစ်ပုံနှင့် သမုဒယကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ပြီး ထိသိမှုစသော ဒုက္ခသစ္စာ တွေ ဖြစ်သွားပုံပါပဲ။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ထိသိမှု ဒုက္ခသစ္စာကို မှိ၍ နှစ်သက်သာယာမှု တက္ကာ သမုဒယ ဖြစ်သည်၊ သမုဒယကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်၍ ထိသိမှုစသော ဒုက္ခသစ္စာတွေ ဖြစ်နေသည်။

ထိသိမှန် စာတ်လေးပါးကဗျာပြီး ဝိပဿနာရှုရတယ်။

ထိသိမှုဆိုတာကတော့ အလွန်လည်း ကျယ်ပြန်တယ်၊ အမြဲလိုလို ထင်ရှားနေတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာရှုတဲ့ ယောဂါဟာ ဒီထိသိမှုက စပြီးတော့လည်း ရှုရတယ်၊ စာတ်လေးပါးကဗျာပြီး ရှုရတယ်ဆိုတာ ပထိ တေဇာ ဝါယော ဆိုတဲ့ ထိသိရတဲ့ ရုပ်တွေ ကိုစပြီး ရှုရတာပဲ။ မဟာသတိပဋိသုတေသနမှာ (ဂစ္စန္တာ ဝါ ဂစ္စာမိတိ ပဇာနာတိ)သွားလျှင်လည်း သွားသည်ဟု သိ၏-စသည်

ဖြင့် ဟောထားတာဟာ ဒီထိသိမှုနဲ့ဆိုင်တဲ့ တောင့်တင်းလူပ်ရှားရှုပ်တွေကို ရှုပြီး သိဖို့ ညွှန်ကြားထားတာပဲ။ ဒါကြောင့် ထိုင်နေဆဲဆိုရင် ကိုယ်ထဲက တောင့်တင်းတဲ့ အတွေ့ရှုပ်ကို ထိုင်တယ် ထိုင်တယ် စသည်ဖြင့်ရှုပြီး သိရတယ်။ ဒီပြင်လည်း ထိုင်နေဆဲမှာ ထင်ရှားတဲ့ အခြားအတွေ့ရှုပ်များရှုရင် အဲဒီ အတွေ့ရှုပ်များကို လည်း ရှုရတယ်၊ ကိုယ်မှာ တွေ့ထိနေတာတွေက အများကြီးရှုနေတာပဲ၊ ကိုယ်ထဲမှာ စူးစိုက်ပြီး ကြည့်နေရင် အဲဒီ အတွေ့ရှုပ်တွေကို ထင်ရှားသိရပါတယ်၊ ခြေအချင်းချင်း၊ လက်ချင်းချင်း၊ လက်နဲ့ကိုယ်၊ ကိုယ်နဲ့အဝတ်၊ နေရာ စသည် ထိသိ နေတာတွေ အများကြီးပဲ၊ ကိုယ်ထဲမှာလည်း အသွေးအသား စသည်တွေ အချင်းချင်းတွေ့ထိနေတာတွေ ရှုနေတာပဲ၊ စိတ်နဲ့ ဉာဏ်နဲ့ စိုက်ကြည့်လိုက်ရင် အဲဒီအတွေ့ရှုပ်တွေ ထင်ရှားပေါ်နေတာပဲ၊ အဲဒီလို ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ အတွေ့ရှုပ်ဟူသမျှကို ရှုပြီး သိရတယ်။

လူတိုင်း ရှုလိုလွှာယ်တဲ့ ဖောင်းပိန်မှု

ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ကလေးလူကြီး လူတိုင်းလူတိုင်းလွှာယ်လွှာယ်နဲ့ ရှုတော်အောင် ဝမ်းပိုက်က အတွေ့အထိကို ပြီးရှုဖို့ ညွှန်ကြားတယ်၊ အသက်ရှုပူတိုင်း ရှုက်တိုင်း ဝမ်းပိုက်က ဖောင်းတက်လာလိုက် ပိန်ကျသွားလိုက်နဲ့ တောင့်တင်းလူပ်ရှားတဲ့ အတွေ့အထိ ဝါယောရှုပ်တွေ ထင်ရှားနေတယ်၊ အဲဒါကို ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်၊ ရှုတယ် မှတ်တယ်ဆိုတာက တကယ်ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့သဘောကို

သိအောင်လို့ စိတ်နဲ့ ဉာဏ်နဲ့ စူးစိုက်နှုလုံးသွင်းတာကို ခေါ်တာ
ပါပဲ၊ ဖောင်းခိုက်မှာ ဖောင်းစက ဖောင်းဆုံးအထိ မပြတ်သိနေရ
တယ်၊ ဖောင်းတာဆုံးရင် ပိန်တာပဲ၊ အဲဒါကိုလည်း ပိန်စက
ပိန်ဆုံးအထိ မပြတ်သိနေရတယ်၊ ကြားထဲမှာ နားရမည့်အချိန်
မရှိဘူး၊ အကယ်၍ ကြားထဲမှာ အားနေသေးတယ်ထင်ရင် အဲဒီ
အခိုက်မှာ ထိုင်တာကို ရှုမှတ်နေရတယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်
ထိုင်တယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ်လို့ ဒီလိုမပြတ်ရှုမှတ်
နေရတယ်။ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်း တဗြားသို့ စိတ်ကူးက ထွက်သွား
ရင် အဲဒီစိတ်ကူးကိုလည်း စိတ်ကူးတယ် စဉ်းစားတယ် ကြံ့တယ်
စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလိုရှုပြီးတော့ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်
စသည်ဖြင့် ရှုနေကျအတိုင်း ပြန်ပြီးရှုမှတ်နေရတယ်။ တစ်နေရာ
ရာက မကောင်းတဲ့အတွေ့နဲ့ တွေ့ထိပြီး ညောင်းမှူး ပူးမှူး နာကျင်မှူး
စသည် ဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒါကိုလည်း ညောင်းတယ် ညောင်းတယ်၊
ပူးတယ် ပူးတယ်၊ နာတယ် နာတယ် စသည်ဖြင့်၊ စူးစိုက်ပြီး ရှုမှတ်ရ
တယ်၊ အဲဒါပျောက်သွားရင် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် စသည်ဖြင့်
ရှုနေကျအတိုင်း ပြန်ပြီးရှုမှတ်နေရတယ်။ အတိုချုပ်အားဖြင့်တော့
ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်း စိတ်ကူး
တွေ့ စိတ်အမူအရာတွေ ပေါ်လာသမျှကိုလည်း မှတ်ရတယ်၊
အကောင်း အဆိုးပေါ်လာသမျှ ဝေဒနာကိုလည်း မှတ်ရတယ်၊
ကျွေးမှု ဆန္ဒဗ္ဗာ လှပ်ရှားပြုပြင်မှု ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှကိုလည်း
မှတ်ရတယ်၊ ဘာမှာ အထူးမှတ်စရာမရှိရင် ဝမ်းပိုက်က တောင့်တင်း
လှပ်ရှားတာကိုပဲ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်နေရတယ်။

အဲဒီလို ရွှေမှတ်နောရင် သမာဓိဉာဏ် အားရှိလာတဲ့အခါ
ကျတော့ ဖောင်းတယ်လို မှတ်ခိုက်မှာ ဝမ်းပိုက်ထဲက တောင့်တင်း
လူပ်ရှားမှုတွေ ပေါ်လိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ အဆင့်ဆင့် ပေါ်ပေါ်ပြီး
ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ ပိုင်းခြားပြီး သိရ
တယ်၊ ပိန်တယ် ကျွေးတယ် ဆန့်တယ် ကြွေတယ် လှမ်းတယ် ချုတယ်
စသည်ဖြင့် မှတ်ရာမှာလည်း နည်းတူပင် တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ
ပိုင်းခြားပြီး သိရတယ်၊ မှတ်သိတဲ့စိတ်ကိုလည်း သိလိုက် ပျောက်
လိုက်၊ သိလိုက် ပျောက်လိုက်နဲ့ တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ ပိုင်းခြားပြီး
သိတာပဲ၊ အဲဒီလို မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း ပိုင်းခြားပြီး သိသိနောရင်တော့
ဖောင်းမှု ပိန်မှု စသော ကိုယ်အတွေ့အထိ ရုပ်နှင့် မှတ်သိမှု စိတ်
နာမ်တရားတွေကို ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားသောကြောင့်
မမြတ်တွေချည်းပဲလို့လည်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
သိသိသွားတယ်၊ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်နဲ့ ဆင်းရဲတွေ မကောင်းတာ
တွေချည်းပဲလို့လည်း သိသိ သွားတယ်၊ သူ့သဘောအတိုင်း
ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဘောတရားတွေ ချည်းပဲလို့လည်း သိသိသွား
တယ်။ အဲဒီလိုသိတာဟာ “ဗုက္ဗု ပရිညေယျုံ-ဗုက္ဗုသစ္ာကို ပိုင်း
ခြားသိရမယ်”လို့ဆိုတဲ့ ဒေသနာနှင့် အညီ ဗုက္ဗုသစ္ာကို ပိုင်းခြား
သိတဲ့ ဉာဏ်ပါပဲ။ အဲဒီလို သိနောရင် ရွှေသိရတဲ့ အာရုံမှာ မသိမှု-
အပိုဇာ ကင်းတယ်၊ တပ်မက်သာယာတဲ့ တက္ကာလည်း အဲဒီအာရုံမှာ
မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ တက္ကာမဖြစ်နိုင်တော့ စွဲလမ်းမှု-ဥပါဒါန်လည်း
မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ မစွဲလမ်းတော့ ကိုယ်အလိုပြည့်အောင် အား
ထုတ်မှု ကံ-သခ္ပါရလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ကံ-သခ္ပါရ မဖြစ်တော့

ပဋိသန္ဓာ ဝိညာက် အစရှိသော ဘဝသစ် ရှုပ် နာမ် ခန္ဓာလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ အဲဒါဟာ ရှုသီ ရတဲ့ တစ်အာရုံး တစ်အာရုံနဲ့ စပ်ပြီး သမုဒ္ဒသစွာနဲ့ ဒုက္ခသစွာ ချုပ်ပြီးပုံပါပဲ၊ ဒီလိုရှုသီရတဲ့ တစ်အာရုံ တစ်အာရုံမှာ သမုဒ္ဒသနဲ့ ဒုက္ခချုပ်ပြီးတာကို တော်နိုဗာန်လို့လည်း ခေါ်တယ်၊ ရှုသီတိုင်း ရှုသီတိုင်း အဲဒီ တော်နိုဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုတယ်လို့လည်း ဆို ရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုသီတာကိုလည်း လောကီ မဂ္ဂသစွာလို့ ဆိုရတယ်။

ဒါကြောင့် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေ တဲ့ ယောဂါပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်မှာ နည်းပရိယာယ် အရအားဖြင့် သစွာလေးပါးလုံးရှုနေတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် ထိမှု ဆိုင်ရာ ရုပ်နာမ်နှင့်တကွ တစ်ကိုယ်လုံးက၊ ပိုင်းခြားသီအပ် သည့် ဒုက္ခသစွာ၊ နှစ်သက်သာယာမှု တက္ကာက၊ သမုဒ္ဒသစွာ၊ အဲဒါဟာ ပယ်သင့် ပယ်ထိုက်တဲ့ ပဟာတွေ တရားပဲ၊ ရှုသီတိုင်း ရှုသီတိုင်းမှာ အဲဒီတက္ကာကို ပယ်တယ် ကင်းစေတယ်။ ရှုသီရတဲ့ အာရုံမှာ မသိမှု အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွ တက္ကာ ကဲ ဝိညာက်စသည်တို့ မဖြစ်နိုင်ဘဲ ချုပ်ပြီးတာက၊ တော် နိရောဓသစွာ၊ ရှုသီမှု၌ ပါဝင် သော သမ္မာ ဒီဒို စသည်က၊ လောကီ မဂ္ဂသစွာ၊ ဒါက ဝိပသာနာ ရှုခိုက်မှာ ရှုသူ၏ သန္ဓာန်၌ သစွာလေးပါး ရနိုင်ပုံကို ပြဆိုချက်ပါပဲ။

ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ထိုင်တယ် ထိတယ် စသည်ဖြင့် ကိုယ်ထဲက အတွေ့အထိကို ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂါဟာ သခ္ပါရှုပေကွာ ညောင် ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါ ထိသိမှုတစ်ခုခုကို ရှုနေရင်း ကိုယ်ရုပ် တွေရော ထိသိမှုရော မှတ်သိမှုရော ကုန်ဆုံးပျောက်ကွယ်သွားတဲ့

သဘောထဲကို ကျရောက်သွားတယ်၊ အဲဒါဟာ-

ယစွဲ-အကြောင်နိဗ္ဗာန် အရပ်၌၊ ကာယော စ-ကိုယ်
ရှုပ်သည်လည်း၊ နိရုံးတိ-ချုပ်၏၊ ဖော်ပွဲသညာ စ-အတွေ့အထိ
အမှတ်သညာသည်လည်း၊ နိရုံးတိ-ချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ့-
ကိုယ်ရှုပ်နှင့် အတွေ့အထိ မှတ်သားမှူး သညာတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်
ဟူသော ထိုအာရုံအကြောင်းကို၊ ဝေဖိတ္ထွေ-သီအပ်၏-ဝါ-
သီအောင်အားထုတ်အပ်၏-လို့... .

ဟောတော်မူတဲ့ ဒေသနာတော်အရ အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်
ကို အရိယမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် မျက်မောက်ပြုသွားတာပါပဲ။ အဲဒီလို အငြိမ်း
ဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ၊
အထူးအားဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်မှာ သစ္စာလေးပါးလုံး
ရှိတယ်လို့ဆိုရတယ်။ဒါကြောင့် ရောဟိတသုသုတ်အဖွင့်မှာ
အငြကထာမှာ... .

လောကနှီး-(သညာရှိ စိတ်ရှိသော တစ်လံမွှေ့လောက်သော
ဤကိုယ်ထဲ၌) လောကကို(ပညတ်ဟောကြားသည်)ဟူသော
စကားဖြင့်၊ ဓါက္ခသစ္စံ-ဓါက္ခသစ္စာကို(ပညတ်ဟောကြားသည်ဟု ဆို
တော်မူ၏)။ လောကသမုဒ္ဓယနှီး-လောကသမုဒ္ဓယကို(ပညတ်
ဟောကြားသည်)ဟူသော စကားဖြင့်၊ သမုဒ္ဓယသစ္စံ-သမုဒ္ဓယ
သစ္စာကို(ပညတ်ဟောကြားသည်ဟု ဆိုတော်မူ၏)။ လောကနိရာ
ဓမ္မာ-လောကနိရာဓမ္မာ(ပညတ်ဟောကြားသည်)ဟူသော စကား
ဖြင့်၊ နိရာဓမ္မာ-နိရာဓမ္မာကို(ပညတ်ဟောကြားသည်ဟု
ဆိုတော်မူ၏)။ ပဋိပစ္စာ-လောကနိရာဓမ္မာ ဆိုက်ရောက်သော

အကျင့်ပဋိပဒါကို(ပညတ်ဟောကြားသည်)ဟူသော စကားဖြင့်၊
မရွှေသစ္စံ-မရှုသစ္စာကို(ပညတ်ဟောကြားသည်ဟု ဆိုတော်မူ၏)။
လူတိ-ဤစကား အလုံးခုံဖြင့်၊ အာရုသော-အမောင်ရောဟိတသော
အဟံ-ငါသည်၊ လူမာနီ စတ္တာနီ သစ္စာနီ-ဤသစ္စာလေးပါးတိုကို၊
တိကက္ခာဒီသု-မြက် သစ်သား အစရှိသော အသက်ဝိညာဉ်မဲ့
ဝတ္ထုတို့၏၊ နဲ့ ပညပေမီ-ပညတ်ဟောကြားသည် မဟုတ်၊ ပန်-
စင်စစ်သောကား၊ စာတုမဟာဘူတိကော-မဟာဘူတ်လေးပါးရှိ
သော၊ လူမသီး၊ ကာယသီး၊ ယေဝ-အသက်ဝိညာဉ် သညာရှိသော
ဤကိုယ်သာလျှင်၊ ပညပေမီတီ-ပညတ်ဟောကြားသည်ဟူ၍၊
ဒသေတီ-ပြတော်မူ၏-လို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။

အဲဒီ ရောဟိတသာသုတ်ပါ၌ အန္တကထာများ အရအား
ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏သန္တာန်မှာ မြင်မှု ကြားမှုစသော ဒုက္ခသစ္စာက
မပြတ်ဖြစ်လျက်ရှိနေတယ်၊ သမုဒ္ဓယသစ္စာကတော့ ကိုလေသာ
မကင်းသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို၏သန္တာန်မှာ ရှိနေတယ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ
အရဟတ္ထာမဂ်သို့ မရောက်သေးမိက ရှိခဲ့တယ်၊ မရှုသစ္စာကတော့
မဂ်လေးပါးရောက်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ ရှိတယ်၊ ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်၏
သန္တာန်မှာလည်း ရှိခဲ့ပြီး၊ ရခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ရှိတယ်လို့ပဲ
ဆိုနိုင်တယ်၊ ကိုလေသာပြီမီးခြင်း ခန္တာပြီမီးခြင်းဆိုတဲ့ နဲ့ရောဓသစ္စာ
ကတော့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို၏သန္တာန်က ကိုလေသာနှင့် ခန္တာတို့၏
ထိုက်သည်အားလျှော့စွာ ပြီမီးခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်
တို၏သန္တာန်မှာ ရှိတယ်လို့ပဲ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုရတယ်၊
အထူးအားဖြင့် ရဟန္တာ၏သန္တာန်မှာ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ပြီးတဲ့အတွက်

ရဟန္တသန္တနှင့်မှာ ရှိတယ်လို့ ပရီယာယ်အားဖြင့် ဆိုရတယ်၊ အဲဒီ
ကိုလေသာခန္တတို့၏ ချုပ်ပြိုမြင်းခြင်းဆိုတာကို စိတ်ညွတ်ကြည့်ရုံ
နဲ့တော့ ကိစ္စမပြီးဘူး၊ ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဝိပဿနာရှုနောက်
ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သခ္၏ရှုပေကွာောက် ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါ ရှုရတဲ့
ရှုပ်နာမ်အာရုံတွေရော ရှုသိနေတဲ့စိတ်ရော အကုန်လုံး ချုပ်ပြိုး
သွားတာကို မဂ်ဖိုလ်ညွက်ဖြင့် တွေမြင်မှ ကိစ္စပြီးတယ်။ ဒါကြောင့်
အဲဒီအငြိမ်းမာတ်နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်သိချင် ရောက်ချင်ရင် ကိုယ်ထဲက
ထိသိမှုအစရှိသော ဖြစ်ခိုက် ရှုပ်နာမ်တွေကို မပြတ်ရှုပြီး ဝိပဿနာ
ညွက်ကို ဖြစ်ပွားစေရမယ်။ ယခုကြံးသိခဲ့ခက်မှာ ဒုက္ခစသည်ဖြစ်ပုံ
ကို ပြောမယ်။

ကြံးသိခဲ့ခက်၌ ဒုက္ခနှင့် သမုဒယ ဖြစ်ပုံ

ကြံးသိခဲ့ခက်မှာ ကြံးသိမှု၏တည်ရာ ကိုယ်ရုပ် နှလုံးရုပ်
လည်း ထင်ရှားတယ်၊ ကြံးသိရတဲ့အာရုံလည်း ထင်ရှားတယ်၊ ကြံးသိမှု
လည်း ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီသုံးပါးထဲမှာ ကိုယ်ရုပ် နှလုံးရုပ် ဆိုတာက
ကိုယ်ထဲ နှလုံးထဲက သွေးထဲမှာရှိတဲ့ ဟာသယဝါးခေါ်တဲ့ ရုပ်ပါပဲ၊
အဲဒီရုပ်ကိုမြို့ပြီးတော့ ကြံးသိမှုစိတ်ဟာ ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီကြံးသိစိတ်
ကို မရှုနိုင်လို့ အမှန်အတိုင်းမသိရင် စိတ်၏တည်ရာ နှလုံးရုပ်နှင့်
တက္ခ တစ်ကိုယ်လုံးကိုလည်း ငါပဲ၊ ငါကိုယ်ပလို့ စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊
ကြံးသိတဲ့စိတ်ကိုလည်း ငါကကြံးစည်စိတ်ကူးနေတယ် စသည်ဖြင့်
စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ စိတ်ကူးမိတဲ့အာရုံကိုလည်း ငါပဲ၊ သူပဲ စသည်ဖြင့်
စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကြံးသိခိုက်မှာထင်ရှားတဲ့ အဲဒီတရားတွေ

ကြာသီဆဲဓယဉ် နက္ခန့် သမုပဒ ဖြစ်ပဲ

◆ ၂၅

ကို ဥပါဒါနက္ခန္တလိုခေါ်တယ်၊ ဒုက္ခသစ္ာလိုလည်း ခေါ်တယ်။ အဲဒါကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

- (၁) ကြံသီဆဲဓယဉ် ကြံသီစိတ်၏တည်ရာန့် တစ်ကိုယ်လုံး ရုပ်က ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္တ။
- (၂) ကြံသီတာက စညှောက်ဥပါဒါနက္ခန္တ။
- (၃) ကြံသီလိုကောင်းတာ မကောင်းတာက ဝေအနာ ဥပါဒါနက္ခန္တ။
- (၄) ကြံမိတဲ့အာရုံကို မှတ်သားတာက သညာ ဥပါဒါနက္ခန္တ။
- (၅) ကြံသီမှူးပြီးအောင် နဲလုံးသွင်းတာ အားထုတ်တာက သီရီရောပါဒါနက္ခန္တ။

အဲဒါ ကြံသီဆဲမှာ ထင်ရှားတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္တငါးပါးပဲ။ အဲဒီပါးပဲထဲမှာ သီရီရောပါဒါနက္ခန္တဆိုတာက အထူးထင်ရှားတယ်၊ ကျယ်လည်းကျယ်ပြန့်တယ်၊ လိုချင်တယ် နှစ်သက်တယ် သာယာတယ်ဆိုတာလည်း ထင်ရှားတယ်၊ စိတ်ဆိုးတယ် စိတ်ပျက်တယ် မူန်းတယ်ဆိုတာလည်း ထင်ရှားတယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးတဲ့ မာနလည်း ထင်ရှားတယ်၊ အယူမှား အမြင်မှားတဲ့ ဒီဒို့ဆိုတာလည်း ထင်ရှားတယ်၊ ယုံမှားတွေးတောတဲ့ ဝိစိကိစ္စာ ဆိုတာလည်း ထင်ရှားတယ်၊ မနာလိုတဲ့ ဗျာသာ၊ ဝန်တိုတဲ့ မစွဲရိယ၊ နောင်တပူပန်တဲ့ ကုဇ္ဇာဖိုတာတွေလည်း ထင်ရှားတယ်၊ သွွဲသတိ အလောဘ အဒေါသ ကရာဏာ မှန်တာ အစရှိတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေလည်း ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ သီရီရောပါနက္ခန္တထဲက တရားတွေပဲ။ ကွေးမယ် ဆန့်မယ် ထိုင်မယ် ထမယ် သွားမယ်

ပြောမယ် ဆိုမယ် စသည်ဖြင့် ကြံတာတွေလည်း သာဒီရတွေပဲ၊
ကိုယ်အမူအရာအမျိုးမျိုး နှုတ်အမူအရာအမျိုးမျိုး စိတ်ကူး
ကြံစည်မှုအမျိုးမျိုးတွေကို အဲဒီသာဒီရတွေက ပြုလုပ်နေတာပဲ၊
ဒါကြောင့် ကောင်းတဲ့စေတနာ ရွှေဆောင်ပြီး ကြံရင်ပြုရင် ပြော
ရင် ကုသိုလ်ကံဖြစ်တယ်၊ မကောင်းတဲ့စေတနာက ရွှေဆောင် ပြီး
ကြံရင် ပြုရင် ပြောရင် အကုသိုလ်ကံဖြစ်တယ်၊ အဲဒါ သာဒီရွှေပါဒါ
နှုတွေတွေချည်းပဲ။ ဒီသာဒီရ ဥပါဒါနှုတွေနှင့် တကွ ကြံသိဆဲမှာ
ထင်ရှားတဲ့ ဥပါဒါနှုတွေဝါးပါးကို လောကလိုလည်း ခေါ်တယ်၊
ဒုက္ခသွာလိုလည်း ခေါ်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ကြံသိဆဲခဏမှာ မရှုနိုင်
လို့ အမှန်အတိုင်းမသိတဲ့လူတွေမှာတော့ အဲဒီကြံစည် စဉ်းစားနေရ
တာကိုပင် ကောင်းတယ်လို့ထင်ပြီး နှစ်သက်သာယာတယ်၊ ဆင်းရဲ
ဒုက္ခနဲ့တွေရစေကာမူ ကြံသိနေတာကိုတော့ ငါကောင်ထင်ပြီး
သာယာနှစ်သက်တာပဲ၊ အဲဒီ ငါကောင်းစားရေးကို မျှော်တွေးပြီး
တောင့်တတယ်၊ အဲဒါဟာ ဒုက္ခကိုပင် သူခထင်ပြီး နှစ်သက်
သာယာတာ တောင့်တတာပါပဲ၊ နှစ်သက်သာယာတော့ စွဲလမ်း
တယ်။ စွဲလမ်းတော့ မိမိအလိုရှိတဲ့အတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ကြံစည်
ပြုလုပ်အားထုတ်တယ်၊ ယခုလောလောဆယ် ချမ်းသာရအောင်
သူတစ်ပါးကို သတ်ပြီးတော့လည်း ချမ်းသာရှာတယ်၊ သူ့သွာကို
လုယက် နှီးယူပြီးတော့လည်း ချမ်းသာရှာတယ်၊ လိမ်လည်လှည့်စား
ပြီးတော့လည်း ချမ်းသာရှာတယ်၊ မတော်မတရားလည်း ပြုတယ်၊
နောင်ဘဝသံသရာမှာ ချမ်းသာရအောင် ရည်ရွယ်ပြီးတော့လည်း
ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်တယ်၊ အဲဒီ ကောင်းမှုဆိုတာတွေထဲမှာ

ကြာသိမ်ဆတ္တု နက္ခန့် သမုပဒ ဖြင့်ပါ

◆ ၂၁၇

လည်း သတ္တဝါတွေကိုသတ်ပြီး ယစ်ပူလော်ခြင်း ကျွေးမွေးခြင်း စသည်ကို ပြရင် အကုသိုလ်ကံတွေ ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကံထဲ သခါရတွေကြောင့် သေခါနီးမှာ က ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဆိုတဲ့အာရုံတွေ ထင်ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီထင်ပေါ်လာတဲ့ အာရုံနိမိတ်ကို စွဲလမ်းနေရင်း သေသွားတဲ့အခါ အဲဒီအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ဘဝသစ်မှာ ပဋိသန္ဓာမြိတ်ဖြစ်တယ်၊ ပဋိသန္ဓာမြိတ် ဖြစ်မိရင် အဲဒီဘဝသစ်မှာလည်း ကြံသိမှု မြင်မှု ကြားမှု စသော ဒုက္ခသစ္စာတွေ မပြတ်ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒါဟာ ကြံသိမှု ဒုက္ခသစ္စာကိုမြို့ပြီးတော့ နှစ်သက်မှုတက္ကာ သမုဒယဖြစ်ပုံနှင့် သမုဒယ ကြောင့် တစ်ဖန် ဘဝသစ်ပြီး ကြံသိမှုစသော ဒုက္ခသစ္စာတွေဖြစ် သွားပုံပါပဲ။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ကြံသိမှု ဒုက္ခသစ္စာကိုမြို့၍ နှစ်သက်သာယာမှုတက္ကာ သမုဒယဖြစ်သည်၊ သမုဒယကြောင့် ဘဝသစ်ဖြစ်၍ ကြံသိမှု စသော ဒုက္ခသစ္စာတွေဖြစ်ဖော်သည်။

ဒါ ကြံသိမှုကလည်း အလွန်ကျယ်ဝန်းပါတယ်၊ မြင်ပြီးရင် လည်း ကြံသိတာပဲ၊ ကြားပြီးရင်လည်း ကြံသိတာပဲ၊ နှပြီးရင် စားသိပြီးရင်လည်း ကြံသိတာပဲ၊ ထိသိပြီးရင်လည်း ကြံသိတာပဲ၊ သူ့သက်သက်လည်း ကြံစည်စည်းစားပြီး ကြံသိနေတာပဲ။ အဲဒီကြံသိမှုတွေ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သိအောင်ရှုမှတ်ဖို့လိုပါတယ်၊ မရှုနိုင်လို့မသိရင် အဲဒီကြံသိတာကို ငါကောင်အနေနဲ့လည်း ထင်မှတ်တတ်တယ်၊ ကြံသိနေရတာကိုပင် ကောင်းတယ်လို့ထင်ပြီးတော့လည်း သာယာတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ထင်မှတ်ပြီး သာယာရင် တက္ကာဖြစ်တာပဲ။

နောက်ပြီးတော့ ကောင်းစား ချမ်းသာဖို့လည်း လိုချင်တောင့်တယ်၊ အဲဒါလည်း တက္ကာပဲ၊ အဲဒီတက္ကာဖြစ်တော့ စွဲလမ်းပြီး ပြုလုပ်တဲ့ကဲတွေ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ ကဲတွေကြောင့် “ဘဝသစ် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ၊ ဒုက္ခသစ္စာတွေ” ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီလို တက္ကာ ဥပါဒါန် ကဲနှင့် ဘဝသစ် ဒုက္ခသစ္စာတွေ မဖြစ်ပွား ရအောင် ကြံးသိတိုင်း ကြံးသိတိုင်း ရှုမှုတ်ရတယ်။ ရှုမှုတ်လို ဂိပသုနာဉာဏ် အားကောင်းတဲ့အခါမှာအဲဒီကြံးသိတာကလေး တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်ပျက်နေတာကို တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီလို တွေ့ရတော့ မဖြစ်တာတွေ ချည်းပလို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိရတယ်၊ အဲဒီလိုသိသိနေရင်း သိခါရုပေကွာဉာဏ် ရင့်သန်တဲ့ အခါမှာ ကြံးသိမှုတစ်ခုခုကို သိပြီးတော့ ကြံးသိတာရော ရှုသိတာရော အကုန်လုံးချုပ်ပြီး ပြတ်ခဲ သွားတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒါဟာ အငြိမ်းဆာတ်နိမ္ဒာန်ကို တွေ့တာ ပဲ၊ အဲဒီလို တွေ့ပြီး သိအောင် အားထုတ်ဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက-

ယတ္တာ-အကြောင်နိမ္ဒာန်အရပ်၌၊ မနော စ-စိတ်သည် လည်း၊ နိရုရွှေတိ-ချုပ်၏၊ ဓမ္မသညာစ-ဓမ္မသညာ သည်လည်း၊ နိရုရွှေတိ-ချုပ်၏၊ သေ အာယတနေ-စိတ်နှင့် ဓမ္မသညာတို့၏ ချုပ်ရာနိမ္ဒာန်ဟူသော ထိုအာရုံ အကြောင်းကို၊ ဝေဒီတပွဲ-သိအပ်၏၊ ဝါ-သိအောင် အားထုတ်အပ်၏လို့... .

ဟောတော်မူးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ မနဲ-ဆိုတာ ဘဝင်စိတ်နဲ့ အာဝဇ္ဇာန်းစိတ်ပဲ၊ ဘဝင်စိတ်ဆိုတာ အိပ်ပျော်နေတဲ့အခါ ဖြစ်နေတဲ့ စိတ်မျိုးပဲ၊ အဲဒါကိုတော့ သိဖို့ခဲယဉ်းပါတယ်၊ နှလုံးသွေးဆင်ခြင်တဲ့

လောက၏အဆုံး နိဒ္ဓာန်တွေ့သီပုံတွေ

◆ ၂၉

အာဝင်နှစ်းစိတ် ချုပ်တာသီဖိုက အရေးကြီးပါတယ၊ နောက်ပြီးတော့
မွေးသညာဆိုတာက ပကတိကြံသိတဲ့စိတ်နဲ့ ရွှေသိတဲ့စိတ်ပဲ၊ သညာကို
ခေါင်းတပ်ပြီးဟောထားပေမယ့် မြန်မာလိုကတော့ စိတ်နဲ့ပြောမှ
သိလွှယ်တယ၊ ဒါကြောင့် စိတ်နဲ့ပဲ ပြောရတယ၊ အဲဒီ ပကတိစိတ်နဲ့
ရွှေသိတဲ့ စိတ် ချုပ်သွားတာကို ထင်ရှားသိရမယ်၊ ဒါကြောင့်
အာရုံကို နှုလုံးသွင်းတဲ့စိတ်ရော ပကတိစိတ်ရော ရွှေသိတဲ့ စိတ်
ရော ပြတ်စဲ ချုပ်ပြီးသွားရင် အဲဒါဟာ နိဒ္ဓာန်ပဲ၊ အသိစိတ်ရှိနေ
သေးရင် သံဃာရ အာရုံ ထင်နေသေးတာပဲ၊ သံဃာရသဘာတွေ
အားလုံး ချုပ်ပြီးမှ နိဒ္ဓာန်ပဲ၊ အဲဒီချုပ်ပြီးတဲ့ နိဒ္ဓာန်ကိုသိတဲ့
မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်ကတော့ ရှိပါတယ၊ ဒါပေမယ့် သံဃာရအားလုံး
ချုပ်ပြီးတဲ့ သဘောက သံဃာရသဘာမျိုး မဟုတ်တဲ့အတွက်
အသိစိတ်မရှိ သလိုဘဲ ထင်ရှားတယ၊ အကယ်၍ အသိစိတ်ရှိတဲ့
အနေနဲ့ ထင်ရှားနေရင် အဲဒီ စိတ်ရဲ့အဖြစ်အပျက်လည်း ထင်ရှား
တာပဲ၊ ဝိပဿနာ ရှုလို့ ဖြစ်တဲ့ တရားပဲ၊ ချုပ်ပြီးတဲ့ သဘောထဲ
ရောက်နေတဲ့ မဂ်ဖိုလ် စိတ် ဆိုတာကတော့ ဝိပဿနာရှုလို့မဖြစ်တဲ့
တရားပဲ၊ ဒါကြောင့် နိဒ္ဓာန်ကို မျက်မျောက်ပြုတဲ့အခါမှာ အသိပါ
ချုပ်ပြီးသွားတဲ့အနေ ဖြင့်ပင် တွေ့ရတယ်၊ ဒါကြောင့် မွေးသညာ
၁ နိရုရွှေတိ- မွေးသညာလည်း ချုပ်တယလို့ ဟောတော် မူတာပဲ။

လောက၏အဆုံး နိဒ္ဓာန်တွေ့သီပုံတွေ

ယခု ပြောခဲ့တာနှင့် တတိယပိုင်းတုန်းက ထုတ်ပြေခဲ့တဲ့
ဒေသနာတော်အရ “မြင်တာကိုရှုသိရင်း မျက်စိနဲ့ ရှုပသညာ

ချုပ်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ ကြားတာကို ရှုသိရင်း နားနဲ့ သွေ့
သညာ ချုပ်သွားတာကို တွေ့ရတယ်။ နံတာကို ရှုသိရင်း နာခေါင်းနဲ့
ဂန္ဓသညာ ချုပ်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ စားသိတာကို ရှုသိယင်း
လျှောက့် ရသသညာချုပ်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ ထိသိတာကို
ရှုသိရင်း ကိုယ်နဲ့ ဖော်ပွဲသညာ ချုပ်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊
ကြံသိတာကို ရှုသိရင်း စိတ်နဲ့ ဓမ္မသညာချုပ်သွားတာကို တွေ့ရ^၈
တယ်” ဆိုတာတွေဟာ လောကဆိုတဲ့ ဒုက္ခသစ္ာကို ရှုသိနေရင်း
လောက၏အဆုံးဖြစ်တဲ့ နိရာဓဓနတူးစားကြည့်ရှုနဲ့တော့ မဖြစ်
နိုင်ဘူး၊ ဒွါရ ၆-ပါးက ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်တဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို
မပြတ်ရှုသိပြီး သဒီရာပေကွာဉ်၏ ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါကျမှ
အဲဒီလို မျက်မျာ်တွေနှင့်တယ်။

အဲဒီလို ရုပ်နာမ်သဒီရာချုပ်ပြုမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အရဟတ္တ^၉
မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့ရင် “မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ မြင်မှု ကြားမှု အစရှိသော
ရုပ် နာမ် သဒီရတွေဟာ မပြုမ်းအေးတဲ့ ဆင်းရဲတရားတွေပဲ”
လိုလည်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိတယ်၊ အဲဒီ မြင်မှု ကြားမှု စသည်၌
နှစ်သက်လိုချင်တဲ့ တက္ကာကိုလည်း “ဆင်းရဲကို တောင့်တနေတဲ့
ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်း တရားပဲ” လိုလည်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိတယ်၊
ဒါကြောင့် အဲဒီ နှစ်သက်လိုချင်မှု တက္ကာလည်း လုံးဝကင်းပြုမ်း
သွားတယ်၊ အဲဒီ တက္ကာကင်းတဲ့အတွက် ဘဝသစ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ
ဒုက္ခသစ္ာတွေလည်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ကင်းပြုမ်းသွားတယ်။ အဲဒီလို
တက္ကာနဲ့ ဘဝသစ် ခန္ဓာ ဆင်းရဲတွေ ကင်းပြုမ်းပုံကို မြင်တော်မှုပြီး

ဝမ်းမြောက်တော်မူတဲ့ အတွက် မြတ်စွာဘူရားရှင်က ဘုရား
ဖြစ်တော်မူပြီးခါစမှာ နှုတ်ကမရွှေတဲ့ စိတ်အကြံမျှဖြင့် ဒီလို ဥဒါန်း
ကျူးရင့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။

အနေကဗောတင် ဂါထာ J-ပုဒ္ဓ

အနေက အတိ သံသာရုံး သစ္စာဝိသံး အနိမိသံး။
ဂဟကာရုံး ဂဝေသန္တာ၊ ဒုက္ခာ အတိ ပုန်ဖွံ့ဖြိုး။

ဂဟ ကာရက ဒီငြောသီး ပုန် ဂော် န ကာဟသီး။
သွော တေ ဖာသုကာ ဘရှိ။ ဂဟကူးရုံး ဝိသံးတံ့။
ဝိသံးရ ဂတ် စိတ္တာ၊ တက္ကာရုံး သယ မဏ္ဍာဂါ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘူရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးခါစက
ဟောမိညာင်ပင်ကြီးအောက် အပရာဇ်တ ပလ္လာင်တော်ထက်မှာ
အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် ထက်ဝယ့်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူရင်း
စိတ်နှလုံးတော်သက်သက်ဖြင့် ဆင်ခြင်တော်မူလျက် ဥဒါန်းကျူးရင့်
တော်မူတဲ့ ဂါထာတော်များ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီအခါတ္ထန်းက မြတ်စွာ
ဘူရား အနီးအပါးမှာ ဘယ်သူမှမရှိဘူး၊ တော့အရပ်ဒေသမှာ တစ်ပါး
တည်း နှလုံးသွင်းလျက် ကျူးရင့်တော်မူပုံကို ဆင်ခြင်ကြည့်ရင်
အင်မတန် ကြည်ညိုစရာကောင်းတယ်၊ ဘုန်းကြီးမှာတော့ ဒီဂါထာ
ကို နှလုံးသွင်းရ ရွှေတံ့ရတဲ့အခါ ကြည်နဲ့တဲ့စိတ်တွေ များစွာ
ဖြစ်တယ်။ ယခုထပ်ပြီး ရွှေတံ့ပြီးတော့ အနက်ပြန်ပြမယ်။

အနေက အတိ သံသာရဲ့ သန္တာဝိသံ အနိစိုးသံ။ ၁။

ပိသနီရ ဂတ် စီတ္ထာ တဏ္ဍာန် ခယ မဖျော်။

ပုန်ပွဲနှင့် အတိ-ဘဝအသစ် အဖန်ဖန်ဖြစ်ရခြင်းသည်၊
 စုက္ခာ-ဆင်းရဲကြောင်းဖြစ်၍ ဆင်းရလှ ဆိုးရွားလှ၏၊ (သာ စ-
 ထိုဘဝ အသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း၊ ဂဟကာရေး-အတ္ထဘာတည်း
 ဟူသော ခန္တာအိမ်ကို အကြိမ်ကြိမ်တီထွင်၍ စီရင်ဆောက်လုပ်
 တတ်သော တဏ္ဍာယောက်ရှားလက်သမားကို၊ အဖိုး-အရဟတ္ထ
 မဂ်ဖြင့် မမြင်ရသေးသည်ရှိသော်၊ န နိဝတ္ထု-ဆုတ်နှစ် ရပ်တန္ထု
 ခြင်း ပြတ်ခြင်း မရှိခဲ့၊ တသွား-ထိုကြောင့်) ဂဟကာရဲ့-အတ္ထ
 ဘာတည်းဟူသော ခန္တာအိမ်ကို အကြိမ်ကြိမ်တီထွင်၍ စီရင်
 ဆောက်လုပ်တတ်သော တဏ္ဍာယောက်ရှားလက်သမားကို၊ ဂဝေ
 သန္တာ- ဒီပက်ရာ မြတ်စွာခြေရင်း တံတားခင်း၍ ဝပ်စင်း ဦးခ
 နိယတ ပျာဒိတ် အောင်ဘိသိက်ပန်း ဆင်မြန်းသည်မှ အဦးစ၍
 တွေ့ရလေအောင် ကျင့်ဆောင်ရှာမှုးနေသော ဝါသည်၊ (ယန်
 ဉာဏ်နှင့် အကြင်အရဟတ္ထမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်၊ တံ-ထိုတဏ္ဍာလက်
 သမားကို၊ အုံ၊ သတ္ထာ-မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏၊ တံ ဉာဏ်-
 ထိုတဏ္ဍာကို မြင်နိုင်ကြောင်း အရဟတ္ထမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော
 ပညာမျက်စီ မျက်မျန်ကောင်းကို)အနိစိုးသံ အပိန္ဒန္တာ-မရသေး
 သည်ဖြစ်၍၊ အနေက အတိ သံသာရဲ့-ဘဝများစွာ ခန္တာအစဉ်
 ဟူသော သံသရာသို့ ဝါ- ဘဝများစွာ သံသရာ ကာလပတ်လုံး၊
 သန္တာဝိသံ သံသရဲ့- ပြေးသွား ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်ခန္တာကို သာယာတဲ့တဏ္ဍာ ရှိနေသမျှ

ကာလပတ်လုံး တစ်ဘဝ တစ်ဘဝမှုသောရင် နောက်တစ်ဘဝ တစ်ဘဝ အသစ်အသစ် ဖြစ်ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီလို ဘဝသစ် ခန္ဓာအိမ် ဖြစ်ဖြစ်နေတာဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အရင်းမူလအားဖြင့် တက္ကာကြောင့်ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် တက္ကာကို ဂဟကာရ- ခန္ဓာအိမ်ကို ဆောက်လုပ်သူလို ဆိုလိုတယ်၊ ဘဝအသစ် ဖြစ်မိရင် အဲဒီ တစ်ဘဝလုံးနှင့်ဆိုင်တဲ့ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးတွေကို ခံစားရတော့ တာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဘဝအသစ် ဖြစ်ခြင်းအတိဆိုတာဟာ ကြောက် စရာကောင်းတဲ့ ခုက္ခာပဲ ဆင်းရဲပဲ ဆိုးဝါးတဲ့ သဘောတရားပဲ၊ အဲဒီလို မကောင်းမှန်းသိလို မဖြစ်ချင်ဘူးဆိုပေမယ့် ဖြစ်ချင်တဲ့တက္ကာဆိုတဲ့ ခန္ဓာအိမ်ဆောက်သမားကို မသိမမြင်သေးရင် ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်ဖြစ်နေတာပဲ၊ ဥပမာ ငရဲမှာ မဖြစ်ချင်ပေမယ့် ဘဝကိုသာယာ တဲ့ တက္ကာက ရှိနေတဲ့သူမှာ ငရဲကျလောက်တဲ့က ရှိနေရင် တက္ကာက ငရဲခန္ဓာအိမ်ကိုလည်း ဆောက်လုပ်ပေးမှာပဲ၊ ဒါကြောင့် ခန္ဓာအိမ်ဆောက်သမားကို မြတ်စွာဘုရားက သူမေဓာရသေ့ဘဝက စပြီး ရွှာခဲ့ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ခန္ဓာအိမ်ဆောက်သမားတက္ကာကို မြင်နိုင်တဲ့ သမ္မာသမ္မာဓိဉာဏ်ဆိုတဲ့ အရဟတ္ထမင် ဉာဏ်မျက်စီ မျက်မှန်ကောင်းကို မရသေးတဲ့အတွက် လေးသချိန်း ကမ္မာ တစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး ဘဝများစွာ သံသရာမှာ ပြေးသွား ကျင်လည်လာခဲ့ရပါပြီလို ဆိုလိုပါတယ်။

ဂဟကာရက-အတ္ထဘောတည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို အကြိမ်ကြိမ်တိတွင်၍ စီရင်ဆောက်လုပ်တတ်သော တက္ကာ ယောက်ဗျား ဟယ့် လက်သမား၊ (လူဒါန-အရဟတ္ထမင်ဉာဏ်

ဟူသော သမ္မာသမ္မာဓိဉာဏ် ပညာမျက်မှုန်ကိုရသော ယခုအခါ
ကာလ၌၊ တွဲ-တက္ကာယောက်၍၊ သင်လက်သမားကို) ဒီဇွာ-
မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်သိရသည်၊ အသီ-ဖြစ်ပေ၏၊ (တသ္ဌာ-
ထိုကြောင့်၊ တွဲ တက္ကာ ယောက်၍၊ သင်လက်သမားသည်) ဂေဟံ-
ငါ၏ ခန္ဓာအိမ်ကို၊ ပုံစံ န ကာဟသီ-တစ်ဖန်ဆောက်လုပ်ရ^{၁၁}
တော့မည် မဟုတ်ပေ။ တေ- သင်၏၊ သမ္မာ-အလုံးစုံကုန်သော၊
ဖာသုကာ-ခန္ဓာအိမ်၏ အခြင်ပမာ (အဝိဇ္ဇာ၏နောက်လိုက်)
ကိုလေသာတိုကို၊ ဘရို-ချိုးဖျက် အပ်ကုန်ပြီ။ ဂဟကူး-အိမ်၏
အထွတ်အဖူးပမာ အဝိဇ္ဇာခေါင်ချုပ်ကြီးကို၊ ဝိသန်တံ-ဖျက်ဆီး
အပ်ပြီ။ ဒီတွဲ-ငါ၏စိတ်သည်၊ ဝိသန်တံ ဝတံ-သခါရကင်းရာ
နိဒ္ဓဘိဝိ အာရုံပြုသောအားဖြင့် သက်ဝင်လျက် တည်နေပေပြီ။
တက္ကာနံ-ဆာလောက်တတ်စွာ သာယာတောင့်တ တက္ကာ ဟူသမ္မာ
တို၏၊ ခယံ-ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္ထဖိုလ်ကို၊ အလျှပါ-ဖြစ်ပွဲ
စေကာ ကောင်းစွာရလျက် ရှိပေပြီ-တဲ့။

ဒီ ဒုတိယဂါထာကတော့ အနက်ပြန်လိုက်တာနဲ့ အမိပ္ပါယ်
လည်း ပေါ်လွှင်ထင်ရှားနေပါပြီ။ ဒီဂါထာ J-ပုံးဟာ ဘုရားဖြစ်ပြီး
ခါစက ကိုယ်တော်တိုင် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်တော်မူတဲ့ ဂါထာများ
ဖြစ်၏၊ ၁ကြောင့် ဘုရားဆင်းတုတော်များ စေတိတော်များ အသစ်
ပြုလုပ်၍ ကိုးကွယ်ကြတဲ့အခါမှာ အနေကောတိ သံသာရုံ အစချို့
တဲ့ ဒီဂါထာများဖြင့် ရွှေတံဖတ်ပြီး ပူဇော်ကြတယ်၊ အဲဒါကို ပုံ့ဗိုလ်
သေကမင်းလာ အနေကောတ်တယ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ နောက်ပြီး
တော့ အဲဒီလို့ အနေကောတ်တဲ့အခါမှာ ဥဒါန်းပါဌိုင်တော်အရ

တည်ရာရှိ မရှိ ဆိတာက ပြဿနာပဲ

◆ ၂၂၅

ဘုရားဖြစ်ပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်ညၢ်မှာ ဆင်ခြင်တော်မူတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလု ပဋိလုနှင့် နှုတ်ဖြင့်ရွတ်ဆိုပြီး ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူတဲ့ ယဒါဟဝေ အစချိတဲ့ သုံးဂါထာတိုကိုလည်း ရွတ်ဖတ်ပြီး ပူဇော်ကြတယ်။ ဒါက မြန်မာပြည်မှာ ပြုလုပ်လေ့ရှိတဲ့ ကောင်းမြတ်သော ပူဇော်ခြင်းပါပဲ။ ယိုးဒယား သိဟိုင်တိုမှာ အဲဒီအလေ့အထ မရှိဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် အနေကဗျာ မတင်ရသေးတဲ့ ဆင်းတုတော် စေတီတော်များကိုလည်း ဓာဒ္ဒမြတ်စွာ ဘုရားကဲ့သို့ပင် အရှိအသေ ပူဇော်ကောင်းတယ်ဆိုတာလည်း သိမှတ်ထားကြရမယ်။

ရဟန္တာမဟုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ သန္တာန်မှာ မြင်ခိုက်ကြားခိုက် စသည်၌ ဒုက္ခနှင့် သမှာယဖြစ်ပုံကို ပြောပြရာကထိသိခိုက် ကြံသိခိုက်များမှာ ဝိပသာနာရှုပြီး နိရောဓသို့ ဆိုက်ရောက်သွားပုံကိုလည်း ထည့်သွင်းပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီ နိရောဓကိုမျက်မောက်ပြေတော့ တက္ကာကိုမြင်ပုံ တက္ကာက်းပုံများနှင့်စပ်ပြီး ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးခါစက နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်လျက် ကျူးရင့်ခဲ့တဲ့ အနေကဗျာတိသံသာရဲ့ အစချိသော ဂါထာများကို ဟောပြောခဲ့တယ်။ အဲဒါကတော့ ကြည်ညိုဖွံ့ဖြိုးကောင်းလို့ ကြည်ညိုကြရအောင်ဟောပြေတာပါပဲ။

တည်ရာရှိ မရှိ ဆိတာက ပြုလုရင်းပဲ

ယခု ဒီနေရာမှာ ပြုလုရင်းကတော့ အပွဲတိုင့်-နိုဗ္ဗာန်မှာ တည်ရာဌာနမရှိဘူးဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်အရ နိရောဓသွာခေါ်တဲ့ နိုဗ္ဗာန်မှာ မူချေအားဖြင့် တည်ရာဌာနမရှိဘူး၊ နည်းပရိယာယ်အရ

အားဖြင့်တော့ ရောဟိတသုသုတ်မှာ တစ်လံမျှလောက်သော ခန္ဓာ ကိုယ်ထဲမှာရှိတယ်လို့ ဆိုရတဲ့အကြောင်း ပြလိုရင်းပါပဲ။ ဒုက္ခသစ္ာနဲ့ သမုဒ္ဓယသစ္ာတို့ကတော့ သာမဏ်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ သန္တာန်မှာ တကယ်ဖြစ်ပေါ်ပြီး ရှိနေတယ်ဆိုတာ သိရအောင် မြင်ဆဲခကာ စသည်ဖြင့် ရှင်းပြခဲ့ပြီ။ မဂ္ဂသစ္ာကတော့ ဝိပသုနာရှုဆဲ အရိယ မဂ်ရောက်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏သန္တာန်မှာ မူချအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိနေကြောင်းလည်း ပြောပြခဲ့ပြီ။ နိရောဓသစ္ာဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကတော့ မဂ်ဖိုလ်ရောက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များသန္တာန်မှာ ပရိယာယ်အားဖြင့် ရှိတယ်လို့ ဆိုရကြောင်း၊ အထူးအားဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ ရှိတယ်လို့ဆိုရကြောင်း ပြောခဲ့ပြီ။ အဲဒါနဲ့စပ်ပြီးတော့ သာဓက ပါဉ္ဇာ ပါထုတ်ပြီး ရှင်းပြီးမယ်။

မြတ်စွာဘုရားက သစ္ာလေးပါးလုံး သညာရှိ စိတ်ရှိတဲ့ တစ်လံမျှလောက်သော ကိုယ်ထဲမှာ ပညတ်ဟောကြားတော်မူတယ် လို့ ဆိုရာမှာ ဒုက္ခ သမုဒ္ဓယ မဂ္ဂဆိုတဲ့ သစ္ာသုံးပါးကတော့ ရှင်း နေပါတယ်၊ နိရောဓဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်က ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ သန္တာန်မှာ တည်ရှုပါသလား၊ ဘယ်အနားမှာ ဘယ်လိုတည်ရှုပါသလဲလို့ စဉ်းစားစရာ ရှုပါတယ်။ အဲဒါဟာ အမှန်အားဖြင့်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏သန္တာန်မှာ တည်ရှုတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်မှာ ချုပ်ဖြစ်းတဲ့ ကိုလေသာခန္ဓာ တိုကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ တည်ရှုတယ်လို့ ပရိယာယ် အားဖြင့် ဟောထားခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို ရိသုဒ္ဓမဂ် မဟာနိကာမှာ ဒီလိုရှင်းပြထားပါတယ်။

တည်ရာရှိ ဖုန်း ဆိတေသန ပြဋ္ဌာန်ပဲ

◆ ၂၂၇

တံ-ထိနိမ္မာန်သည်၊ အဒေသမြို့-တည်ရာအရပ် မရှိ
ပြားသော်လည်း၊ ယေသံ-အကြောင် ကိုလေသာခန္ဓာတို့၏၊
နိရာဘေး- ချုပ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏၊ တေသံဝသနံ-ထိချုပ်သော
ကိုလေသာခန္ဓာတို့၏ အရွှေ့အရွှေ့များဖြင့်၊ ဥပစာရတော့-ကိုလေ
သာခန္ဓာတို့၏ တည်ရာ၌ တင်စားသောအားဖြင့်၊ ဒေသတော့
ဂါ-တည်ရာအရပ်အားဖြင့် လည်း၊ နိမိုးသီယတိ-ညွှန်ပြအပ်
ပေ၏၊ (အဘယ်လိုပါလဆိုတော့) လောကေ-လောက၌၊ စက္ခာ-
မျက်စီသည်၊ ပီယရူပံ့ သာတရုပံ့- ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်
သဘောပေတည်း၊ ဒေသာ တက္ကာ ပဟီယမာနာ-ထိတက္ကာကို
ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ဒေတ္ထာ ပဟီယတိ-ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်
ဖြစ်သော ဤမျက်စိုးပယ်အပ်၏၊ နိရှုံးမာနာ- ထိတက္ကာ
ချုပ်သည်ရှိသော်၊ ဒေတ္ထာ နိရှုံးတိ-ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်ဖြစ်သော
ဤမျက်စိုးချုပ်၏၊ ဉာဏ် ယထာ-ဤသို့ ဟောတော်မူ သက္ကာသို့
ပင်တည်း-တဲ့။

ကိုလေသာတို့၏ပြီမ်းခြင်း၊ ခန္ဓာတို့၏ပြီမ်းခြင်းဆိုတဲ့
နိမ္မာန်ဟာ ပြီမ်းခြင်း၊ မဖြစ်ခြင်း သဘောမျှ ဖြစ်သောကြောင့်
မူချေအားဖြင့် ဘယ်မှာမျှ မတည်ဘူး၊ တည်ရာငွာန မရှိဘူး၊
သို့သော်လည်း ချုပ်ပြီမ်းတဲ့ ကိုလေသာတွေ ခန္ဓာတွေက အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်မှာ တည်ရှိနေတယ်၊ (ဒါလည်း တကယ်တော့
တည်ရှိနေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဖြစ်နိုင်တဲ့အတွက် တည်ရှိတယ်လို့
ဆိုရတာပါပဲ) ဒါကြောင့် အဲဒီလိုချုပ်ပြီမ်းတဲ့ ကိုလေသာခန္ဓာတို့၏
တည်ရာဖြစ်တဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်မှာ (ချုပ်ပြီမ်းခြင်းကိုလည်း)

တည်ရှိတဲ့ အနေနဲ့ တင်စားဟောခြင်း ဖြစ်တယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ အရဟတ္ထမဂ်၏အစွမ်းကြောင့် တက္ကာမဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ချုပ်ပြီမ်းတာဟာ မူချအားဖြင့် ဘယ်နေရာမှာမှ ချုပ်ပြီမ်းတယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် တက္ကာဖြစ်ရင် ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ်ဖြစ်တဲ့ မျက်စိ နား အစရှိတဲ့ ဒွါရ ၆-ပါး၊ အဆင်း အသံ အစရှိတဲ့ အာရုံ ၆-ပါး၊ မြင်သီ ကြားသီ အစရှိတဲ့ ဝိဉာဏ် ၆-ပါး စသည်မှာ အာရုံပြုပြီး ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဖြစ်ရာငွာနများဖြစ်တဲ့ ချစ်ဖွယ် သာယာဖွယ် မျက်စိ စသည်မှာပဲ ချုပ်တယ်လို့ တင်စားပြီး ဟောသလို ပါပဲတဲ့။

ဒါပေမယ့် အဘိဓမ္မအသနာမှာ ကိုယ်မှုအပြင်ပည့် ပြီးတဲ့ ပဟိဒ္ဓတရားလို့ မူချအားဖြင့် ဟောတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီအဘိဓမ္မ အသနာအရ အပြင်ပည့် ပြီးစီးတယ်ဆိုတာလည်း ကိုယ်တွင်းတရား မဟုတ်ကြောင်းကို ပြလိုရင်းပါပဲ၊ အပြင်ပ ဘယ်အရပ်မှာ တည်ရှိ နေတယ်လို့ တည်ရာအားဖြင့်တော့ မပြနိုင် မဆိုနိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီဦးဒါန်းသုတ်မှာ “အပွဲတိဋ္ဌ-နိဗ္ဗာန်မှာ တည်ရာငွာန မရှိဘူး”လို့ မူချအားဖြင့် မိန့်ဆိုကျူးရင့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ အနုမာနအားဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်ရင်လည်း “အကြောင်းညီညွတ်ရင် ဖြစ်ထိုက်တဲ့ ကိုလေသာခန္ဓာတွေ အရဟတ္ထမဂ်၏အစွမ်းကြောင့် မဖြစ်နိုင် တော့ဘဲ ချုပ်ပြီမ်းသွားတာဟာ ဘယ်နေရာမှာမျှ တည်ရှိနေ တယ်လို့ မဆိုနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်” ဒီကနဲ့ ဒီတွင် ရပ်ပြီး တရားသိမ်းကြစိုး။

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပတ္တာ

◆ ၂၉

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပတ္တာ

နိဗ္ဗာန ပဋိသံယုတ္တကထာ ခေါ် နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရား
တော်ကို ရှိသေစွာ နာယူမှတ်သားကြရသော ကောင်းမှုကဲ စေတနာ
တို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ယခုတရားနာပရီသတ်အပေါင်း
သူတော်ကောင်းတို့သည် ဝိပဿနာဉာဏ် အရိယမဂ်ဉာဏ်တိုဖြင့်
ပိုင်းခြားသိအပ်သော မြင်မှုကြားမှ အစရှိသော ဒုက္ခသစွာ လောက
တရားတို့ကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ်လျက် ပိုင်းခြားသိနိုင်ကြ၍
ဒုက္ခသစွာဟူသော လောက၏အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မိမိတို့
အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တိုဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်
ရောက်၍ မျက်မောက်ပြနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု။

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တကထာ

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော် စတုတ္ထိုင်း ပြီ၏။

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္ထကတာ
နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္ထက ဓမ္မရားဓမ္မဆို
ပျော်ပူး
(၁၃၆-၉၄၇ သိတင်ကျတ်လဆန်း ၈-ရက်နွေးဟောသည်)

တရားအနာသင္္တဲ့

နိဗ္ဗာနအကြောင်းကို ဟောလာတာ လေးကြိမ်ရှိခဲ့ပြီ၊
တော်တော်လည်း စုသွားပါပြီ၊ ဒါပေမယ့် ဓဟုသုတပ္ပားစေရန်
ယနေ့လည်း ငါးကြိမ်မြောက်အနေဖြင့် ဒီတရားကိုပဲ ဆက်ပြီးတော့
ဟောရမယ်။ပထမအကြိမ် နိဗ္ဗာနပုဂ္ဂကို နိဗ္ဗာနပုဂ္ဂသော၊ ဝါ-
ဓာတ်ဖြင့် အမိကရဏသာဓန စသည်ပြုပြီး ပြိုမ်းရာ၊ ပြိုမ်းကြောင်း
ပြိုမ်းခြင်းသဘောကို နိဗ္ဗာနလို့ ဟောခဲ့တယ်၊ အဲဒီသုံးနက်ထဲက
ပြိုမ်းခြင်းသဘောဆိုတဲ့ အနက်သာလျှင် မူချွေအနက်ဖြစ်ကြောင်း

တရာ့ကင်တာ နိမ္ဒၢ

◆ ၂၃၁

လည်း ပြောခဲ့ပြီ၊ မီးစာကုန် ဆီခမ်းတဲ့အခါ မီးတောက်ကလေး ဌီမ်းသွားတာလို အရဟတ္ထမဂ်၏အစွမ်းကြောင့် ကိုလေသာ ကံကုန်သွားသဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်၌ ဘဝသစ်ခန္ဓာ မဖြစ် လာတော့ဘဲ ဌီမ်းသွားတာကိုပင် နိမ္ဒၢလိုခေါ်ကြောင်းလည်း ပြောခဲ့ပြီ။

တရာ့ကင်းတာ နိမ္ဒၢ

ဒီကနေ့ ငါးကြိမ်ပြောက်ဟောမှာတော့ နိ-ပုဒ်နှင့် ဝါန-ပုဒ်မှ နိမ္ဒၢန် ပြီးပုံကစပြီး ဟောရမယ်။ ဝါန-ဆိုတာက ကာမရှုပ-အရှုပ ဘုံးသုံးပါးဆိုင်ရာတရားတွေကို သာယာတပ်မက်ပြီး နှောင်ဖွဲ့ ဆက်စပ်တတ်တဲ့သဘောလို့ ဆိုလိုတယ်၊ ဆာလောင်တပ်မက်တဲ့ တကျာပါပဲ၊ တကျာက ရူပါရုံမှုစပြီး ဓမ္မာရုံတိုင်အောင်လည်း သာယာတပ်မက်တတ်တယ်၊ ဓမ္မာရုံမှုစပြီး ရူပါရုံတိုင်အောင်လည်း သာယာတပ်မက်တတ်တယ်၊ အလယ်အာရုံတွေမှုစပြီးတော့ နှစ် ဖက်အစွန်းတိုင်အောင်လည်း သာယာတပ်မက်တတ်တယ်၊ ကာမ အာရုံမှုစပြီး ရူပ အရှုပအာရုံများကိုလည်း သာယာတပ်မက် တတ် တယ်၊ အရှုပအာရုံမှုစပြီး ရူပကာမအာရုံများကိုလည်း သာယာ တပ်မက်တတ်တယ်၊ ရူပအာရုံမှုစပြီး ကာမ အရှုပအာရုံ များကို လည်း သာယာတပ်မက်တတ်တယ်။ အဲဒီလို အထက်အောက် တရားတွေကို သာယာတပ်မက်လျက် နှောင်ဖွဲ့ ဆက်စပ်တတ်သော ကြောင့် တကျာကို ဝါန-လို့ ခေါ်ရပါတယ်တဲ့ တစ်နည်းအားဖြင့် ရှုံးဘဝနှင့် နောက်ဘဝတို့ကို ဆက်စပ်ဖွဲ့ချည် တတ်သောကြောင့်

JRJ ♦

နိမ္ဒၢုပ္ပန်ရာတရားဓတ်

လည်း တက္ကာကို ဝါနံ-လို့ခေါ်ရပါတယ်။ ဝါနံမည်သော အဲဒီတက္ကာ
မှ ထွက်မြောက်သောကြောင့်..

ဝါနတော့ နိဂုံးနှင့် နိဗ္ဗာန်။

ဝါနတော့-ဝါနမည်သော တက္ကာမှု၊ နိဂုံး-
ထွက်မြောက်၏၊ လူတိ-ဉ်းအကြောင်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗာန်-
နိဗ္ဗာန်မည်၏-ဆိုတဲ့ ဝစ်ထွားရအားဖြင့် အငြိမ်းဓတ်
သဘောကို နိဗ္ဗာန်လို့ ခေါ်ရတယ်။ တစ်နည်းအား
ဖြင့်...

နတ္ထိ ဝါနံ အဇ္ဈာတိ နိဗ္ဗာန်။

အဇ္ဈာ-ဉ်းအငြိမ်းဓတ်၏၊ ဝါနံ-ဝါနမည်သော တက္ကာ
သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ လူတိ-ဉ်းအကြောင်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗာန်-
နိဗ္ဗာန်မည်၏-ဆိုတဲ့...

ဝစ်ထွား အရအားဖြင့်လည်း အငြိမ်းဓတ်သဘောကို
နိဗ္ဗာန် လို့ ခေါ်ရတယ်။ တက္ကာမှ ဘယ်လိုထွက်မြောက်သလဲ၊
တက္ကာမရှိပုံက ဘယ်လိုလဲဆိုတော့.. တက္ကာက နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ
မပြုနိုင်တာလည်း တက္ကာမထွက်မြောက်တာ၊ တက္ကာမရှိတာပါပဲ၊
နိဗ္ဗာန်ကို အရိယမဂ်ညာ၏ဖြင့် တွေ့မြှင်လျှင် တက္ကာမဖြစ်နိုင်တာ၊
တက္ကာကင်းတာလည်း တက္ကာမထွက်မြောက်တာ၊ တက္ကာ
မရှိတာပါပဲ။ ယခု တက္ကာက နိဗ္ဗာန်အာရုံမပြုပုံကို ပြောရမယ်။

တန္ထာက နိဗ္ဗာန်ကို မကြိုက်

◆ ၂၃၃

တန္ထာက နိဗ္ဗာန်ကို မကြိုက်

ကာမတဏ္ဍာက မိန်းမ ယောကျားတို့နှင့်စပ်တဲ့ အဆင်း
အသံ အစရှိသော ကာမဂုဏ်အာရုံကိုသာ ကြိုက်တယ်၊ ကာမဂုဏ်
အာရုံတွေ မရှိရာကို မကြိုက်ဘူး၊ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို မခံစား
ရတဲ့ နေရာဆိုရင် မကြိုက်ဘူး၊ ရွှေပတဏ္ဍာ အရှေ့ပတဏ္ဍာဆိုတာ
တွေကလည်း ရွှေ-အရှေ့ပတဏ္ဍာရာကိုသာ ကြိုက်တယ်၊ ဘဝက်းရာ
နိဗ္ဗာန်ကိုတော့ မကြိုက်ဘူး။ ဒါကြောင့် တဏ္ဍာမက်းသေးတဲ့သူ
တွေက ဘဝ၏အပြစ်ကိုမမြင်ရင် ဘဝက်းရာနိဗ္ဗာန်ကို အလို
မရှိဘဲ ရှိတတ်ကြတယ်၊ တချို့က နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ရပါလို၏လို့
ဆုတောင်းနေကြပေမယ့် “နိဗ္ဗာန်ကို ပိုပေးမယ်၊ ယခုပဲ လိုက်မလား၊
အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ပြီးရင် လူ့ဘဝကို ပြန်မလာရတော့ဘူး”လို့
ဆိုရင် ချက်ချင်းလိုက်ဖိုကတော့ ခပ်ခက်ခက်ဖြစ်နေတယ်။ ဒီ
အကြောင်း ပေါ်လွင်အောင် ဓမ္မကထိကအများပင် ပြောလေ့ရှိတဲ့
ပုံကလေးတစ်ခုကို ပြောရည်းမယ်။

နှင်တို့က မစဉ်းစားပေမယ့် ငါက စဉ်းစားပြီးမယ်

ဒကာကြီးတစ်ယောက် ဘုရားဆင်းတူတော်ကြီးတစ်ဆူရွှေ
သွားပြီး ရှိခိုးနေတယ်၊ နိဗ္ဗာန်အမြန်ရောက်ရပါလို၏လို့လည်း နေ့စဉ်
ဆုတောင်းနေသတဲ့။ တစ်နေ့တော့ လူတစ်ယောက် ဘုရားဆင်းတူ
တော်ကြီးနောက်က ပုံန်းပြီးနေတယ်၊ အဲဒီ ဒကာကြီး လာရောက်ပြီး
ဆုတောင်းတဲ့အခါကျတော့ ပုံန်းနေတဲ့လူက ဘုရားဟန်ဆောင်ပြီး
တော့ “ဒကာကြီး၊ သင်ဆုတောင်းတာများလှပြီ၊ ဒီကနေ့တော့

ဒကာကြီးကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပိုပေးတော့မယ်လို့” ခန့်ညားတဲ့အသံနဲ့
ပြောလိုက်ပါသတဲ့။ အဲဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ဆုတောင်းတဲ့ ဒကာကြီးက
“ကောင်းပါပြီ ဘုရား၊ အီမဲပြန်ပြီး တိုင်ပင်ပါရစေဦး”လို့ ဆင်းတဲ့
တော်ဘုရားကြီးကိုလျောက်ပြီး သူ့အီမဲပြန်သွားသတဲ့၊ အီမဲရောက်
တော့ “ငါကို ဒီကန္တော် ဆင်းတဲ့တော်ဘုရားကြီးက နိဗ္ဗာန်ပိုတော့မယ်
လို့အမိန့်ရှိလိုက်တယ်၊ နင်တို့ ဘယ်လိုသဘောရသလဲလို့” အီမဲရှင်မ
ကိုပြောသတဲ့။ “ရှင့်မှာ ဒီလိုဆိုရင်သိပ်ကံကောင်းတာပဲ၊ မြန်မြန်သာ
ကြွေပေတော့”လို့ အီမဲရှင်မက ပြောသတဲ့။ ဒကာကြီးက ခပ်ရှိရှိး
ခပ်ထူထူဖြစ်ပြီး သူ့အီမဲရှင်မကတော့ ပါးနပ်လိမ္မာဟန် လက္ခဏာ
ရှိပါတယ်။ ဒီတော့ ဒကာကြီးက “ငါမရှိရင် နင်တို့ချည်း
ဖြစ်ပါမလား၊ စဉ်းစားပါဉ္စီး”လို့ ပြောသတဲ့၊ “စဉ်းစားစရာမလိုပါဘူး
စိတ်ချ လက်ချွန်း ကြွေသာကြွေပါ”လို့ အီမဲရှင်မက ပြန်ပြောတဲ့အခါ
ဒကာကြီးက “နင်တို့က မစဉ်းစားပေမယ့် ငါက စဉ်းစားရဉ္စီးမယ်”
လို့ ဆိုပါသတဲ့။ ဒါဟာ တကယ်ဖြစ်ဖူးတာတော့ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်
မယ်၊ ဒါပေမယ့် သူဟာ သဘာဝကျတဲ့ ပုံကလေးပါပဲ။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကုသိလ်ပြုနိုင်ခဲ့တယ်

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကုသိလ်တွေထဲမှာ ဝိပဿနာ
ကုသိလ်ဟာ အနီးဆုံးကုသိလ်ပဲ၊ အဲဒီဝိပဿနာကုသိလ်ကို ပြုနိုင်တဲ့
လူတွေက အများစုနှင့် နှိုင်းယူဉ်ကြည့်လျှင် အလွန်ပဲ နည်းပါတယ်၊
လူတစ်ယောက်တစ်ယောက် ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်ချင် အောင် တကယ်အားထုတ်အောင် တော်တော်များများ တိုက်တွေန်း

ဟောပြောပေးရတာကပဲ များပါတယ်။ တချို့ဆိုရင် ဝိပဿနာ
တရား နာဖို့တောင် တော်တော်တိုက်တွန်းပေးရတယ်၊ တချို့မှာ
အရိယမဂ်ဖို့လ်ရထိက်တဲ့ပါရမီ ရှိနေပေမယ်လို့ တော်တော်
ခက်ခက်ခဲ့ခဲ့ တိုက်တွန်းပေးရတယ်၊ ပိမ့်သာရမင်းကြီး၏မိဖုရား
ကြီး ခေမာဒေဝိဆိုရင် ရိုးရိုးတိုက်တွန်းရုံမျှနဲ့ မဖြစ်လို့ ဝေးလွှာဝန်
ကျောင်းတော်ကို သွားချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်အောင် နည်းပရိယာယ်ဖြင့်
သွယ်ပိုက်ပြီးတော့တောင် တိုက်တွန်းပေးရသေးတယ်၊ မလွှာမကင်း
သာအနေနဲ့ ဘုရားထံရောက်တဲ့အခါကျတော့လည်း သူဟာ နေရာ
အကျသားပဲ၊ တရားကို တစ်ခါနာရုံနဲ့ ရဟန္တာမဖြစ်သွားတယ်။
အနာထပ်က်သူငွေးကြီး၏သား ကာလဆိုတဲ့သူငယ်ဟာလည်း
မြတ်စွာဘုရား၏ ကျောင်းဒါယကာကြီးသား ဖြစ်ပါလျက်နဲ့
ကျောင်းတောင် မသွားဘဲနေလို့ အနာထပ်က်သူငွေးကြီးက
နည်းပရိယာယ်နဲ့ ချော့ပြီးစေလွှတ်ရတယ်၊ စေလွှတ်ပုံကတော့... .

မောင်ကာလဝတ္ထာ

အနာထပ်က်သူငွေးကြီးက ရာဇ်ဖြုံဟိုမြို့သို့ ကုန်ရောင်း
ကုန်ဝယ်ကိစွာနဲ့သွားရင်း ဓမ္မမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူးကြောင်း၊
ရာဇ်ဖြုံဟိုမြို့သုသာန်မှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူးကြောင်း ကြားသီရု
ပြီး အဲဒီကြားရတဲ့ညွှန်လင်းအားကြီးယာမ်မှာ ဘုရားထံရောက်
သွားတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတဲ့ တရားကိုနာပြီး သောတာပတ္တိ
ဖို့လ် ရောက်လျက် သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ သာဝတ္ထိပြည် ကြြ
ရောက်ပြီး ဝါကပ်သီတင်းသုံးဖို့ မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်လျှောက်ခဲ့

တယ်၊ မြတ်စွာဘူရားသီတင်းသုံးရန်အတွက် သာဝါးမြို့နှင့် မနီးမဝေး သင့်လျှော်တဲ့ ဇော်မင်းသား၏ ခြို့ယျာဉ်ကို ငွေ ၁၈-ကုမ္ပဏီ ပေးပြီး ဝယ်ယူတယ်၊ ငွေ ၁၈-ကုမ္ပဏီဖြင့် ကျောင်းတော်များကို ဆောက်လုပ်တယ်၊ ငွေ ၁၈-ကုမ္ပဏီ အကုန်ခံပြီး ကျောင်းတော်များကို ရေစက်ချလျှော်ခိန်းတယ်၊ နေ့စဉ်လည်း သူ့အိမ်များသံယာငါးရာ အား ဆွမ်းကပ်လျှော်နေတယ်၊ သီတင်းနေ့များမှာ ကိုယ်တိုင် ဥပုသံစောင့်ပြီး အလုပ်သမားများပါ အိမ်သူ့အိမ်သားတွေကို ဥပုသံစောင့်စေတယ်၊ ဒီလို အလွန်သွှေ့ပါတယ်၊ သူ့သားသူငယ် တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ မောင်ကာလကတော့ ဓာဒသာသနာတော်ကို မကြည်ညီ သေးဘဲ ဖြစ်နေသတဲ့။

မကြည်ညီနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကလည်း ရှိပေလိမ့်မယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ကာ မြတ်စွာဘူရား မပွင့်မိကတည်းက အဲဒီ အရပ်ဒေသတွေများ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာတရားတွေက ရှိနေပါတယ်၊ ပူရရာကသုပ အစရှိသော ဂိုဏ်းဆရာတိုးတွေကို ကိုးကွယ်ကြတာလည်း ရှိတယ်၊ နတ်အမျိုးမျိုး ကိုးကွယ်ကြတာလည်း ရှိတယ်၊ ကောင်းက်ဘုံက ဘူရားသခင်ဆိုတဲ့ ပြဟွာကို ကိုးကွယ်ကြတာလည်း ရှိတယ်၊ အနာထပ်ကိုသူ့ရွေးကြီးလည်း အစပထမတုန်းက အဲဒီလိုဟာတွေ ကိုးကွယ်နေတာ ဖြစ်မှာပါပဲ၊ အဲဒီတော့ မောင်ကာလကလည်း အဲဒီလိုဘာသာ ကိုးကွယ်နေတာ ဖြစ်မှာပဲ။ ဘာသာတစ်ခုမှ ဘာသာတစ်ခု ပြောင်းတယ်ဆိုတာ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ မူလက ကြည်ညီယုံကြည်နေတဲ့ ဘာသာတရားကို

စွန့်လွှတ်ပြီး ဘာသာတရားအသစ်ကို လက်ခံဖို့ရာဟာ ခက်ပါတယ် ယခုကာလမှာ ခက်သလိုပဲ ရွှေးကာလကလည်း ခက်မှာပါပဲ။ ဒါကြောင့် မောင်ကာလက ဗုဒ္ဓသာသနာတော် မသက်ဝင်နိုင်ဘဲ ရှိနေဟန် တူပါတယ်။

အဲဒီ မောင်ကာလအတွက် အနာထပိက်သူငြေးက စဉ်းစားတယ် “ငါသားဟာ ဘုရားမှန်းမသိ၊ တရားမှန်းမသိ၊ သံယာ မှန်းမသိ၊ ခက်တာပဲ၊ သူဟာ ဘုရားထံလည်း မသွားချင်ဘူး၊ ဒိမ်ကြွ လာတဲ့အခါလည်း ဘုရားကို မဖူးမြော်ချင်ဘူး၊ တရားကိုလည်း မနာချင်ဘူး၊ သံယာဝေယာဝစ္စကိုလည်း မပြုချင်ဘူး၊ ဒီအတိုင်းသာ မိဇ္ဈာ အယူကိုယူနေရင် သေသွားရင် အဝိစိငရဲကျရောက်တော့မှာပဲ၊ သောတာပန်လည်းဖြစ် ဘုရားကျောင်းဒါကာကြီးလည်းဖြစ်တဲ့ ငါလို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သားဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာကို မသက်ဝင် မကြည်ညိုဘူး ဆိုတာလည်း မတော်ဘူး၊ ငါမျက်မှာက်မှာပင် ငရဲကျသွားမယ် ဆိုတာလည်း မတော်ဘူး၊ လောကမှာ ငွေပေးရင် စိတ်မပြောင်းတဲ့လူ ဆိုတာ မရှိဘူး၊ ငွေနဲ့ဖြားယောင်းပြီး ကျောင်းပို့မှုပဲ” လို့ ကြပြီးတော့ “ဟေး ငါသား မောင်ကာလ၊ မင်းဟာ ဥပုသ်ဆောက်တည်ပြီးတော့ ကျောင်းသွား တရားနာခဲ့ကွာ၊ မင့်အား ဖေဖေက ငွေတစ်ရာ ပေးမယ်” လို့ ပြောတယ်၊ အဟုတ်ပေးမှာလားဖေဖေ-လို့ မေးတယ်။ သူငြေးက “တကယ့်ကို ပေးမှာပါကွဲ” လို့ ပြောတယ်။ သုံးကြီးမဲ့ တိုင်တိုင် အဲဒီလိုမေးပြီး ဝန်ခံပြီးတဲ့အခါ မောင်ကာလက ကျောင်းသွားပြီးတော့ ဥပုသ်ဆောက်တည်တယ်။

ဒါပေမယ့် သူက တရားနာဖို့တော့ အလိုမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့်

ဖောက်တဲ့အခါ ချောင်ကျတဲ့ ကျောင်း
တစ်ခုမှာ အီပိပြီးတော့ တရားမနာဘဲ မနက်စောစော ပြန်လာ
တယ်။ သူငွေးကြီးက ငါသားဉာဏ်ပြီး ပြန်လာတယ်၊ ယာဂု
စသည်တို့ကို မြန်မြန်ယူခဲ့ကြပါလို့ပြောကာ ကျွေးစေပါတယ်။
မောင်ကာလက “ငွေတစ်ရာကို မရသေးရင် မစားသေးဘူး”ဆိုပြီး
ယူလာသမျှ စားသောက်ဖွယ်တွေ့ကို ပယ်နောတယ်။ ငွေတစ်ရာကို
ရတဲ့အခါကျမှ အဲဒီငွေကို လက်ဖြင့်ကိုင်ထားရင်း စားသတဲ့။

မောင်ကာလ တရားမနာခဲ့ဘဲ ကျောင်းမှုပြန်လာတယ်
ဆိုတာ သိတဲ့အတွက် ဖခင်သူငွေးကြီးက “ချုစ်သား ကာလ၊
မင်းဟာလေ မြတ်စွာဘူးရှေ့မှာ တည်နေပြီး တရားတစ်ပုံင်ကို
မှတ်မိအောင် နာခဲ့ရင် ငွေတစ်ထောင်ပေးမယ်”လို့ ပြောပြီး
ဖောက်တွေ့သိတဲ့ စေလွှတ်လိုက်ပြန်တယ်။ မောင်ကာလ
ဟာ ကျောင်းတော်သို့သွားပြီး မြတ်စွာဘူးရှေ့မှာ တည်နေပြီး
တရား နာတယ်၊ တရားတစ်ပုံင်မှတ်မိရင် ပြန်ပြီးဖို့ရာ ရည်ရွယ်ပြီး
နာနေပါသတဲ့။ မြတ်စွာဘူးရားက သူ့အကြောင်းသိတော်မူတဲ့
အတွက် ဟောတဲ့တရားကို မမှတ်နိုင်အောင် ဟောတော်မူ တယ်၊
မောင်ကာလကလည်း တစ်ပုံင်လောက်မှတ်မိရင် ပြန်မယ်ဆိုတဲ့
ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ မှတ်မိအောင် ဂရုစိုက်ပြီး နာနေတယ်၊ နောက်
တစ်ပုံင် မှတ်မိအောင် နောက်တစ်ပုံင်မှတ်မိအောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်
ချက်နဲ့ ဂရုစိုက်ပြီး နာနေတယ်။ အဲဒီလို မှတ်မိအောင် ဂရုစိုက်
ပြီးနာရင်း (သက္ကစား သုကာတိ နာမ) ရို့သေစွာနာသည် မည်ပါသတဲ့
အဲဒီလို ရို့သေစွာ နာတဲ့သူများမှာ သောတာပတ္တိဖို့လ် စသည်

ဖြစ်တတ်တယ်လို့ အငွေကထာက ပြဆိုထားပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက မောင်ကာလ မမှတ်မိနိုင်အောင် ဟော
နေတဲ့အတွက် မောင်ကာလဟာ တစ်ပုဒ်မှ မမှတ်မိဘဲ ဖြစ်နေ
တယ်၊ အဲဒီတော့ မှတ်မိအောင် နာလိုတဲ့ဆန္ဒ ဖြစ်လာတယ်၊ အဲဒီ
လို့ ဆန္ဒဖြင့် ဂရုတစိုက်နာနေရင်း တရားသဘောကို နားလည်လာ
တော့ သခ္စာအစစ်ဖြစ်လာတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို့ တရားနာနေ
ရင်း တရားနှုန်းသွင်းပြီး မောင်ကာလ သောတာပန်ဖြစ်သွားပါ
သတဲ့။ အဲ့သြေစရာပဲ အကြောင်းကတော့ မောင်ကာလကလည်း
သောတာပန် ဖြစ်လောက်အောင် ပါရမိရှိနေတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား
ကလည်း သူ့အလိုအကြိုက်နဲ့ သင့်လျဉ်တဲ့တရားကို ဟောတော်
မူတယ်၊ အဲဒီအကြောင်းများကြောင့် သောတာပန်ဖြစ်တာပါပဲ။

သောတာပန်ဖြစ်သွားတော့ မောင်ကာလမှာ အဝေစွဲ
ပသာဒ ဆိုတဲ့ မယျက်နိုင်အောင် နိုင်မြတဲ့ သခ္စာတရားနဲ့ ပြည့်စုံသွား
ပြီ၊ ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်၊ တရားစစ် တရားမှန်၊ သံယာစစ် သံယာ
မှန်ကို သူ့ကိုယ်ပိုင်ညာ၏ဖြင့်ပင် သိသွားပြီ၊ မူးလကရှိခဲ့တဲ့ မိစ္စာ
အယူလည်း ကင်းသွားပြီ၊ ယဉ်းမှုးမှု ဝိမိကိစ္စာလည်း ကင်းသွားပြီ၊
ဒါကြောင့် ဘုရား တရား သံယာအား ကြည်ညိုအောင် ယဉ်းကြည်
အောင် ရှိသောအောင် ဘယ်သူကဗျာ တိုက်တွန်းပေးဖို့ မလိုတော့ဘူး။
ဒါကြောင့် နောက်တစ်နေ့ကျတော့ သူ့တစ်ယောက်တည်း စောစော
ပြန်မသွားဘူး၊ ဘုရားအမျှေးရှိတဲ့ သံယာတော်နှင့်အတူ နောက်မှ
ရှိသေစွာ လိုက်ပါလာတယ်။ အဲဒါကို မြင်ရတော့ သူ့ငြေးကြီးက
“ဒီကနေ့ ငါ့သားရဲ့အမှုအရာဟာ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိတာပဲ”လို့

ဆင်ခြင်မိတယ်။ မောင်ကာလကလည်း “ဒီကနဲ့ ဖေဖေက ဥပုသံစောင့် တရားနာတဲ့အတွက် ငွေတစ်ထောင်ကို မြတ်စွာဘုရား ရှုံးမှာ မပေးပါစေနဲ့”လို့ ကြံစည်မိသတဲ့ “ငွေလို့ချင်လို့ ဥပုသံ စောင့်တယ်၊ တရားနာတယ်” ဆိုတာ မသိစေချင်လိုပါပဲ၊ မတော် မသင့်တဲ့အမှာ နဲ့စပ်ပြီး ရှုက်ကြောက်မှာ ဖိရိုကြုံဖွေ့ဖွေ ဖြစ်လာတဲ့ သဘောပါပဲ။

ဘုရားအမှုနှုန်းသော သံယာတော်များအား ယာဂုခွဲမ်းများ ကပ်ပြီးတဲ့အခါ မောင်ကာလအားလည်း ဆန်ပြုတ်ယာဂုကို ပေးတယ်၊ ဘာမူးမပြောဘဲ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် သုံးဆောင်တယ်၊ ခဲဖွယ်ထမင်းများကို ပေးတဲ့အခါလည်း တိတ်တိတ်ပဲ သုံးဆောင် တယ်။ အဲဒီအခါ သူငြေးကြီးက ငွေတစ်ထောင်ထုပ်ကို မောင်ကာလ ရှုံးမှာချုပြီး “ဟောဒါဟာ ဥပုဒ်စောင့်ပြီး တရားတစ်ပုဒ် မှတ်မိ အောင် နာလာရင် ပေးမယ်လို့ ငါဝန်ခံထားတဲ့ ငွေတစ်ထောင်ပဲ”လို့ ပြောပြီးပေးတယ်၊ ဒီတော့ မောင်ကာလက မြတ်စွာဘုရားရှုံးတော် မှာ ဥပုသံစောင့်ခငွေကိုပေးတဲ့အတွက် ရှုက်ပြီး “ငွေတွေကို မလို့ချင်ပါဘူး”လို့ ငြင်းပယ်ပါသတဲ့၊ “ယူပါ ငါသား”လို့ အတင်းပေး ပေမယ်လို့ မောင်ကာလက မယူဘဲ ရှိနေပါသတဲ့။ အဲဒီအခါမှာ သူငြေးကြီးက မြတ်စွာဘုရားအား လျောက်တယ်၊ “ဒီကနဲ့ တပည့်တော်၏သား ကာလရဲ့ အမှုအရာအခြေအနေဟာ နှစ်သက် ဖွယ် ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းလှပါတယ်ဘုရား၊ ဟိုတစ်နှုန်းကဆိုရင် ဥပုသံစောင့်ခငွေ မရဘဲ မစားမသောက်ဘူးလို့ ဆိုပြီးတော့တောင် ငွေကို အလွန်မက်မောနေပါတယ်၊ ဒီကနဲ့တော့ ငွေကို ယူပါဆိုလို့

သောတာပန်ဖြစ်ရတာက စဉ်ဝတေးမင်းအဖြစ်ထက်လည်းမြတ်တယ် ◆ ၂၄၁

တောင် မယူတော့ဘဲ ရှိနေပါတယ်ဘုရား”လို လျှောက်တယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက “သူငွေးကြီး ယခုသင့်သား
မောင်ကာလရတဲ့ သောတာပန်အဖြစ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ဟာ
စဉ်ဝတေးမင်း၏ စည်းစီမံ ချမ်းသာထက်လည်း မြင့်မြတ်တယ်၊
နတ်စည်းစီမံ ချမ်းသာထက်လည်းမြင့်မြတ်တယ်၊ ပြော့ဘူး စည်း
စီမံချမ်းသာထက်လည်း မြင့်မြတ်တယ်” လို မိန့်တော်မူပြီးတော့
ဂါထာတစ်ပုဒ်ကိုဟောတော်မူပါတယ်၊ ဟောတော်မူပုံကတော့ . . .

ပထဗျာ ဓကရဇ္ဈာန်၊ သရွာသူ ဂမနေ့န ဝါ။
သွေ့လောကာမိပဇ္ဈာန်၊ သောတာပတ္တိဖလ် ဝရံ။

သောတာပတ္တိဖလ် - သောတာပန်အဖြစ် - သောတာ
ပတ္တိဖိုလ်သည်၊ ပထဗျာ ဓကရဇ္ဈာန်-တစ်မြေထောင်လုံးကို အစိုး
ရတဲ့ စဉ်ဝတေးမင်း၏ စည်းစီမံချမ်းသာထက်လည်း၊ ဝရံ-
သာလွန်ကောင်းမြတ်လှပေ၏-တဲ့။

သောတာပန်ဖြစ်ရတာက စဉ်ဝတေးမင်းအဖြစ်ထက်လည်း မြတ်တယ်

လောကမှာ မင်းအဖြစ်ဆိုတာ ရမယ်ဆိုရင် လူတိုင်းလိုလို
ပင် အလိုရှိကြတာပဲ၊ မင်းအဖြစ်ထားလိုက်ပါဦးတော့ ရပ်စွာထဲမှာ
သူကြီးအဖြစ် လူကြီးအဖြစ်တောင် အင်မတန်လိုချင်ကြတာပဲ။
ဒါကြောင့် ဟိုးရှေးခေတ်က အကြံတ်အနယ် အချေးခံကြတာပဲ။

မင်းအဖြစ်ထဲမှာလည်း စော်ဘွားနယ်များမှာထက် တိုင်းပြည်
တစ်ခုလုံး နိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို အစိုးရတဲ့ မင်းအဖြစ်ကသာပြီး မြင့်မြတ်
တယ်၊ တိုင်းပြည်ငယ်ငယ်ထက် တိုင်းပြည်ကြီးကြီးကို အစိုးရတဲ့
မင်းအဖြစ်က သာပြီးမြင့်မြတ်တယ်၊ မြတ်စိတ်တစ်ဒေသလောက်
အစိုးရတဲ့ ပဒေသရာစ်မင်းအဖြစ်ထက် တစ်ကျွန်းလုံးကိုအစိုးရတဲ့
မင်းအဖြစ်က သာပြီး မြင့်မြတ်တယ်၊ အဲဒါထက် လူ့လောက တမြေ
ထောင်လုံးကိုအစိုးရတဲ့ စကြေဝတေးမင်းအဖြစ်က သာပြီး မြင့်မြတ်
တယ်၊ လူ့လောကမှာတော့ စကြေဝတေးမင်းစည်းစိမ်ဟာအကောင်း
ဆုံး အမြတ်ဆုံးပါပဲ၊ ဘုန်းကံအလွန်ကြီးမားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှ အဲဒီ
စကြေဝတေးမင်းအဖြစ်ကို ရတယ်၊ အဲဒီစကြေဝတေးမင်းက လက်နက်
အင်အား စစ်အင်အားနဲ့ နယ်ချဲ့ရတာ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့ ဘုန်းကံ
အလျောက် စကြာရတနာ၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် လူ့လောက
ရှိ အခြားမင်းအားလုံးတို့က စကြေဝတေးမင်း၏ အဆုံး အမ
ပြတိဒကို ခံယူကြတယ်။ စကြေဝတေးမင်း၏ ဘုန်းကံကြောင့်
အဲဒီလိုအခါ လူ့လောကမှာ အစစ်ရာရာ ပေါ်များကြွယ်ပြည့်
စုံနေတယ်၊ လူ့တွေဟာလည်း အကြီးအကျယ် ကွဲပြားခြင်းမရှိဘဲ
ညီညွတ်နေကြတယ်၊ မတရားပြုလုပ်တဲ့ မူခင်းကိစ္စတွေလည်း
မရှိသလောက်ပင် နည်းပါးတယ်၊ ဒါကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးဘက်
ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အလွယ်တကူ့နဲ့ စီမံခန့်ခွဲလို့ရတဲ့အတွက်
မဆင်းရဲ မပင်ပန်းဘူး၊ ချမ်းသာတယ်၊ အဲဒါကို ရှေးရှေးခေတ်များက
နောက်နောက်ခေတ်များထက် ညီညွတ်ကြပုံ ချမ်းသာကြပုံနှင့်
နှိုင်းစာကြည့်ရင် ယုံတို့လည်း ရှိပါတယ်။

နတ်ပြဟ္မာ ဖြစ်ရတာထက်လည်း မြတ်တယ

◆ ၂၄၃

ဒါပေမယ့် အဲဒီစကြေဝတေးမင်း၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာထက် သောတာပန်အဖြစ်က သာလွန်ကောင်းမြတ်တယတဲ့။ ဘာကြောင့် လဆိုရင်-စကြေဝတေးမင်းအဖြစ် ချမ်းသာတယ ဆိုတာက အဲဒီ တစ်ဘဝထပဲ၊ စကြေဝတေးမင်းဆိုတာဟာ သီလနှင့် မင်းကျင့်တရား နှင့် ပြည့်စုစုတဲ့အတွက် နောင်ဘဝမှာ ကောင်းမြတ်တဲ့ သူဂါတီဘဝ ၌ ဖြစ်နိုင်ပေမယ့် အပါယ်လေးပါးမှ အစဉ်ထာဝရလွှတ်ပြီလို့တော့ မဆိုနိုင်ဘူး၊ စကြေဝတေးမင်းအဖြစ်ကို အကြောင်းပြုပြီး နိုဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပါလိမ့်မယ်လို့လည်း မဆိုနိုင်ဘူး၊ သောတာပန်ဖြစ်ရင်တော့ အပါယ်လေးပါးမှုလည်း အစဉ်ထာဝရ လွှတ်ပြီ၊ သူဂါတီဘဝမှာ တောင် ခုနစ်ဘဝထက်ပိုလွန်ပြီး မဖြစ်တော့ဘူး၊ အလွန်ဆုံး ခုနစ် ဘဝသာ ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးဘဝမှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံ ရမယ်၊ ဒါကြောင့် သောတာပတ္တိဖို့လို စကြေဝတေးမင်း စည်းစိမ် ချမ်းသာထက်လည်း သာလွန်မြင့်မြတ်တယလို့ မြတ်စွာဘူးက ဟောတော်မူပါတယ။ နောက်ပြီးတော့ . . .

နတ်ပြဟ္မာ ဖြစ်ရတာထက်လည်း မြတ်တယ

သရွာသာ ဂမနေ့န ဝါ-နတ်ပြည် ပြဟ္မာ?ပြည်သို့ ရောက်ရ ခြင်းထက်လည်း၊ ဝရီ-သာလွန်ကောင်းမြတ်လှပေ၏။

သောတာပန်အဖြစ် သောတာပတ္တိဖို့လို ဟာ စတု မဟာရာ၏၊ တာဝတီသာ အစရှိတဲ့ နတ်ပြည် ၆-ထပ်ရောက် ရတာထက်လည်း မြင့်မြတ်တယ၊ ပြဟ္မာ?ပြည်ရောက်ရ တာထက် လည်း မြင့်မြတ်ပါတယတဲ့။ မြင့်မြတ်ပုံကတော့-စတုမဟာရာ၏

နတ်ဘုံဆိုတာ လူဘုံထက် အသက်တမ်းအားဖြင့်လည်း အများကြီး
သာတယ်၊ အဆင်း အသုံးအဆောင် စသည်အားဖြင့်လည်း အများ
ကြီးသာတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ လူပြည်က အနှစ် ၅၀-ဟာ
စတုမဟာရာ၏က တစ်ရက်နှင့် တူညီတယ်၊ အဲဒီလို ရက်ပေါင်း
၃၀-မှာ တစ်လ၊ လပေါင်း ၁၂-လမှာ တစ်နှစ်၊ အဲဒီလို နှစ်ပေါင်း
ငါးရာဟာ စတုမဟာရာ၏နတ်တို့၏ အသက်တမ်းဖြစ်တယ်၊
လူတို့၏နှစ်ဖြင့် ရေတွက်ရင် အနှစ်ကိုးသန်းရှိတယ်၊ လူ၊ သက်တမ်း
အနှစ်တစ်ရာ၏ အဆပေါင်း ကိုးသောင်းရှိတယ်၊ အဲဒီလို အသက်
တမ်းဖြင့် သာလွှန်သလိုပင် အဆင်းချမ်းသာ စသည်တို့ဖြင့်လည်း
စတုမဟာရာ၏နတ်တွေက လူထက်သာလွှန်မြင့်မြတ်ကြတယ်။
တာဝတီသာနတ်တွေက စတုမဟာရာ၏ထက် အသက်တမ်း သုံးဆ
သာတယ်၊ လူတို့၏ နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့် ကိုးသန်းလေးလီ
သုံးဆယ့်ခြောက်သန်းရှိတယ်၊ ယာမာနတ်တို့၏ အသက်တမ်းက
တာဝတီသာ၏လေးဆဖြစ်တယ်၊ လူတို့နှစ်အားဖြင့် ၁၄၄-သန်းရှိ
တယ်၊ တူသိတာနတ်တို့၏ အသက်တမ်းက ၅၇၆-သန်းရှိတယ်၊
နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ အသက်တမ်းက ၂၃၀၄-သန်းရှိတယ်၊ ပရနိမ္မာ
တဝသဝတ္ထိနတ်တို့၏ အသက်တမ်းက လူတို့၏နှစ်အားဖြင့် ၉၂၁၆-
သန်းရှိတယ်၊ အသက်တမ်းအားဖြင့် သာလွှန်သလိုပင် အဆင်း
ချမ်းသာ စသည်အားဖြင့်လည်း လူထက် အဆသန်းပေါင်းများစွာ
သာလွှန်မြင့်မြတ်ကြတယ်။

အဲဒီနတ်တွေ၏စည်းစီမံချမ်းသာထက် သောတာပတ္တိဖိုလ်
က သာလွှန်မြင့်မြတ်တယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် အဲဒီနတ်တွေက

နတ်မြဟ္မာ ပြစ်ရတာထက်ထည်း မြတ်တယ်

◆ ၂၃၅

သူတို့၏အသက်တမ်းရှိသလောက်သာ ချမ်းသာကြတယ်၊ အသက်တမ်းကုန်တဲ့အခါ အပါယ်လေးပါးလည်း ကျွဲသွားနိုင်တယ်၊ အိုခြင်းနာခြင်း သေခြင်း အစရှိသော သံသရာဝှင်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ဖိုရာလည်း အပိုင်းအခြားမရှိသေးဘူး၊ သောတာပန်မှာတော့ အပါယ်လေးပါးမှုလည်း လုံးဝလွတ်တယ်၊ အိုခြင်းအစရှိသော သံသရာဝှင်ဆင်းရဲတွေကိုလည်း အများဆုံး ခုနစ်ဘဝသာ ခံစားရ မယ်၊ ခုနစ်ဘဝမြောက်မှာတော့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရတော့မယ်၊ ဒါကြောင့် သာလွန်မြင့်မြတ်တာပါပဲ။

နောက်ပြီးတော့ ပြဟ္မာတွေဆိုတာ ကာမဂ္ဂ၏ကို ခံစားလို တဲ့စိတ်မရှိဘူး၊ အင်မတန်ချမ်းသာပါတယ်၊ အသက်တမ်းကလည်း ကမ္မာနဲ့ချီပြီး ရေတွက်ရတယ်၊ ကမ္မာ၏သုံးပုံတစ်ပုံခန့်မှ ကမ္မာပေါင်းရှုစ်သောင်းလေးထောင်အထိ အသက်ရှုည်ကြတယ်၊ အဲဒီပြဟ္မာတွေမှာ ကိုယ်ဆင်းရဲလည်း မရှိဘူး၊ စိတ်ဆင်းရဲလည်း မရှိဘူး၊ အင်မတန်ချမ်းသာကြပါတယ်၊ အဲဒီပြဟ္မာ?ချမ်းသာထက်လည်း သောတာပန်အဖြစ်က သာလွန်မြင့်မြတ်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုရင် အဲဒီပြဟ္မာဟာ ပုံထုဇူးဆိုရင် သူ့အသက်တမ်းကုန်တဲ့အခါ ကာမဘဝ ပြန်ရောက်လာမှာပဲ၊ ကာမဘဝရောက်တော့ မကောင်းမှုကို ပြုမိရင် အပါယ်လေးပါးလည်း ကျရောက်နိုင်သေးတာပဲ၊ နောက်ပြီးတော့ မရောမတွက်နိုင်တဲ့ သံသရာဘဝတွေမှာ အိုခြင်း သေခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲခုကွဲတွေကိုလည်း ခံစားနေရိုးမှာပဲ၊ သောတာပန်ကတော့ အပါယ်လည်းမကျတော့ဘူး၊ ခုနစ်ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီးတော့လည်း သံသရာဝှင်ဆင်းရဲတွေကို

၂၄၆ ♦

နိမ္ဒာန်ဆိုင်ရာတရာ့ဓာတ်

မခံစားရတော့ဘူး၊ ခုနစ်ဘဝမြောက်မှာ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းပြီမ်းတဲ့
အနုပါဒီသေသနိမ္ဒာန်သို့ ဝင်စံရတော့မယ်၊ ဒါကြောင့် သာလွန်
မြင့်မြတ်တာပါပဲ။ ဒါကြောင့်... .

သောတာပတ္တိဖော်-သောတာပန်အဖြစ်၊ သောတာပတ္တိ
ဖို့လ်သည်၊ ပထမဗျာ ဒကရဇ္ဈာန ဝါ-တစ်မြေထောင်လုံးကို အစိုးရ
သော စကြေဝတေးမင်းအဖြစ်ထက်လည်း၊ ဝရဲ-သာလွန် ကောင်း
မြတ်လှပေ၏။ သရွာသဲ ဂမနောန ဝါ-နတ်ပြည် ပြဟ္မာ?ပြည်သို့
လားရောက်ရသည်ထက်လည်း၊ ဝရဲ-ကောင်းမြတ်လှပေ၏-လို့
ဟောတော်မူတာပါပဲ။ နောက်ပြီးတော့... .

ပြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်ရတာထက်လည်း မြတ်တယ်

သဗ္ဗာ လောကာမိပဇ္ဈာန ဝါ-တစ်လောကလုံးကို အစိုးရ
တဲ့ ပြဟ္မာမင်းကြီး အဖြစ်ထက်လည်း၊ ဝရဲ-သာလွန်ကောင်းမြတ်
လှသည်လို့လည်း ဟောတော်မူပါတယ်။

မဟာပြဟ္မာမင်းကြီးဆိုတာ ခုတင်ကပြောပြခဲ့တဲ့ ပြဟ္မာ
တွေထဲက အကြီးအမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ပြဟ္မာကြီးတွေပါပဲ၊ အဲဒီ ပြဟ္မာ
ကြီးတွေလည်း ပုထုဇ္ဇာဆိုရင် အပါယ်လေးပါးမှ မလွတ်သေးဘူး၊
သံသရာဘဝဆင်းရဲတွေကိုလည်း အကန္တအသတ် အပိုင်းအခြားမရှိ
ခံစားသွားရှိုးမယ်၊ သောတာပန်ကတော့ အပါယ်လေးပါးမှုလည်း
လွတ်ပြီ၊ သံသရာဘဝဆင်းရဲကိုလည်း အများဆုံး ခုနစ်ဘဝသာ
ခံစားရမယ်၊ ခုနစ်ခုမြောက်ဘဝမှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲခပ်သိမ်း
ပြီးရတော့မယ်၊ ဒါကြောင့် သောတာပန်အဖြစ် သောတာပတ္တိဖို့လ်

ပြဟ္မာမင်းကြီး ပြစ်ရတာထက်လည်း မြတ်တယ်

◆ ၂၄၇

က အဲဒီပြဟ္မာမင်းကြီးအဖြစ်ထက်လည်း မြတ်တာပါပဲ။

အဲဒီဂါထာဖြင့် သိစေလိုပိုင်းကတော့ အနာထပိက်သူငွေး
ကြီး၏သား မောင်ကာလဟာ စကြေဝတေးမင်းစည်းစိမ့် နတ်စည်း
စိမ့် ပြဟ္မာစည်းစိမ့်တို့ထက် သာလွန်မြင့်မြတ်တဲ့ သောတာပတ္တိဖိုလ်
ကို ရန်ပြီဖြစ်တဲ့အတွက် သူငွေးကြီးကပေးတဲ့ ငွေတစ်ထောင်ကို
အလေးမပြု ကရုမစိုက်တော့ဘဲ မလိုချင်တော့ဘဲ ဖြစ်နေတယ်ဆို
တာဟာ သိစေလိုပိုင်းပါပဲ။

ဒီမောင်ကာလဝ္မာတဲ့မှ ဘုန်းကြီးသိစေလိုတာကတော့
“မောင်ကာလဟာ သောတာပန်ဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ ပါရမိထူး ရှိနေ
တဲ့သူ ဖြစ်ပေမယ်လို တရားမနာချင်ဘူး၊ တရားအားမထုတ်ချင်ဘူး၊
တရားနာစေရန် ကြံ့ဖန်ပြီး တိုက်တွန်းပေးရတယ်”ဆိုတာရယ်၊
“တဏ္ဍာက နိဗ္ဗာန်ကို မကြိုက်ဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားကို
တောင် မကြိုက်ဘူး”ဆိုတာရယ် အဲဒီ J-ချက်ဟာ သိစေလိုပိုင်း
ပါပဲ။ နောက်ပြီးတော့ “သောတာပတ္တိမင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ဘူး
ရင် အများဆုံးအားဖြင့် ခုနစ်ဘဝသာ သံသရာဆင်းရောကို ခံစားရ
တော့တယ်၊ ခုနစ်ခုမြောက်ဘဝမှာ ကိုလေသာကုန်ခန်းတဲ့ ရဟန်ဘာ
ဖြစ်ပြီး ဆင်းရေအားလုံး ကုန်ဆုံးကင်းပြတ်ဘွားတယ်၊ အဲဒီလို ဘဝ
ဆင်းရေတွေ ကုန်ပြောမ်းတာဟာ တဏ္ဍာကုန်ပြောမ်းဘွားလိုပဲ” ဆိုတာ
ရယ်၊ ==အဲဒီတဏ္ဍာ ကုန်ပြောမ်းတာကလည်း နိဗ္ဗာန်ကို သောတာ
ပတ္တိမင်း စသည်ဖြင့် မြင်ဘွားလိုပဲ”ဆိုတာရယ် ဒီအချက် များကို
လည်း သိစေလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီမောင်ကာလဝ္မာတဲ့ ဒီနေရာ
မှာ ထည့်သွင်းပြီး ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကာမသတ္တဝါတွေက ပြဟ္မာဘဝတောင် မကြံ့ကြံ့

ကာမဘုသားတွေက အဖိုအမ အစုရှိတဲ့ ကာမဘုက္ခိသာ
ကြံ့ကြံ့ကြံ့၊ အဖိုအမ မရှိတဲ့ ပြဟ္မာဘုက္ခိတောင် မကြံ့ကြံ့ကြံ့
 ပြဟ္မာဘုမှာ လူ့လောကမှာလို အဖိုအမ အဂီမရှိဘူး၊ ပုံပန်း
 သဏ္ဌာန်ကတော့ ယောက်ားသဏ္ဌာန်ဖြင့် ခန့်ခန့်ညားညားရှုပါ
 တယ်၊ ဒါပေမယ့် ပုံမျောဆိုတဲ့ ဘာဝရှုပ် မရှိတဲ့အတွက် ပုံလွှိုင်ဆိုတဲ့
 အဖိုအဂီကတော့ မရှိဘူး၊ ကာမရိုက်ကိုလည်း အလိုမရှိကြံ့
 ကာမရိုက်အရုံကို လိုချင်နှစ်သက်ခြင်းမရှိတဲ့အတွက် အလွန်ပဲ
 ချမ်းသာကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကာမတက္ကာ အားကြီးတဲ့သူတွေက
 အဲဒီပြဟ္မာအဖြစ်မျိုးကို အလိုမရှိကြံ့
 မစားမသောက်ရဘဲ
 အတွေ့အာရုံကို မခံစားရဘဲ နေရတာကို ဆင်းရဲတယ်လို သူတို့က
 ထင်နေကြတယ်၊ အမှန်ကတော့ မစားချင်လို မစားဘဲနေရတာ
 လည်း ချမ်းသာတာ ကောင်းတာပဲ။ အတွေ့အာရုံကို အလိုမရှိလို
 မခံစားရတာလည်း ချမ်းသာတာ ကောင်းတာပဲ။ ဒါကြောင့် ရှုပါ
 စစရုံးနှင့်တွေ့ရပြီး ကာမဆန္ဒကင်းနေတဲ့ ရျာနလာဘီ ပုံလွှိုင်တွေ့
 မှာ အင်မတန် ချမ်းသာနေတာပဲ၊ အဲဒီရုံးနှင့်ကုသိုလ်ကြောင့် ပြဟ္မာ
 ဘုရောက်ပြီး ကာမရိုက်အာရုံကို အလိုမရှိတဲ့အတွက် မသုံးဆောင်
 ဘဲ နေရတာလည်း အင်မတန် ချမ်းသာနေတာပဲ။ အဲဒီလို ချမ်းသာ
 နေတဲ့ ပြဟ္မာအဖြစ်ကို ဆင်းရလို ထင်နေတာဟာ ကာမတက္ကာ
 ကြောင့်ပါပဲ၊ ကာမတက္ကာက အဲဒီဘဝမျိုးကို မကြံ့ကြံ့လိုပါပဲ။

ကာမရုပသတ္တဝါတွေက ရုပ်မရှိတာကို မကြိုက်

◆ ၂၄၉

ကာမရုပသတ္တဝါတွေက ရုပ်မရှိတာကို မကြိုက်

ရုပ်မရှိဘဲ စိတ် စေတသိက်နာမ်တရားချည်းပဲ ဖြစ်နေတဲ့ အရှုပဘုံတွေဆိုတာ ရှိတယ်၊ အာကာသာနှုန္ဓယတန်ဘုံ ဝိညာဏာ ဗျာ ယတန်ဘုံ အာကိုဒ္ဓညာယတန်ဘုံ နေဝါယဉ်နာသညာယတန်ဘုံလို့ ဘုံ င့်-ဆင့် ရှိတယ်၊ အရှုပဓာန်လေးပါးရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အသီးအသီး အဲဒီဘုံလေးပါးမှာ ဖြစ်ကြရတယ်၊ ပဋိသန္ဓကာလ ကတည်းက ရုပ်မပါဘူး၊ စိတ် စေတသိက် နာမ်တရားချည်း ဖြစ်လာ ခဲ့တယ်၊ ပဝတ္ထိကာလမှာလည်း ထိုအထူ စိတ် စေကသိက် နာမ် တရားချည်း စိတ်ကူးကြံးသိမှုသက်သက်မျှသာ အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေတယ်၊ သိပ်အုံခြေစရာကောင်းတာပဲ။ ကာမတက္ာ ရွှေပ တက္ာအားကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဲဒီဘုံဘဝမျိုးကို မကြိုက်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီဘုံမှာ ရုပ်မရှိတဲ့အတွက် ရုပ်နဲ့စပ်တဲ့ ဆင်းရဲတွေ မရှိဘူး၊ ချမ်းသာနေကြတာပါပဲ။ သို့သော်လည်း ပုထုဇွဲအဖြစ်နဲ့ အဲဒီ ဘုံရောက်သွားရင်တော့ တိုးတက်လမ်းပိတ်နေတယ်၊ ဘုရား ပွင့်လာပေမယ့် သူတို့မှာ မသိဘူး၊ ဘုရားကလည်း သူတို့ဆီသွားပြီး တရားမဟောနိုင်ဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူတို့မှာ ကြားသိစရာ နားမရှိလိုပါဘဲ၊ အသက်တမ်းကလည်း အဲဒီဘုံတွေမှာ ကမ္မာပေါင်း နှစ်သောင်း၊ လေးသောင်း၊ ခြောက်သောင်း၊ ရွှေစ်သောင်း လေးထောင် အသီးအသီးရှိကြတယ်၊ အဲဒီ အသက်တမ်းကုန်လို စုတေတဲ့အခါ ကာမဘုံ ပြန်ရောက်လာရတာပဲ၊ အာဇာရနှင့် ဥဒကတို့ဟာ အဲဒီ အရှုပလေးဘုံထဲ တတိယနဲ့ စတုတွေဘုံများကို ရောက်သွားကြတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား၏တရားကို နာခွင့်မရကြတဲ့

အတွက် သူတို့ဟာ အများကြီး ဆုံးရှုံးသွားတယ်လို မြတ်စွာဘုရားက
ညည်းညားတော်မူခဲ့ပါတယ် ဒါကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နဲ့ အဲဒီအရှုပ်
ဘုံတွေကို ရောက်သွားရင် ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးလို ခေါ်တဲ့ ရှစ်မျိုးထဲက
တစ်ခုသောအရပ် ရောက်သွားတယ်လို ဆုံးရတယ်။ သောတာပန်၊
သကဒါဂါမ်း အနာဂတ် ရောက်သွားရင်တော့ ရှုနည်းကို သိပြီးဖြစ်
တဲ့အတွက် သူတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ် စေတသိက် ကြံးသိ
မှုကို ရှုပြီးတော့ ဝိပဿနာဉာဏ် မဟုဉာဏ်တွေ အဆင့်ဆင့်တက်ပြီး
ရဟန္တာဖြစ်သွားနိုင်တယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်ရင် အဲဒီဘုံမှာပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်ဆုံးရင်တော့
တက်လမ်းရှုပါတယ်။ ဒီမှာ ပြောလိုရင်းကတော့ ကာမတကျား ရှုပ်
တကျားအားကြီးတဲ့သူတွေက ရုပ်မရှိတဲ့ အဲဒီအရှုပ်ဘုံကို မကြိုက်ဘူး၊
ဘာကြောင့်လဲ ကာမအာရုံနဲ့ ရုပ်အာရုံကိုသာ ကြိုက်တဲ့တကျားက
ကာမဂုဏ်မခံစားရတာ၊ ရုပ်မရှိတာကို မကြိုက်လိုပါပဲ။

နိဗ္ဗာန်ကိုတော့ ဘယ်တယာကမျှ မကြိုက်

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌
ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအသစ် မဖြစ်လာတော့ဘဲ ချုပ်ပြီးသွားတယ်ဆုံးတဲ့
အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန် အပြီးမာတ်ကိုတော့ ကာမတကျားကလည်း
မကြိုက်ဘူး၊ ရှုပ်တကျားကလည်း မကြိုက်ဘူး၊ အရှုပ်တကျား
ကလည်း မကြိုက်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ သခါရတို့၏အပြစ်ကို
မမြင်နိုင်သေးတဲ့ အများစုပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကို အလိုမရှိ
ကြဘူး၊ ကောင်းတယ် ချမ်းသာတယ်လို မထင်ကြဘူး၊ ဟိုတစ်နှောက

နိဗ္ဗာန်ကိုတော့ ဘယ်တယာကမူး မကြိုက်

◆ ၂၅၁

ဟောခဲ့တဲ့ သုတေသစခဲ့မှာ လာလုဒီယီဆိုတဲ့ ကိုယ်တော်ကြီးက “ခံစားရမူဝေဒနာမရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်မှာ ဘာချမ်းသာရှိသလ”လို့ စေ ဒနာတာလည်း ဒါကြောင့်ပါပဲ၊ သူ့အလိုကတော့ ချမ်းသာမရှိဘူး၊ ဆင်းရဲတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ယခုခေတ်ကာလမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကိုလည်း မကြည်ညို၊ ရုပ်နာမ်သခါရတွေကိုပင် အကောင်းအမြတ် တွေလို့လည်း ထင်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက “ပရီနိဗ္ဗာန်စံသွားတယ် ဆိုတာ တစ်ဖန်ပြန်မလာတော့ဘဲ အသေကြီးသေသွားတာပဲ”လို့ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချုပြီး ပြောတတ်ကြတယ်။ အဲဒါဟာ နိဗ္ဗာန်ကို တဏ္ဍာက အာရုံမပြုနိုင်ဘူး၊ မကြိုက်မနှစ်သက်ဘူးဆိုတာ ဝန်ခံတာ ဖော်ပြတာ ပါပဲ။ ဒါကြောင့်... .

ဝါနတော့ နိဗ္ဗာန်။

ဝါနတော့-ဝါနမည်သော တဏ္ဍာမှု၊ နိဗ္ဗာန်း-ထွက် မြောက်၏၊ ကြုတိ-တဏ္ဍာမှုထွက်မြောက်ခြင်း၊ တဏ္ဍာ၏ အာရုံ မဟုတ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန်မည်၏ လို့ ဝစနထူးပြုရတယ်။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တဏ္ဍာမှု ထွက် မြောက်တဲ့သဘော၊ တဏ္ဍာ၏အာရုံမဟုတ်တဲ့သဘော၊ တဏ္ဍာ၏ လက်လုမ်းမမြိုတဲ့ သဘောဖြစ်သည်-လို့ မှတ်ထားကြရမယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တဏ္ဍာမှု ထွက်မြောက်တဲ့သဘော၊ တဏ္ဍာ၏ အာရုံမဟုတ်တဲ့သဘော၊ တဏ္ဍာ၏ လက်လုမ်းမမြိုတဲ့ သဘောဖြစ်သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့်...

နှစ္စီ ဝါနံ ဓာတ် နိမ္ဒာန်-လိုလည်း ဝစ်ထူး ပြုနိုင်
တယ်။

ဓာတ်-ဉ်းနိမ္ဒာန်၌၊ ဝါနံ-ဝါနမည်သော တက္ကာသည်၊
နှစ္စီ-မရှိ၊ ဉူတီ-တက္ကာမရှိရာ တက္ကာကင်းရာဟူသော ဉ်း
အကြောင်းကြောင့်၊ နိမ္ဒာန်-နိမ္ဒာန်မည်၏။ တက္ကာက အာရုံ
မပြုနိုင်တဲ့တရား ဖြစ်သောကြောင့် အဲဒီနိမ္ဒာန်မှာ တက္ကာမရှိဘူး
လိုလည်း ဆိုနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် နိမ္ဒာန်ဆိုတာ တက္ကာမရှိရာ
တက္ကာကင်းရာဖြစ်သည်- လိုလည်း ဆိုရတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြ
ရမယ်။

နိမ္ဒာန်ဆိုတာ တက္ကာမရှိရာ တက္ကာကင်းရာ ဖြစ်သည်။
နောက်တစ်နည်းအားဖြင့်တော့...

နှစ္စီ ဝါနံ ဓာတ်သို့ အမိဂတေတီ နိမ္ဒာန်-လိုလည်း ဝစ်ထူး
ပြုနိုင်တယ်။

ဓာတ်သို့-ဉ်းနိမ္ဒာန်ကို၊ အမိဂတေ-အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့်
ရောက်လတ်ရလတ်သော် ဝါနံ-ဝါနမည်သော တက္ကာသည်၊ နှစ္စီ-
မရှိတော့ဘဲ ကင်း၏၊ ဉူတီ-တက္ကာမရှိကြောင်း ကင်းကြောင်း
ဟူသော ဉ်းအကြောင်းကြောင့်၊ နိမ္ဒာန်-နိမ္ဒာန်မည်၏။ ဒီဝစ်ထူး
အရအားဖြင့် သူကိုသိလျှင် သိသူမှာ တက္ကာကင်းသောကြောင့်
နိမ္ဒာန်ဆိုတာ တက္ကာကင်းကြောင်းဖြစ်သည်လိုလည်း မှတ်ထား
ကြရမယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

နိမ္ဒာန်ဆိုတာ တက္ကာကင်းကြောင်း ဖြစ်သည်။

နိရောဓသစ္ာ အဖွင့်

◆ ၂၅၃

နိရောဓသစ္ာဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အကျယ်ဝေဖန် ဖွင့်ပြရာမှာ
ဒီလို ပြဆိုတော်မူပါတယ်။

နိရောဓသစ္ာ အဖွင့်
ကတဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ နိရောဓော
အရိယသစ္ာ။

ယော တသ္ထာယဝ တဏ္ဍာယ အသေသ ဂိရာဂ-
နိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိသရှိ မူတိုး အနာလယော။
အယ် ရှုစွဲ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္ာ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတိုး ဒုက္ခနိရောဓော-ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ
ချုပ်ခြင်းသဘောဖြစ်သော၊ အရိယသစ္ာ-အရိယာတိုးသိအပ်သော
အမှန်တရားသည်၊ ကတဗ္ဗာ-အဘယ်နည်းဟူမှာ တသ္ထာယဝ
တဏ္ဍာယ-ဆင်းခြဖြစ်ပွားကြောင်း သမှုဒယသစ္ာမည်သော ထို
တဏ္ဍာ၏ပင်လျှင်၊ ယော အသေသဂိရာဂနိရောဓော-ဂိရာဂမည်
သော အရဟတ္တာမင်ဖြင့် အကြောင် အကြောင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်း- ချုပ်ရာ
သဘောသည်၊ ဝါ-အကြောင်အကြောင်းမဲ့ ပျက်ပြေယခြင်း-ချုပ်ခြင်း၊
အကြောင်းမဲ့ ပျက်ပြေယရာ ချုပ်ရာ သဘောသည်၊ ယောစာဂေါ့-
(ယင်းတဏ္ဍာကို) အကြောင်စွန်ခြင်းသဘော၊ စွန်းရာသဘောသည်၊
ယော ပဋိနိသရှိ-အကြောင်ဝေးစွာ စွန်ခြင်းသဘော၊ ဝေးစွာစွန်း
ရာ သဘောသည်၊ ယာ မူတိုး-အကြောင်လွတ်ခြင်းသဘော၊ လွတ်ရာ
သဘောသည်၊ ယော အနာလယော-(ယင်းတဏ္ဍာဖြင့်) အကြောင်
တွယ်တာမှာ ကင်းခြင်းသဘော၊ ကင်းရာသဘောသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။

အယ်-ကြုသဘောကို ဒုက္ခနိရောစော အရိယသစ္စံ- ဒုက္ခနိရောစော အရိယသစ္စာဟူ၍၊ ဝိစ္စတီ ဘိက္ခဝေ-ခေါ်ဆိုအပ်သည် ရဟန်းတိ။

အဲဒီမှာ သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ တက္ကာ၏ အကြွင်းမဲ့ ပျက် ပြယ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဆိုတာ အရဟတ္ထမဂ်၏အစွမ်းကြောင့် တက္ကာ မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ကင်းခြင်းကိုဆိုတာပဲ၊ ယင်းတက္ကာကို စွန်ခြင်း ဝေးစွာစွန်ခြင်း လွတ်ခြင်း ယင်းတက္ကာဖြင့် တွယ်တာမူ ကင်းခြင်းဆို တာတွေလည်း တက္ကာကင်းခြင်း မဖြစ်ခြင်း မရှိခြင်းကို ပြတာချည်း ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ တက္ကာချုပ်ခြင်း ကင်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်လို့လည်း မှတ်ထားကြရမယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ သမုဒယသစ္စာဆိုတဲ့ တက္ကာချုပ်ခြင်း ကင်းခြင်းပင် ဖြစ်တယ်။

တက္ကာကင်းတော့ ကံကလည်း ဘဝသစ်ကို မဖြစ်စေ နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဘဝသစ် ရုပ်နာမ် ဓန္ဓာတွေလည်း အကုန်ကင်း ြိမ်းသွားတော့တာပဲ၊ အဲဒီတက္ကာကင်းခြင်းသဘောကိုပင် ချုပ်ရာ စွန်းရာ စသည်ဖြင့်လည်း တင်စားပြီး ပြောရပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အကြွင်းမဲ့ ပျက်ပြယ်ရာ စွန်းရာ စသည်ဖြင့်လည်း တစ်နည်း အနက် ပြန်ထားပါတယ်။

ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက် ရက်ငါးဆယ် မြောက်မှာ နိဗ္ဗာန်၏ သိမ်မွေ့နက်နဲ့ပုံ သိနိုင်ခဲ့ပုံကို ဒီလို့ နှလုံးသွေး ဆင်ခြင်တော်မူပါတယ်။

ကြုအမို ခေါ် ဌာနဲ့ ဓရ္မသံ၊ ယဒီး သဗ္ဗသီရ သမတော
သဗ္ဗပမိပဋိနိသော် တက္ကာက္ခယော ဝိရာဂါရ နိရာတော နိဗ္ဗနဲ့။

သဗ္ဗသီရသမတော-သီရအားလုံး ဤမှုများ ပြုမှု ရာဖြစ်သော၊
သဗ္ဗပမိပဋိနိသော်-သီရအားလုံးကို စွန့်လွတ်ရာဖြစ်သော၊
တက္ကာက္ခယော-တက္ကာက္ခန်ရာဖြစ်သော၊ ဝိရာဂါရ-ရောဂါကင်းရာ
ဖြစ်သော၊ နိရာတော-ချုပ်ရာဖြစ်သော၊ ယဒီး နိဗ္ဗနဲ့-အကြံ
အငြိမ်းမာတ်သဘောသည်။ အထူး-ရှိ၏။ ကြုအမို ခေါ် ဌာနဲ့-ကြုအရာ
ဌာနသည်လည်း၊ ဓရ္မသံ-မြင်နိုင်ခဲစွဲ-လို့၊ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်တော်မှု
ပါတယ်။

အဲဒီဆင်ခြင်ပုံထဲမှာ ဤမှုရာ၊ စွန့်ရာ၊ ကုန်ရာ၊ ကင်းရာ
ဆိုတာတွေဟာ တင်စားပြီး ပြန်ဆိုတဲ့အနက်ချဉ်းပါပဲ၊ အမှန်အား
ဖြင့်တော့ သီရအားလုံး မဖြစ်လာတော့ဘဲ ဤမှုများ ဥပမာဏား
လုံးကို စွန့်ခြင်း၊ တက္ကာက္ခန်ခြင်း၊ ရာဂါကင်းခြင်း သဘောသာ
ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ ငါ-ပါး

အဲဒီဝါဟာရတွေထဲမှာ ဥပမာဆိုတာ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ
တို့ တည်ရာဖြစ်ရာကို ဆိုတာပါပဲ၊ အဲဒီဥပမာက ကာမှုပမိ၊
ခန္ဓုပမိ၊ ကိုလေသူပမိ၊ အဘိသီရပမိလို့ လေးပါးရှိတယ်၊
ကာမှုပမိဆိုတာ ကာမဂ္ဂက်ငါးပါးပါးအဲဒီကတော့ ထင်ရှားပါတယ်၊
ကာမဂ္ဂက်ငါးပါး ကိုအကြောင်းပြုပြီး ဆင်းရဲတွေ များစွာဖြစ်ရတယ်၊
ဒါကြောင့် အဲဒီ ကာမဂ္ဂက်တွေကို ဥပမိလို့ ခေါ်တယ်။ ပုံထူးလှုတွေ
အနေအားဖြင့်တော့ အဲဒီကာမဂ္ဂက်တွေကိုမှုပြီး ချမ်းသာတွေဖြစ်

၂၅၆ ♦

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားမတ်

တယ်လိုလည်း ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ခန္ဓုပေမီဆိုတာကတော့ ခန္ဓာတီပါးပါပါ၊ ဒီခန္ဓာတီပါးကို
မြှုပြုးတော့ ဆင်းရဲတွေများစွာ ဖြစ်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် ဥပမာဏ့လို့
ဆိုတယ်။ ပုထုလှုတွေအလိုအားဖြင့်တော့ ခန္ဓာတွေကိုမြှုပြုး ချမ်းသာ
ဖြစ်တယ်လိုလည်း ဆိုဖွေယူပါတယ်။ ဥပမာဏ့တဲ့ ပုဒ်သက်သက်က
တော့ တည်ရာလို့ အနက်ရှုတယ်၊ ချမ်းသာ၏တည်ရာလိုလည်း
ဆိုနိုင်တယ်၊ ဆင်းရဲ၏တည်ရာလိုလည်း ဆိုနိုင်တယ်။ ပုထုလှုတွေ
အနေနဲ့ ဆိုရင် ကာမဂ္ဂ၏အာရုံတွေ ခံစားရတာကို အကောင်းဆုံး
လို့ အချမ်းသာဆုံးလို့ ထင်နေကြတယ်၊ ကိုယ်ကြည့်ချင်တာကို
ကြည့်ရလို့လည်း ချမ်းသာတယ်၊ ကိုယ်နားထောင်ချင်တာကို
နားထောင်ရလို့လည်း ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတဲ့ အရသာတွေကို
စားရလို့လည်း ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတဲ့ အတွေ့အာရုံတွေကို
တွေ့ထိခံစားရလို့လည်း ချမ်းသာတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်၊ အာရုံ
ကောင်းတွေကို ကြံစည် စဉ်းစားပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေရ^၁
လို့လည်း ချမ်းသာတယ်၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် အချိန်ရှိတိုင်း
စဉ်းစားနေရတာကိုပင် ချမ်းသာတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။ ဘုရား
ရဟန္တာတို့၏အမြင်အားဖြင့်တော့ အဲဒီလို့ ချမ်းသာတွေဟာ ဆင်းရဲ
တွေချည်းပါပဲ။

နောက်ပြီးတော့ ကာမဂ္ဂတွေ အကြောင်းပြုပြီးတော့
ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတွေလည်း များစွာပင်ဖြစ်နေတယ်၊
ရအောင် ရှာကြရလို့လည်း ဆင်းရဲတယ်၊ အချို့မှာဆိုရင် အသက်ကို
တောင်စွန်ပြီး ရှာရတယ်၊ ရပြီးတာတွေကို စောင့်ရှောက်ရလို့လည်း

ဆင်းရဲတယ်၊ အချို့မှာဆိုရင် အသက်ကိုတောင်စွန့်ပြီး စောင့်
ရှောက်ရတယ်၊ အလွန်ချစ်ခင်တဲ့ မိတ်ဆွေအချင်းချင်းလည်း ကာမ
ဂုဏ်အကြောင်းပြုပြီး ကွဲကြရတယ်၊ ရန်ဖြစ်ကြရတယ်၊ အင်မတန်
ချစ်ခင်နေကြတဲ့ ညီအစ်ကို မောင်နှုမအချင်းချင်းလည်း ပစ္စည်း
ဥစ္စာဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်အကြောင်းပြုပြီး ကွဲကြရတယ်၊ အမွှဲ လူမှု
စသည် ဖြစ်ရတယ်၊ မိဘနှင့်သားသမီးတွေလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ
အကြောင်းပြုပြီး ငြင်းခုံကြရ ကွဲပြားကြရတယ်၊ ဒီလိုဖြစ်ရတာ
တွေဟာ ဆင်းရဲတွေချည်းပဲ၊ ဒီဆင်းရဲတွေဟာ ကာမဂုဏ်ကို
အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဖြစ်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် ကာမဂုဏ်တွေကို
ဆင်းရဲ၏တည်ရာ ကာမုပမိလို ခေါ်တယ်။

ပုထုဇ္ဇာတွေအနေအားဖြင့် ရုပ်ခန္ဓာတွေရှိလို့ အဲဒီလို
ရုပ်နာမ်တွေကိုမှုပြီး ချမ်းသာတွေခံစားနေရတယ်လို့ ထင်နေကြ
တယ်၊ မှုက်စိရုပ်ရှိလို့ မြင်ချင်တာ မြင်ရတယ်၊ နားရုပ်ရှိလို့ ကြားချင်
တာ ကြားရတယ်၊ နှာခေါင်းရုပ်ရှိလို့ အလိုရှိတာ နမ်းရှူးရတယ်၊
လျှာရုပ်ရှိလို့ စားချင်တာ စားလို့ရတယ်၊ ကိုယ်ရုပ်ရှိလို့ အတွေ့အထိ
အမျိုးမျိုးကို တွေ့ထိခံစားရတယ်၊ နှုလုံးရုပ်နဲ့ စိတ်ရှိလို့ အာရုံအမျိုး
မျိုးတွေကို သိရတယ်၊ ချမ်းသာတွေချည်းပဲလို့ ထင်နေကြတယ်၊
ဘူရား၊ ရဟန္တာတို့၏အမြင်အားဖြင့်တော့ အဲဒီလိုချမ်းသာတွေဟာ
လည်း ဆင်းရဲတွေချည်းပါပဲ။ နောက်ပြီးတော့ ရုပ်ရှိလို့ ရုပ်ကိုမှုပြီး
ဆင်းရဲရတယ်၊ နာမ်ရှိလို့ နာမ်ကိုမှုပြီး ဆင်းရဲရတယ်၊ ရုပ်နာမ်
မရှိရင် ဘာဆင်းရဲမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ

တွေဟာ ဆင်းရဲ၏တည်ရာ ဥပမာဏတွေချည်းပါပဲ၊ အဲဒီလို ဆင်းရဲ၏တည်ရာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ခန္ဓာငါးပါးကို ခန္ဓုပမိလို ခေါ်တယ်။ ကဲ မှတ်မိအောင် ဆိုကြရမယ်။

ကာမဂ္ဂင်းပါးကို ကာမူပမိဟု ခေါ်သည်။
ခန္ဓာငါးပါးကို ခန္ဓုပမိဟု ခေါ်သည်။

လောဘ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော ကိုလေသာတွေ ကြောင့် မျက်မှာက်မှားလည်း ဆင်းရဲ့ခုက္ခာအမြို့မြိုးကို တွေ့ကြုံခဲ့စား ရတယ်၊ သံသရာဘဝတွေမှားလည်း ငရဲ့ဆင်းရဲ့၊ ပြီတ္ထာဆင်းရဲ့၊ တိရစ္ာန်ဆင်းရဲတွေကို ခဲ့စားရတယ်၊ လူဆင်းရဲ့၊ နတ်ဆင်းရဲတွေ ဖြစ်ပြီးတော့လည်း ဆင်းရဲတွေကို ခဲ့စားရတယ်၊ ဒီလို မျက်မှာက် ဆင်းရဲ သံသရာဆင်းရဲတို့၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်တဲ့အတွက် လောဘ ဒေါသ စသော ကိုလေသာတွေကို ကိုလေသူပမိ ဟုခေါ်သည်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လောဘ ဒေါသ စသော ကိုလေသာကို ကိုလေ သူပမိဟု ခေါ်သည်။

ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကံကို အဘိသီရခေါ်ကြောင်း ရွှေ့ကလည်း ပြောခဲ့ပါပြီ၊ ဒါန သီလ သမထ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ် က အဘိသီရ-က လူ နတ် ပြဟ္မာဆိုတဲ့ သုဂတိဘဝတွေမှာ ဖြစ်စေတယ်၊ ပုံထူးဇူးတို့၏အမြင်အားဖြင့် အဲဒီလိုဖြစ်ရတာကို ချမ်းသာလို့ ထင်ရတယ်၊ ဘုရားရဟနာတို့၏အမြင်အားဖြင့်တော့ ဖြစ်ရဘဝမှ အိုရခြင်း သေရခြင်း စသည်တို့နှင့် တွေ့ရသော

ကြောင့် အဲဒီလို ဖြစ်ရတာကို ဆင်းရဲလို့ မြင်ရတယ်။ အကုသိုလ်က အဘိသန္တရကတော့ အပါယ်လေးပါး၌ဖြစ်စေတယ်၊ အဲဒါကိုတော့ ဆင်းရဲလို့ပဲ အများအားဖြင့် မြင်ကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဘိသန္တရ ဟာ ဆင်းရဲ၏တည်ရာ ဥပမာဖြစ်တယ်။ ကဲ လိုက်ဆိုကြ။

ကုသိုလ်က အကုသိုလ်ကံကို အဘိသန္တရပမိ ဖူ ခေါ်သည်။

အဗြိမ်းဓာတ်နိုဗ္ဗာန်ကို အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့်မြင်လျှင် အဲဒီ ဥပမာလေးပါးလုံးက်းတယ်၊ အဲဒီလေးပါးထဲက ကိုလေသုပမိဆိုတာ ဟာ အရင်းခံအကျဆုံးပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကိုလေသာမရှိ တော့ အဘိသန္တရဆိုတဲ့ကဲ အကျိုးမပေးနိုင်တော့ဘူး၊ ကဲက ဘဝသစ်အကျိုးကို မဖြစ်စေရင် ခန္ဓာဝါးပါးဆိုတဲ့ ဥပမာလည်း က်းတော့တာပဲ၊ ခန္ဓာမရှိရင် ကာမဂုဏ်ဆိုတဲ့ ဥပမာလည်း မရှိနိုင် တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ကိုလေသာဥပမိက အရင်းခံအကျဆုံးပဲလို့ သိရပါတယ်၊ အရဟတ္ထမဂ်ဉာဏ်၏အစွမ်းကြောင့် ကိုလေသာက်းသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နှက် ကျွန်တဲ့ဥပမာတွေလည်း အကုန်က်းသွားကြ တော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့် နိုဗ္ဗာန်ကို သွွှေ့ပမိပနိနိသေ့ရေး၍- ဥပမာလေးပါး အားလုံးကို စွဲနဲ့ရာလို့ ဆိုပါတယ်၊ မူချွေအားဖြင့်တော့ အရဟတ္ထမဂ်၏အစွမ်းကြောင့် ဥပမာအားလုံး က်းပြိုမ်းခြင်း သဘောမျှပါပဲ။

နိရောဓောပြု၏ မုချေအန်

တက္ကာကွဲယော-တက္ကာကုန်ရာ တက္ကာကုန်ခြင်း၊
ဂိရာဝါ-ရာဂကင်းရာ ရာဂကင်းခြင်းဆိုတာတွေကတော့ ဒုတိယ
ပိုင်း နှာ(၁၀၆)မှာ ပြုခဲ့တဲ့ ရာဂကွဲယော-ရာဂ၏ကုန်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း
ပြီမ်းခြင်းဆိုတာနှင့် ထပ်တူပါပဲ။ “နိရောဓော-ချုပ်ရာ ချုပ်ခြင်း”
ဆိုတာကလည်း “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ-အဝိဇ္ဇာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊
သခ္ပါရနိရောဓာ ကံ-ဟူသော သခ္ပါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်၊
ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သခ္ပါရနိရောဓာ-သခ္ပါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊
ဂိဉာဏ်နိရောဓာ-ပဋိသန္ဓာစိတ် အစရှိသော ဘဝသစ်ဂိဉာဏ်
ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏” စသည်ဖြင့် ဟောထားတဲ့
ပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်နှင့် အရတူပါပဲ။ အဲဒီပဋိ
လောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာ၏အဖွင့်အငြကထားမှာ နိရောဓာ
ပုဒ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုပြကြောင်း ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီ ဒေသနာ
မှာတော့ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ-အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ရာကြောင့်၊ သခ္ပါရနိ
ရောဓာ-သခ္ပါရတို့၏ ချုပ်ရာသည် ဖြစ်၏” စသည်ဖြင့် တင်စား
ပြီး ဆိုလိုမဖြစ်ဘူး။ “အဝိဇ္ဇာ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် သခ္ပါရတို့၏
ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏” စသည်ဖြင့် မုချေအန်သာ ပြန်လိုဖြစ်တယ်၊
ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာလည်း မုချေအားဖြင့် “နိရောဓာ-ချုပ်ခြင်း”
လိုသာ အနက်ပြန်ရတယ်။

နောက်ပြီးတော့ “သဗ္ဗာသခ္ပါရသမထော-သခ္ပါရအားလုံး
၏ပြီမ်းရာ-ပြီမ်းခြင်းသဘော”ဆိုတဲ့ ပထမပုဒ်၏ အနက်ကတော့

သခါရတရား ချုပ်ဖြမ်းပုံကို ထပ်ကာထပ်ကာ ပြောလာခဲ့တဲ့အတွက်
ထင်ရှားနေပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ပိုပြီးရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရအောင်
ကေဝဋ္ဌသုတေကို ထုတ်ပြီးဟောဦးမယ်။

သီလက္ခနိုင်-ကေဝဋ္ဌသုတ်

ဂိဉာဏ် အနိဒဿန်၊ အနိစ္တာ သမ္မတောပဘီ။
အဗျာ အာပေါစ ပထဝါ၊ တေဇော ဝါယော န ဂါဓတိ။
အဗျာ ဒီယခွဲ ရုသွား အကုံ ထူလဲ သုဘာသုဘီ။
အဗျာ နာမခွဲ ရှုပွား အသေသံ ဥပရှုံးတိ။
ဂိဉာဏ်သု နိရောဓော အဗျာတဲ့ ဥပရှုံးတိ။

ဂိဉာဏ်-ထူးသော အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော၊
ယံ-အကြောင်အဖြမ်းဓာတ် နိဗ္ဗာန်သည်၊ အနိဒဿန်-မြင်အပ် မြင်
ကောင်းသော သဘောမရှိပေ၊ ဝါ-ပုံတူဥပမာမရှိပေ။

အဖြမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကို လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်အထူးဖြင့်
သာ သိအပ်တယ် သိနိုင်တယ်၊ သမထဝိပသုနာကို အားမထုတ်ဘဲ
ပကတိစိတ်ဖြင့် ကြံးစည်မှန်းဆက်ည့်လို့ မမြင်နိုင် မသိနိုင်တဲ့
တရားပဲ-တဲ့။ ဖြစ်တိုင်းသော ရုပ်နာမ်တရားတွေကို ဝိပသုနာ
ဉာဏ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှုပြီးတော့ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနိဇ္ဈ
လက္ခဏာတို့ကို ထင်ရှားသိမြင်ပြီး သခါရပေကွာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်
စုတဲ့အခါမှာ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အဲဒီရုပ်နာမ်တွေကို ရှုသိနေရင်း
ထူးသော အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ရုပ်နာမ်သခါရ ချုပ်ဖြမ်းတဲ့ အဲဒီ

၂၆၂ ◆

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်

အငြိမ်းဓာတ်ကို သိမြင်ရတယ်၊ အဲဒီလိုသိမြင်တာကလည်း ရွှေမျက်
မှောက်မှာ တည်ရှိနေတဲ့ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခါကို မြင်တာမျိုးမဟုတ်ဘူး၊
ရှုသိနေတဲ့အသိပါ ရုပ်နာမ်သီရအားလုံး ချုပ်ဆုံးသွားတဲ့ အနေ
နဲ့သာ သိရတယ်၊ ခဏမစဲဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်သီရတွေ လုံးဝ
မရှိတဲ့အနေနဲ့သာ သိရတယ်၊ ယူပစ်လိုက်သလို သီရအားလုံး
ကုန်ဆုံးသွားသည့်အနေနဲ့သာ သိရတယ်၊ အဲဒီအခိုက်မှာ နှုလုံး
သွင်းနေတဲ့စိတ် ဆင်ခြင်နေတဲ့စိတ် ရှုသိနေတဲ့စိတ်တွေ ဘာမျှမရှိ
ဘူး၊ မိမိကိုယ်ပါ အကုန်လုံးဆိတ်သူ့နေတဲ့ အနေနဲ့သာ သိရတယ်။
အဲဒါဟာ အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်ကို အရိယမဂ်ဉာဏ်အထူးဖြင့်
သိမြင်ပုံပါပဲ။ ပြီးတော့ အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကို ပကတိမျက်စီဖြင့်လည်း
မမြင်နိုင်ဘူး၊ ကြံတွေးကြည့်တဲ့ စဉ်းစားဉာဏ်ဖြင့်လည်း မမြင်နိုင်
ဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ ဘာနဲ့တူတယ်လို့ ပြစရာပုံတဲ့ ဥပမာလည်း
မရှိဘူး။ ဒါကြောင့်... .

ဂိဉာဏ်-ထူးသော အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော၊
ယံ- အကြံ့အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်သည်၊ အနိုဒသသုန်း-မြင်အပ်
မြင်ကောင်းသော သဘောမရှိပေါ့၊ ဝါ-ပုံတူဥပမာမရှိပေါ့၊ အနှစ်း-
ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသော အစအပိုင်းအခြား၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား
မရှိပေါ့။

နိဗ္ဗာန်မှုတစ်ပါးသော ပရမထွေတရားတွေကတော့
အကြောင်းအားလုပ်စွာဖြစ်ပေါ်ပြီး ကွယ်ပျောက် ပျက်စီးသွားတာ
ချည်းပဲ၊ ဒါကြောင့် ဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အစအပိုင်းအခြားလည်း ရှိတယ်၊
ပျက်ခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်းဆိုတဲ့ အဆုံးအပိုင်းအခြားလည်း

ရှိတယ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပရမတ်တရားကတော့ ဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အစ အပိုင်းအခြားလည်း မရှိဘူး၊ ပျက်ခြင်းဆိုတဲ့ အဆုံးအပိုင်း အခြား လည်း မရှိဘူးတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကိုလေသာ ကံ ဘဝသစ် ခန္ဓာတ္ထ၏ မဖြစ်ခြင်း ချုပ်ပြိုမ်းခြင်း သဘောမျှပဲ အဲဒီမဖြစ်ခြင်း ချုပ်ပြိုမ်း ခြင်းမှာ ဖြစ်ခြင်းလည်း မရှိနိုင်ဘူး၊ ပျက်ခြင်းလည်း မရှိနိုင်ဘူး ဒါကြောင့် အစအဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိကြောင့်ထင်ရှား ပါတယ်။ အဲဒီ မဖြစ်ခြင်း ချုပ်ပြိုမ်းခြင်းဟာ အရဟတ္ထမင်္ဂလာက်၏ အစွမ်း ကြောင့် ပြီးစီးတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီအရဟတ္ထမင်္ဂလာက် ခဏမှာ အဲဒီချုပ်ပြိုမ်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်လို့လည်း မဆိုနိုင်ဘူး၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိစိတ်၏ အခြားမဲ့မှာ ဘဝသစ်ခန္ဓာတွေ မဖြစ်လာတော့ဘဲ ချုပ် ပြိုမ်းသွားတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီခဏမှာ ချုပ်ပြိုမ်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာ တယ်လို့လည်း မဆိုနိုင်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ.. မဖြစ်မှု ချုပ်ပြိုမ်း မူးမှာ ဖြစ်ပေါ်မှု မရှိသောကြောင့်ပါပဲ။ ဖြစ်မှုမရှိတော့ ပျက်မှုလည်း မရှိဘူး။ ဒါကြောင့်...

အနှစ်-ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသော အစ အဆုံး အပိုင်း အခြားလည်း မရှိပေါ် သမ္မတတောပဘံ-အည်စာကြေးကင်းသော ကြောင့် ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့် စင်ကြယ်တောက်ပ လျက်ရှိ၏။ (ရုပ်တရားဆိုရင်တော့ အည်စာကြေးနဲ့ လူးလည်း ည်စေပေနိုင်တယ်၊ စိတ် စေတသိက် နာမ်တရားတွေမှာလည်း လောဘ ဒေါသ စသည်နှင့်ယျဉ်တွဲပြီး ည်စေညာနိုင်တယ်၊ ကုသိုလ် တရားတွေမှာလည်း ရှုံးပိုင်းနောက်ပိုင်းက လောဘ ဒေါသ စသည်တွေ ကြားဝင်ပြီး ဖြစ်ရင် မစင်မကြယ် ဖြစ်နိုင်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်

မှာတော့ ဘယ်အညစ်အကြေးနဲ့မှ မထိမပြုနိုင်တဲ့အတွက် အထူး
စင်ကြယ်နေတယ်၊ အဲဒါကိုပင် အချင်းခပ်သိမ်း တောက်ပနေတယ်
လို့ဆိုတဲ့အကြောင်း ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ တချိုကတော့ ဒီပုံစံကို
ထောက်ဆြုး နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အလွန်တောက်ပတဲ့ အလင်းတော်
ကြီးလို့ ပြောဆိုကြတယ်၊ အလင်းဆိုတာ ရူပါရုပါပါပဲ။ ဒါကြောင့်
အဲဒီအဆိုကတော့ ဘုရားအလိုတော်နှင့်မညီပါဘူး၊ မဖြစ်ခြင်း
ချပ်ခြင်းသဘောမှာ ဉာဏ်လျှော့ကြောင်း သခြားရ လုံးဝကင်းစင်နေတဲ့
အတွက် အချင်းခပ်သိမ်း တောက်ပတယ်ဆိုတဲ့အနက်သာ သင့်
လျော်ပါတယ်၊ နောက်တစ်နည်းအနက်ကတော့ ပပံ-ပုံးမှ ပဘံ-
ဖြစ်လာတယ်လို့ ဖွင့်ပြပါတယ်၊ အဲဒီအဖွင့်အရအားဖြင့်တော့)
သဗ္ဗတော်ပဘံ * ရှစ်-ပါးသော ကမ္မာဌာန်းဟူသော အရပ်ခပ်သိမ်းမှ
သက်ရောက်နိုင်သည့် ဆိုင်ကမ်းရှိပေး၏။

ဘုရားဟော ပါ၌တော်များမှာ တိုက်ရှိက်ဟောထားတဲ့
ကမ္မာဌာန်းက ရှစ်-ပါး ရှိတယ်၊ ဘာတွေလဲဆိုရင်-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၊
အဘိဓမ္မတ္ထသို့ဟာကျမ်းများမှာ ပြထားတဲ့ ကမ္မာဌာန်း ၄၀-ထဲမှ
အာလောက ကသိုက်း အာကာသ ကသိုက်းဆိုတာ J-ပါးကို
နှုတ်ပြီး ကျော်တဲ့ ရှစ်-ပါးပါပဲ။ အဲဒီ ရှစ်-ပါးထဲမှာ စတုဓာတုဝ
ဝတ္ထာဌာန်ဆိုတဲ့ ကမ္မာဌာန်းကတော့ မဟာသတိပဋိပဋိသုတေသနမှာ
*မှတ်ချက်။ ၁၇၁၃၈၆၆ ဝါ သဗ္ဗတော်ပဘံ၊ ကေနစိ အနုပလိုလိုတာယ
သမန္တတော့ ပဘာသုရွှေ့ အတ္ထား၊ (သီလက္ခန်း နှီကာ ၃၉၃)
အပဘာသုရဘာဝဟောတူနဲ့ သဗ္ဗသော အဘာဝါ သဗ္ဗတော့
ပဘာတိ သဗ္ဗတော်ပဘံ၊ (မူလပလ္လာသနှီကာ ၅၂၅-၈)
၅၇၂၁၇၄၇၅၂။

သီတက္ကန်ဝင်-ကောဝူသတ်

◆ ၂၆၅

ဂိပသုနာကမ္မာဌာန်းအဖြစ်ဖြင့် ဟောထားတဲ့ ဓရတုမနသိကာရ ကမ္မာဌာန်းပါပဲ၊ အဲဒါနဲ့ အလားတူဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာရှုတဲ့ ကမ္မာဌာန်း အာယတန္ရှုတဲ့ ကမ္မာဌာန်း အစရိုတဲ့ ဂိပသုနာကမ္မာဌာန်း ဟူသမျှ တွေကိုလည်း အဲဒီ ဓရတုဝေါဘာန်းတဲ့မှာ ထည့်သွင်းပြီး ယူရတယ်။ အဲဒီ ကမ္မာဌာန်းတွေထဲမှ တစ်ခုခုသော ကမ္မာဌာန်းဖြင့် နှလုံးသွင်းအားထုတ်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင်တာချည်းပဲ၊ မရောက် နိုင်တဲ့ ကမ္မာဌာန်းရယ်လို့ မရှိဘူး၊ ဥပမာအားဖြင့် ပင်လယ်သမ္မာဌာ ထဲ ဆင်းချင်ရင် ဘယ်ကမ်းခြေအာရပ်ကမဆို ဆင်းနိုင်သလိုပါပဲတဲ့၊ ဒီနေရာမှာ ပတ်လည်လှည့်ပြီး လျေကားထစ်တွေ အဆင့်ဆင့်နဲ့ လုပ်ထားတဲ့ ရေကန်ဝိုင်းကြီး ဥပမာဖြင့် ပြရလျှင် သာပြီးရှင်းလင်း စရာရှိပါတယ်၊ အဲဒီလို့ ရေကန်ဝိုင်းကြီးမှာဆိုရင် ဘယ်နေရာကမဆို ဆင်းပြီး ရေချိုးနိုင်တယ်၊ ရေခံပိုင်တယ်။ အဲဒါလိုပဲ ၃၈-ပါးသော ကမ္မာဌာန်းထဲက ဘယ်ကမ္မာဌာန်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်နိုင် ပါတယ်တဲ့။ဒါပေမယ့် သမထူာန်ရရှိနဲ့တော့ နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်နိုင် ဘူး၊ သမထူာန်ကို အခြေခံပြီး ဂိပသုနာရှုလိုက်ရင် ရောက်နိုင် တယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။

အရေးကြီးတာက ဂိပသုနာရှုနည်းကို သိနားလည်ထားဖို့ ပါပဲ။ အဲဒီရှုနည်းကို သိနားလည်ထားရင်တော့ စျောန်ရတယ်ဆိုရင် အဲဒီစျောန်မှုထပြီး ဂိပသုနာရှုလိုက်တာနဲ့ တစ်ခကဲလေးအတွင်းမှာ လည်း အရိယ မင် ဖို့လ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သွားနိုင်တယ်။ အဲဒီလို့ တွေ့မြင်သွားဖူးကြောင်းကို သမ္မတည်ပိုင်းအဖွင့် အငြာကထာ များမှာ ဒီလို့ ပြဆိုထားတယ်။

တစ်ခါက ရဟန်းငယ်တစ်ပါးဟာ ဒန်ပူသစ်သား ကပိုရန် အတွက် ကိုရင်တစ်ပါးကို ခေါ်ပြီး တောထဲကို သွားတယ်။ ကိုရင်က လမ်းခွဲပြီး ရှေ့ကသွားတော့ လူသောကောင် အသုဘကိုတွေ့ရတယ်၊ အဲဒီအလောင်းကို အသုဘရှုပြီး ပထမစျောန်ကို ရတယ်၊ အဲဒီပထမ စျောန်ကို အခြေခံပြုပြီးတော့ မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် သခ္ပါရတွေ့ကို ရှုမှတ်သုံးသပ်လျက် အောက်မင်ဖိုလ်သုံးပါးရှုပြီးတော့ အရဟတ္ထမင်ရရန် ဆက်ပြီးရှုမှတ်နေသတဲ့။ အဲဒီအခါ ရဟန်းငယ် က ကိုရင်ကို မတွေ့ရလို “ဟေ့ ကိုရင်”လို လှမ်းခေါ်တယ်၊ ကိုရင်က ဘာလဲ အရှင်ဘုရားလို အသုပြုပြီး ရဟန်းငယ်ထံလာတယ်၊ လာပြီး တော့ “အရှင်ဘုရား ဟောဒီ တပည့်တော်လာခဲ့တဲ့ လမ်းအတိုင်း သွားပြီး ဟိုအနားရောက်တော့ ရပ်ပြီး ရှေ့ဘက်ကို ကြည့်စမ်းပါ”လို ပြောတယ်၊ ရဟန်းငယ်ကလည်း ကိုရင်ပြောတဲ့အတိုင်း သွားပြီး ကိုရင်ပြောတဲ့နေရာမှာရပ်လျက် ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အသုဘ ကောင်ကို တွေ့ရတော့ အဲဒီအသုဘကောင်ကို ရှုပြီး ပထမစျောန်ကို လည်း ရတယ်၊ အဲဒီစျောန်ကို အခြေခံပြုပြီး ဝိပသုနာရှုလိုက်တော့ သုံးမင် သုံးဖိုလ်ကိုရပြီး အနာဂတ်လည်း ဖြစ်သွားပါသတဲ့။ အဲဒီ ကိုရင်နဲ့ ရဟန်းငယ်ဟာ စောစောကတည်းက ရှုမှတ်နည်းကို သိနားလည်ထားပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် အသုဘအာရုံမှာ ပထမစျောန် ကိုရလျှင်ပင် အဲဒီစျောန်မှထပြီး မိမိသန္တာန်က သခ္ပါရတရားတွေ့ကို ဝိပသုနာ ရှုနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို ရှုနိုင်တဲ့အတွက် အနာဂတ်မင်ဖိုလ် အထိ ရသွားကြတာပဲ။ ဒါကြောင့် ရှုနည်းသိနားလည်ထားဖိုက အရေးကြီးတယ်လို ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အကြောင်းအရာကို

ထောက်ဆပြီးတော့ ရှစ်-ပါးသော ကမ္မာနာန်းထဲမှ ဘယ်ကမ္မာနာန်းဖြင့်မဆို နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်တယ်ဆိုတာလည်း သဘောပေါက်ဖို့ပါပဲ။

တစ်နည်း အဖွင့်အနက်ကတော့-သဗ္ဗာတော့ပဘံ-အရပ် ခပ်သိမ်းတို့၌ အမြတ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိပေ၏-တဲ့။ မည်သည့် အရပ်၌ မည်သည့်ဌာနမဆို နည်းလမ်းမှုနှစ်ဗာ ကျင့်ရင် အဲဒီနိဗ္ဗာန် ကို တွေ့နိုင် ရောက်နိုင်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်... .

စိဉ်ဘဏ်-ထူးသောမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော၊ ယု-အကြောင်အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်သည်၊ အနိဒသုန်း-မြင်အပ်၊ မြင်ကောင်း သော သဘောမရှိပေ၊ ဝါ-ပုံတူဥပမာမရှိပေ၊ အနှစ်း-ဖြစ်ခြင်း ပျက် ခြင်း ဟူသော အစအပိုင်းအခြား၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားလည်း မရှိပေ၊ သဗ္ဗာတော့ပဘံ-အညွှန်အကြေးကင်းသောကြောင့် အချင်းခပ်သိမ်း စင်ကြယ်တောက်ပလျက် ရှိ၏။ ဝါ-ရှစ်-ပါးသော ကမ္မာနာန်းဟူသော အရပ်ခပ်သိမ်းမှ သက်ရောက်နိုင်သည့် ဆိပ်ကမ်းလည်း ရှိပေ၏၊ ဝါ-အရပ်ခပ်သိမ်းတို့၌ အမြတ်အားဖြင့် ထင်ရှားပေ၏၊ အဇူး-လျှော့အငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်၍၊ အာပေါစ-အရည်ရှပ် အစိုးရှပ်သည် လည်းကောင်း၊ ပထဝါ စ-အမာခံ ပထဝါရှပ်သည်လည်းကောင်း၊ တေဇာ စ-အဗုံငွေ့၊ တေဇာရှပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါယော စ-တွေ့န်းကန် လှုပ်ရှားရှပ် လေရှပ်သည်လည်းကောင်း၊ န ဂါတိ-မတည်မရှိပေ။

တတိယပိုင်း အစနားတုန်းက ဟောခဲ့တဲ့အတိုင်းပင် နိဗ္ဗာန် မှာ ပထဝါ အာပေါ တေဇာ ဝါယော ဆိုတဲ့ မဟာဘုတ်ရှပ် ဓာတ်ကြီးလေးပါး မရှိပါဘူးတဲ့။ မဟာဘုတ်လေးပါး မရှိတော့၊ အဲဒီ

၂၆၈ ◆

နိမ္ဒာန်ဓိဝင်ရာတရားတော်

မဟာဘုတ်လေးပါးရှိမှ ဖြစ်နိုင်တဲ့ ဥပါဒါရှပ်ဆိုတဲ့ အခြားရှပ်
တွေလည်း မရှိဘူး၊ အဲဒီဥပါဒါရှပ်တွေမရှိတော့ မျက်စီ နား အစရှိ
တဲ့ အဲဒီ ဥပါဒါရှပ်တွေကိုမှုပြီးဖြစ်တဲ့ စိတ် စေတသိက် နာမ်တရား
တွေလည်း မရှိဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ . . .

ဇွဲ-ဉ်နိမ္ဒာန်၍ ဒီယခွဲ-အရှည်သည်လည်းကောင်း၊
ရသ္ထ္ဗွဲ-အတိသည်လည်းကောင်း၊ အကုံဗွဲ-အငယ်သည်လည်း
ကောင်း၊ ထူလ္မ္ဗွဲ-အကြီးသည်လည်းကောင်း၊ သူဘာသုဘ္မ္ဗွဲ-
တင့်တယ်၊ မတင့်တယ်သော အရာသည်လည်းကောင်း၊ နဲ ဂါမတိ-
မတည်ရှိပေါ့၊ ရှပ်မရှိတော့ အရှည် အတိ ပုံသဏ္ဌာန်လည်း မရှိ၊
အကြီး အငယ် ပုံသဏ္ဌာန်လည်း မရှိ လှတယ် မလှဘူးဆိုတာလည်း
မရှိပါဘူးတဲ့ ဒါကတော့ ရှင်းနေပါပြီ။ နောက်ပြီးတော့ . . .

ဇွဲ-ဉ်နိမ္ဒာန်၍ နာမ္မ္ဗွဲ-အာရုံဆီသို့ ညွှတ်တတ် အာရုံ
ကို သိတတ်သော နာမ်တရားသည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပ္မ္မွဲ- ရှပ်တရား
သည်လည်းကောင်း၊ အသေသံ ဥပရ္မ္မာတိ-အကြွင်းမဲ ချုပ်၏။

အဲဒီနိမ္ဒာန်မှာ နာမ်ရော ရှပ်ရော အကုန်လုံး အကြွင်းမဲ
ချုပ်ပါတယ်တဲ့။ ဒီစကားထဲမှာ (အသေသံ) အကြွင်းမဲ ချုပ်တယ်ဆို
တာကို အထူးသတိပြုရမယ်၊ သိမဲသိမဲမွေ့မွေ့ကလေးများ ကျွန်ုရှိ
နေသေးသလားလို့ တွေးတောာစဉ်းစားစရာ မလိုတော့ပါဘူး၊
အကြွင်းမဲဆိုတော့ တစ်စွန်းတစ်စမျှမကျွန်ဘဲ အကုန်ချုပ်တယ်
ဆိုတာ ရှင်းနေပါပြီ။ ဘာကြောင့်ချုပ်သလဲလို့ဆိုတော့ . . .

ဂိဉာဏ်သု-ကမ္မာဝိဉာဏ်၊ ပရီနိမ္ဒာန် စုတိဝိဉာဏ်၏၊
နိရောဓောန-ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဇွဲ-ဉ်အြိမ်းဓာတ်နိမ္ဒာန်၍ စတု-

ဤနာမ်ရှပ်အလုံးစုသည်၊ ဥပရဲ့ဖြတ်-ပြတ်စဲချုပ်ကင်းလေတော်၏-တဲ့။

အကျိုးပေးတတ်တဲ့ကံနှင့် ပူးတွဲဖြစ်တဲ့ ကမ္မဝိညာက်ချုပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့်လည်း ဘဝသစ်ရှပ်နာမ်အပေါင်း ပြတ်စဲချုပ်ကင်းသွားတယ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိစိတ်ဆိုတဲ့ နောက်ဆုံးဝိညာက်ချုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း ပြတ်စဲချုပ်ကင်းသွားပါတယ်တဲ့။ အရဟတ္ထမဂ်၏ အစွမ်းကြောင့် ဘဝသစ်ကိုဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံတွေ အစွမ်းကုန်သွားတယ်၊ ကံနှင့်ယူဉ်တွဲဖြစ်တဲ့ စိတ်ဝိညာက်ဟာလည်း ကုန်သွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလျှော့ ဘဝသစ် ရှပ်နာမ်တွေ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဒါပေမယ့် အဲဒေါ်နောက်ဆုံး စုတိစိတ်ဝိညာက်တိုင်အောင်တော့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်မှာ နာမ်ရှပ်တွေက မပြတ်ဖြစ်မဲ ဖြစ်လျက်ရှိနေသေးတာပဲ။ အရှင်ဗာကုလမှာဆိုရင် အနှစ်ရှုပ်ဆယ် တိုင်တိုင် နာမ်ရှပ်တွေ ဖြစ်မြှုဖြစ်နေသေးတာပဲ၊ သုဒ္ဓိဝါသဘုံက ရဟန္တာများမှာဆိုရင် ကမ္မာပေါင်း တစ်ထောင်၊ နှစ်ထောင်၊ လေးထောင်၊ ရှုစ်ထောင်၊ တစ်သောင်းခြောက်ထောင် တိုင်အောင် အသက်တမ်းရှိသလောက် နာမ်ရှပ်တွေ မပြတ်ဖြစ်လျက် ရှိနေသေးတာပဲ။ နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိဝိညာက် ချုပ်သွားတဲ့အခါကျတော့မှ ဘဝသစ် ရှပ်နာမ်တွေ မဖြစ်လာတော့တဲ့ အတွက် လုံးဝချုပ်ပြိုး ပြတ်စဲသွားတယ်။ ဒါကြောင့်...

ဝိညာကာသု နိရောဓောန-ကမ္မဝိညာက်၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိဝိညာက်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဇဝံ-ဉ်း နာမ် ရှပ်အပေါင်းသည်၊ ဇွဲ့-ဉ်းအငြိမ်းဓာတ်နိဗ္ဗာန်၏၊ ဥပရဲ့ဖြတ်-အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ပြိုးပြတ်

ခဲလေတော့၏-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

ဒီအေသနာတော်မှာ “အဗ္ဗာ-ဉ်နိဗ္ဗာန်၌ ချုပ်တယ်”လို့ ဆိုတာကတော့ တစ်နေ့ကဟောခဲ့တဲ့ ကုတိဝိတ်ပါ၌တော်၌ “ယမို-ယင်းအနုပါဒီသေသနနိဗ္ဗာန်၌ ဘဝတွေအားလုံး ချုပ်ကြတယ်”လို့ တင်စားပြီး ပြောတာမျိုးပါပဲ၊ ချုပ်ပြိုမ်းခြင်းသဘောကိုပင် ချုပ်ပြိုမ်းရာအဖြစ်ဖြင့် တင်စားပြီး ဟောတော်မူတာပါပဲ။ ဒီ ကေဝန္တသုတ် အေသနာမှာ “နာမ်ရော ရုပ်ရော နိဗ္ဗာန်မှာ အကုန်လုံးအကြွင်းမဲ့ ချုပ်တယ်”လို့ ဟောထားတဲ့အတွက် သမ္မတသီရိရသမထော-သီရိရ အားလုံး ပြိုမ်းရာပြိုမ်းခြင်းသဘောကို နိဗ္ဗာန်ခေါ်တယ်ဆိုတာ ထင် ရှားပေါ်သွားပါပြီ၊ နာမ်ရုပ်ဆိုတာ သီရိရပဲ၊ သီရိရဆိုတာ လည်း နာမ်ရုပ်ပဲ၊ ဒါကြောင့် ထင်ရှားပေါ်သွားပါပြီ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ကေဝန္တသုတ် ဟောတော်မူပြိုမ်း၏အကြောင်းကို ထုတ်ပြန့် လိုပါ သေးတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအကြောင်းကို ထုတ်ပြည့်မယ်။

ကေဝင့်မီယာက လျောက်ပုံ

“မြတ်စွာဘူရား၊ ဒီနာမြန်ဗြိုဟာ အလွန်သာယာ စည်ကား ပါတယ်၊ မြတ်စွာဘူရား၌လည်း ကြည်ညိုပါတယ်၊ တန်ခိုး ပြနိုင်တဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးကို ၁၅-ရက်တစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ၊ တစ်လ တစ်ကြိမ် ဖြစ်စေ၊ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ တန်ခိုးပြရန် ညွှန်ကြား ခန့်ထားတော်မူပါ၊ အဲဒီလို့ တန်ခိုးပြလျှင် တပည့်တော်တို့၏ နာမြန်ဗြိုသူ့မြို့သားတွေဟာ အတိုင်းထက်အလွန် သွှဲ့ကြည်ညို ဖြစ်ကြပါလိမ့်မယ်၊ ကုသိုလ်တရားလည်း ပွားများ ကြပါလိမ့်

မယ်ဘူရား”လို့ ကေဝန်ဒါယကာက မြတ်စွာဘူရားအား လျှောက်ထားတောင်းပန်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘူရားက “လူတို့အား တန်ခိုးပြုရမယ်လို့ ရဟန်းတို့အား ဒီလို့တရားကို ငါမဟောဘူး”လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ ကေဝန်ဒါယကာက သူ့အမြင်အားဖြင့် အကျိုးများလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့် ယုံကြည်ချက်ဖြင့် သုံးကြော်တိုင်တိုင် လျှောက်ထားတောင်းပန်တယ်။ တန်ခိုးပြရင် အများအားဖြင့် ယုံကြည်ကြ ကြည်ညီကြဖွယ်ရှိတာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် မြတ်စွာဘူရားကတော့ ဖြစ်ပေါ်လာမည့်အပြစ်ကို မြင်တော်မူတဲ့အတွက် ခွင့်မပြုခဲ့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ပါဋ္ဌဟာရိယလို့ ခေါ်တဲ့ ပြာဋ္ဌဟာ ၃-မျိုးကို ထုတ်ဖော်ပြီး ဟောတော်မူပါတယ်။

ကြွေး (တန်ခိုး) ပြာဏ်ဟာ

အထွေထွေ အမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းတာကို တန်ခိုးပြာဏ်ဟာ ခေါ်တယ်။ အဲဒါကို ဆုံးကြရမယ်။

အထွေထွေ အမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းတာကို တန်ခိုးပြာဏ်ဟာ ခေါ်သည်။

အဲဒီလိုဖန်ဆင်းနိုင်တာဟာ ကြွေးပို့ဝါဒ အဘိညာဉ်၏အစွမ်းပါပဲ။ အဲဒီ အဘိညာဉ်နှင့်ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိမိတစ်ပါးတည်းကို တစ်ရာ တစ်ထောင် စသည် အများဖြစ်အောင်လည်း ဖန်ဆင်းနိုင်တယ်၊ အများကို တစ်ပါးတည်းဖြစ်အောင်လည်း ဖန်ဆင်းနိုင်တယ်၊ မေကြီးကို ရေဖြစ်အောင် အခေါင်းဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းပြီး မေကြီး

ထဲလည်း င်ပျိုးသွားနိုင်တယ်၊ ကောင်းကင်လည်း ပျုသွားနိုင်တယ်၊ ရေပေါ်လည်း လမ်းလျှောက်နိုင်တယ်၊ အနီးကိုလည်း အဝေးဖြစ်အောင်၊ အဝေးကိုလည်း အနီးဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းနိုင်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ အင်္ဂလာလကို ဆုံးမတော်မူစဉ်က ခြေတစ်လှမ်းစာလောက်ကို ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်အောင် ခဲလုံးကြီးတစ်ခုကို တောင်ပူစာတစ်ခုလောက်ဖြစ်အောင် စသည်ဖြင့် ဖန်ဆင်းခဲ့တယ်၊ ဒါကြောင့် အင်္ဂလာလဟာ ခြေတစ်လှမ်းစာလောက်ကိုပင် ပင်ပန်းကြီးစွာနှင့် အကြာကြီး ပြေးလွှားပြီး လိုက်ရတယ်၊ ခဲတစ်လုံးကိုပင် တက်လိုက် ဆင်းလိုက်နဲ့ အကြာကြီး ကျော်တက်နေရတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကတော့ သွားရှိုးသွားစဉ်အတိုင်း မှန်မှန်ဘဲ ကြသွားနေတယ်၊ သုံးယူအနီးကို တစ်ဟုန်တည်းပြေး သွားနိုင်တဲ့ အင်္ဂလာလဟာ ကြတော့ ခြေကုန်လက်ပန်းကျျှေးမျှ မောလာတယ်။ အဲဒီတော့ သူက စဉ်းစားတယ် “အခါတိုင်းဆိုရင်ဘယ်သူမှ ငါလက်မှ လွှတ်အောင်မပြေးနိုင်ဘူး၊ ဒီရဟန်းကတော့ မှန်မှန်ပဲသွားနေတယ်၊ ငါတေားကုန်ပြေးလိုက်တာလည်း မမိဘူး၊ ငါလည်း မောလှပြီ၊ မပြေးနိုင်တော့ဘူး၊ ရဟန်းကို အရပ်ခိုင်းမှ ပါပဲ” လို့ စဉ်းစားပြီးတော့ “ရပ်ပါ ရှင်ရဟန်း၊ ကျွန်ုပ်လည်း ရပ်နေပါပြီ” လို့ လျှောက်လိုက်တယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက “အင်္ဂလာလ ငါက ရပ်နေပြီ၊ သင်က သွားနေတုန်းပဲ” လို့ မိန့်တော်မူလိုက်တယ်။

အဲဒီစကားကို ကြားရတော့ အင်္ဂလာလက ဆင်ခြင်တယ်၊ “ရဟန်းဆိုတာ မှသာဝါဒမှ ရှောင်ကြုံရတယ်၊ ဒီရဟန်း

ဇူနိ (တန်ဖိုး) ပြောနိဟာ

◆ ၂၇၃

ကတော့ သူက သွားမြှုပ်သွားနေပါလျက် ရပ်နေတယ်လို့ဆိုတယ်၊ ငါရပ်တန့်နေတာကိုတော့ သွားနေတယ်လို့ ဆိုတယ်၊ ဘယ်လို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပြောပါလိမ့်မလဲ”လို့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ အဲဒီ အကြောင်းကို မေးလျှောက်တယ်။ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘူရားက “သံသရာမှာ ကျင်လည်ရကြောင်းဖြစ်တဲ့ ကိုလေသာကင်းလို့ မိမိမှာ သံသရာခရီး ရပ်တန့်နေတယ်၊ အင်္ဂါလိမာလမှာတော့ ကိုလေသာ တွေရှုနေလို့ သံသရာခရီး သွားနေတုန်းပင် ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ အကြောင်းအရာကို ရည်ရွယ်ပြီး မိန့်ဆိုခြင်းဖြစ်တယ်”လို့ ဖြေလိုက်တယ်။ ဒီတော့မှ အင်္ဂါလိမာလဟာ သတိတရားပြီးတော့ လက်နက်ကိုလည်း စွန့်ပစ်လိုက်ပြီး မြတ်စွာဘူရားထံ ရဟန်းအဖြစ် တောင်းပန်တယ်၊ မြတ်စွာဘူရားက ဟောသိကျခေါ်ပြီး ရဟန်းပြုပေး တော်မူတယ်။ ဒီ အင်္ဂါလိမာလ ဆုံးမခန်းမှာ အနီးကို အဝေးဖြစ် အောင် ဖန်ဆင်းတော်မူပုံဟာ ဒီနေရာ၌ ပြောလိုရင်းပါပဲ။

ရာဇ်ပြီးဟု သက္ကရနိဂုံးရွာကြီးက မစ္စရှိယ ကောသိယ သူငွေးကို အရွင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်က သွွှုံး တရားဖြစ်အောင် ဆုံးမပြီးနောက် အဲဒီသူငွေးနှင့်သူငွေးကတော် တိုကို ငြာ-ယူနော ခန့်ဝေးကွာတဲ့ သာဝဏ္ဏပြည် တောဝန်ကျောင်း တော်သို့ ခေါ်ဆောင်လာတဲ့အခါမှာ သူငွေးအိမ်ပြာသာ၏ လျေ ကားရင်း အနီးတွင် တောဝန်ကျောင်းတိုက် တံခါးမှုစ် တည်ရှိနေ အောင် ဖန်ဆင်းပြီး ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ အဝေးကို အနီးဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းတာပါပဲ။

ဂန္ဓာရီအတတ်

အဲဒီလို အထွေထွေ အမျိုးမျိုး တန်ခိုးဖန်ဆင်းပြတာဟာ အလွန်ကြည်ညိုစရာကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြည်ညိုတဲ့လူက မိမိတို့ကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာရဟန်း၏တန်ခိုး ဖန်ဆင်းပဲတွေကို ချီးကျိုး ပြီးပြောတဲ့အခါ မယုံကြည်တဲ့ ဘာသာခြားလူက ဒီလိုချေဖျက်ပြီး ပြောစရာရှိပါတယ်တဲ့။ ချေဖျက်ပြီးပြောပဲကတော့ “ဂန္ဓာရတိုင်းက ရသောတိတွင်ထားတဲ့ ဂန္ဓာရီအတတ်ဆိုတာ ရှိတယ်၊ အဲဒီ ဂန္ဓာရီ မျက်လှည့်အတတ်ကလည်း ဒီလို အုံအြဖွယ်တွေဖြစ်အောင် လုပ် တတ်တယ်၊ မိတ်ဆွေတို့ ဆရာရဟန်းဟာ အဲဒီ ဂန္ဓာရီ မျက်လှည့် အတတ်နဲ့ ဖန်ဆင်းပြတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”လို့ ပြောစရာရှိတယ်၊ “အဲဒီလို မပြောပေဘူးလား”လို့ မြတ်စွာဘုရားက ကေဝှုံ ဒါယကာ ကို မေးတော်မူပါတယ်။ “ပြောနိုင်ပါတယ်ဘုရား”လို့ ကေဝှုံ ဒါယကာက လျောက်တယ်။ အဲဒီလို အပြစ်ကို မြင်တော်မူတဲ့ အတွက် တန်ခိုးပြခြင်းကို မလိုလားတဲ့အကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ တန်ခိုးပြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ အခြားအပြစ်တွေလည်း ရှိပါသေးတယ်၊ ဘာတွေလည်းဆိုရင် ဘုန်းကြီးအောင် ရည်ရွယ်ပြီး တန်ခိုးပြလို့ ကြည်ညိုတဲ့လူတွေက လျှော့တဲ့ပစ္စည်းကို သုံးစွဲရင် အာနိုင်သီလ ပျက်တယ်၊ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်တဲ့ စိတ်နဲ့ ပြတောင်မှ အဲဒီတန်ခိုးပြတာ အကြောင်းပြပြီး လျှော့တဲ့ပစ္စည်းတွေကို သုံးစွဲရင် မစင်ကြယ်ဘူး၊ တန်ခိုးပြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကိုသာ ကြည်ညိုပြီးတော့ တန်ခိုးမပြနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အထင်

သေးပြီး ပြစ်မှားရင် အကုသိုလ်အပြစ်တွေလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ရဟန္တာအစစ် ဖြစ်စေကာမူ တန်ခိုးမပြနိုင်တဲ့အတွက် အများက အထင်သေးနေကြရင် သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးကြောင်း လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ထုတ်ဖော်ပြီး ပြမထားပေမယ့် အဲဒီလိုအပြစ်တွေကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘူရာရားက တန်ခိုးပြခြင်းကို ခွင့်မပြတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ အရှင်ပိဏ္ဍာလက တန်ခိုးပြပြီး စန္ဒကူးသပိတ်အလှုခံခြင်း အကြောင်းပြု ပြီးတော့ တန်ခိုးမပြရန် သိက္ခာပုံကိုလည်း ပည်တားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အာဒေသနာ (အတပ်ဟော) ပြာဋိဟာ

သူတစ်ပါး၏စိတ်အကြံကိုသိပြီး ထုတ်ဖော်ပြောတာကို အတပ်ဟော ပြာဋိဟာ ခေါ်သည်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို သိပြီး ထုတ်ဖော်ပြော တာကို အတပ်ဟော ပြာဋိဟာ ခေါ်သည်။

သူတစ်ပါး၏ စိတ်အကြံကို အတပ်သိပြီး ပြောနိုင်တာ ကတော့ စေတောပရိယအဘိညာဉ်၏အစွမ်းဖြင့် ပြီးတယ်။ အဲဒီ အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကူးကြံးစည် တာတွေကို အဘိညာဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်ရင် အကုန်လုံးကို သိရတယ်။ အဲဒါဟာလည်း အုံစရာပဲ့။

ဥရုဝေလကသုပအမျှေးရှိသော ရသေ့တွေကို ဆုံးမစဉ်က အဲဒီရသေ့ကြီးအား ပူဇော်တဲ့ပွဲနေရာ မြတ်စွာဘူရာရားက သူတို့ထဲ မကြေား အခြားမှာဆွမ်းခံပြီး ဘုဉ်းပေးတော်မူတယ်။ နောက်တစ်နေ့

၂၇၆ ◆

နိမ္ဒန်ဆိုင်ရာတရားဓာတ်

ကျတော့ ဥရုဝေလကသုပတ္တထံသို့ ကြွမြှေကြွသွားတဲ့အခါ ကသုပ ရသော်ကြီးက “အရှင်ဂေါတမ ယမန်နောက ဘာကြောင့် ဒီကို ကြွမလာ သလဲ၊ အရှင်ဂေါတမအတွက် စားဖွယ်တွေကို အသင့်ထားပြီး မျှော်နေကြပါတယ်”လို့ ပြောတဲ့အခါ မြတ်စွာဘူးရားက “ကသုပ ဒီကနေ့ပူဇော်ပွဲမှာ အရှင်ဂေါတမ-က တန်ခိုးတစ်ခု ပြလိုက်ရင် လူအများက အရှင်ဂေါတမကို ကြည်ညိုကုန်တော့မှာပဲ၊ ငါအပေါ် အကြည်ညို နည်းကုန်တော့မှာပဲ၊ ဒီကုနောက တစ်ရက်လောက် အရှင် ဂေါတမ မလာဘဲနေရင် ကောင်းမှုပဲလို့ သင့်မှာ ဒီလို စိတ်အကြံ ဖြစ်တယ် မဟုတ်လား”လို့ ကသုပရသော်ကြီး၏ စိတ်ကူးကြံစည်ပုံကို ထုတ်ဖော်ပြီး မိန့်တော်မူတယ်။ အဲဒီအခါမှာ “အရှင်ဂေါတမဟာ သူတစ်ပါး၏စိတ်အကြံကိုတောင် သိတယ်၊ အလွန်တန်ခိုးကြီးတာပဲ” လို့ သခ္စာကြည်ညိုမှု ဗွားကြပါသတဲ့။ အဲဒါဟာ အတပ်ဟော ပြားနှင့် ဟာဖြင့် တန်ခိုးပြပြီး ဆုံးမတော်မူတာပါပဲ။

တစ်ခါက မြတ်စွာဘူးဟာ နောက်ပါ သုန္တက္ကတ္တဆိုတဲ့ လိုစွဲဝိအမျိုးသား ရဟန်းနှင့်တကွ ဥထူးရကာဆိုတဲ့ နိဂုံးရွာကြီးမှာ ဆွမ်းခံကြတော်မူတယ်။ အဲဒီတန်းက သုန္တက္ကတ္တရဟန်းဟာ အဝတ် မဝတ်ဘဲ ခွေးလိုသွား ခွေးလိုစား ခွေးလိုအိပ်ပြီး ခွေးအကျင့်ကို ကျင့်နေတဲ့ ကောရက္ကတ္တယကိုမြင်တော့ သူက စိတ်ကူးဖြင့် ကြည်ညို နေတယ်၊ သုန္တက္ကတ္တ-ဟာ ဘဝများစွာက မိဇ္ဇာအကျင့်တွေကို ကြိုက် လာခဲ့တဲ့အတွက် မိဇ္ဇာအကျင့်ကို ကြည်ညိုလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီလို မကြည်ညိုသင့်ရာမှာ ကြည်ညိုနေတာကို သိတော်မူတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘူးရားက “မဂ်ဖိုလ်မမိုး အချည်းနှီးယောက်ရား၊ သင်လိုပုဂ္ဂိုလ်

အာဇာသနာ (အတပ်ဟော) ပြာဋိဟာ

◆ ၂၇၇

ကတော် သာကိန္ဒယ်ဘုရား၏ သားတော်ရဟန်းလို့ ဝန်ခံတာ အုံစရာပဲ”လို့ သူနက္ခတ္တကို မိန့်ဆီတော်မူပါတယ်။ “မြတ်စွာဘုရားက တပည့်တော်ကို ဘာကြောင့် ဒီလိုဖိန္ဒပ်ပြီး ဆုံးတော်မူရပါသလဲ”လို့ သူနက္ခတ္တက မေးလျှောက်တယ်။ “သူနက္ခတ္တ သင်ဟာ မြေပြင်မှာ ဆွန်ချထားတဲ့အစာကို ခွေးအကျင့် ကျင့်နေတဲ့ ကောရက္ခတ္တိယ-က လေးဘက်ထောက်ပြီး ခွေးလိုပင် ပါးစပ်နဲ့ဟပ်ဟပ်ပြီး စားနေ တာ ကြည့်ပြီးတော့ ရဟန္တသူသူတော်ကောင်းပဲလို့ သင်က ကြံ့စည်ပြီး ကြည်ညီနေတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို မကြည်ညီသင့်ရာမှာ ကြည် ညီးနေတဲ့အတွက် ငါက သင့်ကို ထိုက်တန်တဲ့စကားဖြင့် မိန့်ဆီ တယ်”လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်၊ အဲဒါလည်း အတပ်ဟောပြာဋိဟာဖြင့် ဆုံးမတာဟာလည်း အလွန်ပင် အုံဉာဖွယ် ကြည်ညီဖွယ် ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အပြစ်မကင်းတဲ့အတွက် မြတ်စွာ ဘုရားက ဒီလို မိန့်တော်မူပြန်ပါတယ်၊ အဲဒီလို အတပ်ဟောတာကို ကြည်ညီတဲ့သူက ချီးမွမ်းပြောဆိုတဲ့အခါမှာ မကြည်ညီတဲ့ ဘာသာ ခြားဖြစ်သူက အဲဒါကို ချေဖျက်ပြီး ပြောစရာရှိတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆုံးတော့ “မဏီကာမန္တိဆီတဲ့ မူးအတတ်ရှိတယ်၊ အဲဒီ မန္တိ အတတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိနိုင်တယ်၊ စိတ်ဆွေရဲ့ကိုယ်တော် ဟာ အဲဒီ မဏီကာဆုံးတဲ့ မန္တိအတတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိပြီးပြောဟောတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”လို့ ပြောစရာရှိတယ် “အဲဒီလို မပြောပေဘူးလား”လို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူပါတယ်။

အဲဒီလို သူတစ်ပါးစိတ်ကိုသိပြီး အတပ်ဟောပြာဋိဟာ ဖြင့် ဆုံးမတာဟာလည်း အလွန်ပင် အုံဉာဖွယ် ကြည်ညီဖွယ် ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အပြစ်မကင်းတဲ့အတွက် မြတ်စွာ ဘုရားက ဒီလို မိန့်တော်မူပြန်ပါတယ်၊ အဲဒီလို အတပ်ဟောတာကို ကြည်ညီတဲ့သူက ချီးမွမ်းပြောဆိုတဲ့အခါမှာ မကြည်ညီတဲ့ ဘာသာ ခြားဖြစ်သူက အဲဒါကို ချေဖျက်ပြီး ပြောစရာရှိတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆုံးတော့ “မဏီကာမန္တိဆီတဲ့ မူးအတတ်ရှိတယ်၊ အဲဒီ မန္တိ အတတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိနိုင်တယ်၊ စိတ်ဆွေရဲ့ကိုယ်တော် ဟာ အဲဒီ မဏီကာဆုံးတဲ့ မန္တိအတတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိပြီးပြောဟောတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”လို့ ပြောစရာရှိတယ် “အဲဒီလို မပြောပေဘူးလား”လို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူပါတယ်။

“ပြောနိုင်ပါတယ် ဘုရား”လို့ ကေဝင့်ဒါယကာက လျှောက်တယ် အဲဒီလို့ အပြစ်ကို မြင်တော်မူတဲ့အတွက် အတပ်ဟော ပြာနိုင်ဟာဖြင့် တန်ခိုးပြခြင်းကိုလည်း လိုလားတော်မမူကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူပါတယ်။

အနုသာသန (ဆုံးမည့်နှင့်ကြားမှု) ပြာနိုင်ဟာ

“စံ ဂိတ္တော်ထဲ-ဤသို့ ကြံကြလော့၊ မာ စံ ဂိတ္တော်ထဲ-ဤသို့တော့ မကြံကြလင့်၊ စံ မနာသီကရောထဲ-ဤသို့ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ မာ စံ မနာသာကတ္တော်-ဤသို့တော့ နှလုံးမသွင်းကြလင့်၊ ကျွဲ့ ပဇောထဲ-ဤအကုသိုလ်ကို ပယ်ကြလော့။ ကျွဲ့ ဥပသမ္မ၏ ဂိဟရထဲ-ဤကုသိုလ်ကို ပြည့်စေလျက် နေကြကုန်လော့” စသည်ဖြင့် ဆုံးမည့်နှင့်ကြားတာကို အနုသာသနပြုပြာနိုင်ဟာ ခေါ်တယ်။ ဆိုကြရမယ်။

ဆုံးမည့်နှင့်ကြားတာကို အနုသာသနပြုပြာနိုင်ဟာ ခေါ်သည်။

ဒီ အနုသာသနပြုပြာနိုင်ဟာကတော့ အပြစ်လည်းကင်းတယ်၊ လိုက်နာပြီး ကျင့်ကြံရင် အရဟတ္တော်မဂ်ဖိုလ်တိုင်အောင် သီလသမာဓိ ပညာအားလုံး ပြည့်စုသွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီဆုံးမည့်နှင့်ကြားမှု ပြုပြာနိုင်ဟာကိုသာလျှင် ချီးမွမ်းတော်မူတယ်။

တန်ခိုး ကျွဲ့ဖို့ပါဒ်ဘက်က ဘယ်လောက်ပင် ကြီးနေစေကာ မူ တန်ခိုးသက်သက်နဲ့တော့ ကိုလေသာပြီမ်းစေခြင်းကိစ္စကို မပြီးစေနိုင်ဘူး၊ အဲဒီအကြောင်းကိုလည်း သီရအောင် မြတ်စွာဘုရားက

ဘုတ်ပြိုမ်းရာ ရှာတဲ့ ရဟန်း

◆ ၂၇၉

ဘူတရှုပြိုမ်းရာကိုရှာတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးအကြောင်းကို ဒီလို ပြတော်
မူပါတယ်။

ဘုတ်ပြိုမ်းရာ ရှာတဲ့ ရဟန်း

တစ်ခါက ရဟန်းတစ်ပါးမှာ “မဟာဘုတ်လေးပါးဟာ ဘယ်မှာ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ပြိုမ်းပါလိမ့်မလ”လို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ပါသတဲ့။ အဲဒီရဟန်းက စျောန်အဘိဉာဏ်တန်ခိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုတဲ့အတွက် ကျွန်းရိုးပို့စ် အဘိဉာဏ်တန်ခိုးဖြင့် စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးများထံ သွားရောက်ပြီးတော့ “မဟာဘုတ်လေးပါးဟာ ဘယ်မှာအကြွင်းမဲ့ ချုပ်ပြိုမ်းပါသလ”လို့ မေးတယ်။ အဲဒီတော့ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးတွေက “ကျွန်းပို့လည်း မသိဘူး၊ ကျွန်းပို့ထက် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတဲ့ တာဝတ်သာနတ်တွေကို မေးပါလေ”လို့ ပြောလိုက်ကြတယ်။

အဲဒီရဟန်းက အဘိဉာဏ်တန်ခိုးဖြင့် တာဝတ်သာနတ် တွေထံ သွားရောက်ပြီးတော့ မေးပြန်တယ်၊ အဲဒီနတ်တွေကလည်း “ကျွန်းပို့တော့ မသိဘူး၊ သိကြားမင်းထံ မေးပါလေ”လို့ ပြောလိုက်ကြတယ်။ သိကြားမင်းထံ သွားမေးတော့လည်း “ကျွန်းပို့တော့ မသိဘူး၊ ယာမာနတ်တွေကို မေးပါလေ”လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီနည်းဖြင့် တူသိတာ နိမ္မာနရတိ ပရနိမ္မာတဝသဝတ္ထိနတ်တွေထံ မေးပါလေ လို့ အဆင့်ဆင့်ညွှန်ကြားလိုက်ကြတယ်။ ပရနိမ္မာတဝသဝတ္ထိနတ် တွေထံ သွားမေးတော့လည်း “ကျွန်းပို့ မသိဘူး၊ ပြဟ္မာတွေထံ မေးပါလေ”လို့ ညွှန်ကြားလိုက်တယ်၊ ပြဟ္မာတွေကလည်း ပြဟ္မာ မင်းကြီးထံမေးဖို့ ညွှန်ကြားလိုက်တယ်။

မဟာပြဟ္မာကြီးထံ တန်ခိုးဖြင့် သွားရောက်ပြီး မေးတဲ့ အခါ ကျတော့ မဟာပြဟ္မာမင်းကြီးက သူလည်း မသိဘူး၊ အခြား ပြဟ္မာ တွေရှေ့မှာ မသိဘူးလို့ပြောရင်လည်း အခြားပြဟ္မာတွေက သူ့အပေါ် အထင်ကြီးမှု လျော့ပါးသွားမှာစိုးတာနဲ့ မသိဘူးလို့ မပြောသေးဘဲ သူဟာ အကြီးဆုံးပြဟ္မာမင်းကြီးဖြစ်တဲ့အကြောင်းကို ဒီလိုပြောနေပါသတဲ့။

အဟာမသို့ ဘိက္ခာ ပြဟ္မာ မဟာပြဟ္မာ-အရှင်ရဟန်း ကျွန်ုပ်တာ မဟာပြဟ္မာကြီးဖြစ်ပါတယ်၊ အဘိဘူး အနာဘိဘူးတော့-ကျွန်ုပ်ကသာ အခြားသူတို့ကို အရောင်အဝါ စသည်ဖြင့် လွမ်းမိုးသာလွန်ပါတယ်၊ အခြားသူတို့က ကျွန်ုပ်ကို မလွမ်းမိုးနိုင်ပါ၊ အညအထွေအသော-စင်စစ် မြင်နိုင်ပါတယ်၊ ဝသဝတ္ထု-မိမိ အလို အတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်၊ ဏူသာရော-လောကကို အစိုးရသူ ဖြစ်ပါတယ်၊ ကတ္တာ နိမ္ဒာတာ- ကမ္မာနှင့် သတ္တဝါတွေကို ပြုလုပ် ဖန်ဆင်းသူဖြစ်ပါတယ်၊ သေဇား- အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်၊ သနိတာ-စိရင်ဖန်ဆင်းသူဖြစ်ပါတယ်၊ ဝသီ- မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ဂိတာ ဘူတာ ဘုရားနှင့်-ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆ သတ္တဝါတို့၏ ဖင်ကြီးဖြစ်ပါတယ်-လို့ ပြောနေပါသတဲ့။

အဲဒီ ပြဟ္မာကြီး၏ပြောပုံဟာ လိုရင်းအတိုချုပ်အားဖြင့် “အခြားပြဟ္မာတွေရော နတ်တွေရော လူတွေရော အားလုံး သတ္တဝါတွေဟာ သူ့အလိုအတိုင်း ဖြစ်ကြရတယ်၊ သူက ဖန်ဆင်းတယ်၊ သူက အားလုံးကို အစိုးရတယ်”လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ အဲဒီလို ထင်မြင် ပြောဆိုခြင်း၏အကြောင်းကတော့ ကမ္မာဦးကာလက အဲဒီပြဟ္မာ?ဘု

မှာ သူက အခင်ဆုံးဖြစ်တယ်၊ တစ်ယောက်တည်းနေရတာ ကြာလာတော့ ပျင်းလာတယ်၊ “အခြား ပြဟ္မာအဖော်တွေလည်းရှိရင် ကောင်းမှာပဲ”လို့ ကြံ့စည်တယ်၊ အဲဒီအခါမှာ လူပြည်က စာန်ရပြီး စုတေသွားကြတဲ့သူတွေက သူတို့၏စာန်ကုသိလ်ကံကြောင့် အဲဒီဘုံမှာ ဖြစ်ကြတယ်၊ နောက်မှဖြစ်လာတဲ့ အဲဒီပြဟ္မာတွေက ပထမ ပြဟ္မာကြီးလောက် တန်ခိုးလည်း မကြီးဘူး၊ အဆင်း စသည်လည်း မကောင်းမြတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ ပထမပြဟ္မာကြီးက “သူအလိုရှိလို ကြံ့နေစဉ်မှာ ဖြစ်လာကြတဲ့အတွက် အဲဒီပြဟ္မာသစ်တွေဟာ သူ အလိုကြောင့် ဖြစ်ရတယ်၊ သူက ဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်တယ်”လို့ ထင်တယ်၊ အဲဒီထင်မြင်ချက်အတိုင်း သူက ပြောတယ်၊ ပြဟ္မာအသစ်တွေကလည်း သူပြောတဲ့အတိုင်း ဟုတ်တယ်လို့ ထင်မြင်ယု့ကြည့်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ပြဟ္မာကြီးက “သတ္တဝါတွေကို သူက ဖန်ဆင်းတယ်”လို့ ပြောတာတဲ့။ အဲဒီလိုပြောတာကို ယု့ကြည့်တဲ့ ပြဟ္မာအသစ်တွေထဲမှ စုတေပြီး လူလောကကို ရောက်လာတဲ့သူတွေကလည်း “သတ္တဝါတွေကို ပြဟ္မာမင်းကြီးက ဖန်ဆင်းတယ်၊ ဖန်ဆင်းထားတဲ့ သတ္တဝါတွေကတော့ သေရတယ်၊ ဖန်ဆင်းတဲ့ ပြဟ္မာကြီးကတော့ မသေဘူး၊ အမြတည်ရှိနေတယ်”လို့ ပြောဟောတယ်၊ အဲဒီလို ပြောဟောရာကစပြီး “လောကကို တန်ခိုးရှင်ကြီးက ဖန်ဆင်းတယ်”ဆိုတဲ့ အယူဝါဒဖြစ်လာကြောင်း ပြဟ္မာအလသုတ် စသည်မှာ ဟောတော်မူပါတယ်။

ပြဟ္မာကြီးက မေးတာကို မပြောဘဲ အလွှာပြောနေတော့ မေးတဲ့ရဟန်းက ဒီလိုရှင်းပြီးပြောတယ်၊ “အရှင်ပြဟ္မာကြီး၊ ကျွန်ုပ်က

ပြဟ္မာမင်းကြီး ဟုတ် မဟုတ် မေးတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မဟာဘုတ် လေးပါး ြိမ်းရာအရပ်ကို မေးတာပါ”လို ရှင်းပြီးပြောတယ်။

ဒါပေမယ့် ပြဟ္မာကြီးကတော့ မူလကအတိုင်းပဲ ထပ်ပြီး ပြောပြန်တယ်။ ရဟန်းက တစ်ဖန်ထပ်ပြီး ရှင်းပြတယ်။ ပြဟ္မာကြီးက ပြောနေကျအတိုင်း ပြောပြန်တယ်။ အဲဒီလိုပြောပြီးတော့ ရဟန်းကို အခြားပြဟ္မာတွေမရှိရာ ခေါ်ဆောင်သွားတယ်၊ အဲဒီနေရာကျတော့ မှ သူ့အကြောင်းမှန်ကို ဖွင့်ပြီးပြောတယ် “အရှင်ရဟန်း အခြား ပြဟ္မာတွေက ကျွန်ုပ်ကို အလုံးစုသိမြင်တယ်၊ မသိမမြင်တာ မရှိဘူး လို ထင်နေကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့ရှေ့မှာ မပြောခဲ့တာပါ၊ မဟာဘုတ်လေးပါးချုပ်ြိမ်းရာကို ကျွန်ုပ်လည်း မသိဘူး၊ အရှင် ရဟန်းဟာ မြတ်စွာဘုရားကို မမေးဘဲ အပြင်ထွက်ပြီးတော့ ဒီပြဿနာ၏အဖြေကို ရှာတာဟာ သင့်အပြစ်ပဲ၊ သင့်ချွောက်ယွင်း ချက်ပဲ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာ မေးပါလေ”လို ပြောလိုက်သတဲ့။

အဲဒီတော့မှ အဲဒီရဟန်းဟာ မြတ်စွာဘုရားထံ ရောက်လာ ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာရှိခိုးပြီး ဒီလိုမေးလျောက်ပါ သတဲ့။

ကတွေ နဲ့ ခေါ် ဘဏ္ဍာ ကြမ် စတွောရော မဟာဘုတာ အပရိသေသာ နိရှုံးနှီး

ဘဏ္ဍာ-မြတ်စွာဘုရား၊ ကြမ် စတွောရော မဟာဘုတာ- ကြိလေးပါးသော မဟာဘုတ် ရှုပ်တို့သည်၊ ကတွေ-အဘယ်အရပ်၌ အပရိသေသာ-အကြောင်းအကျိန် မရှိကုန်ပဲ၊ နိရှုံးနှီး နဲ့ ခေါ်-ချုပ် ြိမ်းကြပါကုန်သနည်း အရှင်ဘုရားလို မေးလျောက်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘူရားက ပင်လယ်ကူးသဘောဗုံ လွှတ်လိုက်တဲ့င်က်ဟာ အရပ်ရှုစ်မျက်နှာနှင့် အထက်အရပ်များသို့ ပုံသွားပြီး ကမ်းခြေကို လိုက်ရှာတယ်၊ ကမ်းခြေကိုမတွေ့ရတော့ နောက်ဆုံးမှာ သဘောသို့ပဲ ပြန်လာရတယ်။ အဲဒါလိုပင် သင်ရဟန်းဟာ ပြဟွှု?ပြည်တိုင်အောင် မေးမြန်းခဲ့ပြီး အဖြေမရတာနဲ့ နောက်ဆုံးကျတော့ ငါထံကို ရောက်လာရတယ်လို့ မိန့်တော်မူပြီး တော့ “ဉ်လေးပါးသော မဟာဘုတ်ရုပ်တို့ဟာ ဘယ်အရပ်မှာ အကြောင်းမဲ့ ချုပ်ပြိုးကြပါသလဲ”လို့ သာမည်အားဖြင့် မမေးရဘူး၊ အဲဒီလို သာမည်အားဖြင့်မေးရင် သတ္တဝါ၏သန္တာန်မှာ အပြင်ပ မဟာဘုတ်တွေ၏ ချုပ်ပြိုးရာငွာနကိုလည်း မေးရာရောက်တယ်၊ အဲဒီ အပြင်ပ မဟာဘုတ်တွေ၏ ချုပ်ပြိုးရာကတော့ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလိုမေးရင် ဖြေလို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့်...

“ကတ္တ အာပေါ် စ ပထဝါ တေဇော ဝါယော န ဂါဓဝါ။

ကတ္တ ဒီယခွဲ ရသုခွဲ အကုံ ထူလ် သုဘာသုသံ။

ကတ္တ နာမခွဲ ရုပခွဲ အသေသံ ဥပရုဏ္ဏံတီ။”

“အာပေါ် စ-အရည်ရုပ် အစိုးရုပ် အာပေါ်ဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ ပထဝါ စ-အမာခံရုပ် ပထဝါဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ တေဇော စ-အပူ ငွေ့ရုပ် တေဇောဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဝါယော စ- တွေ့န်းကန်လှုပ်ရှားရုပ် ဝါယောဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ ကတ္တ-အဘယ်အရပ်၌ နဂါဓဝါ-မတည်ရှိဘဲ ပြတ်စဲပါသနည်း။ ဒီယခွဲ ရသုခွဲ-အရှည်သည်လည်းကောင်း အတိသည်လည်းကောင်း၊ အကုံ ထူလ် စ -အငယ်သည်လည်း

ကောင်း အကြီးသည်လည်းကောင်း၊ သူဘာသူဘံ စ-တင့်တယ်
မတင့်တယ်သော အရာသည်လည်းကောင်း၊ ကထွေ-အဘယ်
အရပ်၌၊ န ဂါဓတိ- မတည်ရှိဘဲ ပြတ်စဲပါသနည်း။ နာမခွဲ-
နာမဲသည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပခွဲ-ရှုပသည် လည်းကောင်း၊ ကထွေ-
အဘယ်အရပ်၌၊ အသေသံ-အကြွင်းမဲ့၊ ဥပရရွှေတိ-ချုပ်ဖြိမ်းပါ
သနည်း”လို့ ဒီလိုမေးရမယ်လို့ မေးပုံကို ပြင်ပေးတော်မူပါတယ်။

အဲဒီလိုမေးရင်တော့ ဒီလို အဖြေထွက်လာတယ်လို့
မိန့်တော်မူပြီးတော့ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။

ဝိဉာဏ် အနိဒဿန၊ အနှစ် သွားတော်ပော်။

အထွေ အာပေါ် စ ပထဝီ၊ တေဇာ ဝါယော န ဂါဓတိ။

အထွေ ဒီယခွဲ ရသေခွဲ၊ အကုံ ထူလံ သူဘာသူဘံ။

အထွေ နာမခွဲ ရွှေပခွဲ၊ အသေသံ ဥပရရွှေတိ။

ဝိဉာဏ်သု နိရောဓောန၊ အထွေတံ ဥပရရွှေတိ။

ဒီဂါထာတွေ အနက်ကတော့ ရွှေးစာမျက်နှာ ၂၆၁-
စသည်မှာ ပြခဲ့ပါပြီ။ ဆိုလိုရင်းကတော့ မေးခွန်းထဲမှာ ရှုပ်နာမဲ
ချုပ်ရာကို မေးတဲ့အတွက် သတ္တဝါသန္တာန်က ရှုပ်နာမဲချုပ်ရာကို
မေးကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သတ္တဝါသန္တာန်က ရှုပ်နာမဲ
အားလုံး ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဖြေကြားလိုက်ခြင်းပါပဲ၊ ဓာတ်လေးပါးနှင့်
တက္က ရှုပ်အားလုံးရော နာမဲအားလုံးရော (ဝိဉာဏ်၊ အနိဒဿန၊
အနှစ်၊ သွားတော်ပဘမည်သော)နိဗ္ဗာန်၌ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ဖြိမ်း ပြတ်စဲ
သွားကြတယ်၊ အဲဒီလို ချုပ်ဖြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်းကတော့
အရဟတ္တာမင်္ဂလာ အစွမ်းဖြင့် ကိုလေသာကုန်ခန်း၌ အကျိုးပေးနိုင်

သည့် ကံစွမ်းမရှိတော့သဖြင့် ကမ္မဝိဟာက် ချုပ်ပြုမ်းခြင်း ကင်းရှင်း သွားခြင်းနှင့် နောက်ဆုံး စုတိစိတ် ချုပ်ပြုမ်းပြတ်စဲသွားခြင်းဆိုတဲ့ အဲဒီ အကြောင်း J-ပါးကြောင့် နာမ်ရှုပ်အားလုံး အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ပြုမ်း ပြတ်စဲသွားကြတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒီကန္ဒာဟောလာတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားကတော့ “ပါန မည်သော တက္ကာမှုထွက်မြောက်တာ၊ တက္ကာကင်းတာ၊ တက္ကာက မကြိုက်တာဟာ နိဗ္ဗာန်ပဲ”ဆိုတာက အရင်းခံပြီးတော့ တက္ကာက နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကိုတောင် မကြိုက်ကြောင်း မောင် ကာလဝါးဖြင့် ပြောခဲ့တယ်၊ အဲဒီမှာ မောင်ကာလရသွားတဲ့ သောတာပတ္တိဖို့လဲဟာ စကြေဝတေးမင်းအဖြစ် နတ်အဖြစ် ပြဟာ မင်းကြီးအဖြစ်များထက် မြင့်မြတ်ကြောင်း၊ အဲဒီလို့မြင့်မြတ်တာ ကလည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ရာ သေချာနေတဲ့အတွက် စသည်ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းများကိုလည်း ဟောခဲ့တယ်၊ အဲဒီကနောက် နိရောဓ သစ္စာဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဝေဖန်ဖွင့်ပြတဲ့ သုတ်များကိုလည်း ထုတ်ပြီး ဟောခဲ့တယ်၊ အဲဒီသုတ်တွေထဲက သူဗာသီရိရသမယော-သခါရ အားလုံး ချုပ်ပြုမ်းရာ-ချုပ်ပြုမ်းခြင်းသဘောနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကေဝဋ္ဌ သုတ်ကို ဟောထုတ်ခဲ့တယ်၊ ဒီနောက်ဆုံး ကေဝဋ္ဌသုတ်မှာ နာမ်ရှုပ် အားလုံး အကြွင်းမဲ့ချုပ်တယ်ဆိုတာနဲ့ သီရိရအားလုံး ပြုမ်းတယ် ဆိုတာ အတူတူပါပဲ။ ဒါကြောင့် သီစရာတွေ ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ဒီကန္ဒာ ဒီတွင်ပဲ တရားသီမ်းကြဖို့။

နိဂုံးချုပ် တရားသီမ်း ပထွေနာ

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တကထာခေါ် နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာတရားတော်
ကို ရှိသေစွာ နာယူမှတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်ကံ
စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာန်ဘော်ကြောင့် “သဒ္ဓါရပဋိကျွဲ-ပေန-
သဒ္ဓါရတို့ကို ပယ်သဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန် အသီတံ-နိဗ္ဗာန်ကိုပြအပ်သည်”
ဟူသော အငြကထာနှင့်အညီ ရုပ်နာမ်သဒ္ဓါရအားလုံး ချုပ်ပြီမ်း
ကင်းဆိတ်ရာ ဖြစ်သဖြင့် ဝါနမည်သော တက္ကာမှ ထွက်မြောက်ရာ
တက္ကာမှုကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို မိမိတို့
အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် လျင်မြန်စွာ ဆိုက်
ရောက်၍ မျက်မှာာက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓ သာဓ သာဓ။

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တကထာ

နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော် ပဋိမဂိုင်း ပြီး၏။

နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တကထာ
နိဗ္ဗာနိုင်းစီရေ ဓရရားဓဝဘီ
ဆွမ်မပိုင်း
(၁၃၆-ခုစွစ် သီတင်ကျေတ်လပြည့်နှု ဟောသည်)

တရားအနာဒွေ

နိဗ္ဗာနအကြောင်း ဟောခဲ့တာ ၅-ကြိမ်ရှိပြီ၊ တော်တော်စု သွားပါပြီ၊ ဒီကနေ့တော့ သီတင်းကျေတ်လပြည့်နှုဖြစ်တဲ့အတွက် တရားနာပရိသတ်က အများစု အစုဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာနအကြောင်းက နည်းနည်းနဲ့ အများစုနားလည်လွယ်တဲ့ တရားက များများဟောရမယ်၊ မိတ္ထေးတော်ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခန်းတရားဟာ အများလည်း နားလည်လွယ်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်နဲ့လည်း စပ်ဆိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီမိတ္ထေးတော်ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခန်းကို များများ ဟောရမယ်။

ယခုဟောလာခဲ့တဲ့ တရားများဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကိုလေသာ, ကံ, ဝိပါက်ခန္ဓာ ဆိုတဲ့ ဆင်းရတွေ ပြီမူးခြင်း သဘောပဆိုတာ နားလည်လောက်ပါပြီ။ အဲဒီလို နားလည်တော့ ဘာမျှ

မရှိတဲ့ဟာပဲလို့ တချိုက ထင်ကောင်း ထင်ကြပေလိမ့်မယ်၊ ဘာမူး
မရှိတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီ ကိုလေသာ, ကံ, ဝိပါက်ခန္ဓာတွေရဲ့
ဌြမ်းခြင်းဆိုတာ ကတော့ တကယ်ရှိနေတာပဲ၊ အကယ်၍ ဌြမ်းခြင်း
သဘောမရှိရင် အဲဒီကိုလေသာတွေ ကံတွေ ဝိပါက်ခန္ဓာတွေ
မဖြိမ်းဘဲ ရှိမြေရှိ၊ ဖြစ်မြေဖြစ်နေမှုာပဲ၊ အဲဒီလိုဆိုရင် ဘယ်သူမှ
သံသရာဝင်ဆင်းရမှ လွှတ်မြောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အမှန်
အားဖြင့်တော့ မဏီမပဋိပဒါ အကျင့်ကို ပြည့်စုစွာကျင့်ရင် အဲဒီ
ကျင့်သူ၏ သန္တာန်မှာ အရဟတ္ထ မဂ်ဉာဏ်၏အစွမ်းကြောင့်
ကိုလေသာတွေ ကံဟောင်းတွေ မဖြစ်နိုင် တော့ဘဲ လုံးဝချုပ်ဖြိမ်း
ကင်းပြတ်သွားတယ်၊ ကိုလေသာကင်းတော့ ကံဟောင်းတွေကလည်း
ဘဝသစ်အကျိုးကို မပေးနိုင်တော့ဘူး၊ အကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကံသစ်
လည်း မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရီနိုဒ္ဓာန်
စုတိစိတ်ခေါ်တဲ့ နောက်ဆုံးစိတ် ချုပ်သွားတဲ့ အခါ ဘဝသစ်
ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ မဖြစ်လာတော့ဘဲ ဌြမ်းသွားတယ်၊ အဲဒါဟာ
အငြိမ်းဓာတ်သဘော တကယ်ရှိနေလိုပါပဲ။ ဥပမာအားဖြင့်
မပျောက်နိုင်တဲ့ ကင်ဆာရောဂါလို အနာမျိုးကို ဘယ်လိုပင် ဆေးကု
သော်လည်း မပျောက်ဘူး၊ ဘာကြောင့်လည်း ပျောက်ခြင်းသဘော
ပျောက်နိုင်ခြင်းသဘော မရှိလိုပါဘဲ၊ အခြား အနာရောဂါတွေ
ကိုတော့ သင့်တော်တဲ့ ဆေးဖြင့် ကုစားလိုက်ရင် ပျောက်သွားတယ်၊
ဘာကြောင့်လဲ? ပျောက်ခြင်းသဘော ပျောက် နိုင်ခြင်းသဘော
ရှိနေလိုပါပဲ၊ အဲဒါလိုပဲ ကိုလေသာ အစရှိသော ဆင်းရဲတွေ၏
ချုပ်ဖြိမ်းခြင်းသဘောက ရှိနေသောကြောင့် အဲဒီ ဆင်းရဲတွေ

အငြိမ်းဓာတ်ရှိ၍ ဌိမ်းသည်

◆ ၂၉၉

ချုပ်ဌိမ်းသွားကြတာပါပဲ။ အဲဒီအကြောင်းကို မြတ်စွာ ဘုရားက ဒီလိုဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အငြိမ်းဓာတ်ရှိ၍ ဌိမ်းသည်

အထူး ဘိက္ခဝေ အဇာတ် အဘူတ် အကတ် အသံတ်၊ နော စေတ် ဘိက္ခဝေ အဘဝိသု အဇာတ် အဘူတ် အကတ် အသံတ်၊ နယိုဓ ကတသု ဘူတသု ကတသု သံတသု နိသုရဏ် ပညာယေယာ။ ယသွာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အထူး အဇာတ် အဘူတ် အကတ် အသံတ်၊ တသွာ ကတသု ဘူတသု ကတသု သံတသု နိသုရဏ် ပညာယတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့ အဇာတ် အဘူတ်-မဖြစ်ပေါ်သော ဝါ-ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသော (နိဗ္ဗာန် အငြိမ်းဓာတ်ဆိုတာ ကိုလေသာ ကံ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေ မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ဌိမ်းခြင်းသဘောမျှပဲ၊ ဌိမ်းခြင်းသဘောဆိုတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် အဇာတ် အဘူတ်-လို ဆိုပါတယ်၊ အဲဒီ နှစ်ပုဒ်ဟာ ပါဋ္ဌမှာ ကွဲနေပေမယ့် မြန်မာမှာတော့ မဖြစ်ဘူးလို တစ်မျိုး တည်းပဲ ဝါဟာရရှိတယ်၊ ဒါကြောင့်) အဇာတ် အဘူတ်-မဖြစ်ပေါ်သော ဝါ-ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသော၊ အကတ်- အကြောင်းတစ်ခုခုက ပြုအပ်သည်မဟုတ်သော၊ အသံတ်-အကြောင်းများစွာ ညီညွတ်၍ ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်သော အငြိမ်းဓာတ်သဘော သည်၊ အထူး-ရှိပေ၏။ (နိဗ္ဗာန်မှုတစ်ပါးသော ပရမတ် ရုပ်နာမ် တရားဆိုရင် ဆိုင်ရာအကြောင်းများစွာ ညီညွတ်မှ ဖြစ်တယ်၊

အကြောင်းများစွာက ပေါင်းစုပြီး ပြုအပ်တဲ့ သခ္ပါရတရားလို့ ခေါ်ရတယ်၊ ဒီအားဖြူမြို့မှာတ်ကတော့ အဲဒီသခံတတရား မဟုတ်ဘူး၊ အသခံတတရားပဲ၊ အဲဒီ အားဖြူမြို့မှာတ် အသခံတတရားဟာ တကယ်ပင်ရှိပါတယ်တဲ့၊ ဘာကြောင့်ရှိကြောင်း သိရပါသလဲဆိုတော့) ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အဇာတ် အဘူတ်-မဖြစ်ပေါ်သော၊ ဝါ-ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိသော၊ အကတ်-အကြောင်းတစ်ခုခုက ပြုအပ်သည် မဟုတ်သော၊ အသခံတ်-အကြောင်းများစွာတို့က ပေါင်းစုရှု ပြုအပ်သည်လည်း မဟုတ်သော၊ စတ်-ဉ်အားဖြူမြို့မှာတ် နိဗ္ဗာန်သည်၊ နော စေ အဘဝိသု-အကယ်၍ မရှိပြားအုံ၊ စင်-ဉ်သို့ မရှိပါမူ၊ ကူး-ဉ်လောက်၍၊ အတသု ဘူတသု-ဖြစ်ပေါ်သော၊ ဝါ-ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိသော၊ ကတသု-ဆိုင်ရာအကြောင်းက ပြုအပ်သော၊ သခံတသု- ဆိုင်ရာအကြောင်းများစွာတို့က ပေါင်းစုရှု ပြုအပ်သော ရုပ်နာမ် တရားအပေါင်း၏၊ နိုသရဏ်-ထွက်သွားခြင်း ကုန်ခန်းကင်းပြိုမြို့ခြင်းသည်၊ နုပညာယေဟ-မထင်လေရာ၊ ဝါ-မရှိလေရာ။

အကယ်၍ ဥပါဒ်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိတဲ့ နိဗ္ဗာန်အားဖြူမြို့မှာတ် မရှိပါမူ အတ ဘူတ ကတဖြစ်သော သခံတတရား အပေါင်းဟာ သတ္တဝါ၏သန္တာန်အနေအားဖြင့် ဖြစ်မြဲလျက်သာရှိရာသည်၊ ရဟန္တာ၏စုတိနောက်၌လည်း ဖြစ်မြဲ ဖြစ်လျက်သာရှိရာသည်၊ ကုန်ဆုံးပြတ်စဲခြင်း ချုပ်ပြိုမြို့ခြင်းမည်သည် မရှိလေရာလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

စ-သို့သော်လည်း၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ယသွား-အကြော

မိတ္ထေးတော် မဟာပဏေတိဂါဏ်မီ ဝတ္ထု

◆ ၂၃၁

ကြောင့်၊ အဘတ် အဘုတ်-မဖြစ်သော၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းမရှိသော၊
အကာတ်-အကြောင်းတစ်ခုခုက မပြုအပ်သော၊ အသံးတ်-အကြောင်း
များစွာတို့က ပေါင်းစု၍ပြုအပ်သည် မဟုတ်သော နိဗ္ဗာန်အငြိမ်း
ဓာတ်သည်၊ အတ္ထု-ရှိပေါ်၊ တသ္ထာ-ထိုကြောင့်၊ ဇာတသူ
ဘုတသူ- ဖြစ်ပေါ်သော၊ ဝါ- ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိသော၊ ကတသူ-
အကြောင်းတစ်ခုခုက ပြုအပ်သော၊ သံးတသူ-အကြောင်းများစွာ
တို့က ပေါင်းစု၍ပြုအပ်သော (ရဟန္တာသန္တာန်ဟု ဆိုအပ်သော)
ရုပ်နာမ်အပေါင်း၏၊ နိသံရက်-ထွက်သွားခြင်း ကုန်ခန်းကင်းငြိမ်း
ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ပေါ်၊ ဝါ-ထင်ရှားသည်ဟု သိရပ်
၏-တဲ့၊

နိဗ္ဗာန်အငြိမ်းဓာတ်ဟာ တကယ်ရှုနေတဲ့အတွက် ရဟန္တာ
၏သန္တာန်က မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ် သံးတ တရားအပေါင်းဟာ
ပရီနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ချုပ်ငြိမ်းပြတ်ပဲခြင်း ရှိပေသည်၊
ဒီအကြောင်းကို ထောက်ဆ၍ နိဗ္ဗာန်အငြိမ်းဓာတ် တကယ်ရှု
ကြောင်း ထင်ရှားသိရပါတယ်တဲ့။ စတုထွေပိုင်း နှာ(ဘု၍)မှုလည်း
“အတ္ထု ဘိက္ခဝ တဒါယတန်”စသည်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်အငြိမ်းဓာတ်
ထင်ရှားရှိကြောင်း ဟောတော်မူပုံကို ပြခဲ့ပါပြီ။ အဲဒီတော့ ယခု
အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ဖြင့် ဆင်းရဲခ်င်သိမ်း ပြိုမ်းပုံကို မိတ္ထေးတော်
ဂေါတ္ထာမြတ်ရှိ၏ ဝတ္ထုဖြင့် ဖော်ပြသွားမယ်။

မိတ္ထေးတော် မဟာပဏေတိဂါဏ်မီ ဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရား၏ မယ်တော်အရင်းက မဟာမာယာ
ဒေဝိတဲ့ မဟာပဏေတိဂါဏ်မီ ဆိုတာကတော့ မဟာမာယာ၏ ညီမ

ဖြစ်တယ်၊ ကပါလဝတ်မြို့နယ်အနီး ဒေဝဒဟမြို့က အခွန်
မင်းကြီး၏သမီးတော်များ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီမင်းသမီးများ ဖွားမြင်ပြီး
စအခါကပင် ပုဏ္ဏားတော်တွေက “မဟာမာယာနဲ့ မဟာပဏာပတီ
ဂေါတမီတို့က ဖွားမြင်တဲ့ သားရတနာများဟာ စကြေဝတေးမင်း
ဖြစ်လိမ့်မယ်”လို့ ဟောထားတယ်၊ ရုပ်ရည်ကလည်း အလွန်ပင်
လူပကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကပါလဝတ်ပြည့်ရှင် ဘုရင်သူဒွေ့ဒန်
မင်းကြီးက မဟာမာယာကို မိဖုရားကြီးအဖြစ်မြောက်ပြီး ဂေါတမီကို
မိဖုရားငယ်အဖြစ် မြောက်ထားခဲ့တယ်။

ပစ္စ်မဘဝိကဖြစ်တဲ့ ဘုရားအလောင်းတော်တို့ဟာ မယ
တော်၏အရွယ်သုံးပါးတွင် ဒုတိယအရွယ်၏ တတိယပိုင်းမှာ ပဋိ
သန္တေတည်နေမြှုပြစ်တဲ့အတွက် ဘုန်းကြီးတို့၏ ဘုရားအလောင်း
တော်ဟာလည်း မယတော်မာယာ၏ ဒုတိယအရွယ်မှ တတိယပိုင်း
မှာပဲ ပဋိသန္တေတည်တော်မူနေခဲ့ပါသတဲ့။ အသက်တစ်ရာတမ်းကို
သုံးပိုင်းပိုင်းရင် ဝိသူခွီမင်းမှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း ပထမအရွယ်နဲ့
တတိယအရွယ်တို့က ရုရှုနှစ်စီ ကျေနဲ့ ရုရှုနှစ်ကို သုံးပိုင်းပိုင်းကြည့်
ရင် တစ်ပိုင်းမှာ ၁၁နှစ်နဲ့ ၄ လစီရတယ်၊ အဲဒီ ၁၁ နှစ်နဲ့ ၄ လ
၂ ပိုင်းကို ကျော်လွန်ရမယ်ဆိုတော့ JJ နှစ်နဲ့ (၈)လကျော်လွန်ရ
မှာပေါ့၊ ပထမအရွယ် ၃၃ နှစ်နဲ့ ပေါင်းလိုက်ရင် ၅၅ နှစ်နဲ့ (၇)
လကျော်ဖြစ်မှာပေါ့၊ ယခုနေအခါဆိုရင် အသက် ၅၅နှစ်ကျော်တဲ့
အမျိုးသမီးတွေ ကိုယ်ဝန်ရမည့်လကွဏာ မရှိပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်
ဟိုတုန်းက အသက်တစ်ရာတမ်းအပြည့်ဆိုတော့ အဲဒီအရွယ်မှာ
လည်း တချို့ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများမှာ ကိုယ်ဝန်ရနိုင်တယ်လို့ ယူရမှာပဲ။

မိတ္ထောဂတ် မဟာပဏတီရေးတန် ဝန္တာ

◆ ၂၃၃

နောက်ပြီးတော့ ပစ္စာမဘဝိက ဘုရားအလောင်းတော်များ
ဟာ ပဋိသန္ဓာ ဆယ်လတိတိနေပြီးမှ ဖွားမြင်တယ်။ ဖွားမြင်ပြီးတော့
လည်း ခုနစ်ရက်မြောက်မှာ မယ်တော်ဟာ နတ်ရွာစံတယ်လို့ ဆိုပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့၏ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ
မယ်တော်မာယာအော် ဤနှစ်နဲ့ ၉ လ ပထမရက်ဆီမှာ ပဋိသန္ဓာ
တည်နေတော်မူပြီးတော့ မယ်တော်၏အသက် ဤနှစ်နဲ့ ၆ လ
ပြည့်တဲ့အခါ ဖွားမြင်တော်မူခဲ့တယ်၊ မယ်တော်မာယာအော်လည်း
ဖွားမြင်ပြီးနောက် ခုနစ်ရက်မြောက်မှာ နတ်ရွာစံတော်မူခဲ့တယ်၊
တုသိတာနတ်ပြည်ရောက်ပြီး နတ်သားဖြစ်တယ်လို့ တချိုက ဆိုကြ
တယ်။ အချိုကလည်း နတ်သမီးအဖြစ်နဲ့ပဲ ရောက်နေတယ်လို့
ဆိုကြတယ်။ ဒါကြောင့် နတ်ရွာစံတယ်ဆိုတဲ့ ဒီဝါဟာရဟာ ဘုရား
မယ်တော်အတွက်တော့ အတိအကျမှန်တဲ့စကားပါပဲ။ အခြားမင်း
တွေ မိဖုရားတွေအတွက် ဆိုရင်တော့ မမှန်တာလည်း ရှိနိုင်တယ်။

မယ်တော်မာယာအော် နတ်ရွာစံသွားတော့ သူဒွေ့ဒန
မင်းကြီးက မဟာမာယာ၏ညီမဖြစ်တဲ့ မဟာပဏပတီရေးတို့ကို
အရွှေမဟေသီမိဖုရားကြီးအဖြစ် တင်မြောက်တယ်၊ ဘုရားအလောင်း
တော်နှင့် ပပ်ကြည့်ရင် အမောညီမဆိုတော့ (မာတူစွာ မာတုဘိနို)
ဆိုတဲ့ အဘိဓာန်အရ မိထွေးတော်ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မိထွေး
တော်ရေးတို့လို့ ခေါ်ရပါတယ်၊ အဲဒီ မိထွေးတော်ရေးတို့ဟာ
အဲဒီအခါတုန်းက အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲလို့ဆိုရင် အစ်မ
တော်က ၅၆ နှစ်ခွဲကျော်ဆိုတော့ ၅၄ နှစ်ကျော်လောက်ရှိလို့မယ်
လို့ ခန့်မှန်းရပါတယ်၊ အဲဒီလို့ ခန့်မှန်းနိုင်အောင်လို့ပဲ ရည်ရွယ်ပြီး

တော့ မယ်တော်မှယာအောင်အသက်ကို စိစစ်တွက်ချက်ပြခဲ့တာ ပါပဲ။

ဘုရားအလောင်းတော် ဖွားမြင်တော်မူပြီးသည့်နောက် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် မိတ္ထေးတော်ဂေါတမိက နှစ်မင်းသားကို ဖွားမြင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအခါမှာ နှစ်မင်းသားကို အထိန်းတော် များအား ထိန်းစေပြီးတော့ ဘုရားအလောင်းတော်ကို မိတ္ထေးတော် ဂေါတမိကကိုယ်တိုင် နှီးရည်တိုက်ကျွေးပြီး မွေးမြှုပြုစုခဲ့ပါတယ် ဒီလို မွေးမြှုပြုစုရတာဟာ ဝမ်းနဲ့လွယ်ခဲ့ရတဲ့ မိခင်အရင်းထက် တာဝန်ကြီးပါတယ်၊ အဲဒီကြီးလေးတဲ့တာဝန်ကိုယူပြီး မိတ္ထေးတော် ဂေါတမိက ဘုရားအလောင်းတော်ကို စောင့်ရှုံးခဲ့ပါတယ်။

ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ အစဉ်အတိုင်း ကြီးထွားလာပြီး ၁၆-နှစ်အရွယ်မှာ ဒေဝဒဟမြို့နယ်ရှင် သုပ္ပါဗုဒ္ဓမင်း၏ သမီးတော် ယသောဓရရာနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပြီး မင်းစည်းစိမ်ကို ၂၉-နှစ် အရွယ်အထိ ချမ်းသာစွာ ခံစားနေတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ ၂၉-နှစ်အရွယ် မှာ တော့တွက်ရဟန်းပြုပြီး ဒုက္ခရစရိယာခေါ်တဲ့ အကျင့်ကို ၆-နှစ်တိုင်တိုင် ကျင့်တော်မူခဲ့ပါတယ်၊ နောက်ကာလမှာ အဲဒီ ဒုက္ခရ စရိယာအကျင့်ကို ပယ်စွန်ပြီး မဏီမပဋိပဒါအကျင့်ဖြင့် အသက်တော် ၃၅-နှစ်ပြည့်တဲ့ ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ ပုံချွဲဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ဗာရာဏသီပြည် မိဂဒါဝိန် တော့မှာ ပါဆိုလပြည့်နေ့ ညနေချမ်းအချိန်၌ ဓမ္မစကြာသုတေရားကို စ၍ ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ပထမတရားပွဲမှာ ပြဟွာတွေ

က ၁၈-ကုန္တော်၊ နတ်တွေက မရောတွက်နိုင်အောင် တရားထူးရကြတယ်။ လူသားထဲကတော့ ပွဲဝင့်ငါးဦးသာ တရားနာကြရတယ်။ အဲဒီ ငါးဦးထဲကလည်း အရှင်ကောဏ္ဍာည် တစ်ပါးသာ တရားနာစဉ်မှာ တရားထူးသိမြင်ပြီး သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တဲ့ ၄-ပါးကတော့ တစ်ရက် နှစ်ရက် သုံးရက် လေးရက်ခန့်တိုင်အောင် အစဉ်အတိုင်း အားထုတ်ပြီး သောတာပန် ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့မှာ အဲဒီ ပွဲဝင့်ငါးပါးအား အနတ္တလက္ခဏသုတေတရားကို ဟောကြားတော်မူတယ်။ အဲဒီအခါ ပွဲဝင့်ရဟန်းတော် ငါးပါးစလုံး ရဟန္တာဖြစ်တော်မူကြတယ်။ အဲဒီ ဝါတွင်းမှာ ယသမထောင်အမျှော်သော ၅၅-ပါးသော ရဟန်းတော်များလည်း ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူကြတယ်။

အဲဒီ ပထမဝါကျွတ်တဲ့အခါ ၆၀-သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေကို ထိုထိုအရပ်သို့ လှည့်လည်ပြီး သာသနပြုစေတော်မူခဲ့တယ်။ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်လည်း ဥရှေ့ဝေလ ကသာပရသော အမျှော်သော တစ်ထောင်သော ရသေ့တို့ကို ဟောပြော အျိန်ကြားပြီး ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်စေတော်မူခဲ့တယ်။ အဲဒီ ရသော တစ်ထောင်မှ ဖြစ်လာသော ရဟန္တာတစ်ထောင်နှင့်တကွ ရာဇ်ဂျီးမြို့သို့ ကြေရောက်တော်မူခဲ့တယ်။ ပထမကြိုးဆိုပွဲမှာ ဟောပြောတော်မူ၍ ပိမ့်သာရမင်းကြီးနှင့်တကွ တစ်သိန်းတစ်သောင်းသော လူတို့အား သစ္ဓာလေးပါးကို သိစေတော်မူခဲ့တယ်။ ပိမ့်သာရ မင်းကြီးက လျှော့တဲ့ ဝေးပြုဝန်ကောင်းတိုက်နှင့် ဂိဏ္ဍကုန်တော် စသည်တို့၏ သိတင်းသုံးလျက် တရားဟောပြောနေတော်မူစဉ်အခါ သုဒ္ဓိဒန

၂၉၆ ◆

နိမ္မာန်ဆိုင်ရာတရားမတ်

မင်းကြီးက သတ်းစကားကြားရ၍ သားတော်ဘုရားကို ကပါလဝတ် နေပြည်တော်သို့ ပင့်ဖောပါတယ်၊ နောက်လိုက် တစ်ထောင်စီနှင့် ခေါင်းဆောင်အမတ် ၁၀-ဦးတိုကို တစ်ဖွဲ့ပြီး တစ်ဖွဲ့ဆယ်ကြိမ် တိုင်တိုင် ပင့်စေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ အဲဒီ အပင့် သွားတဲ့လူတွေဟာ တရားနာပြီး အားလုံးပင် ရဟနာဖြစ်ပြီးတော့ ဒေါသိကျေရဟန်း ဖြစ်ကုန်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ နောက်ဆုံးအဖွဲ့၊ ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်တဲ့ ကာဋ္ဌပါယီဆိုတဲ့ မထောရကတော့ မင်းကြီး က မှာလိုက် တဲ့အတိုင်း မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်လျှောက်ပါတယ်၊ သူပင့်လျှောက်ပုံ ကလည်း အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းပါတယ်၊ ဂါထာပေါင်း-၆၀ တိုဖြင့် တောတောင်လမ်းစခန်းတွေကို ခီးကျူးဖွဲ့ဆိုပြီး လျှောက် တယ်၊ အဲဒီ ဂါထာတွေထဲက အစနဲ့အဆုံး ၂-ဂါထာကို ကြည်ညိုရ အောင်ရွှေတ်ပြုမယ်။

နေပြည်တော်ကြေရန် ပင့်လျှောက်ပုံ

အဂါရိနော ဒါနိ ဒုမာ ဘဒ္ဒန္တာ
ဖလေသိနော ဆဒန် ဝိပ္ပဟာယာ။
တေ အန္တိမန္တာဝ ပဘာသယန္တိ
သမယာ မဟာဝိရ အဂါရသာန်။

ဘဒ္ဒန္တာ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဒါနိ ဒုမာ-ယခုအခါ တော့
တောင် လမ်းစခန်းတစ်လျှောက်၌ သစ်ပင်တို့သည်၊ ဆဒန်
ဝိပ္ပဟာယာ-ရွှေကဗောင်းကို ပယ်စွန်ကုန်၍၊ အဂါရိနော-နီမြန်း
သော ရွှေက်သစ် ရွှေက်ညွှန်တိုဖြင့် မိုးကျိုးအသွင်နီရလျက် ရှိပါကုန်၏။

နေပြည်တော်ကြံရန် ပင့်ဆွောက်ပု

◆ ၂၃၇

ဖလေသိနော-အသီးသီးရန် ပွင့်တန်အစု ဖူးငံလျက် ရှိကြပါကုန်၏၊
တေ-ထိုသစ်ပင်တို့သည်၊ အစိုးမဆွောဝ-မီးလျှံ့ထွက်ကုန်သကဲ့သို့၊
ပဘာသယန္တို့၊ တောက်ပလျက် ရှိပါကုန်၏၊ မဟာဂီရ-ကြီးမြတ်
သော လုံလရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘူရား၊ ဒါနိ-ယခုအခါး
အရှိရသာ နံ-ကိုယ်တော်မှ ကွန်မြှားသည့် ရောင်ခြည်ရှိသော
ဘူရားရှင်တို့၏၊ သမယော-နေပြည်ရပ်ဌာန် ကြေရန်အချိန်ကျပါပြီ
အရှင်ဘူရား။

ဒီဂါထာဖြင့် တောလမ်းစခန်းတွေ သာယာပုံကို ချီးကျွှေးပြီး
လျောက်တယ်၊ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးကလည်း ဆောင်ပုံစံတစ်ခုစီထား
တယ်။

ရွက်ဟောင်းစွန်ပစ် ရွက်သစ်ဝေစည်း
မီးကျိုးအလား ညွှန်ဖျားနှိမ်း။
မီးလျှံ့တူမျှ တောက်ပနောပြီး
နေပြည်သို့ ကြွို့ခိုန်တန်ပြီး။

နာတိသီတဲ့ နာတိဥက္ကား၊ နာတိခုံဗြို့ကွဲဆာတက်။
သွေ့လာ ဟရိတာ ဘူမိ၊ ဒေသ ကာလော မဟာမုနိ။

မဟာမုနိ၊ မြတ်စွာဘူရား၊ ဒါနိ-ယခုအခါး၊ နာတိသီတဲ့-
အလွန်လည်း မအေးတော့ပါ၊ နာတိဥက္ကား-အလွန်လည်း မပူးသေး
ပါ၊ (တပေါင်းလပြည့်ဆိုတော့ မအေးလွန်း မပူးလွန်း မျှတတဲ့အချိန်
ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်) နာတိခုံဗြို့ကွဲဆာတက်- စပါးသစ်
ပေါ်ချိန်ဖြစ်၍ အစာရှားပါးခြင်းလည်း မရှိတော့ပါ။ (သံယာတော်

များ နှင့်တကွ ကြွတဲ့အခါ လမ်းတစ်လျောက် ဆွမ်းအတွက် မခက်ခဲ ကြောင်း ဖော်ပြတဲ့စကား ဖြစ်ပါတယ်) ဘူမိ-မြေပြင်သည်၊ သစ္စလာ ဟရိတာ-မြေနကျွန်းပေါ်အသွင်ပေါက်သစ်စ မြက်ပင် တို့ဖြင့် စိမ်းစို့လျက်ရှိပါ၏၊ ဒဿ-ဤအခါသည်၊ ကာလော-နေပြည်တော်သို့ ကြေရန် အချိန်တန် အခါသင့် ဖြစ်ပါတော့သည် အရှင်ဘုရားလို့ လျောက်ပါတယ်။ ဆောင်ပုံပါတယ့်။ . . .

ပူဇေား ညီမျှ၊ ကောင်းလှ ရာသီ
ဆန်ရေ စပါး၊ မရှား ပေါသည်။
မြေပြင်ခပ်သိမ်း၊ ညီစိမ်း အေးကြည်း
နေပြည်သို့ ဖြေဖို့ ချိန်တန်ပြီ။

အဲဒီလို ပင့်လျောက်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားဟာ သံယာ တော် နှစ်သောင်းနှင့်တကွ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁-ရက်နောက် ရာအောင်းမှ ကပိုလဝတ်နေပြည်တော်သို့ ကြွတော်မူတယ်၊ လမ်း ခရီးက ယူဇား ၆၀-ရှိတယ်၊ တစ်နှစ် တစ်ယူဇား ဖြည့်းဖြည့်း သက်သာ ကြွတော်မူသဖြင့် ကဆုန်လပြည့်နောက် ကပိုလဝတ်ဖြို့၊ တော်သို့ ရောက်တော်မူပါတယ်၊ ဆွဲတော်မျိုးတော်များက ခရီးသီးကြိုဆိုပြီး နိုင်းကြောမာရုံကျောင်းတိုက်သို့ ပင့်ဆောင်ကြပါတယ်။

သာကိုဝင်မင်းမျိုးတွေက အလွန်မာနကြီးကြတယ်၊ အဲဒီ အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက လူ့အတိ အသက်အားဖြင့် (၃၆)နှစ် ပြည့်ကာ မျှ ရှိသေးတယ်၊ ဒီတော့ အသက်ကြီးတဲ့ သာကိုဝင်တွေက သူတို့ ကိုယ်တိုင် အရှိအသေ မပြုလိုကြတဲ့အတွက် ညီများ သားများ တူများ မြေးများကိုသာ ရှုံးကနေပေါ်ပြီး သူတို့ကတော့ နောက်ကွယ်

သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီး သောတာပန်ဖြစ်ပဲ

◆ ၂၃၃

က အရှိအသေမပြုဘဲနေကြသတဲ့၊ အဲဒီအခါ ဘုရားမှန်းလည်း
မသိကြ၊ ဘုရား၏စွမ်းရည် ဂုဏ်တော်တွေကိုလည်း မသိကြတဲ့
ဆွဲတော် မျိုးတော်များအား ဘုရား၏ဂုဏ်တော်များကို သိစေရန်
အတွက် မြတ်စွာဘုရားက ကောင်းကင်မှာ ရတနာခုနှစ်ပါးဖြင့်
ပြီးသော ရတနာစကြိုကြီး ဖန်ဆင်းပြီးတော့ အဲဒီစကြိုပေါ်သို့
ကြ၍ စကြိုကြရင်း ရေမီးအစုံအစုံ တစ်ပြိုင်နက် မြင်ရစေသော
ယမိုက် ပြာဋိဟာ တန်ခိုးကို ပြတော်မူတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့မှ
ခမည်းတော် သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးကစပြီး ရှိခိုးတယ်၊ အခြားသာကိုဝင်
မင်းတွေလည်း ရှိခိုးကြတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက သင့်လျော်သော
တရားကိုလည်း ဟောတော်မူတယ်။

သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီး သောတာပန်ဖြစ်ပဲ

နောက်တစ်နေ့ နံနက်ကျတော့ သံယာတော်နှစ်သောင်း
နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားဟာ ကပိုလဝတ်မြို့တော်သို့ ဆွမ်းခံကြို
တော်မူတယ်၊ အဲဒီအခါ ယသော်ဓရရာဒေဝိက မြတ်စွာဘုရား
အီမ်စဉ်လျောက်ပြီး ဆွမ်းခံကြိုတော်မူနေတာကို မြင်ရတဲ့အတွက်
မသင့်တော်ဘူးထင်ပြီး သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးအား သွားရောက်တိုင်
ကြားတယ်၊ သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးကလည်း အလွန်ရှုက်ပြီး ခါးဝတ်ပုဆိုး
ကိုတောင် သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်အောင် မဝတ်နိုင်တော့ဘဲ လက်
တစ်ဖက်ဖြင့် ကိုင်မလျှက် အဆောတလျှင်သွားပြီး မြတ်စွာဘုရားကို
လျောက်တယ်၊ တပည့်တော်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် အရှုက်ခွဲပါ
သနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် အီမ်စဉ်လှည့်၍ ဆွမ်းအလှုံခံရပါသနည်း

သယာနှစ်သောင်းကို မကျွေးနိုင်ဘူးလို ထင်မှတ်တော်မူပါသလော-
ဟု လျှောက်တယ်။ ပင့်လျှောက်သူ မရှိလျှင် အိမ်စဉ်လှည့်၍
ဆွမ်းအလှုခံခြင်း ကျင့်ဝတ်သည် အားလုံးသော ဘုရားရှင်တို့၏
ကျင့်ဝတ်ဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင်... .

ဥဇ္ဈိဒ္ဒ နပ္ပမဇွောယျ၊ ဓမ္မာ သုစရိတ် စရေ။

ဓမ္မစာရိ သုခံ သေတိ၊ အသိုံး လောကေ ပရမိ စ။

ဆိုတဲ့ ဂါထာကို ဟောတော်မူတယ်။

ဥဇ္ဈိဒ္ဒ-ဆွမ်းကိုရည်၍ အိမ်စဉ်ရပ်သော ကျင့်ဝတ်၍
ဝါ- ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်၍၊ နပ္ပမဇွောယျ-မမေ့လျှော့ရာ၊ သုစရိတ်-
မတရားသဖြင့် ရှာမှုးခြင်းကို ကြည်၍ ကောင်းစွာကျင့် အပ်ခဲ့သော၊
ဓမ္မာ ဆွမ်းခံအကျင့်တရားကို စရေ-ကျင့်ရာ၏၊ ဓမ္မစာရိ-တရားကို
ကျင့်သောသူသည်၊ အသိုံး လောကေ စ-ကြုံမျက်မျှက်လောက်၌
လည်းကောင်း၊ ပရမိ စ-တစ်ပါးသော လောက်၌လည်းကောင်း၊
သုခံ-ချမ်းသာစွာ၊ သေတိ-အိပ်ရ နေရလေတော့သတည်း-တဲ့။

ဒီဂါထာတစ်ပုဒ်ကို ကြားနာရင်း နှုလုံးသွင်းပြီး သူဒွေါဒန
မင်းကြီးဟာ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ရောက်ပြီး သောတာပန်ဖြစ်သွား
ပါသတဲ့။ အင်း-ဒီလိုဆိုတော့ သောတာပန်ဖြစ်တာက တယ်လွှယ်
တာပဲ၊ ယခုအခါမှာတော့ ဒွါရ ၆-ပါးက ပေါ်လာသမျှကို ရှုမှတ်
လိုက်ကြရတာ တစ်ရက်လောက်နဲ့ဆိုရင် သမာဓိတောင် ကောင်း
ကောင်းမဖြစ်သေးဘူး၊ ရက်တစ်ပတ်လောက်ကြာမှ သမာဓိဖြစ်ပြီး
ရုပ်နာမ်တရားအကြာ်း သဘောပေါက်ရုံလောက် ရှိတတ်ကြ
သေးတယ်၊ ဒါပေမယ့် ယခုခေတ်လူတွေနဲ့ ဘုရားခမည်းတော်

သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးကို နှိုင်းယျဉ်ကြည့်လို့တော့ မဖြစ်ပေဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးဆိုတာ ဘဝပေါင်းများစွာ က ပါရမိတွေကို အပြည့်အစုံ ဖြည့်ဆည်းပူးခြံးဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ နှိုင်းယျဉ်ပြီး မကြည့်သင့်ပေဘူး၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီဂါထာထဲမှာ ရုပ်နာမ်အကြောင်းလည်း မပါဘူး၊ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္ထ အကြောင်းလည်း မပါဘူး၊ ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း ဖြင့် မဂ်ဖိုလ်ရောက်သွားလိမ့်မလဲလို့တော့ စဉ်းစားစရာ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီအကြောင်းကို ယခုပြောပြရမယ်။

သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးအနေနဲ့ဆိုရင် သူတစ်ပါးအိမ်မှ အလှု။ ခံ တောင်းရမ်းစားဖို့ဆိုတာ စဉ်းစားရုံမျှပင် အလွန်တာဝန်လေး ပါတယ်၊ သားတော်ဘုရားဟာ မျက်မောက်အခြေအနေကို မင့်ဘဲ ရွှေးရွှေးဘုရားတို့၏ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်တယ်ဆိုတာ ကြားရရှုနဲ့လည်း ဘုရားဂဏ်တွေကို အာရုံပြုပြီး ကြည်ညိုတယ်၊ ဘုရားနှင့် သံယာ တော်များဟာ ဆွမ်းစသည်ကို ရည်စုံပြီး အိမ်ရှေ့ချွှေ့ ရပ်လျက်သာ အလှုခံရတယ်၊ နှုတ်ဖြင့်မတောင်းကောင်းဘူး၊ လူချင်အောင် အရိပ်အမြှက်တောင် မပြောကောင်းဘူးဆိုတဲ့ ကျင့်ဝတ်ကို ကြား ရတော့ မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုပြီး ဝမ်းမြောက်တယ်၊ ဝမ်းမြောက်တယ်ဆိုတာ ပိတိပဲ၊ အဲဒီဝမ်းမြောက်တဲ့ပိတိကို စူးစုံက်ပြီး ရှုံးမြတ်တော့ ဝမ်းမြောက်မှု ပိတိကလေးဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ပျက်သွား တာကို တွေ့ရသဖြင့် အနိစ္စ မမြတ်သဘောကိုသိပြီး ပိပသာနာ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်၊ တစ်ခကာကလေးအတွင်းမှာပင် အဲဒီ ပိပသာနာ ဉာဏ်ရင့်သန်ပြီး သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သွားတယ်လို့

ယူရတယ်။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာများမှာ . . .

ဓမ္မပါရမ္မာဏ် ဂီတီ-ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော ပီတိကို၊ ခယတော့ ဝယတော့-ကုန်သွားသည် ပျက်သွားသည်ဟု၊ သမ္မ သန္တာ-သုံးသပ်လျက်၊ အရဟတ္ထံ-အရဟတ္ထံဖို့လို့ ပါပုကာတိ-ရောက်တတ်သည်-ရောက်နိုင်သည်-လို့ မိန့်ဆီထားကြပါတယ်။

အဲဒီလို သောတာပန်ဖြစ်ပြီးတော့ သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးဟာ မြတ်စွာဘုရား၏သပိတ်တော်ကိုယူပြီး နှင့်တော်သို့ ပင့်ဆောင် သွားပါတယ်၊ နောက်ပါ ရဟန္တနှစ်သောင်းနှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား ဟာ အသင့်ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးတဲ့အခါ သုဒ္ဓိဒန မင်းကြီးအများရှိသော မင်းပရိသတ်အား အောက်ပါဂါတာကို ဟောတော်မူပါတယ်။

မိထွေးတော် ဂေါတာမီ သောတာပန်ဖြစ်ပုံ

မုံး စရေ သုစရိတ်၊ န န ရုစရိတ် စရေ။

မွေ့စာရိ သုခံ သေတိ၊ အသိုံး လောကေ ပရို့ ၈။

သုစရိတ်-မတရားသဖြင့် ရှာမှုးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော၊ ဓမ္မး-ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်တရားကို စရေ-ကျင့်ရာ၏၊ (ပါဋ္ဌအနေအားဖြင့် သုစရိတ် ဓမ္မး-အရ ပါကာတိ ပါတာမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း အစရှိသော သုစရိတ်ကို ၁၀-ပါးအကျင့် တရားကို ယူမယ်ဆိုရင် ယူနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဋ္ဌကထာမှာ ဆွမ်းခံအကျင့်ကိုသာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်၊ လမ်းမှာရပ်နေရင်း ဟော ခဲ့တဲ့တရားနှင့် အတူတူပါပဲ၊ ဘာကြောင့် ထပ်ဟောရသလဲလို့ဆို

ရီထွေဆတ်ဂါတနီ သောတာပန်ဖြစ်ပု

◆ ၃၀၃

တော့ လမ်းမှာဟောတုန်းက သူဒွေးဒနမင်းကြီးတစ်ဦးတည်းသာ ကြားနာရသေးတယ်၊ မိထွေးတော် မဟာပဏာပတီဂါတမိန္ဒုတကွ အခြားသူတွေက ဘုရားရှင်တို့၏ အဲဒီကျင့်ဝတ်ကို မကြားရ မသိရ သေးဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ကို နာယူရခြင်းဖြင့် သူဒွေးဒနမင်းကြီးဟာ သကဒါဂါမိဖြစ်မယ်၊ မိထွေးတော် ဂါတမိ လည်း သောတာပန်ဖြစ်မယ်၊ အဲဒီအကြောင်းများကြောင့် ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ကိုပဲ ရည်ရွယ်ပြီး ဟောတော်မူတယ်လို ယူရမယ်) ရုစ္စရိတ်-ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် တိုက်ရိုက်တောင်းခြင်း၊ လျှောင်အောင် အရိပ်အမြှေက်ပြု၍ဟောခြင်း စသော မကောင်းသောအကျင့်ကို၊ နှစ်မကျင့်ရာ၊ ဓမ္မစာရိ-တရားကို ကျင့်သောသူသည်၊ အသိ လောကေ စ-ဤမျက်မောက်လောက်၌လည်းကောင်း၊ ပရမိ စ-တစ်ပါးသော တမလွန်လောက်၌လည်းကောင်း၊ သူခံ-ချမ်းသာစွာ သေတိ-အိပ်ရ နေရလေတော့သတည်။

အဲဒီဂါထာတရားကို နာပြီးတော့ သူဒွေးဒနမင်းကြီးက သကဒါဂါမိ၊ မိထွေးတော် မဟာပဏာပတီဂါတမိက သောတာပန် ဖြစ်သွားပါသတဲ့။

နန္ဒမင်းသားနှင့် ရာဟုလာကို ရှင်ရဟန်းပြုပေးခြင်း

နောက်တစ်နှစ်ကျတော့ ညီတော်နန္ဒဘား ထိုးနန်းလွှဲအပ်တဲ့ မင်္ဂလာအဖြစ်ဖြင့် သယာတော်နှစ်သောင်းနှင့်တကွ မြတ်စွာ ဘုရားအားပင့်ပြီး ဆွမ်းကပ်တယ်။ ဆွမ်းဘုံးပေးပြီးတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ညီတော်နန္ဒလက်ထဲ သပိတ်တော်ကိုအပ်ပြီး

ကြတော်မူတယ်၊ ညီတော်နန္ဒလည်း ဟိုအနားကျတော့ သပိတ်ကို
ပြန်ယူနှီးနှီး ဒီအနားကျတော့ ပြန်ယူနှီးနှီးနဲ့ သပိတ်တော်ကိုထမ်းပြီး
နောက်တော်က လိုက်ပါသွားရတယ်၊ အဲဒီအခါ နှုမတော် အေပဒ
ကလျာဏီက ခေါင်းဖြီးနေရာက အဆောကလျှင် လှမ်းမျှော်ကြည့်
ဖြီးတော့ “မြန်မြန်ပြန်ခဲ့ပါ မောင်တော်”လို့ မှာလိုက်တယ်။

ကျောင်းတော်ရောက်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက “ညီတော်
နန္ဒ ရဟန်းပြနိုင်ပါမည်လား”လို့ မေးတော်မူတယ်၊ ညီတော်နန္ဒက
စိတ်မပါသော်လည်း ရိုသေသာအားဖြင့် “ရဟန်းပြနိုင်ပါတယ်”
လို့ လျောက်တယ်။ အဲဒီတော့ ရဟန်းတော်များကို ညီတော်နန္ဒအား
ရဟန်း ပြုပေးစေတော်မူပါတယ်။ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့မှာတော့
ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေရာမှာ သားတော်ရာဟုလာက အမွှလာတောင်း
တယ်၊ ကျောင်းတော်ရောက်သည့်တိုင်အောင် လိုက်လာပြီး အမွှ
တောင်းတယ်၊ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားက အရှင်သာရိပုတ္ထရာကို
ရာဟုလာအား ရှင်သာမကောပြုပေးစေတယ်။ တစ်နှစ်သောအခါ
သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးအား မြတ်စွာဘုရားက မဟာဓမ္မပါလဗာတ်ကို
ဟောတော်မူတယ်၊ ထိုအခါ သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးသည် အနာဂတ်
ဖြစ်သွားပါသတဲ့။

ကပိလဝတ်ပြည့်၌ နေသင့်သမျှ နေတော်မူပြီးနောက် မလျှ
တိုင်း အနုပိယနိဂုံးရွာကြီး၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်အခါမှာ ဘဒ္ဒိယ၊
ဆိုတဲ့ သာကိုဝင်မင်း၊ အနုရွှေ့မင်းသား၊ အာနန္ဒာမင်းသား၊
ဘရုမင်းသား၊ ကိမ်းလမင်းသား၊ ဒေဝဒတ်မင်းသားတို့ဟာ ဆေတ္တာ
သည် ဥပါလိနှင့်တကွဲ မြတ်စွာဘုရားထံ လာရောက်ပြီး ရဟန်းပြု

ကြတယ်။ အဲဒီဝါတွင်းမှာပဲ အရှင်ဘဒ္ဒိယက ရဟန်၏ ဖြစ်တယ်၊ အရှင်အနုရွှေ့က ဒီပွဲစက္ခာအဘိုးလျဉ်ကို ရတယ်၊ အရှင်အာနနှာက သောတာပန်ဖြစ်တယ်၊ အရှင်ဒေဝဒတ်ကတော့ ကူးခိုးပိုးပိုးဆိုတယ်။

သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီး ရဟန်ဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်း

မြတ်စွာဘုရားဟာ အနုပိယနိဂုံးမှ ရာဇ်ပြုဟိမြို့သို့ကြော်
ခုတိယဝါကပ်တော်မူတယ်။ တတိယဝါ စတုတွေ့ပါတိုကိုလည်း အဲဒီ
ရာဇ်ပြုဟိမှာပဲ ကပ်တော်မူတယ်။ ပွဲမဝါကျတော့ ဝေသာလီပြည်
မဟာဝိနတော့ ကူးကူးရသာလာ ခေါ်တဲ့ ပြာသာဒ်ကျောင်းတော်မူ
ဝါကပ်တော်မူတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးဟာ ချွေနှင့်
တော်အတွင်း ထိုးဖြူတော်အောက်မှာပင် နောက်ဆုံးလျောင်းခြင်း
ဖို့ လျောင်းနေစဉ် တရားနှလုံးသွေး ရှုမှတ်လျက် အရဟတ္တဖိုလ်သို့
ရောက်ပြီးလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူသွားပါသတဲ့၊ အဲဒီအခါ
မြတ်စွာဘုရားလည်း ကြွေရောက်၍ သပြုဟိခြင်းကို ပြုတော်မူပါသ
တဲ့။

ဘိက္ဗာန်ပြုရန် ခွင့်တောင်းခြင်း

သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပြီးတဲ့အခါမှာ မိတ္ထုး
တော် မဟာပဏာပတိဂေါတမိုက မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး
ရို့သေစွာ ရှိခိုးလျက် မာတုဂါမတိုးအား ရဟန်းပြုရန် ခွင့်ပြုတော်မူ
ဖို့ လျောက်ထားတောင်းပန်ကြောင်း ထေရိဂါထာအင်ကထာက

ဆိုတယ်၊ အချိုကတော့ မြတ်စွာဘူရား ကပါလဝတ်ပြည်သို့ ပထမ အကြိမ်ကြွေစဉ်ကပင် တောင်းပန်တဲ့အနေနဲ့ ပြဆိုကြပါတယ်၊ အဲဒီ တုန်းက မိတ္ထွေးတော်ဂေါတမိဟာ သောတာပန်မျှသာ ဖြစ်သေး တယ်၊ သုဒ္ဓိဒေဝမ်းကြီးကလည်း အသက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ် ဖြစ်နေတယ်၊ ဒီအကြောင်း ၂-ခုကြောင့် သုဒ္ဓိဒေဝမ်းကြီးကို စွန့်ပစ်၍ ရဟန်းပြုရန် မိတ္ထွေးတော်ဂေါတမိက ကြံးမည့်လက္ခဏာ အရိပ်နိမိတ်မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် “သုဒ္ဓိဒေဝမ်းကြီး မရှိတဲ့ အခါကျမှ ရဟန်းပြုရန် ကြံးစည်တယ်”ဆိုတာက သာပြီး အသင့် ယူလို့ ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ပထမအကြိမ် ကပါလဝတ်ပြည် ကြွေစဉ်က ကပါလဝတ်ပြည်မှ အနုပ်ယန်ဂုံးသို့ ကြတော်မူးကြောင်း (ဒုတိယအကြိမ် ကြတော်မူးပြီးနောက်) မိတ္ထွေးတော်ဂေါတမိ၏ တောင်းပန်ချက်ကိုလည်း ပယ်ပြီးတဲ့နောက် ဝေသာလီပြည်သို့ ကြတော်မူးကြောင်း ပါ၌တော်များမှာ ထင်ရှားရှိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် “ဝေသာလီမှာ သီတင်းသုံးခိုက် ခမည်းတော်၏ စျောပန်အတွက် ခေတ္တကြတော်မူတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ မိတ္ထွေးတော်ဂေါတမိက မာတုဂါမတို့ ရဟန်းပြုခွင့်ရရန် တောင်းပန်တယ်၊ အဲဒီ တောင်းပန် ချက်ကို ပယ်ပြီးနောက် ဝေသာလီပြည်သို့ပင် ပြန်ကြတော်မူ တယ်”ဆိုတဲ့ အစဉ်ဟာ အသင့်ယူလို့ရှိပါတယ်။

မြတ်စွာဘူရား ကပါလဝတ်ပြည်မှ ဝေသာလီပြည်သို့ ပြန်ကြ၍ မဟာဝုန်တော့ ကူးမှာဂါရသာလာ ခေါ် ပြာသာ၏ ကော်းတော်၌ သီတင်းသုံးစံနေတော်မူသောအခါ ရောဟို၏ မြစ်ရေအတွက် ရန်စစ်ပွဲမှ မြတ်စွာဘူရားထံ၌ ရဟန်းပြုခဲ့ကြသော

သာကိန္ဒယ် ကောလိယန္ဒယ် မင်းသားငါးရာတို့၏ နေးဖြစ်ကြသော မင်းသမီးငါးရာတို့သည် သူတို့၏ ခင်ပွုန်းရဟန်းတော်များ ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်ကြသဖြင့် လူဘောင်း၌ ပြီးငွေကြသောကြောင့် မိထွေးတော် ဂေါတမီထံသို့ လာရောက်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားထံ ရဟန်းပြခွင့် လျှောက်ထား တောင်းပန်ပေးရန် တောင်းပန်ကြပါတယ်။ အဲဒီအခါ မဟာပဏေပတိဂေါတမီနှင့်တကွ အဲဒီမူဆိုးမ မင်းသမီးငါးရာတို့ဟာ မြတ်စွာဘုရားကို ရည်ရွှေးလျက် ခေါင်းများကို ရိတ်ပြီးတော့ ဖန်ရည် စွုန်းသော အဝတ်သက်န်းများကို ဝတ်ရုံ၍ ရဟန်းမလောင်းအသွင် ကို ယူကြပါတယ်။ အဲဒီလို ဖန်ရည်စွုန်းသော အဝတ်များကို ဝတ်ရုံ ကြပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားထံ ခွင့်တောင်းရန် ဝေသာလီပြည်သို့ လာခဲ့ကြပါတယ်။

ကပါလဝတ်နှင့် ဝေသာလီဟာ (၅၁)ယူဇာ ဝေးကွာ တယ် လို့ဆိုပါတယ်၊ သက်ဆိုင်ရာမင်းမူထမ်းတိုက ရွှေထမ်းစင်များ ဖြင့် လိုက်ပို့ရန် စီမံကြပါသတဲ့၊ ဒါပေမယ့် ရွှေထမ်းစင်စီးပြီး သွားလျှင် ဘုရားကို မရှိသောရာ ရောက်လိမ့်မယ်လို့ ကြံးဆပြီး ခြေလျှင်သာ သွားကြပါတယ်၊ သက်ဆိုင်ရာ မင်းမူထမ်းများက ရွှေမူရော နောက်မူရော စောင့်ရွှောက်လျက် လိုက်ပါလာကြပါတယ်၊ စားသောက်ရေးနှင့် ရောက်ရာစခန်းမှာ နားနေရေးများ အတွက်လည်း လိုက်ပါပြီး ဆောင်ရွှောက်ကြပါတယ်။ နန်းတွေးသူတွေ ဆိုတာ ခြေကလည်း နှီးညံ့တယ်၊ ခရီးရှည်ကလည်း သွားဖူးကြတာမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ခြေဖဝါးမှာ အဖူးအလုံးတွေဖြစ်ပြီး ပေါက်ကွဲကုန်ပါသတဲ့။ (၅၁) ယူဇာနာဆိုတော့ တစ်နေ့တစ်ယူဇာ

ခရီးသွားတယ်ဆိုတောင် ရက် ၅၀-ကျော် J-လ နီးနီး သွားကြ
ရလိမ့်မယ်၊ ဒီတော့ ခြေတွေ အတော်ကို ပေါက်ကဲ့ကုန်မှာပါပဲ။

ဝေသာလီပြည် မဟာဂုဏ်တော့ ပြာသာဒ်ကျောင်းတိုက်ကြီး
အဝင်ဝ ရောက်တဲ့အခါကျတော့ မဟာပဏာတိဂါတမိက မြတ်စွာ
ဘုရားထံ ခွင့်တောင်းဖို့အရေး မြှော်တွေးပြီး မျက်ရည်စီးယို ငို့ကြွေး
နေပါသတဲ့။ အကြောင်းကတော့ အရင်တစ်ခါ ခွင့်တောင်းတုန်းက
သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပယ်ချခဲ့တယ်၊ အခွင့်မရခဲ့ဘူး၊ ဒီတစ်ခါ အဲဒီလို
ပယ်ချလို့ အခွင့်မရရင် ခက်တာပဲ၊ မင်းသမီးငါးရာနှင့်တကွ အားလုံး
ခေါင်းလည်းရိတ်ထားကြပြီ၊ ဖန်ရည်စွာန်းသော အဝတ်ကိုလည်း
ရဟန်းမလောင်းအသွင်ဖြင့် ဝတ်ဆင်ထားကြပြီ၊ နိုင်ငံခြား နယ်
ပယ်ထဲလည်း ရောက်နေကြပြီ၊ ဒီတစ်ခါ အခွင့်မရရင် ဘယ်သွားပြီး
ဘယ်လိုနေကြရပါမည်လ စသည်ဖြင့် စဉ်းစားပြီး စိတ်အား ငယ်
တာနဲ့ မျက်ရည်စီးယို ငို့နေတာပါပဲ-တဲ့။

အရှင်အာနန္ဒာက ဘိက္ခာနီပြုခွင့် တောင်းပန်ခြင်း

အဲဒီအခါ အရှင်အာနန္ဒာက အဲဒီကျောင်းတိုက်အဝ
ရောက်လာလို့ မိတွေးတော်ဂါတမိ ခေါင်းတုံးရိတ်ပြီး ဖန်ရည်စွာန်း
သောအဝတ်ကိုလည်း ဝတ်လျှက် ငို့နေတာကိုတွေ့ရလို့ မေးကြည့်
တော့ မိတွေးတော်ဂါတမိက အကြောင်းခုံကို လျှောက်ထားတယ်၊
ဒီတော့ အရှင်အာနန္ဒာက “ဒါဖြင့် မာတုဂါမများအား ရဟန်းပြုခွင့်
ရအောင် တောင်းပန်ပေးမယ်၊ ဒီမှာပဲ နေကြိုးလို့”အားပေးစကား
ပြောပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားထံ သွားရောက် လျှောက်ထား တောင်း

အရှင်အာနန္ဒာက သီကျိုးပြုခွင့် တောင်းပန်ခြင်း

◆ ၃၀၉

ပန်တယ်။

“မြတ်စွာဘူရား၊ မိတ္ထေးတော်ဂါတမိဟာ မာတုဂါမ များအား ဤသာသနာ၌ ရဟန်းပြုရန် ခွင့်ပြုချက်မရသောကြောင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ လာခဲ့ပြီး ကျောင်းတိုက်အဝမှာ မဝင်စုံဘဲ ငိုနေပါ သည်၊ မာတုဂါမများအား ဤသာသနာ၌ ရဟန်းပြုခွင့် ပေးတော်မူ ပါဘူရား”လို့ . . .

အရှင်အာနန္ဒာက လျှောက်ထားတောင်းပန်တယ်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘူရားက “ချုပ်သားအာနန္ဒာ၊ မသင့်တော်ဘူး၊ မာတုဂါမ တို့အတွက် ရဟန်းပြုခွင့် အလိုမရှိလင့်”လို့ ပယ်မြစ်တော်မူပါတယ်။ အရှင်အာနန္ဒာက နှစ်ကြိမ်မြောက် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထပ်ပြီး တောင်းပန်တယ်၊ သုံးကြိမ်လုံး မြတ်စွာဘူရားက ပယ်ချတော်မူ တယ်။ အဲဒီတော့ အရှင်အာနန္ဒာက ဒီနည်းနဲ့ခွင့်မပြုရင် အခြား နည်းနဲ့ တောင်းပန်လို့ ကြံ့စည်ပြီးတော့ . . .

“မြတ်စွာဘူရား၊ မာတုဂါမများဟာ ဒီသာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုပြီး တရားကျင့်သုံးလျှင် အရိယမင်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါးကို ရနိုင်ပါသလား”လို့ မေးလျှောက်တယ်။

မြတ်စွာဘူရားက ရနိုင်ကြောင်း မိန့်တော်မူတယ်။ အဲဒီ အခါမှာ အရှင်အာနန္ဒာက “ဒီလိုဆိုရင် မိတ္ထေးတော်ဂါတမိဟာ ရှင်တော်ဘူရားအတွက် များစွာကျေးဇူးရှိပါတယ်၊ ရှင်တော်ဘူရား အား နှဲရည်တိုက်ကျွေး၍ မွေးမြှေခဲ့ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မာတုဂါမများ အား ဒီသာသနာမှာ ရဟန်းပြုခွင့်ပေးတော်မူပါ”လို့ လျှောက်ထား တောင်းပန်တယ်။ လျှောက်ပုံက တော်တော်နေရာကျတာပဲ၊ ဘူရား

တိုင်း ဘုရားတိုင်း၏သာသနာမှာ ဘိက္ခာနီဆိုတာ ရှိမြပါပဲ၊ ဘိက္ခာနီမ အဖြစ်နဲ့ ကျွတ်တမ်းဝင်မည့် အမျိုးသမီးတွေလည်း ရှိနေတာပဲ၊ ဒါကြောင့် မာတုဂါမတို့အား ရဟန်းပြုရန် အခွင့်ပြုဖို့ ဆိုတာဟာ မူလကတည်းက ရှိခဲ့ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ခက်ခက်ခဲ့ခဲ့ခွင့်တောင်းပြီး အခွင့်ရပါမှ အမျိုးသမီးများအတွက် အကျိုးများမည့် အရေးကို မြင်တော်မူလို့ မိတွေးတော်ဂေါတမီကိုယ်တိုင် တောင်းပန်တုန်းက သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပယ်တော်မူလဲတယ်။ အရှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန် တဲ့အခါလည်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ပယ်တော်မူလဲတယ်။

ဘိက္ခာနီပြုရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း

စတုတွေအကြိမ် အခြားနည်းဖြင့် တောင်းပန်တဲ့အခါမှာ တော့ ခွင့်ပြုရန် သင့်တော်နေပြုဖြစ်တဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက “မိတွေးတော် မဟာပဏေပတီဂေါတမီဟာ ဂရ္ရဓမ်ရှစ်ပါးကို လက်ခံ လျှင် ဘိက္ခာနီ(ရဟန်းမ)ဖြစ်စေ”လို့ ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်ပါတယ်။

အခြားသာကိုဝင်မင်းသမီး ရဟန်းမလောင်း ငါးရာတွေ ကိုတော့ ရဟန်းတော်များက ကမွှတ်ဖြင့် ရဟန်းပြုပေးစေတော် မူလဲပါတယ်။ အဲဒီအခါကစပြီး ရဟန်းမများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီအခါဟာ မြတ်စွာဘုရား၏၏ငါးဝါးမြောက်ကာလ ဖြစ်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရား၏၏ အသက်တော် (၄၀)၊ မိတွေးတော် မဟာပဏေပတီ ဂေါတမီ၏အသက် (၉၄)နှစ်ခန့် ဖြစ်တယ်။

မိတွေးတော် ဂေါတမီထောရီဟာ ဂရ္ရဓမ်ရှစ်ပါးကို လက်ခံ ရုံမျှဖြင့် ရွှေးလီးစွာ ဘိက္ခာနီဖြစ်တယ်၊ အခြားသာကိုဝင် ရဟန်းမ

သိကျွန်းမြို့၏ ခွင့်ပြုအတ်မှုခြင်း

◆ ၃၁၁

လောင်းငါးရာတိုကိုတော့ ရဟန်းတော်များက ကမ္မဝါဖြင့် ရဟန်းမ ပြုပေးကြတယ်၊ နောက်ကာလမှာတော့ ရဟန်းမလောင်းများကို သိကျွန်းသံယာက ရွှေးဦးစွာ ကမ္မဝါဖြင့် ရဟန်းမ ပြုပေးပြီးတဲ့နောက် ရဟန်းများကလည်း ထပ်ပြီး ကမ္မဝါဖြင့် ဥပသမ္ဒကံ ဆောင်ပေး ကြရတယ်။

မိတ္ထွေးတော် ဂါတမီထေရီဟာ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံး အမဖြင့် တရားအားထုတ်၍ မကြာမိပင် ရဟန္တာမဖြစ်သွားတယ်၊ ရဟန္တာမဖြစ်သွားတော့ သူ့သန္တာန်မှာ ကိုလေသာတွေ လုံးဝကင်း စင်သွားတယ်၊ ကိုလေသာမရှိတော့ ရွှေးဟောင်းကံတွေကလည်း ဘဝအကျိုးကို မဖြစ်စေနိုင်တော့ဘူး၊ အကျိုးပေးနိုင်တဲ့ ကံအသစ် လည်း သူ့သန္တာန်မှာ မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဘုရားကိုရှိခိုးခြင်း၊ သံယာ တော်ကို ရှိခိုးခြင်း၊ စျောန်ဝှက်စားခြင်း၊ ဂိပသုနာရှုခြင်း အစရှိတဲ့ ကုသိုလ် အလုပ်တွေကိုတော့ ပြုလုပ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အကိုးပေးတဲ့ ကုသိုလ်ကံတော့ မဖြစ်တော့ဘူး၊ အကျိုးမပေးတတ်တဲ့ ကြိယာသာ ဖြစ်တော့တယ်၊ ရဟန္တာများက ကုသိုလ်ကံကို ပယ်တယ်ဆိုတာ ကိုလေသာမရှိလို့ အကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ မဖြစ်တော့ဘဲ အကျိုးမပေးတတ်တဲ့ ကြိယာမျှ ဖြစ်တာကိုသာ ဆိုတာ၊ အဲဒါကို အထူးသတိပြုပြီး မှတ်ထားကြရမယ်။ အခြား သာကိုဝင်မင်းသမီး ရဟန်းမ ငါးရာတိုကတော့ သာကိုဝင်မင်းသား နှစ်မထေရ် ဟောတဲ့ တရားကို နာကြားပြီး ရဟန္တာမ ဖြစ်သွားကြတယ်။

မိထွေးတော် ဂေါတမီထောရီ ပရီနိဗ္ဗာန်ပြုပဲ

မိထွေးတော် ဂေါတမီထောရီဟာ ရဟန်းပြုတဲ့အချိန်က အသက် (၉၄)နှစ်ခန့် ရှိတယ်လို့ ခန့်မှန်းရပါတယ်။ ရဟနာဖြစ်ပြီး နောက် (၂၆)နှစ်ခန့် ရှိသောအခါ, ဝါအားဖြင့်လည်း (၂၆)ဝါခန့် ရှိသောအခါ အသက် (၁၂၀) ရှိပါတယ်။ မြတ်စွာဘူရား၏အသက် တော်လည်း အဲဒီအခါ (၆၆)နှစ်ခန့် ရှိနေလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအခါမှာ မြတ်စွာဘူရားဟာ ဝေသာလီပြည် ကူးဇားရသာလာမှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူခိုက် ဖြစ်တယ်၊ ဝါကပ်နေတာတော့ မဟုတ်ပေဘူး၊ ဒေသစာရီ ကြွေချိတော်မူရင်း ခေတ္တသီတင်းသုံးခိုက် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ မိထွေးတော် မဟာပဏေပတီဂေါတမီထောရီကလည်း သူ့အခြေအရုံ ဘိက္ဗာန် ငါးရာတိနှင့်တကွ ဝေသာလီပြို့တွင်းက ဘိက္ဗာန်ကျောင်းတိုက်မှာ နေထိုင်လျှက် ရှိကြတယ်။ တစ်နှစ်သောအခါမှာ မဟာ ပဏေပတီဂေါတမီဟာ ဖလသမာပတ်ဝင်စားပြီး သမာပတ်မှ ထတဲ့ အခါ မိမိ၏အာယုသံဌရ အသက်အခြေအနေကို ဆင်ခြင်ကြည့် လိုက်တယ်၊ အဲဒီအခါ အာယုသံဌရ ကုန်နေတာကို မြင်ရတယ်၊ ဒီတော့ “မြတ်စွာဘူရားထံသွားပြီး ခွင့်တောင်းမယ်၊ ခွင့်တောင်းပြီး တော့ သီတင်းသုံးဖော် မထောရီမြတ်တွေကို ပန်ကြားပြီး ဒီဘိက္ဗာန် ကျောင်းတိုက်မှာပဲ ပြန်လာပြီး ပရီနိဗ္ဗာန်ပြုမယ်”လို့ ကြံးစည်ပါသတဲ့ သူ့အခြေအရုံ ဘိက္ဗာန်မင်းရာတိကလည်း အဲဒီအချိန်မှာ အဲဒီ အတိုင်းပဲ ကြံးစည်ကြပါသတဲ့။

အဲဒီမှာ မဟာပဏေပတီဂေါတမီကတော့ အသက်(၁၂၀) ရှိနေလို့ ပရီနိဗ္ဗာန်ပြုချိန် တန်နေကြောင်း ထင်ရှားတယ်၊ အခြား သူ့အခြေအရုံ ဘိက္ဗာန်တွေကတော့ အသက်(၁၂၀) ရှိကြပုံ မပေါ်

ဝိတ္ထားတော် ဂေါတမီထောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပါ

◆ ၃၃၃

သေးပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် သူတို့လည်း (၆၀)ကျော် (၇၀)ကျော် စသည် ရှုပြီး အာယုသခါရ ကုန်နေတယ်လို ယူရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် သူတို့ အကြံအစည်ဖြစ်ပုဂ္ဂို အချင်းချင်းပြောကြပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ထံ သွားကြတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ကြည်ညိုကိုးကွယ်နေကြတဲ့ အမျိုး သမီးများက ဘယ်ကိစ္စအတွက် ဘယ်ကိုကြကြမလိုပါလို မေးကြ တော့၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ဘုရားထံ ခွင့်ပန်ဖို့ သွားကြကြောင်း၊ ပြောကြားတယ်၊ အဲဒီကိုကြားရတော့ ပရိနိဗ္ဗာန်မပြုရန် ငို့ပြီး တောင်း ပန်ကြတယ်၊ အဲဒီအမျိုးသမီးများကို ဂေါတမီထောင့်မကြီးက ဒီလို နှစ်သိမ့်စေသည့်စကားကို ပြောကြားပါသတဲ့။

ငိုသူတို့အား နှစ်သိမ့်စေခြင်း

ရှုပိတေန အလုံ ပုဇွား ဟာသကာလော+ ယမဇွှတေ။

ပုဇွား-ချစ်သမီးတို့ ရှုပိတေန-ငိုကြားခြင်းဖြင့်၊ အလုံ-မသင့်တော်ပါ၊ အယ် အစွဲ-ယနေ့ ဤအချိန်ကာလသည်၊ ဝေါ-သင် ချစ်သမီးတို့၏၊ ဟာသကာလော-ပျော်ရွင်ရမည့် အချိန်အခါ သာ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။

ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့သူ သေတယ်ဆိုရင် လူတွေက ငိုကြတော့ တာပဲ၊ အထူးအားဖြင့် အမျိုးသမီးတွေက ငိုကြတော့တာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်ရာဖြစ်ရာဘဝမှာ မသေဘဲနဲ့ အမြဲအသက်ရှင်နေရတယ်ဆိုတာ ဘယ်မှာမှ မရှိဘူး၊ တစ်နေ့ကျေရင် သေကြရမှာချည်းပဲ။ အရေးကြီး တာကတော့ သေပြီးတဲ့နောက် အပါယ်ဘုံးအစရှိတဲ့ ဆင်းရတဲ့

ဘုံဘဝတွေ မရောက်ဖိုက အရေးကြီးတာပဲ၊ ကုသိလ်မရှိပဲ အကု
သိလ်ကံတွေများပြီး သေသွားရင်တော့ သနားစရာ ဝမ်းနည်းစရာ
ငိုစရာပါပဲ၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာ အစရှိတဲ့ ကုသိလ်တွေကို ပွဲများ
ပြီး သေသွားရင်တော့ ကောင်းမြတ်ရာ ဘဝရောက်ဖို့ နီးစပ်ပါတယ်၊
အထူးအားဖြင့် သေခါနီးမှာ မတွေ့ဝေပဲ ကြည်ကြည်လင်လင်စိတ်နဲ့
သေသွားရင် ကောင်းရာရောက်ဖို့ သေချာပါတယ်၊ အိမ်ဟောင်း
အိမ်ည့်မှ အိမ်သစ် အိမ်ကောင်းပြောင်းသွားတာမျိုးပါပဲ၊ သနားစရာ
ဝမ်းနည်းစရာ ငိုစရာမဟုတ်ပါဘူး၊ သေသေချာချာ သိရရင်
ဝမ်းသာစရာပါပဲ။ အထူးအားဖြင့် ဝိပဿာတရားကို ထိထိ
ရောက်ရောက် အားထုတ်ထားတဲ့သူဟာ သေခါနီးမှာလည်း ရှုမှုတ်မှု
မကင်းဘဲ သေသွားရင် ဝမ်းနည်းစရာ ငိုကြွေးစရာ မဟုတ်ပါဘူး။
ယခု မိတ္ထေးတော်ဂေါတမိန္ဒာင့် ငါးရာသော ဘိက္ဗာနီတွေကတော့
ရဟနာမတွေပဲ၊ ပရီနိမ္ဒာန်စံဝင်ကြတာပဲ၊ ဝမ်းနည်းစရာ ငိုစရာ
မဟုတ်ပါဘူး၊ ဝမ်းသာစရာသာ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီအကြောင်းကိုလည်း
ခိုလို ဆက်ပြီးပြောကြားတယ်။

ဗုဒ္ဓသစ္ဌာ သမုဒ္ဓယသစ္ဌာ နိရောဓသစ္ဌာ မဂ္ဂသစ္ဌာဆိုတဲ့
သစ္ဌာလေးပါးကို သိပြီး ပွဲ့စေပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုလေသာဝန်
အဘိသနီရဝန် ခန္ဓာဝန်ဆိုတဲ့ ဝန်ထုပ်ကြီးများကိုလည်း စွဲနဲ့ချုပြီး
ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘဝနောင်ကြီးကိုလည်း ပယ်ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း
များကို ပြောကြားပြီးတော့ - ပုဇွဲ့ကာ-ချစ်သမီးတို့ မေ-ငါအား-
နိမ္ဒာတုံး - ဆင်းရဲ့ပြိုမ်းရာသို့ သွားခြင်းငါ့၊ တာဝကာလော-
အချိန်ကျနေပါပြီ၊ မဲ-ငါကို၊ မာ သောစထ-မစိုးရိမ်ကြပါနဲ့တော့လို့

ဋီသတိရှိအား နှစ်သိမ့်ဖော်ပြုမြင်း

◆ ၃၁၅

ပြောကြားပါတယ်။ မြောက်ပြီးတော့ . . .

စီရပ္ပဘူတိ ယံ မယျော် ပတ္တိတဲ့ အင့် သိမျှတော်။
 အာနန္ဒဘေးရိကာလောယ်၊ ကို ဝေါ အသူဗီ ပုဂ္ဂိုလာ။
 ပုဂ္ဂိုလာ-ချစ်သမီးတို့၊ စီရပ္ပဘူတိ-ရှည်မြင့်စွာသော
 ကာလ မှုစရုံ။ ယံ-အကြောင် ဆင်းခဲခံပိသိမ်း ပြီမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဆုကို၊
 ပတ္တိတဲ့-တောင့်တဲ့၏၊ မယျော်-ငါ၏၊ တဲ့-ထိနိဗ္ဗာန်ဆုသည်၊ အနွှဲ-
 ယနေ့ ယခုံ၊ သိမျှတော်-ပြီးစီးပြည့်စုံပေ၏၊ တသွား-ထိကြောင့်၊
 အယံ- ဤအခါ ကာလသည်၊ အာနန္ဒ ဘေးရိကာလော်-ဝမ်း
 မြောက် ဝမ်းသာသည် အထိမ်းအမှတ်စည်ကြီးကို တီးရမည့် အခါ
 ကာလပေတည်း။ (ရှေးကဘူရင်များဟာ စစ်ပွဲအောင်လာတဲ့အခါ
 အောင်စည်ကြီးကို တီးခတ်ပြီး လုညွှဲလည်ကြတယ်၊ အဲဒါလိုပင်
 ကမ္မာတစ်သိန်း ထက် ကြာမြင့်စွာသော ကာလမှုစရုံ တောင့်တဲ့
 သည် နိဗ္ဗာန်ဆုကြီး ဟာ ယနေ့ ပြီးမြောက်ပြည့်စုံတယ်၊ ဒါကြောင့်
 ယနေ့ အောင်စည်တီးပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရမည့်အခါသာ
 ဖြစ်တယ်၊ ဝမ်းနည်းရမည့် ငိုကြေးရမည့်အခါ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုလိုပါ
 တယ်၊ ဒါကြောင့်) ဝေါ-သင် ချစ်သမီးတို့အား၊ အသူဗီ-
 မျက်ရည်စီးယို ငိုကြေးခြင်းတို့ဖြင့်၊ ကို-အဘယ်ကျိုးရှိအဲနည်း
 အကျိုးမဲ့သာ ဖြစ်ပါတယ် ချစ်သမီးတို့လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

မိထွေးတော်ဂေါတမိဟာ လွန်ခဲ့သော ကမ္မာတစ်သိန်း
 ထက်က ပဒုမုတ္တရဘူးရား လက်ထက်တော်မှာ အမတ်သမီးကလေး
 ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ အဲဒီတုန်းက ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘူးရားထဲ သူ့ဖောင်နှင့်
 သွားရောက်ပြီး တရားနာတယ်၊ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘူးရားက

မိထွေးတော် ဘိက္ခာနိမ်ကြီးကို ရှေ့သူဗုဒ္ဓတာဒဂ္ဂဖြင့် ချိုးကျူးတော် မူတယ်၊ ရှေ့သူဗုဒ္ဓတာ ဘိက္ခာနိမ်အဖြစ်နဲ့ ညဉ်နေ့ကာလတွေကို အများဆုံးသိသူလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ တဲ့တဲ့ပြောရရင် ဘိက္ခာနိထဲမှာ ဝါအကြီးဆုံးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒါကို မြင်ရကြားရတော့ အမတ် သမီးကလေးက အလွန်သဘောကျသွားတယ်၊ အမျိုးသမီးထဲမှာ ဒီဂုဏ်ဟာ အကောင်းအမြတ်ဆုံးပဲလို့ သဘောကျသွားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဘုရားအလောင်း မယ်တော်အရင်းက မွေးဖွားပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်မှာ ကွယ်လွန်သွားရတယ်၊ ဘုရား အလောင်းကို ကောင်းကောင်း မပြုစုလိုက်ရဘူး။ ဘုရားဖြစ်လာတဲ့ အခါကျတော့လည်း ဘုရားမယ်တော်အနေနဲ့ လူ့လောကမှာ မထင် ရှုံးဘူး။ မိထွေးတော်က ခုနစ်ရက်သားဘဝကတည်းက ဘုရား အလောင်းတော်ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်လာခဲ့ရတယ်၊ ဘုရား မယ်တော်ကြီးအဖြစ်နဲ့လည်း လူအများ၏ လေးစားခြင်းကို ခံယူ ရတယ်၊ အရင်းနှီးဆုံးလည်း ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အမျိုးသမီးဘဝမှာ ဘုရားလောင်း၏ မိထွေးတော်ဖြစ်ပြီး ဝါအကြီးဆုံး အစဆုံး ဘိက္ခာနိမ် ဖြစ်ရတာဟာ အကောင်းအမြတ်ဆုံးပဲလို့ သူက သဘော ကျပြီး အဲဒီ ရှေ့သူဗုဒ္ဓတာဒဂ္ဂရတဲ့ ဘုရား၏မိထွေးတော် ဆုတုံးကို ပန်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ဆုပန်လာတာ ကြာလှပါပြီ၊ ကမ္မာပေါင်း တစ်သိန်းရှုံးပြီ၊ အဲဒီ ကမ္မာတစ်သိန်းအတွင်း မရောတွက်နိုင်တဲ့ ဘဝ များစွာမှာ အိုရခြင်း သေရခြင်း စိုးရိမ်ပူဇွဲော်ရခြင်း အစရှိသော ဆင်းရဲအမျိုးစုံတွေကို ခံစားခဲ့ရလှပြီ၊ ယခုနောက်ဆုံးဘဝကျမှ အဲဒီဆုက ပြည့်စုပြီးစီးတယ်၊ အဲဒီဆုမြတ်အရ ဆင်းရဲပြီးရာ

နိဗ္ဗာန်သွားရမယ်၊ ဝမ်းမြောက်စရာ အကောင်းဆုံးအချိန်ဖြစ်တယ်၊ ဝမ်းမြောက်တဲ့ အထိမ်းအမှတ် စည်ကြီးကို တီးသင့်တဲ့အချိန် ဖြစ်တယ်၊ စိုးရိမ်ပူဇေားရ ငိုကြီးရမယ့်အချိန် မဟုတ်ဘူး ချစ်သမီး-တို့လို နှစ်သိမ့်စေသည့် စကားကို ပြောကြားပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောကြားပြီးတော့ သမီးတို့က မယ်တော်ကြီးကို ချစ်ပါတယ် သနားပါတယ် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်ဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းတရား ရှည်မြင့်စွာတည်အောင် တရား အားထုတ်မှု လုံလဝိရိယကိုသာ မြှုမြှုစွာ ပြုရစ်ကြပါ၊ မယ်တော်ကြီး က တောင်းပန်လို မြတ်စွာဘုရားက သာသနာတော်မှာ အမျိုးသမီး များ၏ ရှင်ရဟန်းပြုခွင့်ကို ပေးတော်မှုခဲ့တယ်၊ အဲဒါကို မယ်တော် ကြီးက နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သလိုပင် သမီးတို့က အတူလိုက်ပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနှင့် ကျင့်ရစ်ကြပါလို ပြုပါဒေဝကားကိုလည်း ပြောကြားပြီး မြတ်စွာဘုရားထံသို့ သွားရောက်၍ ရှိခိုးကန်တော့ ကြတယ်။ ရှိခိုးကန်တော့ပြီး မိတ္ထုးတော်ဂေါတမီ လျှောက်ပု ကတော့ . . .

မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ပု

“မြတ်စွာဘုရား လောကအလိုအားဖြင့် တပည့်တော်မက အရှင်ဘုရား၏မိခင်ဖြစ်ပါတယ်၊ တရားတော်အလိုအားဖြင့် အရှင် ဘုရားက တပည့်တော်၏ဖခင်ဖြစ်ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရား၏တရား တော်နယ်အတွင်းမှာ တပည့်တော်မဟာ အရိယာသူတော်စင်အစစ် ဖြစ်ပါပေတယ်။ တပည့်တော်မက အရှင်ဘုရား၏ရှပ်ကိုယ်တော်ကို

နိုရည်တိုက်ကျွေးခြင်း စသည်ဖြင့် ကြီးထွားစေခဲ့ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားက တပည့်တော်မ၏ (သတိပဋိဘုရား အစရှိသော)တရားကိုယ်ကို ကြီးပွားပြည့်စုံစေခဲ့ပါတယ်။ တပည့်တော်မက အရှင်ဘုရားအား နိုရည်တိုက်ကျွေးပြီး ဆာလောင်မှူးကို တစ်ခကဗျာ ပြိုင်းခြင်းကို ပြီး စေခဲ့ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားက တပည့်တော်မအား တရားနိုရည်ဖြင့် တက္ကာဟူသော ဆာလောင်မှူး အစဉ်ထာဝရပြိုင်းခြင်းကို ပြီးစေတော်မှူးခဲ့ပါတယ်” စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားပြီးတော့ အောက်ပါ ဂါထာဖြင့်လည်း လျှောက်ပါတယ်။

ရညော မာတာ မဟေသိတိ၊ သူလဘံ နာမ မိဇ္ဈိနံ။
ဓာတ္ထမာတာတိ ယဲ နာမဲ့ အတဲ့ ပရမစုလွှာဘံ။

ပုဂ္ဂို-သားတော်ဘုရား၊ ရညော-စကြေဝတေး မန္တာတ်စသော ဘုရင်မင်းမြတ်၏၊ မာတာ-မယ်တော်ဖြစ်သော မဟေသိတိ-မိဇ္ဈိရားကြီး ဟူသော နာမဲ့-အမည်ကို၊ ဉာဏ္ဏိနံ-မိန်းမတို့သည်၊ သူလဘံ-ရလွှာယ်ပါသည်ဘုရား၊ ဓာတ္ထမာတာတိ-ဘုရား၏ မယ်တော်ကြီးဟူသော ယဲနာမဲ့-အကြောင်အမည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဓတ္ထ-ဘုရားမယ်တော်ကြီးဟူသော ဉာဏ္ဏိအမည်သည်၊ ပရမစုလွှာဘံ-အလွန်ရခဲ့သော အမည်စင်စစ်ဖြစ်ပါတော့သည် အရှင်ဘုရား၊ (တွေ့ လွှား-ထိအမည်ကိုလည်း ရအပ်ပါပြီ အရှင်ဘုရား။) စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားပြီးတော့...

ပရိနိမ္ဒာတူ မိဇ္ဈိမို့ ပိဟာယောမဲ့ ကငြေဝရံ။

အန္တာနာဟိ မေ ဝိရာ ဒုက္ခန္တကရ နာယက။
 ဒုက္ခန္တကရ-သံသရာဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုတတ်ပေ
 သော၊ ဝိရာ-ရဲရင့်တော်မူပေသော၊ နာယက-တစ်လောကလုံး၏
 အကြီးအမှုး ရှေ့ဆောင်ဖြစ်ပေသော သားတော်ဘုရား၊ အဟံ-
 တပည့်တော်မသည်၊ ကြမ် ကငြေဝရံ-ဉ်ကိုယ်ကောင်ကို၊ ဝိဟာယ
 - ပယ်စွန်း၍၊ နိမ္မာတုံ-ပရိနိမ္မာန်ဝင်စံခြင်းငါး ကြုံစွာမိ-အလိုရှိပါ၏။
 မေ-တပည့်တော်မအား၊ အန္တာနာဟိ-ခွင့်ပြုတော်မူပါအရှင်
 ဘုရားလို့ ခွင့်တောင်းတယ်။ အဲဒါလို့ ခွင့်တောင်းပြီးတော့။ . . .

စွဲကိုသမဇော်လျှော့ ပါဒေ ကမလ ကောမလေ။
 ပသာရေဟိ ပဏာမံ တော့ ကရိယံး ပုံစွဲ ဥထူမော့

ပုံစွဲ-သားတော်ဘုရား၊ စွဲကိုသမဇော်လျှော့-စက်
 လက္ခဏာ ချွှန်းတောင်းလက္ခဏာ တံခွန်လက္ခဏာတို့ဖြင့် ပြီးပြုမဲ့
 လျက်ရှိကုန်သော၊ ကမလကောမလေ-ဉားပန်းကဲ့သို့ နှုံးညံပျော့
 ပျောင်းကုန်သော၊ တော့ ဥထူမော့ ပါဒေ-အရှင်ဘုရား၏ ခြေတော်
 မြတ်တိုကို၊ ပသာရေဟိ-ဆန့်တော်မူပါ အရှင်ဘုရား၊ တော့-အရှင်
 ဘုရားအား၊ ပဏာမံ ကရိယံး-ရှိခိုးခြင်းကို ပြုပါမည်ဘုရားလို့
 လျှောက်ထားပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်များကို ဦးခေါင်း
 နှုံးနှင့်တိုက်ပြီး ရှိခိုးကန်တော့ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက ခြေတော်များကိုဆန့်ပြီး အကန်တော့
 ခံတယ်၊ မိထွေးတော်ဂေါတမဲ့ ထေရိမှကြီးက ဦးခေါင်းနှုံးနှင့်
 တိုက်ပြီး ရှိခိုးတယ်၊ အဲဒါကို အထူးသတိပြုရမယ်၊ မြန်မာပြည်

အောက်ပိုင်းက အချို့ကန်ခါးကြီး နာမည်ကြီး စေတီတော် ဆင်းတူတော်တွေမှာ ဂေါပကလူကြီးတွေ ရဟန်းတော်တွေက “စေတီအနီး ကုန်းတော် ပေါ်သို့ မိန်းမများ မတက်ရဲ ဆင်းတူတော် ရှိရာ တန်ဆောင်းပြာသာ၏ပေါ်သို့ မတက်ရ” စသည်ဖြင့် တားမြစ် ကြတာကို စဉ်းစားစရာပဲ၊ “မိန်းမတွေတက်ပြီး ဖူးမြော်ရင် ဘာဖြစ် မယ် ဉာဏ်ဖြစ်မယ်” စသည်ဖြင့်လည်း ဒြိမ်းခြောက်ပြောဆို ကြတယ်၊ ဘုရားစင်စစ်က တောင် ဦးခေါင်းနဲ့တိုက်ပြီး အကန်တော့ ခံတယ် ဆိုတော့ အဲဒီလို တားမြစ်တာ ဒြိမ်းခြောက်တာတွေဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရား၏ အလိုတော်နှင့် မညီဘူးလို ယူဆဖွယ်ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို ရှိခိုးကန်တော့ပြီးတော့ အလွန်ကျက်သရေမဂ်လာ နှင့် ပြည့်စုံသော ဂါထာ ရ-ပုဂ္ဂိုလိုဖြင့်လည်း ဒီလိုလျောက်ပါတယ်။

ကျက်သရေမဂ်လာ ရှိလှသည့် ၃-ဂါထာ

(၁) နဒတော့ ပရိသာယံ တော့ ဝါဒတွေ ပဟာရိနော့၊
ယော တော့ ဒက္ခနို ဝဒန်း၊ ဓညာ တော့ နရပုဂ္ဂိုလ်။

နရပုဂ္ဂိုလ်-လူသုံးပါးတို့၏ ရွှေသွား ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တော် မူပေသော သားတော်မြတ်ဘုရား၊ ဝါဒတွေ ပဟာရိနော့-တီးသင့် တီးတိုက်သော စည်အမျိုးမျိုးကို အကွက်ကျကျတီးခတ်သိသကဲ့သို့ ပရိသာယံ-ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၍၊ နဒတော့-ကျူးရင့်ဟော ကြားတော်မူသော၊ တော့-ရှင်တော်ဘုရား၏၊ ဝဒန်း-ရွှေနှင့်တော် မျက်နှာတော်ကို၊ ယော တော့-အကြောင် နတ်လူတို့သည်၊ ဒက္ခနို-မျက်ဝါး ထင်ထင် ဖူးမြင်ကြရပါကုန်လတဲ့၊ တော့-ရှင်တော်ဘုရား၏

ကျက်သရေပါတာ ရှိထုသည့် ၃-ပါတာ

◆ ၃၂၁

မျက်နှာတော်ကို ဖူးမြင်ရသော ထိန်တ်လူတို့သည်၊ ဓညာ-ဘုန်းကံ
ကြီးမား ကြပေကုန်စွဲ အရှင်ဘုရားတဲ့။

ဆိုလိုတာကတော့ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏မျက်နှာတော်ကို
ယခု တပည့်တော်မတို့ ဖူးမြင်ရတာဟာ နောက်ဆုံးဖူးမြော်ရခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒီက နောက်တော့ ဖူးမြင်ကြရတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊
အခြားသော နတ်လူတွေကတော့ ရှင်တော်ဘုရား တရားဟော
နေစဉ် ရွှေ့ကြတော် မျက်နှာတော်ကို ဖူးမြော်ကြရပါလိမ့်မယ်၊
အဲဒီလို ဖူးမြော်ကြရမည့် နတ်လူတွေဟာ ဘုန်းကံကြီးမားကြ
ပါပေတယ်၊ ဘုန်းကံကြီးမားတဲ့ နတ်လူတွေဟာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
၏ ရွှေ့ကြတော် မျက်နှာတော်ကို ဖူးမြော်ရစ်ကြရပါလိမ့်မယ်၊
တပည့်တော်မတို့မှာတော့ ယခုနောက်ဆုံး ဖူးမြော်ရခြင်းဖြစ်ပါ
တော့သည် အရှင်ဘုရားလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

(J) ဒီယင့်လီ တမ္မနခေါ် သူဘော အာယတပဏ္ဍာကော်၊
ယေ ပါဇေ ပက္ခမိသုဒ္ဓာ တေဝါ ဓညာ ဂုဏ္ဍရာ။

ဂုဏ္ဍရ-အရဟံ အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးလူတို့ကို ဆောင်
တော်မူပေသော သားတော်မြတ်ဘုရား၊ ဝါ-အရဟံ အစရှိသော
ဂုဏ်တော်တို့၏တည်ရာဖြစ်တော်မူပေသော သားတော်မြတ်ဘုရား၊
ဒီယင့်လီ-ရှည်သွယ်သော ခြေချောင်းတော် ရှိကုန်သော့၊ တမ္မနခေါ်
-နီမြန်းသော ခြေသည်းတော် ရှိကုန်သော့၊ အာယတ ပဏ္ဍာကော်-
ရှည်သော ခြေဖန္တာင့် ရှိကုန်သော့၊ သူဘော-လုပတင့်တယ်ကုန်
သော့၊ တေ ပါဇေ-ရှင်တော်ဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို၊ ယေ-အကြောင်

သူတို့သည်၊ ပဏီသုဒ္ဓါ-ရိသေမြတ်နီး ဦးနှစ် လျှိုး၍ ရှိခိုး
ကန်တော့ကြေရပေကုန်လတဲ့၊ တော်-ထိသို့ ရှိခိုးကြေရသော သူတို့
သည်လည်း၊ ဓမ္မာ-ဘုန်းက ကြီးမားကြပါပေကုန်စွာ အရှင်ဘုရား
တဲ့။

ဒီဂါထာဖြင့် ဆိုလိုတာကတော့ တပည့်တော်မတို့ ယခု
ရှိခိုးကန်တော့ကြေရတာဟာ နောက်ဆုံးဖြစ်ပါတော့သည်၊ ဒီက
နောက်တော့ ရှိခိုးကန်တော့ကြေရတော့မည် မဟုတ်ပါ၊ အသက်
ထင်ရှားရှိနေကြတဲ့ အခြားသူတွေဟာ ရှင်တော်ဘုရား၏ ခြေတော်
တို့ကို ရှိခိုးကြပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို ရှိခိုးကန်တော့ကြေရမည့်
သူတွေလည်း ဘုန်းကံကြီးမားကြပါပေတယ်၊ ဘုန်းကံကြီးတဲ့ အတွက်
ပဲ နောက်နောက်ကာလတွေမှာ ရှိခိုးကန်တော့ခွင့် ရသွားကြပါလိမ့်
မယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

(၃) မဓရာနိ ပဟ္မာနို ဒေါသရှိနိ ဟိတာနိ ၈။

ယေ တေ ဝါကျောနိ သောသုဒ္ဓါ တော် ဓမ္မာ နရ္တ္တမာ

နရ္တ္တမ-နတ်လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူပေသော
သားတော်မြတ်ဘုရား၊ တေ-အရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏၊ မဓရာနိ-
ချိမိန်သာယာ ကောင်းလှစွာကုန်သော၊ ပဟ္မာနိ-ကြားနာသူတို့၏
စိတ်နှလုံးကို ချင်းပြုးစေနိုင်ကုန်သော၊ ဒေါသရှိနိ-အပြစ်များကို
ပယ်ရှားဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော၊ ဟိတာနိ ၈-အကျိုးစီးပွားကို
လည်း ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော၊ တေ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏၊
ဝါကျောနိ- ဝကားတော် တရားတော်တို့ကို၊ ယေ-အကြိုင်သူတို့သည်။

ကျက်သရေမဟိုဘာ ရှိထုသည့် ၃-ဂါထာ

◆ ၃၂၃

သောသန္တိ-ကြားနာရကုန်လတဲ့၊ (သူယျွန်း-ဟူ ရှိသောပါ၌ကား
ယော- ဟူသော ဝိဋကတ္ထားပုဒ်နှင့်လည်း မလော်၊ ရွှေး ၂-ဂါထာတို့
၌ အနာဂတ်ဟော ဝိဘတ်ဖြင့်ဆိုခဲ့သော ဒက္ခန္တိ-ပဏီသန္တိ-ပုဒ်
တို့နှင့်လည်း မညီ၊ မိထွေးတော်ဂေါတမိက သူပရီနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည့်
နောက်ကာလကိုရည်၍ ဆိုသောစကားနှင့်လည်း မကိုက်။) တော်-
ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ စကားတော် တရားတော်တို့ကို ကြားနာကြ
ရမည့် ထိသူတို့သည်လည်း၊ ဓမ္မာ-ဘုန်းက ကြီးမားကြပော်နှင့်
အရှင်ဘုရားတဲ့။

ဒီဂါထာအဆိုအားဖြင့်တော့ ယခုနေအခါ မြတ်စွာဘုရား
၏တရားတော်တွေကို ကြားနာနေကြရတဲ့ သူတွေဟာ အင်မတန်
ဝမ်းသာစရာပါပဲ၊ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်ကာလက ဘုရား
ကိုယ်တော်တိုင် ဟောတဲ့တရားကို နာကြရတဲ့သူတွေမှာတော့
ဘုရားရှင်၏အသံတော်ကို ကြားနာရလို့လည်း ကံကောင်းတယ်၊
တရားတော်ကို သိရလို့လည်း ကံကောင်းတယ်၊ နှစ်မျိုးနှစ်တွေ
ကံကောင်းတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့၊ ယခုနေအခါ ဘုရားတပည့်များက
တစ်ဆင့်ဟောတဲ့တရားကို နာကြရတဲ့သူတွေမှာတော့ တရားသိရ
တာ တစ်မျိုးတည်းဖြင့် ကံကောင်းတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ၊ ဒါပေမယ့်
အရေးကြီးတာကတော့ တရားသိရတာဟာ လိုရင်းပါပဲ၊ အသံ
လောက်သာ အာရုံပြုပြီးတော့ တရားမသိရင် သိပ်အဖိုးမတန်လှပါ
ဘူး၊ တရားကို သိနားလည်ပြီးတော့ တရားနှလုံးသွေးဗျားရင် အားထုတ်ပြီး
တရားထူးသိမြှင်သွားရင် အဲဒါဟာ အကောင်းမြတ်ဆုံးပါပဲ။

ဒါကြောင့် ယခုနေအခါမှာ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်

ကို နာကြားပြီး တရားအားထုတ်ကြတယ်၊ အားထုတ်ပြီး ဝိပဿနာ ဉာဏ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံကြတယ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်စုံပြီးတော့ အရိယမဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှာက်တွေ့မြင် ကြတယ်ဆိုရင် အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အလွန် ကံကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တွေပါပဲ၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သောတာပန်လောက်ဖြစ်ရင်ကို ကံကောင်းလှပါပြီ၊ သကဗ္ဗာဂါဂိုမ်း အနာဂတ် ရဟန္တဖြစ်သွားတယ် ဆိုရင်တော့ အထူးပြောစရာမလိုပါဘူး၊ အင်မတန်ကံကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါပဲ၊ ဒါကြားင့် ယခု တရားနာနေကြရတဲ့သူတွေဟာ “ငါတို့ ကံကောင်းတဲ့လူတွေပါကလား”လို့ ဆင်ခြင်ပြီး ဝမ်းသာ ဝမ်းမြောက်ကြဖို့ပါပဲ။

ဒီဂါထာရဲ့အစမှာ မြတ်စွာဘူးရား၏ အသံတော်ဟာ (မဓာရာနီ) အလွန်ချိမြို့မြို့သာယာပါတယ် ကောင်းလှပါတယ်တဲ့။ ယခုနေအခါမှာတော့ အဲဒီအသံတော်ကို မကြားရနိုင်တော့ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ကရပိုက်ငှက်၏အသံလိုပ် သာယာတယ်လို့ ပြဆိုထား တဲ့ အတွက် အဲဒီငှက်၏အသံကို ကြားရယ်တော့ နှိုင်းယျဉ် မှန်းဆပြီး ကြည်ညိုနိုင်ဖို့ ရှိပါတယ်၊ သိရိမွှာသောကမင်းကြီး၏ မိဖုရားကြီးဟာ အသန္တမိတ္တာတဲ့။ အဲဒီမိဖုရားကြီးဟာ အလွန် ချောမောလှပတယ်၊ လက်ဆစ်နိမိတ်သွော့နှုန်တောင် မထင်ရှားဘဲ ချောမော ပြောပြစ်နေတယ်၊ ဒါကြားင့် သူ့ကို အသန္တမိတ္တာလို့ ခေါ်ပါသတဲ့၊ အဲဒီမိဖုရားကြီးဟာ ကရပိုက်ငှက်မြည်သံကို ကြားရ ပြီးတော့ မြတ်စွာဘူးအသံတော်ဟာ ဒီငှက်အသံထက် အဆ ပေါင်းများစွာ သာယာပေလိမ့်မယ်လို့ အာရုံပြုရင်း တစ်ကိုယ်လုံး

ကျက်သရေပါတာ ရှိထုသည့် ၃-ဂါတာ

◆ ၃၂၅

ပိတိတွေ ပြန်နှံပြီး ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီ ပိတိကို နှုလုံးသွင်း ရှုမှတ်ပြီးတော့ တစ်ခကာကလေးအတွင်းမှာပင် သောတာပန်ဖြစ်သွားသတဲ့။ ယခု မြန်မာပြည်မကြီးထဲမှာတော့ အဲဒီ ကရဝိက်ငြက် က ရှိပိုမပေါ်ဘူး၊ ဘယ်မှာမှ ရှိတယ်လို့ မကြားရဘူး။ ရရှိပြည်နယ်စစ်တွေဘက် တရားဟောသွားတုန်းက မြို့ဟောင်းဆိုတဲ့မြို့၌ တရားဟောရောက်တဲ့အခါ ရွှေးက ရရှိပ်ဘူးရင်တည်ဆောက်ထားတဲ့ ဘုရားတိုက်တစ်ခုကို ဝင်ကြည့်ကြတယ်။ အဲဒီတိုက်အတွင်းနဲ့မှာ ဘုရားအလောင်းတော်၏ အဖြစ်တော်များအနေနဲ့ ငှက်ရှပ်တွေ သားကောင်ရှပ်တွေ လုပ်ထားတယ်။ အဲဒီမှာ လိုက်ပြတဲ့သူက ကရဝိတ်ငြက်ရှပ်ကိုပြတယ်။ အဲဒီငြက်ကို မြင်ဖူးရဲ့လားကို မေးကြည့်တော့ မြင်ဖူးကြောင်း၊ မြို့ဟောင်းနယ် လယ်ကွင်းထဲများမှာ တွေ့ရကြောင်း၊ အကောင်က မကြီးလှုကြောင်း၊ အသံသာယာကြောင်းများကို အဲဒီလိုက်ပြတဲ့သူက ပြောတယ်။ ဒီတော့ ကရဝိက်ငြက်အကြောင်း ကိုယ်တွေ့သိချင်ရင် အဲဒီအရပ်ကိုသွားပြီး လေ့လာရုပါပဲ။ မြန်မာပြည်မကြီးထဲမှာ ရှိကြတဲ့ ငှက်တွေထဲက မြန်မူနားနဲ့ အသံအသာဆုံးကတော့ ဥပ္ပါဒ္ဒက်ပဲ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်ဟာ အဲဒီဥပ္ပါဒ္ဒက်ထက်လည်း အများကြီး သာယာတယ်လို့ အာရုံပြုရမှာပဲ။

နောက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား၏အသံတရားတော်ဟာ (ပဟန္ဒာနို) ကြားနာရသူတို့၏စိတ်နှုလုံးကို ရွှေ့ပြုပြီးကြည်လင်စေနိုင်ပါတယ်-တဲ့၊ ကာမသုတ္တန်တရားတော်မှာလာတဲ့ လယ်သမားပုဂ္ဂားဟာ သူ့ဂျုံခင်း ရေလွှမ်းသွားလို့ အကြီးအကျယ် စိတ်ဆင်းရဲ

၃၂၆ ◆

နိမ္ဒာန်ဆိုင်ရာတရားမတ်

နေတယ်၊ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘူရားက ကြွေရောက်ပြီး သင့်လျှော်တဲ့
ကာမသုတေသနတရားကို ဟောကြားတယ်၊ အဲဒီတရားကိုနာပြီး အဲဒီ
ပုဂ္ဂိုလ်းနှင့် သူ့အနီးဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ်ဖြင့် သောတာပန်
ဖြစ်သွားကြတယ်။ စိတ်နှုလုံး ကြည်လင်ရွင်ပျော်ကို ရသွားကြတယ်။

အများသိနေကြတဲ့ အဇာတသတ်မင်းသားဆိုတာဟာ
ခမည်းတော် ပိမ့်သာရမင်းကြီးကို လုပ်ကြုံသတ်ဖြတ်မိတဲ့အတွက်
အိပ်လို့တောင်မရအောင် စိတ်ပူးပန်မှု ဖြစ်နေရတယ်၊ အဲဒီလို့
ဖြစ်နေရာက တစ်ညွှန်သောအခါမှာ မြတ်စွာဘူရားထဲ သွားရောက်
ပြီး သာမညဖလဆိုတဲ့ ရဟန်းအဖြစ်၏အကျိုးကို မေးလျှောက်
တယ်၊ မြတ်စွာဘူရားက ရဟန်းပြုသည်မှစ၍ သာမန်ရနိုင်တဲ့
အကျိုး၊ သိလစင်ကြယ်လို့ ရနိုင်တဲ့အကျိုး စသည်ဖြင့် ရဟနာ
ဖြစ်သည့်တိုင်အောင် အကျိုးများကို အစဉ်အတိုင်း ဟောကြားတော်
မှုတယ်။ အဇာတသတ်မင်းဟာ အဲဒီတရားကို နာနေရင်း စိတ်
ကြည်လင် ရွင်လန်းပြီး ချမ်းသာသွားတယ်၊ အဖကို သတ်မိတဲ့
ကံမရှိရင် အဲဒီတရားနာရင်းပင် သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ် တရားထူးကို
ရနိုင်လောက်တဲ့ အခြေရှုတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖကိုသတ်မိတဲ့က
ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ကိုမရဘဲ ဆုံးရှုံးသွားရပါသတဲ့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ
တရားနာပြီးတဲ့နောက်မှာ ချမ်းသာစွာအိပ်နိုင်ခြင်း၊ စိတ်ကြည်လင်
ချမ်းသာခြင်း အကျိုးများကိုတော့ ရသွားပါတယ်တဲ့။

နောက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘူရား၏တရားတော်ဟာ
(ဒေါသရှိနိ) အပြစ်ဒေါသတွေကို ပယ်ဖောက်တတ်ပါတယ်တဲ့။
မြတ်စွာဘူရား၏တရားတော်ကို နာရရင် မကောင်းမှု အကုသိုလ်

အပြစ်တွေကို ပယ်ဖျောက်နိုင်တယ်၊ တရားနာနေရင်း မိမိပြုဖူးတဲ့ မကောင်းမှုတွေကို အပြစ်မြင်ပြီး အဲဒီမကောင်းမှုမျိုးတွေကို မဖြုတော့ပါဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ရွှောင်ကြော်လိုက်ရင် အဲဒီ အကုသိုလ်အပြစ်တွေမှ စင်ကြယ်သွားနိုင်တယ်၊ တရားကိုနာပြီး နှုလုံးသွင်း ရှုမှုတ်သောအားဖြင့် ဝိပဿနာကုသိုလ်တွေ ဖြစ်ပွားသွားရင် အပါယ်လေးပါး ကျစေနိုင်တဲ့ အကုသိုလ်အပြစ်တွေမှ ကင်းလွတ်စေနိုင်တယ်၊ တမ္မဒါဒိကဆိုတဲ့ သူသတ်ဓိုလ်ကြီးဟာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏တရားကိုနာရင်း ဝိပဿနာကုသိုလ်တွေ ရသွားလို့ မကြာမိအတွင်း သေသွားတဲ့အခါ အပါယ်မှုလွတ်ပြီး တုသိတာ နတ်ဘုရားရောက်သွားတာမျိုးပေါ့၊ နောက် အင်္ဂလိမှာလ မထေရ်လို့ အကုသိုလ်အပြစ်တွေ အားလုံးမှုလည်း လွတ်စေတတ်တယ်၊ အင်္ဂလိမှာလဟာ လူတစ်ယောက်ကိုသတ်ပြီး လက်ညီး တစ်ချောင်း တစ်ချောင်းကို ယူတယ်၊ တချို့ လက်ညီးတွေက ပျောက်ပျောက်ကုန်လို့ လူတွေကို သူသတ်တာ တစ်ထောင်မကဘူး၊ ဒါပေမယ့် နောက်ဆုံးကျတော့ မြတ်စွာဘူးရားထံမှာ ရဟန်းပြုပြီး တရားအားထုတ်လိုက်တော့ ရဟန်းဖြစ်သွားတယ်၊ လူတစ်ထောင်မက သတ်ထားတဲ့ အကုသိုလ်အပြစ်တွေ အကုန်ပျောက်ကင်းသွားတယ်။

နောက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘူးရား၏တရားတော်ဟာ (ဟိတာန်) အကျိုးစီးပွားတွေကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်တဲ့။ တရားကိုနာပြီး အဲဒီတရားတော်အတိုင်း ကျင့်ရင် လောကအကျိုးစီးပွားကိုလည်း ဖြစ်စေတတ်တယ်၊ မူးယစ်သောက်စား လောင်း

ကစားမှူး အပျော်အပါးလိုက်စားမှူး စသည်ဖြင့် အကျိုးစီးပွဲးပျက်စီး နေတဲ့သူမှာ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ကိုနာပြီး ကျင့်ခြင်းဖြင့် အဲဒီ စီးပွဲးပျက်မှုတွေကင်းပြီး စီးပွဲးတွေ ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်၊ သံသရာ အကျိုးစီးပွဲး ဖြစ်စေတတ်တာကတော့ အထူးပြောစရာမလိုပါဘူး၊ သရဏရာဂုဏ်တည်ရုံနဲ့လည်း အပါယ်မှုလွှတ်ပြီး နတ်ချွာသူဂါတီ ရောက်ခြင်း အကျိုးစီးပွဲးဖြစ်တယ်၊ ငါးပါးသီလတည်ခြင်း စသည် ဖြင့် သာပြီး အကျိုးစီးပွဲးဖြစ်တော့တာပဲ၊ ဝိပဿနာရှုလိုက်ရင်တော့ ယခုမျက်မောက် စိတ်အပူးတွေလည်း ကင်းပြီး အကျိုးစီးပွဲး ဖြစ်တယ်၊ အရိယမဟနိဖိုလ်တွေ ရောက်ပြီးတော့လည်း အကျိုးစီးပွဲး တွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်... .

မရ ရာနိ-ချို့ဖြိန် သာယာ ကောင်းလျစွာကုန် သော၊
ပဟ္မာနိ-ကြားနာသူတို့၏ စိတ်နှုလုံးကို ရှုင်ပြီးကြည်လင်စေနိုင် ကုန် သော၊ ဒေါသရွှေ့နိ-အပြစ်များကို ပယ်ရားဖျက်စီးတတ်ကုန် သော၊ ဟိတာနိ စ-အကျိုးစီးပွဲးကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်ကုန် သော၊ တေ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏၊ ဝါကျာနိ-စကားတော် တရားတော် တို့ကို၊ ယော-အကြောင်သူတို့သည်၊ သောသုန္တိ-ကြားနာကြရကုန် လတဲ့၊ တေဝိ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ စကားတော် တရားတော် တို့ကို ကြားနာကြရမည့် ထိုသူတို့သည်လည်း၊ ဓမ္မာ-ဘုန်းကံကြီးမား ထူးခြားကြပါပေါကုန့်စွာ အရှင်ဘုရား-လို့ မိတ္ထေးတော်ဂေါတမိက လျောက်ပါတယ်၊ ဒီဂါတာဟာ ရွှေးဂါထာ J-ခုထက်ပိုပြီး လေးနက် ပါတယ်။

အဲဒီလိုလျောက်ပြီးတော့ သူကိုယ်တိုင်လည်း မြတ်စွာ

သံဝေကြိမ်ဖွယ် ဂါထာ J-ပုဒ္ဓ

◆ ၃၂။

ဘုရားအား ပူဇော်ရတဲ့အပြင် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ဖြင့်
သံသရာခရီးခဲကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ဘုန်းကံကြီးမား
သူပင် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း လျှောက်တယ်၊ အဲဒီလို လျှောက်ပြီး
တော့ သံယာတော်ကိုလည်း ကန်တော့တယ်။ မြေးတော် အရှင်
ရာဟုလာ၊ သားတော် အရှင်နန္ဒနှင့် တူတော် အရှင်အာနန္ဒတို့ကို
လည်း နှိမ့်ခိုးကန်တော့ပြီး ဒီလို ပန်ကြားလျှောက်ထားတယ်။

သံဝေကြိမ်ဖွယ် ဂါထာ J-ပုဒ္ဓ

အာသီရသာလယသမေ ရောဂါဝါသေ ကငြေဝရေ။

နိမ္မာနာ စုက္ခသယ်ာင့်၊ ရောမရဏဂေါဝရေ။

နာနာကလိ မလာကိုဖွေ့၊ ပရာယတ္ထာ နိရိဟကေ။

တေန နိမ္မာတု မို့ဗာမို့၊ အနုမညာတ ပုတ္တကာ။

ပုတ္တကာ-သားတော် မြေးတော်တို့၊ အာသီရသာလယ
သမေ-မြေ့ဆိုးတို့၏ ကိန်းအောင်းရာ တောင်ပို့ကြီးနှင့် အလားတူ
သော၊ ရောဂါဝါသေ-ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ရာတည်ရာဖြစ်
သော စုက္ခသယ်ာင့်-ဆင်းရဲအပေါင်းတို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော၊
ရောမရဏဂေါဝရေ-အိုမင်း သေမင်းတို့၏ ကျက်စားရာပိုင်နက်
ဖြစ်သော၊ နာနာကလိမလာကိုဖွေ့-အမျိုးမျိုးသော အပြစ်များနှင့်
အမျိုးမျိုးသော အည်စာကြေးတို့၏ ပြီးပြုမဲ့ ဖြစ်ရာတည်ရာဖြစ်
သော၊ ပရာယတ္ထာ-သူတစ်ပါးတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော၊ နိရိဟကေ-
မိမိအလိုလို တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မပြုလုပ်နိုင်သော၊ ကငြေဝရေ-

ကိုယ်ကောင်ကြီး၌၊ နိမ္ဒာန်-မပျော်မမွေ့၊ ဤဦးငွေ့လျက်ရှိပါ၏၊
တေန-ထိုသို့ မပျော်မမွေ့၊ ဤဦးငွေ့နေသောကြောင့်၊ အဟံ-ဘုရား
တပည့်မယ်တော်ကြီးသည်၊ နိမ္ဒာတ္ထု-ဆင်းရဲခပ်သိမ်းဤမ်းရန်
အလိုင်း၊ ဝါ- ပရီနိမ္ဒာန်ဝင်စံရန် အလိုင်း၊ ကြွောမီ-အလိုင်းရှိပါ၏။
ပုဂ္ဂိုကာ- သားတော် မြေးတော်တို့၊ မိ-ဘုရားတပည့် မယ်တော်
ကြီးကို၊ အနုမည်-အနုးအညွတ် ခွင့်လွှတ်ကြပါကုန် အရှင်
ဘုရားတို့။

ရုပ်ကိုယ်ကြီးဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ မြှုဆိုးကြီးများ
ကိန်းအောင်းနေရာ တောင်ပိုကြီးနဲ့ တူပါတယ်တဲ့။ တူပုံကတော့
ရုပ်ကိုယ်ကြီးထဲမှာ ပထဝီ အာပေါ် တေဇ္ဇာ ဝါယောဆိုတဲ့ ဓာတ်ကြီး
လေးပါးရှိတယ်၊ အဲဒီ ဓာတ်ကြီးလေးပါးဟာ မြှုဆိုးကြီး လေး
ကောင်နဲ့တူတယ်၊ ပထဝီဓာတ်ဆိုတာ ခက်မာကြမ်းတမ်းတဲ့ သဘော
အစိုင်အခဲသဘောပဲ၊ လက်နဲ့စမ်းသပ်ကြည့်လျှင် တစ်ကိုယ်လုံး
နေရာတိုင်းမှာ ခက်မာကြမ်းတမ်းတဲ့သဘော အစိုင် အခဲသဘောကို
တွေ့ရတယ်၊ စိတ်နဲ့ ဉာဏ်နဲ့ စိုက်ကြည့်ရင်လည်း တွေ့ရတယ်၊
နှုံးည့်တယ်ဆိုတာလည်း နှုံးတဲ့ ပထဝီဓာတ်ပဲ။ ခေါင်းက ဆံပင်တွေ
ပထဝီဓာတ်ပဲ၊ တစ်ကိုယ်လုံးက အမွေးတွေ့ ပထဝီဓာတ်ပဲ၊
လက်သည်း ခြေသည်းတွေ့ ပထဝီဓာတ်ပဲ၊ သွားတွေ့ ပထဝီဓာတ်
ပဲ၊ တစ်ကိုယ်လုံး အပြင်ဘက်အစက အရေတွေ့ ပထဝီဓာတ်ပဲ
အသားတွေ့ အကြောတွေ့ အရိုးတွေ့ ခြင်ဆီတွေ့ ပထဝီဓာတ်ပဲ၊
အညီ့ဗုလုံး အသည်း အမြေး အဖျဉ်း အဆုံးတွေ့ ပထဝီဓာတ်ပဲ၊
အုံမ အုံသိမ်း အစာသစ် အစာဟောင်း ဦးနောက်တွေ့ ပထဝီဓာတ်

သံဝဏ္ဏပြန်ဖွယ် ရိတ္ထ ၂-၃၄

◆ ၃၃၁

ပ၊ ခက်မာကြမ်းတမ်းတဲ့ ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲလို့ ပထဝီဓာတ်လို့ ခေါ်ရတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ အကုန်လုံးနှစ်ဆယ်ရှိတယ်။ အဲဒီ ပထဝီ ဓာတ်က ကင့်မှုခ မြှေ့ဆိုးကြီးနှင့် တူတယ်၊ ကင့်မှုခမြှေ့ဆိုးကြီး ကိုက်ရင် တစ်ကိုယ်လုံး သစ်တုံးလို့ တောင့်မာပြီး သေတယ်၊ အဲဒါ လိုပင် ပထဝီဓာတ် ဖောက်ပြန်ရင် တစ်ကိုယ်လုံးတောင့်မာပြီး သေသွားတော့တာပဲ။

နောက်ပြီးတော့ ဒီရျပ်ကိုယ်ကြီးထဲမှာ အာပေါဓာတ် ဆိုတာ ကလည်းရှိတယ်၊ အရည်ဓာတ် အစိုဓာတ်သဘောပဲ၊ လက်နဲ့ စမ်းသပ်ကြည့်ရင်လည်း ထင်ရှားတယ်၊ စိတ်နဲ့ဉာဏ်နဲ့စိုက်ပြီး ရှုံးရင် လည်း ထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ အကြမ်းအားဖြင့်ဆိုရင် သည်းခြေ သလိုပ် ပြည် သွေး ခွွေး အဆီး ဆိုတာတွေ မျက်ရည်ဆီကြည် တံတွေး နှပ် အစေး ကျင်ငယ် ဆိုတာတွေ အားလုံး ၁၂-မျိုးရှိတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ အာပေါဓာတ်၊ အရည်ဓာတ်၊ အစိုဓာတ်တွေပဲ။ အဲဒီ အာပေါဓာတ်ကတော့ ပူတီမှုခ မြှေ့ဆိုးကြီးနဲ့တူတယ်၊ ပူတီမှုခ မြှေ့ဆိုးကြီး ကိုက်ရင် တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရည်တွေတွေက်ပြီး သေတယ်၊ အဲဒါလိုပင် ဒီအာပေါဓာတ် ဖောက်ပြန်ရင်လည်း တစ်ကိုယ်လုံးမှ ပုပ်ပွဲအရည်တွေတွေက်ပြီး သေသွားတော့တာပဲ။

နောက်ပြီးတော့ ဒီရျပ်ကိုယ်ကြီးထဲမှာ တေဇာဓာတ်က လေးမျိုးရှိတယ်၊ ပကတိ ကိုယ်အပူငွေ့က တစ်မျိုး၊ အဲဒီ အပူငွေ့က တဖြည်းဖြည်းချင်း အိုမင်းရင့်ရော်စေတတ်လို့ သူ့ကို ဒိရကာ တေဇာ ခေါ်တယ်၊ ပကတိ အပူငွေ့ထက် လွန်ကဲတဲ့ အဖျားရှိန် အပူငွေ့ကို သစ္စပ္စန တေဇာခေါ်တယ်၊ အလွန်မခံသာအောင်

ပူလောင်တဲ့ အပူဇွှကိုတော့ ခုံဟာ တေဇြေလို့ ခေါ်တယ်၊ အစာကို
ကြေဖေတတ်တဲ့ အပူဇွှကိုတော့ ပါစက တေဇြေလို့ ခေါ်တယ်၊
အဲဒီ တေဇြေဓာတ်ဟာ အဂိုမှာ မြွှေဆိုးကြီးနဲ့တူတယ်။ အဂိုမှာ ခ
မြွှေဆိုးကြီး ကိုက်ရင် တစ်ကိုယ်လုံး ပြင်းစွာပူလောင်ပြီး သေတယ်၊
အဲဒါလိုပဲ တေဇြေဓာတ် ဖောက်ပြန်ရင်လည်း တစ်ကိုယ်လုံး
ပူလောင်ပြီး သေသွားတာပဲ။

နောက်ပြီးတော့ ဒီရျပ်ကိုယ်ကြီးထဲမှာ ဝါယောဆိုတဲ့
လေရှုပ်က (၁) အထက်သို့ ဆန်တက်တဲ့လေ၊ (၂) အောက်သို့
စုန်ဆင်းတဲ့လေ၊ (၃) ဝမ်းထဲမှာ တည်နေတဲ့လေ၊ (၄) အူထဲမှာ
တည်နေတဲ့လေ၊ (၅) အဂါကြီးငယ်သို့ လျှောက်သွားတဲ့လေ၊ (၆)
ဝင်သက် ထွက်သက် ရှုရှိက်တဲ့ လေရယ်လို့ ခြောက်မျိုးရှိတယ်၊
အဲဒီ ဝါယောဓာတ်က သတ္တမှာ မြွှေဆိုးကြီးနဲ့တူတယ်၊ သတ္တမှာ ခ
မြွှေဆိုးကြီးကိုက်ရင် တစ်ကိုယ်လုံးမှ အဆက်အစပ် သွေးကြာ
လေကြာတွေ ပြတ်ပြီး သေတယ်၊ အဲဒါလိုပဲ ဝါယောဓာတ်
ဖောက်ပြန်ရင်လည်း အဆက် အစပ် သွေးကြာ လေကြာတွေ
ပြတ်ပြီး သေသွားတာပဲ။

ယခုကာလမှာ လေဖြတ်တယ်ဆိုတဲ့ရောဂါနဲ့ ဒုက္ခရောက်
နေကြတာတွေ တော်တော်များတယ်၊ ကိုယ်တစ်ပိုင်းလောက်
ဖြတ်ရင် အဲဒီတစ်ပိုင်းက မလူပ်နိုင်တော့ဘူး၊ သူ့အလိုလို မထနိုင်
ဘူး၊ မထိုင်နိုင်ဘူး၊ တချို့က စကားမပြောနိုင်ဘူး၊ တချို့က လက်
တွေ ခြေတွေ မလူပ်နိုင်ဘူး၊ သူတစ်ပါးကိုချည်း အားကိုးနေရတယ်၊
တချို့က မသေမရှင်ဖြတ်ပြီး အိပ်ရာထဲမှာ လဲနေတယ်၊ ရက်ပေါင်း

များစွာ လပေါင်းများစွာ ဒုက္ခရောက်နေရတယ်၊ တချို့မှာ J-နှစ် ၃-နှစ် စသည်ကြာအောင် ဒုက္ခရောက်နေရတယ်၊ အဲဒါဟာ သွေ့မှာ မြွှေ့ဆိုးကြီးနဲ့ အလားတူတဲ့ ဝါယောဓာတ် မြွှေ့ဆိုးကြီးက ကိုက်ထားလိုပါပဲ။

အဲဒီမြွှေ့ဆိုးကြီးလေးကောင်နှင့်တူတဲ့ ဓာတ်ကြီးလေးပါး တို့၏တည်ရာဖြစ်လို့၊ ဓာတ်ကြီးလေးပါးဖြင့် တည်ဆောက်ထားတဲ့ ကိုယ်ကြီးဖြစ်လို့ “အာသီရိသာလယသမေ-မြွှေ့ဆိုးကြီးတို့၏ ကိန်းအောင်းရာ တောင်ပိုကြီးနှင့်တူတယ်”လို့ ဆိုပါတယ်၊ တကယ့် ကို တူတာပါပဲ။ နောက်ပြီးတော့ . . . ရောဂါဝါသေ-အနာရောဂါ အမျိုးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ရာတည်နေရာ ရုပ်ကိုယ်ကြီးတဲ့။ ဒါကတော့ ထင်ရှားနေပါပြီ၊ အနာရောဂါဟူသမျှတွေဟာ ဒီရုပ်ကိုယ်ကြီး ရှိနေ လို့ ဒီရုပ်ကိုယ်ကြီးထဲမှာ ဖြစ်နေကြတာပဲ၊ အကြောင်းညီညွတ်လို့ ကျော်းမာနေတဲ့အခါတော့ ဒီရုပ်ကိုယ်က ဟန်ကျသလိုလို ကောင်းသလိုလို ရှိတယ်၊ အကြောင်းမညီညွတ်တဲ့ အခါကျတော့ ရောဂါ အမျိုးမျိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ တချို့မှား ကျော်းမာတယ်လို့၊ တောင် မရှိပါဘူး၊ ရောဂါကို ဆေးကုနေရတာနဲ့ အချိန်ကုန်နေတာ ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့၏ တည်နေရာလို့ ဆိုပါတယ်၊ ရောဂါအိုးကြီးလို့လည်း ဆိုလိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့-ဒုက္ခ သယ်ငှေ့-ဆင်းရဲအပေါင်းတို့၏ စုဝေးရာတဲ့။ ဒါလည်း ထင်ရှားပါတယ်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဟူသမျှတွေဟာ ဒီကိုယ်ကြီးရှိနေလို့ ဖြစ်ရတာ တွေကြုံခံစားရတာပဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ဆိုတာလည်း ဒီကိုယ်ကြီးမှုပြီး ဖြစ်တာပဲ ဒီပြင် သခါရ ဆင်းရဲတွေ ဆိုတာလည်း ဒီကိုယ်ကြီးရှိနေလို့

ရှိနေကြတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီကိုယ်ကြီးဟာ ဆင်းရဲတို့၏စုဝေးရာ လည်း ဟုတ်တာပဲ။

နောက်ပြီးတော့ ဇရာမရဏ ဂေါဓရော-အိုမင်း သေမင်း တို့၏ ကျက်စားရာ နယ်ပင်ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ ဆံဖြူခြင်း သွားကျိုးခြင်း အရေတွေနှင့်ခြင်း ခါးကိုင်းခြင်း နားထိုင်းခြင်း မျက်စိမ္မာနှင့်ခြင်း စသည် ဖြင့် အိုရတာဟာ ရုပ်ကိုယ်ကြီး ရှိနေလိုပဲ၊ သေတယ်ဆိုတာကတော့ ရုပ်ကိုယ်နဲ့လည်း ဆိုင်တယ်၊ နာမ်ကိုယ်နဲ့လည်း ဆိုင်တယ်၊ ရုပ်နာမ် J-ပါးစပ်ကို ဖြစ်စေ၊ နာမ်သက်သက်ကို ဖြစ်စေ၊ ရုပ်သက်သက်ကို ဖြစ်စေ ရှိနေရင် အိုရမှာ သေရမှာချည်းပဲ၊ ရုပ်နာမ်ကိုယ်ဟာ အိုခြင်း သေခြင်းတရားတို့၏ နယ်ပယ်ပဲ၊ သူ့နယ်ပယ်ထမှာဖြစ် နောက် အိုခြင်း သေခြင်းတို့၏ နှုပ်စက်မှုကို ခံကြရမှာချည်းပဲ၊ ဘယ်လို အစွမ်းရှိတဲ့ အင်အားကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပြစ်ဖြစ် ဘယ်လို တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဉာဏ်ပညာကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပြစ်ဖြစ်ဖြစ် သူ့နယ်ပယ်ထမှာ ဖြစ်နေရင် အိုရ၊ သေရမှာပဲ၊ ဘယ်သူမှ အိုခြင်း၊ သေခြင်းကို မတွန်းလှန် မကာကွယ်နိုင်ဘူး၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းတရားတွေက အာဏာပိုင် မင်းနဲ့တူတယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့ကို အိုမင်း၊ သေမင်းလို့လည်း တင်စားပြီး ခေါ်ရတယ်၊ ဒီကိုယ်ကောင်ကြီးဟာ အဲဒီ အိုမင်း၊ သေမင်းတို့၏ နယ်ပယ်ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ကောင်ကြီးကို စွန်ပြီး အိုမင်း၊ သေမင်းတို့ နယ်ပယ်မှ လွှတ်ကင်းရာကို သွားပါ တော့မယ်လို့လည်း သိပေါ်တယ်။

နောက်ပြီးတော့ နာနာကလို မလာကိုဇ္ဈာ-အမျိုးမျိုး သော အပြစ်၊ အမျိုးမျိုးသော အည်စာကြေးတို့၏ ပြီးပြုမြဲ့ရာ

ဖြစ်သည်တဲ့၊ အပြစ်ဟူသမျှတွေဟာ ဒီကိုယ်ကြီးရှိလို ဖြစ်ရတယ်၊ အဲဒီ အပြစ်တွေက ရုပ်နဲ့စပ်တဲ့အပြစ် နာမ်နဲ့စပ်တဲ့အပြစ်လို ဒီနှစ်မျိုးရှိတယ်၊ ရုပ်နဲ့စပ်တဲ့အပြစ်တွေကတော့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းနဲ့ဆိုင် တယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ ရုပ်မှာ ကိုယ်မှာ အဲဒီအပြစ်တွေ ရှိတာပဲ၊ ဘာတွေလဲဆိုရင် ရွှေနားကပြာခဲ့တဲ့ အနာရောဂါအမျိုးမျိုး စွဲကပ်ခြင်း အစရှိတဲ့ မလိုလားအပ်တဲ့ ဘာတွေပါပဲ၊ နာမ်နဲ့စပ်တဲ့ အပြစ်တွေကတော့ အကုသိုလ် အပြစ်တွေလည်း ရှိတယ်၊ သခါရ အပြစ်တွေလည်း ရှိတယ်၊ အကုသိုလ်အပြစ်တွေကတော့ ရဟန္တာမှာ မရှိတော့ပါဘူး၊ ပြုပြင်ပေးရခြင်း မမြဲခြင်း အစရှိတဲ့ သခါရ အပြစ်တွေကတော့ ပုဂ္ဂိုလ် တိုင်းနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်၊ အည်အကြေး တွေကတော့ နှပ်၊ တံထွေး၊ သလိုပ်၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် အစရှိသော အည်အကြေးတွေပါပဲ၊ အပြည့်အစုံဆိုရင်တော့ ၃၂-ပါးသော ကောင့်သ အည်အကြေး တွေပါပဲ၊ ကိုလေသာမကင်းသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာဆိုရင် အကုသိုလ် ကိုလေသာတွေလည်း အည်အကြေး တွေပါပဲ။ အဲဒီ အပြစ် အမျိုးမျိုး အည်အကြေးအမျိုးမျိုးတွေနဲ့ ပြီးပြီး၊ ရှုပ်ယူက်ခတ် နေတဲ့ ကိုယ်ကောင်ကြီးမှာလည်း ပြီးငွေ၊ နေပါတယ်တဲ့။

နောက်ပြီးတော့ ဒီကိုယ်ကြီးက ကိုယ့်ကိုယ်လို ဆိုရပေမယ့် ကိုယ်တစ်ဦးတည်း ပိုင်တာမဟုတ်ဘူး၊ အများနဲ့လည်း ပပ်ဆိုင် နေတယ်၊ ကိုယ်ထဲမှာ ပိုးမျိုးရှုစ်ဆယ်ဆိုတာတွေက သူတို့၏နေအိမ် သဖွယ် အသုံးပြုနေကြတယ်၊ သူတို့က ဒီကိုယ်ထဲမှာပဲ စားကြ

သောက်ကြ ကျွင်းကျွင်ငယ် စွန့်ကြ အိမ်ထောင်သားမွေးလည်း
ပြုနေကြတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ခြင်၊ ယင်၊ သန်း၊ ကြမ်းပိုး စသည်တို့
ကလည်း ဒီကိုယ်ကြီးကို သူတို့၏ သုံးဆောင်စရာအနေနဲ့ အသုံးပြု
နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် သူတစ်ပါးတို့နဲ့လည်း ပုဂ္ဂိုင်နေတယ်လို့
ဆိုရပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဒီကိုယ်ကြီးကို ကောင်းစေချင်ရင်
မိမိအလို့မျှနဲ့ မပြုလုပ်နိုင်ဘူး၊ သင့်လျော်တဲ့အကြောင်းတွေနဲ့
ပြုလုပ်ပေးမှ ဖြစ်တယ်၊ နေမကောင်းတဲ့အခါ နေကောင်းအောင်
သင့်လျော်တဲ့ ဆေးနဲ့ ပြုပြင်ပေးမှ ဖြစ်တယ်၊ ဆေးဆရာကိုလည်း
အားကိုးရတယ်၊ ထမင်းဆာရင် ရေတ်ရင် အစာကိုစားရမှ ရေကို
သောက်ရမှ အဆာအင်တ်ပြေတယ်၊ အမြင်ကောင်း အကြား
ကောင်း စသည် ဖြစ်စေချင်ရင် အဆင်းကောင်း အသံကောင်း
စသည်ကို ရှာပေးရတယ်၊ ကိုယ့်အလို့အတိုင်း မဖြစ်နိုင်ဘူး၊
ကိုယ့်အလို့မျှနဲ့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်-ပရာယတ္ထာ-သူတစ်ပါး
တို့နှင့် ပုဂ္ဂိုင်သော နိရိဟကော-ကိုယ့်အလို့မျှဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ
မဖြစ်စေနိုင်သော၊ ကငွေဝရေ-ကိုယ်ကောင်ကြီးပြု၊ နိမိန္ဒာ-
မပျော်မမွေ့၊ ဌီးငွေ့နေပါ၏၊ တသွား-ထိသို့ ဌီးငွေ့သောကြောင့်၊
နိဗ္ဗာတုံး ကျွောမီ-ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိုပါတယ်၊ ငါသား ငါတူ ငါမြေး
တို့က သဘောတူ ခွင့်ပြုကြပါလို့ ခွင့်တောင်းပန်ကြားပါတယ်။

အဲဒီအခါ သားတော် အရှင်နန္ဒနဲ့ မြေးတော် အရှင်ရာဟူ
လာတို့ကတော့ အာသဝေကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်နေကြပြီးမို့ တုန်လှပ်
ခြင်း မရှိကြဘူး၊ ဓမ္မတာသဘောတရားပဲလို့သာ ဆင်ခြင်ပြီး အညီ

အရှင်အာနန္ဒၢုက္ခ ဂိုဒ္ဓ၏

◆ ၃၃၇

အမျှ ရှိနိုင်ကြပါတယ်၊ အရှင်အာနန္ဒာကတော့ အဲဒီတူန်းက ကျွဲ့ဆဲ
သောတာပန် သေကွုပ်ရှုံးလှသာ ဖြစ်နေသေးတယ်၊ ရာဂ ဒေါသ
တွေက မကုန်မက်င်းသေးဘူး၊ ဒါကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာက သောက
ပွားပြီး ဒီလိုင့်ယို မြည်တမ်းပါသတဲ့။

အရှင်အာနန္ဒၢုက္ခ ဂိုဒ္ဓ၏

ဟာ သို့ ဂေါတမ်း ယာတိ၊ နှုန် ဗုဒ္ဓိပါ နိမ္မာတိ။
ဂုဇ္ဇာတိ နဲ့ စီရေနေဝါ၊ အရှုံး ရိုဝ် နိရိုးနော်။

အဲဒါ အရှင်အာနန္ဒာရွှေတ်ဆိုတဲ့ ပါ၌ဂါယာ ငိုချင်းကလေး
ပါပဲ။ အနက်ကတော့... .

ဂေါတမ်း-ဘုရားမြတ်စွာ၏ မိတ္ထုးတော်ဂေါတမ်းသည်၊
သို့- ရုပ်နာမ်ဆင်းရတို့၏ ဌိုမ်းခြင်းသဘောဟု ဆိုအပ်သော
နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဟာ ယာတိ-သြော် သွားတော့မှာပါတကား။ ဗုဒ္ဓိပါ-
မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ နဲ့ စီရေနေဝါ-မကြာမိပင်လျှင်၊ အရှုံး
ရိုဝ် နိရိုးနော်-လောင်စာမရှိသော မီးဌိုမ်းသလိုပင်၊ နှုန် နိမ္မာတိ
ဂုဇ္ဇာတိ- ဌိုမ်းခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည်တကားတဲ့။ ပါ- နိဗ္ဗာန်န်းသို့
ကြွော်မြန်း ဝင်ရောက်တော်မူလိမ့်မည်တကားတဲ့။

သြော် မိတ္ထုးတော် ဂေါတမ်းကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော့မည်
တဲ့၊ မြတ်စွာဘုရားလည်း မကြာမိပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော့မှာ
ကေန်ပဲ၊ လောင်စာမရှိတဲ့မီး ဌိုမ်းသွားသလို ဌိုမ်းသွားတော့မှာပလို့
အရှင်အာနန္ဒာက ငိုကြွေးမြည်တမ်းပါသတဲ့။ အဲဒီအခါ မိတ္ထုးတော်
ဂေါတမ်းက ဒီလို အားပေးစကား ပြောကြားပါတယ်။

အရှင်အာနန္ဒာအား နှစ်သိမ့်စေခြင်း

သုတ သာဂရ ဂုဏ္ဍာရ ပုဒ္ဓိပုပ္ပါယ တပ္ပါယ
 န ယုတ္တံ သောမိတ္တ ပုတ္တံ ဟာသကာလေ ဥပဋိတေ။
 တယာ မ သရဏံ ပုတ္တံ နိမ္ဒာန တမုပါဂတ်။

သုတသာဂရဂုဏ္ဍာရ-သမုဒ္ဒရာသဖွယ် နယ်ကျယ်သည့်
 သုတနှင့် ပြည့်စုံသည့်ပြင် ပုဒ္ဓိပုပ္ပါယတပ္ပါယ-မြတ်စွာဘူရားကို
 ပြုစုံလုပ်ကျေးခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းသော အလုပ်ရှိပေမျေား၊ ပုတ္တံ-
 သားတော် အရှင်အာနန္ဒာ၊ ဟာသကာလေ-ပရီနိမ္ဒာနဝင်စုံသည့်
 အတွက် ရွင်ပျေမ်းသာရမည့် အချိန်ကာလသည်၊ ဥပဋိတေ-
 ပြစ်ပေါ်လျက်ရှိနေစဉ်များ၊ သောမိတ္တ-စိုးရိမ်ခြင်းငှါး၊ န ယုတ္တံ-မသင့်
 ပါချစ်သား။ ပုတ္တံ-သားတော် အရှင်အာနန္ဒာ၊ မေ-မယ်တော်ကြီး
 ၏၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာအစစ်ပြစ်သော၊ ထဲ နိမ္ဒာန- အကြောင်
 နိမ္ဒာနသည်၊ အတ္ထိ-နှိုး၏၊ တိ-တိနိမ္ဒာနကို၊ တယာ-သင်ချစ်သား၏
 အကူအညီဖြင့်၊ ဥပါဂတ်-ရောက်ခဲ့ရပါသည် အရှင်ဘူရား။

ပရီနိမ္ဒာနစုံတာဟာ ရဟန္တာတို့၏အမြင်ဖြင့် ဝမ်းသာစရာ
 အကောင်းဆုံးပဲ၊ ဒါပေမယ့် တက္ကာမက်းသေးတဲ့ လူတွေရဲ့အမြင်
 နဲ့ဆိုတော့ “ပြန်မလာတော့ဘူး၊ ဒီကနောက် မတွေ့ရတော့ဘူး”
 စသည်ဖြင့် ကြံ့ဆြီးတော့ လွမ်းဆွတ်ဝမ်းနည်းခြင်း ပြစ်တတ်တယ်
 ဒါကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာက ဝမ်းနည်းပြီး ငိုကြေးမြည်တမ်းပေ
 တာပဲ။ အဲဒါကို “ပျော်ဆွင်ရမည့်အခါပါ၊ စိုးရိမ်ရမည့်အခါ မဟုတ်
 ပါဘူး၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏ အကူအညီဖြင့် ရဟန်းမဘဝကိုရပြီး

အရှင်အာနျာအား နှစ်သိပ်ဆောင်း

◆ ၃၃၉

နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ခဲ့ရပါတယ်”လို ပြောပြီးတော့ ဒီလိုလည်း အားပေး
စကား ပြောကြားပြန်ပါတယ်။

တယာ တာတ သမဏ္ဍာင်း၊ ပွဲစွဲ အနုအနိဇာ။

မာ ပုဂ္ဂို ဝိမန္ဒာ ဟောဟို သဖလော တော့ ပရိသုမော။

တာတ-သားတော် အရှင်အာန္တာ၊ တယော သမဏ္ဍာင်း
ငြော- အရှင်ဘူရားက အခွင့်ပြုရန် တောင်းပန်အပ်သောကြာင့်၊
ဇာ- မယ်တော်ကြီးတို့အား ပွဲစွဲ-ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို အနုအနိ-
သားတော်ဘူရားက ခွင့်ပြုတော်မှုးပါသည်။ ပုဂ္ဂို-သားတော်
အရှင်အာန္တာ၊ မာ ဝိမန္ဒာ ဟောဟို-နှလုံးမသာ မရှိပါလင့်၊
တော်- အရှင်ဘူရား၏၊ ပရိသုမော-အပန်းခံကာ တောင်းပန်ခြင်း
သည်၊ သဖလော-အကျိုးများလှပါပေသည် အရှင်ဘူရားတဲ့။

ဇာ-သားတော် အကျိုးများပုံကို ဒီလိုလည်း ဆက်ပြီး
လျှောက်ပါတယ်။

ယံ န ဒီဋ္ဌီး ပု ရာကောဟို တို့ကာစရိယောဟိုပါ။

တ ပစ် သုက္ကမာရိုဟို သတ္တဝသာဟို ဝေဖိတ်။

ပုဂ္ဂို-သားတော် အရှင်အာန္တာဘူရား၊ ပုရာကောဟို-
ရှေးကာလည် ဖြစ်ခဲ့ကုန်သော၊ တို့ကာစရိယောဟိုပါ-ရှာန်အဘိ
ဉာဏ်ရ သရာဂ်အစရှိသော ရသောဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့သော်မှုလည်း၊
ယံ-အကြောင် နိဗ္ဗာန်ကို၊ န ဒီဋ္ဌီး-မမြင်ခဲ့ရပါ။ တ ပစ်-ထိနိဗ္ဗာန်ကို၊
သတ္တဝသာဟို-ခုနစ်နှစ်အရွယ်မျှ ဖြစ်ကုန်သော၊ သုက္ကမာရိုဟို-

သူငယ်မကလေးတို့သည်သော်လည်း၊ ဝေဖိတ်-အရှင်မြတ်တောင်းပန်ပေးသည့် ဘိက္ဗာန်သာသနာမှာ ထင်ရှားစွာ သိရပါသည် အရှင်ဘုရား-တဲ့။

အရှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပေးလို့ မြတ်စွာဘုရားက မာတုဂါမတို့အား သာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြုရန် ခွင့်ပြုတော်မူတယ်၊ အဲဒီလို့ ခွင့်ပြုတော်မူတဲ့အတွက် မိတ္ထုးတော်ဂေါတမိန္ဒုံးတော် တကွ သာကိုဝင်မင်းသမီးငါးရာတို့ဟာ ရဟန်းပြုပြီး ရဟန္တာထေရီမတွေ ဖြစ်ကြရတယ်၊ လူဝတ်ကြောင်ဘဝနဲ့ဆိုရင် ရဟန္တာထိအောင် ဖြစ်ဖို့မလွယ်ဘူး၊ အဲဒီ သာကိုဝင်မင်းသမီးငါးရာနှင့် မိတ္ထုးတော်ဂေါတမိတို့ ရဟန်းမအဖြစ်နဲ့ ရဟန္တာမ ဖြစ်ကြရတာလည်း အရှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပေးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးပါပဲ၊ ဒါတွင် လည်း မကသေးပါဘူး၊ ဘုရားလက်ထက်တော်ကရော ဘုရား ပရီနိဗ္ဗာန်စံပြီးတဲ့ နောက်ကာလမှာရော အမျိုးသမီးတွေ သိန်းသန်းမက များစွာ ဘိက္ဗာန်ပြုပြီးတော့ အရဟတ္ထာမဂ်ဖို့လ် ရောက်ကြရတယ်၊ ဒါတွေလည်း အရှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပေးခြင်း၏ အကျိုးတွေပါပဲ၊ အထူးအားဖြင့်တော့ သာသနာပဲ၊ ကာလ ရှေ့အခါတုန်းက သရာက်ရသော စျောန်အဘိညာဉ်ရ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေ ရှိခဲ့တယ်၊ အာဇာရ၊ ဥအကတို့လို့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေလည်း ရှိခဲ့ကြတယ်၊ အဲဒီ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတွေတောင် နိဗ္ဗာန်ကို မသိမမြင်ခဲ့ကြဘူး၊ ဒါပေမယ့် အရှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပေးလို့ ရှင်သာမကော ထေရီပြုခွင့်ရကြတဲ့ ခုနစ်နှစ်အရွယ် သူငယ်မကလေးများပင် အဲဒီ သိမြင်နိုင်ခဲတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်ကြရပါတယ်၊ ဒါလည်း အရှင်

တန်ခိုးပြောတော်မူခြင်း

◆ ၃၄၁

အဘန္ဒာ တောင်းပန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးလူပါပဲလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီလို အကျိုးများအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့အတွက် စိုးရိမ်စရာ ဝမ်းနည်းစရာ မရှိပါဘူး၊ ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်စရာသာ ရှိပါတယ်လို့ အားပေးစကား ပြောကြားပါတယ်။ အဲဒီလို ပြောကြား ပြီးတဲ့နောက် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အချိန်နီးလာတဲ့အခါ မြတ်စွာဘူးရားက မိထွေးတော်ဂါတမိကို တန်ခိုးပြုခိုင်းပါတယ်။

တန်ခိုးပြောတော်မူခြင်း

ထိန် ဓမ္မာဘီသမယော ယော ဗာလာ ဝိမတိုံ ဂတာ။
တော် ဒီပြိုဗာနှေး ကြုံ့ ဒေသော် ဂါတမိုံ

ဂါတမိ-မိထွေးတော်ဂါတမိ၊ ထိန်-အမျိုးသမီးတို့၏၊ ဓမ္မာဘီသမယော-သစ္စာလေးပါးတရားထူးကို သိခြင်း၌၊ ယော ဗာလာ-မသိ မလိမ္မာသော အကြောင်သူတို့သည်၊ ဝိမတိုံ ဂတာ-သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းသို့ ရောက်လျက်ရှိကုန်၏၊ တော် ဒီပြိုဗာနှေး-တို့သူတို့၏ မိစွာအယူကို ပယ်ရန်အတွက်၊ ကြုံ့ ဒေသော်-တန်ခိုးပြုပါလေ့ တဲ့။

မြတ်စွာဘူးရားလက်ထက်တော်ကာလက မိစွာအယူရှိတဲ့ သူတွေက မိန်းမတွေ တရားအားထုတ်လို့ မင်္ဂလာလ်တရားထူးရတယ် ဆိုတာကို မယုံကြဘူး၊ စျာန်အဘိညာဉ်ရတယ်ဆိုတာကို မယုံကြဘူး၊ ဟုတ်မယ် မထင်ပါဘူး၊ ဖြစ်နိုင်မယ် မထင်ပါဘူးလို့ ယုံမှားတွေး တောနကြတယ်၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်တွေ၏ ယုံမှားနဲ့ မိစွာအယူတွေကို

ပယ်နိုင်အောင် တန်ခိုးပြပါဉီးလို့ မြတ်စွာဘူရားက တိုက်တွန်းတော် မူပါတယ်။ စောစောက တန်ခိုးပြရင်တော့ တန်ခိုးပြတာ အကြောင်း ပြပြီးတော့ ကြည်ညိုသူတွေ ရှိလာမယ်၊ အဲဒီလို ကြည်ညိုတဲ့သူ တွေက လျှော့ခိုးကြလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို ကြည်ညိုခြင်း လျှော့ခိုးခြင်းကို အကြောင်းပြပြီးတော့ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် စသည် အပြစ်တွေ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် စောစောကတော့ တန်ခိုးအပြ မခိုင်းခဲ့ဘူး။ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြခါနီး နောက်ဆုံးအချိန်မှာတော့ အဲဒီလိုအပြစ်တွေ မဖြစ်နိုင် တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် တန်ခိုးပြရန် တိုက်တွန်းတော်မူပါတယ်။

အဲဒီတော့ မိတ္ထွေးတော် ဂေါတမိတော်မကြီးက “တစ်ပါး တည်းက အများဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းခြင်း၊ အများက တစ်ပါးတည်း ဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းခြင်း၊ ကောင်းကင်သို့ ပုံတက်ခြင်း၊ မြေကြီးထဲ ငုပ်လျိုးသွားခြင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းခြင်း၊ အခြေအရုံ ပရိသတ်နှင့်တကွ စကြေဝတေးမင်း ကြွလာဟန် ဖန်ဆင်းခြင်း” စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းပြပါတယ်တဲ့။ အဲဒီလို တန်ခိုးပြတာ ကို မြင်ရတဲ့သူတွေမှာ အုံဖွယ်အလွန်ထူးတဲ့ ရုပ်ရှင်ကိုကြည့်ရသလို နေမှာပေါ့၊ သခ္စာရှိသူများကတော့ အဲဒီ တန်ခိုးကို တွေ့မြင်ပြီး သာသနာတော်အတွက်ရော ဘိက္ဗာန်မတွောအတွက်ရော ယုံကြည် တဲ့သခ္စာတရားတွေ ဖြစ်ပွားကြပါလိမ့်မယ်၊ တချို့လည်း မိစ္စာအယူကို ပယ်စွန်းနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့် မယ့်ချင်တဲ့ ဘာသာခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တချို့ကတော့ ယုံချင်မှ ယုံမှာ၊ မျက်လှည့်အတတ်လို့ လည်း ပြောချင်ပြောမှာပဲ၊ မော်အတတ်လို့ ပြောချင်လည်း ပြောမှာပဲ။ တစ်ခါက ရဟန်းတစ်ပါးက ဘာသာခြား လူတစ်ယောက်အား

ပရိနိဇ္ဈာန်ပြုရန် လျှောက်ခြင်း

◆ ၃၄၃

ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ကျကျနှစ် ဟောပြသတဲ့၊ အဲဒီအခါ ဘာသာ
ခြားလူက ဘယ့်နယ်ပြောသလဲဆိုတော့ “ကိုယ်တော်ကကောင်းကင်
ပုံပြတောင် မယုံကြည်နိုင်ဘူး၊ ကိုယ့်ဘာသာကို မစွမ်းနိုင်ဘူး”လို့
ပြောသတဲ့။ အင်း-သန္တိဖိပရာမာသီ-ကိုယ့်အယူကိုသာ အမှန်ထင်ပြီး
စွဲမြှော သုံးသပ်နေတယ်-အယူသည်းနေတယ်-ဆိုတာ ဒါမျိုးပါပဲ။

မိတ္ထေးတော်ဂေါတမီက အထွေထွေ အမျိုးမျိုး တန်ခိုးပြုပြီး
တော့ မြတ်စွာဘူးရားထံ လာရောက်ပြီး ရို့သေစွာ ရှိခိုးလျက်
လျှောက်ပြန်ပါတယ်။

ပရိနိဇ္ဈာန်ပြုရန် လျှောက်ခြင်း

သာ ဝိသဝဿသတိကာ၊ ဇာတိယာဟံ မဟာမူနော်။
အလမေတ္တာဝတာ ဝိရု နိမ္ဒာယိသာမိ နာယကာ။

မဟာမူနော်-ရဟန်းမြတ်ဖြစ်တော်မူသော သားတော်မြတ်
အရှင်ဘူးရား၊ သာ အဟံ-အမျိုးမျိုး အထွေထွေ တန်ခိုးပြုခဲ့သော
ထိုကျွန်ုပ်သည်၊ ဇာတိယာ-မွေးဖွားခြင်း ဇာတိအားဖြင့်၊ ဝါ-ဖွား
မြင်ခဲ့သည်မှစ၍၊ ဝိသဝဿသတိကာ-အနှစ် ၁၂၀-ရှိပါပြီ အရှင်
ဘူးရား-တဲ့။ (အသက်အရွယ်ကြီးလှပါပြီလို့ ဆိုလိုပါတယ်) ဝိရု-
ရဲရင့်သော လုံးလရှိတော်မူသော သားတော်ဘူးရား၊ ဓာတ္တာဝတာ-
ကြိမ္မာလောက် တန်ခိုးပြခြင်းဖြင့်၊ အလုံ-သင့်တော်လောက်ပါပြီ
ဘူးရား၊ နာယက-လူသုံးပိုးတို့၏ အကြီးအမျှားပြုဖြစ်တော်မူပေသော
သားတော်မြတ်ဘူးရား၊ နိမ္ဒာယိသာမိ-ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းပါ

တော့မည်၊ ဝါ- ဆင်းရဲချုပ်ပြတ် နိဗ္ဗာန်ခေါ် အငြိမ်းစာတ်ဆို
ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်ပါတော့မည်ဘုရားလို့ နောက်ဆုံးစကား
လျှောက်ထားပါတယ်။

အဲဒီမှာ မဟာပဏေပတီ ဂေါတမီက အသက် ၁၂၀-ရှိနေ
တယ်ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားအသက်တော်က ဘယ်လောက်ရှိသလဲ
ဆိုတာ နှိုင်းချိန်နိုင်ဖို့ရာ ရွှေပိုင်းတုန်းက ဘုရားအလောင်းတော်
ပဋိသန္ဓာ စတည်စဉ်က မယ်တော်မဟာမာယာအော်ဟာ ၅၅-နှစ်
(၈)လကျော် (၉)လ အစလောက်ရှိခဲ့တယ်ဆိုတာ စိစစ်ပြခဲ့တယ်၊
ပဋိသန္ဓာတည်လို့ (၁၀)လ ကြောတဲ့အခါ ဖွားမြင်တယ်၊ အဲဒီအခါ
မယ်တော်မဟာမာယာ၏အသက်ဟာ ၅၆-နှစ်နှင့် ၆-လခန့် ရှိလိမ့်
မယ်၊ အဲဒီတုန်းက ညီမဖြစ်တဲ့ မဟာပဏေပတီဂေါတမီဟာ ၂-နှစ်
လျှေ့တွက်ရင် ၅၄-နှစ်ကျော်ကျော် ရှိလိမ့်မယ်လို့ ခန့်မှန်းရတယ်၊
ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်စဉ်က ၅၄-နှစ်ဆိုတော့ ၁၂၀-
ထဲမှာ ၅၄-နှစ် နှုတ်လိုက်ရင် ၆၆-နှစ်ကျော်တယ်၊ အဲဒီ ၆၆-နှစ်ဟာ
မိထွေးတော်ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်သည်အခါက မြတ်စွာဘုရား၏
အသက်တော်ပဲ-လို့ မှတ်ယူရပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက အသက်
တော်(၈၀)မှာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူတယ်ဆိုတော့ အဲဒီနှစ်ထက်
၁၄-နှစ်လောက်စောတယ်လို့ ယူရမှာပဲ၊ ခန့်မှန်းတယ်ဆိုတာ
အတိအကျတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ၁-နှစ် ၂-နှစ်လောက်တော့ အပိုအလို
ရှိနိုင်ပါတယ်။

မိထွေးတော်ဂေါတမီဟာ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း နောက်
ဆုံးစကား လျှောက်ထားပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဆိတ်ဆိတ်နေ

တော်မူခြင်းဖြင့် အခွင့်ပြုတော်မူတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘူရားကို ရှိသော စွာရှိခိုးကန်တော့ပြီး အခြေအရုံ သိကျွန်ုပါးရာနှင့်တကွ သိကျွန်ုပါးကျောင်းသို့ ပြန်ကြပါတယ်၊ အဲဒီအခါ သံယာတော်ပရိသတ် လူပရိသတ်များနှင့်တကွ မြတ်စွာဘူရားကိုယ်တိုင် ကျောင်းတိုက်တဲ့ခါးဝအထိ လိုက်ပို့တော်မူပါတယ်။ မိတ္ထေးတော် ဂေါတမီ အမျှ၍ရှိသော သိကျွန်ုပါးမတွေလည်း အဲဒီတဲ့ခါးပေါက်ဝမှာ နောက်ဆုံး ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ရှိခိုးကန်တော့ပြီး သိကျွန်ုပါးကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်သွားကြပါတယ်၊ အဲဒီအခါနိုင်အခါကလေးကို စဉ်းစားကြည့်ရင် ဝမ်းနည်းစရာလိုလို ဘာလိုလိုနဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်တတ်တယ်၊ ဖြစ်ရင် အဲဒီကို စူးစိုက်ပြီး ရှုမှုတ်ရမယ်။

နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ပု

သာ သဟ တာဟိ ဂန္ဓာန၊ သိကျွန်ုပသေယံ သကံ။

အမူပလ္လာက် မာဘုရား နိသိမီ ပရမာသနေး။

သာ-ထိုမိတ္ထေးတော်ဂေါတမီထောရီသည်၊ သဟ တာဟိ-ထိုသာကိုဝင်မင်းသမီး သိကျွန်ုပါးရာတိုနှင့်တကွ၊ သကံ သိကျွန်ုပါး- သေယံ-မိမိ၏သိကျွန်ုပါးကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဓာန-သွားရောက်ပြီး၍၊ ပရမာသနေး-မြတ်သောနေရာ၌၊ အမူပလ္လာက်အာဘုရား-ထက်ဝက် တင်ပလ္လာင်ခွေကို ဖွဲ့ခွဲ၍၊ (ရဟန်းမများမှာ ခြောက်ဖက်လုံးအပြည့် တင်ပလ္လာင်ခွေ မထိုင်ရဘူး၊ ခြောက်ဖက်သာခွဲပြီး ထိုင်ရတယ်၊ အဲဒီကို အမူပလ္လာက်-ထက်ဝက်တင်ပလ္လာင်ခွေ

၃၄၆ ◆

နိမ္မာန်ဆိုင်ရာတရားအတောက်

ခေါ်တယ်၊ ယခု မြန်မာအမျိုးသမီးများ၏ အရှိအသေပြု ထိုင်ပုံနှင့် တူတန်သလောက် တူပါလိမ့်မယ်။) နိသိမီ-ထိုင်နေလေတော့သည်။

ဘိက္ဗာန်မင်းရာတို့လည်း သူ့နေရာနဲ့သူ အသီးအသီး ထက်ဝက် တင်ပလွင်ခွေဖြင့် ထိုင်နေကြတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သတင်းကြားရလို့ တပည့်ဒါယိကာမတွေက လာရောက်ပြီးတော့ ငိုကြပါသတဲ့။ အဲဒီဒါယိကာမတွေထဲမှ သဒ္ဓိတရားအကောင်းဆုံး၊ တရားလည်း အားအထုတ်ဆုံး ဥပါသိကာမကို မိတ္ထုးတော် ဂေါတမိက ဦးခေါင်းကို ပွဲတ်သပ်ပြီးတော့ ဒီလို့အြောင်ကား ပြောကြားပါတယ်။

အလဲ ပုဂ္ဂိုလ် ဝိသာဇေန်၊ မာရပါသာနှင့်တို့နား
အနိစ္စံ သခံတဲ့ သုတေသန ဝိယောဂန္တာ စလာစလဲ။

ပုဂ္ဂိုလ်- ချုစ်သမီးတို့ မာရပါသာနှင့်တို့နား- ကိုလေသမာရ်၏ ကျော်ကွင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော၊ ဝါ-ကိုလေသာ၏အလိုသို့ လိုက်လျော့သော၊ ဝိသာဇေန်-ငိုယိုပင်ပန်းခြင်းဖြင့်၊ အလဲ- အကျိုး မရှိပါဘူးသမီးတို့၊ သုတေသန-ရှုပ်နာမဲ့ သခံရတရား အားလုံး သည်၊ အနိစ္စံ-မမြေသည်ဖြစ်၍၊ ဝိယောဂန္တာ-ကွေကွင်း ကွဲကာရခြင်း လျှင် အဆုံးရှုံးချေ၏၊ စလာစလဲ-ဘယ်မှမျှ မတည်တဲ့ မခိုင်မြော အလွန်ပင် ပြောင်းလဲလွှာပ်ရှားခြင်း သဘောရှိသည်ချည်းသာ ဖြစ် သည် သမီးတို့-လို့ ပြောပြီးတော့ အဲဒီငိုယိုကြတဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။

အဲဒီလို့ လွှတ်လိုက်ပြီး ပထမစွာန်ကို ဝင်စားကြတယ်၊

ပြီးတော့ ဒုတိယစျောန် တတိယစျောန် စတူထွေစျောန်တို့ကို အစဉ် အတိုင်း ဝင်စားကြတယ်၊ အဲဒီကနောက် အရှုပ်သမာပတ် လေးပါး ကို အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားကြတယ်၊ တစ်ဖန် ပဋိလောမအားဖြင့် ပထမစျောန်တိုင်အောင် ဝင်စားတယ်၊ အဲဒီကနောက် စတူထွေစျောန် အထိ အစဉ်အတိုင်း ဝင်စားပြီးတော့ အဲဒီ စတူထွေစျောန်မှုထပြီး “ဒီပစ္စိဝါ-မီးစာကုန် ဆီခန်း၍ ဌြမ်းလေသာ ဆီမီးတောက်ကဲ့သို့ နိရာသဝါ-ရှပ် နာမ် ခန္ဓာအသစ်ဖြစ်ကြောင်း အာသဝေတရား ကင်းသည်ဖြစ်၍၊ နိမ္မာယီ-စုတိခန္ဓာ ချုပ်သဖြင့် ရှပ်နာမ်ဆင်းရဲ ပြတ်စဲချုပ်ပြီးလေတော့သည်”တဲ့။ အဲဒါက မိထွေးတော်ဂေါတမီ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပုံကို ပြတာပဲ။ သူ့အခြေအရ ဘိက္ဗနိတွေကိုလည်း “တာယောဝါ-ထိဘိက္ဗနိတို့သည်လည်း အနုပါဒါနာ-ရှပ်နာမ် ခန္ဓာ ဖြစ်ကြောင်း ကင်းကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဒီပစ္စိ ဂိယ-ဆီမီးလျှေး ဌြမ်းသကဲ့သို့ နိမ္မာတာ-ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ပြီးကြလေတော့သည်” လို့ ပြဆိုထားတယ်။ မိထွေးတော်ဂေါတမီနှင့်တကွ ထေရိမင်းရာ တို့ဟာ ထိုင်လျက် သမာပတ်ဝင်စားပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံကြတယ်၊ သူများတွေလို့ သေခါနီး အလူးအလဲခံစားရတဲ့ ဆင်းရဲမူးဆိုရင် ဘာမူးမရှိဘူး၊ ချမ်းသာစွာ တည်ပြီးစွာနှင့်ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွား ကြတယ်၊ ကြည်ညိုဖွယ် အလွန်ကောင်းတာပဲ။

အဲဒီလို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးတဲ့အခါ မြတ်စွာဘူးရားက စျောပန် ကိစ္စအတွက် ဆောင်ရွက်ကြရန် အရှင်အာနန္ဓာအား နှီးဆော်စေ တယ်၊ အရှင်အာနန္ဓာက နှီးဆော်တဲ့အခါ အနီးအဝေးမှ သံယာ တော်တွေ များစွာကြလာတော်မူကြပါတယ်၊ လူတွေတွင်မက

နတ်တွေပါ လာရောက်ပူဇော်ကြတယ်လို ဆိုပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူတဲ့အခါမှာတောင် အဲဒီလောက် မစည်ကား မကြီးကျယ် မခမ်းနားဘူးလိုလည်း ဆိုပါတယ်။ မီးသရှိုဟ်ပြီးတဲ့အခါ မိထွေးတော်ဂေါတမို၏ အရှိုးမာတ်တော်များကို သပိတ်ဖြင့်ထည့်၍ အရှင်အာနန္ဒာက မြတ်စွာဘုရားထံ ဆက်ကပ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီဓရတ်တော်သပိတ်ကို လက်ဖြင့်ကိုင်တော်မူလျက် “ဧရာမသစ်ပင်ကြီးမှာ အကြီးဆုံးကိုင်းကြီးကျိုးသွားသလိုပင် ဘိက္ခာနိုင်သံယာ၏ အကြီးဆုံးဖြစ်သော ဂေါတမိထောရိပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားလေပြီး မိထွေးတော်ဂေါတမိဟာ သံသရာပင်လယ်ကြီးကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်ပေတယ်၊ ကိုလေသာ အပူအပင်ပြီးပြီး ဖြစ်ပေတယ်၊ ဆင်းရဲခပ်သီမ်း အကုန်ပြီးသွားလေပြီး ဒါကြောင့်သူ့အတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိ” စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူတယ်။ နောက်ပြီးတော့ “မိထွေးတော်ဂေါတမိဟာ ပညာကြီးကြောင်း၊ ဘိက္ခာနိုင်တို့တွင်ရဲတွေး၍ ဓာတ်ပေါင်း ချီးမွမ်းအပ်သွားဖြစ်ကြောင်း ကဲ့ဒ္ဓိရိဓ အစရှိသော လောကီအဘိညာဉ်ဝါးပါး၌ နိုင်နင်းကြောင်း၊ လောကုတ္တရာအာသဝက္ခယ အဘိညာဉ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ ပဋိသမ္မာဂါပတ္တထောရိဝါသဖြစ်ကြောင်း” စသည်များကိုလည်း ထုတ်ဖော်ချီးကျိုးတော်မူတယ်။ အဲဒီလို ချီးကျိုးတော်မူပြီးတော့ အောက်ပါဂါထာတို့ကိုလည်း မိန့်မြွှေ့က်တော်မူပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်၏ သရုပ်ဖော် ဂါထာ ၂-ပုဒ်

အယောယန ဟတသောဝ လလတော အတဝေဒသာ။
အနုပ္ပါဒ္ဒူပသန္တသာ ယထာ န ဉာယတေ ဂတီ။

စံ သမ္မာ ဝိမျှတ္တာနဲ့၊ ကာမ ပန္တာယ တာရိုနဲ့၊
ပညာပေတုံ ဂတီ နတ္တီ ပတ္တာနဲ့ အစလဲ သုခံ။

အယောယန ဟတသောဝ-သတ္တဖြင့် သံတုံး စသည်ကို
ထုရိုက်စဉ်ပင်လျှင်၊ လလတော-ဝင်းလက် တောက်ပလျက်၊ ဝါ-
ဝင်းလက် တောက်ပပြီးလျှင်၊ အနုပ္ပါဒ္ဒူပသန္တသာ-အစဉ်အတိုင်း
ပြိုးသွားလေသာ၊ အတဝေဒသာ-မီးဖွား၊ မီးပန်း အလင်းရောင်
၏၊ ဂတီ-ရောက်ရာ တည်ရာ အရပ်ကို၊ န ဉာယတေ ယထာ-
မသိအပ် မသိနိုင်သကဲ့သို့-တဲ့။

ဒါက ဥပမာပဲ၊ သတ္တကြီးဖြင့် သံတုံး စသည်ကို ထုရိုက်
လိုက်တဲ့အခါ လင်းကနဲ့ လက်ကနဲ့ မီးဖွား၊ မီးပန်းကလေး ထွက်ပေါ်
လာတတ်တယ်၊ အဲဒီ အလင်းရောင်ကလေးဟာ တစ်ခဏာကလေး
အတွင်းမှာပဲ ပျောက်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ပျောက်သွားတဲ့အခါ အဲဒီ
အလင်းရောင်ကလေးဟာ ဘယ်အနားရောက်ပြီး ဘယ်လိုတည်နေ
တယ်လို့ မသိမမြင်နိုင်သွား၊ အဲဒီလိုပါပဲ-တဲ့။

စံ-ဤအတူ၊ ကာမ ပန္တာယ တရိုနဲ့-ကာမ အန္တာင်
အဖွဲ့နှင့် ဉာယလေးပါးကို ကျော်လွန်ကုန်ပြီးသော၊ သမ္မာ ဝိမျှတ္တာနဲ့-
ကောင်းစွာ လွှတ်မြောက်ကုန်ပြီးသော၊ ဝါ-ကောင်းစွာ လွှတ်မြောက်

ကြပြီး၍၊ အစလံ သုခံ ပတ္တာနိ-လူပ်ရှားပြောင်းလဲခြင်းမရှိဘဲ အမြဲ ချမ်းသာသည့် အငြိမ်းဓာတ်သို့ ရောက်ကြသော ရဟန္တာတို့၏၊ ဂတိ- လားရာ တည်ရာ ဂတိသည့် ပညာပေတုံး-သိစေရန် ပြရန် အလိုင့်၊ နထို-မရှိတော့သည်သာတည်း-တဲ့။

နည်းမှန် လမ်းမှန်အတိုင်း ကျင့်လို့ အရဟတ္တာမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် ကိုလေသာအနှောင်အဖွဲ့တွေ ကိုလေသာရေယဉ်တွေကို ကျော်လွန်သွားကြတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ အစွဲအလမ်း ဥပါဒါန် မရှိတဲ့ အတွက် နောက်ဆုံးကာလမှာ စွဲလမ်းစရာ ကံ ကမ္မနီမိတ် ဂတိနိမိတ်ဆိုတဲ့ အာရုံတွေ မထင်ဘူး၊ စွာန်ဝင်စားရင်းဖြစ်စေ ဝိပသာနာ ရှုရင်းဖြစ်စေ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိစိတ်ချုပ်သွားတယ်၊ အဲဒီ စုတိစိတ်ချုပ်သွားတဲ့အခါ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအသစ်လည်း မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ပြတ်ခဲ့ချုပ်ငြိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီလို့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ လုံးဝပြတ်ခဲ့ချုပ်ငြိမ်းသွားတာဟာ အနုပါဒီသေသနနိဗ္ဗာန်ခေါ်တဲ့ အငြိမ်းဓာတ်ပဲ၊ အဲဒီအငြိမ်းဓာတ်ဟာ ငြိမ်းမြှုငြိမ်းနေတော့တာပဲ၊ ပြောင်းလဲလူပ်ရှားခြင်းမရှိဘဲ ငြိမ်းလျက်ပဲ တည်နေတယ်၊ အဲဒါကို အစလံ-လူပ်ရှားခြင်း မရှိဘူးလို့ ဆိုတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီအငြိမ်းဓာတ်ဟာ ဆင်းရဲဟူသမျှ လုံးဝ ကင်းငြိမ်းနေတယ်၊ အဲဒီလို့ ဆင်းရဲတွေ အကုန်ကင်းငြိမ်းနေတဲ့အတွက် မခံစားရဘဲနဲ့ အမြတမ်းချမ်းသာနေတယ်၊ အနုပါဒီသေသန နိဗ္ဗာန်အငြိမ်းဓာတ်သို့ ရောက်သွားတဲ့ အဲဒီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘုရားထဲက ဘယ်မှာရောက်နေတယ်လို့ မပြောပြနိုင်ဘူး၊ ဘယ်အရပ် ဘယ်ငြာန် ရောက်နေတယ်လို့လည်း မပြောပြနိုင်ဘူး၊ လက်ကနဲ့ ထွက်ပေါ်လာပြီး ငြိမ်းသွားတဲ့

နိဗ္ဗာန်၏ သရုပ်ဖော် ဂါထာ J-ပုဒ်

◆ ၃၅၁

မီးဖွားအလင်းရောင်ကလေး၏ ရောက်နေရာ၊ တည်နေရာကို
မပြောပြနိုင်သလိုပါပဲတဲ့။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောပြရရင်တော့ အဲဒီ
မီးဖွားအလင်းရောင်ကလေးလည်း ဘယ်မှာမှာမရှိဘူး၊ အဲဒါလိုပဲ
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အစဉ်ဟာလည်း ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိ
စိတ်မှ နောက်ကာလ၌ လုံးဝမရှိတော့ဘဲ ပြတ်ခဲ့ချုပ်ငြိမ်း
သွားတာပါပဲ၊ ဘယ်အရပ်မှာမှ အဲဒီရုပ်နာမ်အစဉ်ဟာ မရှိတော့
ပါဘူး။

ဒီလိုဆိုတော့ အတွေ့စွဲရှိတဲ့သူတွေက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ယောက်လုံး ပျောက်သွားတယ်လို့ ထင်မှတ်စရာ ရှိတယ်၊ အဲဒီ
လိုလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတာ အစကတည်းက ရှိခဲ့တာ
မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာအစဉ်မျှသာ ရှိခဲ့တာပဲ။ ဒါကြောင့် အစက
မပြတ်ဖြစ်လျက် ရှိနေခဲ့တာလည်း သမှုဒယတက္ကာကြောင့်
ဖြစ်နေတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာမျှသာ ရှိခဲ့တယ်၊ သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာ
အကျင့်မှန်ဖြင့် အရဟန္တာမဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်တဲ့အခါ ဘယ်လိုအာရုံး
ဘယ်လိုဘဝမျိုးကိုမျှ မသာယာတော့ဘူး၊ ရွှေ.နားတုန်းက
မိတ္ထ္းတော်ဂေါတမီ လျှောက်ခဲ့တဲ့ (အာသီဝိသာလယသမ အစရှိ
သော) ဂါထာ J-ပုဒ်ထဲမှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ
အပေါ်မှာ ငြီးငွေ့နေတယ်၊ အဲဒီလို သမှုဒယသစ္စာ တက္ကာက်း
တဲ့အတွက် ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလ၌ ရုပ်နာမ်ဒုက္ခသစ္စာတွေ
မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ပြတ်ခဲ့ချုပ်ငြိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒါဟာ
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ပျောက်သွားတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒုက္ခသစ္စာတွေ
ငြိမ်းခြင်းမျှပဲ။

အဲဒီလို ဒုက္ခသစ္ာတွေ ပြမ်းသွားတော့ ဘဝအသစ် ဖြစ်ရတဲ့ ဆင်းရဲလည်း ကင်းတယ်၊ အိုရ နာရ သေရတဲ့ ဆင်းရဲတွေလည်း ကင်းတယ်၊ စိုးရိမ်ပူးဆွေးရ ငိုကြီးရတဲ့ ဆင်းရဲတွေလည်း ကင်းတယ်၊ ရှုပ်ကိုယ့်နဲ့စပ်တဲ့ ဆင်းရ စိတ်နဲ့စပ်တဲ့ ဆင်းရဲတွေလည်း ကင်းတယ်၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် စိတ်ကူးကြံးစည်နေရတဲ့ ဆင်းရဲတွေလည်း ကင်းတယ်၊ ကောင်းနှီးနှီးနဲ့ ခံစားရတဲ့ ဆင်းရဲတွေလည်း ကင်းတယ်၊ ဘယ်လိုဆင်းရမျှ မရှိတဲ့ အတွက် အမြတ်း ချမ်းသာနေတယ်။

ဒီနေရာမှာ အတ္ထာစွဲအားကြီးတဲ့သူတွေက မေးစရာရှိတယ်၊ ကောင်းကင်းဘုံကိုရောက်ပြီး၊ မအို မနာ မသေဘဲ နေရတာက ပိုမကောင်းဘူးလားလို့ မေးစရာရှိတယ်၊ မအို မနာ မသေရတဲ့ ကောင်းကင်းဘုံဆိုတာက စိတ်ကူးယဉ်ထားတာပဲ၊ ဘယ်မှာမဆို ဖြစ်ရင် ပျက်တာချည်းပဲ၊ ကောင်းကင်းဘုံဆိုတာ နတ်ဘုံ ပြဟ္မာဘုံ တွေပဲ၊ အဲဒီဘုံတွေမှာလည်း ရှုပ်နာမ်တွေကို အထည်ကိုယ်လုပ်နေကြရတာပဲ၊ အဲဒီ ရှုပ်နာမ်တွေက ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်တဲ့ သဘောတွေပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ နတ်တွေ ပြဟ္မာတွေလည်း သူ့အသက်တမ်းကုန်တော့ သေရ ပျက်ရတာပဲ။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်တော့ စိတ်အသိကလေးရှိနေရင် စိတ်ကူးကြံးစည်ပြီး ပင်ပန်းဆင်းရဲနေတာပဲ။

ဒါကြောင့် ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်တဲ့ ရှုပ်နာမ်ဒုက္ခသစ္ာ တရားတွေ လုံးဝမရှိဘဲ ပြတ်စဲချုပ်ပြမ်းသွားမှ စင်စစ်ချမ်းသာတာ၊ အဲဒီလို ဒုက္ခသစ္ာတရားတွေ မဖြစ်ဘဲ ပြတ်စဲချုပ်ပြမ်းတာကလည်း

အရဟတ္ထမဂ်ဖိလ်အစွမ်းဖြင့် တက္ကာသမှုဒယ ချုပ်ဖြိမ်းမှ ပြီး
စီးတယ်။ ဒါကြောင့် အရဟတ္ထမဂ်ဖိလ်ညာက်၏အစွမ်းဖြင့် တက္ကာ
သမှုဒယဖြိမ်း၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလျှော့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ
ဓါက္ခသစ္ာ မဖြစ်ပေါ်လာဘ ပြတ်စဲချုပ်ဖြိမ်းတာက အနုပါဖိသေသ
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ အစစ်အမှန်ဖြစ်သည်တဲ့။ အဲဒါကို မှတ်မိအောင်
ဆုံးကြရမယ်။

အရဟတ္ထမဂ်ဖိလ်ညာက်၏အစွမ်းဖြင့် တက္ကာ သမှုဒယ
ဖြိမ်း၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိမှ နောက်ကာလျှော့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ဓါက္ခသစ္ာ
မဖြစ်ပေါ် လာတော့ဘ ပြတ်စဲချုပ်ဖြိမ်းတာက အနုပါဖိသေသ
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ အစစ်အမှန် ဖြစ်သည်။

မိတ္ထေးတော်ဂေါတမိ ပရိနိဗ္ဗာန်စဲခန်းကတော့ ပြည့်စုံ
သွားပါပြီ။ အဲဒီ ဂေါတမိထောရိ အပဒါန်ပါဉ်တော်မှာ နိဂုံးချုပ်
အနေနဲ့ မြတ်စွာဘူရားက တိုက်တွန်းတော်မူတဲ့ ဥယျာဉ်ဂါဏ္ဍာ
တစ်ပုဒ် ရှိတယ်။ အဲဒီဂါဏ္ဍာဖြင့် တိုက်တွန်းပြီး တရားသိမ်းတော့
မယ်။

ဘုရားရှင်၏ ဥယျာဉ်ဂါဏ္ဍာ

အတ္ထဖိပါ တတော ဟောထာ သတိပဋိနဂါစရာ။

ဘာဝတ္ထာ သတ္ထဟောရွှေ့ဂေါ် ဓါက္ခသျို့ ကရိသာထာ။

တတော-တိုသို့ သမ္မာဝိမ္မတ္ထဖြစ်လျှင် အမြဲတမ်းချမ်းသာ
သည့် အြိမ်းဓာတ်သို့ရောက်လျက် ဂတိငါးပါးမှ ကင်းလွှတ်ခြင်း
ကြောင့်၊ တုမေ့-သင်ချစ်သား ချစ်သမီးတို့သည်။ သတိပဋိန

စရာ-ရှူမှတ်မှု သတိပဋိနှင့်လေးပါးလျှင် ကျက်စားစရာ ရှိကြကုန် သည်ဖြစ်၏၊ အထူးဖိပါ-မိမိကိုယ်(ဟု ဆိုအပ်သောတရား)လျှင် မြို့ရာကျွန်းမြေသဖွယ် အားကိုးရာ ရှိကုန်သည်၊ ဟောထ-ဖြစ်ကြပါ ကုန်လော-တဲ့။

ကိုယ်အမူအရာဟူသမျှကို ရှူမှတ်တာက ကာယာ နိုဝင် နာသတိပဋိနှင့်၊ ခံစားမှုဝေဒနာဟူသမျှကို ရှူမှတ်တာ က ဝေဒနာ နိုဝင် နာသတိပဋိနှင့်၊ မိတ်အမူအရာဟူသမျှကို ရှူမှတ်တာက မိတ္တာနုပသုနာသတိပဋိနှင့်၊ သဘောတရား ဟူသမျှကို ရှူမှတ်တာက ဓမ္မာနုပသုနာသတိပဋိနှင့်= အဲဒီ သတိပဋိနှင့်လေးပါးကို ပွားစေသောအားဖြင့် လေ့လာကျက်စား နေကြပါတဲ့၊ အဲဒီလို လေ့လာကျက်စားနေရင် မိမိကိုယ်ကို အားကိုးရာ ကျွန်းမြေသဖွယ် ပြုနေသည် မည်ပါတယ်၊ မိမိကိုယ် ဆိုတာကလည်း မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ပွားစေတဲ့ သတိပဏီနှင့်တရားကိုပဲ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလို သတိပဏီနှင့်တရားကို မှုံးရာတည်ရာ ကျွန်းမြေသဖွယ်အားကိုးနေကြရင် ဘာဖြစ်မလဲဆိုတော့-သတ္တေ ပော်လျှင်-ပော်လျှင်ခုနစ်ပါးတို့ကို၊ ဘာဝေတ္တာ-ပွားစေ၍၊ ခုက္ခသန္တာ-ဆင်းရဲ၏ ကုန်ဆုံးရာ အရဟတ္တုဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို၊ ကရိယာထ-ပြီးစေနိုင်ကြပေလတဲ့သတည်း တဲ့။

သတိပဏီနှင့်လေးပါးကို ပွားစေလျှင် ဟော်လျှင်ခုနစ်ပါး ပြည့်စုံပြီး အရဟတ္တုဖိုလ် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြပါလိမ့်မယ်တဲ့၊ အဲဒီ တော့ ဆင်းရဲခေါ်သိမ်းကုန်ပြီးရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ချင်တဲ့ သမ္မာဆန္ဒ

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပတ္တနာ

◆ ၃၅၅

အပြည့်အဝရှိကြရင် သတိပဋိသာန်တရားလေးပါးကို မပြတ်ပွား
နေကြရုံပါပဲ။ ကဲ တရားသိမ်းတော့မယ်။

နိဂုံးချုပ် တရားသိမ်း ပတ္တနာ

နိဗ္ဗာန ပဋိသံယုတ္တ ကထာခေါ် နိဗ္ဗာနဆိုင်ရာ တရားတော်
ကို ရိုသေစာ နာယူမှုတ်သားကြရသော ဓမ္မသဝန ကုသိုလ်ကံ
စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ရှုမှုတ်မှုသတိပဋိသာန်
တရား၌ ကျက်စားလျက် ဟောဖျင်ခုနစ်ပါးကို ပွားစေကြ၍ ရုပ်နာမ်
ခန္ဓာ ခုက္ခသစ္စာဟု ဆိုအပ်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့၏ပြီမ်းရာ
အမြဲတမ်း ချမ်းသာအစစ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာနတရားတော်မြတ်ကို
ပိမိတို့ အလိုရှိသော မဂ်ညာ၏ ဖိုလ်ညာ၏တို့ဖြင့် လျင်မြန်စွာ
ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓ သာဓ သာဓ

နိဗ္ဗာန ပဋိသံယုတ္တ ကထာ

နိဗ္ဗာနဆိုင်ရာတရားတော် ဆွဲမပိုင်းပြီး၏။

နိဗ္ဗာနဆိုင်ရာတရားတော် ဤတွင်ပြီး၏။

၁၀၇၄

သမဂ္ဂ တရာ့ အနေ ၁၂၁၃

သမဂ္ဂ တရာ့ အနေ ၁၂၁၃